

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

GEZAG EN VRIJHEID OF REVOLUTIE EN TIRANNIE?

De Redactie van dit blad heeft mij gevraagd om een artikeltje. Ik zou anders natuurlijk niet op het denkbeeld zijn gekomen er een te schrijven. Maar ik wil het verzoek der Redactie niet afslaan.

En een kleine aanmoediging voor een korte beschouwing vind ik in een strooibiljet, dat bij mij aan huis is bezorgd, waarvan het opschrift luidt: „De S.D.A.P. en de Landsverdediging”.

Bij lezing bleek mij, dat dit strooibiljet niet veel anders is dan de reproductie van eene rede door den heer Albarda bij de Algemeene Beschouwingen over de Rijksbegroting gehouden, eene rede, waarop ik in de Kamer heb gerepliceerd, doch door den tijd gebonden, beknopt en onvolledig. Er was een passage in, waarvan ieder in de Kamer weten kon, dat zij ten aanzien van mij onjuist was, en die ik daarom niet speciaal in mijn repliek vermeldde.

Mr. Th. Heemskerk,
Minister van Staat, Lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

Nu die passage echter in het strooibiljet wordt opgedischt, mag ik er wel een woord over zeggen.

Zij luidt:

„De heer Heemskerk is met het treffen van maatregelen tegen de vrijheid van spreken en schrijven niet voldaan. Hij vraagt andere Regeeringsmaatregelen; Regeeringsmaatregelen tegen ambtenaren en werklieden, tegen politieke partijen misschien, tot legerhervorming wellicht”.

Het aardige van deze passage is, dat zij niets anders is dan fantasie.

Ik had niets van dit alles gezegd. In het geheel niets. Ik had niet de geringste aanleiding gegeven om te meenen, dat ik maatregelen wenschte tegen de vrijheid van spreken en schrijven. Ook niet om te meenen, dat ik maatregelen vroeg tegen ambtenaren en werklieden, of tegen politieke partijen of tot legerhervorming.

Ik had geen enkelen maatregel aanbevolen, en ik heb daarin volhard.

Ik heb slechts als mijne meening te kennen gegeven, dat de Regeering genoodzaakt was in studie te nemen, wat zij zou doen om zich te vrijwaren voor het door den heer Albarda aangekondigd

revolutionair verzet tegen landsverdediging, als wij worden aangerand door eene buitenlandsche mogendheid.

Natuurlijk heb ik de Regeering geen advies gegeven op welke wijze dit zou moeten geschieden, en natuurlijk heb ik ook niet aan de Regeering gevraagd om mede te deelen, welke maatregelen zij daarvoor nemen zou. Want men deelt dit van tevoren niet mede. De Regeering moet het echter voor zich zelf weten.

Wellicht zal een lezer vragen: Wat heeft dit te maken met het opschrift van dit artikel: Gezag en Vrijheid of Revolutie en Tirannie?

Het antwoord daarop is: De keuze tusschen Gezag en Vrijheid of Revolutie en Tirannie, is juist het punt waar het om gaat, ook bij het werk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. „Ik zou niet voldaan zijn met het treffen van maatregelen tegen de vrijheid van spreken en schrijven”. Dat kan geen anderen zin hebben dan dat ik zulke maatregelen zou wenschen en nog iets anders bovendien, bijvoorbeeld o.a. misschien maatregelen tegen politieke partijen.

Neen, ik wensch zulke maatregelen juist niet. Zulke maatregelen worden genomen door revolutionaire bewindslieden, maar niet door eene Overheid, die, zooals de wettige Overheid in Nederland, de beginselen van Gezag en Vrijheid in over het algemeen juiste verhouding tot elkaar erkent en eerbiedigt. Vrijheid van spreken en schrijven, die hier te lande in ruime mate bestaat, wordt door zulk eene Overheid gelaten; aan politieke partijen wordt voor hunne actie langs den wettigen weg ruimte van beweging gelaten; ambtenaren en werklieden, als zij trouw in hun werk zijn, worden niet bemoeilijkt; bij de legervorming rekent men op ieders medewerking.

Vermits wij hier onder zulk eene Regeering leven, heeft zoolang er geene revolutie ontstaat, ieder een gerust leven onder het genot van groote vrijheid. Ieder, ook de revolutionair gezinden. Die hebben het in Nederland buitengewoon goed; ik zou bijna zeggen: zij hebben er een beter leven dan ergens elders, en zeker beter dan onder een revolutionair bewind; zoolang het bij praten blijft en er geen revolutionaire daden komen, doet men hun niets.

Maar om deze vrijheid te bewaren moet de Overheid haar gezag en zich zelve handhaven. Haar daarin te steunen en te dienen is de schoone taak van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Want als een revolutionaire beweging de bovenhand verkrijgt, en het wettig gezag omverwerpt, gaan, met het wettig gezag, al die vrijheden te loor. Een revolutionair bewind is tirannie.

Vrijheid van spreken en schrijven staat aan zulk een bewind in den weg; aan politieke partijen van andere richting kan het geen vrijheid van beweging laten; ambtenaren en werklieden moeten zich naar de revolutionaire eischen voegen; het vordert een revolutionair leger.

De tegenstelling is dus niet, dat ik die vrijheden zou willen aantasten en dat

revolutionair gezinden die willen bewaren, maar omgekeerd, dat wij die vrijheden willen bewaren en dat zij worden aangetaast door revolutionair verzet. En wat ik de Regeering op het hart heb willen drukken is, dat zij maatregelen zal beramen om zich te handhaven tegen revolutionair verzet, ter bewaring van die vrijheden en ter voorkoming van revolutie en tirannie.

Het revolutionair verzet wordt aanbevolen in verband met de eenzijdige ontwapeningsleuze, voor het geval wij door eene buitenlandsche mogendheid worden aangerand. Dit maakt het niet beter maar des te erger.

Want dan kan het tengevolge hebben niet slechts de vestiging van een revolutionair bewind, maar overgave van de Overheidsmacht aan den buitenlandschen aanrander, die natuurlijk geen vrijheden zal ontzien, en ons in den oorlog zal slepen, dien hij onvermijdelijk voeren moet met andere mogendheden.

Het revolutionair verzet tegen verweer, als het slaagt, zal dan bewerken, dat wij het internationale recht, het wettig gezag, en ons zelfstandig bestaan hebben prijsgegeven; ons hebben onderworpen aan den aanrander en onder zijne leiding oorlog moeten voeren.

Het is voor de Regeering geen gemakkelijke taak om de juiste maatregelen te beramen, maar het is duidelijk, dat, bij voortdurende, de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zich paraat moet houden om haar te dienen tot behoud van Gezag en Vrijheid tegen Revolutie en Tirannie.

HEEMSKERK.

JAARVERSLAG DER NATIONALE LANDSTORMCOMMISSIE OVER 1930.

Op de grens van de 70.000! vrijwilligers.

Toeneming der sterkte.

De sterkte van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is toegenomen met 3874 vrijwilligers, waaronder 357 reserve-officieren, terwijl 10 nieuwe afdelingen werden opgericht.

De totale sterkte bedraagt thans 69824 vrijwilligers.

Overzicht der sterkte.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm was op 31 December 1930 als volgt samengesteld:

Inspectie van den Vrijwilligen Landstorm;
19 Landstorm Korpsen, omvattende:
1216 Plaatselijke Afdelingen van Bijzondere Vrijwilligers met
1e Ban 49126 vr.
2e Ban 10985 ..

Het Vrijwillige Landstormkorps „Spoorwegdienst” ..
Het Vrijwillige Landstormkorps „Vaartuigendienst” 9713 ..
Het Vrijwillige Landstormkorps „Motordienst”

Totale sterkte der vrijwilligers 69824 man waartoe behooren 1861 res. officieren en 1131 Plaatselijk Leiders.

Ten behoeve van de consolidatie van het Instituut waren werkzaam:

Nationale Landstorm Commissie 7 leden
21 Gewestelijke Landstorm Commissiën 360 ..
1037 Plaatselijke Landstorm Commissiën 4538 ..
1 Landstorm Commissie uit „Pro Rege” 3 ..
1 Landstorm Commissie uit den Bond van R.K. Militairen-Vereenigingen 6 ..

Totaal aantal Commissieleden 4914 leden.

(Wordt vervolgd).

Met ingang van 5 Januari 1931 is het telefoonnummer der Nationale Landstorm Commissie veranderd, nl.

's-GRAVENHAGE 114528.

Onder dit nummer is tevens de Redactie en Administratie van het Landstormblad te bereiken.

NUTTIG EN AANGENAAM.

In dit teeken zal onze Plaatselijk Leidersdag, Donderdag 12 Maart a.s. te Utrecht, komen te staan.

Alle Plaatselijk Leiders worden uitgenodigd dien dag vrij te houden voor een bijeenkomst in Tivoli.

Utrecht is gekozen, omdat deze plaats gunstig gelegen is in het midden des lands.

En op het gebouw Tivoli viel de keuze, omdat het de grootste vergaderzaal heeft, die in de grijze Bisschopstad te vinden is.

Een groote vergaderzaal is noodig, want van Texel tot Maastricht en van Delfzijl tot Cadzand worden alle Plaatselijk Leiders, onze trouwe medewerkers in de afdelingen, verwacht.

Aangenaam zal het zijn, met de talrijke gelijkgezinden uit alle oorden, gezamenlijk bijeen te komen.

Nuttig, om de redevoeringen te beluisteren, welke de Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, Generaal L. F. Duymaer van Twist en wellicht nog een andere hooge autoriteit, zullen uitspreken, en te hooren naar de uiteenzetting omtrent het Plaatselijk Leiderschap, door den Secretaris der Nationale Landstorm Commissie.

Onze saamhoorigheid en de wil om met vernieuwde kracht den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm groot te maken, zullen op deze wijze versterkt worden.

Ongetwijfeld, met geestdrift zullen wij samenkomen, met grooter enthousiasme onzen arbeid voor dit jaar weer aanvatten.

Aangenaam zal de gemeenschappelijke maaltijd zijn; nuttig ook het bezoek aan de Jaarbeurs, dat den Plaatselijk Leiders zal worden aangeboden.

Plaatselijk Leiders van den Dollard tot de Schelde! 12 Maart a.s. zie U allen in Neerlands' oude Domstad vereenigd rond onzen Voorzitter, Generaal Duymaer van Twist, vereenigd in een gemeenschappelijk lied en aan eenzelfde disch.

12 Maart zal de dag worden van de avant-garde, van de voorhoede van onzen Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Sint-Nicolaas Schietwedstrijden.

Het voor een zestal jaren in een van de afdelingen van het Landstormkorps „Stelling van Amsterdam” ontstane denkbeeld om het Sint-Nicolaasfeest bij onze schietwedstrijden te betrekken, heeft de laatste jaren steeds meer ingang gevonden.

De afdelingen, die eenmaal een Sint-Nicolaaswedstrijd organiseerden, beschouwen dit thans als een traditie, waarvan niet meer mag worden afgeweken.

In de Decembermaand hebben dan ook de afdelingen Abcoude, Baambrugge, Leimuider, Rijnsaterswoude, de afdelingen in Amsterdam Noord deze gewoonte gehandhaafd, terwijl het voorbeeld dit jaar voor het eerst werd gevolgd door de afdelingen Purmerend, Jisp, Wijde Wormer, Oosthuizen, Edam en Ipendam.

Aan de wedstrijden te Abcoude en Leimuider, die over commissiën en leiders beschikken met meerjarige ervaring, was wederom bijzondere zorg besteed.

Ook de wedstrijd te Amsterdam Noord mocht er zijn, hoewel hier het verrassende karakter, dat de wedstrijd te Abcoude kenmerkte, ontbrak.

Vooraf in de wedstrijden te Amsterdam Noord, in deze nog jonge krachtige afdelingen, waren door een Commissie, bestaande uit de heeren Koet, Van Veen, de Negro en Van der Weerd talrijke prijzen van winkeliers bijeengebracht.

De tafels, waarop al de prijzen waren uitgesteld (ieder schutter had een prijs) vertoonden een schilderachtig beeld. Naast een thermometer een worst, naast zeep een paar bretels, Spaansche wijn, theemutsen, wederom worsten en speculaasvrijsters, een doos parfum in gezelschap van een abonnement op het Landstormblad, een voetenbank en een fluitketel. Ja wat niet al. Daarenboven voor ieder deelnemer een reclame schrijfmep.

Er heerschte hier in deze afdelingen

een zeer prettige stemming. Spontaan werd het Wilhelmus aangeheven. Een fotograaf stelde zich belangeloos beschikbaar om van deze bijeenkomst en de commissie verschillende opnamen te doen.

In Leimuider was het vooral de heer L'Ami, de plaatselijke leider, die zich bijzonder verdienstelijk had gemaakt door het bijebrengen van een keur van prijzen, waarin vooral speculaaspoppen, taarten, banketletters en worst domineerden. Doch ook enkele bijzondere prijzen, als b.v. een thee- en een ontbijtservies.

Purmerend mocht eveneens een goed geslaagden avond boeken. Niet minder dan twee en vijftig deelnemers namen hier aan den wedstrijd deel. Onder de deelnemers waren ook leden van enkele omliggende afdelingen. Ook hier was voor iedereen eene verrassing.

De burgemeester Cramwinckel, voorzitter van de Pl. Commissie, woonde deze bijeenkomst van het begin tot einde bij. Verder waren aanwezig de leden van de pl. landstormcommissie Dr. Bom, W. Pet, F. de Haan en J. Kooi.

15 Jarig bestaan Landstormkorps „Stelling van Amsterdam”.

12½ jarig bestaan B.V.L.

In Februari 1931 zal het Landstormkorps „Stelling van Amsterdam” 15 jaar bestaan, terwijl het in den loop van 1931

twalf en een half jaar geleden zal zijn, dat voor het eerst de B.V.L. (aanvankelijk Buitengewone Vrijwillige Landstorm geheeten) in dit Korps werd georganiseerd.

Het spreekt van zelf, dat het laatste feit geen aanleiding kan geven tot een feeststemming in den gewonen zin, gezien het doel, waarop de B.V.L. is ingesteld.

Maar wel mag er een stemming zijn van blijdschap over het heugelijke feit, dat in de 12½ jaar de sympathie voor het Landstormkorps „Stelling van Amsterdam” hand over hand is toegenomen.

Het ligt in het voornemen om beide jubilea op sobere wijze te herdenken, door het organiseren op een uitgebreider schaal dan andere jaren van den jaarlijkschen Korpswedstrijd en door het verleen van een bijzonder cachet aan de najaarswedstrijden.

De Korpswedstrijden zullen op 3 centrale punten in het Stellinggebied worden gehouden. Er worden georganiseerd Korpswedstrijden voor de verschillende schietklassen voor drietallen afgevaardigden; Erekorpswedstrijden; Personeele baanwedstrijden voor alle schietklassen en een speciale wedstrijd voor Koningsschutters en Officiëren. Voorts voor alle leden een Jubileumwedstrijd, terwijl het jaar zal worden besloten door het houden van Sint-Nicolaaswedstrijden op uitgebreide schaal in de grootste afdelingen, waarbij de kleine afdelingen gast zijn.

DE INTERGEWESTELIJKE SCHIETWEDSTRIJD TE BREDA 1931.

De intergewestelijke wedstrijd voor de 4 Zuidelijke Landstormkorpsen, welke op 19t/m 22 Mei 1931 te Breda zal worden gehouden, zal plaats hebben volgens de beginselen, die ook hebben gegolden voor den Nationalen Schietwedstrijd 1930.

De wedstrijd zal plaats vinden op de garnizoensschietbanen te Breda. Voor het reizen zal wederom van vervoerbewijzen gebruik kunnen worden gemaakt, terwijl ter tegemoetkoming aan de Gewestelijke Commissiën per deelnemenden schutter f 1,— zal worden beschikbaar gesteld.

Het overnachten, indien dit voor enkelen noodig mocht zijn, dient te geschieden in het gebied van de korpsen zelve en door de korpsen te worden geregeld.

Alle Officiëren en Koningsschutters uit de korpsen mogen deelnemen aan den intergewestelijken wedstrijd.

Teneinde tegemoet te komen aan het bezwaar, dat degenen, die steeds met K.S.O. geoefend hebben, ingedeeld worden bij hen, die steeds op scherp hebben geoefend, zal de korpswedstrijd scherp op 100 M. (vijftallen) worden gesplitst in een korpswedstrijd scherp op 100 M. voor hen, die steeds met scherp hebben geoefend en een korpswedstrijd scherp 100 M. voor hen, die op K.S.O. hebben geoefend.

De af te vaardigen vijftallen worden op dezelfde wijze samengesteld als voor den Nationalen Schietwedstrijd is geschied, met dien verstande, dat van elke plaatselijke Afdeling minstens één vrijwilliger te Breda moet uitkomen.

Voorloopig wordt het aantal af te vaardigen korpschutters als volgt vastgesteld:

Zeeland	360 man;
West-Brabant	240 „
de Meijerij	600 „
Limburg	450 „

De verhouding tusschen de vijftallen wordt 2:3:1, n.l. 1/3 der af te vaardigen schutters dient te worden gekozen uit de scherpschutters, 1/2 uit de 1e klasse schutters en 1/6 uit de schutters 2e klasse.

Alleen afgevaardigde schutters nemen aan dezen wedstrijd deel.

De navolgende wedstrijden zullen worden gehouden:

- 1°. Personeele wedstrijd voor alle koningschutters (uitgezonderd voor de Officiëren-Koningschutters), scherp op 100 M.
- 2°. Korpswedstrijd scherp, voor Scherpschutters, die met scherp hebben geoefend, op 100 M.
- 2a. Korpswedstrijd scherp, voor Scherpschutters, die op K.S.O. hebben geoefend, op 100 M.
- 3°. Korpswedstrijd scherp, voor Schutters 1e klasse, die met scherp hebben geoefend, op 100 M.
- 3a. Korpswedstrijd scherp, voor Schutters 1e klasse, die met K.S.O. hebben geoefend, op 100 M.
- 4°. Korpswedstrijd scherp, voor Schutters 2e klasse, die met scherp hebben geoefend, op 100 M.
- 4a. Korpswedstrijd scherp, voor Schutters 2e klasse, die met K.S.O. hebben geoefend, op 100 M.
- 5°. Personeele wedstrijd voor officieren op Legerpistool kaliber 9 mM. (M. '25, No. 2, patroon No. 21) en Kaliber 7.65 mM. (M. '25, No. 1, patroon No. 19), of op eigen automatische pistool, mits geschikt voor Rijksmunitie.
- 6°. Personeele wedstrijd op scherp of K.S.O. naar keuze, 100 M. en 15 M.

Aantallen schutters, welke mogen worden afgevaardigd.

Landstormkorps	Deelnemers aan de Korpswedstrijden voor			daarboven nog de Koningsschutters en de Officiëren,
	Scherpschutters	Schutters 1e kl.	Schutters 2e kl.	
Verband Zeeland	120 (24 vijftallen)	180 (36 vijftallen)	60 (12 vijftallen)	
Verb. W.-Brabant	80 (16 „)	120 (24 „)	40 (8 „)	
de Meijerij	200 (40 „)	300 (60 „)	100 (20 „)	
Limb. Jagers....	150 (30 „)	225 (45 „)	75 (15 „)	

LANDSTORMKORPS „DE VELUWZOOM”.

Ten besluite van de in den zomer gehouden schietwedstrijden zijn in de week van 8—12 December de prijzen uitgereikt in de plaatsen, waar ook de wedstrijden zijn gehouden.

Op een enkele uitzondering na werden de prijzen ook door de deelnemers afgehaald in de plaatsen, waar zij hadden geschoten, zoodat het mogelijk was, vooraf de prijsindeeling te regelen.

't Was een keurige collectie prijzen, die dank zij de medewerking van verschillende Gemeentebesturen, fabrikanten, particulieren en afdelingen, kon worden uitgereikt.

Een dertigtal medailles in den Korpswedstrijd, 175 prijzen in den personeelen, benevens nog een vrij groot aantal in den vrijen baanwedstrijd vonden hun weg naar de verschillende prijswinnaars, een zilveren wisselbeker werd voor de eerste maal aan de afd. Elst toegewezen.

't Is te begrijpen, dat deze prijsuitreiking telkens een goed deel vulde van den avond, te meer waar de afd. Elst, Ede en Aalten er nog de uitreiking der prijzen van eigen wedstrijden aan hadden verbonden.

Het verloop der bijeenkomsten was in de vijf plaatsen vrijwel gelijk.

De korps-commandant en Secretaris der Gewestelijke Commissie, de Res. Luit.-Kolonel W. v. Ingen Schouten, sprak in zijn openingswoord zijn blijdschap uit over het uitstekend slagen dezer Gewestelijke Wedstrijden, die in weerwil van het vooral op sommige dagen ongunstige weer zulk een goed verloop hebben gehad. Voorts werd herinnerd aan de uitreiking van het Korpsvaandel, een vaandel, dat Z.H.Ed.Gestr. met voldoening straks aan zijn opvolger zal overgeven. Dit kostbare vaandel is er gekomen, dank zij de medewerking van een in Velp en omgeving gevormd Comité, de offervaardigheid van vele particulieren en de krachtige medewerking van alle afdelingen van het Korps.

Dank bracht de Overste ook aan de Plaatselijk Leiders, die hem ter gelegenheid van zijn 60-sten verjaardag verrasten met een album, de portretten van alle Plaatselijk Leiders bevattende. De aangename samenwerking met de leiders in de jaren, waarin Z.H.Ed.Gestr. de leiding van het Landstormkorps „De Veluwzoom” had, doet hem dit geschenk nog meer op prijs stellen.

Waar aan het einde van dit jaar het oogenblik zal komen, waarop hij zijn functie als korps-commandant zal neerleggen, spreekt hij den wensch uit, nog langen tijd in aangenaam contact te mogen blijven met het korps „De Veluwzoom”, dat de liefde van zijn hart heeft.

Na de prijsuitreiking wees de Propagandist, de heer P. Jalink, er op, dat hoe aangenaam het ook was, een zoo keurige collectie prijzen te mogen ontvangen en uitreiken, de schietwedstrijden en wat daarmee samenhangt toch niet het doel zijn der organisatie, maar slechts middel om den band tusschen de leden der organisatie onderling en die tusschen Nationale, Gewestelijke, Plaatselijke Commissiën en Afdelingen te versterken.

Ons doel ligt hoger, de B.V.L. streeft naar hooger prijzen dan thans zijn uitgereikt.

Wat thans op het spel staat, wat de B.V.L. wenscht te bewaren voor land en volk, de prijs waarnaar hij streeft, zijn de stoffelijke en geestelijke goederen van heel ons volk.

Deze worden bedreigd, en nagegaan werd, hoe sterk die dreiging thans is.

Noodig is, dat onze organisatie een krachtige, levendige organisatie blijft. Daartoe dienen onze schietoefeningen en -wedstrijden, onze vergaderingen en Landdagen.

Waar het niet voor alle leden mogelijk is, daaraan deel te nemen, werd de volle nadruk gelegd op het middel, dat onder ieders bereik ligt, het „Landstormblad”.

Een krachtige opwekking om allen het „Landstormblad” te lezen, besloot dan ook deze toespraak.

De films van de reizen van H.M. de Koningin, van de Vaandeluitreiking te Velp, den schietwedstrijd te Elst, de Nationale Schietwedstrijden in Den Haag en wat verder vertoond werd, genoten de volle belangstelling der aanwezigen.

Deze vergaderingen hebben ongetwijfeld ten volle beantwoord aan het doel, waarmee zij zijn belegd: de versterking van den B.V.L.

SCHIETWEDSTRIJD OFFICIEREN LANDSTORMKORPS KENNEMERLAND.

Op Zaterdag 13 December j.l. werd in het Schietgebouw Gen. v. Merlen te Haarlem een wedstrijd gehouden voor de Officiëren en Vaandrags van bovengenoemd Korps op K.S.O. geweer en (Flobert) Pistool, waarbij de resultaten op beide wapens te zamen werden geteld.

De uitslag was als volgt:

1e prijs: Kap. C. Eldermans; 2e pr. Res. 1e Luit. M. L. V. Nispen; 3e pr. de Heer D. O. Norel, 4e pr. Res. 1e Luit. D. Wildeboer; 5e pr. Res. 1e Luit. Th. S. J. Hooy; 6e pr. Res. Kap. C. Schuttevaer; 7e pr. Res. 1e Luit. W. M. Ragut; 8e pr. 1e Luit. C. Melse; 9e pr. Res. Luit. Kol. P. S. Hartogh Heys v. Zouteveen; 10e pr. Res. 1e Luit. D. Blanksma.

De wedstrijd werd bezocht door de Heeren D. O. Norel en H. v. Alphen, resp. Voorzitter en Lid der Gew. Commissie.

Na afloop van den wedstrijd verenigden de deelnemers zich in Hotel Lion d'Or, alwaar na een gezelligen gemeenschappelijke maaltijd de prijzen werden uitgereikt door den Korpscommandant Overste Hartogh Heys, terwijl door een der Officiëren van den Generalen Staf een voordracht werd gehouden over een voor den Bijz. Landstorm toepasselijk onderwerp.

De Secretaris

Gew. Landst. Commissie Kennemerland, Kapitein C. ELDERMANS.

LANDSTORMKORPS „ZUID-HOLLAND-WEST”.

Het bureau van den aangewezen commandant van het Landstormkorps Zuid-Holland-West is met ingang van 15 Jan. j.l. overgeplaatst van Javastraat 4 naar Bezuidenhout 185, 's-Gravenhage.

ZUID-HOLLAND-WEST.

Bij den aanvang van 1931.

Van Zuid-Holland-West is heel wat te vertellen. Het winterseizoen is in vollen gang, en de reorganisatie werkt langzaam, maar gestadig door. Er kwamen eenige veranderingen voor in ons keurkorps van Plaatselijk Leiders, en het is goed, dat wij de nieuwe krachten, die zich zoo vrijwillig en zoo met toewijding voor den B.V.L. willen geven eens voor het voetlicht brengen, met hunne adressen — dan weten onze vrijwilligers, waar ze moeten zijn.

In Hazerswoude werd Plaatselijk Leider de Heer G. Weijenberg D 226 (Hazerswoude-Dorp); in Koudekerk de Heer W. A. v. d. Dool, A 95; in Leiderdorp en Zoeterwoude de Heer J. Peereboom te Leiderdorp; bij Leidschendam (waarnemend) de Heer P. H. v. d. Zande, Dr. Blookerstraat 29 te Voorburg; bij Maassluis de Heer C. Booster, Prinsekade 21 zwart; in Noordwijkerhout de Heer J. A. M. Pijnenburg, de Gemeente-Secretaris; in Rijswijk de Heer C. F. Poortvliet, Waldeck Pymontlaan 1; in Voorschoten de Heer J. Maas, Wijngaardenlaan 26; in Oegstgeest, ten slotte, wordt op verzoek der Gew. commissie het Plaatselijk Leiderschap tijdelijk vervuld door den Res. Majoor M. H. A. Jutp, Wilhelminapark 33, aldaar.

Binnenkort is ook de benoeming te verwachten van een 5-tal Plaatselijke Leiders voor Den Haag, dat in vijf districten verdeeld wordt. Deze vijf districten, die blijven ressorteeren onder de eene ongedeelde Plaatselijke Commissie van Den

Als het gevaar het dreigendst is, zal Albarda z'n mannetjes aanbevelen, „dapper ongehoorzaam” te zijn.

Haag, zullen heeten: Scheveningen, Sportkwartier, Centrum, Laakkwartier en Boschkwartier.

In tal van plaatsen werden weder Landstormavonden gehouden: in Schiedam, Alphen (twee avonden zelfs hier; op den eersten avond sprak onze voorzitter, de heer Krijger), Nieuwveen, Koudekerk, Rijswijk, Zoetermeer-Zegwaard, Bodegraven, Maassluis, Delft, Nieuwkoop, Woubrugge en Vlaardingen, en Januari zet weer in met Landstormavonden te Hoogmade, Den Haag... en dan, de groote Gewestelijke avond in den Dierentuin te Den Haag, op den 21sten, waar alle afdelingen van Zuid-Holland-West vertegenwoordigd zullen zijn...

Het is ons niet mogelijk van al deze prachtafonden iets te vertellen. Hoe zeggen ze ons allen, dat met kleine middelen toch iets groots bereikt kan worden. Dat hebben we vooral gevoeld op de avonden te Maassluis, Woubrugge en Vlaardingen, waar een afdelingsvaandel uitgereikt kon worden. In Maassluis geschiedde dit door Burgemeester Dommissie, in Woubrugge door Burgemeester Boddens Hosang, in Vlaardingen door onzen nieuwen Commandant, Res. Majoor Boots.

En 't waren voortreffelijke avonden... De gesproken woorden lieten niet na te doen gevoelen, dat de Landstorm voor groote dingen pal staat. Op tal van avonden hebben leden van onze Gewestelijke Commissie van hun belangstelling blijk gegeven, en 't verheugt ons dat eenige der nieuwe leden ook in 't sprekerskorps van Z.-H.-W. hun intrede deden, de heeren Boots, Bordewijk en Schaepman; binnenkort hoopt ook de Heer Ten Cate Brouwer in een onzer Landstormvergaderingen te spreken.

Wij spraken over onze nieuwe Plaatselijke Leiders en over onzen nieuwen Commandant. Dus gaan onze gedachten óók terug naar de oude.

Wij danken hen voor al het goede, dat zij voor Z.-H.-W. bereikt hebben. En dat

de geest in ons Korps goed was, en is, spreekt wel treffend uit een schrijven van onzen afgetreden Commandant aan onze Plaatselijke Leiders, die Majoor Phaff hun dank betuigd hebben voor het groote medeleven, dat hij steeds in de afdelingen getoond heeft.

Majoor Phaff schreef: „Ik kan U de verzekering geven, dat ik steeds met het grootste genoegen met U allen heb samengewerkt en moet ik U allen dan ook dank zeggen voor den steun en medewerking, die ik van U heb ondervonden, waardoor het voeren van het commando mij gemakkelijk werd gemaakt. Weest er van overtuigd, dat ik steeds met „Zuid-Holland-West” zal meeleven en ik spreek daarbij den wensch uit, dat dit Korps onder mijn opvolger, den Reserve Majoor Boots, die ik dan ook warm bij U allen aanbeveel, moge groeien en bloeien”.

Thans gaan wij het nieuwe jaar in. Wij hebben bijna 5000 zuivere B.V.L.-ers. Moge 1931 dit aantal tot 6000 zien groeien, bij ons geregistreerd, en natuurlijk ook op het nieuwe bureau van onzen Korpscommandant, maar daar vertel ik U wel een volgende maal van.

Scheveningen. D. J. KARRES.

KORPS MOTORDIENST.

Uit Gelderland.

Gedurende het afgelopen zomerseizoen hebben van dit district een honderdtal Leden deelgenomen aan de plaatselijke schietoefeningen van den B.V.L. Voor de leden van den Motordienst was een extra duurwedstrijd georganiseerd. De Sectie-commandanten hadden ter notering van punten een schietboekje ontvangen, dat op 1 October moest worden ingeleverd. Aan de hand van deze boekjes waaruit tevens de deelname en de behaalde punten bleken, werden prijzen toegekend voor de schutters, die de beste 8 series gedurende het seizoen hadden behaald.

Het resultaat was als volgt: 1e prijs sergeant Renes te Culemborg met 369 punten in 8 series. 2e prijs sergeant G. van Spankeren te Barneveld met 364 punten. 3e prijs sergeant Bleijenberg te Tiel met 362 punten. 4e prijs soldaat Kloet te Ede met 359 punten. 5e prijs sergeant Elzenaar te Arnhem met 359 punten. 1e prijs K.S.O.: soldaat Andriessen te Winterswijk met 383 punten in 8 Series. Aan de prijswinnaars werden medailles uitgereikt.

De leden van den Motordienst namen ook deel aan de plaatselijke schietwedstrijden en gewestelijke wedstrijden o.m. van het Korps Veluwezoom. Door de Sectie Nijmegen en Tiel met de Groepen Tiel, Geldermalsen en Culemborg werd een extra wedstrijd georganiseerd in samenwerking met den B.V.L. met feestelijke prijsuitdeeling.

Een tweetal leden werden Koningsschutter, een viertal scherpschutter, terwijl meerderen overgingen naar de 1e klasse.

Alle Sectie-Commandanten namen persoonlijk deel aan de schietoefeningen. Voor een volgend jaar is een extra Commandanten-prijs ingesteld.

De bedoeling is, zooveel mogelijk alle leden aan het schieten te doen deelnemen, een overzicht te verkrijgen van de schietvaardigheid en ten slotte het vormen van scherpschutters, die nog steeds waarde hebben in ernst-gevallen.

Voor het komende winterseizoen worden wederom als vorige jaren cursussen georganiseerd voor korporaals en manschappen, die ditmaal enkel en alleen zullen verhandelen datgene, wat de man moet weten en dus op zeer eenvoudigen voet zijn ingericht, terwijl een 15-tal onderofficiëren zich hebben aangemeld om deel te nemen aan den tweedaagschen specialen, door den Afdelings-Commandant georganiseerden, cursus voor onderofficiëren op 26 en 27 Nov. te Kampen en beoogende de verdere vorming der onderofficiëren.

TWENTSCH-VERBAND.

Tubbergen.

Op 1 December werd alhier een filmavond gehouden voor de afdelingen Tubbergen en Manderveen. De films vielen zeer in den smaak en werden met aandacht gevolgd. Burgemeester Wijnia van Denekamp sprak een opwekkingswoord om trouw te blijven aan de eens gegeven belofte en indien mogelijk het ledenaantal uit te breiden. Een goed middel daartoe is het houden van schietoefeningen. Besloten werd dat de afdeling Tubbergen zal gaan schieten met K.S.O. geweren.

Vroomshoop.

De jaarlijksche propaganda-filmavond welke georganiseerd was door de Plaatselijke commissie kan evenals verleden jaar weer schitterend geslaagd heeten. De Voorzitter, wethouder Staarman, opent de vergadering met een hartelijk woord van welkom, waarna door de bijna 200 aanwezigen staande het „Wilhelmus” wordt gezongen. De Koningin-film, evenals de landstormfilms welke hierna vertoond werden, vielen zeer in den smaak. Na de pauze verkreeg Burgemeester Wijnia het woord, die in een kernachtige rede het bestaansrecht van den B.V.L. bepleitte en aanmaande propaganda te blijven voeren voor ons instituut. Aan rechthebbenden werden hierna door hem met een geestig woord de prijzen uitgereikt. Medewerking tot het welslagen van den avond werd verleend door een plaatselijk muziekkorps.

Den Ham.

Onder leiding van Burgemeester Beukenkamp vergaderde de afdeling op 9 December. Met aandacht werden de landstormfilms, welke vertoond werden, gevolgd. Na het eerste gedeelte van het filmprogramma spreekt Burgemeester Wijnia tot de aanwezigen, erop wijzende dat de B.V.L. thans nog meer reden van bestaan heeft als in de dagen van oprichting in 1918. Hij wekt de leden op propagandisten te worden voor den B.V.L. in eigen kring.

Na het 2e gedeelte van het filmprogramma spreekt de propagandist Katerberg een slotwoord, waarin hij doet uitkomen dat de B.V.L. een nationale zaak is, waarbij ieder weldenkend Nederlander belang heeft. De voorzitter van de Plaatselijke commissie sprak een woord van dank, waarna allen staande het 2e couplet van het „Wilhelmus” zongen.

FRIESCH NATIONAAL COMITÉ.

De Heer L. HEUKELS Nzn., Propagandist van het Friesch Nationaal Comité is verhuisd van Veenwouden naar **HARDEGARIJP**, Rijksstraatweg, Telef. No. 15.

Tot Penningmeester van het Friesch Nationaal Comité is benoemd de Heer H. Frankema, Secretaris der gemeente Dantumadeel te Murmerwoude.

AALSUM.

Op 10 December werd alhier in de Kweek-school de jaarvergadering gehouden van den B.V.L., afd. Aalsum, welke een eenigszins feestelijk karakter droeg.

Te ruim 7 uur opent de Voorzitter, de heer Veeninga de vergadering, door te laten zingen Ps. 42 : 5, leest daarna Ps. 27 en gaat voor in gebed.

In zijn openingswoord heet hij allen hartelijk welkom, en inzonderheid den Edelachtbaren Heer Burgemeester Sytsma, den Heer Heukels en Ds. Visser.

De secretaris krijgt daarna gelegenheid zijn jaarverslag te doen hooren. Hieruit blijkt o.a. dat het ledental thans 23 is.

Burgemeester Sijtsma, daarna het woord verkrijgende, geeft een duidelijk antwoord op de vraag, of de B.V.L. nog recht van bestaan heeft.

De heer Heukels, propagandist in Friesland, die hierna spreekt, staat stil bij de propaganda, welke door Rusland wordt gevoerd, ook in ons land, en wijst hiervan enkele sterke staaltjes aan.

Na de pauze worden door den Burgemeester de prijzen, behaald op den schietwedstrijd, met toepasselijke, humoristische toespraakjes aan de winnaars uitgereikt.

De uitslag van den wedstrijd was als volgt: J. Vriesema, 1e prijs met 95 punten; H. v. d. Velde, 2e prijs met 94 p.; P. v. Dijk, 3e prijs met 92 p.; A. de Graaf, 4e prijs met 90 p.; E. de Vries, 5e prijs met 89 p.; G. Haaksma, 6e prijs met 89 p. J. Meinsma voor hoogste gemiddelde, over alle oefeningen met 85⁵/₁₂ punten.

Ook werden de brevetten voor scherp-schutters uitgereikt aan de heeren: G. Veeninga, H. v. d. Velde, A. de Graaf en J. Meinsma.

Het woord is thans aan Ds. Visser, welke in herinnering brengt de Fransche revolutie. Er werd wel gedanst om den vrijheidsboom, doch de vrijheid was weg. Evenals toen, zou het ook nu gaan: wanneer er eens revolutie

VAN GAAN EN KOMEN.

Links de Reserve-Luitenant-Kolonel W. van Ingen Schouten, afgetreden Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „de Veluwzoom”. Rechts de Reserve-Majoor F. J. J. Baron van Heemstra, nieuw-opgetreden Commandant van genoemd Korps. Overste Van Ingen Schouten blijft echter als Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie „de Veluwzoom” voor onze beweging behouden.

kwam, dan zou er weer gehunkerd worden naar den toestand van heden.

Inzonderheid vestigt spr. de aandacht op het bezit van de geestelijke goederen, welke wij bij eventuele revolutie moeten missen. Spr. eindigt met de beste wenschen voor den B.V.L.

In zijn slotwoord vestigt de Voorzitter de aandacht op een Landdag in Friesland, wat naar zijn meening het volgende jaar wel noodzakelijk is. Hij dankt allen voor de opkomst en medewerking, waarna Ds. Visser voor gaat in dankgebed.

OUD SCHOONEBEEK.

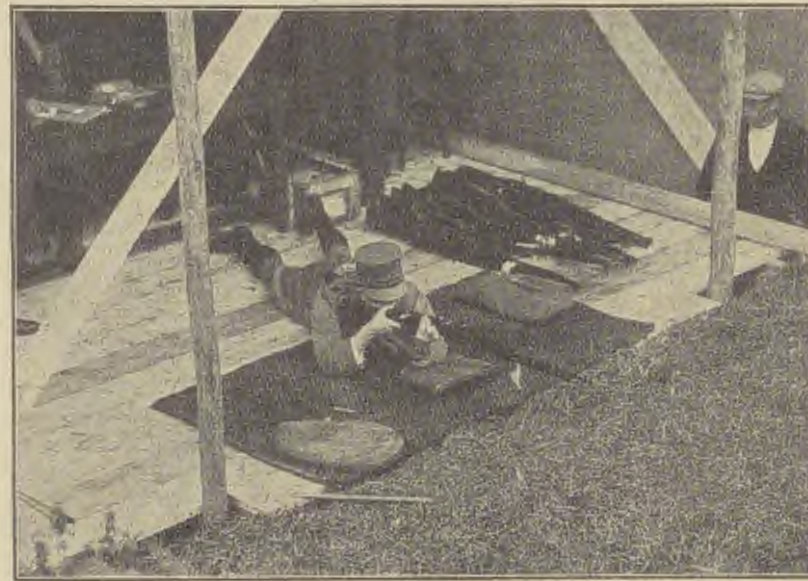
Maandag 1 December werd alhier een propaganda-avond gehouden voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Als leider van dezen avond trad op de Edelachtbare Heer O. Norbruis, burgemeester der gemeente Schoonebeek, terwijl mede aanwezig waren Majoor C. v. d. Nieuwenhuizen, commandant

van het Verband Drenthe; de heeren J. de Bruyn, secretaris der gewestelijke commissie en Ds. H. Boersma, Ned. Herv. predikant te dezer plaatse. Door den burgemeester werd deze vergadering geopend, waarbij tot de talrijke aanwezigen, in 't bijzonder tot bovengenoemde heeren, een welkomstwoord gericht werd, na afloop waarvan het eerste couplet van het Wilhelmus staande werd gezongen. Vervolgens kregen we de film te zien van den Landdag te Assen, gehouden in September 1930, die met zeer veel aandacht gevolgd werd, waarop we van majoor v. d. Nieuwenhuizen een rede kregen te hooren, waarin het doel en de noodzakelijkheid van den B.V.L. op duidelijke wijze tot uiting kwamen.

Na nog de films van de Landdagen te Urk en te Oisterwijk gezien te hebben kregen we een humoristische rede van den heer De Bruyn.

Na afloop van het officieele gedeelte van dezen avond kregen we nog een paar komische films te zien.

Door burgemeester Norbruis werd deze gezellige en leerzame avond gesloten.

Schietwedstrijd van het Friesch Verband te Leeuwarden van 9 tot en met 11 October 1930.

Schietwedstrijd van het Friesch Verband te Leeuwarden van 9 tot en met 11 October 1930.

ARUM.

30 December j.l. werd alhier in het lokaal der Ger. Kerk de eindschietwedstrijd gehouden van den B.V.L. der plaatselijke afdelingen Arum en Pingjum. 's Avonds half zeven opende de heer W. Dijkstra den wedstrijd met een toepasselijk woord. Daarna werd begonnen met schieten. Er werd geschoten in 2 afdelingen, K.S.O. geweer, afstand 12 M.; prijzen: luxe voorwerpen.

De uitslag was als volgt:

in de eerste afdeling: Tj. Tolsma, Arum, 48 punten, 1e prijs; S. Pars, Arum, 48 punten, 2e pr.; W. Dijkstra, Arum, 46 p., 3e pr.; P. Adema, Arum, 45 p., 4e pr.; Sj. Laanstra, Arum, 45 p., 5e pr.; E. Anema, Arum, 42 p., 6e pr.; S. Dijkstra, Arum, 42 p., 7e pr.;

in de tweede afdeling: A. Alkema, Pingjum, 48 p., 1e pr.; S. Bruinsma, Arum, 44 p., 2e pr.; IJ. de Jong, Arum, 42 p., 3e pr.; D. Offringa, Arum, 41 p., 4e pr.; F. Wiersma, Pingjum, 40 p., 5e pr.; S. Bakker, Pingjum, 37 p., 6e pr.; R. Nadema, Arum, 36 p., 7e pr.

UTRECHT.

Maandag 15 December werd voor de vrijwilligers met hunne dames een filmavond gehouden in de groote zaal van Hotel „Noord-Brabant”. Deze avond werd met een kort woord ingeleid door den Plaatselijk Leider van Utrecht I, welke de leiding van dezen avond in handen gaf van den Generaal-Majoor b.d. O. Bueno de Mesquita, voorzitter van de Plaatselijke Landstorm Commissie. Deze releveerde nog even den politieken toestand om ons heen; al is de toestand in ons land in lange na niet zóó ongunstig als b.v. in Spanje, waar de revolutie op het punt staat uit te breken, toch maant een en ander ons tot voorzichtigheid aan. Voorts spoorde spreker aan voor alles paraat te blijven, tot steun van het Wettig Gezag.

Na deze inleiding werd den operateur gelegenheid gegeven de film af te draaien.

Verder wordt nog medegedeeld dat op den 3den Januari a.s. van des middags 3 uur tot 7 uur op de banen van de „Vrijwillige Burgerwacht Utrecht”, voor de vrijwilligers van de afdelingen Utrecht I en II een Surprise-schietwedstrijd zal worden gehouden met het K.S.O. geweer.

Leden moeten het Legitimatiebewijs medenemen.

OOSTEREND.

De afd. Hennaarderadeel van den B.V.L. hield een propaganda-bijeenkomst in de Geref. Kerk alhier.

Het samenzijn werd geopend door den WelEerw. Heer ds. Guillaume, predikant der Geref. gemeente ter plaatse.

Het was een bezielend woord, hetwelk hij sprak.

Hierna kwam aan het woord de heer Joh. Santuma, commandant der afdel. Oosterend. Deze sprak eenige treffende woorden ter inwijding van 't vaandel, en bracht dank aan degenen die dit vaandel hebben vervaardigd, nl. aan de heeren Jongema en Hibma, en niet het minst aan Mej. Berendse die het leeuwaandeel heeft gehad.

Mej. Berendse werd dan ook door den heer Santuma gehuldigd door het aanbieden van een prachtig bloemstuk.

Hierna werd het woord gegeven aan den WelEerw. heer Kapelaan Westerman van Sneek.

Het is een hoogst ernstig woord dat gesproken werd door Zijn Eerw., hetwelk we, naar zijn eigen zeggen, van hem kunnen verwachten, omdat hij een geestelijke is. Bezielend wees hij zijn hoorders op het groote gevaar van 't Communisme en Socialisme.

Na deze rede werd door de aanwezigen staande gezongen: Zij zullen het niet hebben, enz. enz.

Terwijl de muziek zich liet hooren nam Ds. Guittart de leiding over voor de tweede helft der vergadering.

Op de hem eigene wijze wist Zijn Eerw. zich zelf in te leiden en gaf het woord aan den WelEdl. Gestr. Heer Mr. Tysma, Kantonrechter te Leeuwarden.

Met een van humor tintelende rede, doch ook met den ernst van het oogenblik, wist deze begaafde spreker zijn aandachtig gehoor te boeien en wekte allen op om mede te werken aan de zoo noodige zaak: Het behoud van ons land en volk, God, Nederland en Oranje.

Hierna kwam de heer L. Heukels, propagandist, aan 't woord, die ook zijn waar-schuwend stem liet hooren.

Het geheel was een schitterende avond, die dan ook zeer geslaagd is.

RECTIFICATIE.

In ons vorige nummer plaatsten wij een foto naar een schilderij van H. M. de Koningin, geschilderd door den kunst-schilder G. J. B. van Hove. Het onderschrift bij deze foto is niet juist. Het schilderij was niet vervaardigd voor het Raadhuis te Rhenen, doch dat te Rheden.

VAANDELS LAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 10813
HOFENRUKS
LEVERANCIER

LANDSTORMCOMMISSIE 's-GRAVENHAGE.

In de aula van de Chr. H.B.S. aan de Populierstraat hield de Landstormcommissie 's-Gravenhage 14 Jan. j.l. een vergadering met landstormers.

De wnd. voorzitter, de heer Moonen, lid van den Gemeenteraad, heette, nadat gezamenlijk de eerste twee coupletten van het Wilhelmus gezongen waren, in de eerste plaats welkom het lid van de Tweede Kamer, den heer M. J. Krijger.

Vervolgens wijdde de heer Moonen een afscheidswoord aan den afgetreden voorzitter, den heer van Deventer. In diens plaats is benoemd majoor J. P. Boots, die op verzoek van de Commissie door den heer Krijger werd geïnstalleerd.

Ook de heer Krijger wijdde hierbij woorden van dank aan den afgetreden voorzitter, den heer van Deventer, en wees voorts nog op de betekenis van het bijzondere instituut van den Vrijw. Landstorm, een bij uitstek nationaal instituut, plaats biedend aan allen die nationaal denken en voelen, en niet door „Russen” bestuurd willen worden.

De Vrijwillige Landstorm is een instituut van den vrede, en geen militaristische instelling. Doch om dien vrede te bewaren, moet men zich wapenen, zoowel voor een bedreiging van buiten als van binnen uit. De wereld heeft behoefte aan gezag, en dat moet erkend en gehandhaafd worden, doch niet op de manier waarop dit in Rusland geschiedt.

Daarop richtte de heer Krijger zich tot majoor Boots, dien hij gelukwenschte met zijn benoeming, en verklaarde hem vervolgens geïnstalleerd als voorzitter van de afdeling 's-Gravenhage.

Majoor Boots dankte hierop voor den hem toegezwaaiden lof, en sprak de hoop uit de voetstappen te mogen drukken van zijn voorganger.

De heer Boots deelde voorts mede, dat de heer mr. J. A. N. Patijn zijn eerevoorzitterschap had neergelegd, en benoemd was tot eeredid van de vereniging, terwijl diens opvolger, de heer Bosch Ridder van Rosenthal het eerevoorzitterschap heeft aanvaard.

De secretaris, de heer J. Zandberg hield vervolgens een rede over „Het communistisch gevaar”.

Spr. ging uit van de mémoires van wijlen mr. P. J. Troelstra, waarin deze verhaalt van zijn overgang tot het socialisme, en knoopte hieraan vast een beschouwing van andere opvattingen, die men ten aanzien van het proletariaat kan koesteren.

Wij moeten, aldus spr., bij een oproerige beweging in het eigen land wel degelijk zien, dat het Nederlanders zijn; waar we mee te maken hebben, doch we moeten daarbij tevens zien, dat aan het ontwikkelen van een macht in den Staat ernstige gevaren verbonden zijn.

Als de Russische macht niet gebreideld wordt, staan Europa verschrikkelijke dingen te wachten. Men had het Bolsjewisme oorspronkelijk geen langen levensduur toegedacht, en zag er oorspronkelijk slechts den doodsstrijd van het groote Russische Rijk in. In 1926 schreef Sir Henry Deterding nog dat binnen een jaar de Bolsjewistische macht in duigen zou zijn gevallen. Zelfs van Soc.-Dem. zijde werd aan de macht van Trotzky en Lenin geen lang leven toegedacht. En toch is het Sovjet-regime er in geslaagd de communistische denkbeelden in Rusland te handhaven, en het ziet er niet naar uit, dat die macht binnen afzienbaren tijd zal capituleren.

Daar komt bij, dat de Sovjetmacht invloed heeft gekregen in de omringende randstaten en zelfs in China en Indië, waar het Britsche Imperium er gevoelige nadelen van heeft ondervonden.

De vestiging van deze macht is een raadsel, een onoplosbaar raadsel, doch niettemin levende werkelijkheid. Dat de banneling, Lenin, de macht heeft kunnen grijpen is alleen verklaarbaar door diens persoonlijke, mystiek aandoende eigenschappen.

Spr. zal hier geen sensatieverhalen van communistische gruwelen oprakelen, doch wil trachten uit te leggen hoe het voortbestaan van een dergelijk regime mogelijk is. In de eerste plaats wijst hij daarbij op den z.g. „cellen-bouw”, die een ijzeren discipline tot in de laagste rangen waarborgt.

Het groote gevaar van het communisme, vooral het geestelijk gevaar, schuilt in het „verborgene”. Alles, propaganda, gedachtenwisseling, alles geschiedt in het geheim. Zelfs de boeken van Dostojewski uit de openbare leeszaal worden als propaganda-materiaal gebruikt.

De „knieval” van David Wijnkoop, de verbanning van Trotzky, dat alles zijn uit-

werkingen van de geheime machten achter de schermen, en juist deze twee voorbeelden bewijzen wel hoe sterk die machten zijn.

De relletjes van communisten en werkloozen zijn slechts voorpostengevechten, doch het groote geheel sluit als een bus, als een welhaast feilloos systeem. Alle jeugd-stroomingen, als anti-militarisme e. d. worden van communistische zijde misbruikt om de weerloosheid in de hand te werken.

Gelukkig, zegt spr., is er nog gezond nationalisme in ons volk, en dat moet aangekweekt worden met alle ten dienste staande middelen.

Door economische ontreding kan het bolsjewisme niet uiteenspatten, wél door elcbouw in het gezin, het nationalistisch voelende gezin, en hierbij kan de landstorm in geval van nood de behulpzame hand bieden. In het gezin moet de kracht van het volk, het cement voor het nationalisme gezocht worden, en als het moet, zal de landstorm, opgeroepen door de bevoegde overheid, schouder aan schouder staan tegen de oproerkraaiers, die met dreunenden tred door de straten gaan. Dan zal de geest van het oude Wilhelmus over hen vaardig worden en dan mogen we verwachten, dat alles zal worden gedaan om het nationale volksbestaan te handhaven. (Applaus).

Majoor Boots dankte den spreker voor zijn doorwrochte rede, en sprak de hoop uit, dat Nederland gespaard moge blijven voor communistische invloeden.

Na de pauze werd de afgetreden voorzitter, kapt. Van Deventer, gehuldigd, en werd hem namens de commissie een Avro-foon aangeboden. In een geestige, vlotte redevoering kenschetste de nieuwe voorzitter, majoor Boots, zijn voorganger, waarna hij hem het geschenk overhandigde.

Kapt. Van Deventer dankte voor deze hulde en gaf in 't kort een overzicht van den groei van den Landstorm gedurende de 12 jaren dat hij het voorzitterschap had bekleed.

De heer Krijger installeerde vervolgens de vijf commandanten van de districten, waarin Den Haag verdeeld is, nl. de heeren Bolle, Kruls, Leistikow, Van Oudheusden en Bordewijn. In 't bijzonder richtte hij zich hierbij tot den heer Bolle, die reeds zoovele jaren in dezen ten voorbeeld is geweest.

Namens de vier nieuwe benoemde commandanten dankte de heer Kruis voor het in hem gestelde vertrouwen, waarna de heer Bordewijn nog sprak over de betekenis van deze nieuwe functie, vooral bezien in het licht van hetgeen de heer Zandberg over het dreigende communistische gevaar had gezegd. Door de landstormers staande aangehoord, bevestigde hij den eed aan het vaandel, hetgeen een donderend applaus ten gevolge had.

Nadat nog enkele aanwezigen opmerkingen hadden gemaakt en vragen hadden gesteld, werden de verschillende sprekers door den heer Zandberg beantwoord. Spr. merkte op, dat de Landstorm er is om revolutionnaire bewegingen te onderdrukken; de overige stroomingen behooren tot het gebied van de politiek, waaraan ook de voorlichting behoort te worden overgelaten.

Tot slot werd overgegaan tot de uitreiking der schietprijzen, bestaande uit kunstvoorwerpen, over het laatste schietseizoen.

Deze prijzen werden als volgt toegekend: Scherpschutters: 1. S. Jongma 144 pt.; 2. J. H. v. d. Veen 143 pt.; 3. J. M. Bakker 142 pt.; 4. N. J. Peereboom 141 pt.; 5. J. H. Schouten 141 pt.; 6. C. Verhey 140 pt.; 7. B. P. A. Schregel 137 pt.; 8. L. Stoof 137 pt.; 9. A. H. Bollen 136 pt.

Schutters 1e klasse: 1. J. Zandberg 141 pt.; 2. H. Zwick 139 pt.; 3. H. Collee 138 pt.; 4. A. de Gelder 137 pt.; 5. J. A. W. Schregel 137 pt.; 6. A. Parmentier 133 pt.; 7. J. W. v. d. Klaauw 132 pt.; 8. C. Schoor 131 pt.; 9. A. Westerduin 130 pt.; 10. J. Poorter 130 pt.; 11. J. N. Dase 127 pt.; 12. A. J. C. Beaufort 126 pt.; 13. Th. J. Jacobs 125 pt.; 14. L. v. d. Lugt 124 pt.; 15. H. H. Dubbeldorfer 124 pt.; 16. J. P. M. Steyn 124 pt.

Schutters 2e klasse: 1. W. J. Olthoff 126 pt.; 2. J. C. Schweitzer 121 pt.; 3. J. J. v. d. Bosch 117 pt.; 4. C. Drop 115 pt.; 5. C. Roeleveld 114 pt.; 6. W. de Haas 112 pt.

Schutters 1e kl. 1929: C. Dulkenraad 131 punten.

Met het zingen van het eerste couplet van het Wilhelmus werd de vergadering hierna gesloten.

SECRETARIAAT GEWESTELIJKE LANDSTORMCOMMISSIE „VOLLENHOVE”.

In de plaats van den Heer H. J. Bulten, die bedankt heeft als Secretaris der Gew. Landstormcommissie „Vollenhove”, zal de Secretaris der Gew. Landstormcommissie „Drenthe”, de Heer J. de Bruyn, Emmastraat 9 te Kampen, het Secretariaat van eerstgenoemde commissie waarnemen.

OENKERK.

De afd. B.V.L. hield haar jaarvergadering. Een ernstig woord van den voorzitter, een opwekkende rede van den propagandist den WelEd. heer Heukels, uitdeeling der prijzen, maakten het geheel van de vergadering uit.

Prijswinnaars waren: Klasse I. J. Hoogsteen, G. Kingma, W. Bonnema. Klasse II: G. v. d. Veen, T. Sikma en S. Jeltema.

Nog een verrassing, waardoor nog 5 prijzen werden uitgereikt, volgde. Prijswinnaars D. Deelstra, K. S. Visser, P. Westerhuis, O. de Vries, O. Postma.

HET BILDT.

't Was een gezellige vergadering die belegd werd in Dec. en welke onder leiding stond van Ds. Koster te St. Annaparochie. Te zeven uur werd op gebruikelijke wijze geopend; waarna een woord van welkom gesproken werd tot den Comdt. Friesch Verband, onzen Burgemeester, en de schaar Landstormers.

De Secretaris geeft een overzicht van 't afgelopen jaar, betreffende landdagen, schietwedstrijden enz.

Hierna verkrijgt Dhr. Bootsma 't woord die een speech houdt over 't nut van Plaatselijke vergaderingen waartoe dan ook besloten werd. Dan volgde een woord van Kapitein La Roi, onzen Verbandscomdt., die sprak over onze organisatie waardoor wij meer werden in geleid, hoe te handelen tijdens een oproep enz. Vragen werden gesteld, en afdoende beantwoord. Ook kregen we te hooren een sympathiek woord voor den „B.V.L.” van onzen Burgemeester Poppinga.

Staan en uit volle borst zongen we 't lied van Marnix van St. Aldegonde; waarop de sluiting volgde door Burgemeester Poppinga. Onder 't genot van thee en sigaren vloog de avond om, waarna een ieder bijna middernacht huiswaarts keerde.

SURHUIZUM.

Donderdag 18 December werd de Jaarvergadering gehouden van de afd. Surhuizum van den B.V.L. Uit het jaarverslag bleek dat het aantal leden 44 bedraagt, terwijl er 3 nieuwe leden toetraden. De kas sloot met een voordeelig saldo van f 67,93. Na verschillende huishoudelijke dingen behandeld te hebben, verkreeg de heer Heukels het woord, die ons in een gloedvolle rede duidelijk maakte dat de B.V.L. nog steeds recht van bestaan heeft.

Hierna reikte de heer Heukels de prijzen uit benevens de brevets van 1929 en 1930. De uitslag van den gehouden schietwedstrijd was als volgt: Klasse A.: 1e prijs M. B. Postma, 2e pr. J. Mulder, 3e pr. R. Bouma, 4e pr. M. Tjoelker. Klasse B.: 1e pr. G. v. Halen, 2e pr. O. Bakker, 3e pr. J. Bouma, 4e pr. H. Kielstra. Over 1929 waren de volgende schutters

Scherpschutters geworden: C. H. Lettinga, J. Mulder en R. Bouma. Over 1930 M. Tjoelker, R. Hoekstra, K. v. d. Vaart en A. Kamminga, terwijl J. Mulder bevorderd is tot koningschutter.

Bij de rondvraag werden nog enkele dingen besproken, waarna de heer Heukels deze goed bezochte vergadering met dankzegging sloot.

BEILEN.

Donderdagavond (20 November) hield de afd. Beilen van den Bijz. Vrijw. Landstorm, een feestelijke bijeenkomst van leden en belangstellenden in de Wilhelmina-zaal onder leiding van den Burgemeester dezer gemeente, den heer J. C. Mansen. Met een gepaste toespraak opende de Burgemeester de bijeenkomst, waarin hij in het bijzonder welkom heette majoor van den Nieuwenhuizen, Commandant van 't Verband Drenthe.

Hierna werd een drietal films vertoond, o.a.: „Met de Koninklijke Familie op bezoek”, „De Landdag op 12 September te Assen” en „De Landdag op 22 Augustus op het eiland Urk”. Vooral de Landdag te Assen viel bijzonder in den smaak, omdat daarop zoovele bekenden werden aangetroffen.

Met een geestige toespraak reikte Majoor Van den Nieuwenhuizen aan de leden de prijzen uit van een gehouden schietwedstrijd op 5 November 1930.

Winnaars waren: Schutters 1e klasse: R. v. Veen, 1e prijs 96 punten; A. Koster, 2e prijs 95 punten; H. Hunze, 3e prijs 93 p. J. W. Bouwman 4e prijs, 93 p. Schutters 2e klasse: J. Timmerman, 1e prijs 95 p.; W. Schipper 2e prijs 92 p.; Jac. Kramer, 3e prijs 87 p. Oningedeelde Schutters: J. Hoving, 1e prijs, 9 punten.

De heer J. de Bruyn van Kampen hield hierna een propagandistische toespraak en wakte op tot toetreding.

De feitelijke feestelijke stemming brachten de Ned. Herv. Muziekver. en de heer Kreuzen van Meppel met zijn ernstige en luimige voordrachten.

Omstreeks middernacht sloot de Burgemeester de bijeenkomst, waarbij hij dank bracht aan allen, die aan het welslagen van dezen avond hadden medegewerkt.

ZUIDLAREN

De afd. Zuidlaren had Vrijdagavond 12 December den jaarlijkschen Filmavond georganiseerd, waarop de dit jaar gehouden Landdagen op Urk en te Assen (waaraan vele leden dezer afdeling hadden deelgenomen) werden vertoond.

Burgemeester Van Kinschot sprak als Voorzitter der Plaatselijke Commissie een kort openingswoord, daarin wijzende op het nut van den B.V.L. Spr. heette verder allen welkom, in het bijzonder den Commandant, den heer v. d. Nieuwenhuizen, den Commandant van het Motorkorps, den heer Linthorst Homan en den spreker van dezen avond, den heer De Bruijn van Kampen. Vervolgens bood Z.E.A. een door Mevr. Van Kinschot vervaardigd fraai vaandel aan in de kleuren oranje, blanje, bleu, dat door de talrijke aanwezigen met daverend applaus werd begroet en namens de leden aanvaard door Ds. Drenth met hartelijke woorden van dank.

Hierna hadden de prijswinnaars bij den onlangs gehouden schietwedstrijd hun prijzen, bestaande uit kunstvoorwerpen, in ontvangst te nemen.

De heer De Bruijn sprak daarna een bezielende rede uit.

Ter afwisseling hielden de heeren Vossebelt en Huizinga een voordracht, vergastte de heer Wierenga de vergadering een- en andermaal op pianomuziek en gaf de filmoperateur nog een komische film.

Het was reeds laat toen de heer Nieuwenhuizen met een kort slotwoord deze welgeslaagde vergadering beëindigde.

De schietwedstrijd, waarvan boven sprake is, werd gehouden op Zaterdag 1 November j.l. en o.m. bijgewoond door enkele leden der Plaatselijke Commissie.

Prijswinnaars waren: Schutters 1e klas: P. H. Medendorp 81 punten, W. Faber 78 punten en G. Vossebelt 70 punten; Schutters 2e klas: J. de Boer 80 p., W. Nieborg 56 p., M. J. Foget 53 p. en N. Martijn Troostprijz; Oningedeelde schutters: J. de Jager 58 p., Y. van der Meer 53 p., H. Korte 49 p. en Troostprijzen: J. Postma en J. Folkersma.

HELDEN.

Woensdagavond 10 September had in het lokaal van den heer J. Gommans een vergadering plaats van het Landstormkorps Limb. Jagers Afd. Helden. De vergadering werd geopend door den voorzitter den heer Dr. Joosten, die allen hartelijk welkom heette, bijzonder den Edelachtb. heer Burgemeester van Cann. De laatste bracht alle leden dank en spoorde hen aan steeds trouwe leden te blijven. Een 15-tal nieuwe leden gaven zich op deze vergadering aan. Verder werden nog een 60-tal prijzen onderling verdelend, terwijl de verdere avond gezellig werd doorgebracht.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm heeft den steun
noodig van een krachtig orgaan

Daarom moet ons blad hebben
50 duizend lezers onder de Vrijwilligers en
50 duizend uit de Burgerij

WINSCHOTEN.

Op 28 Nov. vond in het hotel De Nederlanden (Ruibing) weder een schietwedstrijd plaats om luxe voorwerpen, waarbij tegenwoordig waren kapitein De Jonge, secretaris van het Gewestelijk Landstormverband Groningen en de reserve 1e luit. Van Hoogenhuizen, commandant van het Prov. motor-korps.

De opkomst der leden was goed. Over het algemeen werd er goed geschoten.

Prijzen werden in volgorde uitgereikt aan: P. Scholtens, Winschoten met 93 p.; A. Pilon, Bellingwolde met 89 p.; B. Kwak te Vriescheloo met 89 p.; E. Ufkes, Winschoten 88 p.; J. Zorge, Winschoten 88 p.; B. van Dijk, Winschoten, 76 p.; D. Schrik te Vriescheloo met 74 p.

Voorts werd medegedeeld, dat er in dit winterseizoen provinciale korpsschietwedstrijden zullen worden gehouden, achtereenvolgens te Winschoten, Winsum en Zuidhorn. De wedstrijd te Winschoten is bepaald in Februari a.s.

Op 26 Januari a.s. zal te Winschoten een Landstormfilm worden vertoond, waarbij verschillende ingezetenen zullen worden uitgenoodigd. Gezien de belangstelling, welke deze filmvertooning overal trekt, zal dien avond ook voor Winschoten het succes verzekerd zijn.

DUIVENDIJK.

Nieuwe Afdeling.

Woensdag 7 Januari kwamen te Scharendijke bijeen de mannen van Duivendijke, Scharendijke, Elkerzee, Ellemeet en omgeving. Zeer velen waren ter vergadering, die door dhr. P. G. Laernoos, Secretaris der Prov. Landstorm Commissie welkom werden geheten. Spreker zette hierna uiteen het doel, dat de B.V.L. beoogt. Vervolgens schetste spreker den tegenwoordigen toestand, waarin duidelijk uit kwam, dat het revolutie gevaar eer toe-dan afneemt.

Ook waarschuwde hij voor de actie van „Kerk en Vrede”, die evenals de communisten en verdere revolutionairen het gezag ondermijnen.

De Res. Luit. Kolonel H. Bierman, Commandant van het Zeeuwsche Verband gaf nog enkele toelichtingen betreffende de organisatie van den B.V.L.

Hierna gaven zich elf personen op, die met de reeds tot den landstorm behoorenden uit de omgeving, de afdeling Duivendijke vormen.

De Burgemeester van Duivendijke dankte tenslotte allen voor hun belangstelling en sloot daarop de welgeslaagde vergadering.

BUNSCHOTEN—SPAKENBURG.

Vrijdag 3 Januari 1931 kwam deze Afdeling in Vergadering bijeen.

De Voorzitter der Pl. Commissie, de WelEdele Heer J. Sjaardema, opende deze vergadering; gezongen werd Ps. 84:3 en Gebed.

In zijn openingswoord roept spreker welkom toe aan allen, in het bijzonder den Sec. der Gew. Commissie Mr. van Geldorp Meddens, en aan den spreker voor dezen avond, Luitenant Kok.

Door ziekte is de Eere-voorzitter, Burgemeester J. de Vries Sr. verhinderd deze vergadering bij te wonen.

De Pl. Leider krijgt daarna het woord en geeft een kort overzicht van den toestand der Afdeling; het ledental bedraagt thans 130.

De Pl. Leider brengt hierna nog naar voren het belangrijke voor onze beweging n.l. het Landstormblad.

Een 5 tal nieuwe abonné's gaven zich op. Mr. Meddens ging daarna over tot het uitreiken van de Brevetten voor Scherpshutter aan: J. Nieuwboer, K. Geertsma, J. Koelewijn, M. Vastenhouw, L. Koelewijn, G. de Graaf.

Hierna kwam aan de orde de Prijsuitreiking van den gehouden Schietwedstrijd.

De prijzen bestonden uit Kunstvoorwerpen. Uitslag van den wedstrijd was als volgt.

Scherpschutters klasse.
1e prijs J. Nieuwboer, 92 punten; 2e pr. A. Roos, 88 p.; 3e pr. M. Vastenhouw, 87 p.; 4e pr. J. Koelewijn, 86 p.; 5e pr. M. Vedder, 86 p.; 6e pr. B. Hartog, 85 p.; 7e pr. G. de Graaf, 83 p.; 8e pr. L. Koelewijn, 82 p.; 9e pr. L. Huigen, 81 p.; 10e pr. K. Geertsma, 81 p.

1e Klasse.

1e prijs H. Koelewijn Wz., 84 punten; 2e pr. S. Hartog, 79 p.; 3e pr. J. de Graaf, 76 p.; 4e pr. W. de Graaf, 75 p.; 5e pr. A. v. d. Groep E.z., 73 p.; 6e pr. T. de Graaf, 73 p.; 7e pr. D. van Halteren, 73 p.; 8e pr. H. Koelewijn Az., 71 p.; 9e pr. Joh. de Jong, 65 p.; 10e pr. B. Koelewijn Wz., 62 p.

2e Klasse.

1e prijs S. Duist, 83 punten; 2e pr. G. Zandbergen, 83 p.; 3e pr. S. Koelewijn, 79 p.; 4e pr. K. de Graaf, 77 p.; 5e pr. H. de Graaf, 77 p.; 6e pr. P. Koelewijn Rz., 74 p.; 7e pr. H. van Dijk, 74 p.; 8e pr. G. v. d. Hoogen, 72 p.; 9e pr. A. Beekhuis, 70 p.; 10e pr. R. Nieuwboer, 69 p.

Na uitreiking dezer prijzen verkreeg Luitenant Kok uit Haarlem gelegenheid om zijn Lezing te houden over het onderwerp „Gasoorlog en Gasbescherming”.

Op uitnemende wijze, leerzaam en onderhoudend behandelde spreker dit onderwerp. De voorzitter bracht hem dan ook de werverdiende dank.

Na een kort slotwoord van den voorzitter en het zingen van Ps. 72:14 werd deze vergadering door den Pl. Leider met dankzegging gesloten.

BENSCHOP.

Motordienst bij den Vrijwilligen Landstorm.

Bij Kon. Besluit van 29 December j.l. is met ingang van 1 Jan. d.a.v. benoemd tot reserve tweede luitenant voor speciale diensten bij het Vrijwillige Landstormcorps Motordienst de heer C. P. van Beusekom, alhier.

ZUTPHEN.

Met ingang van 5 April 1930 werd voor de Afd. Zutphen tot Pl. Leider benoemd de Heer Nic. Jansen. Aan de niet genoeg te waardeeren medewerking van de HoogEd. Gestr. Heeren Kolonel N. J. Lavaleije en Luit. Kol. P. A. J. van Tienhoven, is het hem mogen gelukken dat de in verval zijnde afd. Zutphen weder nieuw leven ingeblazen is. Gedurende de zomermaanden zijn regelmatig schiet-oefeningen met scherp gehouden, ook heeft hij toestemming weten te verkrijgen winterschiet-oefeningen te houden met K.S.O.-geweren, beide oefeningen worden steeds door een zeer groot aantal leden bijgewoond. Door de activiteit van den tegenwoordigen Leider is de afd. Zutphen in korten tijd gegroeid van 54 tot 115 leden en het aantal abonneementen op ons Landstormblad met 49 vermeerderd. Tevens is het mogen gelukken een Plaatselijke Commissie samen te stellen, waarin de volgende Heeren zitting hebben:

Ds. C. J. van Paassen, Voorzitter.
Deken Chr. van Elmpt.
W. F. E. Baron van den Barch van Varden.
Mr. J. H. C. M. van der Kun, Off. van Justitie.
Mr. Th. Dijkstra.
Nic. Jansen, Secretaris.

Bovengenoemde Commissie werd Donderdagmiddag in het Hotel du Soleil door de Heeren Kolonel N. J. Lavaleije en J. M. Baron van Boecop, resp. Voorzitter en Vice-Voorzitter der Gew. Commissie van het Landstormkorps „de IJssel” geïnstalleerd; mede aanwezig was de WelEd. Gestr. Heer 1ste Lt. A. W. I. Karswagen, Compagnies Commandant der Afd. Zutphen.

NEEDE.

Vrijdag 21 November vergaderde de afd. Neede van den B.V.L. Bij afwezigheid van den plaatselijk leider H. Karssenberg werd de vergadering door den heer Jalink geopend. Bij vernieuwing wees deze de aanwezigen op het nut en de roeping van het instandhouden van den B.V.L.

Hierna werd besproken de te houden schietwedstrijd en om zoo mogelijk de landstormfilm hier te vertoonen. Over het algemeen bestond daarvoor veel belangstelling, zoodat het te verwachten is dat ook in Neede de landstormfilm wordt vertoond.

ELSHOUT.

In het café bij den heer H. van Hoorn had op 25 Nov. de uitreiking plaats van de prijzen der onderlinge prijsverschieting der leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

LANDSTORMFILM 1930

Afdeelingen, welke deze geheel nieuwe film wenschen te vertoonen, kunnen zich daarvoor wenden tot den Secretaris der Gewestelijke Commissie.

De Voorzitter, de Commandant Klijn, gaf eerst een kort inleidingswoord en wakte allen op trouwe leden te zijn en te blijven, waarna de prijzen met een toepasselijk woord uitgereikt werden.

Deze waren behaald als volgt:

1e prijs P. van Hulzen 93 punten; 2e pr. A. Kempenaars 90 p.; 3e pr. C. Pelders 90 p.; 4e pr. L. Klijn 88 p.; 5e pr. H. Klijn 88 p.; 6e pr. A. v. d. Wiel 87 p.; 7e pr. Jac. Brok 84 p.; 8e pr. C. Klerks 83 p.; 9e pr. A. van Beek 82 p.; 10e pr. A. de Hart 81 p.; 11e pr. M. Muskens 79 p.; 12e pr. C. Klijn Az. 73 p.; 13e pr. W. Pulles 70 p.; 14e pr. Th. van den Besselaar 61 p.; 15e pr. C. Klijn Jz. 58 p.; 16e pr. M. Klijn 57 p.; 17e pr. C. Pulles 55 p.; 18e pr. H. van den Besselaar 45 p.

Met een dankwoord werden de prijzen aangevaard en nog eenigen tijd in gezellig samenzijn doorgebracht.

HEINO.

Op 8 December werd in het St. Josephgebouw alhier een propaganda-avond gehouden voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Zoals verwacht was, was de zaal bijna geheel bezet. Ook de Hoog Eerw. Heer Deken Eekwielens en de Wel Eerw. Heer Ds. Pot waren aanwezig.

De Edel Achtbare Heer A. van Sonsbeeck, Burgemeester dezer gemeente, opende de bijeenkomst en heette de aanwezigen welkom.

De Hoog Ed. Gestr. Heer N. J. Lavaleije, hield daarna een rede, met als onderwerp: „Zal de B.V.L. zijn gelofte gestand doen?” Hierna kwam de Commandant van het Landstormkorps de IJssel, Res. Luit.-Kolonel P. van Tienhoven, aan het woord. Ook deze spr. sprak over het nut van den B.V.L. Vervolgens sprak de Heer H. A. Kraaijenbrink, oud-kapitein, als propagandist van de Burgerwacht, over het werk van de Burgerwacht. Beide spr. oogstten een daverend applaus.

Daarna werd een drietal films vertoond, namelijk: Neerlands Vreugdefilm, De Nationale Landstormdag in 1928 in den Haag en ten slotte een komische film „Radio met Dynamiet”. De beide eerste films werden met belangstelling gevolgd. De laatste film bracht de lachspieren aardig in beweging. Tijdens de pauze werd aan de leden van den B.V.L. een album met foto's van den Landstormdag uitgereikt. Bij het aflezen van de ledenlijst bleek, dat de afdeling Heino zeer veel leden telt.

Was reeds laat in den avond, toen de Burgemeester met een woord van dank aan allen de bijeenkomst sloot.

HEERDE.

Op Woensdagavond 17 Dec. werd in de zaal Koetsier de jaarvergadering van de afdeling „Heerde” van den Bijz. Vrijw. Landstorm gehouden. Voor deze bijeenkomst bestond veel belangstelling, de zaal was goed bezet. Van de plaatselijke commissie waren aanwezig de heeren Jhr. Schorer, J. L. Kleintjes en J. P. van Apeldoorn. Volledigheidshalve vermelden wij nog dat ook de heer Jalink, propagandist B.V.L. aanwezig was.

Te half 8 werd de vergadering aangevangen met een begroetingswoord van den Hoogedelgestr. Heer N. J. Lavaleije, kolonel b.d., voorz. van de Gewestelijke Landstormcommissie. Vervolgens had de uitreiking van de prijzen en brevets plaats aan de volgende Koning- en scherpshutters: K.S.O. 10 schoten maximum 100 punten.

Koning- en scherpshutters: H. van Keulen 95 p., J. Rakhorst 94 p.; E. D. W. Looman 93 p.; P. Clasie 93 p.; G. G. Berghorst 93 p.; W. A. Veldkamp 92 p.; K. C. Bischoff Tullekens 91 p.; J. Bijsterbosch 91 p.; E. Beekman 90 p.; Schutters 1e klas: H. v. Lohuizen 91 p.; B. v. d. Most 91 p.; H. de Graaf 86 p.

Aan de leden: Joh. de Groot, B. v. d. Most, W. v. Vemde werd brevet op naam voor scherpshutter overhandigd.

De gedocumenteerde rede van den Heer Lavaleije over het onderwerp: „Zal de B.V.L. zijn gelofte gestand doen?” werd met onverdeelde aandacht beluisterd en met een krachtig applaus beantwoord.

Vervolgens werd de nieuwe Korps-Commandant, van het Landstorm-Verband „De IJssel”, de H.E.G. Heer A. J. van Tienhoven aan de vergadering voorgesteld. Ook op de hartelijke speech van den H.E.G. Heer van Tienhoven gaf de vergadering applausisierend haar instemming te kennen.

De films waren over het algemeen wel duidelijk, maar jammer was het dat het toestel telkens haperde.

Te ruim elf uur ging deze zeer goed geslaagde vergadering uiteen.

ALKMAAR.

Op 20 November vergaderde bovengenoemde afdeling in de zaal van den heer Th. Bolten.

In deze vergadering zou de prijsuitdeeling aan de schutters plaats hebben.

De vergadering werd geleid door den heer P. J. Oolders, secr. Gew. L.S., Verband Alkmaar.

De heer Hoetjes, plaatselijk commandant opende de vergadering en heette allen hartelijk welkom.

Spr. deelde vervolgens mede dat aan den wedstrijd deelgenomen hebben 34 deelnemers, waarvan 15 scherpshutters 1e klas, 16 scherpshutters 2e klas en 2 beneden 155 punten.

Hierna verkreeg de heer Oolders het woord die na zijn voldoening er over te hebben uitgesproken dat zooveel aanwezig zijn en allen het welkom te hebben toegeroepen, overging tot uitreiking der behaalde prijzen. De prijzen waren als volgt behaald:

1e prijswinner in de B. klasse A. de Rooij met 97 punten; 1e prijswinner in de C. klasse A. Dekker met 94 p.; 2e prijswinner in de B. klasse P. Kuyper met 97 p.; 2e prijswinner in de C. klasse F. Stam met 94 p.; 3e prijswinner in de B. klasse C. v. Lieshout met 96 p.; 3e prijswinner in de C. klasse G. Hoetjes met 93 p.; 4e prijswinner in de C. klasse S. A. Hoetjes met 92 p.; 5e prijswinner in de C. klasse J. M. Zonneveld met 89 p.

Bij loting werden aan de volgende 3 heeren als trouwe deelnemers een prijs uitgereikt, n.l. de heeren L. Dennemans; H. Richters en J. de Vette, 4 brevets als scherpshutter werden uitgereikt aan de heeren A.B. de Rooij, Joh. Liefing, Nic. Rood en P. de Vries.

De prijzen bestonden uit kunstvoorwerpen. Hierna had een zeer geanimeerde discussie plaats, waarin verschillende zaken van huishoudelijke aard besproken werden.

De heer Oolders deed een beroep op de leden om nog meer nieuwe leden te winnen.

In het bijzonder wees spr. er op, dat van de jongere lichten nog meer lid kunnen worden.

De rondvraag leverde niets bijzonders op. Hierna dankte de heer Oolders den heer Hoetjes voor de prettige wijze waarop hij de schietoefeningen steeds leidde en alle aanwezigen, waarna sluiting volgde.

DELLEN.

In de maand December heeft de afdeling Delden haar onderlingen wedstrijd geëindigd. De kamp ging voor 16 schutters der 1e klasse welke 85 en meer punten hadden geschoten, 13 tweede klassers welke 70 tot en met 84 en 4 derde klassers welke minder dan 70 punten schoten.

De uitslag der 1e klasse was:
J. H. Rekveldt, 92 p., G. J. Exterkate, 91 p., H. v. h. Bolscher, 91 p., G. J. R. Ekers, 91 p., H. Vrieling, 89 p., L. M. B. Selhorst, 88 p., T. van den Brink, 87 p., J. B. Wensink, 86 p., G. Efting, 84 p., G. J. ten Dam, 83 p., G. Bouwhuis, 83 p., H. Koning ter Heege, 83 p., G. J. Dobber, 82 p., H. Berghuis, 82 p., H. ter Elst, 82 p., G. J. Leusink, 80 p.

2de klasse: A. J. Rottink, 95 punten, J. Veehof, 89 p., J. Warkul, 85 p., G. J. B. Geelen, 83 p., G. J. Semmekrot, 83 p., B. Reuvers, 83 p., G. J. Averdijk, 80 p., W. J. A. de Jagher, 78 p., G. Oude Scholten, 76 p., W. Straver, 74 p., G. J. Bloem, 71 p., B. Meijer, 69 p., J. Exterkate, 65 p.

3de klasse: A. Derkink, 87 p., Weustink, 73 p., J. A. Veelhof, 73 p., G. J. ter Braak 54 p.

Een aantal prijzen werd door de leden zelf beschikbaar gesteld, terwijl ook eenige giften in geld waren binnengekomen voor dezen wedstrijd.

Een commissie uit de leden belastte zich met de rangschikking der prijzen.

Na afloop van den wedstrijd dankte de plaatselijk leider in de eerste plaats die leden, die hun saamhorigheidsgevoel in daden hadden getoond, door een prijs beschikbaar te stellen voor dezen wedstrijd. Ook de verdere deelnemers zegde spr. dank voor hun schitterende medewerking.

Daarna werden de prijzen uitgezocht door de winnaars, waarna de leider nog een woord van dank sprak aan de leden der commissie voor hun moeitevollen arbeid.

Maand
uitreikin
Wolphae
een door
schreven
wedstrijd
klassen
Bijzonde
genoodig
De pri
een ope
Noordijk
die had
den avon
v. d. Ma
der Gew
secretaris
„Rotter
blijk gav
dijk verz
gen en l
le luit. F
de schutt
del van
wel te wi
Alvoren
heer v. d
het succ
en prijsu
reerde, d
de vrijwil
zeer goed
geven tij
tor is. Na
couplet v
werd tot
animeeren
Tot slot
de andere
heid en g

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

Op 25
vertoond
zitter der
Gobius du
een harte
die opgek
secretaris
commissie
Nadat h
storm bes
legenheid
Zeer tot
andere aan
vertoond.
Nieuw-Hel
vertegenwe
in den sma
Hierna l
die in ker
Kerk en V
schuwende
gelaar.
Met een
zitter deze
vergaderin
coupletten

ROTTERDAM.

Maandag 29 December 1930 had een prijsuitreiking plaats in Zaal E. H. B. O. aan de Wolphaartsbocht alhier, naar aanleiding van een door de klasse Schutters Charlois uitgeschreven en gehouden huishoudelijke schietwedstrijd, waarvoor alle schutters der K.S.O.-klassen van de afdeling Rotterdam van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm waren uitgenodigd tot deelname.

De prijsuitreiking werd voorafgegaan door een openingswoord van den vaandrig W. Noordijk, waarin hij dank zegde aan allen, die hadden medegewerkt tot welslagen van den avond, in het bijzonder de heeren F. D. v. d. Mast en P. v. d. Steeg, resp. secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie- en secretaris der Plaatselijke Landstormcommissie „Rotterdam”, die door hunne aanwezigheid blijk gaven van belangstelling; de heer Noordijk verzocht, nadat intusschen den aanwezigen een kopje thee was aangeboden, den res. luit. P. v. d. Steeg, de prijzen, welke door de schutters der klasse Charlois, of door middel van die schutters waren bijeengebracht, wel te willen uitreiken.

Alvorens daartoe over te gaan, wenschte de heer v. d. Steeg de klasse Charlois geluk met het succes, dat zij met den schietwedstrijd en prijsuitreiking hebben behaald en memoreerde, dat de geest en saamhorigheid onder de vrijwilligers der groote afdeling Rotterdam zeer goed te noemen was, wat onder de gegeven tijdsomstandigheden een voorname factor is. Nadat door de aanwezigen het eerste couplet van het „Wilhelmus” gezongen was, werd tot uitreiking overgegaan, wat een zeer anmeerdend verloop had.

Tot slot dankte de heer N. v. Hilten namens de andere klassen schutters voor de gezelligheid en gulle ontvangst.

OUDDORP Z.H.

Op 25 November j.l. is voor deze afdeling vertoond de landstormfilm 1930. De voorzitter der plaatselijke commissie, Burgemeester Gobius du Sart, opende de vergadering met een hartelijk woord van welkom aan allen, die opgekomen waren, inzonderheid tot den secretaris van de gewestelijke landstormcommissie, den heer Hogeweg.

Nadat hij uiteengezet had, waarom de landstorm bestaat, kreeg de heer Witvliet gelegenheid om de film af te draaien.

Zeer tot genoegen van de landstormers en andere aanwezigen werden verschillende films vertoond. Vooral de film van den landdag te Nieuw-Helvoet, waar ook onze afdeling was vertegenwoordigd door vele leden, viel zeer in den smaak.

Hierna kreeg de heer Hogeweg het woord, die in kernachtige woorden uiteenzette wat Kerk en Vrede en S.D.A.P. in had, ons waar schuwende voor het zoet gefluit van den vogelaar.

Met een opwekkend woord sloot de voorzitter dezen welgeslaagden avond, en ging de vergadering uiteen, na het zingen van twee coupletten van het Wilhelmus.

SOMMELSDIJK.

Donderdag 27 Nov. 1930 des nam. 7 uur opende de heer J. H. Dijkers, voorzitter van de afdeling Sommelsdijk den filmavond.

Spreker heette hartelijk welkom alle aanwezigen en inzonderheid Luit.-kol. Hoogerhuizen, den Burgemeester, den heer Hogeweg en den heer Margadant (welke laatste een toelichtend woord bij de film der K. L. M. zou spreken).

Spr. wees hierna op de beteekenis van den B. V. L. en wees er op dat wij een democratisch volk zijn, dat nooit den nek zal krommen onder het juk der diktatuur. Tenslotte wees hij op den ernst van het communistisch gevaar en de dubbelhartige wijze der S. D. A. P. die geen „ja” of „neen” durft zeggen. (Applaus.)

Daarna draaide de film, welke zoo welwillend door den heer K. Witvliet van Middelharis werd geregeld. Ook van deze firma had men een gramofoon met geluidversterker in de zaal opgesteld.

Allereerst een korte film over de verschillende Koninklijke bezoeken, door de leden van het Vorstelijk Huis in verschillende steden gebracht.

Vervolgens zagen we den dit jaar op het eiland Urk gehouden Landdag van de Overijsselsche Landstormverbanden. Dan kwam voor onze landstormers het belangrijkste deel, de Landdag voor het verband Monden der Maas, gehouden te N. Helvoet.

Na de pauze hield de heer W. P. C. Margadant vertegenwoordiger van de K. L. M. een zeer belangrijke causerie over het vervoerwezen en de ontwikkeling der K. L. M.

Wij zagen den grooten vooruitgang van de K. L. M. op de voor haar vervaardigde bedrijfsfilm.

Een buitengewoon interessante film toonde ons de verschillende vliegvelden, vluchten en technische bijzonderheden.

Na afloop dankte de heer J. H. Dijkers den H. Edelgestrengen heer Hoogerhuizen voor de welwillendheid, dezen avond te hebben bijgewoond, alsmede den Edelachtbaren Heer Den Hollander, den heer Hogeweg, en den heer Margadant voor hunne medewerking om dezen avond te doen slagen en een bijzonder woord van dank aan den heer Witvliet voor zijne schitterende opvoering.

UITGAVEN VAN NIJGH & VAN DITMAR N.V., UITG., ROTTERDAM

Aanteekenboek van Rijksbelastingen

(Vermogens-, verdedigings-, rijksinkomsten- en personeele belasting) 10e, geheel verbeterde en bijgewerkte druk. Ingen. f 1.—

J. W. BRAND

De Automobielenhaar Behandeling

17e druk met ruim 190 figuren, tabellen en uitslaande platen Ingenaaid f 3.— gebonden f 3.75

A. J. GELDERBLUM

De electrotechniek van den automobiel

131 figuren tusschen den tekst en 3 uitslaande platen Ing. f 2.75, geb. f 3.50

Voor Jong Nederland

HUGH LOFTING

De Geschiedenis van Dr. Dolittle

Ingen. f 2.—, Geb. f 2.90

De Zeereizen van Dr. Dolittle

Ingen. f 2.50, Geb. f 3.25

Het Postkantoor van Dr. Dolittle

Ingen. f 2.50, Geb. f 3.25

Het Circus van Dr. Dolittle

Ingen. f 3.—, Geb. f 3.90

De Dierentuin van Dr. Dolittle

Ingen. f 3.—, Geb. f 3.90

BIJ DEN BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR

WILDERVANK.

Op 8 Januari j.l. werd alhier een tamelijk goed bezochte propaganda vergadering gehouden.

Nadat de pl. leider, de heer H. Kuiper met een enkel woord de aanwezigen welkom had geheeten vertoonde kapitein de Jonge enkele films op gebied van den B.V.L. alsmede een tweetal humoristische films.

Het geheel viel zeer in den smaak. 8 nieuwe abonné's op het Landstormblad werden gewonnen. De plaatselijke Commissie was vertegenwoordigd in den heer B. Schmidt.

Het gaat goed met onze afdeling. Het ledental en de belangstelling van buiten neemt voortdurend toe.

OPPENHUIZEN.

Op 14 December kwam de afdeling van den B.V.L. hier ter plaatse in vergadering bijeen onder leiding van haar voorzitter dhr. H. Mensonides. Na gebruikelijke opening met gebed en een kort en zakelijk openingswoord van den voorzitter werden de huishoudelijke zaken afgedaan. De uitnodiging naar den te houden propaganda-avond werd met blijdschap aanvaard. Allen gaven zich hiervoor op. Als sprekers traden op Ds. G. Ploos van Amstel en Ds. F. Schrale, welke beiden wezen op der tijden nood en het nut van den B.V.L. Op de hem zoo eigen manier hield hij een gloedvol betoog, waarvan de grondtoon was: altijd waakzaam. Het was een zeer geanimeerde vergadering, die zeer trouw door de leden bezocht was. Nadat nog besloten was om zelf een propaganda-vergadering plaatselijk te houden, ging Ds. Schrale ons voor in dankzegging en sloot de voorzitter de vergadering.

KUINRE.

Zaterdag den 17den Januari 1931 vergaderde de afdeling Kuinre in het St.-Anthoniegebouw, alhier.

Nadat de Voorzitter, Pastoor Witens, de vergadering het welkomwoord had toesproken, in het bijzonder tot den heer J. de Bruijn uit Kampen, die, als nieuwe Secr.-Prop. deze vergadering bezocht, werd het woord door den heer De Bruijn gevoerd, die op heldere, klare en zakelijke wijze de noodzakelijkheid van den B.V.L. aantoonde. Met volle aandacht werd deze rede door de aanwezigen ge-

volgd en een warm applaus was de uiting en instemming, die hier op volgde.

Nadat door den Edelachtbaren Heer Burgemeester Batjes, die de leiding der vergadering opnam, omreden de voorzitter, de Zeereerw. Heer Pastoor Witens door omstandigheden verhinderd was de vergadering verder bij te wonen, den heer De Bruin dank had gebracht voor zijn duidelijk betoog en de aanwezigen die nog niet als lid waren toegetreden tot den B.V.L. opwekte om zich als lid aan te sluiten, traden vier nieuwe leden tot onze afdeling toe.

De heer De Bruin verliet hierna de vergadering, waarna de leden en Plaatselijke Commissie nog eenigen tijd in gezellig samenzijn napraatten.

Te ongeveer 10½ uur sloot de Burgemeester deze, voor Kuinre geslaagde, ledenvergadering.

EMMER-COMPASCUUM.

Het succes van onze „gezellige avonden” groeit met het jaar. De zaal van Abeln was tjokvol op 9 Januari, en de verschillende nummers van het rijke programma gingen er in als koek.

Geopend werd met het staande zingen van twee coupletten van het Wilhelmus onder pianobegeleiding. De Voorzitter van de Plaatselijke Commissie, de heer J. Mulder, had de leiding van de vergadering, verwelkomde allereerst de aanwezigen, inzonderheid den heer Reserve-Majoor-Commandant van het Gewestelijk Verband „Drenthe”, Ds. v. d. Nieuwenhuizen en den heer J. de Bruijn, Secretaris en Propagandist van het Verband.

Vervolgens hield de heer De Bruijn een propagandistische rede over het onderwerp: „Houdt, wat gij hebt!”

Toen begon de rolprent te draaien: Drenthe en dus ook Emmer-Compasuum op den landdag in onze hoofdstad en daar zagen we onze eigen mannen weer achter ons mooie vaandel door de straten van Assen marcheeren of met het geweer in den aanslag op het schietterrein te Witten. Een daverend gejuich klonk telkens door de zaal als er bekende gezichten op het doek werden signaleerd.

De Burgemeester van Emmen, Mr. J. L. Bouma, inmiddels ter vergadering gekomen, had welwillend aan de uitnodiging gehoor gegeven, doch kon slechts kort aanwezig zijn. Z. Edelachtbare hield een korte, kernachtige toespraak en sprak zijn bewondering uit voor de geestdrift, welke op deze vergadering heerschte.

Laat geen Landstormvergadering voorbijgaan

zonder er de vruchten van te plukken, n.l.:

NIEUWE VRIJWILLIGERS

en

Abonné's voor het Landstormblad

Ter afwisseling volgde weer muziek en zang. Majoor van den Nieuwehuizen hield daarna een keurige improvisatie onder het motto „Dienen”, en eindigde zijn onder ademlooze stilte aangehoorde causerie met een verzoek tot een driewerf Hoera! op onze Koningin, waaraan natuurlijk spontaan gevolg werd gegeven.

Daarna draaide de film: De Landdag op Urk, en vervolgens reikte de heer De Bruijn op zijn bekende geestige wijze de prijzen uit van den gehouden schietwedstrijd en overhandigde aan vijf nieuwe scherpschutters (de afdeling telt er thans tien) het brevet.

Na het vertoonen van de Koninginnefilm en nog een komische sprak de Zeer Eerwaarde Heer Pastoor J. J. Swidens van Munsterscheveld, lid van de Plaatselijke Commissie, het slotwoord.

UTRECHT I en II.

Zaterdag 3 Januari j.l. werd voor de vrijwilligers van opgemelde afdelingen een surprise-wedstrijd gehouden op de banen van de Vrijwillige Burgerwacht Utrecht.

De wedstrijd werd om drie uur des middags geopend door den Res.-Kapitein J. H. Grijzen, welke de leden en hunne huisgenooten voor 1931 alles goeds toewenschte, memoreerde verder allen welke voor dezen wedstrijd een prijs hadden geschonken en gaf in korte trekken de indeeling van den wedstrijd aan. Het geheel had een zeer aangenaam verloop, terwijl een zestigtal vrijwilligers aan den wedstrijd hebben deelgenomen. Enkele leden van de Plaatselijke Landstorm Commissie deden van hun belangstelling blijken. Van den voorzitter, Gen.-Majoor b.d. O. Bueno de Mesquita, was bericht van verhindering ingekomen.

De wedstrijd duurde tot des avonds 7 uur. De prijzen werden door Kapitein Grijzen uitgereikt.

DALEN.

Den 5den Januari hield bovengenoemde afdeling van den B.V.L. een bijeenkomst in het Hotel Bos, die goed geslaagd is.

De voorzitter der Plaatselijke Commissie, de heer Mr. J. A. ten Holte opende om 7 uur met een gepast woord deze bijeenkomst, en gaf eerst het woord aan Majoor van den Nieuwenhuizen, Commandant van het Drentsch Verband, die in een boeiende rede het doel en wezen van den B.V.L. uiteenzette. Daarna werden twee Landstormfilms vertoond, n.l. de Landstormdag te Assen en de Landstormdag op Urk, welke zeer duidelijk waren.

Hierna kreeg de heer De Bruin te Kampen, Secr. der Gew. Landstorm Comm., het woord, die op zeer treffende en geestige wijze de prijzen van den laatsten gehouden schietwedstrijd uitreikte aan de leden, die boven 70 punten schoten (max. 80 p.). Dit waren er 14. Door 23 leden werd aan den wedstrijd deel genomen.

Na het uitreiken der prijzen werd een oogenblik gepauseerd, en daarna nog een paar komische films vertoond, die goed in den smaak vielen.

Om ruim elf uur dankte de voorzitter de beide sprekers en den Plaatselijk leider voor de moeite en inspanning, die hij zich voor de afdeling getroost.

VOOR JONG NEDERLAND.

De Brabbelaar.

Meester:

„Hannes! waar ben je gisteren geweest?”

Hannes:

„k Had zoo'n pijn in m'n spiernek, Meester!”

Meester:

„Hé! wat zeg je daar, jongen?”

Hannes:

„k Had zoo'n pijn in m'n nierspik, Meester!”

Meester:

„Wat bedoel je toch, Hannes!”

Hannes:

„Ik bedoel in m'n speknier, Meester!”

Meester:

„Kom, kom Hannes! zeg 't nou 's goed!”

Hannes:

„k Had zoo'n pijn in m'n nekspier, Meester!”

OOM BERTUS.

Aan tafel.

De brij is een beetje aangebrand. Karelkje hapt met een vies gezicht.

Moeder: „Hoe smaakt de rijstebrij?”

Karelkje: „Leelijk!”

Moeder: „Vent, je moet met twee woorden spreken!”

Karelkje: „Heel leelijk!”

Op marsch.

De mariniers te Rotterdam trokken de stad uit voor een marsch. Tamboers en pijpers hielden de maat en den moed erin bij de manschappen, die kranks voortmarcheerden.

„t Is maar te hopen,” zei een toeschouwer, „dat ze vandaag mooi weer treffen!”

— „Hoe zoo?” vroeg z'n buurman.

— „Wel!” antwoordde de eerste, „als de Mariniers mooi weer treffen, dan hebben wij het ook!”

OOM BERTUS.

(Zie verder pag. 8).

VOOR JONG NEDERLAND

(Prijswinners.)

Prijswinnaars van de vorige maand waren:

Hendrik Groen, Ouderkerk a/d IJssel.
Jacomina Kik, Bruinisse.
Willem Lijzenga, 's-Gravezande.
Izak Slabbekoorn, Biezeling.
Adr.^a Speksnijder, Nieuwlekkerland.
Siemon Veldman, Ten Boer.
Woutje v. d. Berg, Amsterdam (Oost).
Stienie v. d. Haven, Barrewoutswaarder.
Geuvert Hoogkamp, Bunschoten.
Hennie Kuipers, Bierum.

Prijswinnaars.

Marie Daalder, Oosterend (Texel); Willie Gaasbeek, Ede; Joh. Hidding, Hooghalen; Huib Nogarede, Gennep; Corn. Zeeman, Marken; Jopie Drexhage, Leeuwarden; Nico Schoolmeester, Nieuwdorp; Cor de Vries, Den Helder; Bets Vermeer, Ouderkerk a/d. IJssel; Geert v. d. Wal, Twijzel.
Jacomina Kik te Bruinisse. Ik heb voor jou ook een mooi boek als prijs. Maar nu moet je eerst eens de straat en 't huisnummer opgeven. Want de Post zei, dat er in Br. zooveel Kikkers rondspringen, dat hij niet kon uitzoeken, waar hij het boek bezorgen moest.

Postzegel
van
6 cent

AAN OOM BERTUS.
p/a. Bureau van Het Landstormblad,

Koninginnegracht 50,

's-GRAVENHAGE.

Hier volgen weer nieuwe opgaven:

Groep B.
(Boven de 10 jaar).
Letterraadsel.

De rij kruisjes is een bekende stad in ons land.

X				
X				
X				
X				
X				
X				
X				
X				
X				
X				

- 1 is een meisjesnaam.
- 2 is een el + 32 cM.
- 3 is een vaartuig.
- 4 is een jongensnaam.
- 5 is een boomvrucht.
- 6 is niet krom.
- 7 is 't tegendeel van spijs.
- 8 is een najaarsbloem.
- 9 is een autodeel.

Groep A.
(Beneden de 10 jaar).
Drielettergrepen woorden.

lxcfxr.	oixbxl.
oxaxjx.	pxaxo.
pxnxoxdxr.	lxxcaxx.
kxfixpxt.	kxnxnix.
lxxsxxoxmxxd.	pxjrxaxsxl.

ABONNEERT U OP HET FRAAI UITGE- VOERDE EN GEILLUSTR. MAANDBLAD FORDWERELD

Gewijd aan de belangen van bezitters van auto's en vrachtwagens. Bevat iedere maand veel wetenswaardigs betreffende den bouw en het gebruik van uw wagen

Abonnementsprijs slechts f 1.50 per jaar

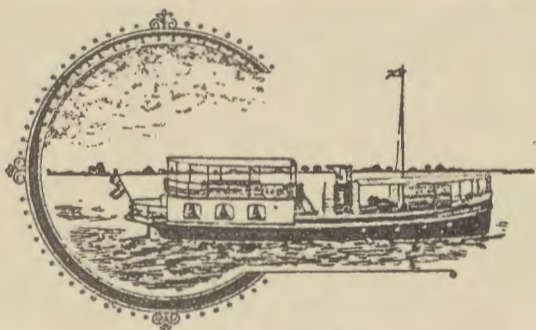
ADMINISTRATIE: WIJNHAVEN 113 - ROTTERDAM

NIJGH & VAN DITMAR N.V. DRUKKERS

Onze drukkerij is een zeer modern bedrijf van groote capaciteit, zoodat het de meest omvangrijke orders snel en goed kan uitvoeren. Een verzoek per briefkaart of telefoon brengt U een technisch onderlegd vertegenwoordiger

TELEFOONNUMMER 27840 (VIER LIJNEN)

ROTTERDAM — WIJNHAVEN No. 113

NEDERL. STOOMSLEEPDIENST

v.h. van P. SMIT Jr.

Afd. HAVENDIENST „SPIDO”
ROTTERDAM

HET MEEST LEERZAME EN INTERES-
SANTE SCHOOLREIS IS EEN TOCHT
PER HAVENDIENST „SPIDO”

Gedurende de zomermaanden (1 Mei-1 Oct.)
dagelijksche diensten op het Vliegveld
Waalhaven met SALONBOOTEN. ,
Dienstregelingen worden op aanvraag
gaarne toegezonden.

Gezelschappen schoolkinderen genieten
— belangrijke reductie. —

Schriftelijke aanvragen:

Hoofdkantoor: Boompjes 120.

Telefonische en mondelinge inlicht.: Bijkantoor
ponton Willemsplein, Telefoon No. 634 en 635.

GOEDEWAAGENS KONINKLIJKE FABRIEKEN GOUDA

Ned. Octrooi 12201

BARONITE PIJP OOK UW PIJP!

ADVERTEERT IN
HET LANDSTORMBLAD

MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES

KONINKLIJKE = BEGEER

VOOR SCHOTEN

B. V. L.-er, 32 jaar oud, Nederl. Herv., gehuwd, gediend hebbende bij het 3e Regt. Veld Art., goed met paarden kunnende omgaan, rijden van den bok zoowel als uit 't zadel, tevens kunnende chaufferen, ZOEKT BETREKKING ALS KOETSIER OF CHAUFFEUR of iets dergelijks, onverschillig waar, v.g.g.v.

Brieven: C. A. Billet, Burg. Jaslaan 57, Dubbeldam.

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

VROOM EN
DREESMANN
ROTTERDAM

Binnenweg
Jonkerfransstr.

Hoofstraat
v. d. Lakstraat

VAN NELLE'S
CITY
BAAI
ROOD

13ct PER HALF ONS

ROTTERDAMSCHER BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 01385 6
Groene Hilledijk 129 - Telefoon 55604

DEPOSITO Rente 1½ - 4½ %
REKENING COURANT
Rente 2%

SPAARBANK Rente 3,6 %
EFFECTEN - COUPONS

SAFE-LOKETTEN VANAF f 3.- P. J.

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM.

Dagelijksche Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.
Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den Haag, Tiel, 'sHertogenbosch, Lobith v.v.
Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.

DE DIRECTIE

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V. AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS

H.H. LEIDERS!

HET AANGEWEEZEN ADRES
VOOR

SCHIETSCHIJVEN

à f 5.75 PER DUIZEND

(prima kwaliteit) franco station of wal

IS: ELECTR. HANDELSDRUKKERIJ

S. VALK - TER AAR (Z.H.)

STOOMEN

J. HOEVELS

Tel. 06981—06982—06983

VERVEN

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

PLAATSELIJK LEIDERSDAG TE UTRECHT OP 12 MAART 1931.

Allerwege blijkt groote animo onder onze Plaatselijk Leiders te bestaan om gezamenlijk op te trekken naar Utrecht.

Reeds hebben zich 1031 Plaatselijk Leiders voor deelneming aangemeld.

In verschillende Landstormkorpsen, die niet al te ver van Utrecht gelegen zijn, maakt men zich op om gezamenlijk per autobus onze Jaarbeursstad te gaan bezoeken.

De Regelingscommissie, bestaande uit de Heeren K. L. Schell, Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie „Stelling van Amsterdam”, Mr. J. G. A. van Geldorp Meddens, Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie „Nieuwe Hollandse Waterlinie”, Mr. J. van Mechelen, Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie „Gouda” en den Reserve-Majoor K. A. van Schelven, is met de voorbereiding al een heel stuk gevorderd, zoodat onze Plaatselijk Leiders mogen rekenen op een keurige ontvangst.

De Commandant van het Regiment Genietroepen te Utrecht is zoo vriendelijk geweest voor den Plaatselijk Leidersdag beschikbaar te stellen de Regimentsmuziek onder de bekwame leiding van den Kapelmeester.

De verwachting bestaat, dat dit korps onder de nationale liederen, welke het ten gehoor zal brengen, ook ons marschlied, het Landstormlied, door de groote zaal van Tivoli zal doen daveren.

De zitplaatsen in de zaal zullen worden ingenomen naar de volgorde van aankomst der treinen.

Den Plaatselijk Leiders, die nog niet beslist hebben aan dezen Leidersdag deel te nemen, wordt aangeraden niet langer te dralen en zich zoo spoedig mogelijk aan te melden bij den Secretaris hunner Gewestelijke Commissie.

ONZE LANDDAGEN.

Feitelijk heeft Zeeland de eer het eerst een landdag voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te hebben georganiseerd, toen in 1920 te Goes een provinciale bijeenkomst plaats vond, waar onze Landstormers met hunne vrouwen van allen kant bijeenkwamen.

De naam „landdag” werd het eerst gevestigd door Limburg.

In 1921 werd nl. op het kasteel van Baron de Loë te Mheer in Zuid-Limburg een samenkomst van Landstormers bestempeld met den naam „landdag”.

Sindsdien heeft een geheele reeks van landdagen plaats gevonden in alle deelen des lands.

Vele andere corporaties hebben ons in dezen nagevolgd, zelfs de revolutionaire arbeidersorganisatie, het N.A.S., houdt tegenwoordig op haar manier ook landdagen.

Onze eeuw vraagt andere dingen, dan de vorige.

De beste wijn heeft tegenwoordig een krans nodig en daarom voert de Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zijn propaganda op zijn eigen wijze.

Omdat daarbij nauwlettend wordt toegezien op wat vereent en weggelaten

wordt, al wat beneden de waardigheid van dit nationale instituut is.

Dit zijn twee belangrijke richtsnoeren voor al wie voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm iets wil doen: nl. bevorder de saamhoorigheid en houdt al het banale verre.

Den nood, door een ramp veroorzaakt, moet men niet trachten te lenigen door een bal-masqué in elkaar te zetten.

De kostelijke vrijheden, die ons volk eigen zijn, bewaart men niet met feestjes, komiekengrappen en dilettantentoneel-voortvoeringen.

OPEN OF DICHT.

Een deur moet open of dicht zijn. Beide tegelijk gaat niet.

Zoo is het ook met de vereeniging „Kerk en Vrede” en den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Deze vereeniging, die met de kerk niets uitstaande heeft en ten aanzien van den vrede aan gevaarlijke struisvogelpolitiek doet, heeft het tafellaken tusschen zichzelf en ons finaal doorgesneden, toen zij in haar orgaan omtrent den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm durfde te schrijven:

„De Bijzondere Vrijwillige Landstorm en zijn feestelijk schietgedoe is in werkelijkheid niet anders dan een verkapte voorbereiding op burgerkrijg en broedermoord.”

Deze uitspraak, grenzende aan de verdwazing van het communisme, wettigt de onderstelling, dat bij deze vereeniging geen plaats is voor vrijwilligers van ons instituut.

Omgekeerd is vanzelfsprekend voor leden van deze vereeniging geen plaats in de gelederen van den B.V.L. Slechts positieve menschen met een vaste overtuiging kunnen daarbij zijn aangesloten.

INTERGEWESTELIJKE SCHIET- WEDSTRIJD TE BREDA,

voor de vier Zuidelijke Landstormkorpsen
op 19—22 Mei 1931.

Omtrent dezen wedstrijd, waarover in het vorige nummer van ons blad mededeelingen zijn gedaan, hopen wij in ons volgende blad nadere gegevens te verstrekken.

JAARVERSLAG VAN DE NATIONALE LANDSTORMCOMMISSIE OVER 1930.

(Vervolg.)

In het jaarverslag over 1930 mag opnieuw gewaagd worden van een regelmatig vooruitgang van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, hetgeen naar het oordeel der Nationale Landstorm Commissie een gevolg is van de hartelijke medewerking en steun, die zij bij haren arbeid voor dit instituut ook in het afgelopen jaar in 't geheele land weer heeft mogen ontvangen.

In de samenstelling der Nationale Landstorm Commissie kwam dit jaar geen verandering. De Commissie heeft met veel genoegen gezien, dat Generaal J. H. Borel, ook na zijn benoeming tot Reserve-

Luitenant-Generaal, als Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm gehandhaafd werd en diens gevolg ook als lid der Nationale Landstorm Commissie mocht worden behouden.

De Nationale Landstorm Commissie bestaat uit de navolgende leden:

Dr. H. Colijn, Minister van Staat, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, *Eere-Voorzitter*.

L. F. Duymaer van Twist, Luitenant-Generaal b.d., Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, *Voorzitter*.

J. R. Snoeck Henkemans, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Mr. A. G. A. Ridder van Rappard, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

A. N. Fleskens, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

J. H. Borel, Reserve-Luitenant-Generaal, Adjutant in buitengewonen dienst van H.M. de Koningin, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

G. F. Boulogne, Reserve-Eerste-Luitenant der Veld-Artillerie, *Secretaris*.

Het bureel der Nationale Landstorm Commissie bleef gevestigd te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

Werkzaamheden ten behoeve van de consolidatie.

Werving van de jongere dienstplichtigen.

Ingevolge den aandrang van de zijde van den Minister van Defensie is in het jaar 1930 met kracht voortgegaan om de dienstplichtigen van de jongere lichten tot het instituut te doen toetreden.

De arbeid, hieraan besteed, is niet vruchteloos geweest. Een beduidend aantal uit deze jongere lichten heeft den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm versterkt.

Belangrijke medewerking voor dit deel van den propagandistischen arbeid is verkregen van de zijde der Nationale Vereeniging „Pro Rege” en van de Protestantische Militairen Tehuizen en R.K. Militairen Vereenigingen, door welke hulp tal van jongere dienstplichtigen, wier eerste oefentijd eindigde, reeds vóór het verlaten der garnizoenen konden worden bewogen, om zich als vrijwilliger bij den

GOED

koop is niet altijd duurkoop
want Ster-Tabak is door
honderdduizenden
rookers erkend als

BETER

le zijn dan andere tabak
van denzelfden prijs
Volgt dus dat goede
voorbeeld en rookt

STER-TABAK

Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm aan te sluiten.

Van niet minder beteekenis is de medewerking, welke van een zeer groot aantal burgemeesters werd ontvangen, waardoor de nog niet toetredende dienstplichtigen konden worden uitgenoodigd voor de propaganda-bijeenkomsten, die in het afgelopen jaar vanwege de plaatselijke afdelingen werden georganiseerd.

Ook deze plaatselijke propaganda heeft krachtig bijgedragen tot de verkregen uitbreiding van het instituut.

Uitbreiding van het Officierskorps.

Door de gunstige beschikking van den Minister van Defensie mocht de Nationale Landstorm Commissie de adressen ontvangen van alle tot het leger behorende reserve-officieren, waardoor zij het der Gewestelijke Commissiën gemakkelijk kon maken, om de niet aangeslotenen uit te noodigen, tot het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm toe te treden.

Deze breed opgezette werving, waarmede alle Gewestelijke Commissiën een begin hebben gemaakt, werd reeds beloofd door een goed resultaat. Het aantal officieren kon, zooals hierboven werd vermeld, in het afgelopen jaar met 357 worden uitgebreid.

Nationale Schietwedstrijd.

De Nationale Schietwedstrijd, van 20 tot en met 23 Mei te 's-Gravenhage op Waalsdorp gehouden, vereenigde twee duizend van de beste schutters uit alle deelen des lands.

Deze wedstrijd, welke de groote belangstelling van alle vrijwilligers trok, mocht zich verheugen in het bezoek van Z.K.H. den Prins der Nederlanden en van vele autoriteiten, onder wie de Excellenties Jhr. Mr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck, Minister van Staat, Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw, Mr. Dr. L. N. Deckers, Minister van De-

HOLLAND'S
FIJNSTE
SIGAREN
In de voornaamste
sigarenwinkels

fensie, de heeren *Mr. W. Baron de Vos van Steenwijk*, Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en *Mr. J. R. H. van Schaik*, Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Luitenant-Generaal *E. F. Insinger*, Commandant van het Veldleger en Luitenant-Generaal *H. A. Seyffardt*, Chef van den Generalen Staf.

De Koninklijke Familie had prachtige medailles geschonken en ook van andere zijden waren tal van medailles en kunstvoorwerpen ontvangen, welke tezamen een waardevolle prijzencollectie vormden.

De Nationale Schietwedstrijd verliep eer vlot en tot ieders tevredenheid, een bewijs, dat de regeling, voorbereid door de Heeren *W. van Ingen Schouten*, *K. L. Schell*, *C. Eldermans*, *D. de Jonge* en *Jhr. J. A. I. H. Graafland*, in goede handen was gegeven.

Schietoefeningen en -wedstrijden.

De deelneming aan de schietoefeningen en -wedstrijden nam in het voorbijgegangene jaar belangrijk toe. Waren er in 1929 reeds 22.000 schutters, die aan de schietoefeningen deelnamen, in het jaar, waarover dit verslag handelt, steeg dit aantal tot ruim 26.000.

Het groote gebrek aan voldoende schietbanen, gelegenheid biedende om met scherp te schieten, is oorzaak, dat zich hoe langer hoe meer de behoefte deed gevoelen aan uitbreiding van het beschikbaar gestelde aantal geweren voor kamerschietoefeningen (K.S.O.) in welk te kort, naar de Nationale Landstorm Commissie verwacht, geleidelijk zal kunnen worden voorzien.

Schietoefeningen voor reserve-officieren met het legerpistool.

In verschillende Verbanden is men aangevangen om de aangesloten reserve-officieren in de gelegenheid te stellen met het voor velen nog weinig bekende, nieuw ingevoerde legerpistool te oefenen.

Dit wordt zeer op prijs gesteld. Het is dan ook de verwachting, dat in alle Verbanden in de toekomst deze schietoefeningen zullen worden gehouden, welke bijeenkomsten ook dienstbaar zijn, om een kameraadschappelijke geest in het officierenkorps te bevorderen.

Landdagen.

Wederom hadden er eenige Landdagen plaats, nl. op 18 Juni te *Nieuw-Helvoet* voor het Verband „*Monden der Maas*”, op 22 Augustus op het eiland *Urk* voor de Verbanden „*Vollenhove*”, „*de IJssel*” en „*Twente*”, op 30 Augustus te *Oosterwijk* voor het Landstormkorps „*de Meijerij*” en het Verband „*West-Brabant*” en op 12 September te *Assen* voor het Verband „*Drenthe*”.

Dank zij de goede voorbereiding en de groote medewerking, welke zoowel van militaire als van burgerlijke autoriteiten mocht worden ontvangen, zijn deze landdagen uitnemend geslaagd.

De groote deelneming van de talrijke vrijwilligers en hunne verwanten bewees opnieuw, dat de landdagen een doeltreffend middel zijn, om de saamhoorigheid onder de vrijwilligers te versterken.

Van Regeeringswege mocht op alle meergenoemde landdagen belangstelling worden ondervonden door de aanwezigheid van één of meerdere leden van het Kabinet.

Zijne Excellentie *Mr. Dr. L. N. Deckers*, Minister van Defensie, was tegenwoordig op de landdagen te *Nieuw-Helvoet*, te *Urk* en te *Oosterwijk*.

Eerstgenoemde landdag werd ook vererd met het bezoek van Zijne Excellentie *Mr. J. Donner*, Minister van Justitie, terwijl eveneens de aanwezigheid van oud-Minister *Mr. J. B. Kan*, op den Landdag te *Assen* begrijpelijkerwijze groote waardeering vond.

Voor het Landstormkorps „*de Veluwzoom*” werden in 5 rayons schietdagen georganiseerd, nl. op 6 September te *Ede*, 13 September te *Uft*, 20 September te *Elst*, 27 September te *Aalten* en 4 October te *Ruurlo*.

DE B.V.L.

Korpslied voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

(INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG)

DOOR

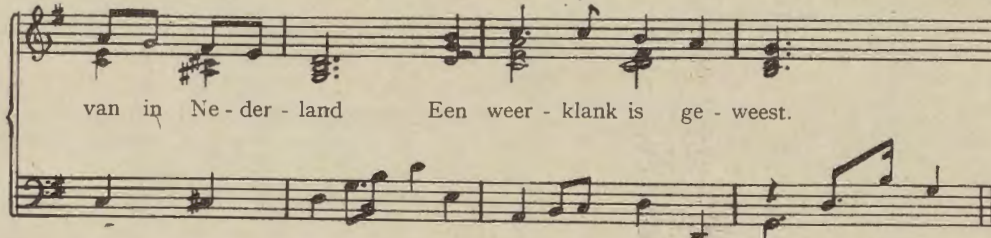
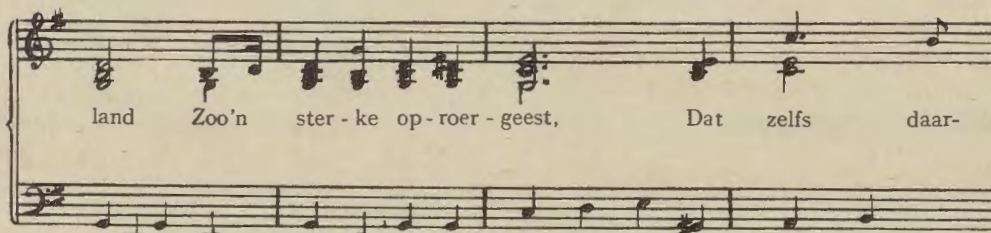
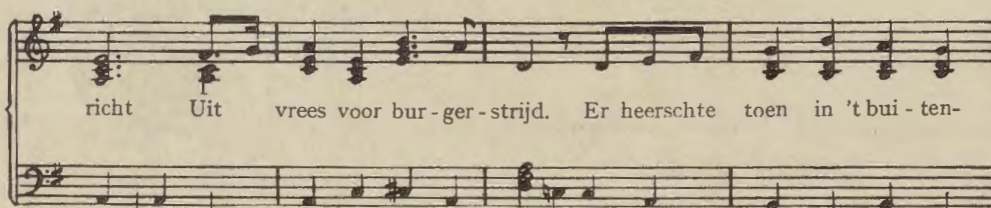
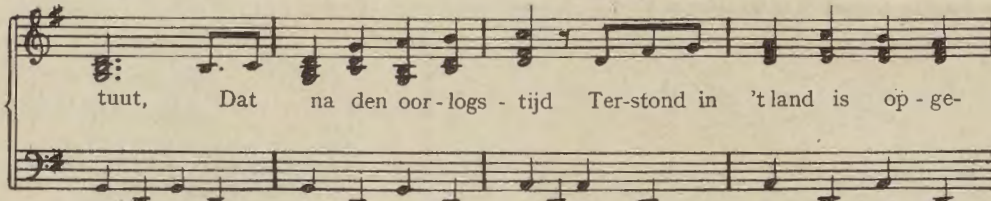
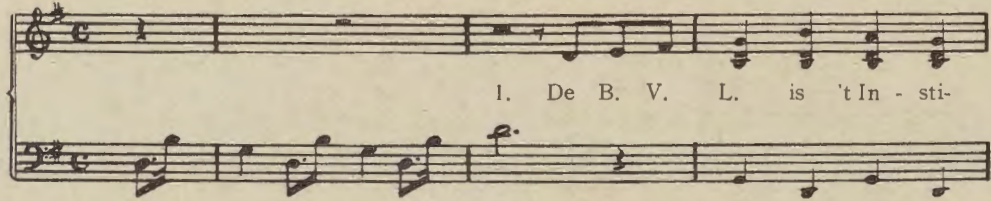
A. CAPTIJN,

Gep. Luitenant-Kolonel der Infanterie

Oud-Commandant van het B.V.L.-Korps „*Nieuwe Hollandsche Waterlinie*”

Marschmelodie.

ADRI. LASSI.

De B. V. L. is 't Instituut,
Dat sedert al dien tijd
Het bolwerk is van onzen Staat,
Den oproeger ten spijt.
Dit bolwerk telt een legerkorps
Van zeventig duizend man,
Bestemd om hier te niet te doen
Elk moog'lijk oproerplan.

De B. V. L. is 't Instituut,
Dat ons bevoorrecht land
Bevrijd houdt van het ruwst geweld,
Dank zij zijn sterke hand,
Want dank zij onzen B. V. L.
Dank zij zijn trouwen geest,
Wordt voortaan in ons Nederland
Geen oproer meer gevreesd.

De B. V. L. is 't Instituut,
Tot heil der burgerij,
Tot heil ook van ons Vaderland,
En van zijn Maatschappij.
De B. V. L. is Neerlands wacht
Om Neerlands troon geschaard,
De B. V. L. is Neerlands Korps,
Dat troon en vlag bewaart.

Heil! driewerf heil den B. V. L.!
Die door zijn hechten bouw
De fiere burcht geworden is
Van Nederlandschen trouw.
Heil! driewerf heil den B. V. L.!
Den Wachter van den Staat,
Die, trouw aan plicht en trouw aan God,
Zijn vaandel nooit verlaat.

Aan dien te *Elst* kon, dank zij de medewerking van de Landelijke Rijvereeninging aldaar en van het Vendelzwaaiersgilde „*Ons genoeg*” van *Gendt*, zonder noemenswaardige uitbreiding der kosten het karakter van een niet al te omvangrijken landdag gegeven worden, die desniettemin goed is geslaagd.

Eerewachten.

Bij verschillende bezoeken van H.M. de Koningin mochten eerewachten van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm worden gevormd. Zoo te *Hulst* op 16 Augustus 1930; te *Enkhuizen* op 5 September 1930 en te *Dordrecht* op 25 September 1930.

De gelegenheid om voor Hare Majesteit een eerewacht te mogen betrekken en daarbij Hoogstderzelve een hernieuwd blijk van trouw te kunnen geven, werd door

de vrijwilligers met blijdschap begroet.

De eerewachten, welke onder commando stonden te *Hulst* van den Res. Kapitein *P. J. Elouï*; te *Enkhuizen* van den Res. le Luitenant *G. de Boer* en te *Dordrecht* van den Res. le Luitenant *G. A. Hoogebom* maakten ook in militairen zin een goeden indruk.

Hare Majesteit betuigde, na de eerewachten te hebben geïnspecteerd, den commandanten Hare groote ingenomenheid met het eerbetoen der vrijwilligers en verzocht Haren dank aan de mannen voor hun vrijwillige opkomst te willen overbrengen.

Vergaderingen der Afdelingen.

De talrijke vergaderingen der plaatselijke afdelingen getuigden van een onverflauwde belangstelling der vrijwilligers en van hunne huisgenooten.

Dat zoovele vooraanstaande personen, waaronder in de eerste plaats de Burge-meesters, daarbij aanwezig wilden zijn en zoo van hunne sympathie blijk gaven, stemt tot oprechte dankbaarheid.

De Landstormfilm, welke met een aantal opnamen, betrekking hebbende op het Koninklijk huis en op het bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, kon worden uitgebreid, werd wederom vele malen gebezigd als eene passende afwisseling der propagandatoespraken en huishoudelijke besprekingen.

Bijeenkomsten met Plaatselijk Leiders.

Deze werden gehouden in de Verbanden „*Friesland*”, „*Groningen*”, „*Drenthe*”, „*Vollenhove*”, „*Twente*”, „*de IJssel*”, „*Veluwe*”, „*de Veluwzoom*”, „*Nieuwe Hollandsche Waterlinie*”, „*Stelling van Amsterdam*”, „*Alkmaar*”, „*Zuid-Holland: West*”, „*Gouda*”, „*Rotterdam*”, „*Dordrecht*”, „*Zeeland*” en „*Limburg*”.

Ook deze vergaderingen blijken voor de Gewestelijke Landstormcommissiën hoe langer hoe meer van groot nut te zijn voor het geven van leiding bij de consolidatie, de propaganda en de registratie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en bevorderen zeer een levend verband tusschen de Gewestelijke Landstorm Commissiën en Commandanten enerzijds en de plaatselijke afdelingen anderzijds.

Bijeenkomsten met Officieren.

Bijeenkomsten met aangesloten officieren werden gehouden door de commandanten van de Korpsen en Verbanden „*Friesland*”, „*Groningen*”, „*Drenthe*”, „*Twente*”, „*de Veluwzoom*”, „*Stelling van Amsterdam*”, „*Kennemerland*”, „*Alkmaar*”, „*Zuid-Holland: West*”, „*Dordrecht*”, en „*Zeeland*”.

De Nationale Landstorm Commissie hecht groote beteekenis aan de instandhouding van een medelevend en zich steeds uitbreidend officierskorps voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Zij wil gaarne voortgaan met het verlenen van al die hulp, welke noodig is, om het aantal officieren zoo hoog mogelijk op te voeren.

Vergaderingen met de Secretarissen en Propagandisten der Gewestelijke Landstorm Commissiën.

Zoals vanaf de oprichting van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gewoonte is, heeft de Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie ook in het afgelopen jaar periodiek vergaderingen gehouden met de Secretarissen en Propagandisten der Gewestelijke Landstorm Commissiën.

Het vruchtdragend gemeenschappelijk overleg, dat door deze vergaderingen mogelijk wordt gemaakt, wordt van beide zijden zeer gewaardeerd en stelt de Nationale Landstorm Commissie in staat; om over het geheele land eenzelfde gedragslijn bij de werving en propaganda te verkrijgen, terwijl de uitwisseling van gedachten er niet weinig toe bijdraagt, om de deelnemers op de hoogte te stellen van elkanders ervaring.

Het Landstormblad.

Het Landstormblad, als consolidatiemiddel door de Nationale Landstorm Commissie van uitnemend gewicht geacht, bleef regelmatig verschijnen, en kon daarmede bijdragen in het contact met velen der vrijwilligers, met wien dit uit hoofde van afgelegen woonplaats of ongeregelde werkkering minder gemakkelijk is.

Bevelvoering.

Een maatregel van groote beteekenis, waarvan de invoering reeds sedert jaren door de Nationale Landstorm Commissie was bepleit, werd door den tegenwoordigen Minister van Defensie tot stand gebracht, door als regel te stellen, dat tot Commandanten van de Korpsen en Verbanden Reserve-Hoofdofficieren zullen worden benoemd. Deze verandering in het commando heeft bij alle Korpsen en

Verbanden reeds haar beslag gekregen. De Nationale Landstorm Commissie is overtuigd, dat hierdoor meer continuïteit in de samenwerking tusschen Commandanten en Gewestelijke Commissiën zal worden verkregen. Zeer zeker zal deze wijziging ook ten goede komen aan een nauwere relatie tusschen Commandanten en vrijwilligers, welke laatsten thans hun Commandant beter kunnen leeren kennen en waardeeren.

Personalia.

In den heer *Mr. H. Verkouteren*, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „Stelling van Amsterdam”, die op 4 Juni 1930 overleed, ontviel het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een hooggeschatte medewerker, door wien lange jaren een belangrijke plaats in de Landstormbeweging was vervuld.

De herinnering aan de nagedachtenis van deze zoo bij uitstek nationaal voelende figuur, zal en om zijn werk en om zijn aangename persoonlijkheid bij velen met eerbied bewaard blijven.

Herziening van de registratie.

Het verhuizen van vrijwilligers vergt uiteraard het verrichten van meerderen administratieven arbeid. Teneinde hiervoor in het geheele land eenzelfde werkwijze te verkrijgen, werd een commissie ingesteld, bestaande uit de heeren *L. B. M. van Agt*; *J. Wynia*, *D. de Jonge* en *D. J. Karres*, welke tot taak kreeg, een instructie te ontwerpen voor de registratie.

Deze commissie is bereids met haren arbeid gereed gekomen.

Een ontwerp-instructie voor de Secretarissen der Gewestelijke Commissiën en een voor de Plaatselijk Leiders zijn inmiddels vastgesteld en uitgegeven.

De Nationale Landstorm Commissie maakt gaarne van de geboden gelegenheid gebruik, om haren grooten dank te betuigen voor al de medewerking en steun, welke zij ten behoeve van de aan hare leiding toevertrouwde instellingen mocht ontvangen.

Aldus vastgesteld te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

DE NATIONALE LANDSTORM COMMISSIE,

De Voorzitter,
L. F. DUYMAER VAN TWIST.
De Secretaris,
G. F. BOULOGNE.

Januari 1931.

NATIONALE BOND HET MOBILISATIEKRUIS.

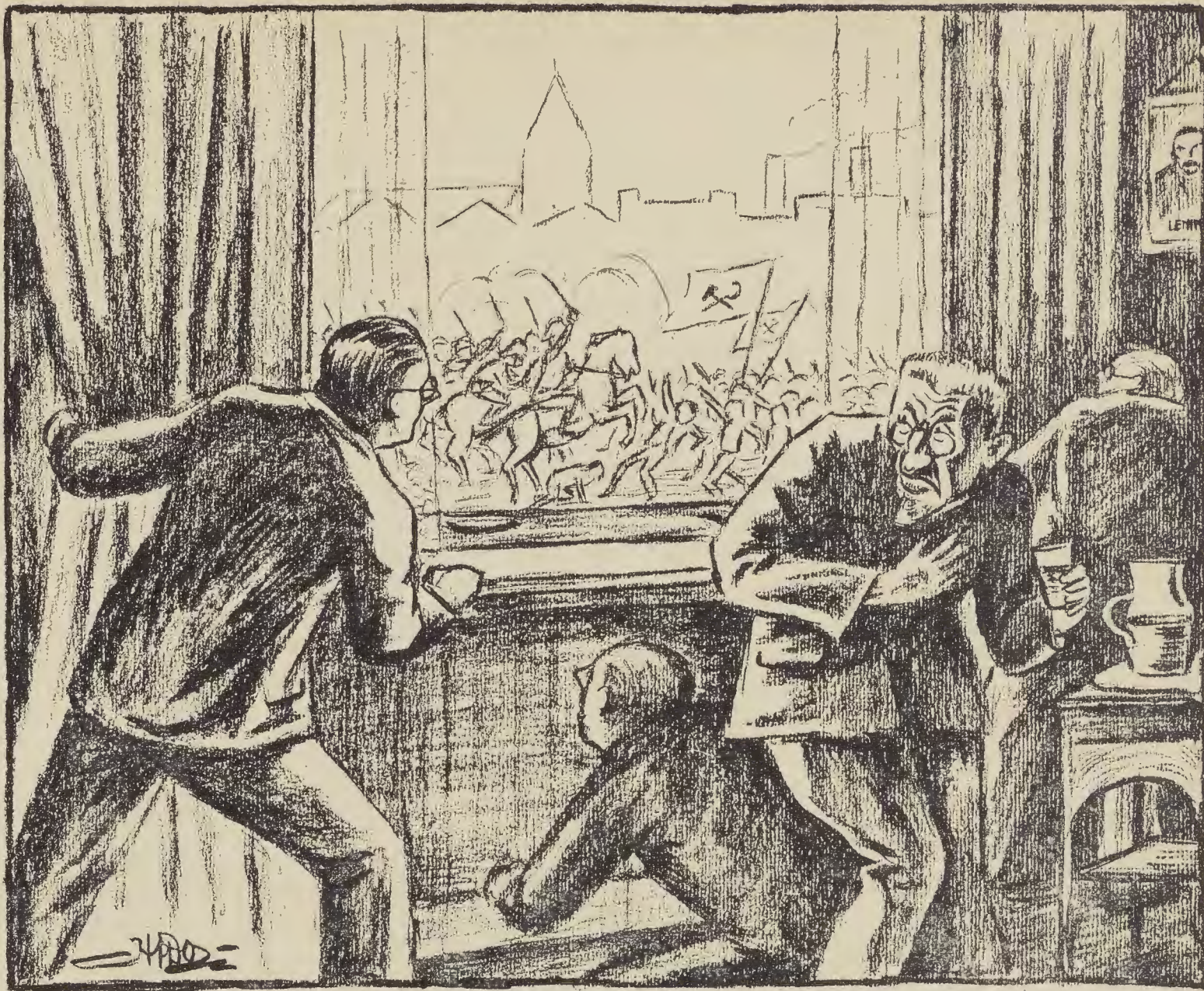
In een daartoe te Utrecht bijeengeroepen huishoudelijke vergadering van het hoofdbestuur van den Nationalen Bond Het Mobilisatiekruis, is plechtig geïnstalleerd de nieuwe bondsvoorzitter, oud-luitenant generaal *K. T. W. Gerth* van Wijk, oud-commandant van het leger in Nederlandsch-Indië.

Bij deze gelegenheid heeft de eerevoorzitter, generaal *Snijders*, den afgetreden bondsvoorzitter, generaal *Van Terwisga*, nogmaals den dank van alle bondsleden betuigd voor het vele, dat hij voor den bond heeft gedaan, en den bond gelukkig geprezen voor de toezegging van generaal *Van Terwisga*, voorloopig nog als lid van het hoofdbestuur zitting te blijven nemen.

Generaal *Snijders* vestigde voorts de aandacht op het tweeledige doel van den bond, nl. het nationale doel en het philanthropische doel, met name het steunen, waar noodig, van de slachtoffers van de mobilisatie.

Ook het Landstormblad brengt den oud-commandant van het Veldleger, generaal *Van Terwisga*, gaarne een woord van hulde voor zijn volhardend streven, om de nationale gedachte bij ons volk levendig te houden en te versterken.

DE WERKLOOZENRELLETJES.

Arme drommels jagen zij in het vuur, doch zelf blijven zij buiten schot.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Met de Landstormfilm naar Nigtevecht.

In de Chr. Nationale School te Nigtevecht werd op 19 Januari de Landstormfilm vertoond. Een zeer talrijk publiek had alle plaatsen in de beide tot vergadering ingerichte schoollokalen bezet, zoodat zelfs een deel van de gang toeschouwers moest opnemen.

Burgemeester *Schiethart*, voorzitter van de pl. Landstormcommissie, opende de bijeenkomst en sprak er zijn voldoening over uit, dat in de laatste jaren te Nigtevecht hard is gewerkt, waardoor er thans een bloeiende afdeling van den B.V.L. is ontstaan. Na het doel van de Landstormfilm uiteen te hebben gezet, werd overgegaan tot het vertoonen van diverse filmbeelden, waaronder die van den Nationalen Landstormdag en den Landdag te Hoofddorp in 1924 een bijzonder applaus uitlokten.

In de pauze werden door den Majoor de Veer, bijgestaan door den Majoor *Schell* en den pl. leider *Jb. Radix*, de prijzen uitgereikt, terwijl een aantal jonge dames de aanwezigen op een kop chocolade met beschuitjes tracteerden.

Het was reeds laat toen deze goedgeslaagde bijeenkomst door den Voorzitter met een toepasselijk woord werd gesloten. De nieuwe leden van de plaatselijke Landstorm Commissie, de heeren *Laddé* en *Kuntz*, waren met de andere leden dier Commissie aanwezig. De heer *Kuntz* maakte zich reeds direct verdienstelijk door orgelspel en het begeleiden van de talrijke vaderlandsche liederen, die door de aanwezigen nu en dan spontaan werden ingezet.

Purmerend.

In Hotel „de Doele” vond 21 Januari j.l. een vertooning van de Landstormfilm plaats. Hoewel de opkomst goed was, had toch het verlangen naar de vertooning

van deze film een grotere opkomst doen verwachten. De voorzitter van de plaatselijke commissie wastengevolgeener raadsvergadering verhinderd aanwezig te zijn, zoodat op verzoek van den secretaris der pl. commissie de vergadering geopend en gesloten werd door den Majoor de Veer, die met den Majoor *Schell* aanwezig was.

Afdelingen Amsterdam-Noord.

In de Kuyper-Bavinckschool aan het Mosplein te Amsterdam-Noord is op 22 Januari j.l. voor een zeer talrijk publiek de Landstormfilm gedraaid. Het prachtige vergaderlokaal was tjokvol. Door de firma *Poldervaart* te Amsterdam-Noord was welwillend een gramfoon-concert van vaderlandsche liederen aangeboden. De verschillende beelden werden met muziek opgeluisterd; zoo werd het défilé van de Korpsen voor H.M. de Koningin met Nederlandsche marschen (*Turf in je ransel*, e.a.) in het juiste tempo begeleid. Het was op sommige oogenblikken een werkelijke geluidsfilm. De heeren *Zijlstra* en de *Neef* gaven tusschen de acten nog pianospel en vioolspel ten beste.

Het zeer rijke programma was oorzaak dat het ruim elf uur werd toen deze drukke bijeenkomst kon worden gesloten.

Afdeling Diemen.

In verband met het aftreden van den heer *Jhr. D. Bicker* als plaatselijk leider te Diemen, zullen de schietwedstrijden te Diemen tijdelijk worden geleid door den heer *J. Bronsdijk*, plaatselijk leider van Amsterdam Zuid.

De Plaatselijke Landstorm Commissie is met eenige leden uitgebreid.

Gew. Landstorm Commissie.

Op 24 Januari vergaderde de Gewestelijke Landstorm Commissie in Hotel „Krasnapolsky” te Amsterdam.

In deze vergadering werden door den Voorzitter, *Dr. I. H. J. Vos*, de nieuwe leden der Commissie, *Mr. J. de Wolff*, burgemeester van Diemen en *J. Cramwickel*, burgemeester van Purmerend, geïnstalleerd.

Besloten werd de Commissie met nog een tweetal leden uit te breiden.

Na deze vergadering vond de Gew. Commissie gelegenheid kennis te maken met een 70-tal officieren van het Landstormkorps „Stelling van Amsterdam”, die eveneens in Hotel *Krasnapolsky* in vergadering bijeen waren.

Vergadering van plaatselijke leiders.

Op 21 Februari a.s. zal de Gewestelijke Commissie met Commandant en plaatselijke leiders te Amsterdam vergaderen.

ZUID-HOLLAND: WEST.

Mooie avonden! Behalve de grootsche gewestelijke bijeenkomst te Den Haag, waarover elders gehandeld wordt, mooie avonden te Hoogmade, Woubrugge, Schiedam, Wateringen, Zevenhoven, Nieuwveen, Vlaardingen, Loosduinen, Aardam, Alphen, Pijnacker, 's-Gravenzande, Paveveer . . . Pijnacker kreeg een eigen vaandel. Rijswijk treft voorbereidingen een eigen vaandel te verkrijgen. Schipluiden en Den Hoorn worden gereorganiseerd. Wij mogen hier even vermelden de namen der Plaatselijk Leiders van Den Haag. Het zijn, voor 's-Gravenhage—Centrum: de heer *M. van Oudheusden*, *Ampèrestraat 66*; voor 's-Gravenhage—Boschkwartier: de heer *P. H. Bollen*, *François Valentijnstraat 145*; voor 's-Gravenhage—Sportkwartier: de heer *J. Kruls*, *Lanxlaan 42*; voor 's-Gravenhage—Laakkwartier: de heer *R. Bordewijk*, *Fijnjekade 15* en voor Scheveningen: de heer *Th. L. S. Leistikow*, *Sneeuwbalstraat 128*, Den Haag.

Een schietbaan voor scherp aangeboden.

Voor één bericht vragen we bijzondere aandacht, omdat het van bijzondere beteekenis is voor ons Korps. We geven het bericht, zooals het in de bladen voorkwam:

In een groote en enthousiaste samenkomst, die Donderdagavond 5 Februari te Loosduinen gehouden werd vanwege de afd. Loosduinen van den B.V.L., werd de heer J. R. O. Menten tot erevoorzitter dezer afdeling geïnstalleerd door den heer J. M. Krijger Jr., voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie „Zuid Holland: West”.

Nadat de heer Menten den voorzitter der gewestelijke commissie daarvoor bedankt had, deelde de Korpscommandant, reserve-majoor J. P. Boots mede, dat de heer Menten aan de afdeling een schietbaan voor scherp op zijn landgoed te Loosduinen aanbod.

Deze mededeeling werd met levendigen bijval begroet.

* * *

Wij zijn den heer Menten voor zijn vorstelijke gift, die van groote beteekenis is voor ons Korps, zéér dankbaar.

Scheveningen,
15 Februari 1931.

D. J. KARRES.

„ZUID-HOLLAND: WEST” VERZAMELT.

Alle deelen van „Zuid-Holland-West” werken eensgezind samen. — Meer dan 100 autobussen en auto's naar Den Haag. — Bijna 2000 menschen bijeen. — Een vaandelschouw. — Z.K.H. Prins Hendrik aanwezig. — Kloeke woorden en pittige muziek. — Voorburg wint den Wisselbeker. — Een Landstormer bedankt. — Laaiende geestdrift viert hoogtij.

„Een enthousiaste menigte van naar schatting 2000 Landstormers in den Dierentuin bijeen” luidde een der onderkoppen van een breed-opgezet verslag in het Vaderland, een verslag van de groote Gewestelijke samenkomst, Woensdagavond 21 Januari in de zalen van den Dierentuin te 's-Gravenhage gehouden. Nu, een kleine 2000 Landstormers zijn er wel geweest, maar het mooiste was, dat ze kwamen, met tientallen van autobussen en auto's, met treinen en trams, uit alle deelen van het Gewest, de randgemeenten niet uitgesloten; ze waren er, de jongens uit Lisse en Hillegom, uit Nieuwkoop en Bodegraven, uit Hazerswoude en Zoetermeer, uit Pijnacker en Berkel, uit Schiedam en Maassluis, uit 's-Gravenzande en Naaldwijk, en uit alle plaatsen daar tusschen...

En met hen waren meegekomen tal van leden van Plaatselijke Commissiën, tal van Burgemeesters uit Zuid-Holland ook.

Klokslag acht uur.

Klokslag acht uur betrad Z.K.H. Prins Hendrik de zaal, binnengeleid door den heer E. L. Graaf van Limburg Stirum en de andere leden van de Commissie van ontvangst, de heeren Ekebus, Kolff, van Lier, Royaards, Ruys, Schaepman en Simons.

Klokslag acht uur zette het symphonie-orkest van de Kon. Militaire Kapel, onder leiding van kapelmeester D. F. Bandel, aangeboden door den Commandant van het Regiment Grenadiers, ons oude Wilhelmus in...

Klokslag acht uur ging het groote tooneelboek langzaam open. Daar stonden de vaandels van Zuid-Holland: West opgesteld voor een haag van schoone palmen. Daar stond óók, sprekend de symbolieke taal van puur oranje en goud, sprankelend in de volle weelde van veel licht, geheiligd en vereenzaamd bijna tegen een hel-wit vlak van filmboek, het Koninklijk erkende vaandel van het Korps „Zuid-Holland: West”...

Klokslag acht uur klonk het oude Wilhelmus als een machtige nationale Psalm...

Klokslag acht uur...

En met dit imponeerend begin was de avond reeds geslaagd, voor hij begonnen was.

Wie er waren.

De sprekers betraden een voor een het spreekgestoelte, telkens met een enkel woord door den heer L. G. Royaards ingeleid.

Het was een grootsch gezicht, die stamp- en stampvolle zaal, en vooraan, ter weerszijden van den Prins, zulk een kring van autoriteiten. Wij zien dien kring nog voor ons, van links naar rechts de heer Schokking, de generaals Schuurman en Borel, de heer Schaepman, de adjudant en secretaris van den Prins, luit.-kolonel W. Laman Trip, Graaf van Limburg Stirum, Z.K.H. den Prins der Nederlanden, de heer Duymaer van Twist, de burgemeester van Den Haag Jhr. Mr. Dr. L. H. N. Bosch Ridder van Rosenthal, Z. Exc. Mr. Dr. J. Donner, Minister van Justitie, die de Regeering en het Leger

vertegenwoordigde, en Mr. Th. Heemskerk, Minister van Staat.

Inleidend woord.

Een inleidend woord sprak de heer J. R. Snoeck Henkemans, lid van de Nationale Landstormcommissie, die een welkom toeriep aan Z.K.H. den Prins in het bijzonder, aan Minister Donner en aan de verdere militaire en burgerlijke autoriteiten. Na meegedeeld te hebben, dat de voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie, de heer J. M. Krijger Jr. wegens droeve familieomstandigheden en de heer Dr. J. Th. de Visser, eerevoorzitter van de Gew. Commissie, door lichte ongesteldheid verhinderd waren aanwezig te zijn, zeide spr. het mede zeer te betreuren, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw, Z. Exc. Jhr. Mr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck, niet aanwezig kon zijn, in verband met het overlijden van den zoo bekenden Staatsman, Zijne Excellentie Generaal van Voorst tot Voorst. Spr. noodigde de aanwezigen uit zich ter nagedachtenis van dezen kloeken vaderlander eenige oogenblikken van hun zetels te verheffen...

De heer Snoeck Henkemans wees voorts op de beteekenis van ons Oranjehuis. En als wij spreken, ging hij verder, van

het ons scharen om het Oranjehuis, dan wil dat zeggen, dat wij pal staan voor orde, wet en gezag.

Juist in dezen tijd met zijn opeenstapeling van economische problemen is

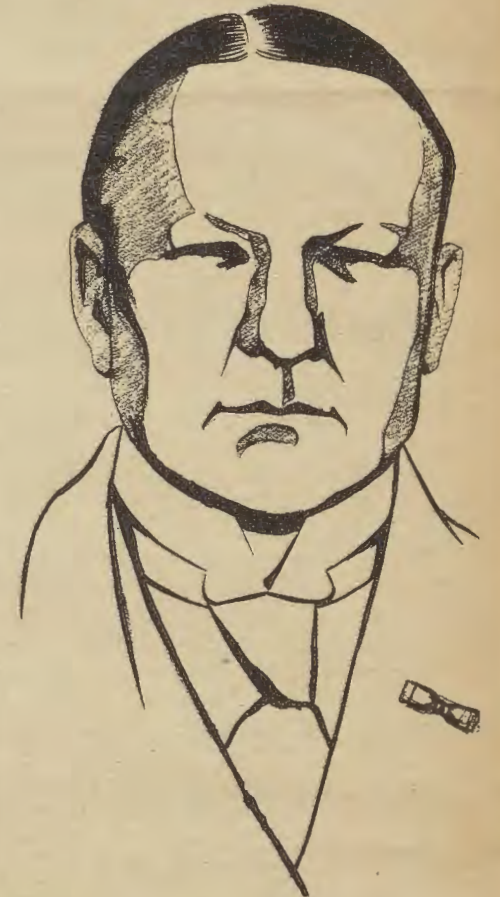
vooral dit laatste een dringende noodzakelijkheid.

Indachtig aan het bekende couplet van het Wilhelmus, „Mijn schilt ende betrouwen” zegt spr. er van overtuigd te zijn, dat vertrouwend op God den Heer, de B.V.L. pal zal staan in de ure des gevaars. Daverend applaus volgde, een applaus, dat overwonnen werd door de Kon. Mil. Kapel, die het „Mijn schilt ende betrouwen” spontaan inzette.

Rede baron van Wijnbergen.

Eerste spreker was Mr. A. J. M. G. baron van Wijnbergen, lid van de Tweede Kamer.

Deze wees op den duren plicht om het

vaderland te dienen, welke plicht moet voortspruiten uit liefde voor dat vaderland. Wil het vaderland ongerept bewaard blijven, dan is het een eerste vereischte maatregelen te treffen, waardoor de handhaving van orde en rust voortdurend wordt verzekerd. Daarom bracht spr. hulde aan hen, die zich vrijwillig beschikbaar stelden, om, wanneer het onverhoopt mocht noodig blijken, zich aaneen te scharen om te strijden voor Oranje en Vaderland.

Wanneer wij ons land en zijn toestanden vergelijken met andere landen, dan mogen wij ons gelukkig prijzen, dat wij leven in ons kleine Nederland. En wanneer dan ook een aanslag mocht worden gepleegd

LANDSTORMBIJEENKOMST VAN ZUID-HOLLAND' „WEST” IN DEN DIERENTUIN OP 21 JANUARI 1931.

In de Dierentuinzal.

Z.K.H. Prins Hendrik temidden van de aanwezige autoriteiten.

VANDELS LAGGEN OVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES

DEN HAAG
TEL. 10813
HOF. ENRIJKS
LEVERANCIER

op onze vrijheid en op de orde en rust, dan moeten we gereedstaan, om dit hoogste goed tegen een dergelijke aanranding te beschermen en om het wettig gezag te doen handhaven, waarbij spr. den wensch uitsprak, dat dit wettig gezag nog lange jaren moge blijven in handen van onze geëerbiedigde Koningin. (Enthousiast applaus).

Daarom is het in hooge mate te waardeeren, dat zich thans reeds een groot aantal mannen van hoog en laag hebben verenigd, om op te komen voor het behoud van den koninklijken Troon, van onze vrijheid en van onze welvaart.

Spr. uitte den wensch, dat de Bijzondere Vrijw. Landstorm voor dat doel nog steeds in bloei zal toenemen. (Langdurig applaus.)

De muziek deed zich hooren.

Rede Dr. Schokking.

Volgende spreker was Dr. J. Schokking, Burgemeester van Katwijk.

Spr. achtte het zeer gewenscht dat de belangstelling in het nuttige instituut van den Bijz. Vrijw. Landstorm voortdurend wordt gaande gehouden. De jongemannen in alle deelen van ons land moeten worden opgewekt om tot dit instituut toe te treden en niet alleen is het noodig, dat ongevallenen plaatsen telkens worden aangevuld, doch ook dat de rijen steeds meer worden versterkt.

Spr. wees er op, dat het Instituut van den B.V.L. niet op kunstmatige wijze tot stand is gebracht, maar dat het in nood geboren is. Daarom wil spr. allen toeroepen: Volk van Nederland, vergeet

uw historie toch niet! Er wordt soms te spoedig vergeten, wat vroeger in bange dagen op het spel stond. Spr. herinnerde aan de gevaren van 1918, welke gevaren nog steeds niet zijn geweken. Ook van uit het buitenland dreigen ze en het is goed, dat de B.V.L. paraat blijft, om het beste te verdedigen... „als 't moet". Daarmede kunnen zij, die den euvelen moed zouden durven hebben ons wettig gezag aan te randen, worden afgeschrikt. Het is goed, dat zij weten, dat de B.V.L. gereed staat om dien aanval op te vangen, en dat wij willen blijven een: vrij volk. Daarvoor is een krachtige groei van den B.V.L. noodig. (Applaus.)

Direct na de rede van den heer Schokking draaide de Landstormfilm: de Nationale Schietwedstrijd in Mei 1930 te Den Haag gehouden.

De vroolijke wijsjes van de Kapel deden zich hooren.

En de film sloeg in. Wat een bekenden

op het doek, het defileeren voor generaal Duymaer van Twist, „Zuid-Holland: West" optrekkend onder Res.-Kapitein v.d. Zande. Eenige malen verscheen de Prins op het doek, en dan golfde het applaus aan, van uit de groote zaal.

In de Pauze . . .

In de pauze, die nu volgde, recipieerde Z.K.H. Prins Hendrik in een der nevenzalen. Behalve de leden der Nationale Commissie en de sprekers, werden de leden der Gewestelijke Commissie aan Z.K.H. voorgesteld. De Prins onderhield zich met ieder der heeren geruimen tijd.

Ook werden aan Z.K.H. voorgesteld de eerste drie prijswinnaars van den Korpswedstrijd, de heeren P. H. van der Zande (Voorburg), L. Stoof (Den Haag) en E. Vooyo (Katwijk).

De Prins wenschte deze heeren met hun behaalde succes van harte geluk.

Majoor Boots spreekt.

Na de pauze verkreeg de aangewezen Commandant van „Zuid-Holland: West", Res.-Majoor J. P. Boots, het woord ter uitreiking van de prijzen. De heer Boots knoopte hier een enkel woord aan vast, om te wijzen op de beteekenis van de geregelde schietoefeningen van de afdelingen van den B.V.L., ter versterking van de consolidatie en ter verhooging van de schietvaardigheid. Spr. wenschte den prijswinnaars geluk, vooral den heer v. d. Zande (Voorburg), die voor zijn afdeling den monumentalen wisselbeker, door de Gewestelijke Commissie aangeboden, verworven had.

De heeren v. d. Zande, Stoof en Vooyo verschenen voor het voetlicht en hartelijke toejuichingen volgden.

De prijsuitreiking, 16 prijzen en 21 herinneringsmedailles, had een zéér snel verloop, en was binnen de drie minuten afgelopen.

De prijzen.

De wisselbeker werd gewonnen door de afdeling Voorburg.

Prijzen: 1e prijs P. H. van der Zande, Voorburg; 2e pr. L. Stoof, 's-Gravenhage; 3e pr. E. Vooyo, Katwijk; 4e pr. L. A. de Bruine, Delft; 5e pr. J. Peerenboom, Leiderdorp; 6e pr. H. H. J. van Lummel, 's-Gravenhage; 7e pr. J. Poot, Delft; 8e pr. K. Meijvogel, Katwijk aan Zee; 9e pr. A. Wendt, Leiden; 10 pr. A. L. Bollen, 's-Gravenhage; 11e pr. J. H. Mohr, Rijswijk; 12e pr. J. van der Hoeven, 's-Gravenhage; 13e pr. J. de Waal, Delft; 14e pr. S. Berkel, Naaldwijk; 15e pr. W. de Gelder, Berkel (Z.-H.); 16e pr. P. van Dijk, Maassluis.

Van de afdelingen, die niet het geluk hadden een prijs te verkrijgen, waren de hoogste schutters, die een herinneringsmedaille ontvingen met inscriptie „Z.H. W. 1930", de heeren: A. van Veen, Ter Aar; J. W. Hoogenboom, Roelofsarendsveen, Alkemade I; J. N. Borst, Rijpwetering, Alkemade II; A. van Triest, Alphen aan den Rijn; T. Zaal, Bodegraven; A. van Haren, 's-Gravenzande; W. A. van den Dool, Koudekerk; W. H. van den Berg, Leidschendam; A. A. Weyserfeld, Loosduinen; S. P. Voogd, Maasland; W. de Blok, Monster; J. Speet, Nieuwveen; K. Passchier, Noordwijk; B. Rip, Pijnacker; J. Sonneveld, Schiedam; K. van Stein, Vlaardingen; M. J. Groen, Wateringen; M. van Egmond, Woubrugge; A. Nieuwenhuyzen, Zevenhoven; P. A. van der Meer, Zoetermeer, en K. v. d. Kleij, Zoeterwoude.

Rede generaal Schuurman.

Vervolgens hield generaal-majoor W. J. C. Schuurman, inspecteur van het wapen der artillerie, een toespraak. Spr. wees er op, dat we het voorrecht hebben te leven in een gelukkig land, omdat we hebben een Koningin die voor ons allen is een voorbeeld van trouw en plichtsbetrachting. Haar kunnen we niet dankbaar genoeg zijn voor wat zij voor ons heeft gedaan en

daarom is het onze plicht om Haar te beschermen.

Ook hebben we het geluk te leven onder regeeringen, die er steeds op uit zijn onze vrijheid te handhaven. Toch is het noodig om paraat te blijven, omdat er staatsburgers zijn, die niet zullen chromen om een aanval op het wettig gezag te doen, en wanneer hun dat zou gelukken, dan zou het zijn: weg Koningin, weg de wettige regeering en weg onze vrijheid. Daarom is het noodig, dat we ons op een dergelijke aanranding van onze hoogste goederen voorbereiden.

Wat er wordt van een land, waar men onwettig naar het gezag heeft gegrepen, kunnen we zien in Rusland. Daar is alle vrijheid verdwenen, niet alleen maatschappelijk, maar ook geestelijk.

Daarom is het noodig, dat wij ons tijdig verzetten tegen een dergelijke bedreiging van onze vrijheid.

We moeten dan gereed zijn en als één man pal staan tegen de pogingen tot

omverwerping van het gezag en beziel zijn met de gedachte: „Ik zal handhaven". (Applaus.)

Namens de Gewestelijke Landstormcommissie sprak de heer L. G. Royaards, penningmeester van deze Commissie, een kort woord van hartelijken dank tot de sprekers. Maar 't beste woord van dank, zoo zeide hij, is dat, dat uit de Landstormers zelf voortkomt en met te meer genoegen gaf hij daarom 't woord aan „één der Landstormers", aan den res. eerste luitenant R. Bordewijk.

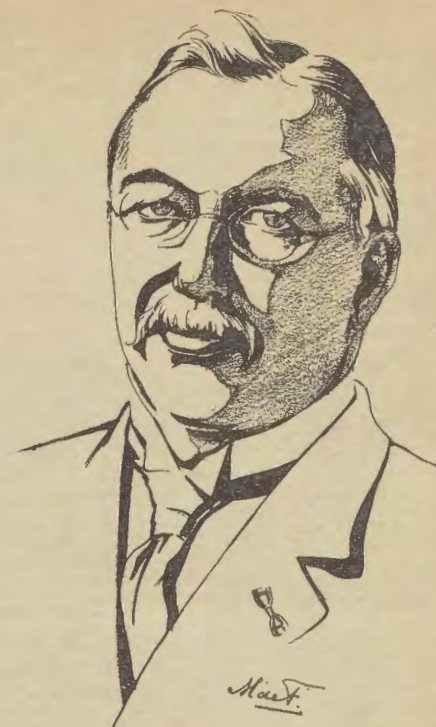
Een Landstormer bedankt.

De heer Bordewijk dankte namens de B.V.L.-ers voor wie deze avond was bereid. Namens de Landstormers, die hier verzameld zijn, onder de klanken van 't oude Wilhelmus. Verzamelen, dat kan de Landstorm. Tweeledig. Als vanavond, wanneer we uit volle borst ons oude Wilhelmus zingen. Maar er is ook een ander „verzamelen". Een verzamelen, in tijden van gevaar, een verzamelen in tijden van mobilisatie. Dan klinkt weder het oude Wilhelmus. Dan mankeeren we niet. Dan zijn we er óók, en de Commandant van „Zuid-Holland: West" kan in die dagen zeker rapporteeren: „Mijn geheele Korps is present!" (Toejuichingen.)

Dan zijn we weder verzameld, zoo ging spr. verder, en weder hooren we 't oude Wilhelmus. Dan weten we, dat 't er om gaat, om het huis van Oranje, om gezag en orde. Dat Wilhelmus doet ons hart trillen.

Zoet en meeslepend klinkt de zoogeliefde melodie, en met méér vertrouwen schouwen we de toekomst tegemoet, hoe die ook zijn kan, want onze ziel zingt het lied van Aldegonde mee: „Mijn schilt ende betrouwen — Syt Ghy, o Godt, mijn Heer!" . . .

Dit voor de vuist gesproken woord deed groote geestdrift ontbranden. De

toejuichingen zwollen aan tot een ovatie; de ovatie stierf weder weg in 't zingen van „Zij zullen het niet hebben", dat uit volle borst werd meegezongen.

Slotwoord.

In eenslotwoord sprak (met toejuichingen begroet) de voorzitter van de Nationale Landstormcommissie, Z.Exc. L. F. Duymaer van Twist, Luit.-Generaal tit., een woord van dank tot al degenen die hebben medegewerkt tot deze grootsche nationale bijeenkomst.

In de eerste plaats de sprekers van hedenavond, die zoo duidelijk blijk hebben gegeven van hun sympathie voor het streven van den Landstorm, en voorts de talrijke autoriteiten, die van hun belangstelling hebben blijk gegeven.

De avond is echter zóó goed geslaagd, dank zij de Landstormers zelf, die van heinde en verre naar hier zijn gestroomd, een bewijs van de paraatheid, welke het geheele instituut van ruim 70.000 vrijwilligers eigen is.

Dit vormt een schrille tegenstelling met den toestand bij onze tegenstanders, die reeds weken van te voren de groote trom moeten roeren om de menschen voor een vergadering bijeen te trommelen.

(Herhaaldelijk werd spr. door een luid en langdurig applaus onderbroken.)

De Landstorm is een vredesinstituut bij uitnemendheid en dankt zijn bestaan aan de lessen, die uit de historie kunnen worden geput. De belofte van trouw tot handhaving van gezag en vrijheid is een borgstelling waarop men zich kan verlaten. Met de hoop dat de inlossing der beloften nimmer noodig zal zijn, besloot spr. zijn met groote overtuigingskracht uitgesproken rede.

* * *

De avond was geëindigd. De muziek zette het „Turf in je ransel" in. Buiten ronkten de motoren . . .

Ks.

Ingezonden Mededeeling.

HET LANDSTORMLIED.

Marschlied voor den
Bijzondere Vrijwilligen Landstorm.
door
A. CAPTIJN,

Luitenant-Kolonel b.d. der Infanterie, Oud-Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „Nieuwe Hollandsche Waterlinie".

Verkrijgbaar bij
de Administratie van
Het Landstormblad.
Prijs f 0,10.

ONZE LANDDAGEN

Rede van Z. Exc. Jhr. Mr. Ch. J. M. Ruys de Beerenbrouck, op den Landdag te Ommen.

Landdag te Mheer (Zuid-Limburg).

AAN ALLE PLAATSELIJK LEIDERS EN VRIJWILLIGERS IN HET VERBAND „DORDRECHT”.

Zooals bekend, zullen de Plaatselijk Leiders van heel ons land op Donderdag 12 Maart a.s. te Utrecht te zamen komen, teneinde daar in intiemen kring eens terug te zien op den afgelegden weg en te zamen eens te bespreken verschillende zaken onze beweging betreffende.

Bijna 12½ jaar heeft onze B.V.L. bestaan en daarom heeft de Gewestelijke Landstorm Commissie besloten om een week later, *dus op 19 Maart d. a. v.* een vergadering te beleggen voor heel ons Verband.

Medewerking van muziek en zangverenigingen werd toegezegd, maar het mooiste van alles zal zijn, dat we op deze groote vergadering ook aanwezig zullen zien de mannen, die de stuwkracht zijn van onzen mooien B.V.L.

Van dezen kunnen slechts enkelen worden genoemd en dan in de eerste plaats de vertegenwoordiger van onze Regeering Z. Exc. Mr. Dr. L. N. Deckers, Minister van Defensie, Z. Exc. Luitenant-Generaal L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nat. Landstorm Commissie en oprichter van den B.V.L.

Voorts is dit een prachtgelegenheid onzen oud-Commandant J. A. J. Jansen eens gezamenlijk te huldigen en ook om den nieuwen Commandant Majoor W. J. M. Linden te laten zien, wat er leeft in het Verband „Dordrecht”.

Maar we zullen er meer zien en wel leden van Plaatselijke en Gewest. Commissies, die hun koperen feest vieren. Doch ook plaatselijke leiders, die nu gedurende 12½ jaar al hun tijd en kracht gaven om veel te doen wat voor het oog van velen verborgen bleef.

Op dezen schoonen avond zal worden vertoond het bezoek van H. M. de Koningin aan Dordrecht, waarvan vele honderden onzer getuige waren.

Medewerking zal worden verleend door het slaan van een colonne geweer door een detachement van het Korps Mariniers op de muziek van de tamboers en pijpen.

Elk B.V.L.-er en elk Commissie-lid heeft recht op 2 plaatsen, d.w.z. voor zich en een dame dan wel voor zoover de plaats dit toelaat een ander familielid. Gaarne ontvang ik daarom zoo spoedig mogelijk opgave van het aantal leden en commissieleden, dat aanwezig zal zijn en afzonderlijk van het aantal introducés. Werkt allen mede, opdat deze avond een overweldigend succes worde.

Met Landstormgroeten,

Uw. dw.
A. GROENENDIJK,
Wilhelminalaan 12, Hillegersberg.

Groep deelnemers aan den Landstormdag te Goes, 10 Juli 1920.

HELLENDORP—NIJVERDAL.

Door den Bijz. Vrijw. Landstorm, afdeling Hellendorp—Nijverdal, werd op Woensdag 17 December j.l. een propaganda-vergadering met bioscoop gehouden in het R.K. Vereeningsgebouw te Nijverdal.

Om 7½ uur opende de voorzitter der plaatselijke Commissie, de heer T. de Jong, de vergadering met een woord van dank voor de trouwe opkomst.

Spreeker sprak een woord van welkom aan Overste Tucker.

Nadat de voorzitter nog een en ander medegedeeld had over het doel en streven van den B.V.L., werd het woord gegeven aan Overste Tucker.

Nadat door den Overste de prijzen van den schietwedstrijd aan de verschillende winnaars, met voor ieder een toepasselijk woord waren uitgereikt, verliet hij de zaal. Daarna werden door den heer Katerberg eenige Landstormfilms vertoond, afgewisseld met eenige lachfilms, die zeer in den smaak vielen bij het publiek.

Tijdens de pauze gaven eenigen zich op als lid, en eenigen zich als abonné van het Landstormblad. Om ongeveer 11 uur sloot de heer Katerberg deze Propagandavergadering, na nog allen opgewekt te hebben, hoog te houden het ideaal van den B.V.L. en te blijven waken, dat de rust en vrede van ons volk niet verstoord wordt.

DUBBELDAM.

Verslag van de vergadering van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, op Woensdag, den 28en Januari 1931, in de bovenzaal van Eyckendonk.

De voorzitter, de heer H. E. van der Leeden, opent de vergadering, heet de aanwezigen welkom, in het bijzonder Majoor Linden, Commandant van het Verband, den heer A. Groenendijk, Propagandist der Nationale Landstormcommissie, den heer Hoogenboom, leider der afdeling Dordrecht en de aanwezige dames. Spreker wijst nog op het nut en de noodzakelijkheid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, waarna Majoor Linden, als pas opgetreden Commandant een welkomstwoord tot de leden spreekt.

De heer Groenendijk spreekt een propagandarede uit en spoort de nog niet toegetreden personen aan lid te worden. De heer Hoogenboom richt namens de afdeling Dordrecht eenige hartelijke woorden tot de afdeling.

Door Majoor Linden worden met een hartelijke toespraak de prijzen der Gewestelijke Landstormcommissie uitgereikt aan J. den Breker, 99 p.; J. P. Kaijen, 97 p.; J. J. de Jong, 96 p.; J. in 't Veld, 95 p.; M. Langerak, 95 p. en H. van Driel, 92 p.

De brevetten Koningschutter en Scherpshutter worden uitgereikt aan H. van Driel, Koningschutter; A. Stam, P. W. de Jongh de Leeuw, A. G. van Maanen, J. P. Kaijen, L. P. Bijl, C. Lugthart, J. C. van de Merwe J. den Breker en J. J. de Jongh, scherpshutters.

De Voorzitter deelt mede, dat door den Edelachtbaren Heer Burgemeester als eerevoorzitter der afdeling een prachtig rookstel is geschonken en zegt den schenker hiervoor dank. Aan den schutter, die het hoogst aantal punten heeft behaald, den heer H. van Driel wordt deze prijs gegeven, terwijl de prijzen, beschikbaar gesteld door de plaatse-

lijke Landstormcommissie worden uitgereikt aan J. J. Kaijen, 371 p.; J. J. de Jongh, 371 p.; J. den Breker, 368 p.; L. P. Bijl, 366; A. G. van Maanen, 363 p.; A. Stam, 360 p.; C. Lugthart, 360 p.; J. in 't Veld, 355 p. en J. C. van de Merwe, 354 punten.

Aan alle heeren wordt een pakje tabak uitgereikt, beschikbaar gesteld door de Firma van Nelle.

Aan het slot der vergadering geven nog enkele personen zich op als lid, waarna de Voorzitter de aanwezigen dank zegt voor hun tegenwoordigheid en de gezellige vergadering sluit.

SCHILDWOLDE.

Donderdag, 22 Januari, hield de afdeling Bijz. Vrijw. Landstorm in 't café Reinders alhier, haar jaarlijksche samenkomst.

Kapitein De Jonge demonstreerde aan de hand van een film iets uit eigen instelling en werk.

Burgemeester Van der Hoop van Slochteren richtte een waardeerend woord tot kapitein De Jonge, die telkens bereid is om voor deze nuttige instelling ons een aangenaam avondje te bezorgen. Voor het „Landstormblad” zal meer propaganda worden gemaakt.

HOOGKARSPEL.

In café De Landbouw werd de vergadering gehouden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Aanwezig waren onder meer burgemeester Middelhoff, de heer Hellinga, gemeentesecretaris, de heer D. Beemster en de heer Oolders.

Burgemeester Middelhoff opende de vergadering als voorzitter van de plaatselijke commissie.

Hierna leest de secretaris, de heer Hellinga, de notulen der laatste vergadering, welke worden goedgekeurd.

De heer Oolders brengt dank aan den voorzitter voor zijn hartelijk welkomstwoord. Spr. zegt, dat we er dit jaar twee scherp-schutters hebben bijgekregen, nl. de heeren Jn. de Boer en P. Karsten. Beide heeren werden gecompimenteerd en de brevetten aan hen uitgereikt.

De voorzitter zegt, dat we gekomen zijn aan de prijsuitreiking. De verschillende schutters zoeken nu ieder op hun beurt de mooiste prijzen uit. Inmiddels komen de Zeereerw. heer Pastoor Konijn en de Heer Spigt ter vergadering en worden door den voorzitter welkom geheten.

De heer Oolders doet hierna nog enkele mededeelingen, bespreekt het belang van het Landstormblad en bepleit met warmte, dat allen zich abonneren op genoemd blad.

Onder het zingen van het Wilhelmus wordt de vergadering gesloten. De leden bleven nog eenigen tijd gezellig bijeen.

WINSCHOTEN.

Op 26 Januari hield de afd. Winschoten haar propaganda-avond in de Bovenzaal van het hotel „De Nederlanden” (Ruibing), alhier.

De zaal was geheel bezet. Van de leden der plaatselijke Commissie waren aanwezig de heeren Mr. H. I. Schönfeld, Mr. O. J. Cluyse-naer en J. A. Boerhoud.

Nadat de plaatselijke leider, de heer Jac. Hoendermis een inleidend woord gesproken had, waarbij hij het doel en streven van het Instituut van den B.V.L. uiteenzette, gaf hij de leiding over aan den secretaris van het Gewestel. Landstormverband, den kapitein de Jonge, die den verderen avond vulde met het vertoonen van verschillende films, speciaal vervaardigd voor den B.V.L. inhoudende belangrijke gebeurtenissen van het korps.

Ter afwisseling werd een komische film vertoond. Alles viel zeer in den smaak van het publiek, zoodat de avond vlot verliep. Met een hartelijk tot weerziens aan den kapitein De Jonge en het aanwezige publiek besloot de Pl. leider deze zeer gezellige bijeenkomst.

OUDEWATER.

Donderdagavond, 22 Januari, vergaderde in het Patronaatsgebouw de plaatselijke commissie der afd. Oudewater van den Bijz. Vrijw. Landstorm. De voorzitter dezer commissie, de heer Jhr. Bowier, heette allen hartelijk welkom en zeide dat deze bijeenkomst werd gehouden in verband met de groote nationale wedstrijden die ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan der afdeeling zullen worden gehouden. Met algemeene stemmen werd besloten deze wedstrijden te doen plaats hebben op 9, 13, 16, 20 en 25 Mei a.s. Voorts zullen eenige ingezetenen worden uitgenoodigd om in een te vormen eere-comité zitting te nemen.

De datum van prijsuitdeeling van den onder de leden gehouden onderlingen schietwedstrijd welke a.s. Dinsdag afloopt, werd vastgesteld op Vrijdag, 6 Februari.

DE LANDSTORM-MOTOR-AFDEELING.

VERGADERING VAN HET DISTRICT VENLO TE LOTTUM.

Een oefen- en propaganda-rit van Echt tot Venray.

Op 3 Februari had te Lottum een vergadering plaats van de Landstorm-motor-afdeeling, district Venlo, in café mej. Wed. G. van Soest. Ruim acht uur opende de voorzitter, de heer Trienes, de vergadering.

Daarna bracht de voorzitter een keurig verslag uit van de gehouden vergadering te Sittard, terwijl door den secretaris, den heer van Hoorn, Blerick, nog een en ander werd toegelicht.

Hierna kwam aan de orde, om in Mei a.s.

een oefenrit te houden van ± 180 K.M. met een gemiddelde snelheid van 35 K.M. per uur.

In tegenstelling met andere jaren is men van plan, dezen oefenrit te houden in het Noordelijk deel der provincie Limburg. Echt als uitgangspunt en Venray als einddoel.

Men kon het echter niet eens worden, welk traject hiervoor het beste geschikt was. Er werd besloten een drietal trajecten uit te kiezen en dan te zien, welk of het beste is. Deze proefrit is tevens een prachtige reclame voor de Landstorm-afdeeling.

In Venray, het eindpunt van den oefenrit, wordt des avonds gesoupeerd. Elk lid draagt hiervoor bij. De Voorzitter mocht het genoegen smaken, de leden der afdeeling Venlo hartelijk te danken voor de ruime bijdrage, hiervoor geschonken.

Bij de rondvraag vraagt een der leden, of het bestuur niet om nieuwe tenue's bij de bevoegde autoriteiten zou willen aankloppen. In Noord-Brabant en Zeeland is men in dit opzicht Limburg ver voor.

De heer van de Weerd stelt voor, om na elke vergadering een half uurtje te praten over techniek, herstel van kleine fouten enz. in het autobedrijf. Genoemde heer wil zich gaarne hiervoor disponibel stellen, wat door de vergadering ten zeerste werd geapprecieerd.

Bij acclamatie werden de heeren de Weerd, H. van de Voordt, Lotuum, en Leussen bij de propaganda-commissie gekozen, zoodat deze nu uit zes leden bestaat.

De volgende vergadering zal gehouden worden te Tegelen op 3 Maart a.s.

Te ruim halfelf sloot de voorzitter deze zeer prettige en geanimeerde vergadering.

De Heer H. J. BULTEN trad af als secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Vollenhove”. De Heer Bulten blijft als lid voor de Commissie behouden.

LANDSTORMKORPS „LIMBURGSCH E JAGERS”

Afdeeling Venlo.

1 Februari had in Hotel Suisse de jaarlijkse feestvergadering en prijsuitdeeling plaats van bovengenoemde afdeeling.

Voorzitter Dr. Eug. Dubois sprak een welkomstwoord tot de talrijke aanwezigen, waarin hij dank bracht voor de trouwe opkomst bij de schietoefeningen op de Groote Heide en voor het welslagen der eerewacht bij het bezoek van Z.K.H. den Prins aan Venlo.

Het was spreker een genoegen te kunnen mededeelen dat het afgelopen schietseizoen weer 4 scherp-schutters in onze afdeeling waren, waaraan straks de diploma's zullen worden uitgereikt.

In een vacature der plaatselijke Landstorm-

Commissie werd door het Comité voorgedragen de heer L. Janssen, die de benoeming aannam.

Spreker dankte den secretaris en leider der afdeeling den heer Ronda voor zijn onvermoeid werken, thans vooral voor het bijeenverzamen van zoo veel prijzen, en tevens ook de schenkers hiervan.

De secretaris sloot zich aan bij de woorden van den voorzitter en dankte ook de gevers, en tevens den heer L. Janssen, die hem in alles behulpzaam is geweest. Verder gaf spreker een uiteenzetting voor de a.s. schietoefeningen.

Vervolgens werden de diploma's voor scherp-schutter uitgereikt aan de heeren G. Essers, G. Tax, L. van Tankeren en J. van Wijlick.

De prijzen in de verschillende klassen waren als volgt:

Scherpschutters: 1e prijs G. Essers; 2e pr. J. van Wijlick; 3e pr. L. van Tankeren; 4e pr. G. Tax.

2e klasse schutters: 1e prijs J. H. Janssen; 2e pr. P. de Winden; 3e pr. H. Peeters; 4e pr. J. Driessen; 5e pr. J. Gerritsen; 6e pr. A. Bonsel; 7e pr. J. Vercoulen; 8e pr. J. Ronda; 9e pr. G. Thijssen; 10e pr. J. Sevriens; 11e pr. F. Bouten.

3e klasse schutters.

1e pr. K. Gubbels; 2e pr. W. Wennekens; 3e pr. H. A. Janssen; 4e pr. J. M. Hermens; 5e pr. F. J. ter Wisscha; 6e pr. J. J. C. Walraven; 7e pr. J. B. Pollak; 8e pr. J. H. Huibers; 9e pr. P. M. Timmermans; 10e pr. J. H. Vorstermans; 11e pr. J. H. van Rensen; 12e pr. J. Laemers; 13e pr. J. van der Wielen; 14e pr. L. Janssen; 15e H. R. Th. Stappen; 16e pr. L. J. H. Peters; 17e pr. W. J. H. Vercoulen; 18e pr. J. H. Theeuwen; 19e pr. G. H. M. v. d. Bercken; 20e pr. Th. J. van Heijster; 21e pr. A. F. J. v. d. Velde; 22e pr. E. W. G. Boeten; 23e pr. J. H. P. van Rijn.

Vijf nieuwe leden en enkele nieuwe abonnementen op het Landstormblad werden ingeschreven.

Na de prijsuitdeeling werd de officieele vergadering gesloten en werd de avond verder in gezellig samenzijn doorgebracht.

ZEVENHOVEN.

Alhier werd een propaganda-avond gehouden van den Bijz. Vrijw. Landstorm. Door den voorzitter, burgemeester Boxce werd het samenzijn geopend.

Hierna verkreeg de heer T. F. M. Schaepman, lid van de Tweede Kamer, het woord; deze hield een propaganda-redevoering.

De avond werd verder doorgebracht met zang en muziek en eenige films.

Tot na middernacht bleef men gezellig bijeen.

DEN BOMMEL.

Uitslag schietwedstrijd:

Scherpschutters: L. H. Floorrijp, L. G. L. Lemkes, A. Hokke en J. J. van Gelder, alle 95 punten; C. J. Geluk 93 punten; J. Hokke 92 punten en A. van der Welle 92 punten. De overige scherp-schutters minder dan 92 punten.

Schutters eerste klas: K. Bakker, J. Holleman, P. Saarloos en J. den Braber, ieder 92 punten; A. van Dijk 90 punten; J. Bakelaar 89 punten, A. Verkerke en P. Nagtegaal 88 punten. De overige schutters eerste klas minder dan 88 punten.

Schutters tweede klas: W. van der Mast 87 punten, T. du Pree 74 punten. De overige schutters 2e klasse minder dan 74 punten.

't ZANDT.

De afdeeling 't Zandt van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm hield in het café Nieboer alhier, een propaganda-avond. Vertoond werden de Koninginnefilm, de landdagen te Groningen in 1927 en te 's-Gravenhage in 1928 en de nationale schietwedstrijden te 's-Gravenhage. Ten slotte werden nog een paar komische films afgedraaid. Kapitein de Jonge van Groningen gaf een mondelinge toelichting bij de films.

De heer L. H. Coolman, burgemeestere bracht kap. de Jonge dank voor het getoond, en zei, dat het hem niet verwonderde, dat de Bijz. Vrijw. Landstorm onder leiding van mannen als kap. de Jonge tot steeds grooteren bloei komt.

JONGENS EN MEISJES.

Julie zult wel gemerkt hebben, dat de heeren in Den Haag ons bijna uit ons gewone hoekje achteraan weggedrukt hebben.

Ja, wij moeten als kleine, toekomstige Landstormers maar een beetje bescheiden zijn, dat we nooit de groote menschen vlak voor de beenen loopen! Ieder op z'n eigen plaats, waar hij hoort!

Groep A.

(Onder de 10 jaar.)
Wie kan goed rekenen?

1. De helft van drie is drie.

2. De helft van twaalf is zeven.

3. De helft van negen is vier.

4. Vier min één is vijf.

5. Negen min één is tien.

6. Negen min één is nul.

7. Wat is zwaarder: een pond lood of een pond veeren?

8. Als een vet varken / 102.5 kost, op hoeveel komt dan een big te staan?

9. Tien en een half dozijn eieren = 16 eieren.

10. Als je van Hector den staart afsnijdt, wordt de hond niet kleiner, maar grooter. Hoe kan dat?

Bijna Zeven Honderd abonné's werden in de afgelopen maand ingeschreven!

Met hartelijken dank houden wij ons aanbevolen voor verdere medewerking.

DE ADMINISTRATIE.

Iedere Afdeeling zorge **minstens één filmavond** te organiseren!

DENKT OM DE WERVING VAN ONZE JONGE DIENSTPLICHTIGEN!

Groep B.

(Boven de 10 jaar.)

Beroepsnamen op ier.

Hoeveel kun je er vinden?
Tuinier, officier, enz.**ZIJN VERJAARDAG.**

't Was in den tijd van den grooten wereldoorlog, die in 1914 was uitgebroken.

Het machtige Duitsche leger rukte zegerend België binnen. Trots heldhaftige verdediging viel de ééne sterke vesting na de andere voor den geduchten vijand.

Ook de oude bisschopsstad Mechelen, waar kardinaal Mercier zetelde, moest zich, om 't veege lijf te behouden, aan de Duitschers overgeven.

Thans brak onder de ijzeren vuist van de overwinnaars voor Mechelen een tijd van wee en druk aan. Weenend schudde Monseigneur Mercier op heftige wijze zijn zilveren lokken, wanneer hij telkens en telkens weer bij den Duitschen generaal voor zijn berooide kudde ging pleiten. Doch, hoe krachtig en fier de kerkvorst ook optrad, de Duitscher met verheven borst liet zich niet verbidden.

In die dagen van rouw en rampen bezocht een jonge Duitsche luitenant, Bernstein, Mechelens kathedraal, dat meesterstuk van bouwkunst en pracht. Daar prijken tal van schilderijen van Rubens, den beroemden Zuid-Nederlandschen grootmeester. De luitenant in z'n schitterende uniform beschouwde vol eerbied en geestdrift de kunstschaten (meest voorstellingen van des Heilands kruislijden), die daar aan de wanden hingen.

Terzelfder tijd schreden onder de machtige gewelven twee priesters geruischloos voort. Al voortwandeland wendde de oudste zich tot zijn metgezel en zeide hardop, doch in 't Latijn: „Mijn waarde broeder Florentijn! hoe oud zou dat ventje daar wezen?”

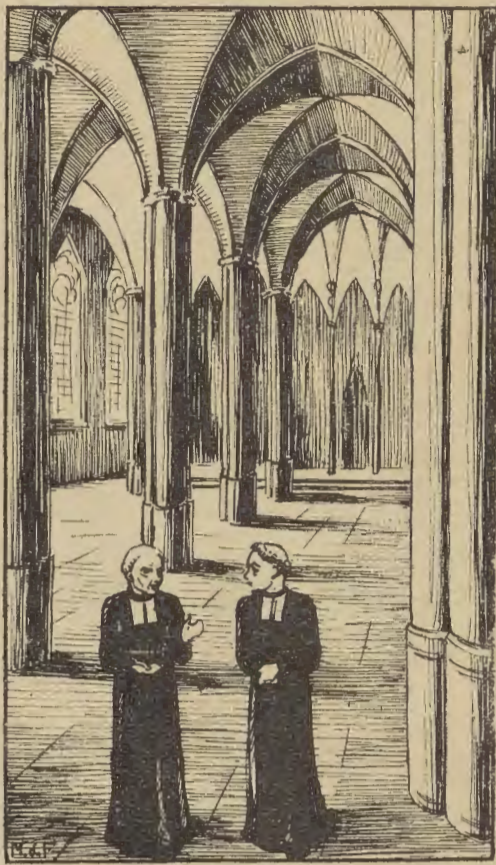
— „Juist op dezen dag mag ik mijn twintigsten verjaardag vieren!” luidde het bescheid, ook in het Latijn gegeven door... den luitenant zelve.

De oude priester stond een oogenblik sprakeloos van verwarring. Doch weldra herstellde hij zich. Hij trad op den krijgsmann toe en bood dezen allereerst zijn verontschuldiging

aan, en daarna zijn gevoelvolle gelukwenschen.

Thans was het aan de beurt van den luitenant, om ten uiterste verbaasd te zijn; want, die hem toesprak was niemand minder dan kardinaal Mercier zelve!

Deze noodigde nu den schilderijen-bewonderaar hoffelijk uit voor den maaltijd.

De jonge luitenant nam deze eervolle uitnodiging aan, en stapte op den afgesproken tijd in gala-uniform naar het aartsbisschoppelijk paleis.

Daar troonde de kardinaal als gastheer in volle waardigheid aan den disch te midden van een kring priesters, die met hun geschoren

kruinen en glanzende, zwart-zijden soutanes een statigen aanblik boden. En aan de rechterzijde van den doorluchtigen gastheer zat luitenant Bernstein, de jongste der gasten, als een vreemde eend in de bijt, onder dit voornaam gezelschap van geestelijken.

Doch zijne aanwezigheid veroorzaakte geen gedwongen of gedrukte stemming. Integendeel, er heerschten onder 't gebruik der kostelijke spijzen en dranken een aangename kout en gulle scherts, waartoe de kardinaal zelf niet weinig bijdroeg.

Toch scheen het een schrille tegenstelling tusschen den gastheer en zijn jongen gast: de vredebode naast den krijgsmann; de grijze waardige kerkvorst in purperen soutane met gouden kruis op de borst, en de jeugdige officier met rinkelende, blinkende sabel.

Zeer belangstellend informeerde de gastheer naar de familiebetrekkingen van den luitenant, en verraste hem plotseling met de vraag: „Kan het leven in de loopgraven u nogal behagen, m'n vriend?”

De jeugdige luitenant slaakte een zucht en antwoordde: „Monseigneur! wat zal ik zeggen? „Het is in de loopgraven een ongezond, zwaar „en afmattend dienen. Maar wanneer het „Vaderland ons roept, moeten wij als soldaten „aan die stem gehoor geven, om het te verdedigen, desnoods ten koste van ons leven. „En daarom waakt mijn hart nog, ook zelfs „wanneer ik in diepen slaap lig verzonken!”

In diepe ontroering wischte de kerkvorst zijn vochtige oogen, en werd stil, pijnlijk stil. Een uur later vertrok de luitenant, die in hoffelijke termen den hoogen gastheer zijn welgemeenden dank betuigde voor de groote eer, die hem te beurt gevallen was.

Doch kardinaal Mercier weerde die hartelijke woorden af, terwijl hij zijn zilveren lokken schudde. Met vaderlijken lach kuste hij den krijgsmann. En toen, zijn handen zegenend opheffend over het blonde hoofd van den krijgsmann, sprak hij op plechtigen toon, als ruischten zachte, zilveren harpaccorden:

„Mijn zoon! Dat Godes zegen op u nederdale! „Zoo smeekt thans niet de kardinaal, maar een „man, die oud eā zat van dagen is, en die ook „altijd in strengre plichtsbetrachting een „welbehagen vond. Mijn zegen voor een „jongen man, die op zijn jeugdkracht kan „roemen, en die zijn plichten vervullen moet „te midden van helse dampen!”

De luitenant was tot in 't merg geroerd. Nogmaals stamelde hij een paar woorden van dank, waarna hij de statiewoning van zijn hoogen gastheer verliet.

Hij haastte zich naar het station, waar de trein gereed stond die hem naar zijn kwartier zou vervoeren.

Doch bij 't openen van het portier werd hij op zachte, beleefde wijze weerhouden door een abt die hem door den kardinaal was nagezonden met kostelijke verjaarsgeschenken: prachtige trossen blauwe druiven, donzige perziken, en bonbons in fijne doosjes verpakt. Met vriendelijken aandrang bood de dienaar van den machtigen prelaat al die weeldevolle heerlijkheden aan.

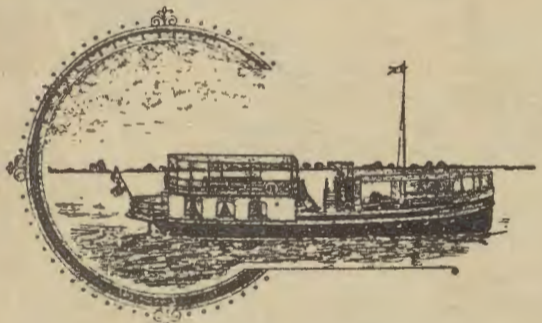
De luitenant was er gansch en al onthutst van. Al die geschenken even smakelijk als vorstelijk, joegen den krijgsmann een donkeren blos op het frissche gelaat. Maar vooral het laatste, dat hem afzonderlijk in de hand gelegd werd: een bundel Latijnsche gedichten van Horatius, in stevigen, smaakvollen band. Hierin waren sommige zinnen, die vooral niet aan den lezer ontsnappen mochten, met een fijne pen onderlijnd.

Onder dit alles was het den luitenant, alsof hij in het land der droomen verkeerde.

In zijn kwartier aangekomen, gebruikte hij elk vrij oogenblik, om die schoone, klassieke lierzangen te verslinden. Totdat zijn plicht hem weer oerriep, om aan den strijd deel te nemen. Doch, hoe verschrikkelijk de krijg ook om hem heen woedde, toch was zijn jeugdige gemoed vervuld met een zoet, vredig gevoel. Want het was hem, alsof hij dwars door den fellen, vernielenden oorlogsbrand, door vriendelijke, vrome handen beschutend en zegend werd heengedragen.

OOM BERTUS.

Vele verslagen w.o. die van Rotterdam en Gouda moesten wegens plaatsgebrek overstaan tot het volgend nummer.

NEDERL. STOOMSLEEPDIENST
v.b. van P. SMIT Jr.
Afd. HAVENDIENST „SPIDO”
ROTTERDAM

HET MEEST LEERZAME EN INTERESSANTE SCHOOLREISJE IS EEN TOCHT PER HAVENDIENST „SPIDO”

Gedurende de zomermaanden (1 Mei-1 Oct.) dagelijksche diensten op het Vliegveld Waalhaven met SALONBOOTEN.

Dienstregelingen worden op aanvraag gaarne toegezonden.

Gezelschappen schoolkinderen genieten — belangrijke reductie. —

Schriftelijke aanvragen:

Hoofdkantoor: Beompjes 120.

Telefonische en mondelinge inlicht.: Bijkantoor ponton Willemsplein, Telefoon No. 634 en 635.

J. H. SCHAAY & ZONEN, Anno 1814

EFFECTEN - SAFE-DEPOSIT Telefoon 05910, 05911, 05912
SCHIEDAMSCHESINGEL No. 22 Beurs 51066
ROTTERDAM Telefoon 31825 F. Th. Schaay
41529 J. Been
43006 B. A. de Haan
POSTBOX 999 (Schiedam) 60565 J. Chr. van Dijk Jr.
POSTGIRO 7524 (Den Haag) 30945 C. M. Schaay

STOOMEN

J. HOEVELS

Tel. 06981—06982—06983

VERVEN

In Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

VROOM EN DREEMANN
ROTTERDAM

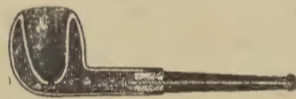
Binnenweg Jonkerfransstr. Hoogstraat v. d. Takstraat

VAN NELLE'S
CITY
BAAI
ROOD

13ct PER HALF ONS

GOEDEWAAGENS
KONINKLIJKE FABRIEKEN
GOUDA

Ned. Octrooi 12201

BARONITE PIJP
OOK UW PIJP!

ADVERTEERT IN
HET LANDSTORMBLAD

MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES

KONINKLIJKE = BEGEER
VOORSCHOTEN

ROTTERDAMSCH E BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 01385/6
Groene Hilledijk 129 - Telefoon 55604

DEPOSITO Rente 1½—4½%
REKENING COURANT
Rente 2%

SPAARBANK Rente 3,6%
EFFECTEN - COUPONS

SAFE-LOKETTEN VANAF f 3.— P. J.

Nederlandsche
Handel-Maatschappij N.V.
AMSTERDAM

Agentschappen te **ROTTERDAM** en 's-**GRAVENHAGE**

Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS

ADVERTEEREN
DOET VERKOOPEN!

POSITIE - INSPECTEUR.

Instelling op spaarverzekeringsgebied, welke onder toezicht van de Verzekeringskamer werkt, vraagt

NET PERSOON

uit goed milieu. Na korten proeftijd vaste aanstelling op f 150.— salaris per maand plus provisie, abonnement en onkostenvergoeding. Voor dezen aangename, zelfstandigen werkkring komen in aanmerking personen boven 21 jaar met veel relaties en aangename omgangsvormen. Sollicitaties moeten verzeld zijn van uitvoerige inlichtingen en worden ingezonden aan het bur. van dit blad onder No. 2002.

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

De Oud-Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, Mr. D. Fock, heeft de beteekeenis van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm voor ons schoone Insulinde eens op de navolgende wijze weergegeven.

„Teneinde het Nederlandsch bestuur ten volle in het belang van Indië en van de bevolking zijn taak zal kunnen vervullen, moet het bestuur in Indië van uit Nederland worden gesteund. En dit is alleen mogelijk, wanneer in Nederland rust en orde heerscht. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm, die de rust en orde in Nederland verzekert, werkt dus indirect ook in het belang van Indië en van de bevolking van Indië.”

Wij verheugen er ons daarom over in ons blad thans een der vooraanstaande Indië-kenners aan het woord te kunnen laten, nl. Dr. A. D. A. DE KAT ANGELINO.

DE BAND NEDERLAND-INDIË 1)

Door Dr. A. D. A. DE KAT ANGELINO.

Wanneer wij Nederlanders met elkaar spreken over den band, die ons vaderland met Indië verbindt, dan kunnen wij niet anders dan tegelijkertijd het machtig gevoel ondergaan van de saamhoorigheid, die ons allen vereenigt en ordent tot leden eener natie.

Want door het enkele feit onzer geboorte zijn wij als erfgenamen der vaderen geroepen tot de aanvaarding van groote voorrechten en van niet minder groote plichten, zijn wij de voortzetters van een schoone traditie, en moeten wij gevoelen, dat die erfenis ons niet individueel of groepsgewijs, doch alleen als natie is toevertrouwd. Zoo bindt de band met Indië al dadelijk ons zelf als leden eener natie en behoort deze ons te verheffen boven alle groepsverdeeldheid.

Zoolang wij Nederlanders zijn, kunnen wij ons aan de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor dit kostelijk erfgoed niet onttrekken, ook al zouden wij dat willen. Het huidig wereldbestel staat zulks niet toe, want het thans rondom den stillen Oceaan en in het Verre Oosten bestaande evenwicht wordt voor geen klein deel verzekerd door den band Nederland-Indië.

En het snel voortschrijdend proces der ontwikkeling van zestig miljoen medemenschen overzee bevindt zich in een stadium, waarin de gansche wereld niets liever ziet dan de uitoefening der leiderschapspllichten op de kalme en rustige wijze, die men van Nederland gewend is, en volgens de lessen der ervaring, welke ten opzichte van dit gebied alleen ons volk bezit en in het belang der bevolking en van de wereld kan benutten.

Inderdaad, de wereld heeft allen grond de bestending van dien band te verlangen, welke in zoo groot gebied stabiliteit verzekert en bovendien niet gepaard gaat met het opeischen van bijzondere voorrechten voor Nederland.

Voor den handel en ondernemingsgeest der gansche wereld is Indië gelijkelijk en zonder eenige discriminatie opengesteld, terwijl omgekeerd bij Nederland alleen de volle verantwoordelijkheid berust voor vrede, orde, veiligheid, nakoming van internationale verplichtingen, goed bestuur en rechtspraak, ontwikkeling der bevolking, en zooveel meer.

Waar vindt men in onzen tijd van preferentiele rechten en begunstiging van eigen product nog een zoo onbaatzuchtige handelspolitiek, waarvan de overzeesche bevolking en de wereldgemeenschap in zoo hooge mate profiteeren?

De wetenschap, dat de wereld den band Nederland-Indië met vreugde ziet, stelt ons in staat met des te grooter bezonkenheid het wezen van dien band en de elementen die zijn hechtheid verzekeren te onderzoeken, en om na te gaan, welke beteekeenis hij heeft voor Nederland en voor Indië.

Wij moeten dan, bij een terugblik op de laatste drie eeuwen, beginnen met volmondig te erkennen, dat met recente tijden, tot omstreeks 1870, bovenal handels- en financieele voordeelen den door- slag hebben gegeven, en dat zonder die voordeelen vermoedelijk geen pogingen in het werk zouden zijn gesteld om betrekkingen aan te knopen, laat staan een hechten band te vlechten.

Die financieele voordeelen hebben dan ook later, omstreeks 1900, toen het besef van hoogere plichten nagenoeg algemeen was doorgedrongen, aanleiding gegeven tot een formulering der toenmalige en toekomstige verhouding als een eerschuld, welke Nederland op de een of andere wijze behoorde af te betalen.

Dit beeld is te onvolledig om de veelsoortige betrekkingen tusschen twee zoo intiem vergroeide volken te kunnen uitdrukken. Denken wij slechts aan het feit, dat reeds in den Compagniestijd de bevolking op Java zich verdriedubbeld heeft en dat zij zich sindsdien nogmaals vertien-dubbeld heeft, en dat op een totaalbevolking van 62 miljoen zielen, vermoedelijk ruim 55 miljoen menschen hun aanzijn, hun bestaansmogelijkheid aan Nederlands ingrijpen te danken hebben, dan gevoelen wij, dat hier geen optelsom van voormalige Indische baten betaamt.

En stellig zou het van groote oneerbiedigheid ten opzichte van de waarde van een menschenleven getuigen, indien men

in het aangezicht van deze miljoenen levens nog zou willen gewagen van een eerschuld ten bedrage van 800 miljoen gulden. In dit opzicht heeft Nederland veeleer een onberekenbaar tegoed, waarop het zich echter niet verheffe. Integendeel, wanneer ons volk voortgaat zijn plicht naar beste kunnen te vervullen, dan handele het alzoo, niet ter afbetaling van lang verdwenen eerschulden, maar ter wille van de groote zaak zelf, en louter en alleen ter wille van die zaak.

Verheugen wij ons erover, dat de band Nederland-Indië aan Indië zoo ongekende zegeningen heeft gegeven, dat Indië heeft kunnen sparen in menschenlevens, die toch zeker ook een kostbaar kapitaal vertegenwoordigen, naar onze meening het allerkostbaarst. Denken wij eens aan die ontelbare scharen van moeders, die zonder Nederland haar dierbaar kroost onherroepelijk zouden hebben moeten verliezen, zooals honderd geslachten vóór haar, die de hulp ontbeerden van den Westerling, die de natuur, ziekten en oorlogen bestreed, die een indrukwekkend irrigatie-uurwerk bouwde, dat elken druppel regenwater kan verantwoorden, die den Inheemschen boer in staat stelde reeds nu voor 400 miljoen, en straks misschien voor vier milliard gulden aan de wereldmarkt te leveren, en die op deze en andere wijze het volksvermogen met vele milliarden heeft vermeerderd.

De noeste vlijt van Nederlands zonen overdekte dit schier onmetelijk eilandrijk met verkeerswegen, en smeedde het op velerlei andere wijze aaneen tot één geheel, een eenheidskader, dat een dertigtal verschillende volkeren, velerlei stammen, honderden vorstenstaatjes en tienduizenden vroeger afgesloten levende maatschappijtjes omsluit en met elkaar doet vergroeien in een sociaal-economisch en staatkundig eenheidsorganisme.

In waarheid, de band Nederland-Indië is tevens de band die Indië's versplintering in vijandige volken, stammen, dorpen en staatjes doet verkeerren in een Pan-Indische eenheid en die tegelijk die groeiende organische eenheid binnentrekt in de sfeer der groote wereldgemeenschap. Zoo-doende vervult die band een vierdubbele kostelijke functie.

Wanneer wij overdenken, dat die cementeerende invloed niet alleen deze Indische eenheid, maar ook het huidig Indisch productie-stelsel en bijna de geheele Indonesische bevolking zelve in het aanzijn heeft geroepen, dan schiet ons het bekende woord van den Franschman te binnen, die na een blik op onze polders en dijken glimlachend zeide: De goede God heeft de wereld geschapen, maar de Nederlander schiep zelf Nederland.

Met nog meer recht misschien, zou men mogen zeggen, dat de Nederlander Indië heeft geschapen.

Ik zeg dit alles niet, opdat wij ons daarop zouden verhoovaardigen, want met den Duitschen dichter meenen wij:

„Muss man auch den Meister loben,
Doch der Segen kommt von oben”,

maar in elk geval is oprechte vreugde en voldoening over dit verblijdend resultaat den Nederlander niet euvel te duiden.

Dat het Nederlandsche volk met dat al

nog steeds geen volk van engelen is, zooals zekere critiek het schijnt te willen postuleeren, zij zonder omwegen toegegeven. Ook ons volk heeft evenals alle volken in Oost en in West zijn „sacro egoïsme”, maar daar zijn honderd bewijzen te geven voor één, dat ons werk in Indië met egoïsme alleen onmogelijk valt te vereenzelvigen. Onze zelfcritiek blijve dus redelijk en manlijk en ontaarde niet, zooals thans meer en meer gebruikelijk schijnt te worden, in steriele sentimentaliteit, gespeend van alle levenswijsheid.

Na deze algemeene oriëntatie, welke de juiste instelling ten opzichte van den band met Indië moge vergemakkelijken, zullen wij een oogenblik de historie laten spreken, om na te gaan, wat die band voor Nederland zelf heeft betekend. En wederom is er goede grond om de handelsvoordeelen door de Compagnie tusschen 1600 en 1800 in Indië genoten, betrekkelijk laag aan te slaan.

Tot diep in de 18e eeuw, d.w.z. tot kort voor háár einde, stelde de Compagnie Java achter bij Ceylon, en nog omstreeks 1700 woog het kleine factorijtje op het eilandje Decima in Japan in het oordeel der Edele Heeren te Amsterdam veel zwaarder dan de geheele Preanger-Landen, 's Compagnie's bezit in West-Java.

Ook hier zullen wij daarom ons moeten hoeden voor de eenzijdigheid van hen, die willens of onwillens handelen als historische materialisten en slechts in cijfers kunnen denken.

Veeleer was in de wende tusschen 16e en 17e eeuw „Indië” het tooverwoord, dat toenmaals de fantasie van het geheele Westen prikkelde, dat stoutmoedigste ondernemingen als bij tooverslag mogelijk maakte, een idee, die ook het Nederlandsche volk in beweging bracht en in beweging hield.

Daaraan danken wij die vermetele ontdekkingsstochten, welke tot op dezen

6 FEITEN
DIE DEN DOORSLAG GEVEN!

- 1° Soliede constructie
- 2° Prima afwerking
- 3° Lichte gang
- 4° Billijk in prijs
- 5° Goedkoop in onderhoud
- 6° Lange levensduur

DIT VINDT U BIJ 'N

Gazelle

Prüzen vanaf f 66.- geheel compleet
Kindervuilen vanaf f 53.-
Gazelle Transport Driewielers vanaf f 186.-
Vrijcouranten gratis op aanvraag bij onze Agenten.
GAZELLE RIJWIELFABRIEK • DIJREN

dag den naam van onverschrokken Nederlanders uitdragen tot aan de einden der aarde.

Het was Indië, dat geheel Europa in opwinding bracht, zoozeer dat men maar al te gauw geneigd was aan een nieuw ontdekt land den naam Indië te geven, want de wensch was de vader der gedachte, en zoo doopte men allerlei landen en volken met de namen Indië en Indiënen, die, naar later bleek, ten onrechte zoo genoemd zijn.

Ook onze vaderen dreef het tooverwoord Indië tot het zoeken van den weg om de Zuid, om de Noord, naar het Oosten en naar het Westen. Welk een ontroering moeten de ervaringen, ontberingen, prachtige successen of manlijk doorstane tegenslagen, toenmaals in alle lagen van ons volk hebben verwekt, want ook ons treffen nog die simpele journalen en reisbeschrijvingen.

Welk een golf van voldoening, toen de weg zelfstandig werd gevonden, toen de wereld werd omzeild, toen de onzen terugkeerden met de producten, kunstvoorwerpen en verhalen over de vele vreemde landen en volken in Afrika en in het uiterste Oosten, waarmede zij in aanraking waren gekomen.

Tot dusverre waren het slechts enkelingen geweest, zooals *Marco Polo*, die de wondere landen in het Oosten hadden bezocht, en den eerzamen *Marco* moest het zelfs gebeuren, dat men hem, toen hij zijn ervaringen uit het Rijk van den grooten *Khan* naar waarheid vertelde, in de gevangenis opsloot als straf voor de

verregaande leugens, waarvan men hem ten onrechte verdacht.

Maar na 1600 trokken geheele bemanningen, kleine vloten ten Oosten en voorzeker zal elk dier opvarenden na terugkeer in het vaderland in breeden kring hebben verteld al wat hij vreemds en wonderlijks had gezien. Is het niet natuurlijk, dat ons volk in zijn geheel ging medeleven, dat het een en al belangstelling was voor ervaringen van mannen als *Bontekoe*, dat machtige geesten zooals *Vondel* werden bewogen door de indrukwekkende vergezichten, welke de verhalen over China openden.

Plotseling werd de bekende wereld tienvoudig vergroot; het was een grootse aera, zooals onze tijd alleen nog zou kunnen beleven, indien wij betrekkingen met Marsbewoners konden aanknoopen.

Niet alleen onze handel en industrie, maar ook onze wetenschap, onze literatuur, ons denken, onze taal en onze kunst werden tot machtige krachtsontplooiing geprikkeld. Welhaast ongelooflijk was de energie, waarover ons volk bleek te beschikken, toen grootsche einders zijn blik lokten verder, steeds verder, naar de einden der aarde.

Als Vikings trokken zij weg en beheerschten van den oceaan uit en door overal verspreide handelsvestigingen een onmetelijk handelsgebied. Zij stichtten kolonies in Noord- en Zuid Amerika, in Zuid-Afrika, zij beheerschten Formosa en Ceylon, tal van steunpunten in Voor-Indië, Malacca, dat alles buiten het eigenlijke eilandrijk Indië.

Is het wonder, dat het kleine volk een bedrijvigheid ontwikkelde als het gonzend bijenvolk op een gouden dag in Mei? Alle talenten eischten een ontplooiing en brachten onzen gouden tijd, waarin wereldberoemde geleerden, denkers, ontdekkers, uitvinders, schilders, dichters, schrijvers, veldheeren en zeehelden den bloeitijd van het oude Athene in de dagen van *Pericles*, *Plato*, *Sophocles* en *Phidias* aan onze zeestranden deden herleven.

De Nederlandsche natie dankt ongetwijfeld aan dien tijd de verruiming van blik, het verdragende van denken, het zoeken in alle richtingen naar nieuwe uitingsvormen, de verrijking van taal en zooveel meer.

Zoo schonk Indië ons een grootsch doel, een idee, dat in den loop der tijden telkens een ander en meer verheffend aspect en een nieuwe bekoring zou krijgen, maar in dat aspect steeds de natie opriep om ver boven zichzelf uit te streven. Kortom, Indië was en is voor Nederland de prikkel, die vermogens, welke anders misschien slapende zouden zijn gebleven, wakker riep en wakker houdt. De dividenden, die ook heden nog uit Indië worden verkregen doch thans uitsluitend als belooning van ondernemingsdurf en noesten pioniersarbeid, hebben in vergelijking met de juist genoemde moreele en culturele waarden bitter weinig te beteekenen. Zij zouden overigens evengoed uit beleggingen elders kunnen worden verkregen, indien eenzelfde energie en initiatief daaraan ten goede werden gedaan, zooals afdoende blijkt uit het feit dat het buitenlandsch

kapitaal zich volstrekt niet verdringt rondom het Indische beleggingsveld.]

Derhalve geeft ons reeds de tijd tusschen 1600 en 1800, toen Nederland slechts indirect, nl. door de Oost Indische Compagnie, verbonden was met Indië, en toen Indië bovendien slechts één deel uit vele bijna even waardevolle deelen van zijn handelsgebied uitmaakte, ons te verstaan, dat Nederland, zonder Indië in zijn historie en nationaal denken, zichzelf niet meer zou zijn.

Ons gansche volksbestaan, ons voelen en bewustzijn, ons vermogen tot schouwen en blikken naar de verte, onze drang naar de zee, naar vreemde en verre dingen, dat alles is in onzen volksaard, in het wezen onzer volksbewustheid als nationale eenheid, op het innigst verweven met Indië, met de ideeënwereld waarvan Indië het centrum was en ook nu nog is, ook al zien velen dat niet meer in.

Bijna in dezelfde mate, waarin dit voor Indië geldt, is dus ook voor Nederland die band met Indië belichaamd in onze historie en traditie, in onze denkrichting, in onze nationale eenheid en onze cultuurschepping. Het betaamt ons daarom van dien band slechts met eerbiedigheid te gewagen.

In het heden is die band van nog grooter beteekenis geworden, niet alleen voor Nederland en Indië zelf, maar ook zooals ik reeds aanstipte, voor de geheele wereld en voor de verzekering van den vrede. Alleen in militaire bewapening staat Nederland ten achter bij machtiger Mogend-

heden, doch overigens weet het Indië alles te bieden, wat anderen zouden kunnen bieden, en zelfs meer.

Want de strikte neutraliteitspolitiek, welke ons bijna in het bloed ligt, en die onze buitenlandsche staatkunde geheel en al beheerscht, heeft ons en Indië alléén buiten den grooten oorlog gehouden, omdat beide oorlogvoerende partijen deze traditie van Nederland kenden en ons daarom over en weer vertrouwden.

Ook heeft onze kleinheid ons behoed voor zelfverafgoding en ons genoopt steeds bereidwillig van alle landen onder de zon te leeren wat zij goeds en schoons te geven hebben. Als gevolg van deze levenshouding dringen nieuwe ideeën betrekkelijk snel door in het Nederlandsche denken en is het bijna onmogelijk te noemen, dat ons land op belangrijke punten, laat staan over de geheele linie, bij het werelddenken, of bij technischen en organisatorischen vooruitgang elders ten achter zou kunnen blijven.

Zulk een levenshouding is uiteraard voor Indië van onberekenbaar belang, want indien Nederland ver bij anderen ten achter zou zijn, zou Indië natuurlijk daarvoor in de allereerste plaats te lijden hebben.

Bovendien heeft de afwezigheid van chauvinisme, van raciaal trots en van cultureel superioriteitsgevoel in de meeste Nederlanders, die niettemin even goede vaderlanders kunnen zijn, onze koloniale politiek en de verhoudingen tusschen Oost en West binnen het Koninkrijk gunstig beïnvloed, al wil daarmee niet gezegd zijn, dat er niet nog het een en ander te wenschen overblijft.

Die culturele verdraagzaamheid heeft ons er tot dusver van weerhouden om ander cultuurgoederen gering te schatten en te willen verdringen, zoodat Indië zich langs eigen lijnen kan ontwikkelen. Wij zullen daarmee ook zelf gebaat zijn, omdat reeds nu, en later nog meer, Indonesische literatuur, kunst en levensgevoel ook ons meer te zeggen kunnen hebben dan men nu vermoedt.

En onze Nederlandsche taal, welke thans aan tienduizenden Oosterlingen den toegang verleent tot den onmetelijken rijkdom van Westersche cultuurschepping, zal in meer dan één opzicht voor dezen dienst kunnen worden beloofd, wanneer straks Oostersch voelen, denken en kunstzinnigheid zich op de vleugelen onzer taal verheffen en door haar tusschenkomst hun streven en vermogen aan de wereld kunnen openbaren. Zoo zal die band steeds meer kunnen strekken tot wederkeerige culturele verrijking.

Het beste middel om de beteekenis van den band Nederland-Indië in onzen tijd te leeren beseffen, is zelf naar Indië te gaan. Het schoone initiatief, enkele jaren geleden in Nederland genomen, hetwelk telken jare eenige Nederlanders in staat stelt Indië te bezoeken, is voor verruiming vatbaar, terwijl het niet is te begrijpen, dat velen, die tijd en middelen hebben, de gelegenheid verzuimen om persoonlijk in oogenschouw te nemen al wat Indië te zien kan geven.

Reeds op den weg naar Indië, bij het passeeren der trotsche zeekasteelen, waarvan de driekleur wappert, krijgt men een bijzondere gewaarwording, een veel meer levende voorstelling van den band, die als één zijner creaturen zoo grootsche verkeerstechniek weet te scheppen.

En men denkt dan aan het luchtverkeer, aan de radio-telefonie, die Indië vlak voor onze deur beginnen te brengen, en die alweer zoo concreet mogelijk getuigenis afleggen van het feit, dat Nederland met de meest moderne naties zich in de voorhoede van den vooruitgang bevindt en zich zeker niet schuldig behoort te gevoelen aan achterlijkheid, waarover het zich als leider zou moeten schamen.

Het doet goed die vlag buiten de landspalen te zien, waar zij nog meer is dan een symbool dat duizend herinneringen

samenvat, waar zij ook spreekt van den stouten dadendrang, die noodig is geweest in tienduizenden leden van onzen stam om die vlag te doen wapperen over alle oceanen.

En nog sterker wordt dat gevoel, wanneer aan het einde der reis, gij met Uwen kijker die vlag wapperende te Sabang binnen het gezichtsveld trekt. Want dan weet gij, dat daarachter zich het onmetelijk eilandenrijk uitstrekt, zoo groot als Europa, waar overal tot in het verre binnenland die vlag thans tot U mag spreken van rust en vrede, van goed bestuur, van vooruitgang en ontwikkeling.

Kortom zij spreekt tot U van de daad, de daad van Nederland, waaraan gij als Nederlander deel hebt en waaraan gij U plechtig voorneemt voortaan te zullen medewerken met alle kracht.

Betreedt gij dan dat wonderschoon gebied, dan getuigt alles van die daad, de spoorwegen, die het hart der bergen zoeken en machtige ravijnen overspringen; grootsch aangelegde steden, moderne havens, geweldige irrigatie-werken, tienduizenden mijlen goeden rijweg, en zoo veel meer, monumenten van energie en initiatief, duizenden mijlen van het vaderland weg opgericht door Nederlands zonen.

Dan grijpt die band U vast, dan laat hij U niet meer los, en dwingt U steeds weer te overdenken, hoezeer die band werkzaam is om een onafgebroken energiestroom aan ons volk te ontlokken en daardoor oorzaak is van steeds grootere krachtsopwekking in ons eigen land.

Gij zoudt dan de kruinen der trotsche bergen moeten beklimmen, om de stille groenende vlakten met millioenen vruchtbare akkers te zien, waaraan het delicate irrigatie-uurwerk het zegenend regenwater doet toekomen.

Gij zoudt de scholen moeten zien in dorp en stad, die reeds ruim anderhalf miljoen Inheemsche leerlingen tellen en die in afzienbaren tijd het analphabeteisme zullen kunnen uitdrijven; het werk der volksgezondheid, dat aan millioenen genezing of verlichting brengt, dat der landbouwvoorlichting, hetwelk in verblijvende mate de zeer conservatieve boeren tot betere methoden begint te bewegen.

Op al die terreinen valt nog ontzaggevoel veel te doen, zooveel, dat de in den Nederlander meer dan in enig ander volk vaardige neiging tot zelfcritiek maar al te vaak veel te geringschattend spreekt over alles wat reeds tot stand is gebracht.

Slechts zeer weinigen geven zich bij de bespreking van onderwerpen als volksonderwijs, volksgezondheid of volkswelvaart, rekenschap van het feit, dat geen enkel Gouvernement het doel kan bereiken, tenzij de bevolking zelve medewerkt, en daaraan hapert het, als gevolg van bepaalde gebruiken, bijgeloovigheden, maatschappelijke tradities, afwerende zelfgenoegzaamheid, inertie, enz., vrijwel overal in Afrika en in het Oosten.

Geen enkele der vele wenschen, die men ook ten onzent bijna dagelijks ten opzichte van Oosterschen vooruitgang hoort uitspreken, en die zich veelal zeer ten onrechte in den vorm van felle verontwaardiging tegen eigen Regeering en eigen volk plegen te uiten, is voor verwezenlijking vatbaar, ook al stonden millarden en een heirleger van ambtenaren ter beschikking, tenzij een volledige zelfvernieuwing van den geest in die bevolking zelve plaats grijpt.

Veeleer is er thans alle aanleiding om de hoop uit te spreken, dat de ontwikkelde Inheemsche klasse eindelijk besluite het beginsel der coöperatie tot haar meer eenvoudige landgenooten te brengen, en zoodoende de sociaal-economische evolutie meer te doen harmonieeren met de politieke emancipatie, die sedert 1918 zóó snel is voortgeschreden, dat alle voeling met de maatschappelijke realiteit verloren dreigt te gaan.

De Oosterling moet derhalve zijn levenshouding spiegelen aan die van den Westering en deze dynamiseeren door den drang

tot de daad, en de Westering moet omgekeerd hetzelfde doen en zijn rusteloze activiteit leeren onderbreken door de rustige contemplatie van den Oosterling, waarvoor hij zich verbeeldt geen tijd te hebben.

Ik aarzel niet deze wederkeerige bevruchting aan te merken als het hoogste spiritueele goed, dat de band Nederland-Indië aan beide, aan Oostersch en Westersch Nederland kan geven.

En dit is de geheimzinnige roep van het Oosten, zijn meest eigenlijke boodschap voor ons allen, doch die roep is niet van het Oosten, noch van het Westen, maar van het diepst en echtst menschelijke in ons allen.

De Oosterling is echter door zijn gansche levenswijze en zijn pantheïstisch levensgevoel opgenomen in een innige verbondenheid met al het zijnde; overgegeven in een afhankelijkheid van het bovennatuurlijke dat zich in de gansche schepping openbaart, welke ons begrip te boven gaat.

En toch voelen wij, wanneer wij een wijle rusten in die sfeer, een gewaarwording over ons komen, als stonden wij op het punt iets onuitsprekelijks te verliezen, ja als hadden wij het alreeds verloren, en een heimwee als naar onbezorgde kinderjaren, doch nog verder terugreikende, een voorgeboortelijke herinnering aan een verloren tooverland rijst op tot aan den drempel van ons bewustzijn.

Dat is het oogenblik, waarop het Oosten roept en geen die dien roep hoorde zal dezen ooit weer vergeten.

Die roep, recht verstaan, maakt ons niet tot dweepzieke of snobbistische verkeerders ten opzichte van alles wat Oostersch is en nog minder tot défaitisten ten opzichte van eigen religie, cultuur en maatschappij, maar zij brengt ons terug tot de diepste waarheden van onzen godsdienst, welke het leven ons misschien te veel had doen vergeten, tot de onmetelijke rijkdommen onzer wonderbaarlijke Westersche cultuur, waarop wij dan niet meer bluffen, maar welker milde bronnen wij eerbiedig naderen om onzen dorst te lesschen, om te deelen in de gemeenschap des geestes met onze besten.

Dit is de boodschap van het Oosten, die aloude geestelijke waarden, als zagen wij deze opeens in het juiste licht, een nieuwen zin doet verkrijgen. Zoo kan het Oosten er toe bijdragen ons te doen beseffen, dat de mensch bij brood alleen niet kan leven, en ons terug te voeren naar de geestelijke bronnen van onzen eigen godsdienst, waaruit alleen de ware kracht en lufenis valt te putten.

De band Nederland-Indië kan dienstbaar zijn aan de verlevendiging onzer geestelijke waarden, aan de verinniging van ons religieus gevoel, van onzen drang naar de eeuwigheid en de oneindigheid, waaraan in wezen de ware wetenschap en de ware kunst hun bezieling moeten ontleenen.

Gij zult thans met mij gevoelen, van welk een veelzijdige en heerlijke beteekenis die band is en gij zult dan ook Uw plicht beseffen om dien band te helpen bestendigen. Dit is t'alleen mogelijk, indien er sprake is van een levenden band, van wederkeerige sympathie, belangstelling en lust tot samenwerking. Daartoe is ook kennis noodig, zoodat Indië in Uw aller hoofd en hart een ruime plaats opeischt.

Vroeger was dat alles niet noodig; het stond toen bij Nederland alléén over dien band te beslissen, maar thans is het anders als gevolg van de ideeën en de organisatie, die het Westen zelf naar het Oosten heeft gebracht. Die verandering mag niet worden betreurd.

Integendeel, indien de levende stroom van morele en geestelijke kracht, welke onze band thans moet geleiden, bij voortdurende wordt gevoerd door de natie, dan zal haar eigen geestelijk vermogen ontzaggevoel kunnen toenemen, want krachts-

ontleening prikkelt de krachtsopwekking.

Doch, mochten wij te lauw, te onverschillig zijn, dan behoort die band eigenlijk niet te worden verbroken; hij zal vanzelf atrophieeren, zooals een spierbundel, die niet wordt gebruikt, omdat wij zelf de bindende vezelen zijn en dus elk Nederlander, die zijn plicht niet verstaat, den band met één vezel vermindert.

Het zou te betreuren zijn, indien wij het heilig vuur zouden missen, dat de toekomst behoort, want geen land is om velerlei redenen zoo geëigend de mogelijkheid der synthese van Oost en West te bewijzen als juist Nederland.

In ons eigen Koninkrijk kunnen wij door een demonstratie van overweldigende beteekenis de mogelijkheid der verzoening van Oost en West bewijzen, en daarmee zouden wij ook voor den wereldvrede meer hebben gedaan dan door ons langs eenigerlei anderen weg valt te doen.

Doch zonder kennis van zaken zal onze koloniale politiek niet ten goede kunnen worden geleid; gemakzuchtig idealisme en een uit onwetendheid geboren critiek grijpen steeds meer om zich en verblinden ons volk; leuzen-afgoderij kan binnen tien jaren tijds onze staatkunde onherstelbaar hebben bedorven. Nederland, quo vadis?

Sommigen willen den band met Indië liefst als een ijzeren ketting zien opgevat, anderen willen dien band, omdat Nederland dien heeft gelegd en er dus geen sprake is geweest van Indië's vrijen wil, terstond doorhakken, en die beide groepen kunnen slechts ongelukken aanrichten.

De ketting-theorie is immoreel en op velerlei gronden onhoudbaar, terwijl anderzijds het doorhakken van den band, in de huidige wereldconstellatie en in verband met Java's overbevolking, niets minder tengevolge zou hebben dan een wereldbrand, hongersnood en burgeroorlog.

Men vergete niet, dat Indië de strategische sleutelpositie beheerscht tusschen Indischen Oceaan, Stillen Oceaan en Stille Zuidzee, dat alle randstaten van den Pacific hun levensbelangen in het spel zien komen, zoodra Nederland in een onverantwoordelijke verzaking van zijn plicht tegenover de wereld, tegenover Indië en zichzelf, het gezag overdraagt aan krachten, die daarvoor thans veel te zwak zijn.

Het is Nederlands dubbele plicht er voor te waken, dat Indië steeds een gezag bezitte, dat naar binnen tusschen talrijke bevolkingsgroepen, raciale eenheden en velerlei verschillende belangen onpartijdig het juiste evenwicht weet te bewaren, en naar buiten dezelfde geruststelling kan geven ten aanzien van de strategische sleutelpositie.

Zal een uit Indië's bevolking voortgekomen gezag die dubbele taak kunnen vervullen, dan zal het Nederlandsch leiderschap die bevolking dan toch zeker daartoe moeten voorbereiden, en het zal dan in de eerste plaats alle aandacht hebben te concentreeren op de ontwikkeling der nog zeer achterlijke Inheemsche maatschappij, en niet alle heil moeten verwachten van politieke emancipatie en kiesrecht.

Daarom gaat het, en maakt Nederland het zich gemakkelijk door hier en daar wat politieke structuur met oligarchisch gezag, d.w.z. een schijn-democratie, te monteeren, dan inderdaad is het eigenlijk reeds nu, en in elk geval over tien jaar klaar met zijn taak.

Doch de geschiedenis zal die opvatting niet kunnen loven als een daad van waarachtig leiderschap, van echt liberalisme, humanitarisme, altruïsme en offervaardigheid. Gemakzuchtig idealisme, dat de moeilijkheden van de practijk angstvallig schuwde om toch vooral te kunnen voortgaan met de ijdele leuzen, waarover reeds een Confucius zijn striemend vonnis uitsprak, dat is het, wat de historie, op grond van de treurige gevolgen voor den wereldvrede en Indië's bevolking van zulk een plichtsverzaking, aan ons zou moeten verwijten.

Daarom zij onze keuze éénstemmig voor een omzetting van den gedeeltelijk nog mechanischen, immers niet vrijwillig aanvaardenden band, in een levenden band waarin wij allen verbindingsdraden willen zijn; en zooals wij op die wijze een organisch geled Koninkrijk der Nederlanden kunnen in het aanzijn roepen, zoo moet ook het overzeesche deel van dat Koninkrijk organisch worden gedacht, levend, gedragen door een krachtige maatschappij.

Maar dán dient ook de hand aan den ploeg geslagen en alle aandacht te worden geschonken aan het volksonderwijs, de volksgezondheid, de volkswelvaart, kortom aan den opbouw der Inheemsche maatschappij overzee. Dán dient de maatschappelijke realiteit en behoefte te worden geplaatst boven de politieke leuze. Het is de hoogste tijd!

Het besef dier plichten verlangt van ons volk, en zeker van zijn talrijke ontwikkelden, een ernstige en zoo mogelijk dagelijksche studie van de voorwaarden, welke de taak van den maatschappij opbouw overzee ons oplegt. In elke stad in Nederland moeten zoo spoedig mogelijk door mannen en vrouwen die waarlijk vaderlands en internationaal denken, centra worden gevormd, die de gelegenheid tot studie, bespreking, samenwerking, georganiseerde propaganda en actie voor deze echt vaderlandsche en tevens universele menscheidszaak, aan een iegelijk kunnen verschaffen.

Al onze onderwijzers en leeraren, wier primaire taak het is de jeugd te vormen tot ware gemeenschapsleden, zullen ook indachtig moeten zijn, dat de gemeenschapszin des Nederlanders óók en zelfs in de eerste plaats gericht moet zijn op 60 miljoen landgenooten overzee, waarvoor wij allen hoofdelijk en gezamenlijk verantwoordelijk zijn.

In óns hart, in óns plichtsbef en in ónze kennis zijn dus de onverbreekelijke bindsnoeren te zoeken van den band Nederland-Indië, en niét buiten ons.

Wie als Nederlander over dien band spreekt, heeft dus te bedenken, dat hij spreekt over zichzelf, over eigen voelen, denken, spreken en handelen, omdat hij een levende draad in een levenden band moet zijn.

Wij zelf als bindvezelen moeten dien band vormen en steeds meer verstevigen samen met onze overzeesche landgenooten, óf deze band, die zooveel voor Indië, voor ons zelf en ook voor Volkenbond en Vrede kan beteekenen, zal spoedig niet meer zijn.

Wij zelf zijn die band! En daarmee is in vijf woorden alles gezegd, wat ik U en mij zelve dezen avond te zeggen had.

¹⁾ Rede gehouden voor de Nationale Radio Stichting op 13 Februari 1931.

EEN LESJE VOOR DEN HEER ALBARDA.

De jongeren in de sociaaldemocratische arbeiderspartij keeren zich tegen de actie voor eenzijdige ontwapening en toonen daarbij een beter inzicht te hebben, dan de ouderen, die van den grooten wereldoorlog niets geleerd hebben.

De eerste Internationale organisatie van socialistische arbeiders is tengevolge van dit gebrek aan inzicht uitéengespat als een zeepbel.

Vóór 1914 leefde iedere socialist in de overtuiging, dat hun Internationale den oorlog zou verhinderen. Over geheel Europa zouden de arbeiders weigeren, de treinen te laten rijden voor het troepenvervoer, de munitie-aanmaak zou worden stopgezet, ja als het noodig was zou alle verkeer te land en te water, door telegraaf en telefoon in alle landen van Europa worden stilgezet.

„Laten ze dan maar eens oorlogvoeren, als ze kunnen” werd U in die jaren triomfantelijk toegeroepen.

1 Augustus 1914 deed het anders zien. De socialisten van alle landen lagen tegenover elkaar in de loopgraven.

De Internationale lag in puin.

„SWEATED” LABOUR IN DE HOUTHAKKERSKAMPEN VAN ARCHANGEL.

Het goedkope hout en graan der Sovjet worden „duur betaald”.

Hieraan herinnerde dezer dagen een der jongeren den Heer Albarda. In een brochure: „de groote schoonmaak in de partij” genaamd, schrijft hij:

„Tusschen de enkeling en de menscheid staat het volk.

„Het is „een mensch in 't groot”, een „levend organisme, dat als zoodanig onderworpen is aan de oerwet van het leven, „de wet tot zelfbehoud.

„Deze oerwet zal, wanneer het volk „bedreigd wordt, uit de diepten van het „onbewuste in den mensch omhoogdringen „en hem tot den strijd om het behoud „van het volk aandrijven . . .

„In 1914 hebben wij het duidelijk gezien! Waarom leeren we die les dan niet?”

Als de Heer Albarda zich deze woorden eens goed inprentte?

MOBILISATIE-INVALIDEN.

De wijze, waarop in Drachten door den Voorzitter van den Bond van Mobilisatie-invaliden is geageerd tegen het leger en den B.V.L., noopt ons tot een protest en een daad.

Aanvankelijk werd deze beweging ook van Antirevolutionnaire zijde gesteund, maar reeds een jaar of zeven terug bedankten wij voor ons donateurschap, omdat, naar wij beweerden, de Bond voor onder roode vlag en het meest leed onder zijn beschermheer, den heer Ter Laan.

Toch waren (en zijn) wij van oordeel, dat er beter dan tot nu toe voor de mobilisatie-invaliden en hun nabestaanden behoorde te worden gezorgd en, in overleg met dhr. De Boer verleenden wij onze medewerking aan het oprichten van een „Alzijdig Comité” ter behartiging van de belangen der mobilisatie-invaliden en hunne nabestaanden. De wijze, waarop dit Comité optrad, noodzaakte ons reeds herhaaldelijk tot protest aan het adres van Ds. J. A. Hoek van Nijega, zonder dat

dit baat gaf. Ook het officieuse verband, dat er bestaan bleef tusschen den Bond en het Alzijdig Comité was duidelijk merkbaar en hinderde ons.

Wat thans te Drachten gebeurd is, spot met alle samenwerking en alzijdigheid, tenzij het Alzijdig Comité van een heel anderen geest was gebleken te zijn dan het is en werkelijk niets naders beoogde, dan een voldoende verzorging van hen, die door de mobilisatie onherstelbare schade leden. Dat laatste is, gezien de dingen, die gebeurd zijn, niet te verwachten: daarom verbraken wij dan ook alle band met deze Organisatie. En we raden alle leden van den Bond onzerzijds aan, om zich uit dat verband terug te trekken.

De Drachtster Courant toch bevatte de volgende advertentie:

Waarschuwing!

Jongelingen, huisvaders, die voornemens zijn den Propaganda-Filmavond van den Bond van Vrijwillige Landstorm bij te wonen, worden ernstig gewaarschuwd zich niet te laten beïnvloeden door de leuzen van de sprekers voor dien Bond.

Afgezien nog van het God-onteerdend doel dat deze Bond nastreeft, hoe mooi ook voorgesteld als z.g. verdedigingsbewapening, leert de indroefve lijdensgeschiedenis van de mobilisatie-slachtoffers een ieder, dat, indien men ooit in werkelijken dienst wordt geroepen om het Vaderland te beschermen, ditzelfde Vaderland zijn landszonen, die geruïneerd en lichamelijk gebroken naar huis terugkeeren, niet meer kent.

Zij die U thans alles als mooi en noodzakelijk voorstellen, zullen straks Uw goed recht betwisten en zich met allerlei juridische spitsvondigheden van U trachten te ontdoen, terwijl zij, als het er op aan komt, zelf veilig thuis blijven.

De duizenden mobilisatie-slachtoffers, leden van den Bond, waaronder ook tal van anti-revolutionairen huize, zullen U dit kunnen bevestigen. De bewijzen hiervoor liggen op ons Bondskantoor voor werkelijk belangstellenden ter inzage.

Het Bestuur van den Bond van Mobilisatie-Invaliden en van hunne Nabestaanden,

P. DE BOER, Voorzitter.

Zoo is het mooi genoeg: de Bond lijdt, behalve onder zijn beschermheer, óók onder zijn voorzitter. Al stond de verzorging ons niet aan, dat „niet meer kennen” is schromelijk overdreven, na alles wat door de Regeering gedaan is. Wij zeggen deze heeren nu voorgoed vaarwel.

Onze breuk wil echter in het geheel niet zeggen, dat wij niet voor de belangen der mobilisatie-invaliden zullen opkomen. Integendeel, wij stellen ons gaarne beschikbaar, om voor hun belangen te pleiten: men wende zich van nu voortaan maar rechtstreeks tot onze redactie en wij zullen er voor zorgen, dat iedere klacht in behoorlijke bewoordingen wordt gebracht ter plaatse waar zij behoort. Ook eigen organisatie willen wij gaarne bevorderen.

Wij achten een goede verzorging der nagelaten betrekkingen van onze soldaten een eisch van recht en billijkheid, zoogoed als van moreele weerbaarheid. Met de ontwapeningspropaganda van den Bond en deszelfs aanhang wenschen wij echter niets meer van doen te hebben. Zelfs hier gaat samenwerking niet op.

Drachten antwoordde dhr. De Boer met aansluiting van twintig nieuwe leden bij den B.V.L. Bravo! Laten wij ons weerbaar houden! Laten al onze Afdelingen van den B.V.L. wakker zijn!

Het eene doen en het andere niet nalaten.

Eenzijdige ontwapening komt neer op landverraad en nationale weerloosheid beteekent zooveel als den vijand uitnoodigen!

UDDO.

Uit het „Friesch Dagblad”.

Wegens plaatsgebrek zal het verslag van den Plaatselijk Leidersdag te Utrecht op 12 Maart 1931, in ons volgend blad worden opgenomen.

LUCHTBESCHERMINGSDIENST

door

W. F. SILLEVIS,

Luitenant-Kolonel van den Generalen Staf.

I.

Het vraagstuk van de bescherming in oorlogstijd van de burgerbevolking tegen aanvallen van vijandelijke vliegtuigen (luchtaanvallen) eischt een nadere bespreking: immers de meest uiteenlopende meeningen worden verkondigd.

De een weet de verschrikkingen van dergelijke aanvallen in de schrilste kleuren te schilderen met daarbij de ontmoedigende mededeeling, dat daartegen nu eenmaal niets, heelemaal niets, is te doen; een ander is nopens de uitwerking van bommen uit vliegtuigen wat hoopvoller gestemd, een derde acht meer of minder afdoende bescherming niet totaal onmogelijk, enz., enz.

Het verdient daarom aanbeveling dit onderwerp eens van Nederlandsche zijde rustig en zakelijk te bekijken, daarbij steunende op hetgeen ter zake van Regeeringswege is openbaar gemaakt.

Allereerst doet zich de vraag voor: *Wat is nu toch luchtbeschermingsdienst?*

Het zal een ieder bekend zijn, dat in de buitenlandsche legers bijzondere aandacht wordt gewijd aan de ontwikkeling van het luchtvaartwezen; men kan dan ook met vrij groote zekerheid aannemen, dat — mocht Nederland in een oorlog gewikkeld worden — van den aanvang der vijandelikheden af moet worden gerekend op het verschijnen van vijandelijke militaire vliegtuigen boven ons grondgebied.

Bescherming van het volk en zijn bezittingen tegen de gevolgen van die luchtaanvallen is onafwendbare plicht. Plicht van wie(n)?

De rechtstreeksche bestrijding van vijandelijke luchtvaartuigen geschiedt door militaire organen als vliegdienst, lucht-doelartillerie, luchtdoelmitrailleurs en zoeklichten; deze bestrijding, *luchtverdediging* genoemd, is taak van de Regeering.

Het spreekt echter vanzelf, dat het niet mogelijk is om voortdurend elk plekje landgrond tegen luchtaanvallen te beschermen; bovendien kan geen enkele luchtverdediging — hoe krachtig ook — volkomen zekerheid verschaffen, dat nimmer een vijandelijke militaire luchtvaarder zijn doel zal bereiken. Vandaar, dat — naast de rechtstreeksche bestrijding met militaire middelen — niet ontbeerd kunnen worden maatregelen, die de kans op luchtaanvallen zooveel mogelijk verminderen en de gevolgen van dergelijke ondernemingen beperken. De voorbereiding en de uitvoering van die maatregelen worden samengevat onder den naam: *luchtbeschermingsdienst*.

Hier is dus geen sprake van militaire afweermiddelen of van een militaire organisatie, doch alleen van een samenstel van maatregelen van passieven aard bedoelende:

- de burgerbevolking zooveel mogelijk te vrijwaren voor luchtaanvallen;
- de gevolgen van een luchtbombardement tot de kleinst mogelijke afmetingen terug te brengen.

In tal van gemeenten zal een luchtbeschermingsdienst moeten worden opgericht; daarvoor is noodig — zooals hieronder nader zal worden aangetoond — naast een grondige bekendheid met plaatselijke toestanden een nauwe samenwerking van gemeentelijke diensten als brandweer, politie, reinigingsdienst, geneeskundige dienst e.d. met plaatselijke organisaties, als afdelingen van het Roode Kruis, laboratoria, burgerwachten e.d.

Logisch volgt hieruit, dat de luchtbeschermingsdienst behoort tot de taak van de gemeentelijke overheid; immers zij alleen is plaatselijk geheel bekend en in staat de samenwerking van de gemeentendiensten onderling en met andere lichamen in de gemeente tot een vruchtbaar eind te brengen.

Dit standpunt is door de Regeering meermalen in de Volksvertegenwoordiging uiteengezet o.a. uitvoerig in de Memorie van Antwoord aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal nopens het ontwerp van wet tot vaststelling van hoofdstuk VIII (Defensie) der Rijksbegroting voor het jaar 1930 en tijdens de behandeling van datzelfde Hoofdstuk in die Eerste Kamer (zie Handelingen Eerste Kamer 1930 blz. 426). Maar telkenmale heeft daarbij de Minister van Defensie nadrukkelijk naar voren gebracht, dat de Regeering daarom niet onverschillig tegenover het vraagstuk van luchtbescherming staat, maar dat zij de opvatting huldigt, dat voorlichting van de gemeente-autoriteiten van Regeeringswege in den ruimsten zin geboden is. Hoever die voorlichting kan en moet gaan, moge uit het verder behandelde blijken.

Alvorens dieper op den luchtbeschermingsdienst in te gaan, moet nog een derde begrip aan een korte bespreking onderworpen worden, n.l. de *luchtwachtdienst*.

Hoe goed ook de luchtverdediging en de luchtbescherming georganiseerd mogen zijn, elke poging tot bescherming van ons volk zoude jammerlijk falen, wanneer er geen middel was om de nadering van aanvaleskaders tijdig te bestemmer plaatse bekend te maken. Daarvoor nu zijn een aantal posten over ons land verspreid, die tot opdracht hebben de nadering van vijandelijke luchtvaarders, alsmede de richting, waarin deze zich bewegen, onverwijld te melden aan een centraal bureau, dat daarop de bedreigde landstreken kan alarmeeren en de Regeering op de hoogte houden van de gebeurtenissen in de lucht. Deze maatregelen, aangeduid met *luchtwachtdienst*, worden door de Regeering getroffen. Thans de *luchtbeschermingsdienst*!

Tegen welke gevaren moet bescherming verleend worden?

Om zich een denkbeeld te kunnen vormen van de eischen, waaraan een goed georganiseerde luchtbeschermingsdienst moet voldoen om daaruit te kunnen besluiten, of het inrichten van een dergelijken dienst inderdaad mogelijk moet worden geacht, is noodig een juist begrip van de gevaren, welke het hoofd moet worden geboden.

De gevaren gaan uit van de aanvalskaders; waarheen vliegen de laatste? en met welke bedoeling? De vijandelijke luchtstrijdkrachten zullen haar aanvallen naar alle waarschijnlijkheid in de eerste plaats richten tegen doelen, welke voor onze weermacht rechtstreeks van belang zijn, b.v. groote verkeerswegen met de kwetsbare plaatsen daarin (stations, bruggen), de strijdkrachten, militaire inrichtingen en gebouwen, opslagplaatsen en fabrieken van legergoederen in den ruimsten zin des woords e.d.

Rechtstreeksche aanvallen op de burgerbevolking en particuliere eigendommen — het moet nog eens nadrukkelijk worden gezegd — worden door het volkenrecht verboden. Toch blijft de kans bestaan, dat luchtaanvallen ook burgers treffen, al was het alleen maar, omdat de vliegers zich kunnen vergissen in het doel dan wel worden gedwongen zich van hun bommenlast te ontdoen, voordat zij die ter juister plaatse hebben kunnen afwerpen; de bommen, die tijdens den grooten oorlog op Nederlandsch grondgebied zijn gevallen, zijn een duidelijk bewijs voor de bestaansmogelijkheid van dergelijke handelingen.

De bedoeling van de vijandelijke vliegers is de bovenvermelde doelen, die zoo rechtstreeks in verband staan met de belangen van de weermacht te vernietigen; daarvoor zijn allereerst bommen noodig, die een vernielende of brandstichtende werking hebben, de z.g. *brisantbommen* en *brandbommen*.

Maar de beruchte gasoorlog dan? Zullen geen gifgassen over de vrouwen en kinderen worden uitgestrooid, zooals van verschillende zijden telkens weer opnieuw den volke verkondigd wordt? Hier wordt

het terrein van de verbeelding betreden, vandaar dat er ruimte is voor de meest uiteenlopende opvattingen!

Gasoorlog.

Zij, die den gifgasoorlog naar voren brengen als wapen in den strijd voor de volledige ontwapening, voor weerloosheid, voor het afzien van elke verdediging en het zich gewonnen geven zonder slag of stoot, stellen den te verwachten lucht-oorlog wel zoo afgrijselijk mogelijk voor. Hun stelling is immers: bij het uitbreken van een oorlog zullen wij — ondanks bestaande verdragen — onmiddellijk zien een vernietiging van alle groote levenscentra door een aanval op de weerlooze bevolking van met gifgassen en gevaarlijke vloeistof werpende vliegtuigen, m.a.w. een verdelging van de bevolking van de belangrijke steden. Gelukkig zijn de gronden waarop die stelling berust, voor bestrijding vatbaar.

Wat leert de geschiedenis ons? Ondanks het feit, dat chemische strijdmiddelen in den grooten oorlog aan de fronten bij tonnen zijn gebruikt, heeft geen enkele partij ze gebezigd rechtstreeks tegen de burgerbevolking. En daarvoor was inderdaad reden.

In de eerste plaats liet men dit na, omdat de aanvallen met Zeppelins en vliegtuigen achter de fronten niet gericht waren tegen de burgerbevolking, maar tegen, voor den strijd der legers belangrijke doelen als fabrieken, magazijnen, opslagplaatsen van legermaterieel e.d. En — zooals boven reeds is gezegd — hiervoor wenschte men geen gifgas te gebruiken, omdat heter niet voornamelijk op aankwam om menschenlevens te vernietigen, maar om oorlogsmiddelen te vernielen.

In de tweede plaats zag men in, dat de aanval op weerlooze burgers — en dan nog wel met dergelijke afkeurenwaardige middelen — tot repressailles zou leiden en nameloos leed en onherstelbaar nadeel zou brengen over de eigen bevolking.

In de derde plaats wilde men niet een groot aantal vliegtuigen, die een hoofdtak te vervullen hadden aan de fronten, gebruiken (met de kans ze gedeeltelijk kwijt te raken) voor nevendoeleinden, die waarschijnlijk nimmer tot een spoedig einde van den oorlog zouden kunnen leiden. Zoo beschikten de Franschen in September 1918 in het centrum hunner stellingen ter weerszijden van Reims over 82 vlieg-escadrilles voor aanval en verkenning en bovendien nog over niet minder dan 20 dag- en 8 nachtbombardeescadrilles, een geweldige macht, waarmee ze b.v. de bevolking van Rijnland zeer goed hadden kunnen terroriseeren. Ze deden dit niet, om hun legers niet te ontdoen van luchtstrijdkrachten en ze zullen zich later ongetwijfeld hebben gelukgewenscht: want het was mede door de kracht van die groote luchtmacht, dat zij aan den laatsten grooten uitval der Duitschers met succes weerstand konden bieden.

Nu zeggen de tegenstanders onmiddellijk: ja, dat deed men in den oorlog 1914-'18, maar in een volgende oorlog zal men heel anders doen; kijk maar eens naar de ontwikkeling van de vliegtuigtechniek en naar het wegdoezelen van de grens tusschen combattanten en non-combattanten! Ja, dat kan mogelijk zijn, maar het is en blijft een voorspelling, waaraan vele deskundigen niet gelooven, ook al omdat de 3 bovenvermelde gronden voorloopig hun waarde blijven behouden.

De kans, dat men in de toekomst, ondanks alle verdragen, onmiddellijk bij het uitbreken van den oorlog zal overgaan tot de onbeperkte toepassing van allerlei chemische strijdmiddelen, is volgens veler meening niet groot. Toch, wanneer men van oordeel is, dat die kans wel groot is, nu dan moeten zeker alle mogelijke middelen aangewend worden, om ons volk voor dergelijke verschrikkingen te sparen, m.a.w. dan moet men ijveren voor een krachtig leger voor de luchtverdediging en voor een goed georganiseerden lucht-

beschermingsdienst en zeer zeker niet aansturen op eenzijdige ontwapening: een ontwapend Nederland wordt in tijden van oorlog een rampzalig Nederland.

Wil het bovenstaande betoog zeggen, dat geen enkele gasaanval de burgerbevolking zal kunnen treffen? Neen! Daarom zou de overheid haar plicht tegenover de burgers verzaken, wanneer zij bij het voorbereiden van beschermingsmaatregelen geen rekening hield met de mogelijkheid van het gebruik van chemische strijdmiddelen door den tegenstander; de inwoner kan eischen, dat zijn stadsbestuur bij het inrichten van een luchtbeschermingsdienst rekening houdt met alle mogelijkheden.

Besluit.

Bij het treffen van beschermingsmaatregelen moet allereerst aandacht geschonken worden aan de bescherming tegen brisant- en brandbommen; daarbij moet tevens worden vastgesteld welke aanvullingen en wijzigingen noodig mochten zijn voor het geval de vijand gebruik mocht maken van gasbommen.

Is de luchtbeschermingsdienst daartoe in staat? Hierover later meer.

NOGMAALS „DE DAPPERE ONGEHOORZAAMHEID”.

WAT ZEGT DE REGEERING?

Geschraagd door de wetenschap, dat zij in het uur van gevaar zal handelen in het belang van het geheele volk, verklaart de Regeering, dat zij zich in staat acht iedere tegenwerking bij mobilisatie te overwinnen en dat zij alle haar ten dienste staande middelen onverwijld zal aanwenden — en een Regeering, die zich haar verantwoordelijkheid bewust is, kan niet anders handelen — tegen hen, die zouden trachten een ordelijk verloop der mobilisatie te belemmeren en alsdan de inwendige rust en orde te verstoren.

Uit de Memorie van Antwoord (Algemeene Beschouwingen) aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

LUDWIG VAN HEEK. †

Op 19 Februari j.l. overleed de Vice-Voorzitter van de Gewestelijke Landstorm Commissie „Twente”, de Heer Ludwig van Heek te Lonneker.

Allen, die den Heer Van Heek gekend hebben, zullen met ons het heengaan betreuren van een man, die als mensch de harten won door een zachtmoedig gemoed en een edelen geest.

Ook voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm was de Heer Ludwig van Heek een gewaardeerde medewerker, dien men noode missen zal.

„DE TROM”.

Verschenen is het eerste nummer van het maandblad „de Trom”, officieel orgaan van het *Nationaal Jongeren Verbond* (N.J.V.).

Deze jongeren-organisatie, welke doel is het nationale bewustzijn te versterken, gaat in vloten pas vooruit.

De uitgave van „de Trom” is daarvan weer een nieuw teken.

Wij wenschen het N.J.V. geluk met dit nieuwe orgaan, dat reeds bij eersten oogopslag een pittigen indruk maakt.

RED.

UITREIKING VAANDEL

AFD. B.V.L. PIJNACKER.

In het gebouw van de Christelijke Jongemannen Vereeniging te Pijnacker is op 11 Februari het vaandel door de burgerij aan de Afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm daar ter plaatse, op plechtige en feestelijke wijze overgedragen.

Nadat de heer A. H. Goldberg Jr., voorzitter van de plaatselijke commissie, het welkomstwoord gesproken had, werd het woord gevoerd door den Burgemeester van Pijnacker, Jhr. J. V. Hesselt van Dinter, die het vaandel overdroeg aan den plaatselijken leider van den B.V.L., reserve-kapitein H. Valkenburg. Deze dankte den Burgemeester voor dit geschenk, waarna de voorzitter van de Nationale Landstorm Commissie, de heer Duymaer van Twist, de afdeling zijn gelukwenschen met het nieuwe vaandel aanbod en zijn waardeering uitsprak voor den bloei van het Instituut.

Tenslotte werd nog het woord gevoerd door den heer J. M. Krijger Jr. en Ds. A. de Bondt. Korpscommandant J. P. Boots reikte de brevetten uit aan de scherpschutters.

LANDSTORMAVOND IN GOUDA.

Op 4 Februari had in den Nieuwen Schouwburg een groote Propaganda-avond van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm plaats. Deze avond werd georganiseerd door de Plaatselijke Landstormcommissie „Gouda”, die de uitvoering ervan in handen had gesteld van een speciale commissie bestaande uit de heeren M. A. Verkerk, voorz., H. M. Dercksen W. J. zn., secr., H. A. Akkermans, penningm., A. v. d. Berge, M. Both, A. Dorgelo, A. A. van Dorst, C. van Eijk en A. van den Heuvel. Deze commissie zag haar werk bekroond door een uitstekend geslaagden propaganda-avond, die in alle opzichten een groot succes was. Een groot aantal burgerlijke en militaire autoriteiten bevond zich onder de groote schare belangstellenden, die den Schouwburg geheel vulden.

Nadat door 'n Bios-sonora-installatie van den heer Tukker enkele Vaderlandse liederen ten gehore waren gebracht, sprak de heer M. A. Verkerk als wnd. voorzitter van de Plaatselijke Landstormcommissie „Gouda” een welkomstwoord tot de talrijke aanwezigen, in 't bijzonder tot de vele autoriteiten, die door hun aanwezigheid blijk gaven van hun belangstelling voor den B.V.L.

Op voorstel van den heer Verkerk werd allereerst een telegram van den volgende inhoud gezonden aan H. M. de Koningin: „De afd. Gouda van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, met vele belangstellenden bijeen in de Schouwburgzaal te Gouda brengt Uwe majesteit haar eerbiedige hulde en betuigt hare onwankelbare trouw aan het huis van Oranje”.

Vervolgens werd een telegram gezonden aan den Voorzitter van de Plaatselijke Landstormcommissie „Gouda”, den heer M. van Vliet, die door ziekte verhinderd was dezen avond te leiden.

Spr. zeide: de Bijzondere Vrijwillige Landstorm houdt wapenschouw in vollen vrede. Nooit is wapengekletter zoo verfoeid als thans, nooit is de ontwapening zoo bewierookt als nu.

Ontwapening te land en ter zee, ontwapening op straat en in de lucht, ontwapening in de kerk en in huis.

Ontwapening militair en economisch, eenzijdig en tweezijdig, ontwapening lichamelijk en geestelijk.

Geen nationale historie meer, geen nationale eenheid meer, geen nationale sprekers meer, geen nationale muziek meer, geen Wilhelmus op het Carillon, geen Wien Neerlands Bloed op de scholen.

De maskerade is in vollen gang, de maskerade van ondermijning van het wettig gezag, de ondergraving van Troon en Altaar.

Als dan de Vaderlandloozen zullen terugkeeren van de maskerade en de oproer van ontplooiën en de wapenen opsteken, dan zal de Bijzondere Vrijwillige Landstorm hen in den weg treden en het wachtwoord vragen en ontwapenen al diegenen, die het wachtwoord niet kennen. Dan zal niemand, die den Vrede wil, worden aangeraakt. Maar wie den Oorlog in het Vaderland brengt, die zal worden gekeerd met kracht van wapenen.

Dat wachtwoord is: het woord van Marnix van St. Aldegonde:

„Den Vaderland getrouwe
Blijf ik tot in den doet.”

Nadat het „Wilhelmus” gespeeld was, dat door alle aanwezigen staande werd meegezongen, werd het woord gevoerd door Dr. I. H. J. Vos, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie „Stelling van Amsterdam”. Dr. Vos herinnerde aan de dagen van Nov. 1918, toen de B.V.L. werd opgericht. Hij is gelukkig nooit in het geweer gekomen. Hij is ook niet gesticht om te demonstreeren of te provoceren, maar om als 't moet 't wettig gezag te steunen. Spr. wees er op hoe in ons land allen gelijken invloed hebben op den gang van zaken. Wij hebben hier het algemeen en evenredig kiesrecht en in 't algemeen een staatsinrichting, die aan elke richting, binnen zekere grenzen van

Autoriteiten en sprekers te midden van de Plaatselijke Landstormcommissie „Gouda”.

orde en redelijkheid, het recht geeft alles te doen wat naar haar inzicht moet worden gedaan. Eigenlijk hebben wij, vergeleken met sommige der ons omringende cultuurstaten, een ideaal-staatsorde, die gekroond wordt door een vorstin, die met haar volk meeleeft en nog nimmer misbruik heeft gemaakt van de hooge positie die zij bekleedt. (Langdurig applaus). Daaraan danken wij den vrede in ons land.

Niemand heeft dan ook in ons land het recht met geweld invloed uit te oefenen op den gang van zaken. Spr. wees op wat in Duitschland geschiedt, waar communistische groepen met geweld hun wil aan de bevolking trachten op te leggen. Dergelijke partijen, die wij in ons land ook kennen, mogen zich niet op een lijn stellen met die partijen, die de handhaving van het wettig gezag voorstaan, zooals dat ook de B.V.L. doet. Spr. wees op het gevaar, dat dreigt van de zijde van Moskou, waar groote legers zelfs met vrouwenregimenten, worden afgericht. Wanneer er van bepaalde zijden militairistisch zal worden opgetreden, zal dat niet zijn door den B.V.L. Maar, als het moet zal ook de Bijz. Vrijwillige Landstorm pal staan voor Koninginnen Vaderland! (Applaus).

Nadat een strijke enige volksliederen ten gehore had gebracht, o.a. het „Wien Neerlandsch bloed”, dat door de aanwezigen werd meegezongen, werd het woord gevoerd door den heer Th. F. M. Schaepman, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de Gewestelijke Landstormcommissie „Zuid-Holland-West”. De heer Schaepman sprak een woord om den B.V.L. te steunen. Ook in ons land, aldus spr., smeult en brandt het revolutionaire vuur nog steeds en de vlammen kunnen plots uitslaan. Op de meest onbeschaamde wijze wordt propaganda gevoerd. Spr. herinnerde aan Nov. 1918. De mobilisatie-jaren hadden veel van ons allen geëischt en bij sommige elementen was een merkwaardige gemoeds-toestand ontstaan. Een minderheid in de revolutionaire S.D.A.P. waagde het toen naar de macht te grijpen om „het groote werk, dat de historie van hen eischte” tot stand te brengen. In verband met de ontwapeningsactie, die thans overal gevoerd wordt, herinnerde spr. aan de toen door Troelstra gesproken woorden: „Wanneer het leger eenmaal weg is, dan is de macht aan ons.” Duizenden hebben zich toen verenigd in den B.V.L. en zich in dienst gesteld van het wettig gezag. Het instituut dient geen bepaalde groepen, maar stelt zich alleen ter beschikking van de regering. Het instituut is uit nood geboren en moet ook thans nog uit nood gehandhaafd worden, vooral thans, omdat de S.D.A.P. afziet van landsverdediging en bij een eventuele mobilisatie niet op haar medewerking kan worden gerekend.

Wij Nederlanders wenschen onze vrijheid op elk terrein te handhaven. Wij moeten echter ook de middelen zoeken om de regering te steunen bij de handhaving van het gezag. Wij zijn wel in staat om het revolutie-vuur in ons land te blussen, maar in enkele dagen kan meer worden stukgeslagen dan in jaren kan worden opgebouwd. Dat moeten we voorkomen, en daarom zullen wij, als 't moet, strijden onder de oude leuze „Voor God en Vaderland. Oranje boven!” (Applaus).

De muziek speelde daarna „Aan U, o Koning der Eeuwen” van Dr. Schaepman, dat door de aanwezigen werd meegezongen.

Na de pauze, waarin allerlei militaire muziek ten gehore werd gebracht, sprak Ds. H. Thomas, Voorzitter van de Oranje-Vereeniging te Leiden, die een uitvoerige schildering gaf van een droombeeld dat hij had gehad, en waarin hij had gezien, hoe de toestand van ons land zou zijn, als de natie maar bleef voortdormen op een divan en de allerwege dreigende gevaren niet wilde zien. „Vrede” is thans het modewoord van hen, die een mijngang graven naar den troon van Oranje. Spr. besloot zijn ook historisch getinte toespraak met een opwekkend woord voor den B.V.L. (Applaus).

Hierna werd allereerst vertoond een film met allerlei gebeurtenissen uit het leven van H.K.H. Prinses Juliana en vervolgens draaide de mooie en interessante „Landstormfilm 1929”. (Landstormdag in Boskoop).

Ten slotte sprak Generaal L. F. D u y m a e r v a n T w i s t een slotwoord.

Spr. bracht allereerst dank aan allen, die hadden meegewerkt tot het doen slagen van dezen schitterenden propaganda-avond, in 't bijzonder aan de Plaatselijke Landstormcommissie „Gouda” en aan de Commissie van Uitvoering. Spr. deed in 't bijzonder een beroep op den heer Verkerk om ook in den vervolge zijn werkkraft in dienst te stellen van dit mooie instituut.

Spr. dankte de aanwezige landstormers voor hun heerlijk enthousiasme, waarvan alleen de B.V.L. het geheim kent.

Het instituut bestaat thans 13 jaar en is nog kerngezond.

Ons volk is wars van alle revolutie en dwingelandij en verzet zich tegen elk terrorisme. Wij hebben pal te staan en te waken voor orde en rust. De B.V.L. is een vredesinstituut bij uitnemendheid. Er gaat 'n groote preventieve kracht van uit. Spr. wees op het revolutie-gevaar waarvoor wij moeten waken.

Met een woord ter opwekking om aan te sluiten bij den B.V.L., het instituut dat thans meer dan 70000 leden telt, besloot spr. zijn rede. (Applaus).

De heer J. Dercksen H.M.zn. sprak daarna namens de Gewestelijke Landstormcommissie „Gouda” een woord van dank voor den mooien, zoo goed geslaagden feestavond.

Met een korte toespraak: waarin hij dank bracht aan allen die aan het welslagen van den avond hadden medege werkt, sloot de heer Verkerk daarna deze propaganda-bijeenkomst.

Onder de aanwezigen merkten wij o.a. op burgemeester Gaarlandt en de wethouders Donker en Koemans, de burgemeesters Roos (Lekkerkerk), Lucasse (Reeuwijk), Colijn (Boskoop), de res. It-kolonel H. C. van Cappelle, commandant der Gew. Landstormcommissie „Gouda” en vele anderen.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Muiden.

Ter voorziening in de vacature, ontstaan door het vertrek van den heer H. Donker, is tot lid van de Plaatselijke Landstorm Commissie Muiden benoemd de heer Dr. J. D. van Roon te Muiden.

Purmerend.

Tot lid van de plaatselijke Landstorm Commissie Purmerend is toegetreden de heer J. de Wolf, makelaar te Purmerend.

Nieuwe Wetering-Huygsloot.

De afdeling Nieuwe Wetering-Huygsloot, die den laatsten tijd weinig van zich liet hooren, schijnt thans tot meerdere activiteit te geraken, dank zij het optreden van den onlangs nieuw opgetreden leider, den heer L. Kool, en dank zij de verbetering van de bestaande schietgelegenheid.

In de maand Februari zijn een tweetal schietbijeekomsten gehouden, die zeer goed bezocht werden.

Jubileumkorpswedstrijden.

Bij het verschijnen van dit nummer zal de eerste Gewestelijke Jubileumwedstrijd, welke op 14 Maart te Purmerend werd georganiseerd, vermoedelijk tot het verleden behooren evenals de tweede Gewestelijke wedstrijd op 20 en 21 Maart te Hoofddorp voorbereid.

Op beide plaatsen namen een aantal afdelingen van het Korps Stelling van Amsterdam aan de wedstrijden deel, terwijl de overige afdelingen uit zullen komen op den Derden Jubileumwedstrijd te houden op 29 en 30 Mei a.s. te Amsterdam.

De vierde gewestelijke jubileumwedstrijd, die uitsluitend met scherpe patronen nr. 1 wordt gehouden zal plaats vinden op de schietbanen te Amsterdam op 6 en 13 Juni 1931.

Pistoolwedstrijden voor Officieren.

De pistoolwedstrijden voor Officieren te houden te Laren zullen worden voorafgegaan door voorbereidende oefeningen te Amsterdam op 6 en 13 Juni 1931.

Mobilisatiebesprekingen.

Op initiatief van den Voorzitter van de Gewestelijke Landstorm Commissie is op 21 Februari in de Oranje-Nassau kazerne te Amsterdam een bijeenkomst gehouden van leiders, officieren en commandant.

Op deze bijeenkomst werd door den Majoor de Veer het onderwerp „Plaatselijke Woeelingen” ingeleid.

Aan de daarop gevolgde gedachtenwisseling werd door vele leiders en officieren deelgenomen.

Verschillende punten werden nader onder het oog gezien, terwijl het in de bedoeling ligt in het najaar nog eens een dergelijke bijeenkomst uit te schrijven.

Dr. I. H. J. Vos en de secretaris van de Gew. Commissie waren mede aanwezig.

Diemen.

In de maand Februari kwam de afdeling Diemen bijeen voor het houden van een tweetal schietbijeekomsten.

Verschillende leden van het Plaatselijk Landstorm Bestuur waren op deze bijeenkomsten aanwezig, terwijl een tweetal nieuwe leden toetraden.

LIMBURGSCH E JAGERS, AFD. ROERMOND.

In de bovenzaal Schreurs had een vergadering plaats van de afd. Roermond van de Limb. Jagers. In zijn openingswoord heeft de voorzitter een welkom gericht aan alle aanwezigen, speciaal aan den Commissaris van Politie, wiens tegenwoordigheid op hoogen prijs wordt gesteld. Bericht van verhinderings was ingekomen o.a. van mr. M. A. M. Waszink, burgemeester, Jhr. Graafland, secretaris Gewestelijke Landstormcommissie.

Verslag werd uitgebracht door den secretaris-penningmeester, dhr. Opveld, waaruit blijkt, dat de afd. sterk is vooruitgegaan; zij telt momenteel 103 leden. Hiervan zijn 2 koningsschutters, wien diploma met kruis werd uitgereikt, te weten de heeren G. Baeten en H. Linssen; verder werden 11 diploma's uitgereikt aan scherpschutters, nl. aan de heeren A. Schumacher, H. Schumacher, J. van der Leeuw, P. Geraedts, J. Snijders, P. Wolfhagen, C. Waterreus, P. Duckers, J. Deckers, J. Zemmer, Th. Verheggen. Tevens werden diverse prijzen uitgereikt (kunstvoorwerpen) aan de winnaars van de onderlinge schietwedstrijden. Hierbij was 'n wisselbeker

VAAANDELS VLAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 10813
HOF EN RUKS
LEVERANCIER

voor de scherpschutters, gewonnen in 1930 door J. Cuyper met 98 punten van de 100. Deze beker was beschikbaar gesteld door den heer Waterreus.

Hierna onderzoekt een commissie (gekozen uit de leden) de boeken betreffende financiën van den secretaris-penningmeester, waarna de penningmeester onder dank van zijn beleid, werd gedechargeerd.

Van de rondvraag werd gebruik gemaakt door den heer J. Opveld, die dank zegt voor ontvangen huldeblijk bij zijn huwelijk.

De Commissaris van Politie wees de leden erop, dat gevaar van het communisme steeds dreigt en verheugt zich erover, dat in Roermond zooveel mannen bereid zijn dit gevaar desnoods met geweld te keeren.

De voorzitter spoort de leden aan steeds trouw de oefeningen bij te wonen en te trachten zooveel mogelijk nieuwe leden aan te werven; dan zal de wensch in vervulling kunnen gaan van een eigen vaandel te bezitten.

Hierna volgt sluiting van het officieele gedeelte; een gezellig samenzijn, waarbij een vijftal artisten diverse voordrachten ten beste gaven, vormde een gezellig besluit van dezen avond.

Het bestuur bestaat thans uit de navolgende heeren: Ir. H. H. Ruyten, voorzitter; J. Opveld, secr.-penningm. en leider, A. Schumacher, G. van Gorkum, J. Lucas, H. Jeurdrup en A. A. Valk, leden.

ROTTERDAM.

Voor den landstormavond, dien de B.V.L. in gebouw Odeon heeft gehouden, bestond zeer veel belangstelling. De groote zaal was bij den aanvang reeds geheel bezet. Onder de aanwezigen waren de leden van de gewestelijke landstormcommissie Rotterdam, res.-luit.-kol. H. C. van Cappelle, voorzitter; res.-maj. A. C. de Neeve, vice-voorz.; res. 1e luit. F. D. v. d. Mast, secr.; de heer G. Bicker Caarten Azn., penningmeester en dr. K. W. Walstra, de leden van de plaatselijke landstormcommissie Rotterdam: de heeren H. G. J. de Monchy, voorzitter; P. v. d. Steeg, secr., en W. K. Heystek, 2de secr.; verder kol. J. Oele, commandant der Mariniers, luit.-kol. M. v. d. Vlerk, comm. v/d burgerw. gep. maj. W. J. M. Linden, secr. van de Kon. Ned. Ver. Ons Leger, J. H. Commijs, A. P. van Hoey Smith van de burgerwacht, P. J. C. Casteleyn, secretaris van de afdeling Rotterdam Het Mobilisatiekruis, C. van Sijderveld en de oudkapitein ter zee E. A. van Wely en vele reserve-officieren, belangstellenden uit den kring van de burgerwacht enz. Vele verenigingen hadden afgevaardigden gezonden, zoo waren vertegenwoordigd buiten de reeds genoemde organisaties: de Kaderlandstormvereniging, de Vereniging van Ned.-Indische Oudstrijders Je Maintiendrai, de Bond van Ridders M.W.O. en verscheidene verenigingen van onder-officieren.

De heer H. G. J. de Monchy heeft den avond geopend; na een woord van welkom herinnerde hij het doel, dat Rotterdam 3000 vrijwilligers van den Landstorm in dit instituut had bijeengebracht. Hij prees de activiteit van de heeren v. d. Steeg, Heystek en v. d. Mast en zeide, dat de B.V.L. pal staat, waar het noodig zal zijn; maar het bestaan van een sterke en getrouwe macht werkt reeds preventief.

De aanwezigen hebben daarna staande het Wilhelmus gezongen. De mannenzangvereniging Soli Deo Gloria zong daarna twee liederen.

Het programma bracht verder een film van een reis met de Patria naar Ned. Indië, waarvan voor de pauze het eerste deel werd vertoond.

Tijdens het tweede gedeelte van den avond werden de prijzen uitgereikt, die waren behaald op de schietwedstrijden van den B.V.L., die gedurende het afgelopen jaar waren gehouden.

Alvorens daartoe over te gaan heeft overste van Cappelle er aan herinnerd, dat het juist dezen dag honderd jaren was geleden, dat van Speijk den dood voor zich en zijn bemanning en den ondergang van zijn schip verkoos boven smaad aan de Nederlandsche vlag. Zijn daad is met gulden letteren in het boek van de Nederlandsche geschiedenis geschreven en hij is een lichtend voorbeeld voor allen, die geroepen zijn in tijd van nood onze vlag en ons land te beschermen.

Zacht weerklonk daarna het Wien Neerlands Bloed, dat allen staande aanhoorden als een eerbiedige hulde aan de nagedachtenis van van Speijk.

Overste van Cappelle ging daarna over tot de uitreiking van de brevetten aan de koningschutters en aan de scherpschutters, die daartoe naar voren waren geroepen. In zijn toespraak wees hij er op, dat deze schiet-

Enige leden van de Gewestelijke Landstormcommissie Rotterdam en van de plaatselijke Landstormcommissie Rotterdam.

wedstrijden een band leggen tusschen de leden van den B.V.L. en een scherp oog en vaste hand aankweeken, die zij misschien wel eens noodig zullen hebben, maar spr. hoopte, dat het zoo ver nooit zou komen.

De heer de Monchy had een mooien wisselbeker beschikbaar gesteld, die door de klasse schutters R.M.O. met 727 punten was gewonnen.

Een van de leden van deze klasse heeft nog enkele woorden tot overste v. Cappelle gericht.

De heer de Monchy heeft de overige prijzen uitgereikt.

Nadat de mannenzangvereniging twee liederen had gezongen werd het tweede gedeelte van de film van een reis met de Patria vertoond, en een komische tweeacter tot slot.

Het met zorg gekozen programma heeft den geheelen avond aller aandacht geboeid en uit alles was wel te bemerken, dat er een geanimeerde stemming heeft geheerscht.

De uitslagen van de schietwedstrijden waren:

Bekerwedstrijd: winnaars klasse schutters R.M.O. met 727 punten.

Schutters scherpe banen: 1. N. Sluimer met 46—42 punten; 2. R. v. d. Giesen met 45—44 p.; 3. J. P. van Son met 41—38 p.; 4. G. Beverloo; 5. B. Blok; 6. N. van Reeuwijk; 7. M. J. Hengeveld; 8. B. A. de Haas; 9. P. B. Ramakers.

Klasse schutters K.S.O. (R.M.O.): (scherpschutters): 1. J. Veeneman met 50—46 punten; 2. J. Lodewijk met 49—41 p.; 3. J. J. van Veen met 48—47 p.; 4. G. Vogels; 5. J. J. van Kan; 6. J. N. Hoek; 7. D. Troost; 8. N. H. E. van Helten; 9. B. Stout en 10. A. Noordzij.

Schutters eerste klasse: 1. C. v. d. Kley met 46—42 punten; 2. J. P. A. Bertram met 46—39 p.; 3. E. F. H. Bruens met 45—41 p.; 4. M. A. Tourneur; 5. G. H. Filé; 6. A. de Boom; 7. M. J. Peereboom; 8. H. Riethof; 9. J. Estie; 10. H. H. Capitaine.

Klassen schutters K.S.O. (Hillesluis), scherp schutters: 1. G. van Ringelsteyn met 50—49 punten; 2. W. Cox met 49—48 p.; 3. L. de Wit met 49—48 p.; 4. A. den Harder; 5. G. van Schaften; 6. M. van Gulp; 7. H. v. d. Leer; 8. J. N. v. d. Kraats; 9. J. de Jong; 10. A. Mudde; eerste klasse schutters: 1. M. de Kloe met 48—41 punten; 2. W. Stolk met 47—44 p.; 3. P. Hordijk met 47—44 p.; 4. A. A. Smol; 5. H. Vrijhof; 6. L. Huizingh; 7. J. Brouwer en 8. O. Riethof.

Klassen schutters K.S.O. (Charlois), scherp schutters: 1. G. B. Peters met 50—49 punten; 2. H. Lems met 50—48 p.; 3. T. Roos met 49—48; 4. C. v. d. Perk; 5. L. Hoek; 6. C. Klaassen; eerste klas schutters: 1. A. v. d. Velden met 48—45 punten; 2. C. v. d. Sluys met 48—43 p.; 3. P. T. Roos met 46—45 p.; 4. H. J. v. d. Wiel; 5. P. Telleman; 6. H. van Kooy.

Draagmedailles werden uitgereikt aan de heeren W. M. Heystek, W. van Breda, A. den Harder, T. Roos en L. de Wit voor den door dit vijftal behaalden eersten prijs op den korpschietwedstrijd op 14 December te Vlaardingen.

Brevetten werden uitgereikt aan de koningschutters: W. van Breda en W. P. M. Cox en aan de 43 scherpschutters.

PROPAGANDA-AVOND TE HENGELO.

Op 24 Februari j.l. werd te Hengelo een propaganda-avond van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm georganiseerd, waar het 2e Kamerlid de heer Dr. I. H. J. Vos het woord voerde.

Overste A. Meinster opende deze bijeenkomst met de aanwezigen welkom te heeten, in 't bijzonder den spreker. Het doet spreker bijzonder veel genoegen dit te kunnen doen omdat het instituut van den Bijz. Vrijw. Landstorm menigmaal veel onaangenaams moet hooren. Men spreekt van militaristisch en een politiek karakter, doch hiervan is niet veel waar. Men vindt in den B. V. L. alle richtingen vereenigd. Veel sprekers van rechts hebben wij reeds gehad zegt spr. en nu hebben we iemand van niet-rechtsche richting.

Hierna had de installatie der nieuwbenoemde leden van de plaatselijke commissie de heeren G. Verheijden en Ds. Kuijvenhoven door overste Tukker plaats. Spr. constateert met genoegen dat er nog mannen gevonden worden die mede willen werken om alle troebelen te voorkomen, waarna hij den wensch uitspreekt dat de afdeling in groei moge toenemen. Staande werd vervolgens het Wilhelmus gezongen. Overste Tukker deed daarna mededeeling dat de afd. Hengelo een nieuwe schietbaan zal krijgen. De heer H. J. Bathoorn werd gecomplimenteerd voor zijne bijzondere prestaties in het belang der afdeling.

De heeren Ds. Kuijverhoven en Verheijden, dankten vervolgens voor het in hen gestelde vertrouwen terwijl op voorstel van laatstgenoemde besloten werd een telegram te zenden aan H. M. de Koningin.

Rede van Dr. I. H. J. Vos.

Hierna verkreeg dr. Vos het woord. Spr.

wijst op de ernstige tijden die we beleven. In tweërlei opzicht moeten wij waakzaam en voorzichtig zijn. Wij moeten waken tegen Moskou en voorzichtig zijn tegenover de eenzijdige ontwapening. Naar sprekers overtuiging is men vanuit Moskou bezig de wereld op z'n kop te zetten. Sociale- en economische opbouw zit bij hen niet voor, eerder vestiging van het Sovjetregime over de geheele wereld. Momenteel valt er een enorme actie waar te nemen. Spr. wijst o.a. op de strenge doorvoering van het vijfjarenplan. Het is echter niets anders dan dwangarbeid en slavernij. Er zijn dus genoeg redenen om thans dubbel voorzichtig te zijn. Er heerscht een dumpingpolitiek met als gevolg het zaaien van onrust en ontevredenheid teneinde alzoo de wereldrevolutie te doen zegevieren. Ware het niet zoo droevig dan zou spreker respect hebben voor het vernuft waarmee de actie gevoerd wordt. Speciaal de koloniën loopen gevaar. Zelfs ziet men er in onze koloniën niet tegenop, door middel van de oud-officieren en minderen, om dergelijke elementen daarvoor pasklaar te maken. Spr. waarschuwt tegen eenzijdige ontwapening. Ontwapening is een dubbel begrip. Wanneer men de plannen der sociaaldemocr. ten aanzien der ontwapening onder de loupe neemt, dan vloeit daaruit als vanzelf de burgeroorlog voort. Men stelt het ontwapende land bloot aan allerlei misdadige invasies. Spr. gelooft dat niemand de bewapening wil. Men moet echter agressieve bewapening en zelfverdediging uit elkaar weten te houden. Spr. zegt wel ontwapening te willen, maar dan internationaal. Zoolang niet vaststaat dat anderen ons niet onder den voet zullen loopen, moeten we waakzaam zijn. Wij zijn geen militaristisch maar een vredesinstituut. Slechts die gedachte staat voor: het constitutioneel bewind en het Huis van Oranje te schragen. Spr. staat hierna uitvoerig stil bij de democratische staatsinrichting, zooals wij die hier kennen en concludeert, dat elke partij onverschillig van welke richting, langs wettigen weg dient mede te helpen tot het instandhouden dezer democratische gedachte. Spr. memoreert dan het incident-Albarda in de Tweede Kamer. Vrijheid van meningsuiting moet er zijn, want dat is noodig. Dat is niet mogelijk in Rusland en verscheidene andere landen. De sociaal-democraten moesten dankbaar zijn dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm bestaat om hen te beschermen tegen dergelijke toestanden. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm met zijn 70.000 leden is de beste waarborg, dat in ons land de geregelde gang van zaken voortgang kan hebben.

Spr. wekt ten slotte de aanwezigen op om die gedachte uit te dragen en elkaar de belofte te geven dat we krachtig zullen medewerken om het vredeswerk voort te zetten en te voorkomen dat ook in de toekomst een druppel bloed in Nederland behoeft te worden vergoten.

Hierna werd het tweede deel van de Jubileumfilm afgedraaid, waarop enkele propaganda-films van gehouden landstormdagen volgden.

Overste Meinster dankte tenslotte Dr. Vos voor het gesproken woord en de aanwezigen voor hunne belangstelling, waarna hij dezen propaganda-avond sloot.

JONGENS EN MEISJES.

De oplossingen der vorige opgaven kan ik niet mededeelen. Want dan schiet er geen plaats over voor een verhaaltje of een versje. Daarom kan ik om dezelfde reden ook geen brieven beantwoorden, hoezeer me dit ook spijt.

Voor inzenders, die buiten hun schuld wat laat komen, heb ik altijd geduld, ja, soms zelfs nog wel een prijs over! Maar met *moedwillige treuzelaars* en

*knoei*ers maak ik korte metten. Onthoudt dat maar goed!

Wie een prijs ontvangt, mag 't me gerust berichten, al is het in een volgenden brief bij de nieuwe inzendingen. Zoo'n kennisgeving staat een beetje fatsoenlijk. Ze is ook wel de moeite waard, dunkt me. En ook kan ik het gaan onderzoeken, als er soms een boek onderweg zoek raakt.

Groep A.

(Beneden 10 jaar).

De kleine snaken.

Zes en twintig kleine snaken
Kunnen jong en oud vermaken;
Maar niet, als z' in vaste rij
Staan te pronken zij aan zij;
Wel, wanneer z' op 't wit der blaren
Als Zwartjantjes door elkare
Kunstig zijn terneer gezet;
Dan eerst geeft dat volkje pret!
Kom! wie raadt er nu eens mee? ...
'k Snap het al: 't is 't ...!
't Heet ook, volgens Tante Jet,
Heel geleerd het ...!
Met een tweetal dezer snaken
Heb je meestal niet te maken;
Denk eens na, en raad eens fiks;
't Zijn beslist de . en .!

Groep B.

(Boven 10 jaar).

Letterraadsel.

Twee letters spellen u den naam,
Dien meisjes wel eens dragen;
Drie andere letters doen daarna
Voor 't oog een maagd opdagen,
Die in haar stemmig ordekleed
Door stille kloosterzalen treedt;
En voegt ge deze vijf tezaam,
Dan leest ge weer een anderen naam:
Een wapen, schrik'lijk in geweld,
Dat davert over 't oorlogsveld.
Houwt gij hiervan den staart dan af,
(Al lijkt het ook wreedaardig, laf!)
Dan ziet g'een vaartuig, rank en frisch
Door 't water schietend als een visch.
Zie zoo, Landstormers! ik besluit.
Nu zoek je 't raadsel zelf maar uit!

Roelof Ruwbuis en Floortje Flodder.

Zeg, komen jullie met je tweetjes eens
effetjes bij me!

„En wij dan, Oom Bertus?” zoo hoor
ik van alle kanten Landstorm-kinderen
vragen.

Neen, jongens en meisjes! zoo'n heele
bende, die door dik en dun gaat, wil ik
tegelijk niet op m'n stoep hebben, en nog
veel minder in m'n kamer. En jullie hebt
ook niets op je kerfstok. Maar die twee,
die moet ik eens spreken. En uit de
verte mogen jullie allemaal toelisteren.

Roelof, m'n goeie jongen! en Floortje,
m'n beste meid! Oom Bertus is slecht
over jullie beiden te spreken. Jullie moet
je in 't vervolg een beetje fatsoenlijker
gedragen; versta je dat?

Ja; zet nou maar niet zoo'n lang ge-
zicht! Kom 's een stapje dichterbij; want
ik moet jullie allebei den neus eens af-
vegen.

— Maar Oom! we hebben toch een
schoonen neus? Onlangs, toen we de griep
hadden, liet dat wel eens te wenschen
over; maar nu kunnen we toch best ermee
voor den dag komen!

— Wel, wel! wat je zegt! Kijk nu
maar niet zoo nijdig hoor! Want je weet
het zelf niet; en daarom dien ik jullie er
eens met ernst op te wijzen. Inderdaad!
ik moet me schamen over jullie tweeën,
al mag ik je ook nog zoo graag lijden.

Om je uit den droom te helpen, vertel
ik je al vast een geschiedenisje:

Daar liep eens door Zwolle een oud
vrouwtje, schamel, maar toch keurig
netjes gekleed. En toen kwam daar een
opgedirkt dametje aan van een jaar of
achtien. Zoo'n bakvischje op hooge
hakjes. Trip, trap! zoo trotsch als een
pauw. Met een verwaand snuitje sprak
ze 't vrouwtje aan: „Zeg! kun je me ook
zeggen, of dit de Molenstraat is?” De
aangesprokene zag de vraagster met
vlammende oogen aan, en antwoordde:

„Ik ben niet jij en jij bent ook niet in de
Molenstraat!”

Toen keerde zij met verontwaardiging
het nuffe haar rug toe en ging verder.

En het bakvischje? Wel! dat werd
beurtelings krijtwit en bloedrood, en met
haar kanten zakdoekje snoot ze haar
trotsch neusje tien, twintig keer achter
elkaar. Maar dit was eigenlijk heelemaal
niet meer noodig; want het beleedigd
vrouwtje had 't bakvischje al ferm den
neus afgeveegd, zooals men dat noemt.

Roelof, m'n jongen! en Floortje, m'n
deertje! Snap je nu, waar ik met jullie
heen wil? In jullie briefjes, die ik overigens
erg aardig vind, doen jullie precies als
dat juffie.

O, ik weet wel, dat jullie 't zoo kwaad
niet bedoelt. Maar toch is het zoo:

„Oom Bertus, hoe gaat het met je?”

„Heb jij geen last van winterteenen,
Oom?”

„Is 't bij jou in de buurt ook zoo regen-
achtig?”

En zoo gaat het om een haverklap.
En dat staat me slecht aan, begrepen?

Je en jij en-jou, dat zeg je onder mekaar,
en tot kameraadjes.

Maar dat komt niet te pas, wanneer
je tot je *meerderen* spreekt. Dan brengt
het fatsoen mee, om te zeggen U.

Al dat *jijen* en *jouwen* tot menschen, die
boven ons staan, is wat ongemanierd. Het
lijkt dan net, alsof je met hen op één
lijn wilt staan. En jullie staat in 't leven
pas op 't onderste trapje. Daarom moet
je *onizag* hebben voor de ouderen, en
meerderen. Want deze hebben gezag
over de jeugd. En als er geen gezag is,
valt alles uit elkaar, evenals een huis,
dat in plaats van met cement, met zand
zou gemetseld worden.

Vraag 't maar eens aan je Vader of
broer. Die komen op voor 't *Wettig Gezag*
van onze Koningin en daarom offeren zij
vrijwillig en blijmoedig hun tijd en krach-
ten als Landstormers.

Als er geen gezag was, dan zouden de
heeren te voet gaan, en de knechten te
paard rijden. Dat zou toch de omgekeerde
wereld zijn, is 't niet?

Dat noemt men *omwenteling of revolutie*.
Herinner je maar eens, wat de Meester
op school je verteld heeft van de *Fransche
Revolutie*.

Nu zal dit met jullie zoo'n verschrikke-
lijke vaart niet loopen; dat weet ik wel!

Jullie hebt eerbied voor degenen, die
boven je gesteld zijn. Maar dit moet dan
ook uitkomen in de woorden, die je ge-
bruikt.

En daarom moet je niet gedachteloos
gaan *jijen* en *jouwen* tegenover je meerde-
ren. Want dan heeft het voor menschen,
die je niet goed kennen, soms den schijn
of je ze gaat *uitjouwen*. En dat zou toch
al heel leelijk zijn, is 't niet?

Ruwbuisje en Floddertje! heb je me
begrepen? Nou, beterschap dan hoor!

OOM BERTUS.

STUDEERENDEN IN TECHNIEK,
HANDELSWETENSCHAPPEN ENZ.

Vraagt het **STUDIEBLAD** van het

**NIEUW INSTITUUT
GROOT-NEDERLAND**
OLYMPIAPLEIN 61, AMSTERDAM
TELEFOON 26560

VOOR ONTWIKKELDE DAMES EN HEEREN
GELEGENHEID OP TE TREDEN ALS
CORRESPONDENT

WED. KNOX & DORTLAND

ANNO 1842
GOUDA
TELEFOON
2244 - 2245

**BANKIERS
ASSURANTIE-BEZORGERS**

J. H. SCHAAY & ZONEN, Anno 1814

EFFECTEN - SAFE-DEPOSIT Telefoon 05910, 05911, 05912
SCHIEDAMSCHESINGEL No. 22 Beurs 51666
ROTTERDAM Telefoon 31825 F. Th. Schaay
41529 J. Been
43066 B. A. de Haan
POSTBOX 999 (Schiedam) 69566 J. Chr. van Dijk Jr.
POSTGIRO 7524 (Den Haag) 36945 C. M. Schaay

STOOMEN

J. HOEVELS

Tel. 06981—06982—06983

VERVEN

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

**VROOM EN
DREESMANN**
ROTTERDAM

Binnenweg Hoogstraat
Jonkerfransstr. v. d. 1 akstraat

**GOEDEWAAGENS
KONINKLIJKE FABRIEKEN
GOUDA**

Ned. Octrooi 12201

BARONITE PIJP
OOK UW PIJP!

**ADVERTEEREN
DOET VERKOOPEN!**

**MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES**

KONINKLIJKE = BEGEER
VOORSCHOTEN

VAN NELLE'S

**CITY
BAAI**

ROOD

13ct PER HALF ONS

ROTTERDAMSCHER BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 01385/6
Groene Hilledijk 129 - Telefoon 55604

DEPOSITO Rente 1½—4½ %
REKENING COURANT
Rente 2 %

SPAARBANK Rente 3,6 %
EFFECTEN - COUPONS

SAFE-LOKETTEN VANAF f 3.— P. J.

**Nederlandsche
Handel-Maatschappij N.V.**
AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

**ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS**

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM.
Dagelijkse Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.
Gereguleerde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den
Haag, Tiel, 's-Hertogenbosch, Lobith v.v.
Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.
DE DIRECTIE.

Denkt om de werving van onze jonge dienstplichtigen!

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

LUCHTBESCHERMINGSDIENST

door

W. F. SILLEVIS,

Luitenant-Kolonel van den Generalen Staf.

II.

Wat omvat de luchtbeschermingsdienst?

Om de vraag te beantwoorden of, en zo ja, in hoeverre de mogelijkheid bestaat om de burgerbevolking te beschermen tegen de gevolgen van luchtaanvallen, moet eerst volkomen klaarheid bestaan nopens hetgeen de luchtbeschermingsdienst omvat.

O, in tal van maatschappelijke kringen kan men U dit zonder een oogenblik nadenken vertellen: „Wel, dat is het aanleggen van gas- en bomvrije schuilplaatsen voor de geheele bevolking” en dan vervolgt men eenigszins smalend „En dat is natuurlijk onmogelijk! verbeeldt U in Amsterdam voor 750.000 inwoners zware betonschuilplaatsen! dat kost miljoenen! de Regeering geeft geen cent en welk gemeentebestuur kan zoiets betalen!” De slotsom van de redeneering is dan... dus luchtbescherming is absoluut uitgesloten!

Neen, aan een dergelijk iets heeft natuurlijk geen enkel mensch ooit gedacht. Ja, het is wenschelijk om op beperkte schaal openbare schuilplaatsen in te richten op bijzondere punten en voor bijzondere doeleinden, maar men moet daarbij gebruik maken van bestaande gebouwen, die al dan niet in oorlogstijd een nadere voorziening moeten ondergaan. Die schuilplaatsen behoeven bovendien niet ruimte te bieden voor het onder dak brengen van alle inwoners eener gemeente, want in beginsel moeten de bewoners zelf met eenvoudige middelen zorgdragen voor het in hunne woningen inrichten van schuilplaatsen. De openbare bomvrije onderkomens worden in de drukste centra van een stad ingericht in hoofdzaak voor die personen, welke voor de uitoefening van hun beroep op straat moeten zijn en voor voorbijgangers, die bij de melding van een dreigenden luchtaanval niet tijdig ergens onder dak kunnen komen.

De luchtbeschermingsdienst omvat veel meer: nl. het oprichten of uitbreiden van een reeks van gemeentelijke en (of) particuliere diensten, die gezamenlijk tot doel hebben:

1e. de burgers in te lichten nopens de maatregelen, die zij moeten nemen voor, tijdens en na een luchtaanval en nopens hetgeen ter zake door de overheid is geschied of zal geschieden;

2e. de gevolgen van elken luchtaanval te beperken door onmiddellijk afdoende hulp te verleenen aan personen, die zulks noodig hebben en door krachtig op te treden tegen elk begin van brand;

3e. het ontsmetten van met gas besmette personen, van huizen en stadsgedeelten, van kledingstukken en van levensmiddelen;

4e. het vaststellen en met krachtige hand doen nakomen van verordeningen, die beoogen de veiligheid van de inwoners, zowel buitens- als binnenshuis te verzekeren.

Welke resultaten zijn van den luchtbeschermingsdienst te verwachten?

Luchtbeschermingsdienst kan nimmer een dusdanige bescherming geven, dat geen enkele inwoner wordt getroffen of geen enkel gebouw wordt beschadigd; het stellen van een dergelijken eisch is onzinnig. Maar wel heeft de ondervinding geleerd, dat de uitwerking van luchtaanvallen, waarin de burgerbevolking wordt betrokken, het grootst zal zijn, indien de bevolking, door verzuim in vredetijd, onbeschermd ware blootgesteld. Daarentegen kan een zorgvuldig voorbereide en met oordeel doorgevoerde luchtbeschermingsdienst leiden tot een aanmerkelijke besparing van menschenlevens en eigendommen. Dit nu is geen fantasie; tal van bewijzen, steunende op ervaring uit den grooten oorlog, zijn daarvoor aan te voeren. In verband hiermee trof mij een plaat in het Deutsche weekblad „die Woche”, welk blad hare aflevering van 14 Maart 1931 heeft gewijd aan den gasoorlog.

Op die plaat wordt op onbarmhartige, rauwe wijze afgebeeld, hoe het groote plein — de Potsdamer Platz — er uit zal zien wanneer Berlijn getroffen wordt door gasaanvallen uit de lucht. Ze toont ons een chaos van overblijfselen van autobussen, trams, voertuigen, auto's, fietsen met daartusschen de lijken van menschen en paarden en dit alles omgeven door brandende gebouwen. Ja, zoo kan een plein eruit zien, wanneer een nalatig gemeentebestuur geen luchtbeschermingsdienst in vredetijd heeft ingericht, maar een dergelijk gevolg van een gasaanval is onmogelijk, wanneer een terzake goed ingelichte bevolking de door een krachtige overheid vastgestelde verordeningen rustig opvolgt: immers dan is er op een plein tijdens een luchtaanval geen gekriool van allerlei voertuigen, met daartusschen talloze argelooze voetgangers, dan staan niet onmiddellijk tal van groote aangrenzende gebouwen in brand.

Ja, de gasoorlog is inderdaad iets menschonteerends en iets verschrikkelijks! Elk waachtig mensch heeft tot plicht, mede te werken dien oorlog in de toekomst te voorkomen, maar zoolang daarvoor geen absolute zekerheid bestaat, moge deze plaat een waarschuwing zijn voor elk gemeentebestuur.

Financieele offers.

Een tweede bezwaar, dat men algemeen hoort aanvoeren tegen den luchtbeschermingsdienst is: hij vraagt onoverkomelijke financieele offers. Inderdaad een, voor Hollanders heel teer punt. Ook dit bezwaar moet tot zijn normale proporties worden teruggebracht.

Ja, natuurlijk zal een gemeente zich enkele uitgaven moeten getroosten voor het inrichten van hulpdiensten en voor de uitrusting van het daarbij ingedeelde personeel, met gasmaskers en beschermende kleding, maar — zooals hieronder bij het bespreken van allerlei maatregelen uitvoerig zal worden aangetoond — behoeft van „onoverkomelijk” geen sprake te zijn. Er kunnen juist allerlei voorzieningen van organisatorischen aard worden getroffen, die geen overmatige, ja naar

Goede service

BETEKENT:

Vertegenwoordigers op iedere plaats door het geheele land;

dat reparaties overal vakkundig en daarom tegen de geringste kosten kunnen worden behandeld;

dat voor „Gazelle” rijwielen zelfs van 20 of meer jaren oud, nog steeds de origineele onderdelen voorradig zijn.

Dit vindt U bij 'a

Gazelle

Prijzen vanaf f 66,- geheel compleet
Kinderrijwielen vanaf f 53,-

Gazelle Transport Driewielers vanaf f 186,-

Prijscouranten gratis op aanvraag bij onze Agenten.

N.V. GAZELLE RIJWIELFABRIEK • DIJREN

verhouding slechts matige uitgaven uit de gemeentekas vragen. Ik ben er echter van overtuigd, dat — wanneer door duidelijke voorlichting van en rustige bespreking met deskundigen bij de gemeentebesturen meer en meer de meening postvat, dat het inrichten van een luchtbeschermingsdienst een dankbaar en doeltreffend middel vormt om de inwoners in oorlogstijd voor veel leed te behoeden — zonder aarzelen de noodige gelden zullen worden beschikbaar gesteld. Daarvoor is noodig, dat nog veel misverstand verdwijnt!

Steun van de Regeering.

Maar — zooals vroeger is medegedeeld — de Regeering blijft niet werkeloos. Thans reeds is voor de gemeentebesturen de gelegenheid geopend om aan bepaalde militaire autoriteiten schriftelijk voorlichting te vragen dan wel mondeling inlichtingen in te winnen. Die voorlichting kan steeds worden uitgebreid, naarmate groter belangstelling door een of andere gemeente wordt betoond; zij behoeft zich niet te bepalen tot algemeene adviezen, maar kan door mondeling overleg ter plaatse overgaan in daadwerkelijke hulp bij alle voorbereidingen in vredetijd. Bovendien heeft de Regeering in een vergadering van de Volksvertegenwoordiging medegedeeld, dat zij overweegt of wellicht de vorming van een Vrijwillig Landstormkorps Luchtbeschermingsdienst aanbeveling kan verdienen. Een dergelijk korps zou vooral ten goede komen aan kleine gemeenten, die als gevolg van hun ligging min of meer zijn blootgesteld en die — alleen of vereenigd — te weinig beschikbare krachten kunnen bijeenbrengen om zelf in een en ander te voorzien. Wie de goede diensten, welke de thans bestaande landstormkorpsen verrichten, meer van nabij heeft kunnen gadeslaan, zal met mij van oordeel zijn, dat een landstormkorps luchtbeschermingsdienst nuttig werk zou kunnen verrichten.

De dagbladen vertellen het ons bijna dagelijks: de gemeenten vragen meer dan voorlichting, zij verzoeken geld om de uitgaven ten behoeve van de luchtbescherming te kunnen bestrijden. Ook daarvoor zal wellicht te gelegener tijd door

BEDENKT

dat het genot hetwelk
Ge uit een pijp haalt
afhangt van hetgeen
Ge er in stop!

ROOKT

EN GENIET

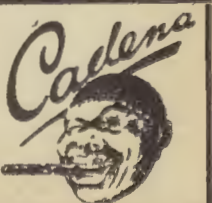
onderlinge samenwerking een oplossing kunnen worden gevonden, maar is dat nu een reden voor de gemeentelijke overheid om ook niet reeds thans met kracht aan te pakken al die zaken, waarmede geen offers uit de gemeentekas gemoed zijn? Hoe meer belangstelling bij de gemeenten, hoe meer kans op medewerking van Regeeringszijde.

Ten slotte kan de Regeering haar toevlucht nemen tot een wijziging van de gemeentewet, welke het gemeentebestuur den plicht oplegt haar aandacht te wijden aan den luchtbeschermingsdienst.

Onwillekeurig rijst de vraag: zal het inrichten van een luchtbeschermingsdienst lang duren? Ja, dat hangt uiteraard in de eerste plaats af van de activiteit op dit gebied van het betrokken gemeentebestuur, doch het is aannemelijk, dat het opbouwen van een goede organisatie geruimen tijd zal vorderen. Ik hoop, dat dit den lezer duidelijk zal zijn, wanneer later alle maatregelen, die daarvoor genomen moeten en kunnen worden, aan een bespreking zullen worden onderworpen. Maar die lange duur levert geen enkel bezwaar op: de hoofdzaak is thans, dat met kracht een begin moet worden gemaakt.

Een ander bezwaar — en een van groote beteekenis — wordt aangevoerd door degenen, die voor eenzijdige nationale ontwapening een lans breken. Zij zijn van meening, dat — Nederland eenmaal onbewapend zijnde — de kans op luchtaanvallen zoo gering zal zijn, dat het inrichten van een luchtbeschermingsdienst achterwege zal kunnen blijven. Hoewel eigenlijk buiten het kader van deze beschouwingen vallende is het wellicht goed er nog eens op te wijzen, dat die redeneering niet juist kan zijn. Immers de waarschijnlijkheid, dat bij een nieuw conflict in West-Europa het Nederlandsche grondgebied vechtsterrein zou worden, neemt door eenzijdige ontwapening in hooge

HOLLAND'S
FIJNSTE
SIGAREN
In de voornaamste
sigarenwinkels

mate toe en daarbij de mogelijkheid, dat Nederlandsche bevolkingscentra tot doelwit van luchtbombardementen worden gekozen. Waarom? Wel Nederlandsche troepen zullen dichtbevolkte gebieden zooveel mogelijk als legeringsgebied en als middelpunt van militaire bedrijvigheid vermijden, waardoor de vijand geen voorwendsel kan vinden deze centra uit de lucht aan te vallen. In de tweede plaats zal onze weermacht naar vermogen deze centra met kanonnen en vliegtuigen tegen luchtvaartuigen beschermen. Van de vreemde legers kan noch het een noch het ander in voldoende mate worden verwacht.

Alvorens over te gaan tot een stelselmatige bespreking van de verschillende maatregelen, kan ik de verzoeking niet weerstaan om het gebied der theoretische beschouwingen te verlaten en eens enkele ervaringen uit den wereldoorlog nopens luchtaanvallen en luchtverdediging mede te deelen; ik kies daarvoor de Duitse aanvallen op de groote bevolkingscentra Parijs en Londen, waaromtrent de literatuur vele gegevens bevat.

Parijs.

Parijs werd in 1918 verdedigd door een centraal geleide afweerorganisatie, bestaande uit kanonnen, mitrailleurs, zoeklichten, afsluitingsballons en jachtvliegtuigen; bovendien was van gemeentewege een alarmeerings- en verduisteringsdienst ingesteld. Deze stad werd van Januari tot November 1918 in 28 nachten door Duitse vliegtuigen aangevallen; enkele malen werden zelfs 50 à 70 vliegtuigen tegen Parijs afgezonden. Volgens officiële Franse statistieken werden daarbij gebruikt totaal 483 Duitse toestellen met ongeveer 250.000 KG. bommen. Nog geen 8 % der aanvallers konden door de verdedigingsmiddelen heenbreken, boven Parijs verschijnen en ± 12.000 KG. bommen (± 4½ % van de medegevoerde hoeveelheid) afwerpen. Gedurende 4 jaar oorlog werden te Parijs ten gevolge van luchtaanvallen gedood 266, gewond 603 mensen.

Londen.

Deze stad en de plaatsen in Zuid-Oost Engeland hadden meer te lijden van vijandelijke bombardeurs: van Mei tot Augustus 1917 acht malen overdag en van September 1917 — half Mei 1918 achttien keer des nachts. Als gevolg van die aanvallen, die telkens door 15 à 25 vliegtuigen werden uitgevoerd, vind ik genoteerd: 541 doden, 1264 gewonden, 174 gebouwen vernield, 619 huizen beschadigd. Toen in Mei 1918 van een Duitsch aanvalsescader van 43 vliegtuigen slechts 13 Londen konden bereiken en bijna een derde gedeelte van het aanvallende eskader werd vernield, zag blijkbaar de Duitse legerleiding van dergelijke aanvallen af: Londen werd niet meer uit de lucht aangevallen.

Toch werden in Groot-Brittannië en Ierland gedurende 4 jaren oorlog 1416 mensen gedood en 3491 gewond; een belangrijk grooter aantal dan te Parijs en omgeving, maar toch niet al te onttellend als men nagaat, dat in Engeland in de jaren 1926—1929 door verkeersongevallen door motorvoertuigen werden gedood 19580 inwoners en gewond bijna 400.000.

Natuurlijk kan uit de bovengemelde getallen geen conclusie getrokken worden voor hetgeen de mensheid te wachten staat, wanneer in de toekomst conflicten met de kracht der wapenen moeten worden beslist. Immers aan den eenen kant is de luchtvaarttechniek aanmerkelijk vooruit gegaan, terwijl anderzijds ook de luchtverdediging en de luchtbescherming vorderingen hebben gemaakt, doch tot fantastische schrikbeelden kunnen voor het tegenwoordige de ervaringen uit den grooten oorlog niet leiden.

Thans de maatregelen in een volgend nummer.

ONJUIST ARGUMENT.

Het komt den laatsten tijd nogal eens voor, dat sommige organisaties en couranten op de Regeering aandrang willen uitoefenen om bepaalde maatregelen te verkrijgen.

Op zichzelf is dat hun goed recht.

Evenwel kan met de wijze, waarop dit geschiedt, niet altijd worden ingestemd.

Vooraf wanneer men daarbij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in het geding brengt en den indruk gaat wekken, alsof een bepaalde Regeeringsmaatregel in sommige landstormkringen al of niet gewenscht wordt.

Op deze wijze komt de wagen in een geheel verkeerd spoor terecht.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm wenscht „als zoodanig” van de Regeering niets en in 't geheel niets!

Ieder, zoo schreven wij vroeger reeds, moet zijn eigen verantwoordelijkheid dragen.

De Regeering, de Volksvertegenwoordiging, de politieke partijen, de vakorganisaties, de kerken, de pers . . . ieder drage zijn eigen verantwoordelijkheid.

Ieder kan zich als staatsburger zoo krachtig mogelijk laten gelden door zijn pers, zijn politieke partij, zijn vakorganisatie en door zijne andere vereenigingen, maar de Bijzondere Vrijwillige Landstorm moet buiten geding blijven.

Het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft een zeer beperkte roeping, nl. handhaving van het wettig gezag en van orde en rust.

De B. V. L. is evenwel niet geroepen, om op politiek, sociaal of godsdienstig terrein aan de Regeering wenschen voor te leggen.

Geluklijk wordt dit door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zelf goed begrepen.

J. DE BRUIJN. †

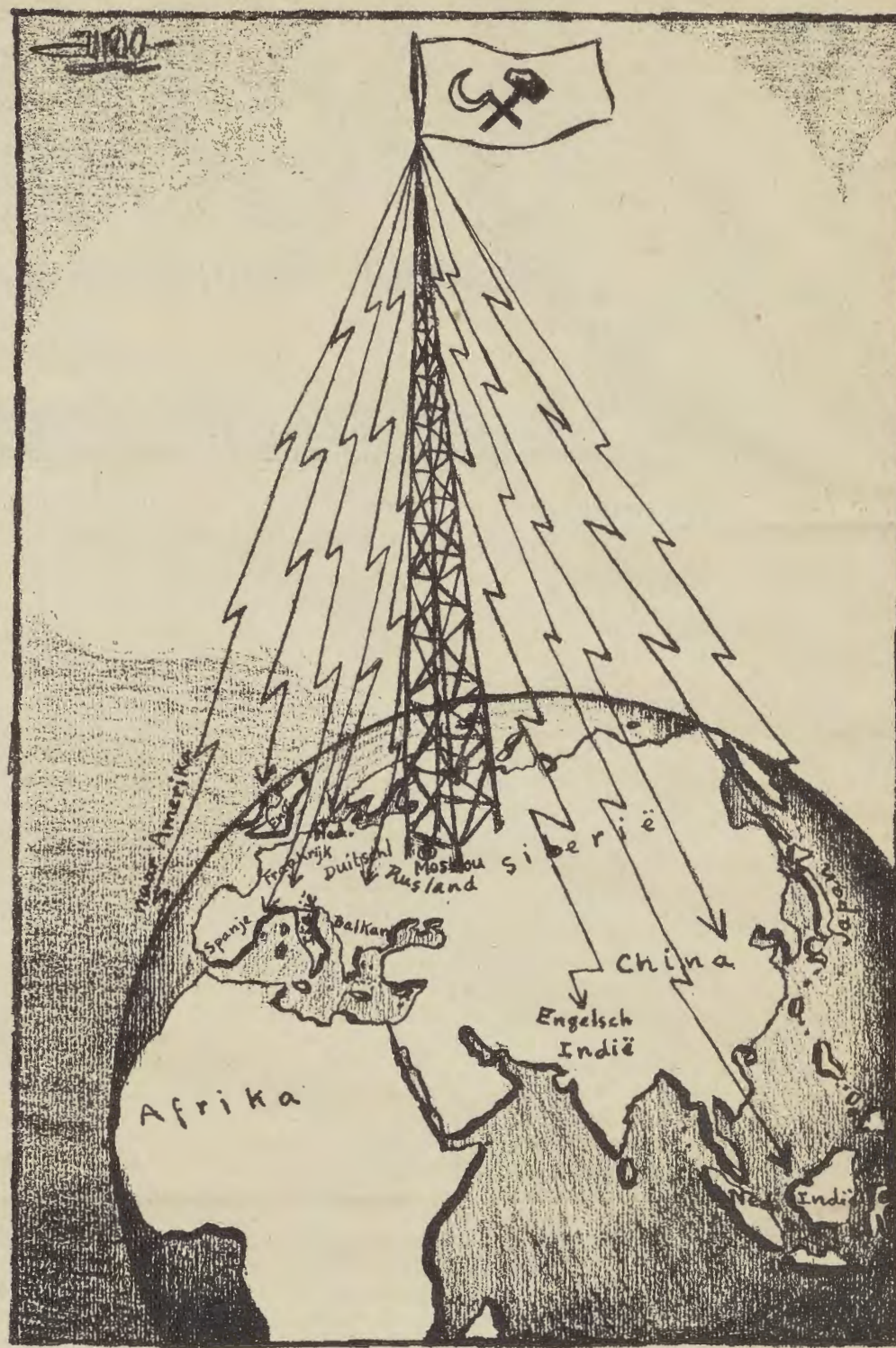
Plotseling overleed op de Landstormvergadering in Emmen de Secretaris van de Gewestelijke Landstorm Commissiën „Drenthe” en „Vollenhove”, de Heer J. de Bruijn te Kampen.

Midden uit zijn werk werd hij weggerukt. Lange jaren heeft hij zijn arbeid gegeven voor het Instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en veel mocht hij er toe bijdragen om de nationale gedachte in de Provincie Drenthe hoog te houden en te versterken.

Man van groote bescheidenheid, heeft hij zich door zijn noesten arbeid en eenvoudig kinderlijk geloof, zijn vurige liefde voor Vaderland en Vorstenhuis een plaats weten te veroveren in veler hart. Zijn heengaan heeft op die hem gekend hebben een diepen indruk gemaakt. De beteekenis van het woord: „Memento mori”: gedenk te sterven, werd door zijn plotseling verscheiden weer helder in het licht geplaatst.

Zijne nagedachtenis blijft in onze dankbare herinnering.

MOSKOU VERSTERKT ZIJN RADIOZENDER.

WAARNEMING SECRETARIAAT DER GEWESTELIJKE COMMISSIËN „DRENTHÉ” EN „VOLLENHOVE”.

Het Secretariaat der Gewestelijke Landstormcommissiën „Drenthe” en „Vollenhove” zal, in verband met het overlijden van den Heer J. de Bruijn, voorloopig worden waargenomen door den Heer Mr. E. I. F. de Bruijn, Emmastraat 9, te Kampen.

EEN AFSTANDSRIT.

Naar wij vernemen, zal het 10 jarig bestaan van het Landstormkorps „Motor-dienst”, afdeling Limburg worden herdacht door het houden van een afstandsrit door de provincie Limburg, op 15 Juni a.s.

Er zal een circuit gereden worden van ongeveer 200 KM. met als beginpunt Echt. Gereden zal worden met een gemiddelde snelheid van 35 KM. per uur. Het aantal deelnemers wordt geschat op ongeveer 100 automobielen en een dertigtal motorrijwielen.

Voor dezen rit zijn behalve van zeer veel particulieren ook medailles ingekomen van de navolgende Gemeentebesturen: Valkenburg, Baexem, Beek, Sittard, Venlo, Roermond, Hoensbroek, Vaals, Mook, Middelaar, Beesel, Belfeld, Gulpen, Linne, Swalmen, Eysden, en Maastricht.

Voorts van de Limburgsche Verkeersbrigade, verschillende militaire en burger autoriteiten, benevens landstormverbanden.

Vermoedelijk zullen de afdelingen N.-Brabant, Gelderland en andere provinciën vertegenwoordigers zenden, die den rit medemaken.

Het eindpunt van den rit zal vermoedelijk Venray zijn, alwaar alle deelnemers zich aan een gemeenschappelijke maaltijd zullen vereenigen. Deze rit zal worden bijgewoond door verschillende militaire autoriteiten, benevens door Vorderings Commissarissen uit de provincie.

Leden van het Korps worden verzocht zoo veel mogelijk aan den afstandsrit deel te nemen.

De inschrijving voor dezen rit sluit den 1sten Mei aanstaande.

WAT MEN NIET MOET DOEN.

Laat men de landstormbeweging vrij houden van alles, wat er niet bij behoort.

Men richte geen landstormoranjevereenigingen, landstormtooneelvereenigingen, landstormdansvereenigingen, landstormloterijen en zelfs geen landstormschietvereenigingen op.

Die deze dingen wil, kan overal terecht. Men houde de Landstormafdeeling één en ongedeeld.

En wanneer het zóóver gekomen is, dat de afdeeling zonder dergelijke bijkomstigheden niet in het leven mocht zijn te houden, dan doeke men haar gerust geheel op en zoekte zijn vermaak elders.

Het ideaal van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm staat daarvoor te hoog en de tijd, waarin wij leven, is te ernstig.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm heeft mannen nodig, die ons land en volk willen dienen, die de kostbare schatten van gezag en vrijheid mee willen helpen bewaren.

Wie het slechts om vermaak te doen is, kan gemist worden.

PLAATSSELIJKE LEIDERSDAG

De eerste nationale Plaatselijke Leidersdag een belangrijke gebeurtenis in de geschiedenis van den B. V. L.

Ruim duizend Plaatselijke Leiders aanwezig. — Wat Minister Donner van den Landstorm zegt.

Een antwoord-telegram van H.M. de Koningin.

De Plaatselijk Leidersdag, de eerste Nationale Plaatselijk Leidersdag, 12 Mrt. te Utrecht gehouden, is een monument geworden in de geschiedenis van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Het was een zéér belangrijke dag.

Belangrijk . . . waarom?

Om alle buitenkantsche dingen?

O, zeker . . . 't kon niet beter.

De oude bisschopsstad, die — ten spijt van het drukke Jaarbeursgedoe — zich gehuld had in 't witte staatskleed van late sneeuw . . .

De vroolijke tonen van de oud-Nederlandsche marschen, door de Regimentsmuziek van de Genie, onder leiding van kapelmeester W. van Erp, zoo voortreffelijk gespeeld . . .

De toespraken van de voorste mannen uit onze Landstormbeweging . . .

De saamhoorigheidsgedachte, vertolkt door ons oude Wilhelmus, en door het Landstormlied . . .

De algemeene regeling, tot in de puntjes verzorgd . . .

De marsch van Tivoli naar Kunsten en Wetenschappen, met aan het hoofd de heeren Duymaer van Twist, Mr. s' Jacob, de Commissaris van de Koningin in de provincie Utrecht, dr. Fockema Andreae, de burgemeester van Utrecht . . . vlak achter de muziek . . .

O zeker, 't kon niet beter.

Maar toch ging het belang van dezen dag hier boven uit!

En 't belangrijkste kwam wel naar voren in de samenkomst in Tivoli.

Dat was een zéér belangrijke samenkomst.

Méer dan duizend menschen aanwezig, van iedere Plaatselijke afdeeling van den B. V. L. in Nederland slechts één man, de Plaatselijk Leider.

Kenden ze elkaar? Natuurlijk niet. Wel de Plaatselijk Leiders van ieder der twintig Landstormverbanden, die kennen zeker elkaar, maar ieder dezer groepen van gemiddeld vijftig man stond vreemd tegenover de verdere bevolking van de zaal.

Want, ze waren er, de Plaatselijk Leiders, zoowel van de Waddenkusten, als uit Zeeuwsch Vlaanderen; ze waren er van het eiland Texel, maar ook uit Zuid Limburg.

En bij alle vreemdheid, toch de eenheid. — de éénheid, die toch nog even veroverd moest worden.

Nu, die eenheid is veroverd.

En ook daarom, een belangrijke vergadering.

Een vergadering, die ook alle kenmerken droeg van een belangrijke samenkomst. 1000 menschen bijeen, die ieder in hunne plaats „iets zijn”, iets beteekenen, duizend menschen, die ieder 'n geheele afdeeling achter zich weten, duizend menschen, met 70.000 Landstormmannen achter zich, duizend menschen, die het zware mechanisme van het Instituut van den B. V. L. op de meest soepele wijze beweging en leiding geven. Duizend Plaatselijk Leiders, de motorische kracht van den B. V. L. . . .

En de motor „is” aangeslagen. Eerst wat horterig nog, want de motor is zeker een zware. Maar 't materiaal is best en de constructie prima.

We zouden de samenkomst in Tivoli een eenheids-oefening kunnen noemen, waaraan ieder gaarne medegewerkt heeft. Dat bleek uit het warme applaus, dat telkens opklonk, wanneer de Genisten weder een marsch hadden doen hooren. En de Genie-muziek hééft gespeeld, vanaf de binnenkomst van het eerste korps, en toen er nog slechts één korps in de zaal binnen was, werd er ook geapplaudiseerd,

en werd de eenheids-oefening dus reeds dapper begonnen. Uit den aard der zaak nam het applaus steeds in kracht toe, en een ware ovatie barstte los, toen de autoriteiten door de zaal heen, naar het podium geleid werden.

Toch had de psyche der massa op dat oogenblik nog niet de eenheid gevonden. Die is eerst veroverd tijdens de toespraken, tijdens het woord, dat scheppende kracht had.

En wanneer wij den indruk van de toespraken der heeren Duymaer van Twist, Boulogne en Minister Donner in drie woorden vastleggen, dan zijn het deze: concentratie, meditatie en inspiratie . . .

Concentratie. Van den heer Duymaer van Twist reeds dat monumentale begin: Wanneer de geschiedschrijver in den kring

Toen het Wilhelmus werd aangeheven.

zijner beschouwingen ook het Instituut van den B. V. L. zal betrekken . . .

En hij aarzde niet deze samenkomst „een belangrijke gebeurtenis in het leven van den B. V. L.” te noemen. Die belangrijkheid heeft ieder gevoeld. En met de toespraak van den heer Duymaer van Twist, met warme bijvalsbetuigingen gesloten, was de aandacht geconcentreerd op het spreekgestoelte, van welke plaats men verwachtte, dat juist „dat”, wat het belangrijke van den dag was, woord en beeld zou worden.

Meditatie. De toespraak van den heer Boulogne mogen we zeker zoo aanduiden. Een zwaar werk had hij, een technisch onderwerp, „de taak van den Plaatselijk Leider” in zoo'n groot gezelschap te behandelen. Maar 't was voortreffelijk. Eerst heeft hij even gevochten, om zich af te stemmen op de psyche van de zaal. Maar toen hij verteld had van dien Hospitaalsoldaat, die als Plaatselijk Leider zijn afdeeling zoo prachtig naar boven gewerkt had, toen was hij er doorheen. Toen was de ban gebroken en we hebben genoten van de heel eigen dingen — waarin zeker een meditatief element schuilt — die hij van het Plaatselijk Leiderschap vertelde. Hij sprak over de Plaatselijk Leiders, over de ingewijden van het Instituut van den B. V. L., de mannen, die hun plaatselijke autoriteit niet ontleenen aan hun militairen rang, maar aan de Plaatselijke Commissie, de Gewestelijke Commissie, en in laatste instantie aan de Nationale Commissie. Zijn belangrijke rede werd door deze ingewijden dan ook langdurig en hartelijk toegejuicht.

Inspiratie. Minister Donner, de vertegenwoordiger van de Regeering, heeft

„dat”, wat allen bezielde vorm en leven gegeven. In een bewonderenswaardige improvisatie, telkens door donderende ovaties onderbroken, heeft hij 't „gezegd”. In moeilijke tijden, aldus de minister, wordt de trouw beproefd. En wanneer er menschen zijn, die hunne beslissing om het wettig gezag te steunen — een spannende stilte hing in de zaal — in de moeilijkste tijden, die een land kan hebben, wenschen voor te behouden, dan blijkt uit deze samenkomst wel treffend, dat er óók nog anderen zijn . . .

Aan de ovatie scheen geen einde te komen. Dit was 't hoogtepunt. De B. V. L. had zichzelf hervonden. De eenheid bloeide hoog-op. De eenheid van den Landstorm, die juist staat in 't teeken der moeilijke tijden. Dan is de Landstorm er

Dankt allen oprecht!

Aldus onze Vorstin tot onze Plaatselijk Leiders . . .

Een zeer moeilijke taak nam de heer F. W. van Beek, voorzitter van het grootste Korps, n.l. dat van de Meijerij op zich, toen hij na de geestdrift wekkende toespraak van Minister Donner, zich tot generaal Duymaer van Twist richtte, om hem, ook namens de Plaatselijk Leiders te danken voor zijn bezielende leiding van de Landstormbeweging. Maar hij kweet zich daarvan op uitnemende wijze, en als er één wensch is, dien hij uitsprak, die de gevoelens vertolkte van allen, die de Landstormbeweging kennen, dan was 't wel deze, dat God den generaal nog vele, vele jaren moge sparen voor zijn prachtig vaderlandslievend werk!

Ks.

Verslag van de vergadering.

Donderdag 12 Maart 1931. Plaatselijk Leidersdag te Utrecht.

Bij dezen dag heeft de bedoeling voorgezet, om — waar over het algemeen 't Korps Plaatselijk Leiders in stille zijn belangrijken en belanglozen arbeid verricht — hen eens op den voorgrond te brengen en van de groote waardering voor hun werk in het openbaar te doen blijken.

In Tivoli.

Even over half twaalf kondigde een donderend applaus de aankomst der autoriteiten aan. Daaronder merkten we op:

Zijne Excellentie Mr. Dr. J. Donner, Minister van Justitie, namens de Regeering; van de Nationale Landstormcommissie de heeren L. F. Duymaer van Twist, Mr. A. G. A. Ridder van Rappard; J. R. Snoeck Henkemans en G. F. Boulogne; van de Inspectie van den Landstorm Res. Luit-generaal J. H. Borel, adjudant in b.d. van H. M. de Koningin, Inspecteur van den Vrijw. Landstorm, vergezeld van Majoor J. A. J. M. Schotman; voorts de heeren: Dr. H. Th. s' Jacob, Commissaris der Koningin in de Provincie Utrecht, Dr. J. P. Fockema Andreae, Burgemeester der Gemeente Utrecht; J. H. Th. O. Kettlitz, Lid Gedeputeerde Staten, Voorzitter Gewestelijke Landstorm Commissie „Nieuwe Hollandsche Waterlinie”; W. Gráadt van Roggen, Secretaris-Generaal Jaarbeurs, en Luitenant-Kolonel G. L. M. H. Higly, Garnizoenscommandant, vergezeld van Kapitein F. L. E. Maurenbrecher, Plaatselijk Adjudant.

Voorts merkten wij op de volgende Voorzitters, of waarnemende Voorzitters van de verschillende verbanden; de heeren Johs. Pars (Friesland); F. Bontkes Gosselaar (Groningen); A. Gautier (Drenthe); Ds. G. Hofstede (Vollenhove); J. W. Ch. C. Tucker (Twente); N. J. Lavaleye (IJssel); Ds. A. Hoeneveld (Veluwe); F. J. J. Baron van Heemstra (Veluwzoom); J. H. Th. O. Kettlitz (Nieuwe Holl. Waterlinie); Dr. I. H. J. Vos (Stelling van Amsterdam); P. S. Hartog Heys van Zouteveen (Kennemerland); S. M. Middelhoff (Alkmaar); J. Dercksen H.Mzn. (Gouda); H. C. van Cappelle (Rotterdam); W. Wolff (Dordrecht); Mr. F. J. D. C. Egter van Wissekerke (Monden der Maas); H. Bierman (Zeeland); J. A. Fr. Mallens (West Brabant); F. W. van Beek (De Meijerij) en J. E. L. Haenecour (Limburg).

Onmiddellijk, nadat allen gezeten waren, betrad de Voorzitter van de Nationale Landstormcommissie, Zijne Excellentie L. F. Duymaer van Twist, luit. generaal tit., het spreekgestoelte.

Trouw aan het wettig gezag, en verknocht aan Vorstin en Vaderland . . .

Het kon niet anders, of er moest aan deze gevoelens uiting gegeven worden, door een telegram te zenden aan H. M. de Koningin.

Dit luidde aldus:

Aan Hare Majesteit de Koningin.

De Plaatselijk Leiders van ruim duizend afdeelingen van het bijna 70.000 vrijwilligers tellende instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, heden te Utrecht in Gebouw Tivoli onder leiding van de Nationale Landstorm Commissie bijeen ter versterking van de saamhoorigheid en ter verlevendiging van de gevoelens, die hen aan Uwe Majesteit, het Vaderland en aan den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm verbinden, herdenkende met dankbaarheid en geestdrift den 27 September 1928, toen vijf en twintig duizend vrijwilligers, voor Uwe Majesteit defileerende, hun verknochtheid aan Uwe Majesteit en Uw Huis mochten betoonen, betuigen opnieuw verbiedige hulde en trouw.

De Voorzitter,

L. F. Duymaer van Twist.

Op dit telegram mocht het volgende telegrafische antwoord ontvangen worden

Voorzitter Nationale Landstorm Commissie, Tivoli

Utrecht.

Hare Majesteit dankt allen oprecht voor de gevoelens vertolkt door Uw telegram.

Adjudant van Dienst
ROST VAN TONNINGEN.

In Tivoli op 12 Maart 1931.

Aan het hoofd van den stoet: van links naar rechts Dr. H. Th. s' Jacob, Generaal L. F. Duymaer van Twist, J. R. Snoeck Henkemans en Res. Kolonel J. E. L. Haenecour.

Rede van Generaal L. F. Duymaer van Twist:

De muziek van de Genie zorgde met de tamboers en pijpers van de Mariniers voor een vlotten pas.

Van rechts naar links: Mr. Dr. J. Donner, Min. v. Just., Lt.-Kol. G. M. L. H. Higly, Garn. comm. te Utrecht, J. R. Snoeck Henkemans, lid v/d Tweede Kamer en lid Nat. Landstorm Comm. en Dr. H. Th. s' Jacob, Comm. der Koningin in de Provincie Utrecht.

De Plaatselijke Leiders van „de Meijerij” achter onze kranige Mariniers.

Rede Duymaer van Twist.

De heer Duymaer van Twist sprak ongeveer als volgt:

Generaal L. F. Duymaer van Twist

Landstorm te boek stellen. Want is het geen groote gebeurtenis, dat

Wanneer de geschiedschrijver te zijner tijd in den kring zijner beschouwingen ook het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zal betrekken, zal hij ongetwijfeld desamenkomst in Tivoli te Utrecht op 12 Maart 1931 als een belangrijke gebeurtenis in het leven van den Bijzonderen Vrijwilligen

wij hier bijeen zijn met de voormannen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, met de kern der landstormbeweging, met hen, die in den lande aan de bijna 70.000 vrijwilligers van het instituut mede leiding geven? Dat is geen alledaagsche zaak.

Hoe moeilijk is het vaak om belangstelling voor een vergadering te wekken, vooral als daardoor lange reizen moeten worden ondernomen en op een werkdag midden in de week wordt vergaderd. Onze plaatselijk leiders hebben het bij intuïtie gevoeld van hoe groote beteekenis deze bijeenkomst moest zijn; vandaar hun trouwe opkomst. Zelfs de verst verwijderde afdeelingen zijn hier vertegenwoordigd.

Op de presentielijsten, die van de onderscheidene Gewestelijke Verbanden bij de Nationale Landstorm Commissie zijn binnengekomen, vinden wij de namen der plaatselijk

leiders vermeld, zowel van de afdeelingen op het eiland Texel en van die der Waddenkusten, als die van de afdeelingen in Zeeuwsch-Vlaanderen en in Zuid-Limburg.

De plaatselijk leiders der afdeelingen van het instituut, hier en daar vergezeld door een lid van de Gewestelijke Commissie, tot een aantal van bijna 1000 vrijwilligers, hebben zich naar hier gespoed, om van hunne levendige belangstelling in ons mooie instituut blijk te geven.

Dit stemt tot groote dankbaarheid. Ik roep U plaatselijk leiders en allen, die met U zijn opgetrokken naar de oude bisschopsstad namens de Nationale Landstorm Commissie een hartelijk welkom toe.

De laatste maal, dat wij elkander zagen, was op den schitterend geslaagden Nationalen Landstormdag van 27 September 1928, toen meer dan 25.000 vrijwilligers, defilerend voor

H. M. de Koningin en de Koninklijke familie, met heilig enthousiasme de trouw en liefde voor Vorstenhuis en Vaderland vernieuwden en bezegelden.

Dat wij U heden op dezen eersten plaatselijk leidersdag weer mogen ontmoeten en begroeten, is voor de Nationale Landstorm Commissie een voorrecht en een eer.

De Nationale Landstorm Commissie heeft de noodzakelijkheid gevoeld om ter versterking van de saamhoorigheid onder de vrijwilligers en tot het aanwakkeren van den goeden geest onder de leden van het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, de leiders der plaatselijke afdeelingen op te roepen om hier met elkander een wijle te vertoeven.

De beteekenis van deze samenkomst wordt in niet geringe mate verhoogd door de aanwezigheid van verschillende burgerlijke en

milit
voor
wijze
lever
mooi
volk
In
willig
neem
een l
De
insti
De
niet
ure
In
lijk
spil
draa
Va
leder
word
Ma
plaat
He
leid
Ui
selijk
He
leide
man
Land
Gi
W
Ga
den
Gods
insti
hech
rech
have
La
belo
verk
Er
dag
ge U
het
G
onze
die
bezi
naar
te z
O
op
een
zen
(
Will
hym
heb
D
Com
Velo
een
D
wer
hee
am
stor
T
van
ove
hui
voe
gad
kon
van
gew
wed
wor
Z
hur
din
wor
me
I
van
Mr

militaire autoriteiten, die spreker dank bracht voor hunne aanwezigheid, om er voorts op te wijzen, dat deze tegenwoordigheid het bewijs levert van hunne liefde en sympathie voor ons mooie instituut, waaraan het Nederlandsche volk zooveel dank verschuldigd is. (Applaus).

In het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm — zoo ging spr. verder — neemt de instelling van den plaatselijk leider een belangrijke plaats in.

Deze instelling is de ruggegraat van het instituut.

De Nationale Landstorm Commissie kan er niet dankbaar genoeg voor zijn, toen ter goeder ure het plaatselijk leiderschap werd ingesteld.

In den kring van de afdeeling is de plaatselijk leider de ziel van de beweging. Hij is de spil waaromheen het leven der afdeeling draait.

Van zijn optreden hangt af, of er onder de leden de gewenschte saamhoorigheid gevonden wordt en de goede geest tot uiting komt.

Met weinig financiële steun, moet de plaatselijk leider veel tot stand brengen.

Het succes van de afdeeling is van zijn beleid afhankelijk.

Uit dit alles blijkt, dat de taak van den plaatselijk leider niet gemakkelijk is.

Het is mij, die den arbeid van den plaatselijk leider weet te waardeeren, een behoefte, U mannen, den hartelijken dank van de Nationale Landstorm Commissie te brengen.

Gij verricht schitterend werk.

Wij kunnen U niet missen.

Ga zoo voort, geeft Uwe beste krachten aan den arbeid die U lief is geworden, opdat onder Gods zegen en onder Uwe leiding ons mooie instituut zich blijve ontwikkelen tot een hecht en stevig bolwerk, dat in staat zal zijn recht en gerechtigheid onder ons volk te handhaven.

Laten wij daartoe ook hier ter plaatse de belofte van trouw aan het Vaderland en van verknoctheid aan het Oranjehuis vernieuwen.

En wanneer gij dan aan den avond van dezen dag van hier gaat en huiswaarts keert, moge ge U dan gedragen weten door de liefde van het Nederlandsche volk.

Groot Uwe mannen van ons en zeg ze, dat onze gedachten bij hen zijn. Mogen de uren, die gij hier doorbracht, U nieuwen moed en bezieling geven, om de taak, die gij op U neemt met toewijding en getrouwheid voort te zetten. (Langdurig applaus).

Onder enthousiast applaus werd daarop, op voorstel van den voorzitter besloten een telegram aan H. M. de Koningin te zenden.

Onmiddellijk daarop zette men het Wilhelmus in, en zelden zal onze volkshymne gloedvoller en warmer geklonken hebben tusschen Tivoli's muren.

Rede Boulogne.

De Secretaris der Nationale Landstorm-Commissie, de Res. eerste luitenant der Veld-Artillerie G. F. Boulogne gaf hierna een voordracht over het Plaatselijk Leiderschap van den B. V. L.

Res. 1e Luitenant
G. F. Boulogne

De heer Boulogne zette uiteen dat het Plaatselijk Leiderschap een functie in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is, welke ophoudt zoodra de vrijwilligers onder de wapenen komen.

De Plaatselijk Leiders verrichten hun werkzaamheden voor de afdeelingen geheel vrijwillig en belangeloos. Zij zijn ambtshalve lid der Plaatselijke Landstorm Commissiën.

Tot hun arbeid behoort het aanhouden van een register van hun afdeeling; het overgeven van de vrijwilligers bij verhuizing naar andere afdeelingen; het voorbereiden van de propaganda-vergaderingen en de huishoudelijke bijeenkomsten der afdeeling; het voorbereiden van de gezamenlijke reizen naar landdagen, gewestelijke vergaderingen en schietwedstrijden en het huisbezoek bij verafwonende vrijwilligers.

Zij verlenen den Korpscommandant hunne medewerking voor de voorbereiding van de opkomst der vrijwilligers en worden ook in de meeste gevallen belast met de instructie bij de schietoefeningen.

(Langdurig applaus).

Daarop sprak, als vertegenwoordiger van de Regeering, de Minister van Justitie, Mr. Dr. J. Donner.

Rede Minister Donner.

Spr. begon met mede te deelen, dat zijn ambtgenoot van Defensie tot zijn groote spijt verhinderd was hier aanwezig te zijn, omdat hij vandaag in de Eerste Kamer de Defensiebegroting heeft te verdedigen.

Min. Mr. Dr. J. Donner

Spr. wees er vervolgens op, dat een samenkomst als deze verheffend en stimuleerend moet werken, omdat deze groote opkomst der leiders een bewijs is van den samenhang van het geheel.

Dat geheel heeft zijn groote waarde. Om ons heen ziende in de wereld vallen er verontrustende verschijnselen waar te nemen, ook Nederland heeft zijn deel gekregen van den economischen nood. Wanneer er welvaart is, is de kwestie van gehoorzaamheid aan het wettig gezag niet zoo moeilijk; daarom is het een verheffend gezicht, dat wij in dezen meer ernstigen tijd de honderden hier bijeen zien als representanten van de duizenden, getuigend van beproefde trouw onder alle omstandigheden. (Applaus). Een gelukkig verschijnsel is 't, dat waar er een categorie bestaat, welke zich haar beslissing inzake gehoorzaamheid aan het wettig gezag wenschte voor te behouden, wij hier zien dat er ook nog anderen zijn. (Daverend applaus). Trouw aan uw plicht en uw God, besloot spr.; kunt gij gerust voorwaarts gaan, op Hem vertrouwend, doch, als het moet, vastberaden, om het gezag te handhaven, het bestaan waarvan altijd een waarborg zal zijn voor onze vrijheid! (Daverende toejuichingen).

Opnieuw zongen allen hierna een couplet van het Wilhelmus, het welbekende „Mijn schild ende betrouwen”, alsmede ook twee coupletten van het Landstorm Lied.

Dan verkreeg het woord de heer F. W. van Beek, burgemeester van Bostel, en voorzitter van het grootste Landstorm Verband, de Meijerij:

Spr. wenschte den voorzitter geluk met zijn laatste bevordering tot luit.-generaal en hij hoopte, dat de heer Duymaer van Twist nog lang de gezondheid geschonken mocht worden om te blijven ijveren voor den Landstorm.

Spr. wees erop, dat de Landstorm, die nog immer in omvang toeneemt, een belangrijke taak heeft, en hij sprak de verwachting uit, dat ook in deze moeilijke tijden, het instituut zich terdege zijn roeping bewust is. De landstormers zullen naar best vermogen voortgaan, mede te helpen den geest te bekampen van gisting en verzet en zij allen zullen zich aansluiten bij de bede voor het welzijn van Vorstenhuis en Vaderland. (Applaus).

De voorzitter sloot daarop de vergadering, waarna korpsgewijs, met muziek voorop, werd opgemarcheerd naar het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, waar allen aanzaten aan een gemeenschappelijke lunch.

Des middags werd daarop de Jaarbeurs bezichtigd.

Een woord van hulde ten slotte aan de Regelingscommissie, aan de Res. Majoors K. A. van Schelven en K. L. Schell, en aan de Res. eerste luitenanten Mr. J. G. A. van Geldorp Meddens en Mr. J. van Mechelen.

DE INTERGEWESTELIJKE SCHIETWEDSTRIJD TE BREDA 1931.

De intergewestelijke wedstrijd voor de 4 Zuidelijke Landstormkorpsen, welke op 19 t/m 22 Mei 1931 te Breda zal worden gehouden, zal plaats hebben volgens de beginselen, die ook hebben gegolden voor den Nationalen Schietwedstrijd 1930.

De wedstrijd zal plaats vinden op de garnizoensschietbanen te Breda.

Voor het reizen zal wederom van vervoerbewijzen gebruik kunnen worden gemaakt, terwijl ter tegemoetkoming aan de Gewestelijke Commissiën per deelnemenden schutter f 1,— zal worden beschikbaar gesteld.

Alle Officiëren en Koningsschutters uit de korpsen mogen deelnemen aan den intergewestelijken wedstrijd.

Teneinde tegemoet te komen aan het bezwaar, dat degenen, die steeds met K.S.O. geoeffend hebben, ingedeeld worden bij hen, die steeds op scherp hebben geoeffend, zal de korpswedstrijd scherp op 100 M. (vijftallen) worden gesplitst in een korpswedstrijd scherp op 100 M. voor hen, die steeds met scherp hebben geoeffend en een korpswedstrijd scherp 100 M. voor hen, die op K.S.O. hebben geoeffend.

De af te vaardigen vijftallen worden op dezelfde wijze samengesteld als voor den Nationalen Schietwedstrijd is geschied, met dien verstande, dat van elke plaatselijke Afdeeling minstens één vrijwilliger te Breda moet uitkomen.

Het aantal af te vaardigen korpschutters is als volgt vastgesteld:

Zeeland	360 man;
West-Brabant	240 „
de Meijerij	800 „
Limburg	450 „

De verhouding tusschen de vijftallen wordt 2 : 3 : 1, nl. 1/3 der af te vaardigen schutters dient te worden gekozen uit de scherpschutters, 1/2 uit de 1e klasse schutters en 1/6 uit de schutters 2e klasse.

Slechts afgevaardigde schutters nemen aan dezen wedstrijd deel.

De navolgende wedstrijden zullen worden gehouden:

- 1°. Personeele wedstrijd voor alle koningsschutters (uitgezonderd voor de Officiëren-Koningsschutters), scherp op 100 M.
- 2°. Korpswedstrijd scherp, voor Scherpschutters, die met scherp hebben geoeffend, op 100 M.
- 2a. Korpswedstrijd scherp, voor Scherpschutters, die op K.S.O. hebben geoeffend, op 100 M.
- 3°. Korpswedstrijd scherp, voor Schutters 1e klasse, die met scherp hebben geoeffend, op 100 M.
- 3a. Korpswedstrijd scherp, voor Schutters 1e klasse, die met K.S.O. hebben geoeffend, op 100 M.
- 4°. Korpswedstrijd scherp, voor Schutters 2e klasse, die met scherp hebben geoeffend, op 100 M.
- 4a. Korpswedstrijd, voor Schutters 2e klasse, die met K.S.O. hebben geoeffend, op 100 M.
- 5°. Personeele wedstrijd voor officieren op Legerpistool kaliber 9 mM. (M. '25, No. 2, patroon No. 21).
- 6°. Personeele wedstrijd op scherp of K.S.O. naar keuze, 100 M. en 15 M.

Aantallen schutters, welke worden afgevaardigd.

Landstormkorps	Deelnemers aan de korpswedstrijden voor			daarboven nog de Konings-schutters en de Officiëren.
	Scherpschutters	Schutters 1e kl.	Schutters 2e kl.	
Verband Zeeland.	120 (24 vijftallen)	180 (36 vijftallen)	60 (12 vijftallen)	
Verb. W.-Brabant	80 (16 „)	120 (24 „)	40 (8 „)	
de Meijerij	250 (50 „)	400 (80 „)	150 (30 „)	
Limb. Jagers	150 (30 „)	225 (45 „)	75 (15 „)	

Eere-Comité.

De samenstelling van het Eere-Comité zal nader worden vastgesteld.

Officieele opening.

Op Dinsdagmiddag te 2½ uur n.m. zal de officieele opening van den Intergewestelijken Schietwedstrijd plaats vinden. De Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, Luitenant-Generaal b.d. L. F. Duymaer van Twist, zal een openingswoord spreken.

Wedstrijd-Commissie.

Deze Commissie, kenbaar aan een groene roset, bestaat uit de navolgende Heeren: W. van Ingen Schouten, Voorzitter, Reserve-Luitenant-Kolonel der Infanterie, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „de Veluwzoom”; K. L. Schell, Secretaris, Reserve-Majoor der Artillerie, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Stelling van Amsterdam”;

D. de Jonge, Reserve-Kapitein, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Groningen”;

C. E. I. d. e. r. m. a. n. s., Kapitein der Infanterie, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Kennemerland”;

Jhr. J. A. I. H. G. r. a. f. l. a. n. d., Reserve-Eerste-Luitenant voor Spec. Diensten, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Limburg”.

Uitgebreid met de navolgende personen:

P. G. Laernoës, Secretaris Gewestelijke Landstorm Commissie „Zeeland”.

Pastoor Jos. van Genk, Secr. Gewestelijke Landstorm Commissie „West-Brabant”.

E. B. M. van Agt, Secretaris Gewestelijke Landstorm Commissie „de Meijerij”.

Commissie van ontvangst.

Deze Commissie, kenbaar aan een oranje roset, bestaat uit leden van de Gewestelijke Landstorm Commissie „West-Brabant”.

Aanvang der wedstrijden.

Op de eerste drie schietdagen vangen de wedstrijden aan om 10 uur v.m. Den laatsten dag zal om 9 uur v.m. worden begonnen.

Om 5 uur des namiddags eindigen de wedstrijden.

Verdeeling der schietdagen.

19 Mei	20 Mei	21 Mei	22 Mei
Limburg	de Meijerij (gedeelte)	de Meijerij (gedeelte)	Zeeland
	West-Brabant (gedeelte)	West-Brabant (gedeelte)	

Reserve-Schutters.

Het aantal reserve-schutters is bepaald op 25 per Landstormkorps, naar behoefte te verdeelen over de verschillende klassen.

Personeele wedstrijden.

De schutters, die deelnemen aan den personeelen wedstrijd scherp, zullen dezen wedstrijd schieten op dezelfde banen, waarop de korpswedstrijden voor scherp worden gehouden nl. onmiddellijk na de korpsserie.

Logies.

Een gedeelte van het Landstormkorps „Verband Zeeland” zal 21 Mei a.s. des namiddags te Breda aankomen en aldaar in de Chasse kazerne worden ondergebracht. Voor het toezicht op deze logeerende troepen zal de commandant van dit Landstormkorps 2 officieren aanwijzen.

De legering van deze vrijwilligers zal overigens geschieden naar de bepalingen, voorgeschreven door den Commandant van het 6e Regiment Infanterie.

Op den dag van aankomst zal aan deze troepen een middagmaal worden verstrekt en des morgens een ontbijt.

Ook zal gezorgd worden voor handdoeken, zeep en het noodige servies.

Voeding.

Behalve het hiervoren genoemde, zorgt noch de Nationale Landstorm Commissie, noch de schietwedstrijdcommissie voor de verstrekking van eenige consumptie.

Vervoer te Breda.

De schutters worden, indien zij met meer dan 25 personen tegelijk per spoor aankomen, met een autobus kosteloos vervoerd van het station naar de schietbanen te Ginneken.

Tusschen het station Breda en het Mastbosch te Ginneken bestaat een geregelde autobusverbinding.

Op den radiator (voorzijde) dezer autobussen is een G. of B. geplaatst.

De wagens, waarop een B. staat, gaan langs de Baronielaan, die waarop een G. is geplaatst, langs de Markt te Ginneken.

Tenten.

Op het schietterrein zijn aanwezig:

- 1 tent voor de officieele ontvangst van autoriteiten en genoodigden;
- 1 tent voor het bureau van de wedstrijd-commissie;
- 1 tent voor de prijzen;
- 1 tent voor den kamp-commandant;
- 1 algemeene consumptietent;
- 1 tent voor geneeskundige hulp;
- 1 administratietent.

In de consumptietent zijn ververschingen verkrijgbaar tegen vastgestelden prijs.

Meldingen bij het wedstrijd-bureau.

Bij aankomst van een Verband of gedeelte daarvan meldt zich de commandant onmiddellijk op het wedstrijd-bureau, alwaar nadere mededeelingen zullen worden gedaan.

Algemeene bepalingen.

Aan elken deelnemer zal een programma worden uitgereikt.

Er wordt alleen geschoten met geweren en pistolen op de banen aanwezig, dus mogen er geen eigen wapenen worden medegenomen.

Tijdens de middaguren zal één der te Breda aanwezige muziekkorpsen, welke door hun regiments-commandanten daartoe welwillend beschikbaar worden gesteld, zich doen hooren.

LANDSTORMAVOND TE DORDRECHT.

De groote zaal van Kunstmin was bezet met een enthousiaste schare vrijwillige landstormers.

Onder de aanwezigen bevonden zich, behalve de woordvoerders, de heeren P. L. de Gaay Fortman, burgemeester dezer gemeente, Mr. Dr. L. N. Deckers, Minister van Defensie, Generaal Duymaer van Twist en Hans Martin, de secretaris der directie van de Kon. Luchtvaart Mij., de heeren Majoor Linden, Kol. Oele, commandant van de mariniers te Rotterdam; Dr. Severijn, lid der Tweede Kamer; P. Rijdsdijk, van Sliedrecht; J. A. J. Jansen, van Zwijndrecht.

Eerste spreker was de heer P. L. de Gaay Fortman.

P. L. de Gaay Fortman, Voorz. Gew. Landstormcom. „Dordrecht”.

Spr. heet allen welkom, inzonderheid Z. Exc. Minister Deckers, wiens sympathie zeker onverdacht is, daar hij tot de oprichters van den B. V. L. behoort.

Dan heet spr. welkom Generaal Duymaer van Twist en Kapt. Kraak, vertegenwoordiger van den inspecteur van den B. V. L., het Dordr. Fanfarekorps, het zangkoor van Eben-Haëzer en ook wel bijzonder den heer Martin, die als „Dritte im Bunde” hoopt op te treden. Ook de aanwezigheid van majoor Oele is spr. aangenaam.

De Res. Kapt. van Rees bood hierop namens de Afdeling Dordrecht van de Algemeene Vereeniging van Verlofs-officieren een mooie bloemenmand aan, hetwelk met applaus werd begroet.

Eben-Haëzer's Zangkoor zingt dan,

onder directie van den heer A. J. Scheurkogel, een drietal nummers, die bijzonder in den smaak vielen.

J. A. J. Jansen, Secr. Gew. Landstormcom. „Dordrecht”.

Het woord is dan aan Mr. Dr. Deckers, minister van defensie. Een hartelijke ovatie wordt den minister gebracht als hij ten toneele verschijnt.

Spr. is dankbaar voor de vriendelijke woorden, die de burgemeester tot hem richtte. Spr.'s belangstelling is vanzelfsprekend, want de regering is z. i. de eerstgeroepene om te waardeeren, dat 70.000 landsgetrouwen vereenigd zijn in den B. V. L. Spr. heeft er waardeering voor, dat de landstormers zelfs uit het land van Altena hier aanwezig zijn.

Spr. heeft er behoefte aan, om hier de landstormers te danken. Spr. weet, dat zij bereid zijn om zich tot het laatst te geven, omdat liefde hen drijft, drijft tot vaderlandsliefde. Dubbelen dank brengt spr. de landstormers, nu zij in dezen zorgvollen tijd ook trouw wenschen te blijven. Spr. kan dat ook begrijpen van hen die wonen in of in de omgeving van een zoo historische stad als Dordrecht is.

Als onze erfvijand, het water; onze dijken dreigt te breken, dan loopt alles uit om het land voor overstrooming te bewaren;

Minister Mr. Dr. L. N. Deckers

Ziehier het beeld van den B. V. L., die ook wel eens kan worden opgeroepen als ander gevaar dreigt. Gij, Landstormers, wenschte te doen, wat wij allen wenschen te doen, nl. verdedigen de kroon van ons Vorstenhuis, waarvan we zooeven zongen: Domini, salvam fac Regnam nostram.

Onmiddellijk hierop wordt staande het eerste couplet van ons schoone Wilhelmus gezongen.

Na dezen verschijnt Generaal Duymaer van Twist op het podium, begroet met een geestdriftig applaus.

Spr. heeft gaarne op zich genomen om op dezen feestavond een enkel woord te spreken. Overal, waar de landstormers saamkomen wordt eenzelfde enthousiasme waargenomen. Dat stemt tot groote waardeering. Het geheim van onze organisatie is hierin gelegen, dat wij trouwe vaderlanders zijn. Toch zou onze organisatie niet zijn uitgegroeid tot een organisatie van 70.000 mannen, als daar niet was de steun van zoovele burgerlijke en militaire autoriteiten. Dank brengt spr. ook aan de gewestelijke en plaatselijke commissiën, met name aan den heer de Gaay Fortman, onder wiens leiding het Verband Dordrecht geworden is een der beste verbanden van het land. Spr. bidt hem en zijn gezin Gods zegen toe.

Helaas zijn er altijd nog menschen, die ons instituut niet kennen. Wij zijn, zegt spr., geen militaristen, maar ook geen fascisten, omdat wij gruwen van het fascistisch gezag. Ook zijn wij geen imperialisten omdat wij de grenzen niet willen verleggen. Wij willen maar één ding: „Wij willen Holland houden”. (Geestdriftig applaus).

Bij iedere gelegenheid waarbij wij te zamen komen, vernieuwen wij de aanhankelijkheid en de trouw aan vaderland en vorstin. Het brute geweld, dat voor niets uit den weg gaat, komt in Rusland tot openbaring. Het biedt in 't verschiet de gevangenis en het schavot. Om nu de vrijheid te behouden moet worden opgekomen tot handhaving van het gezag, want het gezag is het hoogste goed dat een volk te verdedigen heeft.

Het instituut van den B. V. L. is geboren in den nood der tijden. Bereid is 't, als 't moet, goed en bloed te geven voor vaderland en vorstin. Spr. vraagt: Heb den Vrijw. Landstorm lief. Want als men spr. vraagt, of er nog redenen aanwezig zijn dat het instituut blijft voortbestaan, dan antwoordt spr. volmondig met ja. Want het gevaar van het communisme bestaat. Het instituut van den B. V. L. moet paraat zijn en paraat blijven.

Eén ding is echter noodig, wil het instituut zijn plaats behouden, dat het zijn nationaal karakter behoudt. Want alleen in het nationaal besef ligt onze sterkte.

Moge de belofte van trouw worden vernieuwd tot heil van ons vaderland en tot heil onzer koningin. (Applaus).

Hierna kregen we nummer zeven: colonnegewe, met begeleiding van tamboer en pijpers, onder leiding van sergeant D. Leissner. Een heel mooi nummer, waarin de excerceerende mariniers meermalen applaus mochten ontvangen. Wat ons daarbij trof was de correctheid waarmee de oefeningen werden uitgevoerd in allerlei standen en bewegingen. In bijna alle uitvoeringen lieten de geweren ons de bekende W zien.

Na de pauze treedt de heer Hans Martin naar voren tot het houden van een causerie over de luchtreis Amsterdam-Batavia. De heer P. L. de Gaay Fortman leidt den spreker in.

Spr. wil allereerst iets zeggen over het doel van deze luchtreis. De verbindingen met Indië zijn tot nu spoor en boot geweest. In 1919 — omdat spoor en boot langzamerhand aan de grens van hun snelheid gekomen waren — ging men eens denken over een luchtlijnverbinding. Spr. zegt, dat het luchtverkeer nog maar in z'n beginstadium verkeert. De fantasie heeft veel gespeeld, maar de stoutste fantasie van 1919 is toch in 1931 overtroffen.

**VANDELS
FLAGGEN
LOVEN**
MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 10813
HOF. EN RIJKS
LEVERANCIER

W. J. M. Linden, Res.-Maj., Commandant van het Landstormkorps „Verband Dordrecht”.

Niemand had toen gedacht aan een vaste verbinding met onze Oost. Het vliegtuigverkeer is nu nog gebaseerd op 12 dagen. Sommige duren even korter, 9 dagen, sommige helaas ook langer. Spr. heeft de reis meegemaakt. Zij heeft drie en een halve maand geduurd. De vliegtuigen voor Indië zijn van het 3-motoren type, waarin men zich tamelijk veilig weet. Het nieuwste vliegtuig loopt met een snelheid van 190 KM. per uur, kan 225 KM. loopen. Zelfs kan met 300 KM. worden geloopt. Spr. voorspelt dat de meesten onzer het zullen beleven, dat de luchtreis Amsterdam-Batavia in 4 dagen zal worden afgelegd.

Op het oogenblik zijn we, zegt spr. zoover, dat met de meeste scheepsstations radiotelegrafische verbinding mogelijk is. Zoo kan de route beduidend worden verbeterd. De vliegtuigen hebben twee bestuurders aan boord. Dan is aan boord een werktuigkunde, die 's avonds zijn werk heeft. Er is nog een máár en dat is, dat het verkeer in Azië niet is aangewezen op snelverkeer. Dan is aan boord een marconist, terwijl in de toekomst nog een tweedewerktuigkundige meegenomen moet worden. De kajuiten zijn buitengewoon gezellig en van alle comfort voorzien.

We staan nog aan 't begin, maar spr. geloóft, dat in dit werk iets grootsch wordt volbracht. In de lucht wordt onze vlag 't hoogst gehouden, want met deze tochten houden wij den naam van ons land in alle landen en werelddeelen hoog.

Daarna geeft Dordrecht's Fanfarekorps een paar muzieknummers die, als steeds bij marsmuziek, er wel in willen.

De avond wordt besloten met een filmvertooning.

Ruim half elf was deze prachtpropagandasamenkomst afgelopen.

Hulde aan de ijverige organisatoren, die zoo'n treffelijk programma wisten saam te stellen.

LANDSTORMKORPS „DE MEIJERIJ”.

Het bureau van den Commandant van opgemeld korps is vanaf 23 Maart j.l. verplaatst naar: Infanteriekazerne I. te Nijmegen.

GEWESTELIJKE LANDSTORMCOMMISSIE „DE IJSSEL”.

Afgetreden als lid van bovengenoemde Commissie: de Reserve-Luitenant-Kolonel F. J. J. Baron van Heemstra, wegens benoeming tot Commandant van het Landstormkorps „de Veluwzoom”;

benoemd: P. van Linden Tol, Reserve-Luitenant-Kolonel der Infanterie, te Brummen en J. L. Kleintjes te Heerde.

VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS „MOTORDIENST”.

In plaats van den Reserve-Luitenant-Kolonel F. J. J. Baron van Heemstra is als Districtscommandant van het Landstormkorps „Motordienst” voor het Twentsch Verband en het Landstormkorps „De IJssel” benoemd de Reserve-Eerste-Luitenant voor Speciale Diensten Jhr. A. F. Meijer.

Herdenking van het 10-jarig bestaan van het Landstormkorps „Luchtwachtdienst“.

NATIONALISTISCHE MILITIE.

Legerorders 1931.

Nr. 66.

Ministerieele beschikking van 3 Maart 1931
IIde Afd. B. Nr. 87.

1. Blijkens berichten in de dagbladpers is of wordt door leden van het „Verbond van Nationalisten“ overgegaan tot de vorming van een zoogenaamde „Nationalistische Militie“.

2. Op grond van het bepaalde in Artikel 17, aanhef en sub b, van het Reglement betreffende de krijgstuicht, wordt bekend gemaakt, dat het, als zijnde strijdig met de belangen van de krijgstuicht, den militair **verboden** is deel te nemen of leiding te geven aan bedoelde „Nationalistische Militie“, of deze op eenigerlei andere wijze te bevorderen.

P. VAN DER STEEG.

Onder groote belangstelling heeft de Heer P. van der Steeg, lid van de Gewestelijke Landstormcommissie „Rotterdam“ op 7 April j.l. het feit herdacht,

dat hij 40 jaar geleden in 's rijks dienst is gekomen.

Van de zijde der Gewestelijke Commissie is hem voor zijn velen arbeid ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm hulde en dank gebracht.

LANDSTORMKORPS VERBAND ALKMAAR.

In de vergadering der Gewestelijke Landstorm Commissie op 21 Maart 1931, heeft de Edelachtb. heer W. de Geus, wegens gezondheidsredenen als lid en voorzitter onzer Commissie bedankt.

Als Voorzitter is thans benoemd de Edelachtb. heer S. M. Middelhoff, Burgemeester te Hoogkarspel.

Als lid onzer Commissie is toegetreden de Hoogedelgestr. heer J. A. Brederode, Majoor der Infanterie, oud-aangewezen Commandant van het Verband Alkmaar.

Tevens is in deze vergadering besloten tot aanschaffing van het Verbands-vaandel.

JONGENS EN MEISJES.

Een hartelijke gelukwensch aan allen, die op school verhoogd zijn! En een troostwoord voor sommigen die niet overgingen! Bij deze laatste hoop ik maar, dat het niet door luiheid of onoplettendheid aan eigen schuld is te wijten.

Izak Slabbekoorn! Toen ik in de Paaschweek door Zeeland stoomde van Vlissingen naar Rotterdam, zag ik links van 't station Biezelinghe een huis staan, waarop ik las: Huize *Everdijk*. 'k Heb nog uitgekeken uit den sneltrein, of ik m'n jongen vriend, Landstormer-in-dendop, niet zag staan. Maar 't was mis! Misschien was je juist bezig op 't land, om te helpen met het aardappels poten.

Voortaan komen de prijswinnaars geregeld in „Het Landstormblad“ voor. Als er soms te weinig plaatsruimte voor ons in de krant over mocht zijn, dan moet er maar eens een verhaaltje of versje bij inschieten. Want het is een lastige toer, om uit één varken twee ruggen te snijden. Ik zou anders om jullie wel wenschen, dat ik die kunst verstond.

Voor een prachtig boek, als prijs, komen dezen keer in aanmerking:

Betsy Deys, Amsterdam; Douwe Holwerda, Houwerzijl; Sien Huisman, Bleiswijk; Arie de Reus, Melissant; Thomas Knappe, Sommelsdijk; Grietje Sterenberg, Ten Post; Cornelis Zwaan, Opperdoes; Jan Asma, Amersfoort; Geeske Amoraal, Dordrecht; Neeltje Veldhuizen, Doorn.

UITGAVEN VAN NIJGH & VAN DITMAR N.V., UITG., ROTTERDAM

J. W. BRAND

De Automobielenhaar Behandeling

17e druk met ruim
190 figuren, tabellen
en uitslaande platen

Ingenaaid f 3.— gebonden f 3.75

A. J. GELDERBLOM

De electrotechniek van den automobiel

131 figuren tusschen den tekst en 3
uitslaande platen

Ing. f 2.75, geb. f 3.50

De Motor- en Rijwielwet

Overzichtelijk bewerkt door

E. W. BEEKMAN

Inspecteur van Politie 1ste kl. te Rotterdam

Prijs in manilla omslag f 1.25

In slap linnen omslag f 1.50

Voor Jong Nederland

HUGH LOFTING

De Geschiedenis van Dr. Dolittle

Ingen. f 2.—, Geb. f 2.90

De Zeereizen van Dr. Dolittle

Ingen. f 2.50, Geb. f 3.25

Het Postkantoor van Dr. Dolittle

Ingen. f 2.50, Geb. f 3.25

Het Circus van Dr. Dolittle

Ingen. f 3.—, Geb. f 3.90

De Dierentuin van Dr. Dolittle

Ingen. f 3.—, Geb. f 3.90

BIJ DEN BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR

Afd. Alkmaar.

Als leden van de Plaatselijke Commissie zijn toegetreden de WelEd. heer S. W. Eyssen, Fabrikant en de WelEd. heer J. J. Adriaanse, Hoofd Bijz. school.

Afd. Heiloo.

Als lid der Plaatselijke Commissie is toegetreden de Edelachtb. heer A. J. C. Maas Geesteranus, Wethouder te Heiloo.

Afd. Limmen.

Als lid der Plaatselijke Commissie is toegetreden de Zeereerw. heer Pastoor P. A. de Wolf.

Afd. Schermerhorn.

Wegens vertrek naar elders heeft de heer Th. Bisschop bedankt als Pl. Leider, in zijn plaats is benoemd de heer M. Kouw.

Afd. Hoogkarspel.

Als leden der Plaatselijke Commissie zijn toegetreden de Zeereerw. heer Pastoor A. P. C. Konijn en de WelEd. heer J. A. Spigt.

Afd. Onderdijk.

Bedankt als Voorzitter der Plaatselijke Commissie den Zeereerw. heer Pastoor J. C. Vijverberg, en benoemd als Voorzitter de WelEd. heer G. Laan.

Afd. Westwoud.

Als Secretaris der Plaatselijke Commissie is benoemd de WelEd. heer E. Groot; als lid toegetreden de WelEd. heer H. v. d. Vlugt.

Afd. Weere.

Wegens vertrek naar elders heeft de Zeereerw. heer Pastoor G. J. v. Oostwaard als Voorzitter bedankt in zijn plaats; benoemd de Zeereerw. heer Pastoor J. J. M. Janssen-Schmidt.

Groep A.

(Onder de 10 jaar.)

Nederlandsche Plaatsnamen.

Gose	—	Barde.
Heelner	—	Hondmel.
Banar	—	Helraam.
Aarklam	—	Dorno.
Honor	—	Kepman.
Anses	—	Gaduo.
Vademen	—	Blasdrow.
Zellow	—	Dretneev.
Teli	—	Zaadman.
Nekrijk	—	Truglib.
Hagenriln	—	Snertavo.
Arendpool	—	Henziu.

Groep B.

(Boven de 10 jaar.)

Gevleugelde woorden.

I. z. . . h. n!
V. . . . G. . . , e. . . d. . . K. . . . g;
H. . . r. . . w. . . . e. . . b. . . m;
T. . . i. . . g. . . d;
A. a. . . t;
R. r. . . t;
L. b. . . t;
O. . . , W. . . , t. . . . b. . . t;
E. m. . . . m. . . t;
D. . . w. . . . w. . . t;
D. a. w. . . t; .
E. d. . . . h. . . l. . . t;

Voor nieuwelingen geef ik weer eens 't adres:

Postzegel
van
6 cent

AAN OOM BERTUS,
p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht, 50,
's-GRAVENHAGE.

Twee Bandietjes.

Mimi met haar snorrebaard,
Nero met z'n stompjes-staart,
Dollen, tollen in het rond,
Leven saam als kat en hond.

Mimi is het spinstertje,
Nero is het pincertje:
Twee bandietjes eerste rang,
Wildebrassen van belang.

Mimi krabbelt aan 't buffet,
Nero knabbelt aan 't karpert,
Tot de vrouw roept: „Schelmen, zeg!
Houdt toch op, of 'k jaag je weg!“

Mimi, 't snuitje rozerood,
Nero met z'n manken poot,
Snoepen samen allerhand,
Slapen samen in één mand.

Mimi met fluweelen vacht,
Nero, 't pelsje zijdezacht,
Poetsen druk voor hun fatsoen,
Zooals nette lui steeds doen.

Mimi met haar voetjes wit,
Nero met z'n scherp gebit,
Geven vaak elkaar een lik,
Soms ook wel een fermen tik.

Mimi met haar zacht gesnor,
Nero met z'n fel geknor; — —
Spant het, 't vrouwtje zegt dan barsch:
„Ingerukt bandietjes! — marsch!“

OOM BERTUS.

STUDEERENDEN IN TECHNIEK,
HANDELSWETENSCHAPPEN ENZ.

Vraagt het **STUDIEBLAD** van het

**NIEUW INSTITUUT
GROOT-NEDERLAND**
OLYMPIAPLEIN 61, AMSTERDAM
TELEFOON 26560

VOOR ONTWIKKELDE DAMES EN HEEREN
GELEGENHEID OP TE TREDEN ALS
CORRESPONDENT

**Nederlandsche
Handel-Maatschappij N.V.**
AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE
Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

**ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS**

Belasting eischt Boekhouding!

Uw boekhouding in orde vanaf
f 5.— per maand door het

ADMINISTRATIEKANTOOR P. BAKKER
BLEEKERSINGEL 29 - TELEFOON 3376 - GOUDA

STOOMEN

J. HOEVELS

Tel. 06981—06982—06983

VERVEN

SCHIETSCHIJVEN

4.50 per 1000

N.V. Voorh. FIRMA GROENENDIJK
SLAGHEKSTRAAT 90-94 - ROTTERDAM

Heden overleed zeer onverwacht,
tot onze diepe droefheid, in zijn Hee-
re en Heiland, onze innig geliefde
Echtgenoot, Vader, Behuwd- en
Grootvader

JAN DE BRUIJN,
Oud-Hoofd der Christelijke U.L.O.-
School te Klazienaveen en Secretaris der
Gewestelijke Landstormcommissiën
„Drenthe” en „Vollenhove”
in den ouderdom van ruim 64 jaar.
Zij, die den overledene gekend
hebben, zullen beseffen, hoe zwaar
ons dit verlies treft.
Sterke de Heere ons in dezen
moeilijken weg.
Uit aller naam:
M. C. DE BRUIJN-SNIJDER.
Kampen, 18 Maart 1931.
Emmastraat 9.

HOTEL EN KOFFIEHUIS
VAN DEN VOLKSBOND
TEGEN DRANKMISBRUIK
Prinsengracht 120 — Den Haag

Logies en Consumptie
Goed en Goedkoop

Van S.S. met de tramlijnen 6 en 13,
van H.S. met de tramlijn 10 te
bereiken.

GOEDEWAAGENS
KONINKLIJKE FABRIEKEN
GOUDA

Ned. Octrooi 12201

BARONITE PIJP
OOK UW PIJP!

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

**VROOM EN
DREESMANN**
ROTTERDAM

Binnenweg
Jonkerfransstr.
Hoogstraat
v. d. Takstraat

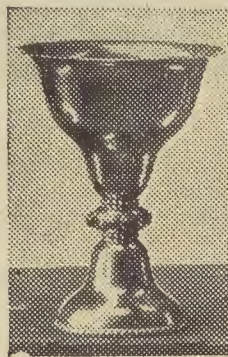
Bijzondere Vrijwill. Landstorm
Zwolle

Landstorm-Oranje Avond
in de Buiten-Sociëteit te Zwolle
op 30 April a.s. Aanvang 8 uur.
(Deuren open 7½ uur.)

Spreekers:
Generaal L. F. Duymaer van Twist,
Voorzitter Nat. Landstorm-Commissie.
De WelEerw. Hr. Kapl. K. Jaartsveld.
Tableau: „INSULINDE”.

Kaarten verkrijgbaar bij H. Hollander,
Oude Vischmarkt vanaf 18 April. Voor-
verkoop aan leden B.V.L. bij H. Hollan-
der vanaf 13—17 April op vertoon van
legitimatiekaart. Gelegenheid tot plaats-
bespreking 30 April van 10—1 uur.

De plaatselijke leider,
Res. 1e Luitenant
H. D. v. d. KOUWE.

**MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES**

KONINKLIJKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

**VAN NELLE'S
CITY
BAAI**

ROOD
13ct PER HALF ONS

ROTTERDAMSCH E BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 01385/6
Groene Hilledijk 129 - Telefoon 55604

**DEPOSITO Rente 1½—4½ %
REKENING COURANT
Rente 2 %**

**SPAARBANK Rente 3,6 %
EFFECTEN - COUPONS**

SAFE-LOKETTEN VANAF f 3.— P. J.

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM.

Dagelijkse Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.
Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den
Haag, Tiel, 's-Hertogenbosch, Lobith v.v.
Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.
DE DIRECTIE

WED. KNOX & DORTLAND

ANNO 1842
GOUDA
TELEFOON
2244 - 2245

**BANKIERS
ASSURANTIE-BEZORGERS**

J. H. SCHAAY & ZONEN, Anno 1814

EFFECTEN - SAFE-DEPOSIT Telefoon 05910, 05911, 05912
SCHIEDAMSCHESINGEL No. 22 „ Beurs 51666
ROTTERDAM Telefoon 31125 F. Th. Schaay
41529 J. Iseer
43066 B. A. de Haan
POSTBOX 999 (Schiedam) 69566 J. Chr. van Dijk Jr.
POSTGIRO 7521 (Den Haag) 36945 C. M. Schaay

BEZOEK DEN SCHIETWEDSTRIJD

der Dordrechtsche Schietvereniging „ORANJE NASSAU”
OP 23, 24, 25, 30, 31 MEI,
1, 6, 7, 8, 13, 14 en 15 JUNI
IN CAFÉ-RESTAURANT N.A.B., STEEGOVERSLOOT 39, DORDRECHT
Speciale K.S.O.-banen voor Landstorm, enz.
PROGRAMMA AAN TE VRAGEN BIJ
G. J. GROENEVELD - JAVASTRAAT 1 - DORDRECHT

Adverteeren geeft succes!

ABONNEERT U OP HET FRAAI UITGE-
VOERDE EN GEÏLLUSTR. MAANDBLAD

FORDWERELD

Gewijd aan de belangen van bezitters van
auto's en vrachtwagens. Bevat iedere maand
veel wetenswaardigs betreffende den bouw
en het gebruik van uw wagen

Abonnementsprijs slechts f 1.50 per jaar

ADMINISTRATIE: WIJNHAVEN 113 - ROTTERDAM

NIJGH & VAN DITMAR N.V.
DRUKKERS

Onze drukkerij is een zeer modern bedrijf
van groote capaciteit, zoodat het de meest
omvangrijke orders snel en goed kan uit-
voeren. Een verzoek per briefkaart of tele-
foon brengt U een technisch onderlegd
vertegenwoordiger

TELEFOONNUMMER 27840 (VIER LIJNEN)

ROTTERDAM — WIJNHAVEN No. 113

Denkt om de werving van onze jonge dienstplichtigen!

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm

Door Mr. L. A. KESPER,

Commies-Griffier van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Het Landstormblad, dat naast het verschaffen van de gelegenheid tot het doen van mededeelingen van organisatorischen aard in het algemeen hoofdzakelijk het maken van propaganda beoogt, heeft — gelijk het nu en dan pleegt te doen — ditmaal eenige plaatsruimte bestemd voor een beschouwing, welke met propaganda niet het minst heeft uit te staan. Ware het anders, deze ruimte zou niet gevuld zijn door een bijdrage van mijn hand. Tot het maken van propaganda voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zou men mij evenmin als tot het deelnemen aan een actie tegen dat instituut bereid vinden. Wel heb ik met genoegen aanstonds aanvaard het verzoek der Redactie, mij te belasten met de verwezenlijking van haar loffelijke idee, een kort objectief overzicht te geven van het ontstaan, den grondslag en de organisatie van het genoemde instituut, waarover — naar telkens en telkens weer blijkt — nog zooveel onzekerheid en misverstand heerscht. Dat de Redactie bij mij de aanwezigheid van de daarvoor noodige onbevangenheid veronderstelt, weet ik te waardeeren.

Het derde lid van artikel 8 der Landstormwet 1913¹⁾ bepaalde: „Personen, die niet behooren tot de militie, de landweer of den landstorm, noch wegens uit anderen hoofde op hen rustende verplichting reeds tot dienst bij de zee- of de landmacht kunnen worden geroepen, kunnen naar door Ons te stellen regelen in geval van oorlog, oorlogsgevaar of andere buitengewone omstandigheden worden toegelaten tot eene vrijwillige verbintenis bij den landstorm”. Het was deze bepaling, nader uitgewerkt in de „Slotbepalingen” van het Landstormbesluit van hetzelfde jaar²⁾, die het, toen in 1914 de wereldoorlog uitbrak, der Regeering mogelijk maakte, hen, die niet tot eenigen militairen dienst verplicht waren, in de gelegenheid te stellen zich toch in het militaire verband te doen opnemen om, als de nood aan den man zou komen, daadwerkelijk aan de actie van het leger deel te nemen. Velen maakten aanstonds van die gelegenheid gebruik. En ook in de latere oorlogsjaren sloten nog verscheidene een vrijwillige verbintenis bij den landstorm.³⁾

¹⁾ St.bl. 1913 no. 149. ²⁾ St.bl. 1913 no. 273. ³⁾ Volledigheidshalve zij vermeld, dat na 1914 nog is bepaald, dat tot een vrijwillige verbintenis bij den landstorm ook zou worden toegelaten „hij, die reeds tot den landstorm behoort, doch van wien, voor zoover hij uit hoofde van zijne wettelijke verplichting tot dienst zou worden geroepen, geen gewapende dienst zou kunnen worden gevorderd”. Zie Staatsbladen 1915 no. 242 en 1917 no. 655.

Aan deze allen was het, dat de Regeering het eerst dacht, toen in November 1918 de bekende gebeurtenissen in het buitenland en binnen de eigen grenzen haar stelde voor de taak al die maatregelen te nemen, welke mogelijk en noodig waren om te voorkomen, dat de orde in den lande zou worden verstoord en dat op onregelmatige wijze verandering in de staatsinstellingen zou worden gebracht. Deze keuze lag voor de hand. Het leger, samengesteld uit alle groepen der bevolking, herbergde uiteraard aanhangers van hen, die het oogenblik gekomen achtten om den legalen weg te verlaten. Bovendien was het juist ook onder de soldaten, door een jarenlang verblijf onder de wapenen vermoeid en geprikkeld, dat buitenlandsch voorbeeld en binnenlandsche aansporing een geest van verzet hadden gekweekt. Onder deze omstandigheden was een beroep op hen, die zich geheel vrijwillig hadden aangemeld om zoo noodig militairen dienst te verrichten, wel het eenige middel, dat de Regeering te baat kon nemen, wilde zij zich verzekeren van den bijstand van een „sterken arm”, die niet door spierverslapping en gewrichtsverstijving alle kracht zou missen.

Zoo werd in den nacht van 12 op 13 November het besluit tot oproeping van de landstormvrijwilligers genomen en in allerijl uitgevoerd.

Hierbij bleef het echter niet. Buiten de Regeering om was een ander plan gerijpt. Dat plan hield in een oproep tot de — inmiddels gedemobiliseerde — „betrouwbaar” geoordeelde militie- en landweerplichtigen uit de Noordelijke en Zuidelijke provinciën om zich vrijwillig ter beschikking van de Regeering te stellen. Dezen zouden dan in het bijzonder worden bestemd voor den dienst in den Haag en Rotterdam, ten aanzien van welke beide plaatsen dubbele waakzaamheid noodig werd geoordeeld. Dit plan werd ter kennis van de Regeering gebracht en door haar overgenomen.

Art. 82 der Militiewet¹⁾ bepaalde: „Aan de bij de militie ingelijfd, die verlangen na volbrachte eerste-oefening in werkelijken dienst te blijven of te komen, kan zulks naar door Onze Ministers van Marine en van Oorlog te stellen regelen worden vergund.” Op grond van dit artikel werd bij beschikking van den Minister van Oorlog van 15 November²⁾ vastgesteld, dat dienstplichtigen van de militie, de landweer en den landstorm,

¹⁾ Staatsblad 1912 no. 21.

²⁾ Zie Legerorder 1918 B no. 366.

Het rijwiel, dat aan alle eischen voldoet!

Gazelle

Prijzen vanaf f 66,- geheel compleet.
Kinderrijwielen vanaf f 53,-
Gazelle Transportdriewielers
vanaf f 186,-
Prijscouranten gratis op aanvraag bij onze Agenten.

N.V. GAZELLE RIJWIELFABRIEK - DIJEN

die in het genot van klein verlof waren, onder de wapenen zouden kunnen komen bij den vrijwilligen landstorm.

Tot dit openstellen van de mogelijkheid, in werkelijken dienst te komen, bleef het directe optreden der Regeering voorshands beperkt. Tot twee leden der Tweede Kamer, die tot de ontwerpers van het plan behoorden, werd het verzoek gericht, dat verder zoo spoedig mogelijk ten uitvoer te brengen. Binnen enkele dagen was aan deze opdracht voldaan en had zich een groot aantal vrijwilligers in de genoemde plaatsen gemeld.

Van dat oogenblik af nam de directe bemoeienis der Regeering opnieuw een aanvang. Immers na hun melding behoorden de vrijwilligers weder tot het actieve leger.

Slechts kort meende de Regeering den bijstand van alle aldus te wapen gekomen vrijwilligers te behoeven. De beweging, die haar tot zoo buitengewone maatregelen had geleid, verzwakte snel. Spoedig werden alle opgeroepen en vrijwillig gekomen weder naar huis gezonden.

In de hierboven in de tweede plaats genoemde groep van vrijwilligers is de *feitelijke* grondslag te zoeken van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. In het voorjaar van 1919 toch brachten een aantal in den lande vooraanstaande personen, die meenden, dat zekere zoowel elders als in ons land te constateeren stroomingen het gewenscht deden zijn, aan den in November 1918 in den grond op particulier initiatief gevormden „noodweer” een bestendig karakter en bovendien een zoo groot mogelijke uitbreiding te geven, dat inzicht ter kennis van de Regeering. Deze betuigde haar instemming met de gedachte en zegde haar medewerking bij de uitvoering daarvan toe. De Nationale Landstorm Commissie, ingesteld ter verkrijging van de bij het begin van deze uitvoering aanstonds zeer duidelijk gebleken behoefte aan eenheid en leiding, werd bij missive van den Minister van Oorlog van 3 Mei 1919 officieel erkend.¹⁾

Zoo ontstond het instituut, waarover deze bijdrage handelt.

Intusschen kende de Landstormwet als categorieën van personen, die een vrijwillige verbintenis bij den landstorm

¹⁾ Vgl. Legerorder 1919 B no. 215.

NIETS

is er

dat zóó tot het hart der rookers spreekt als een lekkere pijp!

De ondervinding leert, dat niets

GAAT BOVEN

een geurige tabak die nooit verveelt, steeds even lekker is en daarbij tot een lagen prijs verkrijgbaar. Dit alles vindt Ge verenigd in

STER-TABAK

zouden kunnen sluiten, nog steeds geen andere dan de twee reeds genoemde, te weten: 1. personen, die op geenerlei wijze tot zee- of landmacht behooren, en 2. zij die tot den Landstorm behooren, doch van wie bij oproeping uit dien hoofde geen gewapende dienst zou kunnen worden gevorderd. Het werd gewenscht geacht, tot zulk een verbintenis thans ook militie- en landweerplichtigen toe te laten. Deze toelating werd mogelijk gemaakt door een wijziging van 27 Juni 1919¹⁾, welke het boven geciteerde derde lid van artikel 8 der Landstormwet voor het vervolg aldus deed luiden: „Door Ons worden regelen gesteld omtrent toelating tot een vrijwillige verbintenis bij den landstorm, zoowel van personen, op wie geen, als van personen, op wie wel dienstplicht rust”. De daarmede verband houdende wijziging van het Landstormbesluit van 27 December 1919²⁾ voerde naast de reeds bestaande verbintenis een verbintenis als „buitengewoon vrijwilliger” in voor militie-, landweer- en reserveplichtigen.

Deze buitengewone vrijwilligers stonden echter als afzonderlijke groep — zij het met gelijke bestemming — naast de vrijwilligers, waarover hierboven werd gehandeld; de eerste categorie doór een formeele verbintenis bij den landstorm tot opkomen ook formeel gehouden, de tweede tengevolge van een eenvoudige door hen afgelegde verklaring moreel verplicht, zich, als dat gewenscht mocht blijken, ter beschikking te stellen.

Bij Ministerieele beschikking van

¹⁾ Staatsblad 1919 no. 413.

²⁾ Staatsblad 1919 no. 988.

HOLLAND'S
FIJNSTE
SIGAREN

In de voornaamste
sigarenwinkels

20 Februari 1920¹⁾ werd aan de laatste categorie de naam „bijzondere vrijwilligers“ toegekend: de doop van het jonggeboren instituut.

Eenige jaren later verdwenen de wettelijke voorschriften omtrent den Vrijwilligen Landstorm geheel van het tooneel. In het jaar 1922 werden de bepalingen van de bestaande Militie-, Landweeren Landstormwetten samengetrokken in de wet van 4 Februari, houdende nieuwe regeling van den dienstplicht.²⁾

De bepalingen betreffende de *vrijwilligers* bij den landstorm konden uiteraard in deze *dienstplichtwet* geen plaats vinden. Het op andere wijze stellen van wettelijke regelen ten aanzien van den vrijwilligen landstorm werd niet noodig geacht. „Voor dit instituut“ — aldus de Regeering in de Memorie van Toelichting, die het ontwerp-Dienstplichtwet vergezelde — „zal, evenals het geval is met gewone verbintenissen tot vrijwilligen dienst, de grondslag gelegd kunnen worden in een Koninklijk Besluit.“³⁾ Als uitvloeisel van deze gedachte verscheen eenige weken na het tot stand komen van de Dienstplichtwet in het Staatsblad het Vrijwillige-Landstorm-Besluit.⁴⁾ Dit besluit, dat, eenige malen gewijzigd, thans nog geldt, onderscheidt in artikel 2 drie groepen: 1. het vooroefeningsinstituut; 2. door de Kroon aan te wijzen korpsen met een bijzondere bestemming, en 3. de vrijwilligers, die zich verbinden voor het verrichten van door den Minister van Defensie te bepalen diensten.

Ten aanzien van de eerste groep behoort hier wel geen nadere uitlegging te worden gegeven; met de tweede groep zijn bedoeld de vrijwillige landstormkorpsen Motordienst, Vaartuigendienst, Spoorwegdienst en Luchtwachtdienst; de derde groep eindelijk omvat hen, die, van allen dienstplicht vrij, zich bij den landstorm wenschen te verbinden tot het verrichten van dienst bij ordeverstoring e.d. Het duidelijkste inzicht geeft in dit opzicht wel het zesde lid van § 6 der ter uitvoering van het Vrijwillige-Landstorm-Besluit uitgevaardigde Vrijwillige-Landstorm-Beschikking⁵⁾, dat bepaalt: „Gewoone dienstplichtigen, zoomede gewezen reserve-plichtigen en gewezen vrijwilligers van land- en zeemacht of van de overzeesche weermacht, op wie geen dienstplicht als gewoon dienstplichtige, krachtens de Dienstplichtwet, rust, kunnen worden toegelaten tot een verbintenis bij den staf van den vrijwilligen landstorm, met bestemming voor het verrichten van gewapend dienst, uitsluitend voor handhaving of tot herstel van de openbare orde of rust.“

Van de „bijzondere“ vrijwilligers, de dienstplichtige verlofgangers, kan de bereidverklaring tot het deelnemen aan handhaving of herstel van orde en rust dus niet haar grond vinden in de bepalingen omtrent den vrijwilligen landstorm, gelijk die thans luiden. Die bereidverklaring is, evenals vroeger op het genoemde artikel 82 der Militiewet, gebaseerd op artikel 35 der Dienstplichtwet, luidende: „Aan dienstplichtigen, die in werkelijken dienst wenschen te komen

buiten den tijd, welken zij in werkelijken dienst moeten doorbrengen, kan dit naar door den Minister te stellen regelen worden vergund“. De dienstplichtige verlofgangers, die zich als bijzondere vrijwilligers verbinden, sluiten thans evenmin als tevoren in werkelijken zin een verbintenis bij den vrijwilligen landstorm. Zij verbinden zich, voor een bepaald geval gebruik te maken van de bevoegdheid, welke hun krachtens de genoemde bepaling van de Dienstplichtwet kan worden gegeven.

Ter uitvoering van deze bepaling is o.a. bij Ministerieele beschikking van 29 December 1925¹⁾, welke dient ter vervanging van de boven aangehaalde gelijksoortige beschikking van 15 November 1918, vastgesteld, dat dienstplichtige verlofgangers na machtiging van den Minister in werkelijken dienst zullen kunnen komen bij den vrijwilligen landstorm, in welk geval zij als „bijzondere vrijwilligers“ zullen worden aangemerkt. Diezelfde beschikking bepaalt, dat, indien lichtingen in werkelijken dienst worden geroepen in verband met de handhaving of tot herstel van de openbare orde of rust, de hier bedoelde bijzondere vrijwilligers, die tot die lichtingen behooren, voorloopig bij den vrijwilligen landstorm blijven dienst doen.

Zoo is dus de *juridische* grondslag voor het instituut der bijzondere vrijwilligers, bij het in het leven roepen daarvan gelegen in artikel 82 der Militiewet en de daarop gebaseerde beschikking van November 1918, thans te zoeken in artikel 35 der Dienstplichtwet en de regeling, welke ter uitvoering van dat artikel in de beschikking van December 1925 is gegeven.

Allen, die zich hebben verbonden, zoo noodig als bijzonder vrijwilliger op te treden, zijn in plaatselijke afdelingen bijeengebracht, welke onder plaatselijke leiders staan. Deze plaatselijke afdelingen zijn administratief vereenigd in een aantal verbanden en korpsen, die overeenkomen met de formatie's, welke bij opkomst zullen worden gevormd. De commandanten van deze formatie's zijn reeds thans aangewezen. In normalen tijd bestaat hun taak uitsluitend in het houden van toezicht, het voeren van administratie, de registratie der vrijwilligers en de mobilisatie-voorbereiding. Eenig gezag over de vrijwilligers, die immers slechts bij opkomst een militaire positie bij den landstorm hebben, komt hun niet toe. Het geheel ressorteert onder den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

Oefeningen worden over het algemeen met de bijzondere vrijwilligers niet gehouden. Allen hebben zij reeds een militaire scholing doorlopen. Alleen wordt door schietoefeningen hun schietvaardigheid op peil gehouden. Bij opkomst onder de wapenen genieten zij boven hun tractement een dagelijksche toelage²⁾.

Geheel naast deze *officieele*, van Rijkswege ingestelde, organisatie staat de boven reeds vermelde *officieuse*, door de Regeering erkende, Nationale Landstorm-Commissie met haar vertakkingen: de gewestelijke en plaatselijke landstormcommissies³⁾ en de z.g. vertrouwensmannen.

¹⁾ Legerorder 1925 no. 461.

²⁾ Vgl. K.B. van 24 Februari 1927, Legerorder 1927 no. 81.

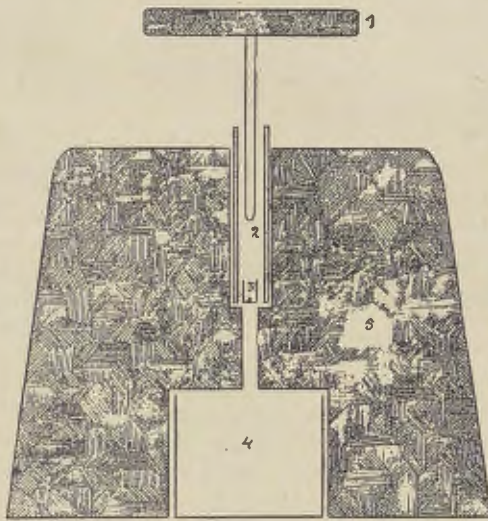
³⁾ Hierbij hebben zich nog gevoegd een tweetal landstormcommissies uit militaire organisaties, te weten uit „Pro Rege“ en uit den Bond van R.K. Militairen-Vereenigingen.

Deze hebben met het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm geen *directe* bemoeienis. Zij zijn alleen werkzaam ter handhaving en uitbreiding van dat instituut. Het maken van persoonlijke propaganda tot toetreding, het organiseren van vergaderingen, schietwedstrijden en landdagen, het uitgeven van een orgaan ook, zijn de middelen, waarvan zij zich daarbij bedienen.

Allerminst heb ik de pretentie met het bovenstaande over den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm alles te hebben gezegd, wat daarover in strikt zakelijken zin te zeggen valt. Ik vlei mij echter met de hoop, dat ik daarmee op dragelijke wijze aan het door de Redactie tot mij gericht verzoek heb voldaan.

UITSTOOTBLOK, ten behoeve van het ontladen der stalen hulzen bij schietoefeningen en wedstrijden met K.S.O. geweren.

Aangezien bij de schietoefeningen en wedstrijden met K.S.O. geweren gebleken was, dat de hulsuitstooter, zooals die bij de K.S.O. geweren werden verstrekt, niet geheel aan het doel beantwoordde, werd door den plaatselijken leider te Oudewater, den heer A. W. Moesman, naar een oplossing gezocht om de hulzen der K.S.O. patronen spoediger uit de stalen huls te verwijderen.

1. Uitstootblok, verstrekt bij de K.S.O. geweren.
2. Stalen huls.
3. Koppen hulsje van den K.S.O. patroon.
4. Doosje van K.S.O. patroon.
5. Houten uitstootblok.

Het kwam toch heel dikwijls voor, dat het hulsje van de K.S.O. patroon met groote moeite uit de stalen huls kon worden gestooten, hetgeen dikwijls veel tijd in beslag nam en soms ook oorzaak was van het bezeeren der hand.

Door genoemden heer is nu een houten blok vervaardigd, waarin aan den bovenkant een opening werd aangebracht, waar de stalen huls met het hulsje van de K.S.O. patroon naar beneden kan worden ingezet, terwijl aan den onderkant van dit blok een uitholling werd gemaakt, waar een ledige doos van de K.S.O. patroon zonder deksel inpast. Neemt men nu den uitstooter, welke bij de K.S.O. geweren zijn verstrekt, met het plankje in de hand, dan kan men zonder moeite de huls van de K.S.O. patroon uit de stalen huls stooten, terwijl het koperen hulsje in het daaronder geplaatste doosje wordt opgevangen, zoodat dit tevens voorkomt, dat na het einde der schietoefeningen of wedstrijden de hulzen bij elkaar moeten worden gezocht.

De reeds in gebruik zijnde exemplaren mogen aller tevredenheid, vooral van de baancommandanten, wegdragen. Deze uitstootblokken, welke keurig zijn afgewerkt, zijn tegen den prijs van f 1,— per stuk bij den heer A. W. Moesman, Westerwal A 31 te Oudewater verkrijgbaar. Reeds vele bestellingen van verschillende afdelingen, waar dit uitstootblok bekend

werd, mocht de heer Moesman ontvangen.

Wij raden de afdelingen aan zich een dergelijk nuttig voorwerp aan te schaffen.

LANDDAG TE BRUMMEN 19 JUNI.

De voorbereiding van den Landdag, welke op 19 Juni a.s. te Brummen zal worden gehouden, maakt goede vooruitgang. Verwacht mag dan ook worden, dat een groote deelneming de organisatoren beloonen zal voor hun veelomvattend werk.

Toegejuicht mag worden, dat men Brummen met zijn schoone omgeving heeft uitgekozen voor dezen Landdag.

Het programma hierachter opgenomen biedt veel aantrekkelijks.

Aan de Schietwedstrijden zijn mooie prijzen verbonden.

Zij, die aan dezen wedstrijd deelnemen, zullen vanaf het marktplein te Brummen van en naar het schietterrein per autobus worden vervoerd.

De afdelingen van het Landstormkorps „de IJssel“ en van de omliggende Korpsen worden opgewekt tijdig maatregelen te nemen, om met zoo groot mogelijke sterkte op dezen Landdag tegenwoordig te zijn.

De eerste Landdag in 1931 moet een goed figuur maken.

GEWEST. LANDSTORM COMMISSIE „DE VELUWZOOM“.

Voor de Officieren-vrijwilligers van dit Gewest zal op Zaterdag 27 Juni 1931 een bijeenkomst worden gehouden te Velp (G) in hotel Naeff.

Des morgens 11 uur zal de Korpscommandant, Res. Luit. Kol. F. J. J. Baron van Heemstra een bespreking houden over de Mobilisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Na een eenvoudige lunch, welke wordt aangeboden, zal om 14 uur een schietwedstrijd op pistool worden gehouden, waarna de prijsuitreiking te 17 uur door den Korpscommandant zal plaats vinden.

Om 18.30 zal een gemeenschappelijke maaltijd worden gehouden in Hotel Naeff (voor eigen rekening, kosten f 2.50).

Den deelnemers in het bezit van een auto, wordt verzocht met den wagen ter bijeenkomst te komen.

Deelnemers zijn vrij al of niet in uniform te komen.

BENOEMINGEN.

Met ingang van 1 Mei is benoemd tot Burgemeester van Vriezenveen de heer J. M. Krijger, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie „Zuid-Holland: West“.

H. SCHUURMAN †.

Op 18 April jl. werd de afdeling Hengelo getroffen door het plotseling overlijden van een harer oudste leden Hendrikus Schuurman, tengevolge van een hem overkomen motorongeval. In hem verliest de afdeling een trouw lid en een goed kameraad.

In den begrafenisstoet volgden zeer vele leden der afdeling, alsmede enkele leden der plaatselijke commissie. Aan het graf werd o.m. het woord gevoerd door Ds. Kuijvenhoven, lid der plaatselijke commissie, die in zijn kwaliteit van predikant de familie woorden van troost toespraak en door den Plaatselijk Leider, res. kapitein Bathoorn, die den overledene roemde als een goed lid van den B.V.L. en een eerlijk, trouw kameraad. Een groote krans van de Afdeling dekte de baar.

¹⁾ Zie Legerorder 1920 no. 110.

²⁾ Staatsblad 1922 no. 43.

³⁾ Bijlagen Handelingen Tweede Kamer 1920—1921, 441, no. 3, bl. 24.

⁴⁾ K.B. van 28 Februari 1922, Staatsblad no. 92.

⁵⁾ Ministerieele beschikking van 1 Maart 1922, opgenomen in Legerorder 1922 no. 92.

LUCHTBESCHERMINGSDIENST

door

W. F. SILLEVIS,

Luitenant-Kolonel van den Generalen Staf.

III.

Maatregelen.

De maatregelen ter bescherming van de bevolking tegen de gevolgen van aanvallen uit de lucht moeten uiteraard grootendeels in oorlogstijd worden genomen, maar dit neemt niet weg, dat het de voorkeur verdient reeds in vreedstijd enkele voorbereidingen te treffen teneinde den vlotten gang van zaken in oorlogstijd te bevorderen.

Het is wel ondoenlijk om een samenstel van maatregelen te ontwerpen, die ongewijzigd op elke Nederlandsche gemeente van toepassing zijn. Gemeenten met een groote bebouwde kom en gemeenten, gelegen aan, uit militair oogpunt belangrijke verkeerswegen te water of te land, zullen vanzelfsprekend andere maatregelen moeten treffen dan b.v. landelijke gemeenten met een kleine bebouwde kom, die bovendien min of meer verscholen liggen in een heuvelachtige of boschrijke omgeving. Voor de eerste zijn uitgebreide maatregelen noodig, de laatste kunnen volstaan met eenvoudige voorzieningen.

Bij het nader aangeven van enkele maatregelen wordt in het oog gevat een gemeente van gemiddelde grootte, die voorzien is van eenvoudige hulpmiddelen op allerlei gebied; hieruit kunnen dan voor elke andere gemeente de noodige conclusies worden getrokken.

Leiding van den luchtbeschermingsdienst.

De ervaring heeft geleerd, dat een goede voorbereiding en uitvoering van den luchtbeschermingsdienst alleen is te verkrijgen, wanneer de algemeene leiding in één hand berust. Daarom zal in elke gemeente een (hoofd)ambtenaar moeten worden aangewezen voor het organiseren van de bescherming der inwoners, welke ambtenaar daartoe in overleg kan treden met de hoofden van gemeentelijke diensten en met de besturen van particuliere instellingen.

Heeft hij de deskundige voorlichting noodig, dan kan hij zich daartoe wenden tot de Regeering of tot daartoe van regeeringswege aangewezen autoriteiten. Een dergelijk ambtenaar wordt wel eens aangeduid als „hoofd van den luchtbeschermingsdienst”.

Alarmering.

Militaire organen (luchtwachtdienst) melden de regeering het binnenkomen boven ons grondgebied van vijandelijke vliegtuigen alsmede den weg, dien dergelijke aanvallers nemen. De radio-omroep is nu een dankbaar middel, dat den autoriteiten de gelegenheid geeft om de gemeentebesturen en de inwoners voor zooveel noodig regelmatig op de hoogte te houden van hetgeen in de lucht gebeurt.

Zoo weet dus elke gemeente, die daarvoor enkele radiotoestellen beschikbaar houdt, wanneer gevaar gaat dreigen voor hare inwoners. Het is dan dus plicht om allereerst te waarschuwen het personeel van verschillende hulpdiensten, dat een daadwerkelijke functie vervult bij den luchtbeschermingsdienst en daarna, zoo noodig, de bewoners. Het spreekt wel vanzelf, dat het van gemeentewege alarmeren van de bewoners, vooral des nachts, tot het uiterste moet worden beperkt; immers anders zou een enkel vijandig vliegtuig al voldoende kunnen zijn om een gemeente telkens weer op te schrikken, waardoor het normale openbare leven onnoodig storting zou ondergaan. Doch wordt eenmaal alarm geslagen, dan moet iedereen onmiddellijk de ter zake door het openbaar gezag gegeven verordeningen opvolgen en zich zonder verzet schikken in een meer of minder aangenamen toestand. Het moge misschien overbodig schijnen om een dergelijken

raad te geven, maar de ervaring (o.a. te Parijs en Londen tijdens den oorlog) heeft doen zien, dat er tijdens vijandelijke lucht-aanvallen tal van ongevallen plaats hebben, doordat inwoners op straat en binnenshuis voor de ramen blijven staan kijken, naar hetgeen zich daar boven hen in de lucht afspeelt. Geloofwaardige ooggetuigen doen de merkwaardigste verhalen over de nieuwsgierigheid en zorgeloosheid van de bevolking, die na vrij korten tijd blijkbaar gewend raakt aan dergelijke oorlogshandelingen.

Op welke wijze kan de bevolking het vlugst en het eenvoudigst gealarmeerd worden? Geluidsignalen zijn daarvoor het meest geschikt; de Parijsche gemeentelijke overheid had b.v. vastgesteld voor het melden van een dreigenden aanval het gillen van sirenes en stoomfluiten (scherp) en van een aftocht der aanvallers: klokkengelui en trompetgeschal (zacht).

Verduistering.

Ziehier zeker het doeltreffendste middel om des nachts de oriëntering van vijandelijke vliegtuigen te bemoeilijken en daardoor de kans op nachtelijke luchtbombardementen te verkleinen. Een uitschakeling van elke kunstverlichting van een half uur na zonsopgang tot een half uur vóór zonsopgang m.a.w. het geheele land in duisternis dompelen, zou uiteraard het meest afdoende zijn.

Het behoeft echter geen betoog, dat een dergelijk middel erger zou zijn dan de kwaal, omdat dan gedurende den geheelen duur van de vijandelijkheden het maatschappelijk leven absoluut ontwricht zou worden. Dit neemt niet weg, dat het voor elke landelijke gemeente een probaat middel is om de nachtrust harer inwoners zoo min mogelijk te verstoren; daarom moet aan de mogelijkheid van verduistering alle aandacht worden geschonken. Trouwens dit is niets nieuws voor ons land: immers in het tijdperk 1914-1918 is in verschillende gedeelten van de zuidelijke provinciën de verduistering toegepast.

De maatregelen, die genomen zijn tijdens den grooten oorlog in de oorlogvoerende landen, geven ons in zake de verduistering belangrijke inlichtingen (vooral over Parijs zijn vele gegevens openbaar gemaakt).

In algemeenen zin werd het doen uitstralen van licht uit alle gebouwen, huizen, schuren, vaartuigen enz. ten strengste verboden; gordijnen, blinden, rolluiken en jalouzieën moesten bij het vallen van de duisternis worden gesloten, terwijl dakvensters moesten zijn afgedekt. Reclameverlichting moest worden gedoofd; etalageverlichting moest volgens vast gestelde bepalingen worden beperkt.

Bij fabrieken en andere inrichtingen, waarin des nachts moest worden gewerkt, kon — bij het ontbreken van gordijnen of luiken — worden volstaan met het blauwen der ruiten. De openbare verlichting werd bij het vallen van de duisternis beperkt tot ongeveer $\frac{1}{4}$ van de gewone sterkte; terwijl die verlichting dan zoo spoedig mogelijk gedoofd werd, wanneer luchtaanvallen werden aangekondigd. Alle lantarens werden van boven afgedekt, zoodat de lichtbron niet zichtbaar was uit de lucht, terwijl bovendien werd zorggedragen, dat het licht niet in het water kon weerspiegelen. Voor de verlichting van vaar- en voertuigen, in het bijzonder van motorvoertuigen, waren bijzondere verordeningen ontworpen, waardoor verblindend licht was uitgeschakeld.

Al deze op de practijk gegronde bepalingen vormen een richtsnoer voor de, in ons land in tijd van oorlog te nemen maatregelen. Het is logisch, dat de beperking van de verlichting gepaard moet gaan met een strenge verkeersregeling, omdat anders het aantal verkeersongevallen schrikbarend zal stijgen. Bovendien kan in oorlogstijd een zoodanige verordening niet uit den grond worden gestampt, zoodat het vooral voor de groote steden

met haar druk verkeer noodig is, een en ander reeds in vreedstijd te overdenken en in beginsel vast te stellen. Het moge wellicht eenvoudig lijken, in werkelijkheid is het dat niet.

Hulpdiensten.

Naast de bovenvermelde maatregelen van min of meer passieven aard, is krachtvolle hulp noodig voor het beperken van de gevolgen van bomaanvallen. Wanneer toch in een gemeente een bom is gevallen, kan bijstand noodig zijn voor:

- het redden van personen uit door de bom getroffen gebouwen en het verichten van opruimingswerk in de vernielde huizen;
- het blussen van brand;
- het transport naar en het opnemen in ziekeninrichtingen of verplegingslokalen van gewonden.

Is de bom gevuld geweest met gas, dan moet bovendien van overheidswege worden zorggedragen voor:

- het vaststellen van het soort van gas;
- het verzorgen van gaszieken;
- het ontsmetten van met gas besmette personen, huizen en stadsgedeelten.

Uit de bovenstaande beknopte opsomming blijkt duidelijk, dat een dergelijke hulp niet alleen kan worden verleend door het personeel, dat in gewone tijden in de verschillende takken van gemeentelijken dienst werkzaam is. Een uitbreiding van dat personeel zal dus moeilijk achterwege kunnen blijven!

Ook al een moeilijk vraagstuk! juist in tijden van oorlog, wanneer tal van jongemannen hun plaats in het leger hebben moeten innemen, zal vermeerdering van personeel bij verschillende organisatiën in het gemeente-huishouden noodzakelijk zijn. Ook dat zal te voren in kalme tijden moeten zijn geregeld, wil men niet voor onoplosbare vraagstukken worden geplaatst.

Men kan beschikken over de zich aanmeldende vrijwilligers en verder over niet dienstplichtige inwoners en buitengewone dienstplichtigen, welk personeel — in verband met leeftijd en werkkring — met zorg over de verschillende diensten moet worden verdeeld. Kan men de inwoners dwingen tot hulp? in zekeren zin ja! Art. 192 van de gemeentewet bepaalt, dat ter handhaving van de openbare orde of in het algemeen belang inwoners eener gemeente tijdelijk tot het doen van persoonlijke diensten kunnen worden opgeroepen.

Wel opent art. 193 nader voor elken inwoner de mogelijkheid om die diensten door een plaatsvervanger te laten waarnemen of voor geld, in de gemeentekas te storten, af te koopen, doch zoodra de staat van oorlog is afgekondigd (en dit zal voor groote landsgedeelten in tijden van oorlog wel het geval zijn) stelt art. 12 van de wet van 23 Mei 1899 (staatsblad No. 128) bedoeld art. 193 buiten werking. Inderdaad zal het dus mogelijk zijn voor een gemeentebestuur om reeds in vreedstijd lijsten te doen aanleggen van inwoners, wier hulp niet kan worden ontbeerd.

Politie en brandweer.

Dit zijn twee takken van dienst, waarop juist bij luchtaanvallen een krachtig beroep zal worden gedaan. Vele bekwame en gezonde jonge politiemannen en brandweerslieden zijn onder de wapenen, zoodat voor aanvulling van beide korpsen dankbaar aanvaard zal worden de hulp van alleszins betrouwbare vrijwilligers als leden van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm en van vrijwillige burgerwachten voorzoover zij niet elders een taak te vervullen hebben, alsmede van sport- en gymnastiekverenigingen e.d.

Voor de brandweer staat voor een moeilijke taak! niet alleen kan op vele plaatsen tegelijk brand uitbreken, maar bovendien is de mogelijkheid niet uitgesloten, dat bij dergelijke branden de oorspronkelijke vuurhaard niet met water gebluscht kan worden.

Een van gewone tijden afwijkende dienstregeling zal dus moeten worden uitgevoerd, waarbij vooral het scheppen van snel verplaatsbare ploegen op den voorgrond moet staan.

Door aangrenzende gemeenten van kleinem omvang kan een gezamenlijke regeling voor wederzijdsche hulpverlening worden getroffen.

Reinigings- en ontsmettingsdienst.

Met het oog op luchtaanvallen met gassen is in tijden van oorlog noodig een ontsmettingsdienst, die zorg draagt voor de ontsmetting van stadsgedeelten en gebouwen en voor het weer bruikbaar maken van kleding, dekens, linnengoed, schoeisel, levensmiddelen en drinkwater.

Dit is dus werk, dat zonder voorbereiding niet kan worden uitgevoerd, terwijl bovendien bij dien dienst werkzaam moeten zijn deskundigen op chemisch gebied, die beschikken over alle voor ontsmetting noodige hulpmiddelen en die in staat moeten zijn de door den vijand gebruikte gassen te onderkennen.

Veelal vindt men in de desbetreffende geschriften aangeteekend, dat de beste wijze van handelen is het indeelen van ontsmettingsploegen, die worden gestationeerd in bepaalde wijken en die tot taak hebben om na ontvangen bericht, onmiddellijk uit te rukken naar die stadsgedeelten, waar hulp noodig is. Het personeel verricht levensgevaarlijk werk ten behoeve van de gemeenschap; het kan dus eischen, dat het maar niet onvoorbereid voor die taak wordt gesteld, doch gelegenheid krijgt zich in rustige tijden voor te bereiden.

Dit personeel moet kunnen arbeiden — met gasmaskers op — in een tegen mosterdgas beschermende kleding, het moet het gebruik kennen van de verschillende ontsmettingsstoffen, die door de ploegen worden medegevoerd en ze oordeelkundig in verschillende gevallen kunnen toepassen.

Het behoeft wel geen betoog, dat hier met improvisatie niets te bereiken valt.

Tenslotte is het duidelijk, dat bepaalde ploegen moeten worden gebruikt voor den opruimingsarbeid, die zal noodig zijn ten gevolge van mogelijke vernieling van gebouwen en straten, waarbij bovenal gedacht moet worden aan beschadigingen van het elektrische net en van de buizen van toevoer van gas en water.

Geneeskundige dienst.

Deze tak van dienst eischt een afzonderlijke bespreking, omdat zijn arbeid bij luchtaanvallen wel zeer belangrijk is. Is dit reeds het geval bij het gebruik door den vijand van gewone bommen, des te sterker treedt de groote waarde van dezen dienst op den voorgrond, wanneer een gemeente mocht worden getroffen door gasbommen. Deze organisatie zal wel in hoofdzaak moeten worden opgericht door den gemeentelijken dienst, daarin eventueel bijgestaan door een ter plaatse aanwezige afdeling van het Nederlandsche Roode Kruis en door verenigingen voor eerste hulp bij ongelukken. De dienst zal in tijden van oorlog omvatten:

- een reddingsdienst tot het opzoeken en wegvoeren van gewonden en gaszieken (reddingsploegen).
- geneeskundige behandeling van alle getroffen in hulpposten;
- transport naar en een geneeskundige behandeling in ziekeninrichtingen.

Het valt buiten het kader van dit betoog om in bijzonderheden na te gaan de werking van den geneeskundigen dienst in de verschillende gevallen, die zich in een gemeente na een luchtaanval kunnen voordoen, trouwens hieromtrent geeft de litteratuur reeds vele gegevens. Wel is het misschien duidelijkheidshalve gewenscht de mogelijke gevallen even te belichten.

Maakt de vijand gebruik van brand- en brisantbommen, dan is vervoer en behandeling van de gewonden uiteraard

Barneveld 8 April. De muziek speelt het oude volkslied.

Reserve Luitenant D. G. Sanders overhandigt het vaandel.

weinig of niet verschillend van die, welke de gemeentelijke eerste hulpdienst in gewone tijden toepast. Anders wordt het, wanneer een gemeente door gasbommen getroffen wordt. Dan is, afhankelijk van den aard van het gebruikte gas, voor elke gaszieke een bepaalde behandeling vóór, tijdens en na het vervoer naar een ziekeninrichting noodig; het is hier de ervaren medicus, die geholpen door transport-colonnes van het Rode Kruis, redding of althans verzachting van leed kan brengen.

Ik spreek van ervaren medicus, omdat inderdaad de behandeling van gaszieken speciale kennis vereischt. In landen, waar men bijzondere waarde hecht aan den luchtbeschermingsdienst, b.v. in Polen, vinden dan ook geregeld cursussen voor medici en medische studenten plaats, waarin besproken worden de bijzondere eischen, welke de behandeling en de verpleging van gaszieken stellen.

(Slot volgt).

LANDSTORMKORPS VELUWSCH VERBAND. AANBIEDING VAN EEN VAANDEL.

Op 8 April jl. had in de nieuwe eierhal te Barneveld, die voor dit doel passend was versierd, de Vaandelaanbieding aan het Vrijwillige Landstormkorps Veluwsch Verband plaats, welke plechtigheid door tal van autoriteiten werd bijgewoond. O.a. merkten wij daarbij op Luitenant-Generaal b.d. L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, Res. Luitenant-Generaal J. H. Borel, Adjutant in b.d. van H.M. de Koningin, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, Mr. A. G. A. Ridder van Rappard, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en Lid der Nationale Landstorm Commissie en A. W. J. Baron van Nagell, Kamerheer in b.d. van H. M. de Koningin.

De Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie Veluwsch Verband, Ds. Hoeneveld, opende de bijeenkomst en heette allen welkom, waarna de Onderofficieren uit Harderwijk,

onder leiding van den Adj. O. O. Scholte van 20 R. I. enkele nummers klassikaal schermen ten beste gaven.

Daarop bood de reserve 1e luitenant D. G. Sanders, Secretaris der Vaandelcommissie, aan den reserve luitenant-kolonel C. J. C. Janssen, commandant van het Veluwsch Verband, het verbandsvaandel aan.

Aan de hierbij door luit. Sanders gehouden rede ontleen wij het volgende:

Het was voor spreker een groote eer dit vaandel, benevens een album met ongeveer

worden gehecht, lauweren zullen zijn, die in vreedzamen strijd zijn behaald en moge dan ook de dag weldra aanbreken, dat het Hare Majesteit behage, aan dit vaandel de Koninklijke erkenning te verleen.

Hierop aanvaardde commandant Janssen, onder dankzegging, het hem aangeboden vaandel, dat hij met alle kracht die in hem is, steeds hoog zal trachten te houden. (Fanfares der trompetters van het korps Rijdende Artillerie).

Daarop installeerde Ds. Hoeneveld, van

1200 namen van vrijwilligers uit dit Verband, commandant Janssen te mogen aanbieden. Deze handteekeningen der vrijwilligers mogen zeer zeker worden beschouwd als een bewijs van hun onveranderlijke gevoelens ten opzichte van den B. V. L. en van hun trouw aan de leuze: voor God, Nederland en Oranje.

Spreker wist zich de tolk van allen, wanneer hij, bij de overhandiging van het vaandel den wensch uitsprak, dat behaalde lauweren en eeretekenen, die aan dit vaandel mogen

Nijkerk, den heer A. W. J. J. baron van Nagell, als eere-voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie. Spreker wees er op, dat hier kan worden gesproken van den rechten man op de rechte plaats. Immers de heer van Nagell heeft steeds getoond den B. V. L. een warm hart toe te dragen.

De heer Van Nagell dankte voor de installatie en voor de vriendelijke woorden, hierbij door ds. Hoeneveld gesproken.

Ten slotte werd het woord gevoerd door

Z. Exc. L. F. Duymaer van Twist die een korte toespraak hield. Spreker wenschte de vrijwilligers van de Veluwe van harte geluk met het mooie Vaandel, dat zij heden hadden ontvangen. Spreker dankte God, dat er te midden van ons Volk zoo'n groote schare wordt gevonden, die houw en trouw heeft gezworen aan Koningin en Vaderland.

Na deze toespraak begaven de genoodigden zich naar het Gemeentehuis, waar allen door B. en W. in de Raadzaal officieel werden ontvangen.

Hierna werd door de landstormers voor de autoriteiten gedefileerd. De lange stoet, waarin ook het muziekgezelschap Kunst Vereedelt mede marcheerde, maakte een kranigen indruk; bij den ingezetene was veel belangstelling.

Hiermede was de plechtigheid der Vaandelaanbieding geëindigd, 's avonds werden de feestelijkheden in de Concertzaal voortgezet ter herdenking van het 10-jarig bestaan der Compagnie Barneveld.

PUTTERSHOEK.

Op 23 April hield deze plaatselijke afdeling van den B.V.L. in hotel St. Joris haar jaarvergadering, onder leiding van den Voorzitter, den heer W. van der Ploeg, Gemeente-Secretaris.

Puttershoek's Fanfarekorps, onder leiding van den dirigent L. J. de Smit, verleende welwillend medewerking.

De groote zaal was goeddeels bezet, toen de Voorzitter om 7½ uur alle aanwezigen welkom heette, in het bijzonder den Commandant van het Verband Dordrecht, Res. Majoor W. J. M. Linden en den Secretaris der Nationale Landstorm Commissie, Luitenant G. F. Boulogne.

Na dit openingswoord hield de Luitenant Boulogne een redevoering, welke met gespannen aandacht door de toehoorders werd gevolgd.

Na de pauze was het woord aan den Majoor Linden om de brevetten en schietprijzen uit te reiken. Met een hartelijke toespraak overhandigde spr. het brevet van scherpschutter aan de vrijwilligers W. Drost, A. van Essen, W. Brouwer, A. Vos, J. Beum, C. Bijl en C. Westdorp.

Ten slotte was het woord aan Burgemeester Kiehl, die namens de plaatselijke commissie woorden van dank uitte aan al degenen die tot het welslagen van dezen avond hadden medegewerkt.

De fanfares van de Gele Ridders maakten diepen indruk.

Het eerste defilé van het Korps Veluwsch Verband achter zijn nieuwe vaandel.

OEFENING VAN DE AFDEELING ZEELAND VAN HET LANDSTORMKORPS „MOTORDIENST” IN ZEEUWSCH-VLAANDEREN OP 24 APRIL 1931

INGEZONDEN.

EEN STEM UIT VERRE GEWESTEN. Waakzaamheid.

Willemstad (Curaçao).

Velen uwer zullen zich afvragen bij het lezen van dit hoofd, wat wil dit nu zeggen. Toch is het juist, kameraden, in dezen tijd, waarin de werkloosheid zoo ontzettend groot is en de ontevredenheid meer en meer toeneemt, dat wij Landstormers op onze hoede moeten wezen. Bedenk, dat de communisten nu lachen en zeggen, het gaat goed zoo, nu komt de tijd, dat wij onze revolutiefakkel ook over Nederland kunnen zwaaien. Deze tijd is hun goede tijd. De door hen gezaaide ontevredenheid schiet nu al meer en meer op. Laat u door hun mooischijnende leuze niet misleiden. Red ook de andere onwetenden uit de klauwen der Sovjet. Spreek met hen, iederen dag weder opnieuw. Breng ze bij ons, zij behoren bij ons. De jongeren zijn juist voor de Sovjet de uitvoerders van hun wil. Ieder oogenblik is nuttig om tot deze menschen te spreken. Denk niet, daar zijn mijn leiders voor, neen, zelf leden werven, zelf den B.V.L. tot bloei brengen. Bedenk dat een vereenigd volk een krachtig volk is. Mocht ons lieve Vaderland u nog eens oproepen tot daadwerkelijkheid, draal niet, bedenk dat ge bij uw toetreding tot den B.V.L. beloofd hebt om de Regeering te allen tijde terzijde te staan en om den troon onzer geliefde Koningin te schragen. Duld niet dat een vreemde ook maar één hand naar den troon van uw Landsmoeder uitsteekt. Schaar u onder het rood-wit-blauw der geliefde banier, bedenkende dat ge een zeer groot voorrecht geniet, om U Nederland te mogen noemen, een onderdaan te mogen zijn van zulk een Vorstin en Regeering, die zoo nauw met haar volk samenleeft als bij geen volk ter wereld. De Vorstin, welke onder Gods zegen, door haar wijs beleid den oorlog buiten ons land wist te houden.

Wil dan ook, wanneer het eens werkelijkheid mocht worden, nimmer die vlag verlaten, welke ons land siert, maar dit versje op uw hart nemen.

Wordt nog eens in later dagen

„t Rood-wit-blauw ten krijg ontplooid,
Stervend zullen wij haar schragen,
Maar die vlag verlaten — „NOOIT!”
Laten wij met H.M. spreken de woorden:
„Ik zal handhaven”,
„Je maintiendrai.”

W.G.B.

BRUMMEN.

Vrijdag 6 Maart l.l. had te Brummen een Feestavond plaats van de Afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Na den openingsmarsch sprak Baron van Boecop een kort openingswoord en heette de aanwezigen welkom, in het bijzonder den heer J. M. Krijger Jr., Lid van de Tweede Kamer, die zich ondanks zijne drukke werkzaamheden beschikbaar gesteld had om voor de Afdeling te komen spreken.

Na vertoening van de film van den Landdag te Assen en die van Urk verkreeg de heer Krijger het woord.

Deze wees op het groote nut van den B.V.L., schilderde den tegenwoordigen toestand en in het bijzonder de verschrikkelijke gebeurtenissen in Rusland, de verwildering van de jeugd en wees op het groote gevaar dat van die zijde dreigde. Hij toonde de onmisbaarheid van den B.V.L. aan waardoor de orde en rust in den Staat gewaarborgd blijft en toonde met verschillende voorbeelden hoe niet alleen de communisten, maar evenzeer de socialisten, haat en onrust trachten te zaaien en op eene Revolutie aansturen.

Zijne redevoering werd met groote aandacht aangehoord en vond grooten en onverveelden bijval, een hartelijk applaus was hiervan het beste bewijs.

Na vertoening van nog enkele films reikte Kolonel Lavaleije, Voorzitter der Gewestelijke Commissie „de IJssel” met toepasselijke woorden de prijzen van den gehouden onderlingen Schietwedstrijd uit, de brevetten, die eveneens aan de Landstormers zouden worden ter hand gesteld, waren door vertraging per postbestelling, nog niet aangekomen, deze zijn later uitgereikt.

Het strijke van Brummen speelde zeer verdienstelijk en droeg er toe bij den avond vroolijk en opgewekt te doen verlopen.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Uitslag van den tweeden Gewest. Jubileumwedstrijd gehouden op 20 en 21 Maart 1931 te Hoofddorp.

Voor de afdelingen in Haarlemmermeer en omgeving.

Korpswedstrijden Scherpschutters:

1e prijs korps Nieuw-Vennep 142 punten; 2e pr. korps Lisserbroek 140 p.; 3e pr. korps Lisserbroek 136 p.; 4e pr. korps Nieuw-

Vennep 135 p.; 5e pr. korps Abbenes 132 p.; 6e pr. korps Vijfhuizen 132 p.

Korpswedstrijden Schutters 1e klasse:
1e prijs korps Aalsmeerderdijk-Rijk 136 punten; 2e pr. korps Cruquius-Bennebroekerbrug 126 p.; 3e pr. korps Kudelstaart 126 p.

Jubileumbaan:
1e prijs Th. Melman, Hoofddorp, 97 punten; 2e pr. P. Kreeft, Rijk, 96 p.

Personeele baan.

Scherpschutters:

1. P. van Dam, Rijk, 49 punten; 2. J. W. v. d. Spoel, Aalsmeer, 48 p.; 3. M. B. Benard, Nw. Vennep, 48 p.; 4. J. Lammerse, Hoofddorp, 47 p.; 5. F. Clemens, Abbenes, 47 p.; 6. J. v. d. Spek, Nw. Vennep, 47 p.; 7. A. v. Leeuwen, Abbenes, 47 p.; 8. C. H. Goossen, Rijk, 46 p.; 9. J. B. Willemse, Vijfhuizen, 46 p.; 10. A. P. Biesheuvel, Hoofddorp, 45 p.; 11. B. v. d. Linden, Abbenes, 45 p.; 12. Joh. Maliepaard, Nw. Vennep, 45 p.; 13. A. v. d. Maarl, Nw. Vennep, 45 p.; 14. J. v. d. Pol, Nw. Vennep, 45 p.; 15. J. Bax, Hoofddorp, 45 p.

Personeele baan.

Schutters 1e klasse:

1. J. Meijer, Rijk, 48 punten; 2. P. Kreeft, Rijk, 47 p.; 3. L. Verbeek, Rijk, 47 p.; 4. A. Ruighaver, Bennebrdijk, 47 p.; 5. B. G. Kroon, Abbenes, 46 p.; 6. C. P. Biemond, Abbenes, 46 p.; 7. W. R. Voorvaart, Rijk, 46 p.; 8. G. Doppenberg, Rijk, 45 p.; 9. G. A. v. Beek, Nw. Wetering, 45 p.; 10. J. A. v. Leeuwen Czn., Abbenes, 45 p.; 11. S. P. v. d. Voort, Leimuiden, 45 p.; 12. H. Zuidervaat, Mijdrecht, 45 p.; 13. L. Pols, Hoofddorp, 45 p.; 14. W. de Bakker, Hoofddorp, 45 p.; 15. J. l'Ami, Rijnsaterwoude, 44 p.; 16. J. Doeswijk, Nw. Vennep, 44 p.; 17. G. P. v. d. Meer, Rijnsaterwoude, 44 p.; 18. M. Hoogkamer, Abbenes, 44 p.; 19. F. de Groot, Abbenes, 44 p.; 20. M. Witte, Nw. Vennep, 44 p.

Personeele baan.

Schutters 2e klasse:

1. P. Schalk, Nw. Vennep, 47 punten; 2. W. Kuilboer, Hoofddorp, 46 p.; 3. R. Winter, Cruquius, 46 p.; 4. C. Ruighaver, Hoofddorp, 45 p.; 5. L. A. van Steijn, Abbenes, 45 p.; 6. A. de Vos, Bilderdam, 45 p.; 7. A. de Vries, Hoofddorp, 44 p.; 8. S. Zemel, Leimuiden, 44 p.; 9. J. Rijdsdijk, Hoofddorp, 44 p.; 10. H. Tijssen, Nw. Vennep, 44 p.; 11. J. M. Vertegaal, Hoofddorp, 43 p.; 12. W. van Lammeren, Aalsmeer, 43 p.; 13. J. v. Blijsterswijk, Nw. Vennep, 43 p.

Voor het verloop van de wedstrijden wordt verwezen naar de uitvoerige verslagen in de plaatselijke pers.

MOTORDIENST NOORD-BRABANT.

Zaterdag 2 Mei had een oefening plaats van de afdeling Noord-Brabant van het Vrijw. Landstormkorps „Motordienst.”

Gereden werd over den Rijksweg Etten-Breda. Aan de oefening werd door 15 auto's en ongeveer 60 personen deelgenomen.

WINSUM.

Op 28 April hield de plaatselijke afd. van den B.V.L. haar eersten schietwedstrijd in dit jaar onder leiding van kapitein De Jonge. Na afloop reikte de kapitein op geestige wijze de prijzen uit. Prijswinnaars waren: R. Reker 97 punten; A. Datema 93 p.; J. B. Kamstra 93 p.; R. Braak 92 p.; M. A. Steenhuis 92 p.; R. Scholma 91 p.; D. Doornbos 76 p.; G. Heerema 72 p. Aan A. Heerema werd een brevet als scherpshutter uitgereikt.

MOTORDIENST KAMPEN.

Ter gelegenheid van het 10-jarige bestaan van de Sectie Kampen van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst, afd. Overijssel, is Maandag 27 April op het terrein de Zandberg de sectie geïnspecteerd door mr. baron van Voorst tot Voorst, Commissaris der Koningin in Overijssel, en den afdelingscommandant, luitenant-kolonel mr. A. baron van Heeckeren van Kell. Tegenwoordig waren verder het dagelijksch bestuur der gemeente Kampen, de commandant der S.R.O.L., overste Donck, en het bestuur van de Burgerwacht. Na de inspectie hield de Commissaris der Koningin een toespraak, waarin hij hulde bracht aan de sectie en haar commandant, luitenant Gluysteen. Vervolgens reikte hij een herinneringsmedaille uit aan 7 leden, die 10 jaar aan de sectie verbonden waren. Verder heeft nog het woord gevoerd baron van Heeckeren van Kell, die op verzoek van de manschappen aan luitenant Gluysteen de medaille in goud uitreikte. Een colonnerit van de sectie besloot de plechtigheid. Des avonds werd een receptie gehouden gevolgd door een schietwedstrijd voor de leden der sectie.

ZWOLLE.

30 April werd in de groote zaal van de Buitensociëteit te Zwolle een propaganda-avond gehouden vanwege de afd. Zwolle van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm. De zaal die 1300 bezoekers kan bevatten, was stampvol. De leiding berustte in handen van Ds. H. A. Munnik, voorzitter van de plaatselijke landstorm-commissie, die de aanwezigen, waaronder vele autoriteiten, verwelkomde en een woord van hulde bracht aan den B.V.L., die voor eenigen tijd 12½ jaren had bestaan, waarna het Wilhelmus werd gezongen en telegrammen van hulde verzonden aan H.M. de Koningin en H.K.H. Prinses Juliana. In plaats van Generaal L. F. Duymaer van Twist, die door zijn arbeid in de Tweede Kamer verhinderd was, werd het woord gevoerd door luitenant Boulogne, den secretaris van de Nat. Landstormcommissie, die sprak over de verhouding tusschen den Bijz. Vrijw. Landstorm en het Huis van Oranje. De heer K. Jaartsveld, kapelaan, wees in zijn rede op het feit, dat alle richtingen uit ons land in den B.V.L. zijn vertegenwoordigd. Een belangrijk deel van den avond werd gevuld met de opvoering van „Insulinde” waartoe op schriftelijke wijze de historische banden tusschen Indië en Nederland werden aangehouden.

Muziek en zang van een flink koor wisselden de nummers af. De heer D. v. d. Wal sprak een slotwoord.

ALKMAAR.

Op 29 April werd voor de afdeling Alkmaar de prijsuitreiking gehouden van de onderlinge wedstrijden, die in den afgelopen winter waren uitgeschreven.

De nieuwe Korpscommandant, Res. Majoor Van Houten was mede aanwezig.

FONGERS
In verchromde uitvoering
Het mooiste en beste

LANDDAG TE BRUMMEN

Vrijdag 19 Juni 1931. Aanvang 1.45, opening terrein 11 uur.
Op het Landgoed „Klein Engelenburg.”

VOORLOOPIG PROGRAMMA.

Des morgens van 7.30—11 uur Schietwedstrijd voor de Landstormers van het Landstormkorps „de IJssel”.

Des namiddags te 1.45.

1. Carousselrijden door 8 Dames en 8 Heeren van de Arnheemsche Caroussel Sociëteit, in historische costuums.
2. Aanbieding van een Vaandel door een Dames-Comité aan het Landstormkorps „de IJssel”.
3. Uitreiking van de prijzen van den Schietwedstrijd.
4. Opvoering van „Wij willen Holland houwen”, zijnde 5 historische tafereelen uit de geschiedenis van ons Vaderland.

Ruim 300 personen nemen hieraan deel.

(Deze opvoering geschiedt onder voorlichting van den Nationalen Landsspelraad, Secretariaat Gevers Deijnotweg Scheveningen.)

5. Defilé.
6. Sluiting.

VAAANDELS FLAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES

DEN HAAG
TEL. 10812
MOF. EN RUKS
LEVERANCES

LANDSTORMKORPS „DE VELUWZOOM”.

Landdag te 's Heerenberg.

Het ligt in het voornemen op 15 Augustus a.s. te 's Heerenberg een landstormbijeenkomst te organiseren voor bovengenoemd korps.

RIJSWIJK.

In hotel Leeuwendaal organiseerde de afdeling Rijswijk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op 20 Maart een propaganda-avond, ter gelegenheid van de uitreiking van het afdelingsvaandel door oud-minister J. J. C. van Dijk.

De voorzitter van de plaatselijke commissie, de heer G. Whitlau, heette de civiele en militaire autoriteiten van harte welkom.

De heer J. M. Krijger Jr., voorzitter van de Gewestelijke Landstorm Commissie, lid van de Tweede Kamer, installeerde vervolgens twee nieuwe leden van de plaatselijke commissie, nl. de heren dr. Neurdenburg, en kapelaan Buys.

Het brevet voor koningschutter werd uitgereikt aan J. Vrijenhoek, Rijswijk.

Tijdens de pauze werden door den heer P. C. Robbe de schietprijzen uitgereikt.

Na de pauze kwam het hoogtepunt van den avond, de uitreiking van het vaandel aan de afdeling Rijswijk, door den heer J. J. C. van Dijk, oud-minister van Oorlog. Aan zijn rede ontleenen wij het volgende:

Er is reden tot opgewektheid, en die vindt z'n diepere oorzaak in het feit, dat men zich moet verheugen over het feit, dat het instituut van den B. V. L. een waarborg oplevert voor onze nationale vrijheden. De B. V. L. werd uit nood geboren, toen men in naam van een valsche democratie de hand wilde slaan aan onze nationale historie. De B. V. L. is een waarschuwend opgeheven vinger, doch als het moet, een hand die weet te grijpen en neer te slaan.

Als er gevaar dreigt, is verweer plicht, en daarvoor blijft de B. V. L. noodig. De B. V. L. steunt op drie begrippen: *bereid, gereed, getrouw*. In dezen geest beveelt spr. het vaandel bij de afdeling Rijswijk aan.

Staande werd hierop het Wilhelmus gezongen.

Luitenant Poortvliet nam hierop het vaandel met een kort woord in ontvangst.

De heer R. Bordewijk, res. 1e-luit. voor speciale diensten, lid der Gew. Landstormcommissie, sprak vervolgens een kort doch kernachtig opwekkend woord.

De avond werd voorts aangevuld met eenige zangnummers van mevr. T. Poortvliet, en een aantal voordrachten van den heer L. W. Nijland, kapitein der jagers.

DELFT.

Voor de Vrijwilligers van den B.V.L., Motor-, Vaartuigen- en Spoorwegdienst bestaat, aanvangende in de maand Juni, gelegenheid om met scherp te schieten. De oefeningen worden gehouden op den 1en en 3en Dinsdag van de zomermaanden van 6½—9 uur. Zij die alsdan een brevet voor Koning-schutter of Scherpschutter willen behalen, moeten in de eerste 40 schoten in twee achter-eenvolgende series van 10 schoten, over twee schietdagen verdeeld, resp.: 190 en 175 punten schieten.

ETTEN EN LEUR.

Den 23en April hield deze afdeling haar jaarlijksche algemeene vergadering.

Pastoor Jos. van Genk, Secretaris der Gewestelijke Commissie, hield een rede, waarin hij aanspoorde steeds propaganda voor den B.V.L. te blijven maken, waarna door hem de prijzen, behaald in het afgelopen schietseizoen, werden uitgereikt.

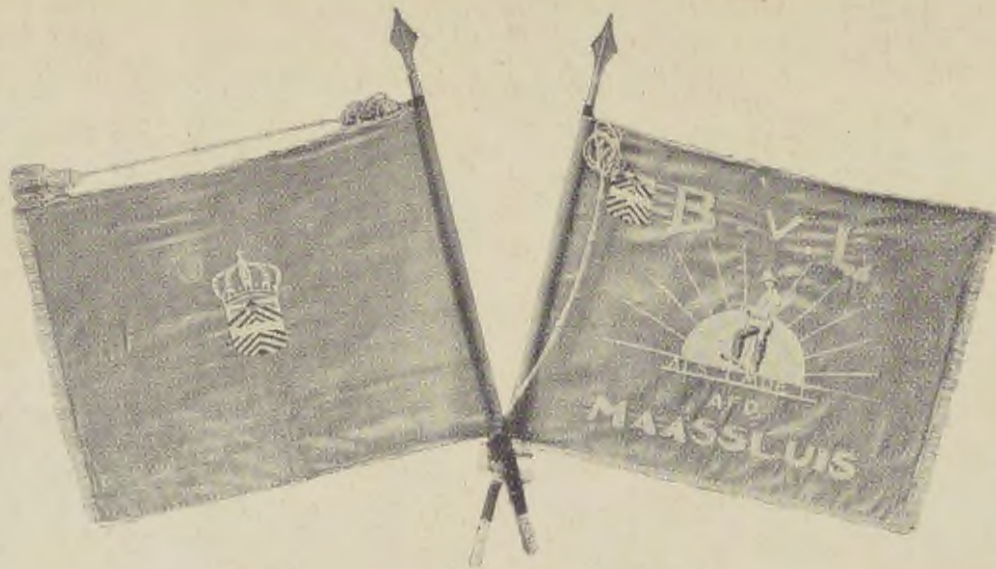
MAARHEES.

Na een rede, gehouden door den heer Rabou uit 's Bosch, is alhier opgericht een afdeling van den Bijz. Vrijw. Landstorm. Staande de vergadering gaven zich 15 leden op.

LANDSTORMMOTORDIENST HAARLEM EN OMSTREKEN.

Door de Vereniging Landstormmotordienst „Haarlem en Omstreken” werden op Donderdag 30 April op het Gemeentelijk sportterrein te Hoofddorp behendigheidswedstrijden gehouden, waarvoor verschillende prijzen beschikbaar waren gesteld.

's Avonds werd er in de Beurs een feestelijke bijeenkomst gehouden.

MONTFOORT.

Tot Plaatselijk Leider van de afdeling Montfoort en Willeskop is benoemd de heer M. J. Bons.

ANDIJK.

In café „Nieuw Andijk” van den heer Kl. Kuin, hield bovengenoemde afdeling haar algemeene jaarvergadering. De voorzitter, P. Sijm Jz., heette allen hartelijk welkom en gaf daarna de leiding aan den heer Oolders. Deze installeerde den nieuwen voorzitter P. Sijm Jzn. en den nieuwen secretaris Jn. Kuin. Daarna deelde spr. prijzen uit. Klasse B: 1e pr. J. P. Paai, 98 p.; klasse C: 1e pr. P. Schuitemaker 89 p.; 2e prijs Jb. Buisman, 78 p.; Klasse D: Kl. Kuin, 63 p. Aan een der beste schutters Jn. Sijm Azn., werd een gedenkplaat uitgereikt. Daarna volgde bespreking van de afgelopen schietoefeningen. Dank werd gebracht aan den leider Jn. Paai voor zijn prettige en aangename leiding. De voorzitter hoopte dat hij nog lang in het belang der afdeling zal mogen werkzaam zijn.

Daarna zette de voorzitter uiteen de nieuwe regeling der overgangsklasse, waaruit veel te leeren viel. De tijd van schieten voor dit jaar werd vastgesteld. Hoogstwaarschijnlijk zullen de oefeningen plaats vinden in April, Mei en begin Juni.

Daarna werd besproken de propaganda tot werven van nieuwe leden en werden 5 foto's uitgereikt van de Eerewacht van de Z.V.T. te Enkhuizen. Spr. zette vervolgens uiteen de nieuwe regeling der nationale schietwedstrijden te Den Haag.

Hierna volgde een bespreking over het Landstormblad, waarna de vergadering werd gesloten.

VOORBURG (Z.-H.)

De afdeling Voorburg van den B.V.L. hield een dezer dagen onder leiding van Dr. Veldhoen een propaganda-bijeenkomst, die uitnemend is geslaagd.

ST. ANNA PAROCHIE.

Midden April hield de afdeling Het Bildt van den B.V.L. een vergadering, waaraan een schietwedstrijd vooraf gegaan was.

De prijzen werden door den Korpscommandant Res. Kapt. la Roi uitgereikt.

DORDRECHT.

Dinsdag 28 April hield de plaatselijke Landstormcommissie Dordrecht een grooten propaganda-avond in Centraal Gebouw Eisen.

De heer Dr. I. H. J. Vos, Lid van de Tweede Kamer en Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie „Stelling van Amsterdam” hield een gloedvolle rede.

Door de firma Van Nelle werd gedurende de pauze gratis koffie en thee aangeboden.

Na de pauze werd het woord gevoerd door den Luitenant Groenendijk.

De vertoening van de Ned. Indische Legerfilm werd met groote belangstelling gevolgd. Het was een zeer geslaagde avond.

WAGENINGEN.

Op 4 Maart j.l. hield onze afdeling een propaganda-samenkomst in het gebouw Patrimonium alhier, onder leiding van haren voorzitter Prof. Mr. J. C. Kielstra.

De zaal, die met palmen versierd, een feestelijk aanzien gaf, was goed bezet.

De voorzitter opende onze samenkomst en heette allen hartelijk welkom, in 't bijzonder Overste van Ingen Schouten en den heer Jalink.

Den Landstormers riep hij toe: „Opsluiten”, het woord aan allen bekend en veel gehoord als er wat slapheid dreigde door vermoeidheid bij de marschen. Ook nu — er dreigt gevaar en zeker nu er een zelfde slapheid is van geest, door de moeite en de zorgen van ons dagelijksch leven. Daarom Landstormers: „Opsluiten”, ook nu, steeds klaar en paraat zijn, om, als het moet, het gezag te steunen met al de middelen die ons ten dienste staan.

Hierna verhieven de aanwezigen zich van hun zitplaatsen en zongen spontaan het Wilhelmus. Overste van Ingen Schouten, hierna het woord verkrijgende, zette op duidelijke wijze uiteen het doel van onze organisatie, wat zij wil en behoort te zijn. De beide films: Vaandeluitreiking te Velp en Schietwedstrijden te Elst, werden met spanning gevolgd en vonden bijval, vooral als er bekende gezichten op voorkwamen.

In de pauze werd door enkele dames thee aangeboden, terwijl de firma Geurts en van Schuppen een kist sigaren had beschikbaar gesteld, waarvan eveneens een dankbaar gebruik werd gemaakt.

De heer Jalink behandelde hierna het onderwerp: „Vorstenhuis en Vaderland”. Hij hield een helder betoog, en schetste de verschillende richtingen in ons land, daarbij vooral wijzende op het gevaar van het socialisme en communisme.

De hierna volgende Neêrlands Vreugde-film en Landdagen te Assen en Urk met pianobegeleiding, vielen goed in den smaak.

Nadat de voorzitter dank had gebracht aan allen die hadden medegewerkt tot het welslagen van dezen avond, sloot hij de bijeenkomst.

ADUARD.

Op 22 April hield deze afdeling een propaganda-avond.

Kapitein de Jonge, Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie, hield bij een fraaie serie lichtbeelden een lezing over Timor en Celebes.

Het muziekkorps „Wilhelmina” werkte mede aan de gezelligheid van dezen avond.

WAGENBORG (Gem. Termunten).

Alhier werd een afdeling van den B.V.L. opgericht. Een 40-tal leden traden toe.

De Plaatselijke Commissie bestaat uit: Burgemeester H. H. J. Siderius, Voorz.; J. Buiskool en A. Bosker.

Plaatselijke Leider: K. Riepma.

DIEPENVEEN.

In een dezer dagen gehouden conferentie, onder voorzitterschap van den kolonel b.d. N. J. Lavaley, voorzitter gewestelijke landstormcommissie „De IJssel”, werden als leden der plaatselijke commissie voor de gemeente Diepenveen geïnstalleerd de heren: J. W. Arriens, burgemeester van Diepenveen, voorzitter; P. W. Hopperus Buma; A. Crommelin; F. T. Pahud de Mortanges; H. W. Dikkers; G. J. Nolten.

Als plaatselijk leider voor de afdeling Lettele werd voorloopig aangewezen de heer G. J. Evers.

's-GRAVENDEEL.

Op 24 Maart j.l. vergaderde bovengenoemde afdeling onder voorzitterschap van den heer E. J. van den Berg, die in zijn openingswoord de verschillende autoriteiten en genoodigden hartelijk welkom heette.

Hierna verkreeg de Luitenant G. F. Boulogne, Secretaris der Nationale Landstorm Commissie, het woord, die in een kernachtige rede een opwekkend woord voor het instituut van den B. V. L. sprak.

Majoor J. W. M. Linden, Commandant van het Verband Dordrecht, reikte met eenige hartelijke woorden de brevetten en prijzen uit, terwijl de Luitenant A. Groenendijk den deelnemers aan de Eerewacht, gevormd tijdens het l.l. gehouden bezoek van H.M. de Koningin aan Dordrecht, een foto overhandigde.

De Eere-Voorzitter der Plaatselijke Commissie, Burgemeester Van Heesen, ging daarna over tot het uitreiken van Mobilisatiekruisen aan hen, die gerechtigd zijn dit te dragen.

De vergadering, die werd opgeluisterd door zang van de Mannenzangvereniging „Asaf”, werd daarna door den Burgemeester gesloten

VEENHUIZEN-NORG.

Op 30 Maart hield opgemelde afdeling een vergadering in Hotel Vries.

De Landstormfilm 1930 B werd vertoond. Een bijzonder geslaagde avond.

AFDEELING MAARSSEN e.a.

Op Zaterdag 28 Maart werd door de vrijwilligers van de afdeling Maarsssen een onderlinge schietwedstrijd gehouden in de Harmonie aldaar.

Nadat de voorzitter van de Plaatselijke Commissie, de res.-kapt. Le Jolle, de bijeenkomst had geopend, daarbij constateerende hoezeer de aanwezigheid van den Burgemeester, den Korpscommandant, den Secretaris der Gewestelijke Commissie en andere belangstellenden werd gewaardeerd, werd met het prijschieten begonnen, onder leiding van den res.-kapt. Grijzen van de afdeling Utrecht.

Toen na afloop de Korpscommandant met enkele welgekozen woorden de prijzen uitreikte, drukte Z.H.E.G. zijn tevredenheid uit over de behaalde cijfers.

De voorzitter, de bijeenkomst sluitende, wees er 'op, hoezeer dergelijke wedstrijden bevorderlijk zijn voor de kameradschap onder de vrijwilligers.

SLIEDRECHT.

De Afdeling Sliedrecht van den B. V. L. vergaderde op 12 Maart ter uitreiking van brevetten en schietprijzen.

De Voorzitter, de heer P. Rijsdijk, opende deze vergadering, waarna de Plaatselijk Leider, de heer Kriekard, verslag uitbracht over het afgelopen jaar.

Na vertoening der Landstormfilm reikte de Majoor Linden de verschillende schietprijzen uit.

De vergadering, welke werd opgeluisterd door muziek van den heer Meijer en voordracht van de heren Juch en Hansum, werd met een kort woord van den Voorzitter gesloten.

LEKKERKERK.

Op 24 Maart hield de afdeling Lekkerkerk een propaganda-feestavond. Als sprekers traden op de heren Dr. I. H. J. Vos, lid van de Tweede Kamer en C. G. Roos, burgemeester van Lekkerkerk.

In een gloedvolle rede werd door beide sprekers het groote nationale belang van het Instituut van den Bijz. Vrijw. Landstorm naar voren gebracht.

De Landstormfilm 1930 werd door het publiek met de meeste aandacht gevolgd. Een strijke, bestaande uit een vieraal ingezetenen, luisterde den avond door muziek op. In zijn slotwoord dankte de Voorzitter de sprekers voor hun zeer gewaardeerde redevoeringen. De heer Pot, vice-Voorzitter van het gewest Gouda, betuigde zijn dank aan het plaatselijk bestuur voor dezen georganiseerden en welgeslaagden avond.

BERLIKUM.

De afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm alhier hield dezer dagen een openbare vergadering onder leiding van Ds. Kramer. Als sprekers traden op Dr. Honders van Sneek en Ds. Steenhuis te Loppersum.

De eerste spreker hield een rede over: „Bescherming van het leven”, terwijl Ds. Steenhuis sprak over: „Moed, beleid en trouw”.

Beide sprekers hadden een zeer aandachtig gehoor. Voor afwisseling speelde het Chr. Muziekkorps „De Bazuin” eenige nummers. Tusschen de beide redevoeringen in gaven de heer F. Siegersma en Mej. K. Steenstra ieder een voordracht ten beste. Voor de aanwezigen was het een leerzame en een aangename avond, waarop de afdeling met genoegen kan terugzien.

OEFFELT.

Op 22 Maart hield de afd. Oeffelt van den Bijz. Vrijw. Landstorm een algemeene ledenvergadering onder leiding van den heer P. J. Ermers.

Inzake het organiseren van een nationaal schietconcours, in verband met het 12½-jarig bestaan der afdeling Oeffelt, werden als datums vastgesteld 5, 12 en 19 Juli e.k.

Voor deelname aan den inter-gewestelijken schietwedstrijd te Breda, op een der data 19 tot en met 22 Mei a.s., gaven zich bereids 23 leden op.

**GELIEVE KOPIJ
EENZIJDIG TE
BESCHRIJVEN**

OOSTWOLD (OLD-GR.)

In de zaal van den Protestantenbond kwamen op 18 April de B.V.L.-ers van de Afdeling Midwolda bijeen tot het houden van een onderlingen schietwedstrijd.

Na afloop van dezen wedstrijd reikte de Kapitein D. de Jonge de brevetten uit. Allereerst het brevet voor Koningsschutter aan D. D. Dijken.

Verder ontvingen een 14-tal leden een brevet voor scherpshutter, en wel de heeren: E. Breuker, H. Oudekerk, J. Meijer, J. D.

Greven, J. P. Berghuis, R. Sportel, M. Martena, J. Wiersema, S. Gremmer, A. Drevel, D. Koster, H. B. Meijer, J. Struif, J. Kuin.

De vertrekkende leider, de heer D. D. Dijken werd door Kapitein de Jonge toegesproken, terwijl hem namens de afdeling een blijvend aandenken werd geschonken. Ook de Burgemeester, de heer P. Dijkhuis, bracht namens de plaatselijke commissie dank aan den heer Dijken voor de goede leiding.

Als nieuwe leider werd benoemd de heer H. B. Meijer.

CLICHÉ'S

SNELLE ACCURATE LEVERING VAN ALLE SOORTEN CLICHÉ'S, TEEKEN-ONTWERPEN, FOTO'S, RETOUCHES ENZ., ENZ.

NIJGH & VAN DITMAR
CHEMIGRAPHISCHE ATELIER

WIJNHAVEN 113 · ROTTERDAM
TELEFOON 27840 (VIER LIJNEN)

OP AANVRAGE BEZOEK VAN DESKUNDIGEN VERTEGENWOORDIGER

JONGENS EN MEISJES.

Hier volgen de namen der prijswinnaars:

- Jacob Buis, Hem (N. H.).
- Lucas Hindriks, Assen.
- G. 't Hoen, Kwintseheul.
- L. Oranje, Deventer.
- Evert Sterenberg, Ten Post.
- Joost Schoolmeester, Nieuwddorp.
- Adr. Verkerk, Kinderdijk.
- Grietje Vijn, Opperdoes.
- Lena Corn. Stoof, 's-Gravenhage.
- Everdina Vechter, Lunteren.

- De letters van de zaag.
- De mazen van het wiel.
- De punten van het woord.
- De duigen van den vogel.
- De sprietten van de ladder.
- De draden van den boom.
- De trappers van de pen.

Groep B.

(Boven de 10 jaar).

Welk Blad?

- 1-2-14-16 is een dapper man.
- 8-3-10-11-12 is een sterke wind.
- 14-15-6-8 is een wapen.
- 9-10-11 is een insect.
- 2-14 is een maat.
- 13-15-14 is een stuk speelgoed.
- 1-5-6-7 is een lichaamsdeel.
- 13-5-14-8-2-12 is een geneesmiddel.
- 9-11-10-12 is een muziekinstrument.
- 3-10-4 is een stuk speelgoed.

Het geheel bestaat uit 16 letters, en is de naam van een veelgelezen Blad.

DE WITTE BOOMPJES.

Guusje en Gijsje en Gerritje, drie buurmeisjes mochten samen een eindje gaan wandelen. Er scheen een lekker Aprilzonnetje. En de drie hummeltjes hadden evenveel pret als de vogeltjes, die in de uitbottende boomen een lustig liedje zongen.

„Kindertjes, goed rechts houden!” riep Guusjes moeder het vroolijk drietal nog eens achterna; „denk om de auto's! En niet verder gaan dan tot 't huisje van vrouw Heetebrij, hoor!”

De vlaskopjes knikten van ja, ja! En samen stapten ze over het klinkerpaadje aan den kant van den weg; als de gansjes achter elkaar. Gijsje, de oudste, ging voorop.

Klip-klap! klepten de blank geschuurde klompjes.

Trip-trap! repten de vlugge voetjes. Snip-snap! taterden de rappe bekjes. Daar kwamen ze aan den hoek bij het

kleine huisje, waar ze terug moesten keeren.

Eensklaps riep Guusje: „Kijk 's, wat 'n mooie boompjes!” En opgetogen wees ze naar een bleekveldje terzij van den weg. Daar stonden drie appelboompjes, elk met een helder wit stammetje. Wat staken die frisch en prachtig af bij het groene gras!

Alle drie gingen voor het hekje staan, en drukten haar dopneusjes tusschen de spijltjes door, om alles goed te kunnen zien.

„Die groote vooraan is voor mij!” kraaide Guusje.

„Ik kies de middelste!” juichte Gijsje. Maar Gerritje pruilde met een hanglipje: „De laatste wil ik niet hebben!”

Er scheelde slechts een klein beetje aan, of de drie vriendinnetjes gingen geweldig ruzie maken. Ze konden evenwel de boompjes niet aanraken; want die stonden veel te wijd weg, en het hekje was met een grendel stevig gesloten.

O, wat was dat toch jammer!

Ze staken haar handjes tusschen de spijltjes door, maar dat hielp geen zier.

Guusje bekeek weer aandachtig haar boompje, en riep verwonderd uit: „O, wat is dat toch prachtig wit! Waarom zou er alleen sneeuw tegen de stammetjes zitten, en niet op de takken? Wat vreemd toch!”

„O meisje!” antwoordde Gijsje, „wat ben jij toch vreeselijk dom! Denk jij nou, dat er sneeuw op zit? Vrouw Heetebrij heeft ze gekalkt! anders niks!”

„Ja, ja!” vulde Gerritje aan; „'t is kalk, hoor! Moeder heeft ons keukentje ook pas gekalkt. En nou is ons keukentje weer heelemaal nieuw. Dat doen goede moeders altijd! Maar vieze moeders niet! Als vrouw Heetebrij 't ons vroeg, zou ik best een bordje pap van haar lusten!”

„Maar, waarom zou vrouw Heetebrij toch haar boompjes gekalkt hebben?” vroeg Guusje weer.

Gerritje werd een beetje boos, en riep nijdig:

„Wel! 't is toch de tijd voor de schoonmaak, is 't niet? Heel de boel moet toch mooi gemaakt worden!”

Daarop schoot Gijsje bits uit: „'t Is niet's! De boompjes zijn spres wit gemaakt, om ze goed te kunnen zien 's avonds, als het donker is. Dan loopt Heetebrij er met z'n hoofd niet tegen aan. Ze zeggen, dat dronken menschen nooit goed kunnen kijken. En dan loopen ze

met d'r neus overal tegen aan!” „Is Heetebrij dan wel 's dronken?” vroeg Gerritje nieuwsgierig.

„Hoe weet ik dat nou!” hernam Gijsje verontwaardigd. „Maar onze Bet zegt, dat je ook wel dronken kunt worden, als je te veel pap eet!” Guusje en Gerritje schrikten geweldig, toen ze dit hoorden. Zonder een woord te zeggen, keken ze bedrukt naar de punten van haar witte klompjes.

„Laten we maar naar huis gaan!” stelde Gerritje met een zwaren zucht voor.

Klip-klap! klipper-de-klap! klepperden de klompjes der kleutertjes weer over het kleine, kleurige klinkerpaadje.

Guusje kwam met de deur in huis vallen: „Moe! ik wil voortaan geen pap meer hebben 's avonds!”

Haar moeder keek haar met lachende verwondering aan: „Wat zeg je daar? Geen pap meer? Kind! hoe kom je daarbij?”

„Wel!” antwoordde Guusje heel beslist; „Gijsje zegt, dat je van pap dronken kunt worden. En daarom zijn de appelboompjes van vrouw Heetebrij ook wit gekalkt! En dan loopt Heetebrij er 's avonds in 't donker met z'n hoofd ook niet tegen aan!”

„Kind, houd toch op met die malle praatjes!” lachte Guusjes moeder. „Ge-loof dat toch niet! Daar is niks van aan! Gijsje heeft je maar wat wijs gemaakt!”

— „En toch zijn de boompjes bij vrouw Heetebrij wit gemaakt!” hield Guusje vol.

— „Ja zeker, m'n meisike! Maar dat is voor wat anders. Dat is voor 't ongedierte! Daar komen wel 's van die heel kleine beestjes, insecten, en die kunnen aan de boompjes veel kwaad doen. Maar wanneer de stammen goed gekalkt zijn, dan gaan ze allemaal dood!”

„Gaan de boompjes dan dood?” vroeg Guusje.

„Och neen, kippetje! de boompjes gaan niet dood, maar die kleine, lastige diertjes!”

Guusje knikte met een heel wijs snuitje. Nu was 't haar duidelijk geworden! Want haar Moeder wist het natuurlijk veel, veel beter dan Gijsje!

Guusjes hartje was volkomen gerust gesteld. En daarom besloot ze heelemaal opgelucht: „Nou Moe! dan eet ik voortaan weer iederen dag een lekker bordje pap, hoor!”

OOM BERTUS.

AAN OOM BERTUS,
p/a Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht, 50.
's-GRAVENHAGE.

Postzegel van 6 cent

Brieven, die niet gefrankeerd zijn, of onvoldoende gefrankeerd, gaan onverbiddeijk in de snippermand. Enkele vergeetachtigen mogen daaraan wel eens denken.

En dan moeten sommige inzenders zich eens een beetje meer inspannen, om het adres fatsoenlijk te schrijven, en zonder zulke afschuwelijke fouten. Wat moeten de groote Heeren in Den Haag van zulke knoeiers toch wel denken?

Ziezo! 'k heb eerst een paar standjes moeten uitdeelen. Maar nu kom ik nog met een prettige tijding: ik deel in den loop van dit jaar, behalve de tien prachtige boeken iedere maand, ook nog een vijftigtal andere mooie prijzen uit, namelijk een mooi boek met schitterende kiekjes, getiteld: *Onze Prinses*. Dan worden de kansen voor ieder nog weer grooter. Houdt je dus maar dapper! En probeert je krachten eens op deze opgaven:

Groep A.

(Onder de 10 jaar)

Uitzoeken maar!

- De vinnen van den meikever.
- De haren van den visch.
- De tanden van den stoffer.
- De wijzers van het weefsel.
- De spaken van het net.
- De vleugels van de klok.
- De takken van het vat.
- De sporten van de fiets.

PIJTEVEN

Aan het **Instituut voor Handelswetenschappen**, Johan de Wittstraat 166/168, Leiden, is ingesteld een schriftelijke leergang voor

BELASTINGCONSULENT,

en opleiding voor de examens van den Ned. Bond van Belastingconsulenten, onder leiding van Acad. gevormde Docenten. Prospectus en inlicht. omtrent examens kosteloos.

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V. AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE
Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

**ALLE BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS**

Belasting eischt Boekhouding!

Uw boekhouding in orde vanaf f 5.— per maand door het

ADMINISTRATIEKANTOOR P. BAKKER
BLEEKERSSINGEL 29 - TELEFOON 3376 - GOUDA

SCHIETSCHIJVEN

4.50 per 1000

N.V. Voorh. FIRMA GROENENDIJK
SLAGHEKSTRAAT 90-94 - ROTTERDAM

Adverteeren geeft succes!

LEGER IN NEDERLANDSCH-INDIË

Dienstneming voor Ongehuwde Nederlanders

als „AANBEVOLEN MILITAIR” bij het wapen der INFANTERIE ter opleiding voor den rang van sergeant. De opleiding tot BRIGADIER-TITULAIR heeft te NIJMEGEN, de verdere opleiding tot den onderofficiersrang in Indië plaats en kan na ongeveer 2 jaar worden bereikt. Leeftijd 17 TOT EN MET 23 JAAR, volledig met vrucht genoten Lager Onderwijs vereischt. PREMIE f 300.— Voor ONGEHUWDE NEDERLANDERS van 18—30 jaar bestaat tevens gelegenheid voor dienstneming als soldaat onder de „ALGEMEENE VOORWAARDEN” voor 3 en 5 jaar bij de Infanterie, Artillerie, Cavalerie en Genie. PREMIE resp. f 200.— en f 400.—.

De cursus begint 1 Juli 1931. Aanmelding schriftelijk (ook voor dienstneming onder de „Algemeene Voorwaarden”) onder toezending der vereischte bescheiden tot uiterlijk 20 Mei a.s. bij den Commandant der Koloniale Reserve te Nijmegen, die gratis op aanvraag prospectus met inlichtingen betreffende soldij, kleeding, voeding, bevorderingskansen, pensioenen, enz. zendt.

Houders van Aandeelen in N.V. Uitgevers Maatschappij „Steun Wettig Gezag” kunnen door inzending van dividendbewijs No. 6, vier percent dividend over het jaar 1930 ontvangen.

Dankbaar voor Gods weldaden, hopen

HENDRIK RUSSELMAN

en

GEERTJE PRINSSE

met hun kinderen op den 2en Juni a.s. hun 40-jarige Echtvereniging te herdenken.

ZAANDAM, Pakstraat 44.

VAN NELLE'S

CITY

BAAI

ROOD

13ct PER HALF ONS

MEDAILLES

WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES

KONINKLIJKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

HOTEL EN KOFFIEHUIS

VAN DEN VOLKSBOND
TEGEN DRANKMISBRUIK
Prinsengracht 120 — Den Haag

Logies en Consumptie
Goed en Goedkoop

Van S.S. met de tramlijnen 6 en 13,
van H.S. met de tramlijn 10 te bereiken.

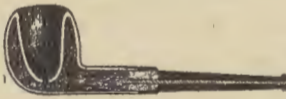
In Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

VROOM EN
DREESMANN
ROTTERDAM

Binnenweg
Jonkerstr. Hoogstraat
v. d. Takstraat

GOEDEWAAGENS
KONINKLIJKE FABRIEKEN
GOUDA

Ned. Octrooi 12201

BARONITE PIJP

OOK UW PIJP!
Verkoops prijs f 1.—

ROTTERDAMSCH BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 01385/6
Groene Hilledijk 129 - Telefoon 55604

DEPOSITO Rente 1½—4½ %
REKENING COURANT
Rente 2%

SPAARBANK Rente 3,6 %
EFFECTEN - COUPONS

SAFE-LOKETTEN VANAF f 3.— P. J.

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM.

Dagelijksche Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.

Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den Haag, Tiel, 's-Hertogenbosch, Lobith v.v.
Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.

DE DIRECTIE

WED. KNOX & DORTLAND

ANNO 1842

GOUDA

TELEFOON

2244 - 2245

BANKIERS
ASSURANTIE-BEZORGERS

STOOMEN

J. HOEVELS

Tel. 06981—06982—06983

VERVEN

J. H. SCHAAY & ZONEN, Anno 1814

EFFECTEN - SAFE-DEPOSIT Telefoon 05910, 05911, 05912
SCHIEDAMSCHESINGEL No. 22 Beurs 51666

ROTTERDAM Telefoon 31825 F. Th. Schaay
41529 J. Been
43066 B. A. de Haan
POSTBOX 999 (Schiedam) 69566 J. Chr. van Dijk Jr.
POSTGIRO 7524 (Den Haag) 36945 G. M. Schaay

Wegens' benoeming van den huidige titularis tot Rijksveldwachter roept de Burgemeester van Blokzijl sollicitanten op voor de vacature van GEMEENTE-VELDWACHTER.

Aan de betrekking is verbonden een salaris v. f 1500.— (pens.bijdrage 8½%), f 100.— voor kleeding, terwijl ambts-woning beschikbaar is. Diploma en ervaring wordt vereischt. Inzending van sollicitatiestukken met opgave van volledige inlichtingen of referenties zoo spoedig mogelijk.

Steunt onze Adverteerders!

NIJGH & VAN DITMAR N.V. DRUKKERS

Onze drukkerij is een zeer modern bedrijf van groote capaciteit, zoodat het de meest omvangrijke orders snel en goed kan uitvoeren. Een verzoek per briefkaart of telefoon brengt U een technisch onderlegd vertegenwoordiger

TELEFOONNUMMER 27840 (VIER LIJNEN)

ROTTERDAM — WIJNHAVEN No. 113

ABONNEERT U OP HET FRAAI UITGE-
VOERDE EN GEÏLLUSTR. MAANDBLAD

FORDWERELD

Gewijd aan de belangen van bezitters van auto's en vrachtwagens. Bevat iedere maand veel wetenswaardigs betreffende den bouw en het gebruik van uw wagen

Abonnementsprijs slechts f 1.50 per jaar

ADMINISTRATIE: WIJNHAVEN 113 - ROTTERDAM

Denkt om de werving van onze jonge dienstplichtigen!

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

LUCHTBESCHERMINGSDIENST

door

W. F. SILLEVIS,

Luitenant-Kolonel van den Generalen Staf.

IV (Slot).

Men kan nu eenmaal bij het bespreken van de verschillende maatregelen niet nalaten ook de beschermingsmiddelen aan een beschouwing te onderwerpen, al vinden deze alleen dan toepassing, wanneer de aanvallers van giftgassen gebruik maken.

Eerst de gasmaskers!

Omtrent de bruikbaarheid van dit beschermingsmiddel heerscht geen eenstemmigheid; de tegenstanders van den luchtbeschermingsdienst vertellen, dat gasmaskers niet pasklaar te maken zijn, slechts beschutten tegen enkele gassen en verder alle bewegingen zoo belemmeren, dat ze in de praktijk eigenlijk geen toepassing kunnen vinden. Het gevolg is een minachtend schouderophalen. Gelukkig is de praktijk in deze zoover gevorderd, dat men met beslistheid kan zeggen, dat deze bewering onjuist is. Er zijn thans in den handel verschillende soorten van gasmaskers, die alle de eigenschap bezitten zijn drager te beschermen tegen de uitwerking van gassen en nevels. Uiteraard kan niemand met beslistheid zeggen, of in de toekomst niet een nieuw gas kan worden bereid, waartegen de bestaande gasmaskers niet volledig beschermen. Doch tegen dat nieuwe gas is altijd een beschermingsmiddel voorhanden (anders zou de bereiding onmogelijk zijn) en de bestaande gasmaskers zijn zoodanig ingericht, dat door een eenvoudige bewerking het kwaad verholpen zal kunnen worden.

Een gasmasker bestaat in hoofdzaak uit een gelaatsbedekking en een vullingbus, welke laatste of door een slang met den gelaatsbeschermer is verbonden of rechtstreeks daarop is vastgeschroefd.

Het gelaatsstuk is meestal vervaardigd van een weefstof, aan de binnenzijde bedekt met rubber en verder voorzien van twee oogvensters van cellon. Deze gelaatsbedekking sluit strak om het hoofd, gewoonlijk met behulp van eenige stelen banden van elastiek.

De vullingbus bevat de noodige filters, absorberende stoffen en chemicaliën voor het zuiveren van de in te ademen lucht, bezwangerd met gassen. Zij verleent be-

scherming tegen alle strijdgassen, die kunnen worden verwacht, omdat de in te ademen lucht een zuiveringsproces ondergaat, alvorens de longen van den mensch te bereiken; verwisseling van vullingbussen is mogelijk. Er zijn in den handel verschillende gasmaskers te verkrijgen: dure en goedkope. De eerste zijn beter afgewerkt en hebben een vullingbus van groote capaciteit; de laatstgenoemde zijn vervaardigd van goedkoopere stoffen en hebben een vullingbus van korter duurzaamheid. En dat is zeer rationeel: niet ieder mensch behoeft in oorlogstijd hetzelfde gasmasker te hebben. Het personeel van de gemeentelijke diensten (ontsmetingsploegen, reddings- en transportcolleges) dat in oorlogstijd werkzaam onderdeel moet nemen in den luchtbeschermingsdienst, zal kunnen zijn gedwongen om langen tijd in door gassen verontreinigde lucht te vertoeven; voor hen is het beste beschermingsmiddel, d.i. het legermasker, een vereischte. Andere inwoners van een stad behoeven slechts zoolang in bedorven lucht te blijven, totdat ze een schuilplaats of huis hebben kunnen bereiken; zij kunnen dus volstaan met een gasmasker van eenvoudig maaksel.

Evenals de bekende Nederlandsche Heveafabriek brengen o.a. de Deutsche firma's Auer, Stoltzenberg en Draeger gasmaskers voor de burgerbevolking in den handel, de prijzen variëren van f 20—30 voor de duurere en van f 7,50—15,— voor de goedkoopere soorten. Van elk gasmasker is langs wetenschappelijke weg de levensduur van de vullingbus vastgesteld.

Elk gemeentebestuur zal dus moeten vaststellen hoeveel gasmaskers en van welke soort voor het personeel van hare hulpdiensten in oorlogstijd aangeschaft zullen moeten worden en hoeveel in vredetijd voor oefening en opleiding van dat personeel aanwezig moeten zijn. Bovendien zal elke inwoner moeten beslissen of en zoo ja, welk gasmasker hij voor zich en zijn gezin gaarne in tijden van nood zijn eigendom zal noemen. Volledigheidshalve mag niet onvermeld blijven, dat voor kinderen van drie jaar en daar beneden een gasmasker geen toepassing kan vinden, omdat de longen niet sterk genoeg zijn om de in te ademen lucht te zuigen door de vullingbus. Voor die kleuters kan men van gemeentewege inrichtingen openstellen, waarin zij desgewenscht kunnen worden opgenomen en waarin ze zooveel mogelijk bescherming vinden tegen de uitwerking van gassen.

Beschermende kleding.

Zoals algemeen bekend is, bestaan er enkele gassen (b.v. mosterdgas), die de

Goedkoop in onderhoud.
Lange levensduur.
Billijk in prijs.

GAZELLE

Prizen vanaf f 66.— geheel compleet.
Kinderviel van f 53.—
Gazelle Transport-Driewielers van f 186.—
Prijscourant gratis op aanvraag bij onze Agenten.

N.V. GAZELLE RIJWIELFABRIEK - DIJEN

eigenschap bezitten door de kleeren heen te dringen en blaren op de huid te veroorzaken. Tegen dergelijke gassen vindt men beschutting door bijzondere kleding en door handschoenen van zwaar rubber. Die kleding is tegenwoordig ook in den handel verkrijgbaar, maar nog vrij kostbaar. Het schijnt echter wel te zullen gelukken om een impregnerende stof te bereiden, die het bezitten van speciale beschermende kleding vrijwel overbodig zal kunnen maken.

Het spreekt vanzelf, dat voor de reeds vroeger vermelde, gemeentelijke werkploegen een uitrusting met goed beschuttende kleding niet achterwege zal kunnen blijven.

Zuurstofoestellen.

Zuurstofoestellen dienen om den drager gedurende een beperkten tijd, n.l. hoogstens enkele uren, een voldoende hoeveelheid zuurstof voor zijn ademhaling te verschaffen, waarbij de met gas besmette buitenlucht geheel wordt buitengesloten. Deze toestellen zijn echter zwaar en duur en komen dus alleen in bijzondere gevallen voor gebruik in aanmerking o.a. bij het verblijf in een zeer hooge concentratie van vergiftige gassen. Met een zeer gering aantal toestellen zal een gemeente van vrij groote afmetingen kunnen volstaan.

Schuilplaatsen.

Naast de bovenbesproken middelen, die men gewoonlijk tot de individueele rekent, mogen niet onvermeld blijven de gezamenlijke of collectieve beschermingsmiddelen.

Als algemeene regel moet gelden, dat elk hoofd van een gezin in zijn woning een ruimte bestemt om in geval van nood als schuilplaats te worden ingericht, terwijl daarnaast van gemeentewege openbare schuilplaatsen worden ingericht.

Inwoners blijven tijdens een luchtaanval in hun woning en verleen desgevraagd voorbijgangers gastvrijheid, terwijl openbare schuilplaatsen in de nabijheid van pleinen en straten met druk verkeer opnemen de menschen, die bij het weerklinken van het signaal luchtalarm, zich nabij die centra op straat bevinden.

ZIJT GE
op Uw pijp verzol

STER
TABAK

geeft
ROOKGENOT

Zoals bij den aanvang van deze beschouwingen reeds is uiteengezet, zullen brisant- en brandbommen vermoedelijk de meeste toepassing vinden, daarom moet bij het inrichten van een schuilplaats allereerst op die projectielen worden gerekend, terwijl dan daarnaast moet worden overwogen welke maatregelen noodig zijn om ook gassen uit die schuilplaatsen te weren.

Teneinde tot geen verkeerde voorstelling aanleiding te geven, moet naar voren gebracht worden, dat de meeste moderne huizen geen bescherming verleen tegen rechtstreeks treffende bommen van 50 KG. en meer uit vliegtuigen; daarvoor zouden noodig zijn gebouwen van zwaardere constructie. Doch wel kunnen dekingsmiddelen toegepast worden tegen treffers van lichtere bommen en tegen de scherfwerking van in de nabijheid springende bommen en juist die scherfwerking is menigmaal oorzaak van de vernieling van groepen van huizen.

Van regeeringswege zijn allerlei technische aanwijzingen verstrekt nopens de wijze, waarop een inwoner in zijn huis en het gemeentebestuur in de stad schuilplaatsen kan doen inrichten. Het spreekt wel vanzelf, dat de bouw van het huis van invloed is op de wijze, waarop men te werk moet gaan. De tegenwoordig in de buitenwijken van de groote steden verrijzende étagewoningen en flatgebouwen hebben bij rechtstreeksche treffers het nadeel van een opeenhooping van veel menschen, maar aan den anderen kant toch het onmiskenbare voordeel, dat een bescherming zoeken in de benedenverdieping snel kan geschieden met wellicht verminderde kans op ongelukken.

Voor openbare schuilplaatsen komen in aanmerking de tunnels van spoorwegemplacementen, van buitenaf bereikbare kelders van winkels, de kelderverdiepingen van zware openbare gebouwen e.d.

HOLLAND'S
FIJNSTE
SIGAREN
In de voorhaanste
sigarenwinkels

Een nauwkeurig onderzoek in vredestijd kan niet achterwege blijven; teneinde daarna vast te stellen welke maatregelen getroffen moeten worden om deze schuilplaatsen aan zoo hoog mogelijke eischen te doen beantwoorden. Het inrichten van schuilplaatsen in tijden van oorlog wordt vereenvoudigd; indien bij nieuwbouw, vooral van openbare gebouwen, met de te stellen beschermingseischen wordt rekening gehouden; bovendien kunnen veelal tijdens den bouw de te nemen maatregelen met geringe kosten worden uitgevoerd. Het valt buiten de bedoeling van dit betoog om eenigszins nauwkeuriger aan te geven de maatregelen, die men nemen kan voor het inrichten van een zeer eenvoudige schuilplaats in zijn huis of nauwkeurig melding te maken van de eischen, waaraan een openbare schuilplaats moet voldoen; alleen kan geconstateerd worden, dat het inderdaad voor het meerendeel der bewoners niet onmogelijk zal zijn in hun woning dekking te zoeken tegen de scherfwerking van in de nabijheid springende bommen, al dan niet met gas gevuld.

Voorlichting der inwoners door duidelijk geredigeerde, eenvoudige kennisgevingen zal het vertrouwen in het gezag van het gemeentebestuur verhoogen.

Ontsmettingsmiddelen.

Vervolgens moet een oogenblik worden stilgestaan bij de ontsmetting van kleding, dekens, linnengoed, schoeisel, levensmiddelen en drinkwater alsmede van stadsgedeelten, tuinen e.d.

Kleding, dekens, linnengoed, gordijnen e.d.

Indien die voorwerpen slechts aan vluchtige gassen of dampen van mosterdgas hebben blootgestaan, geschiedt het ontsmetten door ze flink uit te kloppen en langdurig te luchten in de zon en in den wind. Zijn de voorwerpen echter bespat met vloeibaar mosterdgas, dan moeten ze een behandeling in stoomerijen of andere ontsmettingsinrichtingen ondergaan.

Levensmiddelen, tabak en drinkwater.

In het algemeen verdient het aanbeveling om levensmiddelen en tabak, die in aanraking met gassen zijn geweest of kunnen zijn geweest, veiligheidshalve te vernietigen. Water, dat in die omstandigheden verkeert, mag in geen geval als drinkwater gebezigd worden; mosterdgas maakt water zelfs zeer vergiftig. Evenmin mag men in zulk water lichaamsdeelen of voorwerpen wasschen.

Stadsgedeelten, parken, tuinen enz.

De met mosterdgas besmette gedeelten van straten en pleinen worden met een laag chloorkalk bedekt of met een oplossing van chloorkalk in water besproeid; een flinke straal uit de waterleiding werkt ook reeds reinigend. Eerst 3 à 4 uur daarna mogen de wegen weer voor verkeer worden opengesteld.

Parken, tuinen en plantsoenen, die met vloeibaar mosterdgas zijn besmet, zijn moeilijk te reinigen; daarom verdient het de voorkeur het betreden van dergelijke aan den openbaren weg gelegen terreinen te verbieden. Een zoodanige besmetting kan 3—14 dagen duren, afhankelijk van de weersomstandigheden. Dat ook bij den ontsmettingsdienst het gemeentebestuur

leidend en regelend moet optreden, zal wel duidelijk zijn.

Taak van de burgerautoriteit.

Het bovenstaande beknopte overzicht van de maatregelen, die kunnen en moeten worden genomen voor een behoorlijk functioneeren van den luchtbeschermingsdienst, heeft wellicht bij menig lezer den indruk gewekt, dat alleen groote gemeenten in staat zijn deze aangelegenheid behoorlijk ter hand te nemen, omdat alleen zij over het noodige personeel en de vereischte hulpmiddelen beschikken.

Men vergeete echter niet, dat hier slechts een opsomming van maatregelen is gegeven, zonder dat daarbij de bedoeling heeft voorgezet om te zeggen, dat al die voorzieningen stuk voor stuk verricht moeten worden. Neen! elk gemeente-bestuur en elke inwoner kan uit dit samenstel van verrichtingen datgene kiezen, wat hem voor de gemeente of de woning wenschelijk voorkomt. Hier treedt juist het goed doordachte initiatief van elke burgerlijke autoriteit op den voorgrond: met zorg en overleg — zoo noodig gesteund door een raad van de daarvoor reeds in vredestijd aangewezen militaire autoriteit — beslist een gemeentebestuur welke maatregelen noodig zijn en kunnen worden uitgevoerd. Veelal zal overleg met de naburige gemeenten kunnen leiden tot eenvoudiger oplossing van problemen.

Al doet men heel weinig, ja schier niets, verduistering van de gemeente mag nimmer achterwege blijven, omdat daarin in alle tijden een uitstekend passief beschermingsmiddel is gelegen.

Heeft het gemeentebestuur eenmaal een beslissing genomen, dan moet zij — wellicht reeds in vredestijd, maar zeker onmiddellijk bij het intreden van den oorlogstoestand — de inwoners volkomen op de hoogte brengen van hare plannen en van de daaruit voor de burgers voortvloeiende verplichtingen. Men vindt veelal in de literatuur vermeld, dat het eenvoudigste middel daarvoor is een uitvoerige bekendmaking, die te bestemder plaatse wordt aangeplakt, in de plaatsebladen wordt opgenomen of (en) aan de inwoners wordt uitgereikt. Een belangrijk bestanddeel van een dergelijke openbaarmaking is het vaststellen van de gedragsregels van de burgers tijdens en na een luchtaanval, zoowel in huis als op straat, in winkels, bioscopen, theaters, kerken e.d. Worden de ter zake bekend gemaakte bepalingen goed opgevolgd, dan is kans op paniek vrijwel uitgesloten.

Practische ervaring.

Tenslotte is bij al deze theoretische beschouwingen de vraag gewettigd: *Heeft de luchtbeschermingsdienst reeds proefondervindelijk getoond te kunnen slagen?*

Het lezen van de geschriften van de tegenstanders van den luchtbeschermingsdienst doet menig keer de gedachte opkomen, dat de Nederlandsche regering de eenige is, die voor de voorbereiding van dezen dienst aanwijzingen geeft. Niets is echter minder waar; in alle landen van Europa zijn de bestuursorganen zich bewust van de noodzakelijkheid van maatregelen voor de bescherming van de burgerbevolking tegen de uitwerking van luchtaanvallen. Ik bedoel hier niet alleen de landen, die deelgenomen hebben aan den grooten oorlog; ook de neutralen als

b.v. Zweden en Noorwegen alsmede de randstaten, vooral Polen, zien wel degelijk de onmisbaarheid van een dergelijke bescherming in. Het blijkt dan ook, dat in het buitenland allerwege de luchtbeschermingsdienst volgens dezelfde beginselen wordt voorbereid als die, welke voor ons land gelden. Men gaat in sommige landen nog verder; een merkwaardig voorbeeld in deze is Polen, dat uiteraard door zijn ligging meer dan eenig ander land beducht moet zijn voor luchtaanvallen in tijden van oorlog. In Polen bestaat reeds sinds eenige jaren een vereeniging, die hare leden telt onder de inwoners van alle streken van het land. Deze vereeniging stelt zich ten doel de burgers op de hoogte te brengen van de door hen te nemen maatregelen en vrijwilligers op te leiden voor een functie als aanvoerder bij den luchtbeschermingsdienst. Daartoe vinden geregeld cursussen plaats, terwijl daarnaast een goed geleide propaganda wordt gevoerd voor het nut van doelmatige voorbereiding. Die vereeniging beschikt o.a. over een spoorrein, die alle hulpmiddelen en een overvloed van propaganda-materiaal bevat; daardoor is men in staat in elk deel van het land de bevolking door de film en door praktische demonstraties daadwerkelijk te overtuigen van hetgeen in deze gedaan kan en moet worden.

Maar behalve dergelijke voorbereidingen vinden in Europa ook reeds oefeningen in de luchtverdediging plaats, waarbij de genomen maatregelen aan de practijk worden getoetst.

In Frankrijk zijn in Juli 1930 bij Lyon luchtmanoeuvres uitgevoerd, waarbij ook de verschillende gemeentelijke hulpdiensten van den luchtbeschermingsdienst in werking zijn gebracht.

Volgens het daar ter stede verschijnende blad „Progrès” heeft de burgemeester van Lyon, de heer Herriot, de oefening met de meeste belangstelling gevolgd en de betrokken civiele en militaire autoriteiten gelukgewenscht met de uitkomsten, bereikt met de genomen beschermingsmaatregelen. Deze maatregelen kwamen in algemeenen zin overeen met die, welke h.t.l. zijn en worden aanbevolen.

Dezelfde ondervinding deden de Duitschers op tijdens een van 1—3 October 1930 nabij Königsberg in Oost-Pruisen gehouden oefening. Deze manoeuvres waren op grooter leest geschoeid dan de Fransche, ook al omdat men in Duitschland — waar geen lucht doelgeschut aanwezig mag zijn — er veel waarde aan hecht ervaring nopens de ontworpen beschermingsmaatregelen op te doen. De oefeningen bestonden uit dag- en nacht-oefeningen, waarbij o.m. luchtaanvallen op een fabriekscomplex werden uitgevoerd. Men vindt als resultaat van deze oefening in de literatuur de volgende zienswijze neergelegd: „Der ganze Verlauf „der Übung zeigte, dass die Durchführung „eines passieven Luftschutzes bei ent- „sprechender Vorbildung der damit be- „faszten Stellen gewährleistet werden „kann” dus: veel succes is *wanneer de daarmede belaste organen grondig voor hun taak zijn voorbereid.*

Dit laatste valt ook op te merken ten aanzien van een dergelijke oefening, gehouden op 7 December 1930 in Coburg, waarbij de luchtbeschermingsdienst zeer op den voorgrond trad. Als indruk van een

deelnemer vind ik opgeteekend: „Der „Verlauf der Übung hat gezeigt, dass nur „straffe Zusammenfassung aller für den „Luftschutz geeigneten Kräfte in einer „Hand den Erfolg verbürgt.”

Daadwerkelijke luchtbombardementen met chemische middelen op de burgerbevolking zijn — zoover bekend is — slechts beoefend in Rusland en wel in Juli 1928 te Leningrad en 15 September 1928 te Kiew, terwijl blijkens dagbladberichten eind 1930 te Leningrad opnieuw een dergelijke oefening is gehouden.

Volgens een uitvoerige mededeeling omtrent de oefening te Kiew werden daarbij een reeks maatregelen beproefd, die zeer veel overeenkomst vertoont met de Nederlandsche aanwijzingen. Volgens den berichtgever was het resultaat bevredigend.

En nog steeds verschijnen in de vakpers berichten, die melden dat men in het buitenland meer en meer de noodzakelijkheid van bescherming van de burgerbevolking gaat beseffen; zoo zijn b.v. in Bremen en in München in Maart jl. bijeenkomsten van vooraanstaande inwoners met burgerautoriteiten gehouden, om dat vraagstuk nader tot oplossing te brengen. Ook brengt een bericht uit Londen de tijding, dat in Engeland met medewerking van het Departement van Defensie een groot aantal vrijwilligers worden opgeleid voor verschillende functies in den luchtbeschermingsdienst.

Ik meen dan ook de waarheid niet te kort te doen, wanneer ik — mij grondende op de bovenstaande opgedane ervaringen — mijn beschouwingen eindig met de conclusie, dat een krachtige luchtverdediging en een, in vredestijd goed voorbereide en in oorlogstijd met krachtige hand geleide luchtbeschermingsdienst onontbeerlijk is, omdat hij kan leiden tot het sparen van menschenlevens en van eigendommen.

GEWEST. LANDSTORMCOMMISSIE ZUID-HOLLAND-WEST.

De Gewestelijke Landstormcommissie Zuid-Holland West heeft onder voorzitterschap van den heer J. M. Krijger, lid van de Tweede Kamer, vergaderd in het nieuw ingerichte Korpsgebouw, Bezuidenhout 185.

De voorzitter heeft den korpscommandant, reserve-majoor J. P. Boots geluk gewenscht met zijn welslagen om dit bureau op zulk een voortreffelijke wijze in te richten en hem dank gebracht voor de gastvrijheid, die hij in dit gebouw aan de Gewestelijke Landstormcommissie voor haar vergaderingen wil verlenen. Tot nieuwe leden der gewestelijke commissie werden benoemd de heeren Constant Boissevain, reserve-kapitein Vaartuigendienst alhier en J. E. Boddeus Hosang, burgemeester van Woubrugge. Beide heeren hebben deze benoeming aangenomen.

In overleg met de Nationale Landstormcommissie zal de heer Krijger, thans burgemeester van Vriezenveen, voorzitter der gewestelijke commissie blijven tot en met het 12½-jarig bestaan der commissie in December a.s.

Aldus werd met algemeene instemming besloten.

Wegens plaatsgebrek moet het verslag van den landdag te Brummen blijven liggen tot het Juli-nummer.

De Redactie.

GEWEST. LANDSTORMCOMMISSIE ROTTERDAM.

In de laatst gehouden vergadering der Gewestelijke Commissie is besloten, van 4 t/m. 11 Juni a.s. (uitgezonderd Zondag 5 Juli) een 8 daagschen schietwedstrijd op K.S.O. Geweer voor het Verband te houden op de schietbanen van „Huize Padua”, welke door de Burgerwacht voor dezen wedstrijd welwillend zijn afgestaan.

Op 18 Juli d.o.v. zal een demonstratie gehouden worden.

Op dien dag zullen de vrijwilligers op een nader aan te geven plaats verzamelen en van daar met muziek aan het hoofd en ontplooiende Afdeelingssvaandels naar de Diergaarde marcheren, terwijl z.m. gedurende den marsch, voor H.H. Autoriteiten zal worden gedefileerd.

In de groote zaal der Diergaarde zal de prijsuitreiking plaats hebben van de gehouden schietwedstrijden en zullen verschillende sprekers het woord voeren.

Daarna concert in den tuin en tot slot, bezichtiging van de Diergaarde.

LANDSTORMKORPS ZUID-HOLLAND: WEST.

Officieele opening van een eigen huis.

Zaterdagmiddag 23 Mei is in het gebouw Bezuidenhout 185 te 's-Gravenhage de nieuwe huisvesting van het landstormkorps Zuid-Holland: West officieel in gebruik genomen. De lokalen zijn smaakvol gemeubileerd en de geheele inventaris is bijeengebracht uit geschenken van belangstellende firma's en particulieren.

Bij de opening waren aanwezig de Minister van Defensie dr. Deckers, het Tweede Kamerlid Duymaer van Twist, luit.-generaal-tit. en voorzitter van de Nat. Landstormcommissie, de generaals van Terwisga en ten Bosch, het Tweede Kamerlid de heer Schaepman, verscheidene hoofdoorficiëren, reserve-officiëren en verdere belangstellenden.

De res.-kapitein C. Boissevain, voorzitter der commissie van voorbereiding droeg in een korte rede, waarin hij dank bracht, in de eerste plaats aan de leden van ons Vorstehuis en verder aan allen, die bijdragen hadden geschonken, den inventaris over aan den res.-majoor Boots, commandant van het landstormkorps Zuid-Holland: West.

De heer Boots dankte op zijn beurt de commissie bestaande uit kap. Boissevain en de luitenants Bordewijk en Menten, voor de resultaten van den belangrijken arbeid, dien zij zich hadden getroost om dit gebouw op zoo fraaie wijze geïnstalleerd te krijgen, zooals reeds gezegd geheel uit geschenken. Voor het uit 5000 man bestaande korps zal dit nieuwe huis een aansporing zijn tot blijvende paraatheid en trouw bezoek van de hier te houden bijeenkomsten. Spr. kon zich niet richten tot allen, die geschenken hadden gezonden; hij maakte echter een uitzondering voor de leden van het Koninklijk Huis, die hun portretten schonken, voorzien van eigen handteekeningen.

Hierna werd het Wilhelmus gezongen. De heer Duymaer van Twist constateerde met groote voldoening, dat hij thans voor het eerst een gebouw van een gewestelijk verband mocht openen. Spr. bracht gelukwenschen over en uitte de beste verwachtingen voor de toekomst.

Minister Deckers verheugde zich in het bijzonder over de onbaatzuchtige medewerking van zoovelen, hetgeen getuigt van groote belangstelling in het nationaal instituut, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm is.

Hierna werden ververschingen aangeboden, terwijl het gebouw werd bezichtigd.

De plechtigheid werd opgeluisterd met zang van mevrouw Poortvliet, begeleid door den heer Bles.

Op 23 Mei werd het nieuwe Korpsbureau van Zuid-Holland: West onder groote belangstelling in gebruik genomen. Zijne Excellentie Minister Deckers en Generaal Duymaer van Twist temidden van de commissie voor de installatie van het gebouw.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Voornaamste uitslagen van de derde gewestelijke jubileumwedstrijden gehouden te Amsterdam op 29 en 30 Mei 1931.

Scherpschuttersklasse (maximum 150 punten).
1e prijs afd. Amstelveen met 143 punten; 2e pr. afd. Sloterdijk 140 p.; 3e pr. afd. Ouder-Amstel 140 p.; 4e pr. afd. Amsterdam 5 137 p.; 5e pr. afd. Nigtevecht 137 p.
Schutters 1e klasse (maximum 150 punten).
1e prijs afd. Nigtevecht met 145 punten; 2e pr. afd. Amsterdam 4, 133 p.; 3e pr. afd. Ouder-Amstel, 132 p.; 4e pr. afd. Ouder-Amstel, 131 p.

PERSONEELE BAAN.

Scherpschutters.

1. R. de Vries, Nigtevecht, 50 punten; 2. P. Bouman, Amsterdam, 49 p.; 3. H. Remiëns, Marken, 49 p.; 4. B. H. Isings, Amsterdam, 48 p.; 5. P. F. J. Klyberg, Amsterdam, 48 p.; 6. F. W. Offreins, Weesp, 48 p.; 7. S. Jonker, Amsterdam, 48 p.; 8. J. Kaatee, Abcoude, 48 p.

Schutters 1e klasse.

1. W. J. N. de Hart, Diemen, 49 punten; 2. G. Lodeweegs, Ned. den Berg, 48 p.; 3. A. Verheul, Nigtevecht, 47 p.; 4. C. A. Nelis, Haar'liede, 47 p.; 5. C. Franken, O. Amstel, 47 p.; 6. O. D. v. Wijngaarden, Amsterdam, 47 p.; 7. J. Neuteboom, Bovenkerk, 46 p.; 8. J. C. Verkerk, Amsterdam, 46 p.; 9. H. Kooiman, Ouder Amstel, 46 p.; 10. C. F. de Kruyff, Amsterdam, 46 p.; 11. K. K. v. Veen, Amsterdam, 46 p.

Schutters 2e klasse.

1. B. J. de Ronden, Weesp, 49 punten; 2. G. Velthuizen, Amsterdam, 48 p.; 3. J. Eyssens, Amsterdam, 46 p.; 4. N. v. d. Peet, Haar'liede, 46 p.; 5. H. A. Verberne, Rijk, 46 p.

JUBILEUMBAANWEDSTRIJD.

1. J. J. Raadschelder, Bovenkerk, 49 punten; 2. Ph. Petrie, Amsterdam, 49 p.; 3. J. W. Unkel, Amsterdam, 48 p.; 4. B. G. v. Ingen Schenau, Amsterdam, 48 p.; 5. M. van Poelgeest, Amsterdam, 48 p.

TILBURG.

Vrijdag 22 Mei j.l. werd op het Gemeentehuis alhier geïnstalleerd de Plaatselijke Commissie van den Bijzondere Vrijwilligen Landstorm door Zijne Excellentie den Luit. Generaal L. F. Duymaer van Twist, voorzitter der Nationale Landstormcommissie. De voorzitter der Gewestelijke Commissie de Meijerij, de Edelachtbare heer F. W. van Beek, Burgemeester der gemeente Boxtel opende deze bijeenkomst en heette Zijne Excellentie en ook de andere Heeren van harte welkom. Daarna gaf de Generaal in eene keurige rede eerst een historisch overzicht van den Landstorm, besprak daarna het doel en de taak der Commissie, bracht de Heeren dank voor hunne bereidwilligheid om zitting te willen nemen en verklaarde tenslotte de Commissie voor geïnstalleerd. De Burgemeester dezer gemeente als voorzitter der Commissie beantwoordde in een zeer

Schutters 2e kl.:

1. E. Trommel; 2. A. Nijpjes.
Na afloop sprak Ds. Pohuis het slotwoord.

ARNEMUIDEN.

Begunstigd door prachtig zomerweer hield de Afdeeling Arnemuiden op 26 Mei haar Jaarlijkschen Schietwedstrijd.

Onder de aanwezigen waren o.a. de Burgemeester en een der Wethouders. Tevens werden we vereerd met een bezoek van onze Commandant, Overste Bierman, die, evenals wethouder Franse, bij de prijsuitreiking enkele opwekkende woorden sprak.

De uitslag is: 1. C. de Jager; 2. C. Schroevers; 3. C. v. d. Ketterij; 4. J. D. Kousemaker; 5. P. Janse; 6. B. de Nooyer; 7. M. van Schaik; 8. J. Siere; 9. A. de Graaf; 10. J. van Belzen.

AMMERZODEN.

Op Zaterdag 2 Mei j.l. werd te Ammerzoden een uitstekend geslaagde landstormavond gehouden.

Vóór den aanvang der vergadering maakten de Afdeeling Ammerzoden van den B.V.L., de plaatselijke burgerwacht en de beide fanfare-korpsen een rondgang door de gemeente.

Te 7 uur werd de vergadering geopend door den Voorzitter der plaatselijke commissie, Burgemeester de Leeuw, die allen hartelijk welkom heette.

Hierna had de uitreiking van het vaandel, dat vervaardigd en geschonken werd door de eerwaarde zusters Clarissen te Ammerzoden, door den zeereerwaarden pater Burgers, rector der Clarissen, plaats.

Na beëindiging zijner rede, waarop daverend applaus volgde, reikte spreker het vaandel over aan Kolonel Lutz, commandant van het korps „de Meijerij”.

Na vertooring der Landstormfilm hield de voorzitter der gewestelijke commissie, Burgemeester van Beek een groote, gedocumenteerde propaganda-rede.

Tevens werd nog het woord gevoerd door de heeren Pastoor Frienekens, L. B. M. van Agt en Rabou.

DELFT.

Ter gelegenheid van het 10 jarig bestaan van de Afdeeling Delft van den B.V.L. werden op de schietbanen te Delft in Mei voor het Landstormkorps Zuid-Holland-West Schietwedstrijden gehouden.

Aan deze wedstrijden werd deelgenomen door de Afdeelingen Berkel, Delft, 's-Gravenhage, 's-Gravenzande, Katwijk, Koudekerk, Leiden, Leidscherdam, De Lier, Loosduinen, Maassluis, Monster, Noordwijk, Pijnacker, Rijswijk, Rijnsburg, Schipluiden, Vlaardingen, Voorburg, Wateringen en Zoetermeer.

Voor den personeelen wedstrijd waren 10 prijzen beschikbaar:

1. prijs G. Voogd, 's-Gravenzande, 49 punten (max. 50 punten); 2. pr. C. M. Thomas, Voorburg, 48 p.; 3. pr. J. Imthorn, Katwijk, 48 p.; 4. pr. V. d. Veen, 's-Gravenhage, 48 p.; 5. pr. J. M. Bakker, 's-Gravenhage, 48 p.; (2, 3, 4, 5 bij loting).

6, 7, 8, 9 en 10. prijs bij loting door Lans, Loosduinen; Lagendijk, Delft; de Waal, Delft; Jongma, 's-Gravenhage; Lamers, Leiden (allen met 47 punten).

In den Korpswedstrijd won De Lier met 223 punten den eersten prijs. (Maximum 250 punten), 's Gravenhage met 215 p. den tweeden prijs. Noordwijk, Berkel en Leiden bij loting den 3, 4 en 5. prijs met 213 p.

Aan alle deelnemende Afdeelingen werd een herinneringsmedaille geschonken.

De prijsuitreiking geschiedde in tegenwoordigheid van den Korpscommandant Major Boots en den Secretaris van het Gewest, den 1. Luit. Karres. Vele afgevaardigden van de Afdeelingen waren aanwezig, alsmede leden van de Plaatselijke Landstormcommissie te Delft.

Medegedeeld werd o.a. dat de gewone Schietoefeningen voor de Afd. Delft weder zullen plaats hebben den eersten en derden Dinsdag van de Zomermaanden van 6½—8½ uur.

KAMPEN.

Als Plaatselijke Leider van de Afdeeling Kampen zal optreden de Heer G. van den Oever, Emmastraat No. 18 Kampen, Res. 1e luitenant, ter vervanging van den Heer H. D. van der Houwe, die wegens verandering van woonplaats eervol ontslag heeft aangevraagd.

STAD AAN 'T HARINGVLIET.

Een dezer dagen hield bovengenoemde afdeeling van den B.V.L. een vergadering, waaraan een schietwedstrijd was verbonden.

Het woord werd gevoerd door den Voorzitter der Plaatselijke Commissie, Burgemeester Nieborg, en den Secretaris der Gewestelijke Commissie, den Heer A. Hogeweg.

De uitslag van den wedstrijd was als volgt:

Scherpschutters:

1. A. Smits; 2. M. v. d. Steenhoven; 3. C. van Gorp; 4. J. Arensman.

Schutters 1e kl.:

1. P. v. Rump; 2. C. Arensman, 3. F. v. d. Valk.

SINDS 1 JANUARI 1931 WERDEN MEER DAN
DRIE DUIZEND ABONNÉ'S
VOOR HET LANDSTORMBLAD INGESCHREVEN

MET HARTELIJKEN DANK HOUDEN WIJ ONS
AANBEVOLEN VOOR VERDERE MEDEWERKING

INTERGEWESTELIJKE SCHIETWEDSTRIJD TE BREDA.

Minister Deckers en Generaal Duymaer van Twist temidden van de autoriteiten, welke door Burgemeester Serraris een gulle ontvangst was bereid.

Op den openingsdag waren het meest Limburgsche Jagers, die de rede van den Voorzitter der N.L.C. beluisterden.

Met groote voldoening kan worden teruggezien op den Intergewestelijken Schietwedstrijd voor de drie Zuidelijke Provinciën, welke van 19 tot en met 22 Mei j.l. op de Garnizoensschietbanen te Ginneken heeft plaats gevonden.

Gedurende vier dagen hebben de vrijwilligers van de Korpsen „Verband Zeeland”, „West-Brabantsch-Verband”, „de Meijerij” en „Limburgsche Jagers”, elander in een vreedzamen strijd bekampt om den eerepalm.

De regeling van dezen wedstrijd was, evenals ten vorigen jare bij den Nationalen Schietwedstrijd te 's-Gravenhage, in handen van de wedstrijdcommissie, bestaande uit de heeren W. van Ingen Schouten, K. L. Schell, D. de Jonge, C. Eldermans en Jhr. J. A. I. H. Graafland, thans aangevuld met de secretarissen der drie deelnemende korpsen, de heeren L. B. M. van Agt, Pastoor Jos. van Genk en P. G. Laernoës.

In het Eere-comité voor dezen wedstrijd hadden zitting genomen:

Mr. Dr. L. N. Deckers, Minister van Defensie; J. H. Borel, Reserve-Luitenant-Generaal, Adjudant in Buitengewonen Dienst van H.M. de Koningin, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm; Mr. Dr. A. B. G. M. van Rijckevorsel, Commissaris der Koningin in de Provincie Noord-Brabant; Jhr. Mr. J. W. Quarles van Ufford, Commissaris der Koningin in de Provincie Zeeland; Mr. E. O. J. M. Baron van Hövell tot Westerflieer, Commissaris der Koningin in de Provincie Limburg; Mr. Dr. W. G. A. van Sonsbeeck, Burgemeester der Gemeente Breda; P. Donk, Generaal-Majoor, Commandant der IIIe Divisie, Bevelhebber in de 3de Militaire

Afd.; Jhr. Mr. Th. E. Serraris, Burgemeester der Gemeente Ginneken en Bavel; H. G. M. Mathol de Jongh, Kolonel, Commandant der VIe Infanterie Brigade, Garnizoenscommandant te Breda; C. J. H. van der Harst, Kolonel, Gouverneur der Koninklijke Militaire Academie; J. E. Snellen van Vollenhoven, Luitenant-Kolonel, Commandant van het 6e Regiment Infanterie, Oud-Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „Groningsch Verband”.

Onder de ontvangen prijzen waren: een vaas, geschonken door den Burgemeester van Breda, een zilveren medaille van den Kolonel H. G. M. Mathol de Jongh en een zilveren medaille van den Luitenant-Kolonel J. E. Snellen van Vollenhoven.

Den eersten dag (19 Mei) waren het de Limburgsche Jagers, die hun schoten deden knallen over de zoo gunstig gelegen banen, op 20 en 21 Mei de Korpsen „West-Brabantsch Verband” en „de Meijerij” en op 22 Mei het Korps „Verband Zeeland”.

Begunstigd door mooi zomerweer werd deze schietwedstrijd ingezet met een officieele ontvangst door het gemeentebestuur van Ginneken. Deze ontvangst trok groote belangstelling, daar een muziekkorps, gevormd door de te Breda gelegen afdeeling huzaren, buiten het gemeentehuis zich deed hooren.

In het gemeentehuis waren tal van genoodigden aanwezig. Wij merkten, behalve de burgemeester van Ginneken, jhr. mr. Th. E. Serraris en den voorzitter van de Nat. Landstormcommissie, Generaal L. F. Duymaer van Twist, op, generaal-majoor P. Donk, commandant

van de IIIe divisie, de kolonels Mathol de Jong, commandant VIe Infanteriebrigade, Van der Harst, gouverneur K. M. A., Geesink, commandant IIIe Artilleriebrigade, Hardeman, commandant Geniecommandement en Haenecour, commandant Limburgsche Jagers, de luit.-kolonels Snellen van Vollenhoven, commandant 6e Regiment Infanterie, jhr. Quarles v. Ufford, commandant 3e Reg. Veldartillerie, Erckelens, chef van den staf van de IIIe divisie en Bierman, commandant van het Landstormverband Zeeland.

Toen minister Deckers, vergezeld van zijn adjudant-zeemacht, luit. ter zee 1e kl. Bozuwa, bij het gemeentehuis aankwam, zette de muziek het Wilhelmus in.

Burgemeester Serraris sprak woorden van welkom tot alle aanwezigen, speciaal tot Minister Deckers en memoreerde het feit, dat de goede geest in zijne gemeente sterk overheerschend is en dat de liefde voor 't vorstehuis in Ginneken spreekwoordelijk kan genoemd worden.

Met bijzonder groote voldoening heeft spr. gememoreerd, dat de stroom van goedgezinden, die zich in hachelijke tijden aaneensloten rondom vaderland en vorstehuis, thans reeds is uitgebreid tot ruim 70.000, die steeds paraat zijn om de heiligste goederen van de Nederlandsche bevolking te verdedigen en te beschermen.

Met de hoop uit te spreken, dat de wedstrijden in alle opzichten mogen slagen, eindigt spr. zijne rede.

Nadat enige ververschingen zijn rondgediend, neemt de Minister van Defensie het woord, om in de eerste plaats te danken voor de vriendelijke ontvangst door het Gemeentebestuur van Ginneken.

Het zal — aldus de Minister — wel niemand verwonderen, dat de Landstormwedstrijden zooveel belangstelling hebben. Inderdaad is de betekenis niet te onderschatten en het is ook heden niet moeilijk vast te stellen, dat deze instelling van grooten invloed is voor de rust van het volk. En velen geven dan ook volgaarne hun steun tot instandhouding van het instituut; overal wordt dit instituut vriendelijk ontvangen.

De Bijzondere Vrijw. Landstorm heeft ook deze betekenis, dat dit instituut een schakel vormt tusschen het volk en de weermacht. Dit instituut is als geroepen om de belangstelling voor de weermacht bij de bevolking gaande te houden.

Spr. twijfelde er niet aan, dat ook Ginneken niet zou onderdoen in waardeering en wijst op de traditie van trouw en afhankelijkheid van deze gemeente aan het Oranje-huis. Want ieder oogenblik wordt men in deze gemeente aan Oranje herinnerd. Spr. dankt de bevolking voor deze goede gezindheid en spreekt den wensch uit, dat deze dagen naar wensch mogen slagen.

Des middags had de eigenlijke opening van den wedstrijd plaats op de terreinen van de garnizoensschietbanen van Breda, achter het Mastbosch gelegen.

Het terrein was met vele vlaggen versierd, en er waren tal van tenten opgeslagen voor de ontvangst, voor de wedstrijdcommissie, voor de prijzen enz.

Bij de opening heeft Generaal Duymaer van Twist het woord gevoerd voor een enthousiaste menigte. De heer Duymaer van Twist herinnerde aan den nationalen schietwedstrijd het vorige jaar in Den Haag gehouden, en ontvouwde daarna het

De fotograaf wenkt met de hand en vraagt het gezelschap: één oogenblikje, als 't u blijft.

Generaal Duymaer van Twist bewees' weer eens een uitstekend schutter te zijn.

plan om elk jaar een wedstrijd te houden, eerst in het Zuiden en daarna in de andere deelen van het land, en om de vijf jaar een nationalen wedstrijd in Den Haag.

Van de Intergewestelijke wedstrijden heeft het Zuiden de primeur en dezen eersten dag zijn het de Limburgsche Jagers, die hun krachten kunnen beproeven, in edelen wedstrijd.

Spr. schetste het Instituut van den B.V.L. als een vredesinstituut en noodigde ten slotte allen uit, om eerst het Wilhelmus en daarna het Limburgsch Volkslied te zingen, welk verzoek met instemmend applaus werd begroet.

Hierna nam de wedstrijd een aanvang. Gedurende den wedstrijd werden muziekvoeringen gegeven door de muziek van het 6de Regiment Infanterie, het 3de Regiment Veld-Artillerie en het 2de Half Regiment Huzaren.

Dank zij de groote medewerking van het Garnizoen te Breda, had de schietwedstrijd van het begin tot het einde een vlot verloop.

Uitslag schietwedstrijd officieren (Legerpistool).

Res. Luitenant Stiepenbeek, Nijmegen, 71 punten; Res. 1e Luitenant Claessen, Axel, 69 p.; Res. Kolonel Lutz, Nijmegen, 69 p.; Res. Kapitein Brouwers, Tilburg, 69 p.; Res. 1e Luit. Commissaris, Rucphen, 68 p.; Res. Luitenant Rutgers, Borsselen, 68 p.; Res. Kapitein Zouteriks, Tilburg, 67 p.; Res. Kapitein Erkens, Nijmegen, 67 p.; Res. Luitenant Buurman, Nijmegen, 67 p.; Kapitein Augustijn, Breda, 67 p.

Wedstrijd Koningsschutters.

S. de Roo, Vrouwepolder, 97 punten; H. Polderman, Vrouwepolder, 97 p.; A. Provoost, Aagtekerke, 97 p.; J. Rouw, Goes, 96 p.; M. Th. Hoogendoorn, Enschoot, 96 p.; J. de Jager, Kloetinge, 96 p.; C. H. Oomen, Ginneken, 95 p.; P. Karelse, Borsselen, 95 p.; J. H. Mourmans, Bemden, 94 p.; P. A. Nijssen, Bergen op Zoom, 94 p.; G. H. Dobbelssteen, Mheer, 94 p.; C. Hartog, Scherpenisse, 93 p.; W. S. Dirks, Roggel, 93 p.; A. C. J. v. d. Sterren, Goes, 92 p.; W. J. Koch, Gilze, 92 p.; L. Nieuwenhuyze, Borsselen, 92 p.; P. van Eekelen, Halsteren, 92 p.; P. Aers, Oostburg, 91 p.; H. L. Kramer, Kloetinge, 91 p.; M. Polderdijk, Heinkenszand, 91 p.; H. H. Bell, Kruchten, 91 p.

KORPSWEDSTRIJDEN.

Scherpschutters klasse (geoeffend op Gew. M. 95)

1. de Meijerij, 232 punten; 2. West-Brabant, 231 p.; 3. Zeeland, 227 p.; 4. West-Brabant, 224 p.; 5. de Meijerij, 224 p.

Schutters 1e klasse (geoeffend op Gew. M. 95).

1. de Meijerij, 225 punten; 2. Limb. Jagers, 223 p.; 3. de Meijerij, 222 p.; 4. Limb. Jagers, 219 p.; 5. de Meijerij, 219 p.; 6. West-Brabant, 218 p.; 7. Limb. Jagers, 217 p.; 8. Limb. Jagers, 214 p.

Schutters 2e klasse (geoeffend op Gew. M. 95).

1. de Meijerij, 225 punten; 2. Zeeland, 221 p.; 3. Limb. Jagers, 209 p.; 4. de Meijerij, 207 p.; 5. de Meijerij, 206 p.; 6. de Meijerij, 203 p.

Scherpschutters klasse (geoeffend op K.S.O.).

1. Zeeland, 225 punten; 2. West-Brabant, 224 p.; 3. Limb. Jagers, 219 p.; 4. Limb. Jagers, 216 p.; 5. West-Brabant, 215 p.; 6. Limb. Jagers, 214 p.

Schutters 1e klasse (geoeffend op K.S.O.).

1. de Meijerij, 217 punten; 2. de Meijerij, 213 p.; 3. de Meijerij, 209 p.; 4. Limb. Jagers, 207 p.; 5. Limb. Jagers, 204 p.; 6. de Meijerij, 204 p.; 7. Limb. Jagers, 203 p.; 8. Limb. Jagers, 203 p.; 9. Limb. Jagers, 202 p.

Schutters 2e klasse (geoeffend op K.S.O.).

1. de Meijerij, 216 punten; 2. Limb. Jagers, 206 p.; 3. de Meijerij, 203 p.; 4. de Meijerij, 197 p.

PERSONEELE WEDSTRIJD.

Scherpschutters (geoeffend op Gew. M. 95).

J. C. van Trier, Tilburg, 49 punten; P. Polderman, Vrouwepolder, 48 p.; J. A. van Gils, Tilburg, 48 p.; N. J. Dohmen, Schinveld, 48 p.; A. Koppejan, Zoutelande, 48 p.; Aan de Boom, Neer (L.), 48 p.; M. J. van den Nieuwelaat, Haaren, 48 p.; J. F. Zetz, 's Bosch, 48 p.; A. G. de Haas, Ginneken, 48 p.; H. Logters, Sambeek, 48 p.; G. S. Both, Vrijhoeve Capelle, 48 p.; G. Cuppens, Asten, 48 p.; C. Buitenhuis, Vucht, 48 p.; J. Boomaars, Bavel, 47 p.; J. Hoondert, 's Heerenhoek, 47 p.; A. N. Grauwman, Ulvenhout, 47 p.; H. Lindhout, Bergen op Zoom, 47 p.; J. de Graaf, St. Maartensdijk, 47 p.; M. Asselbergs, Bergen op Zoom, 47 p.; P. J. Jacobs, Sambeek, 47 p.; L. de Vet, Oosterhout, 47 p.; J. Geizen, Tegelen, 47 p.; L. Berger, Bergen op Zoom, 47 p.; H. Mostart, Dieteren, 47 p.

Schutters 1e klasse (geoeffend op Gew. M. 95).

J. Koppens, Liempde, 50 punten; L. de Vries, Breda, 49 p.; J. Philip, Boxmeer, 48 p.;

Rustige houding is voorwaarde voor een zuiver schot.

J. v. d. Elzen, Zeeland (N.B.), 48 p.; W. Michiels, Nederweert, 48 p.; C. v. d. Veecken, Gilze, 48 p.; C. J. Rombouts, Teteringen, 48 p.; J. Courtjens, Princenhage, 48 p.; P. Verwegen, Oosterhei, 47 p.; H. Cares, Tegelen, 47 p.; J. Wetermans, Nederweert, 47 p.; J. Nafser, Maastricht, 47 p.; P. Aben, Oeffelt, 47 p.; J. Vertogen, Zeeland (N.B.), 47 p.; G. Artz, Beek, 47 p.; N. de Wit, Beek, 47 p.; J. v. d. Hoven, Poortvliet, 47 p.; J. Bouten, Hasselt Velden, 47 p.

Schutters 2e klasse (geoeffend op Gew. M. 95).

W. van Rooij, Mill, 49 punten; L. de Vaate, St. Maartensdijk, 48 p.; J. de Witte Wzn, Koudekerke, 48 p.; G. Zwanenberg, Berlicum, 48 p.; P. Neele, St. Philipsland, 48 p.; M. de Vlioger, Vrouwepolder, 48 p.; D. Polderman, Ritheim, 48 p.; C. Pijs, Etten Leur, 48 p.; P. Jongeneelen, Oudenbosch, 48 p.; F. P. J. Stappers, Grubbenvorst, 48 p.; A. van Dieten, Beugem(dorp), 47 p.; M. Wijlaars, Someren, 47 p.; J. Smolders, Oerle, 47 p.; C. Sakko, Poortvliet, 47 p.; J. van Gemert, Beugem (Heide), 47 p.

Scherpschutters (geoeffend op K.S.O.).

A. Pemen, Rijsbergen, 50 punten; C. v. d. Staak, Boxtel, 49 p.; H. van Heemert, Ammerzoden, 49 p.; J. Willems, Oost-Capelle, 49 p.; A. Hendriks, Well (L.), 49 p.; A. Dietzenbacher, Roggel, 48 p.; P. Smits, Fijnaart, 48 p.; H. Storm, Born, 48 p.; G. van Geffen, Ammerzoden, 48 p.; J. van der Sanden, Boxtel, 48 p.; L. van Esch, Boxtel, 48 p.; F. J. Janssen, Winssen, 48 p.; C. Davidse, Meliskerke, 48 p.; J. Opveld, Roermond, 47 p.; van den Dungen, Vlijmen, 47 p.; F. van Tatenhove, Zuid-Zande, 47 p.; M. van Engelen, Vlijmen, 47 p.; J. Wolters, Hunzel,

47 p.; J. L. Houterman, St. Laurens, 47 p.; P. J. de Noo, Ammerzoden, 47 p.; M. Valks, Boxtel, 47 p.; J. L. van de Have, Nieuwerkerk, 47 p.; M. de Bruijn, Oostburg, 47 p.; J. Geldof, Oost-Capelle, 47 p.; G. Theunissen, Stampersgat, 47 p.

Schutters 1e klasse (geoeffend op K.S.O.).

H. J. Nielen, St. Michiels Gestel, 49 punten; P. J. Strijbos, Venray, 49 p.; P. W. M. Tak, Raamsdonkveer, 49 p.; J. H. v. d. Mortel, Weert, 49 p.; A. J. Peeters, Baarlo, 48 p.; J. v. d. Linde, Escharen, 48 p.; G. Verheyden, Nunhem, 48 p.; W. Embrechts, Oosterhout, 48 p.; J. de Kruif, Vlijmen, 48 p.; J. Kock, Oosterhout, 48 p.; W. B. Vossen, Heythuizen, 48 p.; K. Zuidema, Sas van Gent, 48 p.; A. v. d. Wiel, Elshout, 48 p.; J. Jans, Gassel, 48 p.; P. Peters, Gassel, 47 p.; C. v. d. Dungen, Vlijmen, 47 p.; J. A. Dobbelssteen, Heeswijk, 47 p.; A. Josemanders, Gassel, 47 p.; J. Verhoeven, Stampersgat, 47 p.; L. Dierckx, Heel, 47 p.; W. Caris, Haelen, 47 p.; M. Cuppen, Venray, 47 p.; J. Meulenberg, Wolphaartsdijk, 47 p.; M. Hoezen, St. Michiels Gestel, 47 p.; J. Sturm, Zoutelande, 47 p.; P. Willems,

Schutters 2e klasse (geoeffend op K.S.O.).

E. Bögels, Groesbeek, 50 punten; J. Bloemen, Linden, 49 p.; A. v. Stokkum, Vlijmen, 49 p.; J. Kemenade, Veghel, 48 p.; A. Koesters, Haaren, 47 p.; M. de Bruyne, Cadzand, 47 p.; A. de Paauw, Sluis, 47 p.; G. v. d. Berg, Linden, 47 p.; E. van Eerd, Dinther, 47 p.; M. Duyts, Veghel, 47 p.

AANTAL OPGEKOMEN SCHUTTERS.

Koningschutters	102
Officieren	40
Scherpschutters.	
Afd. A	315
Afd. B	214
	529
Schutters 1e klasse.	
Afd. A	553
Afd. B	319
	872
Schutters 2e klasse.	
Afd. A	339
Afd. B	170
	509
Totaal	2052

WOERDEN.

Op 27 April had alhier de prijsuitreiking plaats van den op 13 en 20 April gehouden Jaarlijkschen Schietwedstrijd.

Bij afwezigheid van den korpscommandant werden de prijzen uitgereikt door den Secretaris der Gewestelijke Commissie Mr. J. G. A. van Geldorp Meddens.

Tevens werden op dezen avond een 7-tal brevetten voor Scherpschutters uitgereikt aan H. Timmerman, H. G. van Helden, L. A. v. Geloven, R. Doremans, A. G. Tanis, G. de Leeuw en H. R. Blok.

ZUTPHEN.

Op 12 Mei werd alhier een propaganda-vergadering gehouden, welke goed bezocht was. Na de opening hield de Voorzitter der Gewestelijke Commissie, Kolonel b.d. N. J. Lavaleye een propagandarede, welke met aandacht werd gevolgd.

Ook de korpscommandant, Overste van Tienhoven, sprak de vergadering toe.

Ds. van Paasen maakte zich den tolk der aanwezigen door dank te brengen voor dezen avond.

De vergadering werd opgeluisterd door filmvertooning en pianospel.

TONGELRE.

De afd. Tongelre van den Bijz. Vrijw. Landstorm vierde haar koperen jubilé. Na een H. Mis van dankbaarheid werd gereciperend, waarbij den commandant, den heer A. v. Veghel, die 12½ jaar commandant is, geschenken werden aangeboden.

Adresveranderingen

Dengenen, die „Het Landstormblad” ontvangen, wordt beleefd verzocht, na te willen gaan of hun adres, op den adresband vermeld, wel het juiste is. Indien dit adres niet volledig of foutief is, dan zal de Administratie van „Het Landstormblad” het ten zeerste op prijs stellen, wanneer zoo spoedig mogelijk onderstaand formulier — ongeteekend — maar nauwkeurig ingevuld, aan haar adres wordt toegezonden. Als drukwerk in ongesloten enveloppe zijn slechts 1½ cent portokosten verschuldigd.

Aan de Administratie van „Het Landstormblad”
te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

*)

bericht, dat „Het Landstormblad” van December gezonden werd naar:

Naam der woonplaats:

Straat en huisnummer:

Het adres moet echter zijn:

Naam der woonplaats:

Straat en huisnummer:

*) S. v. pl. duidelijk naam en voorletters invullen.

VANDELS LAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES

DEN HAAG
TEL. 10813
HOF EN RIJKS
LEVERANCIER

OVERSCHIE.

Onder voorzitterschap van Burgemeester J. C. Baumann is te Overschie een plaatselijke commissie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gevormd, die voorts bestaat uit de heeren Joh. Aardse, Ds. C. J. van den Boom, C. J. Frederiks, Pastoor J. G. Groot, Ds. G. A. van den Hoofd, J. van Katwijk Jzn., en C. A. Müller.

Deze commissie is op 28 Mei in een landstormsamenvoering in het Vereenigingsgebouw te Overschie door Ds. Dr. N. G. Veldhoen uit Voorburg, lid van de Gew. Landstormcommissie Zuid-Holland-West met een rede geïnstalleerd waarna nog het woord gevoerd hebben de predikanten Ds. van den Hoofd en Ds. van den Boom en de leden der Gew. Landstormcommissie, de Luit. Karres en Bordewijk. De kap. J. Kruis heeft als vertegenwoordiger van den korpscommandant gesproken. „Schie's Mannenkoor" verleende medewerking; tot besluit werden enkele films vertoond.

PRIJSUITREIKING TE OUDEWATER.

Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van den Bijz. Vrijw. Landstorm te Oudewater, werden de prijzen behaald op den jubileumwedstrijd, door den Burgemeester van Oudewater persoonlijk uitgereikt.

De wedstrijd, waaraan 44 afdeelingen B.V.L. of Burgerwachten hadden deelgenomen, was voor B.V.L. te Veenendaal zeer gelukkig uitgevallen.

Met 242 punten namelijk had die afdeeling in de eerste klasse den eersten prijs behaald.

De fraaie massief gouden medaille voor de afdeeling en de 5 zilveren draagmedailles voor de korpschutters gingen mee naar Veenendaal. Deze prijzen waren door het gemeentebestuur van Oudewater beschikbaar gesteld.

Aan den hoogsten korpschutter M. A. Wesselo, viel bovendien een z.g. dagprijs ten deel, bestaande in een zilveren medaille.

REEUWIJK.

Vrijdagavond 29 Mei hield de afdeeling Reeuwijk van den Vrijwilligen Landstorm een vergadering. Bij monde van den leider der schietoefeningen, den heer G. B. van Leeuwen, werd mededeeling gedaan, dat de prijzen der schietoefeningen door den Secretaris der Landstormcommissie in het Landstormverband Gouda, den heer Van Mechelen uit Gouda, de prijzen zouden worden uitgereikt.

De heer Van Mechelen hiermede aanvangende sprak allereerst een bijzonder woord van deelneming ter nagedachtenis van het overleden lid den heer wijlen J. van Arkel, die de eerste prijs-winnaar was. Hierna werd overgegaan tot uitreiking van de prijzen, die uit luxe en nuttige voorwerpen bestonden.

Van uit de vergadering werd aangedrongen op het houden van een Landdag te Reeuwijk. Bij de commissie ondervond dit echter bezwaren, wegens den financieelen toestand. De commissie zal evenwel haar aandacht aan deze materie schenken.

De waarnemend voorzitter sprak hierop een slotwoord.

OOSTHEM.

Op 4 Mei j.l. hield de afdeeling Oosthem van den B.V.L. haar voorjaarsvergadering.

Onder voorzitterschap van den heer H. Waltje werd door dezen om 8 uur de vergadering in het Friesch op de gebruikelijke wijze geopend.

Uit het verslag van den Penningmeester bleek, dat er een saldo was van f 20,17½.

Als bestuurslid werd nog gekozen de heer Sij. Bergstra.

Besproken werd de Kringwedstrijd te Sneek, waarvoor reeds een vijftal prijzen beschikbaar waren gesteld.

Zoo mogelijk zou ook een margaschietwedstrijd voor de afdeeling worden gehouden.

Nadat nog het Landstormblad was besproken, werd de vergadering door den wvd. voorzitter, den heer Abma, gesloten.

GOUDA.

De zomer-schietwedstrijden van de afdeeling Gouda van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zullen in Juni en Juli in een van de zalen van de sociëteit „Vredebest" worden gehouden. De plaatselijke wedstrijden vinden plaats op 8 en 11 Juli. Aan het einde der oefeningen worden de deelnemers ingedeeld voor den op nader te bepalen datum te houden verbandswedstrijd.

Officieele ontvangst door het Gemeentebestuur van Oudewater op 9 Mei 1931.

DE KORPSEN VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

De Bijzondere Vrijwilligers zijn georganiseerd in:

1. Het Vrijwillige Landstormkorps: Friesch Verband.
2. „ „ „ Groningsch Verband.
3. „ „ „ Drentsch Verband.
4. „ „ „ Twentsch Verband.
5. „ „ „ de IJssel.
6. „ „ „ Veluwsch Verband.
7. „ „ „ Veluzoom.
8. „ „ „ Limburgsche Jagers.
9. „ „ „ de Meijerij.
10. „ „ „ West-Brabantsch Verband.
11. „ „ „ Zeeuwsch Verband.
12. „ „ „ Verband Monden der Maas.
13. „ „ „ Verband Dordrecht.
14. „ „ „ Rotterdam.
15. „ „ „ Zuid-Holland: West.
16. „ „ „ Nieuwe Hollandsche Waterlinie.
17. „ „ „ Kennemerland.
18. „ „ „ Stelling van Amsterdam.
19. „ „ „ Verband Alkmaar.

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS MOTORDIENST.

Viering van het 10-jarig bestaan der afd. Limburg. 'n Succesvolle afstandsrit.

De afdeeling Limburg van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst heeft haar tienjarig bestaan gevierd met de organisatie van een afstands- en tijdrit door Midden- en Noord-Limburg.

Voor dezen rit bestond veel belangstelling; de deelname van auto's was natuurlijk overwegend in het aantal, maar er was ook een flinke vertegenwoordiging van motorrijders,

terwijl de deelname van vrachtwagens eigenlijk wel wat beneden de verwachting was gebleven. Het totaal aantal deelnemende auto's motoren en vrachtwagens liep naar de negentig, terwijl aan het einde van den rit de belangstelling van zeker wel 200 leden van het korps of gasten uit verschillende andere verbanden was te constateeren.

De rit-oefening werd ook bijgewoond door den commandant van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst, overste B. ten Broecke Hoekstra, en door den garnizoenscommandant van Maastricht, overste Rooseboom, terwijl het geheel stond onder commando van den res.-kapitein Ch. Polis, commandant v.h. verband Limburg.

De colonne der auto- en motorrijders, die deelnamen aan den proëfrit van het Vrijwillig Landstormkorps, arriveert aan de finish te Venray.

Het traject.

Het parcours was met zorg gekozen, zoodanig dat alle aandacht van de deelnemers geveerd werd voor den op slechts enkele plaatsen aangeduiden weg. De trajecten boden hier en daar vrij groote terreinmoeilijkheden, zoodat de gemiddeld aangegeven snelheid door vele deelnemers slechts met inspanning kon worden gehaald.

Het morgen-traject, ongeveer 70 KM. groot, liep vanaf Pey over Susteren, Sittard, langs verschillende Maasdorpen richting Echt, daarna via Stevensweert langs Maasbracht, Linne en Herten naar Roermond.

Een hulde.

In Roermond was een rust voor de kolonne, tijdens welke de manschappen koffie dronken op de speelplaats van het klooster St. Salvator aan de Zwartbroekstraat.

Aan de officierstafel in de luchroom „De Klomp", aan het Zwartbroekplein, heeft nog een aardige hulde plaats gehad aan den commandant van het geheele korps, overste Ten Broecke Hoekstra. De jongste korporaal dezer afdeeling, dhr. Waterreus, Roermond dankte in zijn hulde-woord den overste voor diens gewaardeerde belangstelling en overhandigde hem namens de leden der afdeeling Limburg een in zijde geborduurde korpsvlag voor welke attentie de commandant zich zeer erkentelijk gevoelde.

De middagrit strekte zich uit over een traject van bijna 130 KM., en liep van Roermond naar Venlo, via Baarlo en Kessel naar Panningen, vandaar langs verscheidene omwegen naar Horst om wederom langs een heelen omweg in Oostrum-Venray te eindigen.

Het ochtend-traject is over het algemeen goed door de deelnemers gereden; de middagrit bracht echter heel wat strafpunten wegens niet op tijd passeeren aan vaste en geheime controle-posten en het verkeerd rijden.

Zoo b.v. werden de heel slechte trajecten Panningen—Maasbree en Sevenum—Meterik (een karreweg van vóórhistorische conditie) voor vele rijders een geduchte handicap.

Vermelden we alleen in dit verband het struikelblok voor de meeste deelnemers, aan de haarspeldbocht in Panningen, waar de geheime controle legio strafpunten heeft geboekt, een rit waarover nogal gemopperd is onder de rijders.

De organisatie van den rit was overigens uitstekend geregeld; alles liep mooi van stapel; dit heeft de animo bij de deelnemers dan ook op goed peil gehouden.

De orde- en verkeersregeling van gemeenten en rijkspolitie in alle gemeenten — behoudens den post in de kom Roosteren, welke door een wachmeister der marechaussée onvoldoende werd waargenomen, — was voortreffelijk.

Ook de belangstelling van de bevolking in alle gemeenten, welke in het traject lagen, was hartelijk: heele scholen stonden soms langs den weg opgesteld om de met de rood-wit-blauwe schildjes voorziene auto's en motoren met gejuif en gewuif te begroeten. Overal waren de menschen even behulpzaam bij het aangeven van richtingen en het verstrekken van inlichtingen. Ook in dit opzicht heeft het motorkorps zich met zijn sportieven afstandsrit veler sympathiee ondervonden.

Omstreeks vijf uur kwamen de laatste deelnemers langs den eind-controle-post te Oostrum, a.d. kerk. Kort vóór het einde van den rit, te Lottum was aan elken deelnemer namens den rozenkweker dhr. Schraven aldaar een tuil rozen aangeboden.

In hotel Verheugen te Venray is daarna een reunie geweest voor alle deelnemers, aan wie een diner werd aangeboden vanwege het feestvierend korps.

Tijdens den feestmaaltijd heeft de res.-eerste-luitenant Van Gorkum, de tienjarige geschiedenis van het korps herdacht, dat in dien termijn van 180 op 450 man is aangegroeid. Als hulde aan den commandant, kapitein Ch. Polis, bood hij, namens de regelingscommissie en de leden der Limburgsche afdeeling een symbolische voorstelling in gedreven koper aan van den V.L.S.

Kapt. Polis dankte in hartelijke bewoordingen, huldigde de verdiensten van den S.M.A. W. Grummer, Maastricht, wien hij namens commandant, officieren en manschappen een gouden horloge met inscriptie aanbood.

Aan H. M. de Koningin werd nog een telegram van hulde en aanhankelijkheid gezonden. In den loop van den avond werd nog een serenade gebracht door Venray's Fanfare, welke daarna in den tuin achter de feestzaal nog een concert aanbood.

Bijzondere belangstelling trokken bij de prijsuitdeeling de fraaie prijzen: waaronder medailles van H. M. de Koningin, H. K. H. Prinses Juliana, H. M. de Koningin-Moeder en Z. K. H. Prins Hendrik, alsmede een zeventien-tal Limb. gemeenten, van Commandant en officieren van het korps, terwijl door een der korps-leden, dhr. Waterreus, Roermond een zilveren beker was beschikbaar gesteld voor den bekroonden motorrijder met het minst aantal strafpunten.

't Spreekt vanzelf, dat men in het gastvrije Venray nog lang gezellig bij elkaar bleef.

(Lb. K.)

De prijswinners waren:

Adr. a v. d. Sluis, Klaaswaal.
Hindrika Salomons, Emmen.
Annie Vreugdenhil, Bruinisse.
Truida Potters, Stuwstr., Den Haag.
Annie Verhoeven, Oisterwijk.
Bertus Veldhuizen, Doorn.
W. Gutter, Andijk.
H. Jonker, Zwolle.
Dirk Riemersma, Surhuisterveen.
Corn. a Amoraal, Dordrecht.

Annie Krommenhoek, Schiedam!
Dank voor de toezending van het
Marschlied. Je Vader is uit den rechten
hoek gekomen, hoor!

Een afzonderlijk pluimpje voor H.
Jonker en Dirk Riemersma. De eerste
heeft van z'n oplossing een mooie teeke-
ning gemaakt, en de tweede een gedicht.

Groep A.

(Beneden de 10 jaar)

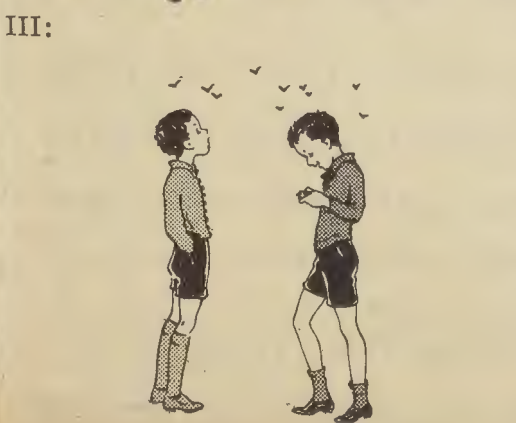
Een aardig rekensommetje.

$$\begin{aligned} 1 \times 8 + 1 &= \dots\dots\dots \\ 12 \times 8 + 2 &= \dots\dots\dots \\ 123 \times 8 + 3 &= \dots\dots\dots \\ 1234 \times 8 + 4 &= \dots\dots\dots \\ \text{enzoovoorts tot} \\ 123456789 \times 8 + 9 &= \dots\dots\dots \end{aligned}$$

Groep B.

(Boven de 10 jaar).

Vijf spreekwoorden.

IV:

V:

Kom maar, poes!

't Was in de benauwde dagen der
Mobilisatie.

Een booze tijd voor menschen en dieren.
Vooral in de grensplaatsen bij Duitsch-
land. Er was in ons land reeds groot ge-
brek aan allerlei levensmiddelen. En dit
werd nog verergerd, doordat vele geweten-
looze lieden, verschillende artikelen voor
grof geld als smokkelaars aan onze
Oostelijke bureu trachtten te verkoopen.
Niettegenstaande de waakzaamheid van
kommiezen en soldaten was de Geldersche
Achterhoek een berucht smokkelnest.

Vershillende eezame burgers voelden
dit aan den lijve. Wat maar eenige waarde
had, werd met groote sluwheid en bruta-
liteit over „de streep” gevoerd. Hier-
door werden de levensmiddelen uiterst
schaarsch en peperduur.

Onder die algemeene ellende leed ook
de prachtige, cypersche kat van de familie
Marsman. Vleesch, spek, worst, melk, visch,
dit waren enkele gerechten, waarop Mimi
erg verzot was. Maar in die benauwde
tijden wist zij, net als de menschen, haast
niet meer hoe die heerlijkheidsmaakten.
Om zich proviand te verschaffen, toog zij
daarom telkens op jacht, nog ijveriger
dan gewoonlijk.

Met echte roofdieren-sluwheid en lenig-
heid sloop ze tusschen de struiken, door
de boomkruinen, en over de daken, om
haar slag te slaan. Beter dan de menschen
kon zij zich schikken in het flauwe
gaslicht, waarop ook al streng bezuinigd
moest worden. Met haar groen glinsterende
oogen doorboorde zij de duisternis, en

wist telkens een argeloos muisje of een
slapenden vogel te overrompelen.

In die dagen van gebrek liet Neeltje,
de dienstbode der familie Marsman, ook
vaak haar lip hangen. Wel was zij de
keukenmeid, maar Schraalhans was keu-
kenmeester.

Ja, ja! vroeger beweerde ze wel eens
lachend, dat ze van keisteenen lekkere
soep kon koken. Maar nu 't er op aan
kwam, viel dat toch wel een beetje tegen.

En dan 's avonds, als 't werk aan den
kant was, op haar zolderkamertje bij een
lichtje als een gloeiende spijker gaan
zitten naaien! En dan met garen, dat zoo
sterk was als spinrag!

Nou, dat was ook al geen feest!

Daarom ging ze meestal zonder licht
naar bed. Op den tast af stommelde zij
langs de donkere trap naar haar konink-
rijke onder de dakpannen.

Dit ging haar op 't laatst zoo handig af,
dat zij, zonder te struikelen of te duikelen,
zich uitstekend en vlug in 't donker
behelpen kon.

Maar op zekeren avond verliep haar
tochtje naar hooger sferen toch minder
vlot dan gewoonlijk.

'k Zal je eens zeggen, hoe dit kwam.

Neeltje had haar vrijen Woensdag-
avond, en ging op visite in de stad bij
een jarige vriendin. Tegen tien was ze
weer thuis gekomen, en beredderde in de
keuken nog 't een en ander voor den
volgenden dag. Daarna was ze de trap
opgestevend naar haar nachtkwartier, en
in haar koets gestapt.

Ze had misschien een uurtje geslapen,
toen ze wakker schrikte door geritsel bij
het dakvenster. Nu was Neeltje niet
zoo'n kinderachtig juffertje, dat ze dade-
lijk geweldig begon te gillen, of de dekens
over haar ooren trok, en de vingers in de
ooren stopte, om niets te kunnen hooren.

Neen! ze ging kordaat overeind zitten,
en luisterde scherp toe.

Wat zou 't toch wezen?

Een musch of spreuwe, die zich in den
slaap eventjes omkeerde?

Maar, daarvoor was dat geheimzinnig
ritselend geluid toch te sterk!

„Daar moet ik haring of kuit van
hebben!” prakkeerde ze heel dapper.
Ze voegde de daad bij 't woord, en stapte
kloek uit haar bed naar het dakraampje.

Zou ze 't licht even aansteken?

Och! zoo'n onnoozel nachtpitje was de
moeite niet waard! En ze kon zich immers
zoo uitstekend in 't donker redden!

Achter het raampje zag ze een schaduw
zich flauwtjes bewegen.

O! nu ging haar in 't donker dadelijk
een lichtje op! Dat was Mimi! Die had
zeker op haar nachtwandeling haar kostje
al opgehaald! En nu wou ze zeker weer
zich behagelijk neervlijen ter ruste in
haar mandje binnenschuif!

Wacht! Neeltje zal haar even binnen-
halen! Ze trekt het raampje open, en
steekt haar hand in de dakgoot met de
hartelijke uitnodiging: „Kom maar,
poes!”

Maar, o schrik! In plaats van de
fluweelige vacht van de viervoetige huis-
genootte heeft ze een voet te pakken!

„Help, help! Moord, brand! Dieven en
moordenaars! Help, help!” gilt ze uit
alle macht. En schielijk trekt ze haar
hand terug, alsof ze door een adder ge-
beten is.

't Volgend oogenblik komt Meneer
Marsman 't kamertje binnenstormen, in
de eene hand z'n elektrische zaklantaarn
en in de andere een revolver. Neeltje is
op dit hachelijk oogenblik niet in een
stemming om te lachen. Daar is anders
wel een beetje aanleiding voor. Want
't is inderdaad een zonderlinge vertoo-
ning. Meneer Marsman in z'n blauw
gestreepte pyama, met oogen zoo groot
als koolraapschijven en z'n haren ten
berge gerezen als de pennen van een egel,
en als een motor puffend, brult met
trillende stem: „Wat is hier aan 't handje?
Waar zit de moordenaar?”

Neeltje, door den schellen stralenbundel
van de zaklantaarn een oogenblik ver-
blind, staat daar met een krijtwit gezicht
in een hoekje te sidderen en stottert:
„daar! daar in de dakgoot!”

Behoedzaam gaat Meneer Marsman
naar buiten. Maar van den dief of moor-
denaar valt geen spoor te ontdekken.

Ja, toch wel een spoor!

Kijk! wat is dat?

Vlak naast het raampje ligt in de goot
een stuk lood, half opgerold.

Ha! nu is het griezellig geheim opgelost.
Het nachtelijk bezoek heeft men te
danken gehad, niet aan Mimi; want deze
ligt in haar mandje heerlijk te droomen
van vogels en muizen. Maar daar is een
looddief geweest, die in zijn duister be-
drijf zoo plotseling verhinderd werd, door-
dat Neeltje hem bij zijn been greep!

OOM BERTUS.

Op het station.

De trein hield stil voor het perron. De con-
ducteur liep de rijtuigen langs en riep luid-
keels: „Reizigers voor Dieren uitstappen!”
„Die man is niet goed wijs!” beweerde een
handelsreiziger. „Als ik in zijn plaats was, dan
zou ik m'n keel een beetje sparen. Ik liet
doodeenvoudig de eerste twee woorden weg!”

In den stal.

Boer Watermans zei tegen z'n knecht:
„Kees! geef jij iedere koe eens 'n mangelwor-
tel; maar denk er om: die de meeste melk
geeft, moet den grootsten hebben!”

Een poosje later kwam de knecht terug en
zei, dat 't gebeurd was.

„En welke koe heb je den grootsten wortel
gegeven. Den blaaskop vooraan, zeker?”

— „Wel neen!” antwoordde Kees met een
ernstig gezicht. „Ik heb den grootsten mangel-
wortel aan den zwengel van de pomp gehangen!”

In de laagste klas.

Juffrouw: „Hoe heet jij, beste meid?”

't Nieuwelingetje: „Anna Poot, juffrouw!”

Keesje uit de achterste bank springt op met
een kopje als vuur, en roept hard door de klas:
„Je mag niet vloeken, onfatsoenlijk meisje!
Je moet zeggen Anna Voet!”

Langs den weg.

Een landlooper hield stil bij een auto, die
door den chauffeur hersteld werd.

Meneer Zilverstein, een millionair, stond er
in z'n fijnen bontkraag bij te kijken.

De landlooper stapte op den eigenaar toe, en
groette, zonder z'n pet af te lichten: „goeien
middag, kameraad?”

— „Kameraad? kameraad? Zeg schooier,
een beetje minder brutaal en familiaar asje-
blief!” bulderde Meneer Zilverstein, die van
verontwaardiging bont en blauw werd.

De landlooper spuwde van zich af en
grinnikte: „Nou, nou! maak je maar niet zoo
dik! We verschillen heusch niet zoo heel veel.
Jij probeert misschien om een tweede mil-
lioentje te krijen. Maar ik zit je dicht op de
hielen. Want ik scharrel rond voor m'n eerste
millioentje!”

CLICHÉ'S

SNELLE ACCURATE LEVERING VAN
ALLE SOORTEN CLICHÉ'S, TEEKEN-
ONTWERPEN, FOTO'S, RETOUCHES
ENZ., ENZ.

NIJGH & VAN DITMAR
CHEMIGRAPHISCHE ATELIERS

WIJNHAVEN 113 · ROTTERDAM
TELEFOON 27840 (VIER LIJNEN)

OP AANVRAGE BEZOEK VAN DESKUNDIGEN VERTEGENWOORDIGER

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V.

AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE
Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

**ALLE
BANKZAKEN**
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS

Belasting eischt Boekhouding!

Uw boekhouding in orde vanaf
f 5.— per maand door het

ADMINISTRATIEKANTOOR P. BAKKER
BLEEKERSINGEL 29 - TELEFOON 3376 - GOUDA

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

**VROOM EN
DREESMANN**
ROTTERDAM

Binnenweg
Jenkerfransstr.

Hoogstraat
v. d. Takstraat

HOTEL EN KOFFIEHUIS VAN DEN VOLKSBOND TEGEN DRANKMISBRUIK

Prinsengracht 120 — Den Haag
Logies en Consumptie
Goed en Goedkoop
Van S.S. met de tramlijnen 6 en 13,
van H.S. met de tramlijn 10 te
bereiken.

VAN NELLE'S
CITY
BAAI

ROOD
13ct PER HALF ONS

GOEDEWAAGENS KONINKLIJKE FABRIEKEN GOUDA

Ned. Octrooi 12201

BARONITE PIJP
OOK UW PIJP!
Verkoopprijs f 1.—

MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES

KONINKLIJKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

ROTTERDAMSCH E BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 01385/6
Groene Hilledijk 129 - Telefoon 55604

DEPOSITO Rente 1½—4½ %
REKENING COURANT
Rente 2%

SPAARBANK Rente 3,6%
EFFECTEN - COUPONS

SAFE-LOKETTEN VANAF f 3.— P. J.

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM.

Dagelijkse Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.
Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den
Haag, Tiel, 's-Hertogenbosch, Lobith v.v.
Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.

DE DIRECTIE

WED. KNOX & DORTLAND

ANNO 1842
GOUDA
TELEFOON
2244 - 2245

**BANKIERS
ASSURANTIE-BEZORGERS**

LANDSTORMER

31 jaar oud, zoekt betrekking
als straatmaker of wegwerker
Brieven onder letter W R aan de
Administratie v.h. Landstormblad.

KOOPT BIJ ONZE
ADVERTEERDERS

Behoort ons blad geen

50.000

abonné's te hebben
onder de welgezinde
burgers die geen
Vrijwilliger
zijn?

NIJGH & VAN DITMAR N.V. DRUKKERS

Onze drukkerij is een zeer modern bedrijf
van groote capaciteit, zoodat het de meest
omvangrijke orders snel en goed kan uit-
voeren. Een verzoek per briefkaart of tele-
foon brengt U een technisch onderlegd
vertegenwoordiger

TELEFOONNUMMER 27840 (VIER LIJNEN)

ROTTERDAM — WIJNHAVEN No. 113

ABONNEERT U OP HET FRAAI UITGE-
VOERDE EN GEÏLLUSTR. MAANDBLAD

FORDWERELD

Gewijd aan de belangen van bezitters van
auto's en vrachtwagens. Bevat iedere maand
veel wetenswaardigs betreffende den bouw
en het gebruik van uw wagen

Abonnementsprijs slechts f 1.50 per jaar

ADMINISTRATIE: WIJNHAVEN 113 - ROTTERDAM

Denkt om de werving van onze jonge dienstplichtigen!

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

DE WAARDE VAN SCHIETOEFENINGEN.

Door H. A. F. G. van Ermel Scherer, Kolonel van den Generalen Staf,
Directeur der Hoogere Krijgsschool.

In het nummer van 8 Mei j.l. van „Allen Weerbaar” (No. 10) komt een artikel voor getiteld: „Het doel van Volkswaarbaarheid”, waarin op duidelijke wijze het verleden, het heden en de toekomst der Vereeniging beschreven worden en waarin overtuigend haar bestaansrecht wordt bepleit.

Echter komt in dat artikel een enkel zinsdeel voor — waarschijnlijk eenigszins anders bedoeld —, dat, wanneer men het uit het verband van den zin licht en afzonderlijk plaatst, tot verkeerde gevolgtrekkingen zou kunnen aanleiding geven.

Er staat nl.:

„De omstandigheden hebben er toe geleid, geheel onafhankelijk van onzen wil, dat de weerbaarheidskorpsen zijn opgeheven, dat de schietoefeningen voor de landsverdediging geen waarde meer hebben en dat de sport in deskundige handen is overgegaan.”

Het is naar aanleiding van het cursief gedrukte deel van dezen zin, dat de redactie van het Landstormblad mij verzocht hierover mijne meening te weten.

Ik doe dit gaarne, want hoewel de schrijver in „Allen Weerbaar” vermoedelijk slechts bedoeld heeft de schietoefeningen zooals die vroeger van wege de Vereeniging Volkswaarbaarheid gehouden werden, mag toch de uitlating, die ook als algemeen bedoeld gelezen kan worden, daarom niet onweersproken blijven.

Het gaat om de vraag: Wat is in den tegenwoordigen tijd de beteekenis van de persoonlijke geoefendheid van den schutter? Uit de aangehaalde zinsnede zou men kunnen opmaken, dat deze hare waarde voor de landsverdediging verloren had en dat dus de schietoefeningen van Leger, Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en Burgerwacht overbodig waren. Het tegengestelde is waar, de individuele geoefendheid van den schutter is van de grootste waarde en dit geldt zeker mede in de eerste plaats voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

In den tijd der voorlaadgeweren, met zeer beperkte dracht, trad de infanterie op het gevechtveld op in gesloten colonnes van geheele bataljons, de compagnieën achter elkaar, in elke compagnie de 2

pelotons of de 4 sectiën elk op 2 gelederen achter elkaar. De divisiën traden met dergelijke bataljonscolonnes naast elkaar op. Men zocht de open vlakke, vermeed doorsneden en bedekt terrein. Hetspreek vanzelf dat de geoefendheid in het schieten van den schutter, die ook in dichte formaties was opgesteld, bij deze breede, diepe doelen op zeer korten afstand, van weinig beteekenis was. Hoofdzak was het afgeven van enkele salvo's eer men tot het bajonetgevecht kwam. Voor het gevecht in doorsneden en bedekt terrein, voor de voorbereiding van den aanval, alsmede voor dekking van de vleugels gebruikte men afzonderlijk daartoe geoefende troepen, zoogenaamde lichte infanterie — in den regel jagers of tirailleurs genaamd —, die veelal met betere geweren bewapend was en beter opleiding in het schieten kreeg.

Deze logge vormen waren niet meer bestand tegen de sneller schietende, verder dragende achterlaadgeweren. Ten gevolge van deze wijziging in de bewapening konden op de colonnes gedurende hare nadering meer salvo's gelost worden. Duidelijk bleek dat in de oorlogen van 1866 en 1870, daar waar men nog niet tot nieuwere vormen was overgegaan. Onder den invloed van een en ander kwam men tot een vorm, zoowel voor aanvallers als voor verdedigers, waarbij we achter elkan- der hadden: de tirailleurlinie, waarin de schutters met kleine tusschenruimten (op het beslissende moment één pas per man) naast elkaar op één lijn waren geplaatst; de ondersteuningstroepen, kleine gesloten colonnes; de reserves, in den regel compagniecolonnes.

De ijle voorste lijn gaf aanleiding tot het afgeven uit die lijn van individueel vuur, waarbij dus de juistheid van het schot, op de vijandelijke ijle lijn afgegeven, meer invloed had op de uitwerking.

De grootere aandacht aan het schieten door de Weerbaarheidsbeweging ten onzent omstreeks 1870 besteed, had dus een goeden grond.

Het hier bedoelde vuur bereikte in hoofdzaak de voorste afdelingen. Om de volgende gesloten afdelingen te bestrijden had men aan het individuele juistheidsschot, dat voor die geweren tot op ± 300 M. mogelijk was, weinig. Slechts een bundel kogels, afkomstig van een gelijktijdig vurende afdeling, allen met hetzelfde mikpunt kon op de afstanden grooter dan ± 300 M. uitwerking geven.

Door sommigen werd toenmaals de

MERKEN GENOEG DOCH ER IS MAAR EEN GAZELLE

Het aantal rijwielmerken is legio.... het ene is nog voordeelliger dan het andere. Weet echter, dat de Gazelle tot in het kleinste onderdeel in eigen fabrieken vervaardigd is. Dat beteekent, dat wij kunnen instaan voor hetgeen onder nikkel en lak verborgen is.

GAZELLE

Prijzen vanaf f 66,- geheel compleet
Kinderrijwielen vanaf f 53,-
Gazelle Transport Drieveliers vanaf f 186,-
Prijscouranten gratis op aanvraag bij onze Agenten.
N.V. GAZELLE RIJWIELFABRIEK - DIEREN'

theorie verkondigd, dat voor dit bundelvuur de geoefendheid van den schutter van weinig belang was; de fouten toch van den een werden goedge maakt door de tegengestelde fouten van den ander. Dat deze redeneering onjuist was springt in het oog. De spreiding toch zou daardoor grooter worden.

Terloops zij hier opgemerkt, dat men, om aan de fouten, ontstaan ten gevolge van misschatting van den afstand en van de atmosferische invloeden, tegemoet te komen, op grootere afstanden vuurde met 2 vizieren, dus als het ware twee bundels over elkaar legde.

De invoering der klein kaliber repeteer- geweren deed de vormen nog ijler worden. Ondersteuningssectiën binnen de 1000 M. konden niet meer in colonne zijn, doch moesten verspreid worden. Slechts waren in niet geheel vlak, eenigszins dekking biedend terrein nog groepen colonnes uit de flank mogelijk. Het juistheidsschot werd, door de bestreken baan tot op ± 600 M., tot op ongeveer dien afstand mogelijk.

De Boerenoorlog toonde dit overtuigend aan. De Engelschen, die veel te veel gebruik maakten van colonnes leden groote verliezen. De grootere schietvaardigheid der Boeren, die uit zeer ijle opstellingen schoten en die met een 6,5 mM. Mauser bewapend waren, bleek van overweldigende waarde.

Het is dan ook geen wonder, dat juist in dezen tijd de belangstelling in het schieten wederom opleefde en de Vereeniging Volkswaarbaarheid de vrijwillige schietoefeningen ter hand nam. De individuele geoefendheid van den schutter bleek een zaak van het hoogste belang.

Ook het bundelvuur voor de grootere afstanden bleef de belangstelling trekken. Door de geringere spreiding van het wa-

ROODE-STER

ROODE-STER
THEODORUS NIEMEIJER
BOONINGEN

UW TABAK

pen werd de totaal spreiding kleiner en de bundel dus kleiner en dichter. Het was van belang, dat mindere geoefendheid van den schutter dit voordeel weer niet deed verloren gaan. Om fouten in afstand- schatting te veronzijdigen werd het gebruik van twee of meer vizieren meer noodig.

Waar nu de man bij het vuren hoe langer hoe meer aan zichzelf werd overgelaten verwachtte men, dat hij op de korte afstanden, onder den indruk van het voorafgaande artillerievuur, van de toen reeds hier en daar optredende mitrailleurs, van het infanterievuur uit repeteergeweren en van de nabijheid van den vijand, niet rustig meer zou kunnen richten.

Daarom trachtte men te bereiken, dat hij door oefening zoover zou worden gebracht, dat hij automatisch het wapen in den aanslag ongeveer horizontaal zou brengen in de richting van het doel, wat in verband met de bestrekenheid der baan op de korte afstanden voldoende zou zijn om te treffen.

Vandaar oefeningen om dezen automa- tisch horizontalen aanslag te bereiken.

Is dit voldoende bij gelijke hoogte van schutter en doel, het gaat niet meer op wanneer de hoogte verschilt. Op vlak terrein moet een staande of knielende schutter tegenover een liggend schutter iets benedenwaarts gericht in den aanslag komen, de liggende schutter daarentegen iets opwaarts. Eveneens op hellend terrein. De liggende schutter moet er bovendien aan denken, dat bij horizon- taal geweer de minste terreinverheffing zijn schot opvangt. Het gaat dus niet om een automatisch snellen horizontalen aanslag, het gaat om een automatisch snellen aanslag in de richting van het doel, een juist snellen aanslag. Dit eischt zeer veel oefening.

En hoe staat het vraagstuk nú, na de invoering in grooten getale van de mi- trailleurs?

HOLLAND'S
FIJNSTE
SIGAREN
In de voornaamste
sigarenwinkels

Cavendish

De zware mitrailleur heeft geheel het vuur der infanterie op de groote en middelbare afstanden overgenomen. Van bundelvuur der infanterie op die afstanden is onder normale omstandigheden geen sprake meer.

Beneden den afstand van 600 M. is de lichte mitrailleur het hoofdvuurwapen. De mitrailleursschutter moet natuurlijk, wil hij nut van zijn wapen hebben, goed schutter zijn.

En de gewerschutter nú? Is schietvaardigheid voor hem van geen waarde? Natuurlijk wel. Denken we aan den gewerschutter op patrouille, op post, als uitkijkpost in voorste lijn; dan bij storingen of vernieling van den mitrailleur, wanneer de bediening het handvuurwapen grijpt om den mitrailleur te vervangen. De aanvaller zal voorts trachten door overweldigend artillerie- en mitrailleurvuur den verdediger te neutraliseeren vlak voordat hij tot den aanval overgaat; d.w.z. zoodanig moreel te schokken, dat hij niet meer het hoofd buiten de dekking durft te steken om te vuren; maar nu de schutters, die zich niet laten neutraliseeren, zullen die niet eerder hun schot durven lossen dan een mitrailleur weer schietvaardig is en vinden zij geen loonend doel voor hun juistheidsschot? Juist het zelfvertrouwen, dat door goede oefening ontstaat, zal hen daartoe in staat stellen. En de meer in de diepte opgestelde schutters — wanneer de aanvaller geen voldoende artillerie heeft om een vuurwals over de geheele breedte van het aanvalsvak te leggen, doch zich moet bepalen tot concentratie op bepaalde doelen — vinden deze geen gelegenheid tot een loonend juistheidsschot op den aanvallenden vijand?

Ook de aanvaller vindt voldoende gelegenheid voor goed gerichte gewerschoten, juist tegen de hierboven genoemde verdedigers. De geoefendheid in het schieten van den enkelen schutter komt juist bij den doorgezette aanval tot haar recht.

Denken we dan nog om het vuur op de kijkspelen van tanks en pantserwagens, op de schietgaten van gedekt opgestelde mitrailleurs, op de kijkgaten en de schietgaten in schilden enz. enz. Voorts aan al die gelegenheden die de stellingoorlog biedt, waartoe zelfs in verschillende legers kijkervizieren zijn ingevoerd.

Neen, op het gevechtveld heeft de schietvaardigheid van den geweer- en karabijnsschutter nog niets van hare waarde verloren.

En dan ten slotte voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de Burgerwachten, met het oog op hun binnenlandse taak; voor deze organisaties spreekt de waarde van het juistheidsschot nog veel meer.

Denk aan posten ter bewaking van belangrijke objecten. Denk aan begeleiders van voertuigenkolonnen, van auto's, van vaartuigen enz. Denk aan rust- en ordeverstoringen, waarbij het zaak is om alleen in uiterste noodzaak van het zoo vernietigende mitrailleurvuur gebruik te maken, maar waarbij enkele goed gerichte juistheidsschoten, die de belhamels buiten gevecht stellen, dikwijls voldoende kunnen zijn, terwijl de wetenschap, dat de verstoorders van rust en orde staan tegenover menschen, die zulke juistheidsschoten kunnen afgeven, reeds preventief

kan werken. Wordt het ten slotte bittere ernst, dan biedt het gevecht in bewoonde oorden, huizen enz. juist den goed geoefenden schutter, in verbinding met zwaardere wapens, gelegenheid om door goed gerichte schoten het verzet in den kortst mogelijken tijd te breken, orde en rust te herstellen en verder bloedvergieten te voorkomen.

Neen, ook voor B.V.L. en Burgerwacht behouden de schietoefeningen haar volle waarde. De prijzenswaardige ijver, waarvan zoo velen, blijkens de berichten in het Landstormblad overprijnsuitreikingen, blijk geven, is niet verkeerd aangebracht. Zij dient een Landsbelang van de eerste orde.

Nogmaals, ik ben overtuigd, dat de schrijver van het betrokken artikel in „Allen Weerbaar” niet de bedoeling heeft gehad te verkondigen, wat men uit zijn uitlating zou kunnen halen, maar juist daarom mocht de uitlating op zichzelf niet onweersproken blijven.

SENSATIONEELE BERICHTGEVING IN „HET VOLK”.

Een opmarsch van Stahlhelmers door Venlo!

Half Mei is er te Venlo een kleine afdeeling van de Stahlhelm opgericht, waarvan de leden een 15-tal Duitschers, hier of in nabijge gemeenten werkzaam zijn.

„Het Volk” schrijft er nu over onder deze sensationele koppen:

Duitsch militarisme vergadert in Nederland.

Banden met den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De politie vindt het goed.

„Van zeer goed ingelichte zijde” verman het blad dan het navolgende:

De voorzitter van de vergadering, een zekere J. Trienes uit Blerick, deelde mede, dat er geen debat plaats had, omdat dat verboden was door de plaatselijke autoriteiten (die er dus van wisten), en dat alleen de samenkomst was belegd om tot de oprichting van de sectie Venlo van de Stahlhelm te komen, terwijl verboden was politiek te behandelen.

We moeten hierbij opmerken, dat er geen debat plaats had, enkel en alleen omdat de voorzitter dat zelf niet wilde. Over politiek werd om dezelfde reden niet gesproken; men deed dat opzettelijk niet, wijl de „Stahlhelm” voor allen wil zijn.

Op die vergadering, welke het karakter had van een gezellige bijeenkomst, spraken de heeren Studienrat Mahnken uit Hagen in Westfalen en graaf Von Hoensbroek uit Geldern. Zij hebben uiteengezet wat de Stahlhelm is en wat hij wil: één Duitschland en één volk. Men hoopt ook, dat de Duitschers buiten het vaderland aan dit ideaal zullen meewerken. Dat is de geheele inhoud der speechen. Ze werden uitgesproken onder aanwezigheid van Nederlandsche politie, die opzettelijk aanwezig was.

Onder de gasten waren, behalve Duitschers, hier woonachtig, ook enkele Nederlanders, die uitgenoodigd waren om eens te luisteren naar de uiteenzetting over wat de Stahlhelm wil.

Nu komt echter nog het spannendste:

Op 7 Juni vond wederom een vergadering plaats, eveneens in café „Suisse”, een lokaal, waarin de S.D.A.P. niet toegelaten wordt. Toen waren er, behalve de Stahlhelmers, ook leden van den vrijwilligen landstorm aanwezig. De heer Trienes was daar ook weer voorzitter en hij deelde mede, dat op 12 of 14 Juli een opmarsch door Venlo zou plaats hebben van Stahlhelmers der omgeving.

Wat is van dit vreeselijk verhaal waar? Op 7 Juni had 's middags te vier uur in „Suisse” een vergadering plaats van het

Vrijwillige Landstormkorps Motordienst, afdeling Limburg, Sectie Venlo, onder leiding van H. Trynes, die al 10 jaar commandant hiervan is. Dit is niet de bovenbedoelde Duitscher J. Trynes. De Nederlander H. Trynes was wel op die vergadering als gast aanwezig, doch is en wensch geen lid dezer organisatie te zijn.

Die bijeenkomst was dus geen vergadering van Stahlhelmers, waarbij ook Vrijwillige Landstormers waren, doch een vergadering van genoemde Nederlandsche organisatie. Deze regelde toen den motorrit, die op 15 Juni is gehouden. *Dat is dan die opmarsch van Stahlhelmers door Venlo!* Bespottelijker kan het niet.

Tot slot komt „Het Volk” met de volgende vragen:

Nu vraag ik u: mag dat maar zoo?

Duitsche oorlogshitsers voeren dus in Nederland hun misdadige politiek en organiseeren zich onder de oogen van recherche en politie.

Of de Nederlandsche regeering met vaste hand tusschenbeide zou komen?

Of ook aan elk verband tusschen vrijwilligen landstorm en Stahlhelm een einde zal worden gemaakt? Die landstorm wordt nota bene uit de Nederlandsche staatskas bekostigd.

Na het bovenstaande behoeven we hier niets meer op te antwoorden. We gaven alles objectief; het spreekt voor zich zelf.

Maar mogen we nu niet vragen, of het venijn hier niet in den staart zit? Heeft de socialistische afkeer tegen den Vrijwilligen Landstorm de roode redactie geen parten gespeeld?

Nieuwe Venlosche Courant.

EEN NIEUWE AANVAL OP DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM AANGEKONDIGD.

Op het laatste congres der S.D.A.P. is de indiening aangekondigd van drie initiatief-ontwerpen: één tot wijziging van art. 187 der Grondwet om het mogelijk te maken, dat de beslissing over een mobilisatie bij de volksvertegenwoordiging wordt gebracht; één om vast te stellen, dat ook de mobilisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zonder parlementaire goedkeuring niet mogelijk is, en één om gewapende korpsen, anders dan die bij de wet zijn ingesteld, te verbieden.

Wij gelooven niet ver mis te zijn, als wij het vermoeden uitspreken, dat de berichtgeving over de Stahlhelmbijeenkomst te Venlo met bovenbedoeld voornemen in verband staat.

Met de waarheid komt het zoo nauw niet als het den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm betreft.

INLEVERING VAN KLEEDING EN UITRUSTING.

Alle dienstplichtigen leveren hunne kleeding en uitrusting bij den desbetreffenden Indeelingsdistrictscommandant in, op het tijdstip waarop zij naar de aanvullingsreserve overgaan, nl. op 1 October van hun 35e jaar.

Zij, die bijzonder vrijwilliger zijn, en die naar de aanvullingsreserve overgaan, kunnen desgewenscht in het bezit blijven van hunne kleeding en uitrusting, waartoe door hen tijdig tevoren een verzoek moet worden gericht aan den Commandant van hun Landstormkorps, onder overlegging van het zakboekje.

GEWESTELIJKE LANDSTORM-COMMISSIE „VELUWZOOM”.

Zaterdag 27 Juni kwamen de Officiëren van het Korps „Veluwzoom” in Hotel Naeff te Velp (G.) in vergadering bijeen. De Korpscommandant, Res. Luit. Kol. F. J. J. Baron van Heemstra opende de

bespreking door een uiteenzetting te geven van de regeling der mobilisatie van den B.V.L., waarop een levendige gedachtenwisseling volgde. Duidelijk kwam naar voren hoe de aanwezige Officiëren ten volle zich bewust waren van de noodzakelijkheid van een degelijke voorbereiding der mobilisatie, terwijl eenige moeilijkheden, die zich zouden kunnen voordoen, in het bijzonder werden besproken. Ook werden eenige wenschen naar voren gebracht, waarmede de Korpscommandant zooveel mogelijk rekening zal houden.

Na een gemeenschappelijken maaltijd gebruikt te hebben, wachtte den deelnemers een aangename verrassing in den vorm van een bezoek aan Kasteel Rosendaal.

Vriendelijk ontvangen door Baron Palandt van Rosendaal, werden de bezoekers in de gelegenheid gesteld, het Kasteel met zijn vele schatten van oudheidkundige waarde te bezichtigen, waarna op de baan te Beekhuizen een schietwedstrijd werd gehouden.

De uitslag van dezen wedstrijd was als volgt:

1. P. J. Erkens; 2. J. M. Vermeijs; 3. C. R. Broekers; 4. N. M. G. Becking; 5. W. van Ingen Schouten; 6. H. W. de Graaff; 7. J. Tulp; 8. F. Dieleman; 9. H. Bakker; 10. J. A. A. Meijer; 11. J. M. Berger; 12. Prof. J. C. Kielstra; 13. F. J. Goedhart; 14. A. H. Mulderij; 15. F. Jalink; 16. Mr. J. C. Kielstra; 17. Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell; 18. W. Tijn; 19. F. W. H. W. Schotsman; 20. Dr. J. W. Wurfbain; 21. W. L. Beerens; 22. L. de Sterke; 23. F. J. J. Baron van Heemstra; 24. Jhr. F. J. J. Meijer; 25. J. Kleuver.

Na afloop werden de prijzen uitgereikt door den Voorzitter der Gewestelijke Commissie, Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell.

DE IJSSEL EN VOLLENHOVE.

In verband met de samenvoeging van de Vrijwillige Landstormkorpsen „de IJssel” en „Vollenhove”, heeft de Minister van Defensie bij beslissing d.d. 9 Juni 1931, IIe Afd. B No. 34, zijn goedkeuring gehecht aan de naamswijziging van het Vrijwillige Landstormkorps „de IJssel” in: Vrijwillig Landstormkorps „de IJssel en Vollenhove”.

LANDSTORMKORPS „MOTORDIENST”.

Op 7 Augustus a.s. zal door de afdeling Noord-Brabant en Zeeland van het Vrijwillige Landstormkorps „Motordienst” op een terrein tusschen Breda en Tilburg, met medewerking van vliegtuigen van de luchtvaartafdeeling, een oefening worden gehouden.

Als leider van deze oefening zal optreden de eerste Luitenant J. C. Persant Snoep.

TOEGEZONDEN BOEKEN.

Van den Dubbelen Adelaar naar het Roode Vaandel, door Peter Krasnow, uitgave A. W. Sijthoff's uitgeverijmaatschappij N.V. te Leiden.

Het is nog niet zoo lang geleden, dat in ons blad een serie hoofdstukken in feuilletonvorm, geschreven door Jhr. J. A. I. H. Graafland, werd beëindigd.

De belangstelling daarvoor door onze lezers betoond, schenkt ons de overtuiging, dat zij met graagte het hierboven aangekondigde werk zullen ter hand nemen. „Hoe kon in Rusland de revolutie uitbreken en zich voltrekken, op de wijze zooals dit geschied is, en hoe is het mogelijk, dat een satanisch regeeringssysteem als het bolsjewistische tot op dezen tijd zich kan handhaven”.

Wie hierover op zeer boeiende wijze wensch te worden ingelicht, hij leze het werk van Peter Krasnow. Het is een werk van blijvende betekenis, dat evenwel, evenals de tegenwoordige oorlogsboeken, slechts door volwassenen behoort te worden gelezen.

De autoriteiten begeven zich naar het Landdagterrein.

Aankomst van minister Deckers op het terrein.

B.V.L. LANDDAG TE BRUMMEN.

Een welgeslaagde Landdag op het Landgoed „Klein Engelenburg”.

Groote belangstelling van het Landstormkorps „De IJssel en Vollenhove”. — De „Jeugdige” Baron van Boecop door Burgemeester Graaf van Limburg Stirum gehuldigd. — Vaandelaanbieding door Mevrouw A. H. Beelaerts van Emmichhoven-Modderman. H.M. de Koningin-Moeder aanwezig.

Opvoering van „Wij willen Holland houden”.

Op het prachtig gelegen Landgoed „Klein Engelenburg” te Brummen werd Vrijdag 19 Juni onder zeer groote belangstelling een Landdag gehouden voor de Landstorm Verbanden „De IJssel” en „Vollenhove”. Aan dezen Landdag was een schietwedstrijd verbonden op de schietbanen van de Vereeniging „Willem Tell”, welke wedstrijd reeds 's morgens om half 8 aanving en op uitnemende wijze geleid werd door de heeren: P. A. G. van Tienhoven; P. A. R. C. van Linden Tol; W. van Ingen Schouten; W. Hartelman; G. G. Schoonman en N. Stip.

Des morgens half twaalf verzamelde zich de Voorzitter van de Landdag-commissie, gep. kolonel der cavalerie J. M. baron van Boecop, met de overige leden dier commissie in het hotel 't Kromhout, om aldaar de autoriteiten en genoodigden te ontvangen.

Behalve Baron van Boecop merkten we aldaar op de heeren: C. J. van Marle; Res. Lt. kolonel P. A. R. C. van Linden Tol; C. C. Stael van Holstein van Vloten; H. G. W. Beker; M. G. W. Beker; G. C. C. Pels Rijcken; M. C. Sanders; Res. Lt. kolonel W. van Ingen Schouten; Jhr. H. M. W. van Coehoorn van Sminia; Res.

1ste Luitenant J. G. W. H. Baron van Sytzama en de heer J. Wynia, Burgemeester van Denekamp.

De minister van defensie mr. dr. L. N. Deckers, vergezeld van zijn marine-adjudant luitenant ter zee 1ste klasse Bozuwa, kwam tegen half 12 te Brummen aan en werd met luit.-generaal Borel en luit.-generaal Duymaer van Twist met de andere autoriteiten door gemelde commissie ontvangen. De commissaris der Koningin in Gelderland, mr. S. baron van Heemstra, was verhinderd den Landdag bij te wonen. Tal van genoodigden kwamen eveneens aan de commissie hunne opwachting maken en tegen twaalf uur gingen allen voor de officieele ontvangst naar het gemeentehuis.

Op het gemeentehuis werd het gezelschap door het dag. bestuur der gemeente ontvangen en door den Burgemeester, Graaf van Limburg Stirum toegesproken. Hij heette alle aanwezigen welkom, in het bijzonder den Minister van Defensie, mr. Deckers, de generaals Duymaer van Twist en Borel, en sprak er voorts zijn vreugde over uit dat voor de tweede maal in een jaar heden het Koninklijk Huis in Brummen vertegenwoordigd zou zijn.

Verder bracht spr. lof aan den altijd „jeugdigen” baron van Boecop, onder wiens leiding de landdag tot stand kwam, maar niet minder aan Baron van Sytzama, die met zijn staf onnoemelijk veel werk heeft gedaan. Thans kan de gemeente blijk geven van haar waardeering voor het instituut.

Minister Deckers bracht dank voor de ontvangst door de gemeente Brummen en voor de hartelijke woorden van welkom.

Na deze toespraken klonk hartelijk applaus der aanwezigen, onder wie wij opmerkten den commissaris van de Koningin in Overijssel, mr. A. E. baron van Voorst tot Voorst, generaal-majoor P. H. Ridder, bevelhebber in de tweede militaire afdeeling, generaal-majoor F. W. J. de Witt Huberts, gep. Kolonel N. J. Lavalye, voorzitter der gewestelijke commissie de IJssel en ds. G. Hofstede, doopsgezind predikant te Blokzijl, voorzitter van de gewestelijke commissie Vollenhove.

Na de ontvangst ten gemeentehuze vereenigde men zich aan een eenvoudige lunch in de sociëteit Concordia.

Het Landdagterrein, overstraald door een heerlijk zomersonnetje bood inmid-

dels een vroolijken aanblik. De tribunes begonnen zich te vullen, en de vlaggen wapperden. Men genoot van het fraaie Landdagterrein.

Om plm. twee uur hield de voorzitter der Landdag commissie, de Heer J. M. Baron van Boecop een korte openingsrede, waarin hij wees op de saamhoorigheid, die op de Landstormdagen tot uiting komt, op de verknochtheid aan het Huis van Oranje, op de vreugde dat H. M. de Koningin-Moeder een deel van den Landdag zou bijwonen. Nadat het Wilhelmus gezongen was, gaven de IJsselruiters, gekleed in de costuums van het gevolg van Prins Willem III, een nummer figuurrijden, dat bijzonder in den smaak viel, en vooral de slotstanden, een E en een W, oogsten den bijval van het opgetogen publiek.

Door mevrouw A. Beelaerts van Emmichhoven-Modderman werd daarop namens het Damesvaandelcomité aan het Landstormverband „de IJssel” een vaandel aangeboden. In haar toespraak en overdracht wees zij op de beteekenis van het vaandel, als symbool, den wensch uitend, dat het nooit anders ontplooid zal behoeven te worden, dan om te demon-

De overdracht van het nieuwe vaandel.

Het nieuwe vaandel.

streeren voor vredesdoeleinden, maar ook als het moet, om den mannen het vaandel te doen volgen, wanneer orde en rust zulks vorderen. Met de bede, dat God Neerland en Oranje bij den vrede moge bewaren, en een „leve de Koningin!“ eindigde spr. haar door handgeklap beantwoorde rede.

Namens het landstormkorps werd, bij afwezigheid van den commandant, door kapitein Rigter, uit Lochem, het vaandel in ontvangst genomen en dank gebracht aan het Damescomité, dat gelden bijeen had verzameld om dit blijk van trouw te geven. Daarin werd een aansporing gevonden om door eendrachtig samenwerken orde en rust te bewaren.

Even later verkondigde de luidspreker, dat H. M. de Koningin-Moeder in aantocht was, die weldra, onder Juide toejuichingen en voorafgegaan door de auto van Brummens Burgemeester, het veld opreed, om voor de tribune door Luit. generaal b. d. L. F. Duymaer van Twist te worden ontvangen, zoo mede door de leden van de Landdagcommissie. H. M. was vergezeld van hofdame Baronesse Van Tuyl en de kamerheeren Jhr. Van der Wyck en Jhr. Van Harinxma thoe Sloten.

Toen Hare Majesteit gezeten was, werd haar door leden van de Zangverenigingen „Klosogela“ en „Zanglust“, die zich voor dit doel vereenigd hadden onder leiding van den heer Mooy uit Deventer, een couplet bij ons oude volkslied toegezongen.

Het kleinzontje van den heer C. J. van Marle mocht aan H. M. de Koningin-Moeder een ruiker rozen aanbieden, waarvoor zij den kleine hartelijk bedankte.

Dan vingen de Historische tafereelen aan, de opvoering van „Wij willen Holland houden“, waarover wij zulk een voortreff-

Res. Luitenant Baron van Sytzama met zijn flinke ruiters.

lijk overzicht vonden van de hand van Josephine Lulofs in de kunstbriek van de Nieuwe Apeldoornsche Courant.

„Wij willen Holland houden“ is een boeiende compositie van geschiedkundigen inhoud, naar oude bescheiden en archieven samengesteld en bewerkt, de vier eerste tafereelen onder voorlichting van den Nationalen Landsspelraad; met een slottafereel en apotheose „Oranje boven!“ 1813 te 's-Gravenhage, — ontworpen door den spelleider, den heer W. van Hoboken.

Het aantal medewerkers te voet en te paard bedroeg ruim 300 personen, een indrukwekkend en kleurig schouwspel — in de fantastische kleedij en de pompeuze dracht van het volk onzer lage landen en zijn krijgslieden de trouwe verdedigers van huis en erf door alle eeuwen. Het eerste tafereel brengt ons voor oogen het verzet tegen de Romeinsche overheersching, de

opstand der Batavieren 69 jaar na Chr., Romeinsche soldaten woest en brood-dronken overvallen, aangevoerd door hun Centurio het woonkamp der Batavieren, waaruit de mannen ter jacht togen. Ze voeren gewelddadig de vrouwen mede op hun met geroofde goederen beladen ossenkar en steken de hut in brand. Brinio met zijn mannen terugkeerend ziet met ontzetting het onheil — blaast alarm naar alle vier windstreken — van overal verschijnen de dappere Bataafsche strijders met speer en bijl — gereed met hun leven pal te staan voor huis en haard. Onversaagd vervolgen zij de Romeinsche overweldigers!

De strijd tegen de Spanjaarden, de verovering van Zutphen door Prins Maurits op 30 Mei 1591, wordt in het tweede tafereel uitgebeeld. Onder leiding van den bevelhebber Jhr. Karel v. d. Noot en een

hopman verschijnt de gewapende macht, buiten de stad Zutphen, waarvan torens en wallen in de verte verrijzen. Daar nadert de hooge opperbevelhebber Prins Maurits met zijn lijfwacht en inspecteert de troepen — een troostend en dankbaar woord richt de Prins tot den doodelijk gewonden Johan van Daun Graaf van Valckesteijn, die weggevoerd wordt. — Van de wallen van Zutphen klinkt trompetgeschal: De Spanjaard wil capituleren! — Prins Maurits aanvaardt de sleutels der stad Zutphen — de poort gaat open — neer daalt de Spaansche banier — hoog en fier wappert de Prinsenvlag!

Het verweer tegen het leger van Bernard van Galen, bisschop van Munster in 1665 vormt den inhoud van tooneel no. 3. Een episode uit de dappere verdediging der IJssellinie: Zwolle, Deventer, Doesburg, Zutphen door de Stadsche troepen. Tusschen Brummen en Velp ligt 't hoofdleger onder Johan Maurits van Nassau — in den Achterhoek zijn de Munsterschen gelegerd onder Bernard van Galen. Voorgesteld wordt een bijeenkomst te Eerbeek waar een veldtochtplan besproken zal worden met de Fransche hulpstroepen, die te Doesburg liggen, onder den kolonel de Mont Bas. Na een ceremonieel onderhoud wordt op hoofsche wijze bij het afscheid de hoffelijkheid der Fransche legeraanvoerders beantwoord.

In tafereel 4 wordt nabij Arnhem — na de verlossing uit den grooten nood (1675) — Prins Willem III het hertogdom v. Gelderland en de graafschap van Zutphen aangeboden. — Na de weigering van den Prins op advies van de Staten Generaal, volgt zijne benoeming tot Eerststadhouder en kapitein en admiraal-generaal van Gelderland. Onder aanvoering van den heer Van Welderen, burggraaf van Nim-

Als in oude tijden.

H.M. de Koningin-Moeder ontvangt bloemen uit lieve kinderhanden.

H.M. de Koningin-Moeder in de loge van de tribune.

Brinio wordt op het schild verheven.

Een goed geslaagd beeld. Een ossenkar uit vervlogen tijd.

De ruiters verlaten de vestingpoort.

wegen, wordt de Prins eerbiedig begroet en hem plechtig een proclamatie voorgelezen door den griffier: Gerard Harmsen, heldenbariton.

Tot slot: de omgeving van het Haagsche bosch in 1813, de moedige daad van het edele driemanschap Van Hogendorp, Limburg Stirum en van der Duyn van Maasdam — het fier openbaar zich tooien met de Oranjekleur — het alom spontane Oranje boven! Neerlands onafhankelijkheid herwonnen en verzekerd! De Fransche vlag wordt neergehaald — een man hangt zijn oranje zakdoek in de plaats — geestdriftig klinkt het: „Wij willen Holland houden!” Waarna besloten wordt met als uit één mond ons plechtig Prinsenlied: „Wilhelmus van Nassau!”

H. M. de Koningin-Moeder, die aanvankelijk van plan was na afloop van het 4e tafereel te vertrekken, bleef tot het einde toe. Toen dit oogenblik daar was, verzamelden zich de landstormers, onder leiding der officieren, en ook de deelnemers aan de spelen, om langs de officieele tribune te defileren. Na afloop hiervan stelden zij zich in een halven boog op, met vele andere aanwezigen, om gezamenlijk, onder directie van den heer van Hoboken eenige vaderlandsche liederen te zingen.

Om twintig minuten voor zes vertrok de Hooge Vrouwe per auto, uitgeleide gedaan door den burgemeester en hartelijk, zéér hartelijk, toegejuicht.

Na het vertrek van Hare Majesteit werd de loge ingericht voor het uitstellen van de prijzen voor den schietwedstrijd, die in de morgenuren gehouden was. De Voorzitter, Baron van Boecop, sprak voor de uitreiking eenige toepasselijke woorden, waarna bij monde van den heer van Linden Tol, de prijzen aan de verschillende winnaars werden uitgereikt.

Ze werden behaald als volgt:

Officieren: 1e pr. vaandrig B. Jalink, Apeldoorn; 2e pr. kapt. J. L. Trap, Zutphen; 3e pr. 1e luit. H. D. v. d. Kouwe, Hattem.

Koning schutters: 1. B. H. J. Hartelman Brummen; 2. G. P. Troost, idem; 3. K. Wilbrink, idem; 4. J. H. Wansink, Loenen; 5. R. Schrijver, Terwolde; 6. Sebel, Zwolle; 7. J. Sluiter, Bathmen; 8. G. J. Bieleman, idem; 9. G. Jansen, Heeten; 10. M. J. Koerselman, Brummen; 11. J. H. v. Winzum, Zwolle; 12. H. Lunenburg, Bathmen; 13. W. Kettelarij, Holten; 14. H. J. Kraai, Apeldoorn; 15. Th. Buiting, Klarenbeek; A. C. Assië, Brummen.

Scherpschutters: 1. G. J. Boesveld, Brummen; 2. A. W. Breunis, Hattem; 3. J. G. Elders, Heeten; 4. A. Schipper, Zwartsluis; 5. R. v. d. Meulen, idem; 6. A. Visser, Hattem; 7. J. A. Surink, Zutphen; 8. G. G. Schoonman, Brummen; 9. G. Focks, Apeldoorn; 10. H. v. d. Belt, Zwartsluis; 11. J. de Boer, Nieuwleuzen; 12. K. Bisschoff Tulleken, Heerde; 13. J. de Jonge, Zutphen; 14. P. M. Riphagen, Oene; 15. J. A. Schokker, Zutphen; 16. W. A. Aarnink, Loenen; 17. A. Sloot, Zwartsluis; 18. P. L. Tromp, Holten; 19. Th. Horzelenberg, Zwartsluis; 20. H. J. Brasz, Zutphen; 21. A. Stam, Zwartsluis; 22. J. Buit, Brummen; 23. Th. J. Teunissen, Loenen; 24. E. W. v. d. Kolk, Zwolle; 25. E. J. Liefkerink, Brummen; 26. W. J. Beekman, Loenen; 27. H. Funcke, Zwolle; 28. E. Olst, Hattem; 29. F. Hovink, idem; 30. Bobbink, Zutphen; 31. T. Horst, Terwolde; 32. E. Huttinga, Apeldoorn; 33. F. v. d. Mei, Zwolle; 34. G. H. Rietberg, Zutphen.

Schutters 1e klasse: 1. L. H. Schut, Brummen; 2. W. J. Blom, Heino; 3. D. C. Schoonman, Brummen; 4. J. v. Vuuren, idem; 5. B. Herbrink, Heino; 6. L. G.

Wolters, Brummen; 7. C. v. Hierden, idem; 8. G. R. Reintjes, Heino; 9. M. Wollers, Zwolle; 10. Th. Meppelink, Zwartsluis; 11. Grootkoerkamp, Heeten; 12. H. Bokstert, Deventer; 13. H. Koekkoek, Kampen; 14. J. Laanbroek, Heino; 15. B. Vermeulen, Zutphen; 16. P. Schoonman, Brummen; 17. H. Lensink, Laren; 18. H. Manessen, Vaassen.

Schutters 2e klasse: 1. D. J. Nijveld, Almen; 2. Boschlo, idem; 3. D. Woesink, Brummen; 4. E. Schekman, idem; 5. Joh. Bensink, idem; 6. T. Looman, Almen; 7. Blikman, Brummen; 8. Schoonhoven, Apeldoorn.

Extra prijzen: A. Hoogste aantal punten in 2 series: B. H. J. Hartelman, te Brummen met 47—41. B. Prijs voor den besten Brummenschutter: B. H. J. Hartelman, met dezelfde cijfers. C. Voor de hoogste gelijke series 38—38: H. J. Kraaij, te Apeldoorn.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Uitslag vierde gewestelijke jubileumwedstrijd op de banen bij Zeeburg te Amsterdam.

Wedstrijd Koningschutters (geweer M 95)

1e prijs H. H. Bockweg te Weesp met 94 punten; 2e pr. Ph. Petrie te Amsterdam met 88 punten.

Personeel Scherpschutters (geweer M 95)

1e prijs R. de Vries Nigtevecht 48 punten; 2e pr. M. Benard Nieuw Venneep, 47 p.; 3e pr. M. van Poelgeest Amstelveen, 47 p.; 4e pr. L. Otto J. O. Amstel, 46 p.; 5e pr. Th. van Ploeg Amsterdam, 46 p.; 6e pr. A. Wijnhout Abbenes, 44 p.

Personeel Schutters 1e klasse (geweer M 95)

1e prijs G. Lodeweegs Ned. den Berg, 46 p.; 2e pr. G. Udo Ouder Amstel, 44 p.; 3e pr. G. H. van Dijk Ankeveen, 44 p.; 4e pr. J. Hystek Rijk, 44 p.

Wedstrijd op Pistool voor Officieren gehouden op de banen te Laren op Zaterdag 27 Juli 1931.

Aan den wedstrijd Officieren op pistool M '25 nr. 2 is door een bevredigend aantal officieren van het Landstormkorps Stelling van Amsterdam deelgenomen. In totaal werden aan de prijswinnaars veertien prijzen uitgereikt.

De eerste prijs werd behaald door den heer H. van den Belt Res. 1e luitenant der Infanterie met in totaal 92 punten (maximum 96 punten).

Afdeeling Vreeland.

Op een terrein achter pension Brugzicht alhier hield de afdeeling Vreeland op Dinsdagavond 30 Juni l. bij wijze van proef een schietwedstrijd op margageweer. De opkomst was zeer bevredigend en zal voortgegaan worden de afdeeling Vreeland tot een zelfstandige afdeeling te consolideeren.

Het plaatselijk leiderschap wordt tijdelijk waargenomen door den heer J. Radix te Nigtevecht.

De burgemeester en de heer Sluyters, leden van de pl. landstormcommissie gaven door hunne aanwezigheid van hunne belangstelling blijk.

Door den burgemeester werd het eerste schot gelost.

De prijsjes voor dezen wedstrijd werden na afloop door den secretaris van de Gew. Land storm Commissie uitgereikt.

UDEN.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm hield op 1 Juli een schietwedstrijd op de baan van 100 meter aan den Bredaschen berg. De prijzen werden behaald als volgt:

Corps: 1e pr. K. Linssen, 2e pr. J. van Rosmalen, 3e pr. Joh. van Oort, 4e pr. G. Bos, 5e pr. G. van Grinsven, 6e pr. M. van Oort, 7e pr. J. v. Driel, 8e pr. H. v. d. Berg, 9e pr. P. Habraken, 10e pr. M. v. d. Elzen, 11e pr. A. van Lanen, 12e pr. J. Hoevenaars, 13e pr. H. Verbossen.

Personeel: 1e pr. A. Verbossen, 2e pr. A. van Lanen, 3e pr. H. Verbossen, 4e pr. K. Linssen, 5e pr. P. Habraken, 6e pr. M. van Oort, 7e pr. C. van Grinsven, 8e pr. Th. Verbossen, 9e pr. J. Verhoeven.

De prijzen werden uitgereikt door den heer F. van Eldonk. Er was veel belangstelling.

De oude en nieuwe tijd. Romeinsche krijgsknechten en de film.

Het defilé.

streeren voor vredesdoeleinden, maar ook als het moet, om den mannen het vaandel te doen volgen, wanneer orde en rust zulks vorderen. Met de bede, dat God Neerland en Oranje bij den vrede moge bewaren, en een „leve de Koningin!“ eindigde spr. haar door handgeklap beantwoorde rede.

Namens het landstormkorps werd, bij afwezigheid van den commandant, door kapitein Rigter, uit Lochem, het vaandel in ontvangst genomen en dank gebracht aan het Damescomité, dat gelden bijeen had verzameld om dit blijk van trouw te geven. Daarin werd een aansporing gevonden om door eendrachtig samenwerken orde en rust te bewaren.

Even later verkondigde de luidspreker, dat H. M. de Koningin-Moeder in aantocht was, die weldra, onder Juide toejuichingen en voorafgegaan door de auto van Brummens Burgemeester, het veld opreed, om voor de tribune door Luit.-generaal b. d. L. F. Duymaer van Twist te worden ontvangen, zoo mede door de leden van de Landdagcommissie. H. M. was vergezeld van hofdame Baronesse Van Tuyl en de kamerheeren Jhr. Van der Wyck en Jhr. Van Harinxma thoe Slooten.

Toen Hare Majesteit gezeten was, werd haar door leden van de Zangverenigingen „Klosogela“ en „Zanglust“, die zich voor dit doel vereenigd hadden onder leiding van den heer Mooy uit Deventer, een couplet bij ons oude volkslied toegezongen.

Het kleinzoontje van den heer C. J. van Marle mocht aan H. M. de Koningin-Moeder een ruiker rozen aanbieden, waarvoor zij den kleine hartelijk bedankte.

Dan vingen de Historische tafereelen aan, de opvoering van „Wij willen Holland houden“, waarover wij zulk een voortreffelij-

Res. Luitenant Baron van Sytzama met zijn flinke ruiters.

lijk overzicht vonden van de hand van Josephine Lulofs in de kunstbriek van de Nieuwe Apeldoornsche Courant.

„Wij willen Holland houden“ is een boeiende compositie van geschiedkundigen inhoud, naar oude bescheiden en archieven samengesteld en bewerkt, de vier eerste tafereelen onder voorlichting van den Nationalen Landspelraad; met een slottafereel en apotheose „Oranje boven!“ 1813 te 's-Gravenhage, — ontworpen door den spelleider, den heer W. van Hoboken.

Het aantal medewerkers te voet en te paard bedroeg ruim 300 personen, een indrukwekkend en kleurig schouwspel — in de fantastische kleedij en de pompeuze dracht van het volk onzer lage landen en zijn krijgslieden de trouwe verdedigers van huis en erf door alle eeuwen. Het eerste tafereel brengt ons voor oogen het verzet tegen de Romeinsche overheersching, de

opstand der Batavieren 69 jaar na Chr., Romeinsche soldaten woest en broodronken overvallen, aangevoerd door hun Centurio het woonkamp der Batavieren, waaruit de mannen ter jacht togen. Ze voeren gewelddadig de vrouwen mede op hun met geroofde goederen beladen ossenkar en steken de hut in brand. Brinio met zijn mannen terugkeerend ziet met ontzetting het onheil — blaast alarm naar alle vier windstreken — van overal verschijnen de dappere Bataafsche strijders met speer en bijl — gereed met hun leven pal te staan voor huis en haard. Onversaagd vervolgen zij de Romeinsche overweldigers!

De strijd tegen de Spanjaarden, de oververing van Zutphen door Prins Maurits op 30 Mei 1591, wordt in het tweede tafereel uitgebeeld. Onder leiding van den bevelhebber Jhr. Karel v. d. Noot en een

hopman verschijnt de gewapende macht, buiten de stad Zutphen, waarvan torens en wallen in de verte verrijzen. Daar nadert de hooge opperbevelhebber Prins Maurits met zijn lijfwacht en inspecteert de troepen — een troostend en dankbaar woord richt de Prins tot den doodelijk gewonden Johan van Daun Graaf van Valckesteijn, die weggevoerd wordt. — Van de wallen van Zutphen klinkt trompetgeschal: De Spanjaard wil capituleren! — Prins Maurits aanvaardt de sleutels der stad Zutphen — de poort gaat open — neer daalt de Spaansche banier — hoog en fier wappert de Prinsenvlag!

Het verweer tegen het leger van Bernard van Galen, bisschop van Munster in 1665 vormt den inhoud van tooneel no. 3. Een episode uit de dappere verdediging der IJssellinie: Zwolle, Deventer, Doesburg, Zutphen door de Stadsche troepen. Tusschen Brummen en Velp ligt 't hoofdleger onder Johan Maurits van Nassau — in den Achterhoek zijn de Munsterschen gelegerd onder Bernard van Galen. Voorgesteld wordt een bijeenkomst te Eerbeek waar een veldtochtplan besproken zal worden met de Fransche hulpstroepen, die te Doesburg liggen, onder den kolonel de Mont Bas. Na een ceremonieel onderhoud wordt op hoofsche wijze bij het afscheid de hoffelijkheid der Fransche legeraanvoerders beantwoord.

In tafereel 4 wordt nabij Arnhem — na de verlossing uit den grooten nood (1675) — Prins Willem III het hertogdom v. Gelderland en de graafschap van Zutphen aangeboden. — Na de weigering van den Prins op advies van de Staten Generaal, volgt zijne benoeming tot Erfstadhouder en kapitein en admiraal-generaal van Gelderland. Onder aanvoering van den heer Van Welden, burggraaf van Nim-

Als in oude tijden.

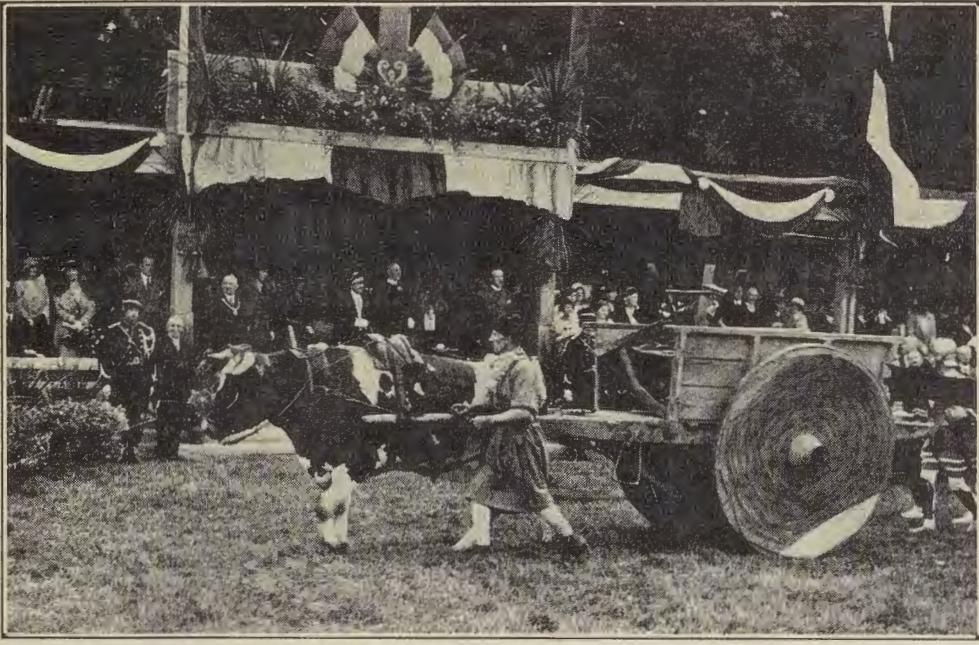
H.M. de Koningin-Moeder ontvangt bloemen uit lieve kinderhanden.

H.M. de Koningin-Moeder in de loge van de tribune.

Brinio wordt op het schild verheven.

Een goed geslaagd beeld. Een ossenkar uit vervlogen tijd.

De ruiters verlaten de vestingpoort.

wegen, wordt de Prins eerbiedig begroet en hem plechtig een proclamatie voorgelezen door den griffier: Gerard Harmsen, heldenbariton.

Tot slot: de omgeving van het Haagsche bosch in 1813, de moedige daad van het edele driemanschap Van Hogendorp, Limburg Stirum en van der Duyn van Maasdam — het fier openbaar zich tooien met de Oranjekleur — het alom spontane Oranje boven! Neerlands onafhankelijkheid herwonnen en verzekerd! De Fransche vlag wordt neergehaald — een man hangt zijn oranje zakdoek in de plaats — geestdriftig klinkt het: „Wij willen Holland houden!” Waarna besloten wordt met als uit één mond ons plechtig Prinsenlied: „Wilhelmus van Nassau!”

H. M. de Koningin-Moeder, die aanvankelijk van plan was na afloop van het 4e tafereel te vertrekken, bleef tot het einde toe. Toen dit oogenblik daar was, verzamelden zich de landstormers, onder leiding der officieren, en ook de deelnemers aan de spelen, om langs de officieele tribune te defileren. Na afloop hiervan stelden zij zich in een halven boog op, met vele andere aanwezigen, om gezamenlijk, onder directie van den heer van Hoboken eenige vaderlandsche liederen te zingen.

Om twintig minuten voor zes vertrok de Hooge Vrouwe per auto, uitgeleide gedaan door den burgemeester en hartelijk, zéér hartelijk, toegejuicht.

Na het vertrek van Hare Majesteit werd de loge ingericht voor het uitstellen van de prijzen voor den schietwedstrijd, die in de morgenuren gehouden was. De Voorzitter, Baron van Boeop, sprak voor de uitreiking eenige toepasselijke woorden, waarna bij monde van den heer van Linden Tol, de prijzen aan de verschillende winnaars werden uitgereikt.

Ze werden behaald als volgt:

Officieren: 1e pr. vaandrig B. Jalink, Apeldoorn; 2e pr. kapt. J. L. Trap, Zutphen; 3e pr. 1e luit. H. D. v. d. Kouwe, Hattem.

Koning schutters: 1. B. H. J. Hartelman Brummen; 2. G. P. Troost, idem; 3. K. Wilbrink, idem; 4. J. H. Wansink, Loenen; 5. R. Schrijver, Terwolde; 6. Sebel, Zwolle; 7. J. Sluiter, Bathmen; 8. G. J. Bieleman, idem; 9. G. Jansen, Heeten; 10. M. J. Koerselman, Brummen; 11. J. H. v. Winzum, Zwolle; 12. H. Lunenburg, Bathmen; 13. W. Kettelarij, Holten; 14. H. J. Kraai, Apeldoorn; 15. Th. Buiting, Klarenbeek; A. C. Assië, Brummen.

Scherpschutters: 1. G. J. Boesveld, Brummen; 2. A. W. Breunis, Hattem; 3. J. G. Elders, Heeten; 4. A. Schipper, Zwartsluis; 5. R. v. d. Meulen, idem; 6. A. Visser, Hattem; 7. J. A. Surink, Zutphen; 8. G. G. Schoonman, Brummen; 9. G. Focks, Apeldoorn; 10. H. v. d. Belt, Zwartsluis; 11. J. de Boer, Nieuwleuzen; 12. K. Bisschoff Tulleken, Heerde; 13. J. de Jonge, Zutphen; 14. P. M. Riphagen, Oene; 15. J. A. Schokker, Zutphen; 16. W. A. Aarnink, Loenen; 17. A. Sloop, Zwartsluis; 18. P. L. Tromop, Holten; 19. Th. Horzelenberg, Zwartsluis; 20. H. J. Brasz, Zutphen; 21. A. Stam, Zwartsluis; 22. J. Buit, Brummen; 23. Th. J. Teunissen, Loenen; 24. E. W. v. d. Kolk, Zwolle; 25. E. J. Liefverink, Brummen; 26. W. J. Beekman, Loenen; 27. H. Funcke, Zwolle; 28. E. Olst, Hattem; 29. F. Hovink, idem; 30. Bobbink, Zutphen; 31. T. Horst, Terwolde; 32. E. Huttinga, Apeldoorn; 33. F. v. d. Mei, Zwolle; 34. G. H. Rietberg, Zutphen.

Schutters 1e klasse: 1. L. H. Schut, Brummen; 2. W. J. Blom, Heino; 3. D. C. Schoonman, Brummen; 4. J. v. Vuuren, idem; 5. B. Herbrink, Heino; 6. L. G.

Wolters, Brummen; 7. C. v. Hierden, idem; 8. G. R. Reintjes, Heino; 9. M. Wollers, Zwolle; 10. Th. Meppelink, Zwartsluis; 11. Grootkoerkamp, Heeten; 12. H. Bokstert, Deventer; 13. H. Koekkoek, Kampen; 14. J. Laanbroek, Heino; 15. B. Vermeulen, Zutphen; 16. P. Schoonman, Brummen; 17. H. Lensink, Laren; 18. H. Manessen, Vaassen.

Schutters 2e klasse: 1. D. J. Nijveld, Almen; 2. Boschlo, idem; 3. D. Woesink, Brummen; 4. E. Schekman, idem; 5. Joh. Bensink, idem; 6. T. Looman, Almen; 7. Blikman, Brummen; 8. Schoonhoven, Apeldoorn.

Extra prijzen: A. Hoogste aantal punten in 2 series: B. H. J. Hartelman, te Brummen met 47—41. B. Prijs voor den besten Brummenschen Schutter: B. H. J. Hartelman, met dezelfde cijfers. C. Voor de hoogste gelijke series 38—38: H. J. Kraaij, te Apeldoorn.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Uitslag vierde gewestelijke jubileumwedstrijd op de banen bij Zeeburg te Amsterdam.

Wedstrijd Koningschutters (geweer M 95)

1e prijs H. H. Bockweg te Weesp met 94 punten; 2e pr. Ph. Petrie te Amsterdam met 88 punten.

Personeel Scherpschutters (geweer M 95)

1e prijs R. de Vries Nigtevecht 48 punten; 2e pr. M. Benard Nieuw Venneep, 47 p.; 3e pr. M. van Poelgeest Amstelveen, 47 p.; 4e pr. L. Otto J. O. Amstel, 46 p.; 5e pr. Th. van Ploeg Amsterdam, 46 p.; 6e pr. A. Wijnhout Abbenes, 44 p.

Personeel Schutters 1e klasse (geweer M 95)

1e prijs G. Lodeweegs Ned. den Berg, 46 p.; 2e pr. G. Udo Ouder Amstel, 44 p.; 3e pr. G. H. van Dijk Ankeveen, 44 p.; 4e pr. J. Hystek Rijk, 44 p.

Wedstrijd op Pistool voor Officieren gehouden op de banen te Laren op Zaterdag 27 Juli 1931.

Aan den wedstrijd Officieren op pistool M '25 nr. 2 is door een bevredigend aantal officieren van het Landstormkorps Stelling van Amsterdam deelgenomen. In totaal werden aan de prijswinnaars veertien prijzen uitgereikt.

De eerste prijs werd behaald door den heer H. van den Belt Res. 1e luitenant der Infanterie met in totaal 92 punten (maximum 96 punten).

Afdeeling Vreeland.

Op een terrein achter pension Brugzicht alhier hield de afdeeling Vreeland op Dinsdagavond 30 Juni ll. bij wijze van proef een schietwedstrijd op margageweer. De opkomst was zeer bevredigend en zal voortgegaan worden de afdeeling Vreeland tot een zelfstandige afdeeling te consolideeren.

Het plaatselijk leiderschap wordt tijdelijk waargenomen door den heer J. Radix te Nigtevecht.

De burgemeester en de heer Sluyters, leden van de pl. landstormcommissie gaven door hunne aanwezigheid van hunne belangstelling blijk.

Door den burgemeester werd het eerste schot gelost.

De prijsjes voor dezen wedstrijd werden na afloop door den secretaris van de Gew. Land storm Commissie uitgereikt.

UDEN.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm hield op 1 Juli een schietwedstrijd op de baan van 100 meter aan den Bredaschen berg. De prijzen werden behaald als volgt:

Corps: 1e pr. K. Linssen, 2e pr. J. van Rosmalen, 3e pr. Joh. van Oort, 4e pr. G. Bos, 5e pr. G. van Grinsven, 6e pr. M. van Oort, 7e pr. J. v. Driel, 8e pr. H. v. d. Berg, 9e pr. P. Habraken, 10e pr. M. v. d. Elzen, 11e pr. A. van Lanen, 12e pr. J. Hoevenaars, 13e pr. H. Verbossen.

Personeel: 1e pr. A. Verbossen, 2e pr. A. van Lanen, 3e pr. H. Verbossen, 4e pr. K. Linssen, 5e pr. P. Habraken, 6e pr. M. van Oort, 7e pr. C. van Grinsven, 8e pr. Th. Verbossen, 9e pr. J. Verhoeven.

De prijzen werden uitgereikt door den heer F. van Eldonk. Er was veel belangstelling.

De oude en nieuwe tijd. Romeinsche krijgsknechten en de film.

Het defilé.

'N SCHOONE OPRUIMING.

NIEUW VOSMEER.*Burgemeestersmedaille.*

Bij den gehouden schietwedstrijd door de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm om de prachtige medaille, welke door den Edelachtbaren Heer Burgemeester was beschikbaar gesteld, werd genoemde medaille gewonnen door den heer L. de Wit met het hoogste aantal punten, zijnde 91 van de 100.

BEERS.

Op het te Boxmeer gehouden concours van den Bijz. Vrijw. Landstorm wisten onze schutters te behalen 1e Korpsprijs K.S.O., 2e korpsprijs scherp, 1e personeel K.S.O., M. Ebben, alsmede 1e kampioen J. Bouten, hoogste korpschuttersprijs alsmede 4e personeel scherp.

Voorwaar een schitterend succes van onze landstormers.

GELEEN.**Tournoi voor Landstormers.**

Begunstigd door een heerlijk zomerweer had in den lommerijken boomgaard van den heer Keulers Rijksweg het tournoi plaats voor afdelingen en leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, georganiseerd door de plaatselijke afdeling Lutterade-Krawinkel.

De afdelingsvoorzitter dhr. Beaumont riep in zijn openingswoord een hartelijk welkom toe aan de pioniers van den Landstorm luitenant-kolonel Haenecour en luitenant Jhr. Graafland. Verder aan de vele landstormers, die in zoo'n grooten getale waren opgekomen. Spreker dankte allen voor hun medewerking en sprak de hoop uit dat terrein en inrichting der schietbanen ingericht volgens aanwijzing van commandant Haenecour aller tevreden-

heid mochten wegdragen, dat allen verder een prettigen indruk mee naar huis mochten nemen. Zoodoende zal het tournoi aan z'n drieledig doel beantwoorden n.l.:

- 1e. propaganda te maken voor het instituut Bijzondere Vrijw. Landstorm;
- 2e. animo op te wekken bij de leden van den Landstorm;
- 3e. de onderlinge band tusschen de leden te versterken.

Spreker kon niet eindigen zonder nog een woord van dank te brengen aan de fanfare „St. Augustinus“ en de zangvereniging „Euterpe“ die zoo welwillend waren geweest het feest door muziek en zang op te luisteren.

De commandant Haenecour die daarna het woord kreeg, kon niet nalaten de gelegenheid waar te nemen, waar zooveel landstormers vereenigd waren, dezen nog eens aan te sporen trouwe leden te zijn. Een eerste vereischte van den Landstormer is schietvaardigheid. Deze te beoefenen is het doel van dezen wedstrijd, welke volgens spreker wel niet de eerste en ook niet de laatste zal zijn. Misschien zou de vereniging Haelen welke om haar schietvaardigheid zoo bekend was wel het initiatief nemen een volgend jaar een dergelijken wedstrijd te organiseeren. Zoover het in sprekers macht was, verklaarde hij zich gaarne bereid, de helpende hand te bieden bij een eventueel te organiseeren tournoi.

Vervolgens werd door een vijftal schoten der heeren Haenecour en Graafland de wedstrijd officieel geopend.

We laten hieronder den uitslag volgen:

Afd. A. Korpswedstrijd (5-tallen Bijz. Vrijw. Landstormers):

1e prijs Bemelen 233 p.; 2e pr. Spaubeek 231 p.; 3e pr. Haelen 228 p.; 4e pr. Haelen 225 p.; 5e pr. Elsloo 225 p.

Afd. B. Vrije baan voor Bijz. Vrijw. Landstormers:

1e pr. W. Benders, Schinveld, 50 p.; 2e pr. M. Duizings Spaubeek 49 p.; 3e pr. H. A. Theunissen Haelen, 49 p.; 4e pr. J. Beurgens Haelen, 49 p.; 5e pr. P. Paegen Schinveld, 49 p.; 6e pr. J. W. Henigens Dieteren, 49 p.; 7e pr. F. Tux Born, 49 p.; 8e pr. Geilen Echt, 49 p.

Afd. C. Vrije baan voor Landstormers, Burgerwachten en Particulieren:

1e pr. M. Duizings Spaubeek 50 p.; 2e pr. L. Vereussel Geleen 49 p.; 3e pr. L. Franssen Spaubeek 48 p.; 4e pr. A. Meijs Geleen 48 p.; 5e pr. J. Welsen Spaubeek 48 p.; 6e pr. Bronnberg Sittard 47 p.; 7e pr. Lamberman Dieteren 47 p.; 8e pr. Paegen Schinveld 47 p.

Afd. D. Vasté baan voor alle schutters:

1e pr. Driessen Elsloo 59 p.; 2e pr. Ben-

ders Schinveld 59 p.; 3e pr. Souren Haelen 58 p.; 4e pr. J. Wauben Lutterade 58 p.

Afd. E. Eerewedstrijd voor Landstormers. Het erekruis wordt bij loting tusschen Tux Born en Duizings Spaubeek aan eerstgenoemde toegewezen.

De lauwertak geschonken door luitenant kolonel Hanecour viel bij loting ten deel aan Haelen.

VRIJW. LANDSTORMKORPS „MOTORDIENST.“

Op de Maaldrift te Wassenaar heeft de sectie Den Haag van de vereniging van Vrijwilligers bij den Landstorm-Motordienst, op 4 Juli een behendigheidswedstrijd voor motorrijders gehouden. Het zeer zware parcours bevatte niet minder dan 11 hindernissen. Er moest op tijd gereden worden. De hindernissen waren de volgende: 1. bel, 2. hek, dat geopend en gesloten moest worden, 3. parapluieproef: het rijden met een onder het rijden op te steken parapluie, langs een slingerpad, 4. roode en witte bal door een gelijkgekleurden korf werpen, 5. het rijden over een platte, smalle plank, 6. het brengen van een kegel van het eene tafeltje naar het andere, 7. een kurk van een flesch slaan, 8. een wipplank, 9. een remproef, 10. ringsteken en 11. een bel. Bij iedere hindernis zijn een bepaald aantal strafpunten vastgesteld.

De belangstelling voor deze wedstrijden was vrij groot. Aanwezig waren o.a. luitenant-kolonel Eringaard, oud-voorzitter K. N. M. V.,

luitenant-kolonel ter Broeke Hoekstra, alsmede een aantal reserve-officieren.

Aan den wedstrijd werd deelgenomen door 37 motorrijders en 3 ridders met zijspan, waarvoor eenige wijzigingen in het parcours waren aangebracht. In de solo-klasse waren 37 deelnemers, in de zijspan-klasse 4.

De uitslagen luiden als volgt:
Solo-klasse: 1. Oudshoorn met 0 strafpunten, 2. de Bode met 5, 3. Barbier met 20, 4. Notenboom met 30 en 5. Voorham met 35.

Zijspanklasse: 1. H. Zuur met 5 strafpunten. De wedstrijden waren om 6 uur geëindigd; direct na afloop is de prijsuitreiking geschied.

NIJVERDAL.

De Bijz. Vrijw.: Landstorm afd. Hellenboom—Nijverdal hield 30 Juni j.l. een plaatselijken schietwedstrijd met K.S.O. geweer in de zaal van T. de Jonge te Nijverdal.

De deelname was dit keer groot, en de uitslagen schitterend te noemen. Zwaar werd er o.a. gekampt om den 1en en 2en prijs in klasse A. Na 6 keer kampschieten was de strijd beslist. Ook in klasse B werd herhaaldelijk om een prijs gekampt. De uitslag was als volgt.

Klasse A.

1e prijs F. B. Pijffers 49 punten; 2e pr. W. Doctor 49 p.; 3e pr. J. W. Fransen 49 p.; 4e pr. H. J. Wolters 49 p.; 5e pr. R. Krommendijk 48 p.

Klasse B.

1e prijs H. Ekkelkamp 49 punten; 2e pr. H. J. de Leeuw 49 p.; 3e pr. T. de Jonge 49 p.; 4e pr. L. Harmelink 47 p.; 5e pr. Hendr. Krukkert 47 p.

Seizoenwedstrijd maximum 500 punten. 1e prijs F. B. Pijffers 485 punten; 2e pr. J. Broekmate 477 p.; 3e pr. W. Doctor 477 p. Rozenprijs F. B. Pijffers met 37 rozen.

Door den Edelachtbaren Heer Burgemeester van der Steen van Ommeren werd een zilveren medaille beschikbaar gesteld als 1e prijs in klasse A.

HARDENBERG.

Onder Voorzitterschap van Burgemeester Bramer is in Hardenberg een vergadering gehouden van de Plaatselijke Landstorm Commissie en een tiental genoodigden. De Secretaris van de Gewestelijke Landstorm Commissie, de Heer J. Wynia uit Denekamp, was aanwezig ten einde de betekenis van een plaatselijke Landstorm Commissie nader uiteen te zetten. Het lid van de Gewestelijke Landstorm Commissie Ds. Verrij uit Hardenberg was mede aanwezig.

Herdacht werd het overlijden van den Heer B. Schuite, burgemeester, die den B.V.L. zoo'n warm hart toedroeg en veel heeft gedaan voor de propaganda in de afdeling Hardenberg.

De aanwezige heeren waren bereid het lidmaatschap van de Plaatselijke Commissie te aanvaarden en deze bestaat nu uit de volgende leden:

Burgemeester Bramer, Voorzitter; G. Draaijer, gemeente-secretaris, Secretaris-Penningmeester; Ds. Verrij, Geref. Predikant; W. A. Prins; J. H. van der Hoeven, Hoofd U.L.O. school; I. A. Frank; G. Bruins; P. Wamelink, Wethouder.

Besloten werd in een hiertoe bepaald bijeen te roepen vergadering te bespreken op welke wijze de propaganda zal worden gevoerd om een krachtige afdeling te krijgen.

MILL.

Op 27 Juni had onder de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm alhier een prijsverschieting plaats.

De prijzen werden behaald als volgt:
1e pr. P. J. Ermers; 2e pr. J. Kuijpers; 3e pr. E. Gerrits; 4e pr. J. v. d. Hoek; 5e pr. W. Henst; 6e pr. P. A. van Dijk; 7e pr. H. Meulepas; 8e pr. P. van Rooij Mz.; 9e pr. W. van Rooij; 10e pr. J. Thijssen; 11e pr. M. Hendriks Jz.; 12e pr. A. J. Copier; 13e pr. J. M. Janssen; 14e pr. H. v. d. Zanden; 15e pr. W. Lange Jz.; 16e pr. M. de Klijn Cz. en 17e pr. P. de Klein Jz.

**VANDEL'S
VLAGGEN
LOVEN**
MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 10912
HOF. EN RIJKS
LEVERANT

SINDS 1 JANUARI 1931 WERDEN MEER DAN
DRIE DUIZEND ABONNÉ'S
VOOR HET LANDSTORMBLAD INGESCHREVEN

MET HARTELIJKEN DANK HOUDEN WIJ ONS
AANBEVOLEN VOOR VERDERE MEDEWERKING

Vaandeluitreiking te Zwartzluis op 17 Februari. (Wegens plaatsgebrek eerst thans opgenomen).

DELFT.

Bij gelegenheid van het tienjarig bestaan van de afdeling Delft van den Bijz. Vrijw. Landstorm heeft de Plaatselijke Landstorm commissie haar leden een boottocht, naar Brielle en naar het vliegveld te Waalhaven aangeboden.

Deze tocht is op 16 Juli onder begunstiging van goed weer, gehouden. Per trein ging het naar Schiedam, waar met de muziek van het 2e Regiment Veldartillerie en het vaandel der afdeling Delft voorop, naar de aanlegplaats van de IJssel I werd gemarkeerd.

Zoowel te Schiedam, als te Brielle trok deze optocht zeer veel aandacht. Te Brielle werd het monument aan de Noorderpoort bezichtigd, waar de burgemeester van Brielle, Mr. F. J. D. C. Egter van Wissekerke, die tevens voorzitter is van de Gewestelijke Landstormcommissie „Monden der Maas” de Landstormers uit „Zuid-Holland-West” hartelijk toegesproken heeft, waarbij hij hen veel wetenswaardigs over

deze historische plaats verteld heeft. Vervolgens werd een tocht door het oude stadje gemaakt; men trok langs het juist den vorigen dag onthulde monument van Koppelstock, bezocht het Stadhuis, met de Raadzaal, de groote kerk, waarna verspreidingen genuttigd werden in het oude woonhuis van Maarten Harpertszoon Tromp, het tegenwoordige hotel „De Nymph”.

Des middags trok men naar Waalhaven. Onderweg heeft de muziek van 2 R.V.A., onder leiding van opperwachtmeester L. de Ridder, zich verscheidene malen doen hooren. Onder de aanwezigen waren de leden van de Plaatselijke Landstormcommissie te Delft, de heeren J. N. van Boon, J. J. Eckebus, J. C. Groot, C. A. Pull, J. v. d. Sluijs en H. Valkenburg, zomede de secretaris van de Gewestelijke Landstormcommissie, de heer D. J. Karres, uit Scheveningen.

Aan het einde van den tocht werden in het bijzonder de heeren Eckebus en Van der Sluys gehuldigd voor hun voorbeeldige voorbereiding van dezen zoo welgeslaagden tocht.

JONGENS EN MEISJES.

Nu voor de meesten van jullie de zomervacantie weer aanbreekt, of reeds aanbroken is, zal ik de opgaven eens niet al te ingewikkeld maken. Geniet maar volop van de vrijheid in de frissche buitenlucht!

Hier volgen de namen der prijswinnaars:

Tamme Afman, Ten Post; Johan Migo, Utrecht; Neeltje M. Knappe, Sommeldijk; Jac. Oosterhuis, Groningen; Jelle Nauta, Akkrum; Joh. Veltman, Ten Boer; Aagje Wever, Hoogwoud; Marie Westerdorp, Workum; Emmy v. Sluys, Middelburg; Dirk Kramer, N. Scharwoude.

Groep A.

(Beneden 10 jaar).

Allerlei boeken.

Leesboek, rekenboek, enz.

Groep B.

(Boven 10 jaar).

Beroepsnamen op ist.

Bloemist, infanterist, enz.

Voor nieuwelingen geef ik weer eens 't adres:

Postzegel van 6 cent. AAN OOM BERTUS, p/a Bureau van Het Landstormblad, Koninginnegracht, 50. 's-GRAVENHAGE.

OOM HEIN ZEIT HET!

„Kijk 's, wat 'n dikke paal staat daar!” Door het hek van de wei stonden ze te turen met hun drietjes: Hans en Herman en Hein.

Hans en Herman, twee broerkes, waren

broekmannetjes van zes jaar, en drie Friesche turven groot. Hein, het buurjongetje, was een jaartje ouder, en een handbreed grooter.

Ze speelden altijd samen, en gingen ook samen naar school.

Hans en Herman keken geweldig tegen Hein op, niet alleen, omdat hij een half kopje grooter was, maar ook, omdat hun makker zoo verbaasd geleerd was. Neen maar! die Hein leek wel een soort professor. Hij wist zoo wat van alles. Hij kon zonder te haperen op een draffje zeggen: „De kat die krabt de krullen van de trap.” Ook kon hij op den weg wel tien keer achter elkaar kopje duikelen, en een heel eind voortloopen op zijn handen, met de beenen in de lucht. Deze kunstjes had hij geleerd van zijn Oom, naar wien hij genoemd was.

Oom Hein had vroeger op zee gevaren, en had een groot stuk van de wereld gezien. Zoo echt smakelijk wist hij te vertellen van verre landen en vreemde volken. Wanneer Oom Hein op z'n praatstoel zat, stond zijn naamgenoot tusschen z'n knieën met open mond te luisteren.

Zoo kwam het, dat Hein veel meer wist, dan andere kinderen van z'n leeftijd. En wanneer de drie makkers naar school gingen, dan werden al die verhalen aan Hans en Herman in geuren en kleuren overgeleefd. En deze snaken smulden op hun beurt dan ook weer; dat begrijp je.

Laat me eens een paar dingen noemen, die Hein van zijn oom vernomen had.

De paarden van onze Koningin hebben gouden hoefijzers.

Prinses Juliana mag van haar Moeder iederen dag 12 dikke pannenkoeken eten, met boter besmeerd, en met een ferme laag stroop of suiker, precies zooals ze zelf wil.

Op Java zijn bergen, die kokende chocola uitspuwen.

In Amerika leven vogels, die den kop van achteren en den staart van voren hebben.

In onze Oost zijn vergiftige slangen van 35 meter lengte, met 7 koppen en 12 paar vleugels.

Uit deze staaltjes kun je wel bemerken, dat Oom Hein vaak knollen voor citroenen aan den luistervink verkocht.

Maar neefje geloofde al die wonderbaarlijke verhalen gul en grif. Dikwijls werd hij om zijn lichtgeloovigheid uitgelachen; doch dan hield hij met een nijdig gezicht stijf en strak vol: „Oom Hein zeit het!”

„Kijk 's, wat 'n dikke paal staat daar!” Door het hek van de wei stonden ze met hun drietjes te turen.

Hé ja! wat 'n reusachtig dikke paal stond daar midden in de wei van Groeneveld! Zou die daar pas gezet zijn? Of had die er misschien al lang gestaan?

Dat wisten de knapen niet; maar in ieder geval zagen ze hem nu voor 't eerst midden in het groene gras. Langs den slootkant liepen een tiental koeien rustig te grazen.

„Waarvoor zou die paal toch zijn?” vroeg Hans.

— „Voor de vogels natuurlijk, om uit te rusten!” verklaarde zijn broerke Herman; „kijk, nou zit er al een kraai op!”

Hein schudde met diepe minachting z'n bleek, spits snuitje: „Herman, jij weet er niks van! Als 'n vogel wil uitrusten, dan kan ie overal wel op gaan zitten. Daar heeft Groeneveld toch geen paal voor in den grond te slaan!”

En hij trok een paar diepe rimpeltjes tusschen z'n wenkbrauwen; dit deed Oom Hein ook altijd, als hem wat moeilijks gevraagd werd.

Toen nam op ernstigen toon Herman opnieuw het woord: „'t Is misschien wel voor de gimmelestie!”

— „Wat zeg jij daar nou weer voor gekkigheid?” schoot Hein met een schamperen lach uit, „je mot zeggen: gimmelestiek! En wijs jij me dan 's de touwen en de ringen!”

Herman, die anders niet zoo gauw uit 't veld geslagen was, zat voor een oogeblik vast. Maar spoedig begonnen z'n oogen weer te tintelen; hij had wat anders bedacht: „misschien is die paal voor de koeien, om haasje over te doen!”

Hein proestte het uit om zooveel onnoozelheid: „Wat 'n zotte praat toch! Verbeeld je, dat de koeien, net als wij, ook al haasje over gingen doen!”

Herman werd nu een beetje nijdig, omdat hij 't telkens zoo fijn bedacht had, en

ook telkens weer werd uitgelachen. Hij blies zich als een kikker op, en viel boos uit: „nou aap! zeg jij 't zellevers dan 's, as jij 't beter weet!”

„Bedaar toch, bedaar toch!” suste Hein als een ernstig, wijs vadertje; „'t zal wel voor 't elletrisch licht wezen! Want het zal 's nachts in den donkere voor de koeien ook niet zoo erg plezierig wezen; geloof dat maar gerust hoor!”

Toen schoot Hans weer uit zijn hoekje van verlegenheid: „Hè, hè! daar is niks van aan! Want daar zitten heelemaal geen draden en witte potjes aan den paal!”

Daarop lichtte Herman nadenkend z'n vlaskopje op: „de witte potjes??? ... En ik dacht, dat die voor de vogeltjes waren, om uit te drinken?”

Hein begon weer te giechelen: „och, och! jij bent er me ook eentje hoor! Is 't er soms geen water genoeg in de slooten, domoor?”

Hans veegde een paar keer langs z'n neus, ofschoon er heelemaal geen druppeltje aan zat. En Herman kuchte enkele malen, hoewel hij niet verkouden was.

„Weet je wat?” besloot Hein daarop; „k zal 't oom Hein 's vragen; die weet het wel!”

Daarop ging het drietal stilzwijgend verder.

Den volgenden morgen wachtte Hein z'n beide schoolmakkerkes weer op. Uit de verte riep hij hun al toe: „Nou weet ik 't hoor! 't Is een wrijfpaal voor de koeien, om er tegen aan te schuren, als het jeukt!”

Gek toch: een wrijfpaal!” zei Hans met een ongeloovig gezicht; „wrijfpaal? en 't is maar één paal!”

En Herman riep hoofdschuddend: „'t Is geen drijfpaal! Da's onmogelijk; want de paal staat vast in de wei!”

— „Och, jô!” antwoordde Hein op stuggen toon: „luister dan goed: 't is een wrijfpaal! Oom Hein zeit het!” Ditmaal had Oom Hein z'n naamzegger eens niet wat op de mouw gespeld.

Na deze korte woordenwisseling, eindigde de kleine binnenlandsche oorlog, die weer dreigde te ontbranden. Hein gaf z'n makkers elk een frisschen, gelen wortel. En zoo, al knabbelend en babbelend, liepen ze erg vredelievend weer samen naar school.

OOM BERTUS.

GOUDA.

Nadat de gewone zomerschietoefeningen weder met veel animo waren gevolgd, in het bijzonder ook door de jongere leden, werden deze oefeningen besloten met den gebruikelijken wedstrijd. Zooals gewoonlijk werden de schutters weder in twee klassen ingedeeld en wel in de A-klasse voor hen, die op de oefeningen totaal 340 of meer punten hadden behaald en in klasse B voor degenen, die of minder dan 340 punten behaald hadden, of alle oefeningen niet hadden gevolgd.

Op den wedstrijd werden de navolgende resultaten behaald:

Klasse A: (Maximum 100 punten in 10 schoten).

98 punten M. Binnendijk; 97 p. M. Both, B. Terlouw; 96 p. T. Radix; 95 p. J. P. de Kleyn, A. Ruygrok, L. A. Boot; 94 p. L. A. Rijnhout; 93 p. T. C. Boot, R. Koelman, A. W. Kok, J. v. d. Schans;

Klasse B:

94 punten W. A. de Goey, J. Hordijk, C. Nederhof; 93 p. P. den Hertog, H. de Jong; 92 p. J. H. Brink, A. de Weger; 90 p. P. de Graaf, A. van Setten, H. C. v. d. Eng.

Vaststelling van de juiste volgorde voor hen, die evenveel punten behaalden zal nader bij loting geschieden, terwijl de uitreiking der prijzen in een in het najaar te houden vergadering zal plaats vinden.

Vermeld mag nog worden, dat dit jaar twee leden het brevet voor Koningschutter behaalden en wel de Heeren T. Radix en J. v. d. Schans.

Met een paar weken vangen de Verbandswedstrijden aan, waaraan alle tot het Verband Gouda behorende afdelingen deelnemen. Datum en uur, waarop deze wedstrijden zullen worden gehouden, zal den leden nader worden bekend gemaakt.

OUD-VOSSEMEER.

Door de afd. Oud-Vossemeer van den *Bijz. Vrijw. Landstorm* is op 9 en 11 Juli j.l. op haar baan in den Vogelsangpolder een schietwedstrijd gehouden, waaraan deelgenomen is door de afd. in het eiland met den volgende uitslag. Prijzen waren beschikbaar gesteld door verschillende autoriteiten en door de afd. zelf, daardoor in de gelegenheid gesteld door sub-

sidie van gemeente en bijdragen der burgerij, waarvoor de afd. zeer dankbaar is.

Korpsbeker, St.-Annaland met 171 p., wisselbeker, welke reeds in haar bezit was; Korps scherp, Scherpenisse 179 p., verg. zilver med. van Burgem. Kleppe te St.-Philipsland; Stavenisse 173 p.; St. Maartensdijk 172 p.; Poortvliet 169 p., elk br. med. Korps K.S.O. Scherpenisse 196 p., verg. zilver med. van burgem. Klos, Scherpenisse; Oud-Vossemeer 195 p.; br. med. Insp. V.L.S.; St.-Annaland 193 p., br. med.; St.-Maartensdijk 192 p., br. med. Eerebaan scherp. C. Hartog, Scherpenisse 47 p., verg. zilver med. N.L.S.; P. A. Goedegebuure, St.-Annaland 45 p., zilver med. O. M. J. J. C. van Dijk; J. v. d. Klooster, O.-Vossemeer 45 p., br. med. Commissaris der Koningin. Eerebaan K.S.O., C. Hartog, P. A. Goedegebuure, J. Quaak te Scherpenisse en J. v. Poortvliet te Oud-Vossemeer, elk 50 p., bij loting een verg. zilver med. van dr. Polderman te Scherpenisse en 3 br. med. Hoogste korpschutter scherp: C. Hartog, br. med. van N.L.S., bij loting. Hoogste korpschutter K.S.O., J. v. d. Klooster, zilver med. van N.L.S., bij loting. Vrije baan K.S.O., C. Hartog, 90 p. 21 x 30; P. A. Goedegebuure 90 p. 20 x 30 enz. Vrije baan scherp: P. A. Goedegebuure, 89 p. 4 x 28; J. v. d. Klooster 87 p. 3 x 28; G. K. Krijger te Poortvliet 87, 1 x 28 enz. Personeel K.S.O., J. v. d. Klooster, J. v. Poortvliet, P. A. Goedegebuure, J. Quaak en C. Hartog, elk 50 p. Pers. scherp, J. v. d. Slikke, Stavenisse, 48—43 p.; J. C. Goedegebuure, St.-Annaland 48—41 p.; P. A. Goedegebuure 47—46 p.; A. M. Polderman, St.-Maartensdijk 47—46 p.; W. Keur, St.-Annaland, 47—45 enz.

SLOCHTEREN

Op den, den 16 Juli j.l., gehouden schietwedstrijd van de Afd. Slochteren van den B.V.L. was een onzer leden de Heer R. de Boer te Overschild zoo gelukkig het hoogst mogelijk aantal punten te behalen, n.l. 100. De uitslag van den wedstrijd was:

R. de Boer 100 p.; J. R. Ridder 98 p.; Tj. Geertsema 92 p.; P. H. Winter 76 p.

Adresveranderingen

Dengenen, die „Het Landstormblad” ontvangen, wordt beleefd verzocht, na te willen gaan of hun adres, op den adresband vermeld, wel het juiste is. Indien dit adres niet volledig of foutief is, dan zal de Administratie van „Het Landstormblad” het ten eerste op prijs stellen, wanneer zoo spoedig mogelijk onderstaand formulier — ongeteekend — maar nauwkeurig ingevuld, aan haar adres wordt toegezonden. Als drukwerk in ongesloten enveloppe zijn slechts 1½ cent portokosten verschuldigd.

Aan de Administratie van „Het Landstormblad”
te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

*)

bericht, dat „Het Landstormblad” van Juni gezonden werd naar:

Naam der woonplaats:

Straat en huisnummer:

Het adres moet echter zijn:

Naam der woonplaats:

Straat en huisnummer:

*) S. v. pl. duidelijk naam en voorletters invullen.

De Heer en Mevrouw VAN MECHELEN-BERGMAN
geven met vreugde kennis van de geboorte van
hun Zoon

HARRY.

GOUDA, Juni 1931.
Markt 58.

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM.
Dagelijkse Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.
Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den Haag, Tiel, 's-Hertogenbosch, Lobith v.v.
Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.
DE DIRECTIE

**Nederlandsche
Handel-Maatschappij N.V.**

AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

**ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS**

WED. KNOX & DORTLAND

ANNO 1842
GOUDA
TELEFOON
2244 - 2245

**BANKIERS
ASSURANTIE-BEZORGERS**

**MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES**

KONINKLUKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

**VROOM EN
DREESMANN**
ROTTERDAM

Binnenweg
Jonkerfransstr.
Hoogstraat
v. d. Takstraat

Behoort ons blad geen

50.000

abonné's te hebben
onder de welgezinde
burgers die geen
Vrijwilliger
zijn?

ROTTERDAMSCHER BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 01385/6
Groene Hilledijk 129 - Telefoon 55604

DEPOSITO Rente 1½—4½ %
REKENING COURANT
Rente 2%

SPAARBANK Rente 3,6%
EFFECTEN - COUPONS

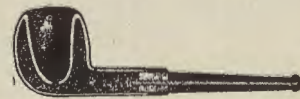
SAFE-LOKETTEN VANAF f 3.— P. J.

GOEDEWAAGENS

KONINKLIJKE FABRIEKEN

GOUDA

Ned. Octrooi 12201

BARONITE PIJP

OOK UW PIJP!

Verkoops prijs f 1.—

HOTEL EN KOFFIEHUIS

VAN DEN VOLKSBOND

TEGEN DRANKMISBRUIK

Prinsengracht 120 — Den Haag

Logies en Consumptie
Goed en Goedkoop

Van S.S. met de tramlijnen 6 en 13,
van H.S. met de tramlijn 10 te
bereiken.

VAN NELLE'S

CITY

BAAI

ROOD

13ct PER HALF ONS

13ct

**Adverteeren
geeft succes!**

Denkt om de werving van onze jonge dienstplichtigen!

HET LANDSTORMBILAJD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

JONG BLOED.

Een korpscommandant schrijft ons:

Bij de toepassing van de registratie der Bijzondere Vrijwilligers is gebleken dat er reeds velen zijn die den 50-jarigen leeftijd bereikt hebben en daarom uit de sterkte moeten worden gevoerd. Van dezen zijn er die nog zoo jong van harte zijn en beziel met de noodige vaderlandsliefde en trouw aan Vorstenhuis dat zij het op prijs stellen hunne diensten in uren van gevaar te blijven aanbieden.

Dit moge blijken uit enkele antwoorden welke wij van 50-jarigen mochten ontvangen. Zoo schrijft de vrijwilliger B. te E. het navolgende:

„Tot mijn spijt heb ik dit biljet dan moeten invullen. Gaarne had ik nog een jaar of wat mee willen doen voornamelijk in het schieten; ik ben nu al sinds September 1914 in het Verbond en voel me er best thuis. Maar het zal nu wel niet anders kunnen. Maar mogt het Vaderland in gevaar komen door b.v. revolutie of anderszins denkt U dan dat op straat „No. een oud vrijwilliger woont die zich „nog alle dagen beschikbaar stelt om H.M. „onze geerbiedigde Koningin te helpen hand- „haven.

„Voor Koningin en Vaderland waakt iedere „jongen mee. Als het moet!”

Van een anderen 50-jarige te B. ontvingen we het volgend schrijven:

Al heb 'k geen recht op pensioen
Toch zou ik mijn plicht nog heel goed doen.
Doch nu 'k vijf kruisjes ga bereiken
Nu mag 'k alleen maar toe gaan kijken;
Doch denk erom, gaat het niet goed
Dan hebben d' ouden nog jong bloed.

Mocht het ooit zoover komen dat een beroep wordt gedaan op den B.V.L., moge dan blijken dat de namen en adressen van zulke vrijwilligers niet vergeten zijn.

OOK NOG EEN ROODE MILITIE?

Er is sprake van de vorming van een roode militie in ons land.

Weliswaar heeft dit, zoo het schijnt niet de instemming van het partijbestuur der S.D.A.P. en van het bestuur van het N.V.V., aan den anderen kant evenwel zijn maatregelen om de oprichting te voorkomen achterwege gebleven.

Het gevolg is, dat er is opgericht een propagandacub voor de vorming van een vredeswacht der moderne (d.i. socialistische) arbeidersbeweging.

Reeds einde 1930 werd door de oprichters een circulaire uitgezonden om de zaak voor te bereiden.

Omtrent de bedoeling van deze nieuwe organisatie schreven zij o.a. het navolgende:

1. Zij is psychologisch noodig om het zelfbewustzijn der Hollandsche fascistten te temperen en dat der arbeiders naar buiten te demonstreeren.

2. Ieder, met eenig inzicht in de Duitse toestanden ziet in, dat daar een heftige burgeroorlog gaat uitbreken tusschen de sociaal-democraten en democraten enerzijds en fascistten anderzijds.

Het is noodig, dat de arbeidersklasse te voren gedisciplineerde organisaties gereed heeft staan, om de Duitse kameraden te hulp te komen, wanneer zij er om vragen. Ten opzichte van het groote gevaar doen wij goed ons Hollandsche gebrek aan voorstellingsvermogen te bestrijden.

3. Of de ouderen het nu goed vinden of niet, de jongeren willen marcheeren, demonstreeren en reële machtsoefening, in plaats van veel papier, waarop wij na den oorlog vergast zijn.

Tegenover het fascisme, dat dezen drang voor zijn wagen spant, moeten wij een tegenzand doen door de bourgeoisie-jeugd, waaronder hier te lande nog zeer sterke democratische en pacifistische tradities leven, den weg te wijzen om te marcheeren, te demonstreeren en actief te zijn voor democratie en vrede.

Wij kunnen dit eerst doen, zoodra wij zelf een dergelijke organisatie in het leven hebben geroepen.

Wij meenen daarom, dat een vooruitziende politiek van S.D.A.P. en N.V.V. de oprichting van een arbeidersmilitie met alle middelen zal bevorderen.

Het partijbestuur der S.D.A.P. verklaarde „dit gedoe principieel en paedagogisch verkeerd te achten”, terwijl op het Paaschcongres 1931 dezer partij de Heer Albarda nog heeft gezegd: „Het fascisme heeft in ons land geen macht, maar wij moeten ons hoeden het den wind in de zeilen te blazen. Wij mogen het geweld niet uitlokken. Ons streven moet gericht zijn op het verdwijnen van gewapende korpsen van anderen, zooals de burgerwacht en den vrijwilligen landstorm. Dit kunnen wij alleen met recht eischen, als wij ons onthouden van het vormen van gewapende korpsen”.¹⁾

Intusschen is de oprichting der arbeidersmilitie een feit geworden en wordt er, naar gezegd wordt, reeds geoefend.

Het bestuur zetelt te Amsterdam en zal een weekblad „Kamaraadschap” uitgeven.

De oprichters hebben de taak en organisatie nog nader in stellingen uiteengezet.

Daarin heet het:

1e. Een belangrijke taak der organisatie is het ontwerpen en publiceeren van wetten in concreten vorm, die morgen de bestaande wetgeving zouden kunnen vervangen en van wetten voor het geval van een revolutie, waarbij het ons zou gelukken hen, die het wettig gezag hadden omvergeworpen, te onderdrukken en zelve tijdelijk als wettig gezag op te treden, tot een nieuwe regeering is gekozen. In dergelijke situaties ontbreekt de tijd tot het maken van wetten en deze moeten dus tevoren in concreten vorm gereed zijn.

2e. Daar de organisatie o.m. ten doel heeft de bescherming van het wettig gezag tegen staatsgrepen van fascistische zijde en bescherming van arbeiderseigendommen als pers, vakverenigingsgebouwen en radio-zender, zal zij, evenals de

burgerwachten en de katholieke organisaties ter bescherming van katholieke eigendommen in revolutietijd, door de regeering gesubsidieerd dienen te worden op denzelfden voet als de burgerwachten e.d.g.

Men ziet het dus: aan verregaande vrijmoedigheid hebben de heeren geen gebrek!

¹⁾ Dit is van den heer Alberda een staaltje van handige tactiek. Hier stelt zich de revolutionair gelijk met de Overheid en zegt: als gij U van Uw machtsmiddelen ontdoet, zal ik mij niet wapenen.

HET BEGIN IS ER.

Onder de heerschappij van de socialistische beginselen hebben de regeeringen van Duitschland, Oostenrijk en België toegelaten, dat er gewapende, onwettige partijkorpsen werden opgericht.

Oostenrijk is maar nauwelijks het gevaar van een geregelden strijd tusschen de Heimwehren en den socialistischen Schutzbund te boven gekomen, en in Duitschland is de toestand zoo geworden, dat men dit land thans noemt het land van „den kleinen burgeroorlog.” Stahlhelmmannen, Hitlerianen, Roodfronters en Reichsbanners bestrijden elkander op de straten en in de vergaderzalen met schiet- en steekwapens in de vuist.

De woorden „overvalcommando” en „zaalslag” typeeren de nieuw ontstane verhoudingen in het burgerleven.

Dat deze dingen zoo konden groeien wijst op een verzwakkend besef der regeeringen van hun eigen recht en roeping en van de toenemende vrijmoedigheid der revolutionairen van links en rechts, die zich in dezen rechten gaan aanmatigen, welke slechts aan de wettige overheid toekomen.

In ons land hebben wij nu reeds den Roodfrontstrijdersbond der communisten, de roode militie der socialistten en de nationalistische militie der fascistten.

Het begin is er dus.
Men kan met dit onkruid tweeërlei doen: het uittrekken of laten doorgroeien.

WAT HET FRIESCH DAGBLAD ER VAN ZEGT.

Wij weten, hoe al wat rood of rood tint is, zich fel kant tegen onzen B.V.L.

Elk jaar bij de behandeling van de begroting worden de fiolen van hun tegenzin over het instituut van den B.V.L. uitgegoten.

Nu is onze B.V.L. niets anders dan een veiligheidswacht, waarover de Regeering in tijden van nood de beschikking heeft.

Onze B.V.L. doet niets op eigen houtje; hij staat geheel in dienst van het Vaderland.

Daarom dient dan ook ieder, die het wel meent met „land en luyden” aan dit

vredesinstituut zijn warmen steun en hartelijke sympathie te schenken.

Wat ziet men echter in deze dagen gebeuren in het roode kamp?

Men heeft er een complete roode weermacht in het leven geroepen.

Een roode Landstorm alzoo.

„Het Volk” heeft wel tegengespudderd en spreekt zijn misnoegen over het gebeurde uit, maar niettemin is de roode Landstorm een feit geworden.

En deze Landstorm stelt zich ten doel: het beschermen en bewaken van vergaderingen, demonstraties, eigendommen enz. der moderne arbeidersbeweging tegen aanvallen van kwaadwilligen.

De oefeningen zijn reeds begonnen.

Wat is nu deze roode Landstorm?

Niets anders dan een particulier socialistisch legertje.

Niet ten bate van het geheele volk, maar alleen tot het beschermen van de arbeidersbeweging.

Het is nog maar kort geleden, dat Albarda fel te keer ging tegen de militie der fascistten.

Men zou eens wat zien, aldus de heer Albarda, wanneer in socialistische kringen besloten werd, een korps op te richten, dat oefeningen houdt in den wapenhandel en zich voorbereidt op wapendenden strijd.

Welnu, dat roode corps is thans present.

„Het Volk” zelf vertelt het.

Wat zullen we doen?

Zorgen, dat onze B.V.L. paraat blijft.

De roode Landstorm verstoort den vrede.

Onze B.V.L. waakt voor den vrede. Dát is het verschil.

Friesch Dagblad.

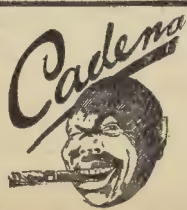
LANDSTORMKORPS VELUWZOOM.

De gewestelijke Landstormcommissie heeft het initiatief genomen op aanbod van den Res.-Kapitein Dr. J. W. Wurfbain te Velp (G.) om een populair-wetenschappelijke voordracht te houden over den tiendaagschen Veldtocht 2—12 Augustus 1831, te Arnhem. Behalve de leden van den B.V.L. werden verschillende vereenigingen te Arnhem uitgenodigd, w.o. Onze Vloot, Ons Leger, Verlofs officieren, Mobilisatiekruis, gep. officieren van leger en vloot, Bendor, jeugdorganisatie tegen eenzijdige ontwapening.

Omtrent den inhoud van de lezing zal hier geen verslag gegeven worden, omdat in alle nieuwsbladen deze tocht beschreven is.

's-Morgens
's-Middags
's-Avonds

Landstormdag te Rotterdam.

De Coolsingel in het teeken van den B.V.L.

De autoriteiten slaan het defilé van het bordes van Rotterdam's schoone stadhuis gade. Landdag in Plaswijk Park.

Rede o.m. van Minister Deckers.

Zaterdag 18 Juli stond Rotterdam, stond de Coolsingel, althans voor eenigen tijd, in het teeken van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De Gewestelijke Landstormcommissie Rotterdam organiseerde voor dien dag een Landstormdag voor haar Gewest.

Langs het Stadhuis.

In het Beursgebouw verzamelden zich tusschen 2 en 3 uur de manschappen van de verschillende afdelingen, benevens de manschappen van den Motordienst. Met de Rotterdamsche Harmonie, voorheen het Korps Kon. Scherpshutters aan het hoofd, marcheerde de troep naar den Coolsingel, waar voor de autoriteiten, die zich op het bordes van het Stadhuis hadden opgesteld, werd gedefileerd. Daar waren o.m. de minister van defensie, Minister Deckers, de loco-burgemeester, mr. A. de Jong, en de wethouders L. de Groot en F. L. D. Nivard, mr. A. Th. Peiffer, chef van de afdeling militaire zaken; overste Hoogenhuysse, van het regiment jagers, de heeren Hess en Roodenburg, vertegenwoordigers van de Vereeniging van Verlofs officieren, de leden van het eere-comité de heeren: W. A. Engelbrecht, voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken; F. H. van Kempen, burgemeester van Hillegersberg; kolonel J. Oele, commandant der mariniers; luitenant-kolonel H. W. J. Dufry van Haften, garnizoenscommandant te Rotterdam; kolonel Th. Veltman, commandant van de Burgerwacht te Rotterdam; majoor Van Schelven en luitenant Boulogne van de Nationale Landstormcommissie, en de leden van de gewestelijke landstormcommissie luitenant-kolonel H. C. van Cappelle, majoor A. C. de Neeve, luitenant F. D. v. d. Mast, G. Bicker Caarten, pater Jos. Klessens, H. G. J. de Monchy, luitenant P. v. d. Steeg en ds. P. G. de Vey Mestdagh.

De leiding van het defilé berustte bij majoor ir. J. M. Sweep.

Op den Coolsingel had zich een groote schare verzameld, die het defilé met belangstelling gadesloeg.

Na het defilé werd den autoriteiten in het stadhuis een thee aangeboden.

Naar Plaswijk Park.

De troep marcheerde in dien tijd voort langs Schiekade Q.z., Zomerhofstraat, Tollensstraat, Noordmolenstraat, Zwartjanstraat, 3de Pijnackerstraat, Benthuizenstraat, Bergweg naar het Plaswijk-Park aan den Straatweg te Hillegersberg. Langs den geheelen weg bestond belangstelling voor het voortbijtrekken van den troep en in het Plaswijk-Park werden de landstormers reeds door velen opgewacht. Gemarcheerd werd naar het terrein van de ijsbaan, waar een plankier was opgericht voor de autoriteiten en waar op een lange tafel de prijzen waren uitgesteld, die bij de schietwedstrijden waren uitgelooft.

Toen de manschappen stonden opgesteld, de vaandelgroet was gebracht en het Wilhelmus was gezongen, heeft luitenant-kolonel H. C. van Cappelle voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie Rotterdam het spreekgestoelte beklommen. Hij riep een hartelijk woord van welkom toe aan den minister van defensie en aan den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, luitenant-generaal H. Borel. Hij drukte er zijn spijt over uit, dat de voorzitter van de Nationale Landstormcommissie, de heer L. F. Dymaer van Twist door zijn verblijf buitenslands verhinderd was tegenwoordig te zijn en begroette majoor van Schelven en

De Landstormtroepen passeeren met gestreken vaandel de autoriteiten.

luitenant Boulogne als vertegenwoordigers dezer commissie.

Spr. wees er voorts op, dat de resultaten van den wedstrijd reden gaven tot groote tevredenheid (applaus).

Volgende spreker was ds. De Vey Mestdagh, die het een groot voorrecht noemde een enkel oogenblik te mogen spreken tot ernstige mannen, die in tijden van nood klaar zullen staan „als het moet” om, desnoods met de wapens in de vuist het gezag en de bestaande orde te verdedigen. Mannen, die niet meedoen aan dat dwaze idealisme, dat de heerlijkheid van ons land wil opofferen voor een utopie.

Spreker wees verder op de woorden, welke vóór in het programma van den Landstormdag waren afgedrukt „Schraeg als één eenig man den troon, En meng geen wanklank in den toon, van 't oud „Oranje Boven!” Zóó moet het blijven, zoo riep spreker uit.

Spr. releveerde vervolgens de gebeurtenissen van het jaar 1672, de donkere dagen van November 1918... Toch brengt November 1918 óók lichte dagen. Bleek niet treffend de trouw aan het Wettig Gezag? Is niet de grondslag ge-

legd voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm? Spr. wees op het drievoudig snoer: God, Nederland en Oranje, het snoer, dat niet licht verbroken zal worden.

„Oranje boven”, zoo besloot spr. is het altijd geweest en zoo moet het altijd blijven, wil het Holland goed gaan (applaus).

Dr. L. H. Grondijs heeft er op gewezen, dat de machtige beweging van den Landstorm nimmer gebezigd zal worden tot den aanval, doch slechts dient tot afweer en verdediging tegen de pogingen tot een aantasten van de bestaande instellingen en onze nationale cultuur. Dat zoovelen bereid zijn om alles in te zetten in den strijd tegen de elementen, die er op uit zijn de bestaande orde omver te werpen, acht spreker een bewijs van volkskracht. Nog steeds is er bedreiging. Er is een partij, die er openlijk voor uitkomt, dat het haar te doen is om versterking van de bestaande orde, die een stelselmatige ophitsing geeft tegen de orde en die met openhartigheid zegt slechts te wachten op het goede oogenblik om gewapende benden af te zenden. Wanneer zal dit oogenblik zijn? Europa is nog steeds ten prooi

De Commandant van het Landstormcomité wordt door Zijne Exc. Minister Deckers ontvangen.

aan de gevolgen van den grooten oorlog. Wij leven in een tijdperk van crisis, waarin het contact van de regeering met het volk niet verloren mag gaan. En deze regeering zal haar taak slechts kunnen doen, als het contact bewaard blijft, als elke poging tot intimidatie wordt tegengegaan. Er bestaat een streven om 's lands weerkracht te ondermijnen en spreker doet een beroep op allen zich door listige en huichelachtige propaganda niet van den rechten weg te doen afbrengen. Dat wij in 1918 den dans ontsprongen zijn kwam, doordat de aanvoerder was niet een vechter, maar een praatmajoor. Bij een volgende kans zullen de aanvoerders wellicht van over de grenzen komen en mannen zijn, die de tactiek van den straatoorlog hebben bestudeerd. Tot de bestrijding van het gevaar is de Landstorm gereed! (Applaus).

Minister Deckers aan het woord.

Minister Deckers had niet de bedoeling gehad op dezen landstormdag het woord te voeren, maar toch acht hij het goed een enkel woord te zeggen. Van het begin der stichting af heeft hij het instituut van den bijzonderen landstorm met groote belangstelling gade geslagen en het zijne tot de verdere ontwikkeling mogen bijdragen. Voor het zich bereid houden om steun te verleenen aan hen, die belast zijn met het dragen van het wettig gezag, brengt spreker gaarne zijn welgemeenden dank. Spr. verheugt er zich over, dat zoovelen bereid zijn offers te brengen, zonder te weten of zij er voor zullen worden beloond. Juist die bereidheid van het persoonlijke offer is zoo sympathiek. Het doet zoo goed in dezen tijd van jacht naar voordeelen een voorbeeld te zien van onbaatzuchtigen offerzin. Dat werkt er toe mee de hogere gevoelens onder ons volk hoog te houden en het hoogste der gevoelens is toch zeker de liefde voor het vaderland. In onze mooie nationale driekleur beteekent het rood moed, het wit oprechtheid, het blauw onverzwakte trouw; zij blijve het symbool van eerlijkheid en hooge bedoeling. Spr. eindigde met een „Leve de Koningin!”, wat door de aanwezigen geestdriftig overgenomen werd.

Nadat Overste Van Cappelle nog een slotwoord had gesproken werd overgegaan tot de uitreiking van de prijzen.

Uitslagen Schietwedstrijd.

De uitslagen van de gehouden wedstrijden luiden als volgt:

Korpswedstrijd: 1e Korpsprijs. Rotterdam-Hillesluis met 245 punten; 2e Korpsprijs. Rotterdam-R.M.O. met 243 punten; 3e Korpsprijs. IJsselmonde met 235 punten; 4e Korpsprijs. Schiebroek met 231 punten.

Eerebaanwedstrijd. 1e Prijs. Rotterdam-Hillesluis met 146 punten; 2e Prijs. Rotterdam-R.M.O. met 145 punten l. s. 9; 3e Prijs. Rozenburg met 145 punten l. s. 8.

Personeele wedstrijden officieren. 1. S. Bource 48—46; 2. P. H. Berkelaar 47—47; 3. N. H. E. v. Helten 47—45; 4. J. v. d. Akker 46—46; 5. W. Vermeer 46—45; 6. A. Bronwasser 46—44; 7. F. D. v. d. Mast 45—42; 8. O. Verdoorn 44—43; 9. A. G. H. Nurks 44—41; 10. H. J. Broekveldt 43—42; 11. J. Kok 43—41; 12. N. W. Lingen 41—35; 13. L. Smulders 40—39; 14. G. B. F. Schröder 37—35; 15. J. Oldenburg 35—33.

Personeele wedstrijden. 1. v. Kan, Rotterdam, 50—49; 2. Vogels, Rotterdam, 50—49; 3. v. Breda, Rotterdam, 50—49; 4. de Korte, Klaaswaal, 50—48; 5. Thoutenhoofd, Rotterdam, 50—48; 6. den Harder, Rotterdam, 50—48; 7. v. d. Wilt, Rozenburg, 50—47; 8. Quist Jr., Rotterdam, 50—47; 9. Y. Koornneef, Rozenburg, 50—46; 10. Voorberg, Rozenburg, 49—49; 11. W. K. Heijstek, Rotterdam, 49—48; 12. A. Legerstee, Heinoord, 49—48; 13. J. G. v. d. Linden, Barendrecht, 49—48; 14. Goossens, Rotterdam, 49—48; 15. de Wit, Rotterdam,

VAANDELS VLAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES

DEN HAAG
TEL. 10813
HOF EN RIJKS
LEVERANCIER

49—48; 16. K. Vuyk, Schiebroek, 49—48;
17. A. v. Leeren, N. Beijerland-ZZ,
49—48; 18. v. d. Kraats, Rotterdam,
49—47; 19. M. J. Kleijwegt, Rozenburg,
49—47; 20. A. P. v. Bellen, O. Beijerland,
49—47; 21. P. J. Gouweleeuw, Schie-
broek, 49—47; 22. Cox, Rotterdam,
49—47; 23. P. Witvliet, Westmaas, 49—
46; 24. L. Koornneef, Rozenburg, 49—46;
25. Dudart, Rotterdam, 49—46.

Vrijebaan wedstrijden. 1. den Harder,
2. Cox, 3. Udo, 4. T. Roos, 5. de Wit,
6. den Braver, allen Rotterdam; 7. v. d.
Poel, Zwijndrecht; 8. v. Proosdij, Schie-
broek; 9. v. Kan, Rotterdam; 10. v.
Breda; Rotterdam; 11. Gouweleeuw,
Schiebroek; 12. v. Naamen, Rotterdam;
13. M. J. Kleijwegt, Rozenburg; 14.
Vogels, Rotterdam; 15. Roozenbeek, Hil-
legersberg; 16. Kooiman, Barendrecht;
17. v. Vliet, Rozenburg; 18. Pols, Rozen-
burg; 19. S. Ouwens, IJsselmonde; 20.
L. D. Visser, O. Beijerland; 21. v. Be-
sooyen, Zwijndrecht; 22. M. Koster, 23.
v. Schaften, 24. P. G. v. Pelt, allen
Rotterdam; 25. v. Brummelen, Schiebroek.

Geluksbaan wedstrijden. 1. Udo, Rot-
terdam, 420; 2. Estié, Rotterdam, 408;
3. Vonk, Rotterdam, 403; 4. Cox, Rot-
terdam, 403; 5. Vogels, Rotterdam, 401;
6. v. 't Hof, Heineoord, 400; 7. Noor-
lander, Poortugaal, 400; 8. Goudswaard,
N. Beijerland ZZ, 398; 9. Proosdij, Schie-
broek, 398; 10. E. F. de Jong, Rotterdam,
398; 11. W. Legerstee, Heineoord, 397;
12. Hengeveld, N. Beijerland, 396; 13. v.
Steenselen, Westmaas, 390; 14. v. Boven,
Rotterdam, 390; 15. den Otter, Baren-
drecht, 390; 16. Mens, Rotterdam, 389;
17. L. de Jong, Goudswaard, 385; 18.
Luit. Kok, Rotterdam, 378; 19. Doolaard,
O. Beijerland, 378; 20. C. v. d. Bijl,
Heineoord, 378; 21. v. d. Linden,
Rotterdam, 377; 22. Gouweleeuw, Schie-
broek, 377; 23. Beverloo, Rotterdam,
377; 24. Vermeulen, Schiebroek, 374;
25. v. d. Kley, Rotterdam, 373.

Na afloop hebben de leden van de
gewestelijke commissie en enkele gasten
zich verenigd aan een maaltijd in het
restaurant Plaswijk, waaraan o.m. de
minister van defensie en de burgemeester
van Hillegersberg, de heer F. H. van
Kempen het woord hebben gevoerd.

ZUID-HOLLAND: WEST.

De Vierdaagsche. — Tuin-
avonden te Alphen aan den
Rijn en te De Lier. — De nieu-
we afdeling Zwammerdam.

Negen winnaars van het kruis van den vier-
daagschen afstandsmarsch behoorden tot het
Landstormkorps Zuid-Holland: West. Zij wer-
den Zaterdag 25 Juli op hartelijke wijze ont-
vangen op het Bezuidenhout, het bureau van
den Korpscommandant, die hen gelukge-
wenscht heeft met het behaalde resultaat. Ma-
jor Boots bood ieder van hen een kruis in ver-
kleind formaat aan. Een bijzonder woord van
hulde richtte de heer Boots tot luitenant Poort-
vliet, die de aanvoerder van dit clubje land-
stormers was, en tot luitenant Bollen, die thans
voor de 5e maal dezen tocht volbracht.

Het Gewest organiseert deze zomer twee
tuinavonden voor onze B.V.L.-ers, Donderdag
20 Augustus te Alphen aan den Rijn, en Dins-
dag 1 September te De Lier. Deze avonden zijn
voornamelijk van twee factoren afhankelijk,
van het weer, en van de paraatheid van onze
Vrijwilligers, om op te komen... Dus slagen de
avonden, als 't weer maar een beetje wil!

Veel van deze avonden vertel ik hier niet.
Voorop stond, dat het gezellige avonden voor
onze Landstormers moesten worden, dat men
eens tijd heeft met elkander te spreken, dat
onze Plaatselijke Leiders, onze Leden der
Plaatselijke Commissiën, onze leden der Ge-
westelijke Commissie weer eens levend contact
met het geheele Gewest krijgen.

Veel van deze avonden vertel ik niet. De om-
geving zal zeker zeer prettig zijn. Te Alphen
aan den Rijn wordt het terrein van de Martha-
stichting met eenige duizenden vetpotjes ver-

Op 7 Aug. is door de Afd. Noord-Brabant en Zeeland van het Vrijwillig Landstormkorps
Motordienst tusschen Breda en Tilburg, met medewerking van vliegtuigen van de Lucht-
vaartafd. een oefening gehouden. Als leider trad op de Res. Eerste Luit. J. C. Persant Snoep.

licht, en de Oranje-lampions zullen worden
ontstoken... Te De Lier is 't weer héél anders,
maar 't wordt daar ook zeker goed, en de oude
Liersche toren zal, wanneer zij des avonds ver-
licht is, ver in het Westland de boodschap
brengen, dat de Landstorm — hier in innige
samenwerking met de Liersche Oranjevereë-
ning — een van haar vredelievende wapen-
schouwen houdt...

Veel voorbereiding hebben deze avonden ge-
kost. Voor Alphen werd een groot Comité ge-
vormd, onder eerevoorzitterschap van Burge-
meester Lovinck, en onder voorzitterschap van
den Heer Ten Cate Brouwer; naast de talrijke
Burgemeesters, die in dit Comité zitting hebben
willen nemen, merken we ook op de namen van
den Rabbijn, den Deken, een der Hervormde
Predikanten, en den Gereformeerden Predikant
van Alphen, zoomede de namen der leden der
Plaatselijke Commissie, onder aanvoering van
den Voorzitter van onze Alphensche afdeling,
Kapelaan Sondaal.

Voor De Lier zorgde een kleiner Comité, on-
der leiding van Burgemeester Crezée van De
Lier, en Burgemeester Elsen van Naaldwijk.
Kon het aan betere handen worden toever-
trouwd?

Wat de mooiste avond wordt? Ik kan 't niet
zeggen. Ik ga naar beide toe. Waarom zoudt
Gij dat óók niet doen? Voor Alphen geldt: elk
Legitimatiebewijs doet dienst als Bewijs van
Toegang voor twee personen. En ieder is voorts
welkom tegen betaling van 25 cent. Voor De
Lier geldt: algeheele vrije toegang; bij te grooten
toeloop (er is plaats voor 3000 à 4000 personen!)
gaan houders van Legitimatiebewijzen voor.

Maar behalve deze twee tuinavonden is er
nog veel meer te vertellen. Donderdag 3 Sep-
tember is er een Tuinavond te Woubrugge; op
Vrijdag 28 Augustus zal door onze Korps-
commandant, Major Boots, te Zoetermeer-
Zegwaart een Gewestelijke schietwedstrijd
des middags om 5 uur geopend worden. Op
Zaterdag 12 September — niet op 5 Septem-
ber, zoals aanvankelijk het voornemen was —
vergaderen onze Plaatselijke Leiders met onze
Korpscommandant op het Korpsbureau Be-
zuidenhout 185 te Den Haag, en het begin van
deze samenkomst zal meegemaakt worden door

De deelnemers van Zuid-Holland; West aan de vierdaagsche afstandsmarschen.

TWENTSCH-VERBAND.

Evenals verleden jaar zal voor de
schutters in het Twentsch-Verband een
schietwedstrijd gehouden worden om den
zilveren wisselbeker welke in 1929 ge-
wonnen is door den Heer W. F. Camijn te
Almelo en in 1930 door den Heer W. A.
Thomasson Jr. te Enschede.

De wedstrijden zullen gehouden worden
op de schietbanen te Heemse, Almelo en
Enschede op den laatsten Zaterdag-
namiddag in September (26 September).
Aanvang 14.00 uur.

Aan dezen wedstrijd mogen alleen die
schutters deelnemen die bij de gewone
schietoefeningen in 2 series van 5 schoten
minstens 90 punten hebben behaald.

In herinnering wordt gebracht dat
men eigenaar van den beker kan worden
door dezen tweemaal achter elkaar te
winnen of driemaal in totaal.

Van Leo Lens verscheen in „De Rotter-
dammer” het volgende Roffel-rijm:

VAANDELGROET.

Als voldragen B.V.L.-er
Eventjes een korte groet
Aan de roode stormelingen
Die gaan paffen — als 't niet moet.
Eenerzijds vind ik het aardig
Dat wij gerechtvaardigd zijn
En gezuiverd van veel laster
En onaangename schijn.
Wij — dat zijn de B.V.L.-ers —
Hebben recht en orde lief,
Hebben daar ook wat voor over;
Daarom maakte men een grief.
En nu zijn we van de laster
En de smetten vrijgepleit,
Door een daad van moed en tevens
Tastbare aanvechtbaarheid.
Het partijsoldaatjespelen
Wordt in Holland ingevoerd
Door de menschen, die zoo treurig
Turksch de trom hebben geroerd
Over wat zoo doodeenvoudig
Onverdacht-echt-Holland is,
En geboren uit waardeering
Van de landsgeschiedenis.
Al het dwaas gebazel over
Burgeroorlogkweekerij
Leggen we met extra-nadruk
Als verlakerij terzij.
Ziet hoe hier het roode leger
Barsch de leiding commandeert:
Hei! Geeft acht! Links richten! Numm'ren!
Achterwaarts — halt! Linksom — keert.
(Nadruk verboden). (G. VAN OEL, Delft).

STELLING VAN AMSTERDAM. Gewestelijke Landstorm Commissie.

De heer Mr. C. M. J. F. Goseling, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en sedert vele jaren lid van het officierskorps van het Landstormkorps „Stelling van Amsterdam”, heeft zich bereid verklaard het lidmaatschap van de Gew. Landstorm Commissie te aanvaarden.

In de eerstvolgende vergadering, vermoedelijk in September a.s., zal de heer Goseling worden geïnstalleerd.

MUIDEN.

In eene vergadering van de Plaatselijke Landstorm Commissie gehouden op 16 Juli l.l. werden tot leden dier Commissie geïnstalleerd de heeren Dr. J. D. van Roon, Scheik. Ir en Dr. Jac. P. Niekerk, arts.

Tot voorzitter werd met algemeene stemmen gekozen de heer A. C. Schouten, Directeur Scheepswerf.

De Commissie is thans als volgt samengesteld: Eerevoorzitter, burgemeester J. L. de Raadt, Voorzitter A. C. Schouten, Secretaris T. Dros, Leden pastoor H. J. M. Koevoets, Dr. J. D. van Roon, Jac. P. Niekerk, arts.

De Commissie zal nog met enkele leden worden uitgebreid.

ZWEELOO.

Alhier had op 12 Juni de jaarlijksche schietwedstrijd plaats, welke goed werd bezocht. Voor het eerst werd geschoten volgens de nieuwe klasse-indeling.

De uitslag was: *Scherpschutters*: 1. J. Penning, 2. A. Heling, 3. E. Oldengarm. *Schutters 1e klasse*: 1. H. Jacobs. *Schutters 2e klasse*: 1. A. Fruin, 2. H. Sanders.

Na afloop werden de prijzen met een toepasselijk woord uitgereikt door den Heer Bangma, lid van de Plaatselijke Commissie.

ZWAMMERDAM.

Alhier is een zelfstandige Afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm opgericht.

Als Plaatselijk Leider zal optreden de Heer P. Beunder, Schoolstraat 99 te Zwammerdam.

Een Plaatselijke Commissie wordt gevormd; de Burgemeester van Zwammerdam, de Heer P. Hoogenboom is bereid gevonden als Voorzitter dezer Commissie op te treden.

Voor Jong-Nederland.

JONGENS EN MEISJES.

Zeker door de vacantie en 't mooie weer, is 't aantal deelnemers ditmaal niet groot geweest. Maar des te grooter waren de kansen voor de liefhebbers. De prijswinnaars waren:

Annie Klink, Zwolle; Dina Knape, Sommeldijk; Gerrit Kramer, Z.-Scharwoude; Lena Mooyman, N. Hekkelaar 1, Den Haag; Nico van den Bergh, Delft; Jac. v. d. Zouw, Ede; S. R. Veldman, Ten Boer; Saar de Rey, Middelburg; Agnes Duyves, N.-Scharwoude; Kl. J. Dijkema Jz., Garmerwolde.

Voor dezen keer twee gemakkelijke opgaven.

Groep A.

(Onder de 10 jaar).

- 1, 2 is je vader.
1, 2, 3, 4 is twee.
2, 3, 4 zit aan den top van een korenhalm.
3, 4 is een pleziervoertuig in den winter.
1, 2, 5 is een broertje van den kikvorsch.
1, 2, 3, 4, 5 in zijn geheel is een viervoetig dier.

Groep B.

(Boven de 10 jaar).

- 1, 2, 3, 4, 5 is een snelvoetig dier.
2, 3 is een voorzetsel.
7, 8, 9, 10 is een kasteel.
4, 5, 6 is een nimmer dorre boom.
De 10 letters vormen den naam van een beroemd Duitscher in onze dagen.

ERWTEN-JAN.

Toelichting. De Sint-Janskerk te 's-Hertogenbosch op 't eind der 13e eeuw gebouwd, is één der schoonste monumenten van den Gothischen bouwstijl. Deze prachtige cathedraal rust op 150 pilaren, heeft fraai geschilderde ramen, twee orgels, een koperen doopvont van 1250 Kilogram en tal van andere bezienswaardigheden, waaronder ook *Erwtens-Jan*.

't Was in den goeden, ouden tijd
Zeshonderd jaar geleden;
Toen kon men voor een kleinigheid
Zich reeden en zich kleeden;
Een os van duizend pond gewicht
Verkreeg men voor een zuur gezicht.

En zalm, die ving men bij de vleet!
Schier elk kon daarvan smullen;
Alleen, wie stond op streng diët,
Mocht 't maagje er niet mee vullen;
Enfin! zoo'n sukkelaar hield maar moed:
Straks deed ook hij zich braaf te goed.

Nog maalt een ouderwetsche prent
Wat Aagje is overkomen:
Ze had, met 't loon zeer goed content,
Een dienstjen aangenomen;
Maar (dong ze) 'k raak niet graag van
[streek:
Zalm eet ik hoogst twee keer per week!

Toen leefde in Brabants grijze stad
Een man met wijf en kinders;
Dees waren hem een groote schat,
Maar soms zijn grootste hindrs:
Want Jan stond vaak de muts verkeerd,
Zooals ons dees historie leert.

Jan was veel liever lui dan moe;
Toch moest hij steenen sjouwen:
Want 's Zaterdags naar honkie toe
Platzak, dat zou hem rouwen:
Zijn Kee, een goed, maar dapper wijf,
Had flinke harken aan haar lijf.

Jan tobde met een droge keel:
Dit kwam van 't stof der steenen;
Eén slokje soms (meest één te veel)
Dit spoelde 't letsel henen;
Zoo kwam hij wel eens waggelend thuis,
Z'n kroost tot schand, z'n vrouw ten
[kruis.

Jan sjouwde (schrik niet, als ge 't hoort!)
Voor anderhalven stuiver,
Van 't haangekraai tot taptoe voort;
Wat loon voor zulk een fuiver!
Kee hield den boel toch aardig recht,
Dit dient tot eer van haar gezegd.

De torenklok van Sinter Jan,
Juwel van Hollands kerken,
Riep: „Schaft toch op uit pot en pan!
„'t Is noenuur! staakt het werken!”
Jan gleed gezwind de ladder af,
En toog ter steeg in sukkeldraf.

Hij had dien middag razend trek,
Z'n maag deed niets dan jeuken;
Hij wreef z'n kin en stierennek
Met grinnikend verkneuken:
„'k Heb heden honger als een peerd!
„'k Hoop, dat m'n wijf me flink
[tracteert!”

„Zeg Kee!” schreeuwt Jan met schorre
[borst,
„Wat valt vandaag te bikken?” —
— „O, erwtensoep man! met een worst;
„Me dunkt, dat kan wel schikken!”
Doch Jan, hiermee niet 't minst voldaan,
Vliegt op, als een kalkoensche haan.

„Wat?” brult hij met een stem voor tien,
„Noem jij dat nou tracteeren!
„Ik, die zooveel per dag verdien,
„Ik zou die kost begeeren?”
En, met van nijd gezwollen kop,
Geeft hij den pot een fellen schop.

De pot, die naast het haardvuur stond,
Om tijdig af te koelen,
Vloog door het huis verbijsterd rond,
Al kon hij 't zelf niet voelen;
De worst in heksen-rondedans
Met d'erwtens in haar vetten glans.

Kee stond aanvankelijk paf en bang,
Jan zwaaide met twee stoelen;
Toen deed zij met een ijzeren tang.
Hem klaar haar meening voelen;
Nog spreekt de Bossche kerk er van:
Een steen in 't front toont *Erwtens-Jan*.

Want één der bouwliën bij de kerk
Kwam nauw 't geval ter oore,
Of door zijn kunstvol beeldhouwwerk
Werd *Erwtens-Jan* geboren;
En zoo vereeuwde hij tezaam
Dien ouden tijd en eigen naam.
OOM BERTUS.

DE ORANJEBOOM.

Voor den Verjaardag van H.M. de Koningin.

Ja, d'Oranjenboom blijft bloeien!
't Rijsken teer, uit Nassauland,
Door de hand des Allerhoogsten
Eens op Hollands erf geplant.

Ja, d'Oranjenboom blijft bloeien!
En ons volk zit aan zijn voet
Veilig in de koele schaduw,
Bij zijn gulden overvloed.

Ja, d'Oranjenboom blijft bloeien!
Als de palmboom in den druk;
Gul belaân met gouden vruchten:
Vrede, vrijheid en geluk.

Ja, d'Oranjenboom blijft bloeien!
Spijt den snooden, rooden worm;
En hij tart, al zegenspreidend,
Zelfs den revolutiestorm.

Ja, d'Oranjenboom blijft bloeien!
In ons goede Vaderland!
Schut en stut, o Vorst der Vorsten!
Deze planting Uwer hand.
OOM BERTUS.

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM
Dagelijksche Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
Vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.
Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den Haag,
Tiel, 's-Hertogenbosch, Lobith v.v.
Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.
DE DIRECTIE.

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V.

AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië

Straits-Settlements, Britsch-Indië,

China, Japan en Arabië

**ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS**

WED. KNOX & DORTLAND

ANNO 1842
GOUDA
TELEFOON
2244 - 2245
**BANKIERS
ASSURANTIE-BEZORGERS**

GOEDEWAAGENS KONINKLIJKE FABRIEKEN GOUDA

Ned. Octrooi 12201

BARONITE PIJP
OOK UW PIJP!
Verkoopprijs f 1.—

**HOTEL EN KOFFIEHUIS
VAN DEN VOLKSBOND
TEGEN DRANKMISBRUIK
Prinsengracht 120 — Den Haag**

Logies en Consumptie
Goed en Goedkoop

Van S.S. met de tramlijnen 6 en 13,
van H.S. met de tramlijn 10 te
bereiken.

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

**VROOM EN
DREESMANN
ROTTERDAM**

Binnenweg
Jonkerfransstr. Hoogstraat
v. d. Takstraat

H.H. LANDSTORMERS

VAN ZUID-HOLLAND WEST, VER-
BAND GOUDA EN ROTTERDAM

BEZOEKT ONZEN

SCHIETWEDSTRIJD

OP 28 EN 29 AUG., 4, 5, 11, 12, 18 EN 19 SEPTEMBER A.S.,

1e PRIJS PERSONEELE BAAN. 1 GOUDEN HORLOGE

1e PRIJS VRIJE BAAN. F 50.— TOTAAL 50 PRIJZEN

VRAAGT UW LEIDER HET PROGRAMMA

BIJZ. VRIJW. LANDSTORM. ZOETERMEER-ZEGWAARD

ROTTERDAMSCH E BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 21385 (2 lijnen)
Groene Hilledijk 129 - Telef. 55604

DEPOSITO Rente 1½—4½%
REKENING COURANT

Rente 2%

SPAARBANK Rente 3,6%
EFFECTEN - COUPONS

SAFE-LOKETTEN vanaf f 3.— p.j.

VAN NELLE'S

CITY

BAAI

ROOD

13ct

PER HALF ONS

N.V.
KONINKLIJKE
BEGEER
VOORSCHOTEN

LEVERANCIER
VAN DEN
BIJZONDEREN
VRIJWILLIGEN
LANDSTORM

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

KONINKLIJKE ONDSCHIEDINGEN EN BENOEMINGEN.

Bij Koninklijk Besluit is:

benoemd tot Minister van Staat:

Dr. J. Th. De Visser, oud-Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen; (Eere-Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie „Z.-Holland: West”);

benoemd tot Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw:

J. H. Th. O. Kettlitz, lid van Gedeputeerde Staten van Utrecht; (Voorzitter der Gewestelijke Landstormcomm. „Nieuwe Hollandsche Waterlinie”);

J. H. Maenen, lid van Gedeputeerde Staten van Limburg, (lid der Gewestelijke Landstormcommissie „Limburg”);

benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau:

W. van Ingen Schouten, Reserve Luitenant-Kolonel b.d., Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie „Veluwzoom”;

benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau:

J. Vlieland, lid der Provinciale Staten van Zuidholland; (Voorzitter der Plaatselijke Landstormcommissie Numansdorp);

Ds. Dr. N. G. Veldhoen, lid van de Gewestelijke Landstormcommissie „Zuid-Holland: West”;

L. J. Den Hollander, Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie „Goeree en Overflakkee”; Burgemeester van Middelharnis;

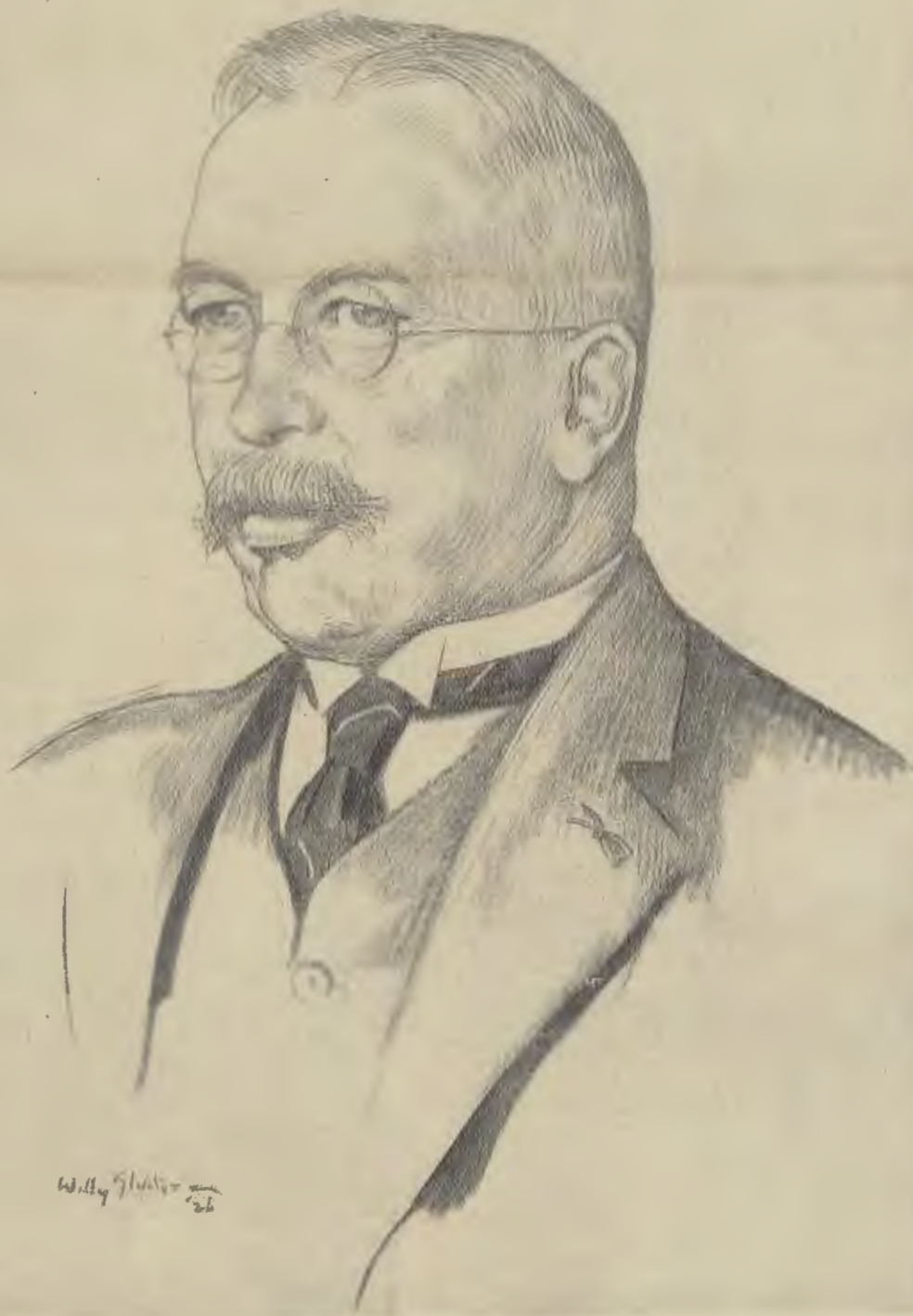
F. W. van Beek, Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie „de Meijerij”; Burgemeester van Bostel;

A. D. van der Schans, lid van het Hoofdbestuur van den Christelijken Boeren- en Tuindersbond, Burgemeester der Gemeente Andel; (Eere-Voorzitter der Plaatselijke Landstormcommissiën Andel en Giessen-Rijswijk);

P. A. Kuylaars, Voorzitter van de R. K. Land- en Tuinbouwschool te Breda;

30-jarig lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

18 September 1901—18 September 1931

Luitenant-Generaal tit. L. F. Duymaer van Twist
Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie

WAAR
door komt het
dat er nog rookers zijn
die van de

HAK op den TAK springen?
Zij hebben het ware nog niet ontdekt
Koopt dus goede tabak

VOOR UW GELD
en volgt het voorbeeld van de duizenden
die reeds lang ontdekt hebben dat bij
matigen prijs

**STER
TABAK**
onvertroffen in kwaliteit is!

zijn de volgende titulaire rangs-
verhoogen verleend:

de titulaire rang van Reserve
Majoor: aan den eervol ontslagen
Reserve Kapitein

Dr. J. Severijn, (lid der
Gewestelijke Landstormcommissie
„Dordrecht”);

de titulaire rang van Reserve
Kapitein: aan den eervol ont-
slagen tijdelijk Reserve Eerste-
Luitenant

P. H. Bollen, (Plaatselijk
Leider van den Bijzonderen Vrij-
willigen Landstorm te 's-Graven-
hage).

De tusschen haakjes vermelde func-
ties staan niet in de Koninklijke Be-
sluiten vermeld.

[RED.]

ALLE DREIGEN TEGEN DE OVERHEID IS REVOLUTIONAIR.

Het komt den laatsten tijd nog
al eens voor, dat op min of meer
bedekte, soms zeer openlijke wijze
de Overheid bedreigd wordt door
personen en organisaties, van wie
men dit in 't geheel niet zou
verwachten. Zij worden ongedul-
dig en ontevreden over wat de
Regering laat of doet en geven
dan te kennen, dat als de Rege-
ring hun „billijke verlangens,
wenschen, eischen” niet inwilligt,
zij er ook niet op moet rekenen
in tijden van revolutiegevaar den
steun te zullen ontvangen van
de bevolkingsgroepen of organi-
saties, wier wenschen ze thans
nalaat te vervullen.

Wij willen hiervan slechts dit
zeggen, dat alle dreiging tegen
de Overheid in wezen revolu-
tionair is, en wijzen op het ge-
vaar dat erin gelegen is, wan-
neer men de goedwillende bevol-
king vertrouwd gaat maken met
revolutionaire taal en practijk.

Een Fabrikaat
met
Karakter!

Ministerieele beschikking van
5 Aug. 1931, VIIde Afd., nr. 316 O.
Zie ook L.O. 1931, nr. 160.

Inlevering van goederen door dienstplichtigen, die naar de aanvullingsreserve overgaan.

Lichting.

§ 1.

1. De rijksgoederen, verstrekt aan de gewone dienstplichtigen der landmacht, die op 1 October 1931 naar de aanvullingsreserve overgaan, worden — met uitzondering van haar kam, roskam, spons en zakboekje — in October 1931 ingeleverd, voor zoover de inlevering van deze goederen niet reeds eerder heeft plaats gehad.

2. Tot de in het eerste lid bedoelde dienstplichtigen behoren:

a. zij, die behooren tot de lichting 1916, met uitzondering van hen, die de eerste oefening met een andere lichting hebben beëindigd (zie ook § 7 der Verlofgangersbeschikking, L.O. 1926, nr. 399);

b. de gewone dienstplichtigen van andere lichtingen, die met de lichting 1916 de eerste oefening hebben beëindigd, met uitzondering van hen, die reeds eerder naar de aanvullingsreserve zijn overgegaan.

§ 2.

Vrijstelling.

1. Van de in § 1 bedoelde inlevering zijn vrijgesteld:

a. de dienstplichtigen, die als „bijzonder vrijwilliger“ zijn geregistreerd (zie L.O. 1925, nr. 461);

b. de dienstplichtige vrijwilligers van de Vrijwillige Landstormkorpsen Motordienst en Vaartuigendienst.

2. De Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm verstrekt vóór 1 October 1931 de noodige opgaven betreffende de in het eerste lid bedoelde personen aan de hierbij betrokken indeelingsdistrictcommandanten, onder overlegging van de zakboekjes van die dienstplichtigen.

§ 19.

Goederen „bijzondere vrijwilligers“.

1. De rijksgoederen, verstrekt aan de in § 2, eerste lid, a, bedoelde dienstplichtigen worden — met uitzondering van het zakboekje — ingeleverd, zoodra de registratie als „bijzondere vrijwilliger“ van deze dienstplichtigen een einde neemt, hetzij ten gevolge van het bedanken als zoodanig vóór het einde van den dienstplicht, hetzij door het eindigen van den dienstplicht. Verbinden zij zich in aansluiting aan het einde van hun dienstplicht overeenkomstig het bepaalde in § 6, zesde lid, van de Vrijwillige-Landstorm-Beschikking (L.O. 1927, nr. 262), dan geschiedt de inlevering overeenkomstig de in het algemeen voor vrijwilligers geldende bepalingen.

2. De Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm draagt zorg, dat de inlevering, bedoeld in het eerste lid, eersten volzin, tijdig geschiedt, dat van de inlevering een aantekening in het zakboekje wordt gesteld en dat de goederen worden verzonden met inachtneming van het bepaalde in § 18.

3. Komen de in het eerste lid, eersten volzin, bedoelde vrijwilligers in zoodanige omstandigheden te verkeerden, dat een behoorlijke opberging of behoorlijk onderhoud van de aan hen verstrekte rijksgoederen hun niet of niet meer mogelijk is, dan kunnen zij, indien zij naar de aanvullingsreserve zijn overgegaan, een verzoek tot inlevering van die goederen richten aan den commandant van het verband of korps, waarvoor zij worden geregistreerd. Deze beslist dan op dat verzoek en deelt zijn beslissing mede aan den verzoeker en aan den indeelingsdistrictcommandant. Wordt het verzoek toegestaan, dan neemt deze commandant de goederen in ontvangst.

TUINAVOND BIJZ. VRIJW. LANDSTORM TE ALPHEN AAN DEN RIJN.

In den grooten, fraai aangelegden tuin van de Martha-Stichting te Alphen aan den Rijn hield de afdeling Zuid-Holland: West van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op 20 Aug. j.l., onder groote belangstelling — er waren naar schatting een drieduizend bezoekers — een welgeslaagden tuinafavond.

Onder de zeer talrijke aanwezige autoriteiten merkten wij de volgende heeren op:

L. F. Duymaer van Twist, luit.-generaal-tit., voorzitter van de Nationale Landstormcommissie, vergezeld van: K. A. van Schelven, res.-majoor, leider Nationale noodhulporganisatie; res. luit.-generaal J. H. Borel, adjudant in b. d. van H. M. de Koningin, inspecteur van den Vrijw. Landstorm, vergezeld van: kapitein A. J. M. M. Lohmeijer, van de inspectie van den Landstorm; res.-luit.-kolonel J. C. Eringaard, van den Motordienst; luit.-generaal b.d. W. H. van Terwisga, oud-voorzitter van den Nationalen Bond Het Mobilisatiekruis, en kolonel M. J. E. Bos, secretaris van den Nationalen Bond Het Mobilisatiekruis.

Van de Gewestelijke Landstormcommissie Zuid-Holland: West:

de voorzitter: D. ten Cate Brouwer, voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Rijnland, te Alphen a. d. Rijn; de eerste-secretaris: D. J. Karres, te Scheveningen; de tweede-secretaris: L. Verleun, secretaris van de Plaatselijke Landstormcommissie te Alphen aan den Rijn, en plaatselijk leider van de Landstormafdeelingen Alphen aan den Rijn, Nieuwveen, Zevenhoven; de penningmeester: J. E. Boddens Hosang, burgemeester van Woubrugge.

Alsmede de heeren:

leden van de Gewestelijke Landstormcommissie Zuid-Holland: West, o.a. J. P. Boots, res.-majoor, commandant van het Landstormkorps Zuid-Holland: West, hoofdalmoezenier J. Brouwer, Constant Boissevain, J. J. Eckebus, res.-majoor M. H. A. Jura, res.-majoor J. M. Kolff.

Uit den omtrek waren tal van burgemeesters vertegenwoordigd, o.a. de heeren: Jhr. K. W. L. de Muralt, burgemeester van Ter Aar; mr. C. S. van Dobben de Bruyn, burgemeester van Bodegraven; M. J. E. Kwint, burgemeester van Koudekerk; P. A. Th. van der Weijden, burgemeester van Nieuwkoop; W. J. Bocxe, burgemeester van Zevenhoven; P. C. A. M. Wap, burgemeester van Zoeterwoude; J. L. Bosschieter, burgemeester van Rijsburg.

Uit Alphen aan den Rijn zagen wij de volgende heeren:

L. de Graaf, directeur Alphensche Bank; H. Nieweg, Israëlitisch leeraar; J. M. Helleger, pastoor en deken; J. H. A. Bosch, Gereformerd predikant; E. de Goede, plaatselijk leider van de Landstormafdeelingen Ter Aar, Woubrugge en Hoogmade; M. W. Hoogen-

dijk, plaatselijk leider van de Landstormafdeelingen Alkemade en Oud Ade; ds. A. W. Voors, directeur van de Martha-Stichting; A. C. Mijs, secretaris van de Alphensche Burgerwacht; L. van Beek, voorzitter van de afd. Alphen aan den Rijn van den Nationalen Bond Het Mobilisatiekruis; leden Plaatselijke Landstormcommissie te Alphen a. d. Rijn: H. J. L. M. Sondaal, kapelaan, voorzitter Plaatselijke Commissie, P. van Dijk, Joh. Boot, Th. J. Ketel, C. Koren, J. Pilkes, W. J. Sprey, J. C. Scheerder.

Voorts de volgende genoodigden:

A. Pieters, referendaris van Binnenlandsche Zaken; res.-majoor G. F. van Hoogenhuyze; mr. dr. H. H. A. van Gybland Oosterhoff, secretaris van de Indologische faculteit van de Rijksuniversiteit te Utrecht, bestuurslid van de Martha-Stichting; dr. H. L. Grondijs, bekend Rusland-kenner, privaats-docent te Utrecht; J. Derksen, voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie Gouda.

Vrijwilligers van den Landstorm waren gekomen, behalve uit de geheele Rijnstreek, uit Delft en Den Haag, uit Monster en Poeldijk, uit 's-Gravenzande en Wateringen, uit tal van plaatsen uit het Westland.

Hoewel in vrijwel geheel Zuid-Holland de regen den geheelen avond bij stroomende neerviel, is Alphen, althans gedurende de afwerking van het programma daaraan ontsnapt. Wel begon het, juist tijdens de pauze, even te druppelen, doch nauwelijks waren de eerste belangstellenden in de kerkzaal van de Martha Stichting ondergebracht, of de lucht klaarde weer op, zoodat ook het tweede gedeelte van het programma in den tuin afgewerkt kon worden.

Het programma opende met een concert door de Christelijke Muziekvereniging Arti et Religioni. De voorzitter van de afdeling Alphen a. d. Rijn van den B. V. L., Kapelaan H. J. L. M. Sondaal, sprak vervolgens een welkomwoord. Speciaal sprak hij zijn dank uit, dat zooveel autoriteiten aan de uitnodiging gevolg hadden willen geven. In 't kort schetste spr. daarop het karakter van den B. V. L. hetwelk een groote bekoring uitoefent. Speciaal valt daarbij op, dat in dit lichaam alle gezindten vertegenwoordigd zijn, een duidelijk bewijs van saamhorigheidsgevoel, dat een volk slechts ten goede kan komen.

Nadat vervolgens door alle aanwezigen staande het Wilhelmus was gezongen, en de R.-K. Gemengde Zangvereniging 'Oefening Baart Kunst, eenige nummers ten gehore had gebracht, hield de heer D. ten Cate Brouwer, voorzitter van de K. v. K. voor het Rijnland een rede over:

Landstorm en Vaderland.

De heer ten Cate Brouwer sprak ongeveer als volgt:

Wanneer de geschiedschrijver te boek zal

stellen de kenmerkende eigenschappen van den tijd, waarin wij thans leven, dan zal hij zeker gewagen van het krachtig verlangen, dat zich in onzen tijd bij alle beschaafde volken openbaart, om onderlinge geschillen op vreedzame wijze te beslechten. Daarover verheugen wij ons. Het mateloze leed van den oorlog heeft het menschedom het besef bijgebracht, dat de oorlog aan den oorlog verklaard moest worden. Maar ook zal de geschiedschrijver groote aandacht wijden aan het feit, dat er vooral in de laatste jaren belangrijke groepen van onze burgers bezig zijn de pijlers van ons volksbestaan, van onze volkswelvaart te ondermijnen, en onzen volksgesest te vergiftigen. Dat Nederland zijn belangrijke positie tusschen de volkeren kan innemen, dat Nederland's zonen pioniers konden zijn op wetenschappelijk, industrieel terrein, op het gebied van handel en scheepvaart, danken wij niet in het minst aan de rustige atmosfeer, waarin wij hier leven en werken konden. De grondslag voor deze rustige atmosfeer is de erkenning van het wettig gezag.

En wanneer wij letten op alles, wat rondom gebeurt, en dat is ook de plicht van elken Landstormer, dan zien wij, dat het communisme over de geheele wereld, en ook over ons land met een zeldzame brutaliteit optreedt.

Zooals in November 1918 de revolutie van Duitschland over onze grenzen kwam, doch door onze jongens — Gode zij dank — werd bedwongen, zoo zullen de communistische leiders hier ook klaar staan, wanneer het communisme in Duitschland mocht zegevieren. Wij, met onze — ik zou bijna zeggen dikwijls gevaarlijke — vrijheid van drukpers, vrijheid van vergadering, wij zien en tolereeren, dat men zich tegen ons vereenigt, tegen ons plannen smeedt en het eenige, dat wij daartegen doen, schijnt wel met een kinderlijke naïeveteit te hopen, dat dit alles zich zelf wel zal neutraliseeren.

Maar Rusland, het groote machtige Rusland, is het nooit uitgeruïneerd arsenaal van communistische wapenrusting. De revolutie in elk land, de wereld-revolutie is het doel, waarnaar gestreefd, en waarvoor hard gewerkt wordt. Veel erger dan een vreemde bezetting is een communistische terreur.

De organisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is een steeds groeiende organisatie. In bijna elk plaatsje van ons land is er een afdeling. Al deze afdelingen tezamen, ze zijn onder eminente leiding van Zijne Excellentie Generaal Duymaer van Twist, en zoo vele getrouwe medewerkers gegroeid tot één klit, en deze organisatie zal — dit kan ik u verzekeren — verhoeden, dat ons land — ons mooie Vaderland! — ten prooi zal worden aan socialistische of communistische woelingen, en ook zal de Landstorm zijn plicht kennen, wanneer anderen begeerig de hand naar ons land zouden uitsteken.

Na de pauze, die zoodals gemeld, door den regen een eenigszins onregelmatig verloop had, gaven de trompetters van het zesde Reg. Veldartillerie te Leiden een Taptoe, welke zeer in den smaak viel. Aan de daarop volgende rede van den heer J. E. Boddens Hosang, burgemeester van Woubrugge, over

Oranje en Vaderland

ontleenen wij:

Oranje en Vaderland behooren bijeen. Nederland is sinds eeuwen zóo nauw aan Oranje verbonnen, dat Nederland niet denkbaar is zonder Oranje, maar ook omgekeerd is de traditie der Oranjes zoo nauw samengeweven met het volksbestaan, dat het zijn glans zou verliezen, als het van Nederland weggenomen zou worden. Oranje en Nederland, persoonlijk gezegd: Wilhelmina en Nederland hooren bijeen. Dat mogen wij, Landstormers zeggen, want in den Landstorm is er maar één kleur, dat is Oranje, en er is maar één naam, en die is Wilhelmina!

In deze woorden is ons geheele Instituut, als in één pennestreek geteekend, het is onze geschiedenis, ons wezen, ons bedoelen, onze toekomst. Wij zijn niet tegen iemand, niet tegen een-groep of organisatie gericht, ons werken en willen richt zich niet tegen eenig sociaal begeeren of wenschen, wij zijn niet tegen maar wij zijn vóór voor orde en gezag, voor vrede en rust, voor ontwikkeling en uitbouw, maar langs wettigen weg. Zooals wij hier bijeen zijn, al behooren we tot verschillende politieke partijen, wij

hebben maar één kleur, Oranje, en we verstaan maar één naam, die diep in onze harten geplant is Waarom? Beseffen wij wel genoeg, welke betekenis Koningin Wilhelmina voor Nederland heeft? Ge moet eens zien wat prof. Treub, of mr. Zimmerman, prof. den Hartog of dr. De Visser, Cremer of Asser, Lohman en Kuypere, wat door vooraanstaanden van elke politieke partij van onze Koningin gezegd wordt, en geschreven is in ondubbelzinnige en duidelijke taal. Dan begrijpt ge iets van de betekenis van onze Koningin voor ons Landsbestuur. En wilt ge zelf zien? Weet ge dan niet van het medeleven van onze Koningin bij watersnood of stormramp, in de mijnen en op de zee, in de woningen op het Loo, waar de Koningin op visite kwam Dan voelt ge, welk leven klopt in het hart van de ware Moeder des Vaderlands.

Neen, mijne hoorders, wij kunnen van onszelf wel eens vinden, dat wij veel voor anderen doen, wij kunnen voor onszelf wel eens meenen, dat wij in eenigen kring onzer samenleving nuttig zijn, wij kunnen ons wel verbeelden, dat wij den weg hebben te wijzen, waarlangs het bestuur geleid moet worden, maar we hebben in ons heele volk, ons groote volk van blanken en van bruinen maar één voorbeeld van opoffering en medeleven, maar één middelpunt van nationaal leven en beleving, maar één lichtspoor in donkere dagen, maar één baken in zee, maar één beeld van eenheid, en dat is onze Koningin!!

De betekenis van onze Koningin mogen we zien als

een diamant van groote waarde,

een diamant, die ons volk toebehoort, ons allen; arm en rijk, oud en jong

Bij al onze verdeeldheid op velerlei terrein, is dit toch ons aller overtuiging: Mijn Koningin is mij heilig, en van mijn Koningin: handen afl. Is dit een aansporing tot agitatie, is dit persoosverheerlijking? Neen, dat zit niet in onze Landstormers, — maar dit mogen wij zeggen: Al zijn we niet dweepziek, al verwerpen wij verheerlijking, wanneer eerlijkheid ons gebiedt dankbaar te zijn, dan zijn we dat ondanks alles en allen, wat ons er van weerhouden wil, als de geschiedenis, als het heden en de toekomst ons gebieden alleen uit dankbaarheid reeds te waken en te bewaren, dan kunnen en dan mogen, maar dan willen we die eerezaak niet aan ons laten voorbijgaan, dan zijn we één om den troon, één om ons geliefd Vorstenhuis, één van willen, één van denken, één van doen. Daarom zie ik onze taak zoo, dat als de Landstorm slechts bereiken kon, dat het Nederlandsche volk besepte, welken enormen dank wij als natie aan Koningin Wilhelmina verschuldigd zijn, als de Landstorm dat alleen maar bereiken kon, alleen dan al is die Landstorm waard, nog duizend jaar te bestaan.

Op verzoek sprak generaal Duymaer van Twist ook nog een enkel woord. Spr. uitte er zijn groote vreugde over, dat men uit alle deelen van 't gewest in zoo grooten getale was opgekomen. Heel wat organisaties in Nederland moeten voor een avond als deze weken van te voren op de groote trom slaan; voor den B.V.L. is zulks niet nodig. De Landstormers geven op het eerste teeken aan de roepstem gehoor. Spr. brengt dank aan allen die tot het welslagen van dezen avond hebben bijgedragen, speciaal aan het bestuur van de Martha Stichting, de burgemeesters, de generaals en officieren met hun dames, die allen van hun belangstelling hebben blij gegeven. De B.V.L. leeft in het hart van ons volk; moge dat zoo blijven!

Bij het vertrek van den oud-commandant Veldleger, den generaal van Terwisga, die even voor het einde wegging, hieven de aanwezigen op voorstel van majoor Boot een drierwief hoezee aan op hun oud-commandant.

Majoor Boots protesteerde vervolgens namens alle landstormers, tegen een dezer dagen door een volksleider te Utrecht gebezigde uitsluiting, waarin deze er op zinspeelde, dat in tijden van gevaar de Landstorm ook zijn eischen zou weten te stellen. Een goed B.V.L. er stelt geen eischen of voorwaarden; hij behoort te eischen en daarmee basta.

Donderende hoera's begroetten deze woorden. Nadat vervolgens de R.K. Harmonie Vereniging Leo XIII nog eenige nummers ten gehore had gebracht, werd de avond besloten met de vertooning van de Landstormfilm: Met H.M. de Koningin op reis in 1930.

Bij een bloeiende Landstorm-
beweging behoort een bloeiend
Landstormblad!

H.M. de Koningin inspecteert de Afdeling „Overijssel” van het Vrijwillige Landstormkorps „Motordienst”.

Een aantal Officieren van de Afdeling bevond zich op den rechtervleugel.

Hare Majesteit, te voet begeleid door Overste Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell, inspecteert de langs den weg opgestelde sectiën.

H.M. de Koningin heeft op 2 September j.l. te Apeldoorn de Afdeling „Overijssel” van het Vrijwillige Landstormkorps „Motordienst” geïnspecteerd.

Een stroom van automobielen en motoren, die reeds omstreeks halfnacht was begonnen, duurde voort tot 11 uur, toen zich op het daarvoor aangewezen gedeelte van de Jachtlaan voor „Berg en Bosch” ongeveer 200 automobielen en 100 motoren hadden opgesteld. Te even half-twaalf arriveerde H.M. de Koningin met gevolg, allen te paard, tegemoetgereden door Overste Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell, die H.M. te voet gedurende het defilé begeleidde. Aan het einde van de colonne hadden zich verschillende commandeerende officieren opgesteld en onderhield H.M. zich met den Commandant van het Vrijwillige landstormkorps „Motordienst”, Overste B. ten Broecke Hoekstra en den Commandant der Afdeling „Overijssel”, Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell. Ook de Commandant der colonne, Kapitein Mr. D. van Welderen Baron Rengers, alsmede de Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie „Veluwzoom”, Overste W. van Ingen Schouten, waren hier aanwezig.

H.M. verklaarde dat het Haar een genoegen was den Motordienst te inspecteren en betuigde haar volle tevredenheid.

Na afloop van het defilé reed het hooge gezelschap naar het Loo.

Na de inspectie begaven de automobilsten en motorrijders zich naar De Steeg, waar zij ontvangen werden door de familie Van Heeckeren van Kell.

H.M. de Koningin in gesprek met den Korpscommandant Luitenant-Kolonel B. ten Broecke Hoekstra.

VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS „DE IJSSEL EN VOLLENHOVE”.

Op 5 Augustus l.l. werd door ongeveer 400 leden van het Vrijw. Landst. korps de IJssel en Vollenhove, met hunne familieleden, onder leiding van den Heer F.

Jalink, per motorschip „W. F. v. d. Wijck” een bezoek gebracht aan de Zuiderzee-werken. Dank zij den organisator van dezen boottocht, den Heer F. Jalink, hebben de leden een leerrijken en genoeglijken dag, begunstigd door mooi zomerweer, doorgebracht.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Haarlemmermeer.

Op initiatief van de pl. Landstorm commissie werd op 29 en 31 Augustus in de groote vergaderzaal van Hotel „De Beurs” te Hoofddorp een Oranjeavond gehouden voor de leden van den vrijwilligen landstorm in Haarlemmermeer.

De bijeenkomsten stonden onder leiding van den burgemeester Mr. A. Slob, als voorzitter van de pl. commissie en werden bijgewoond door de heeren Dr. I. H. J. Vos en Res. Majoor K. L. Schell respectievelijk voorzitter en secretaris van de Gew. Landstorm Commissie.

Na een inleidende causerie door den heer Mr. A. Slob werd door Polygoon uit Haarlem een reeks aardige lichtbeelden vertoond, betrekking hebbende op het huis van Oranje-Nassau.

Het uitstekende weer voor landbouwwerkzaamheden op 29 Augustus en de feesten met vuurwerk te Amsterdam op 31 Augustus bleken echter van invloed op de opkomst, zoodat de zaal in tegenstelling met andere bijeenkomsten niet gevuld was.

Besloten is dan ook, wanneer de drukte in het landbouwbedrijf voorbij is, en de wedstrijden in de verschillende afdelingen zijn beëindigd een ander maal een groote vergadering uit te schrijven.

Commissie voor de Sint-Nicolaaswedstrijden.

In de afdelingen van het Landstormkorps „Stelling van Amsterdam” zullen dit jaar op uitgebreide schaal z.g. Sint-Nicolaaswedstrijden worden georganiseerd. Om meer eenheid in deze wedstrijden te brengen en voor het geven van advies voor den opzet der wedstrijden is op initiatief van de Gew. Commissie een adviseerende commissie samengesteld, bestaande uit leiders, officieren en pl. commissieleden.

De Commissie hoopt de eerste aanwijzingen voor de wedstrijden in de maand October te kunnen verzenden.

Ontvangst van Officieren en Vrijwilligers op het landgoed „Rhederood” te De Steeg.

Leve de Koningin!

DE SCHIETWEDSTRIJDEN EN HISTORISCHE LANDSPELEN TE 'S-HEERENBERG.

Minister Deckers en Generaal Duymaer van Twist op den Landdag te 's-Heerenberg.

Er was groote belangstelling te 's-Heerenberg.

Een kleurenrijk en schitterend geslaagd festijn. Tot de aanwezigen behoorden o.a. Z. Exc. Minister Deckers, Gen. Duymaer van Twist en andere autoriteiten.

Zaterdag jl. vonden te 's-Heerenberg de Schietwedstrijden en Historische Landspele plaats, georganiseerd door den Bijz. Vrijw. Landstorm L.S.K. „Veluwzoom”, het Oranjecomité en V.V.V. te 's-Heerenberg.

Begunstigd door prachtig weer en onder zeer groote belangstelling van de zijde van het publiek hebben deze festiviteiten een uitstekend verloop gehad.

Des morgens hadden op het voetbalterrein aan den Zeddamschen grintweg,

de schietwedstrijden plaats, waarbij omstreeks 11 uur ook Z. Exc. de heer Deckers, minister van Defensie, arriveerde.

Z. Exc. heeft voorts een bezoek gebracht aan Huis „Bergh”, waar de heer J. van Heek vertoefde, en vervolgens de lunch gebruikt in hotel Burgers op de Markt.

Bij deze gelegenheid heeft Z. Exc. aan den heer W. van Ingen Schouten, Res. Luit.-Kolonel en secretaris der Gew. Landstormcommissie, de decoratie uitgereikt tot officier in de Orde van Oranje-Nassau, welke hem dezer dage door H. M. de Koningin verleend is.

Des middags te half drie vonden de zeer geslaagde

Landspele plaats, eveneens op het voetbalterrein aan den Zeddamschen grintweg.

Deze historische spelen, bewerkt door

Schildwachtje wend je hoofd zoo niet, — 't Is Oranje, 't blijft Oranje.

den heer W. van Hoboken te Apeldoorn, stelden achtereenvolgens voor:

1. Het verlenen, in 1379, van de stadsrechten aan 's-Heerenberg door Willem, Heer van Bergh; en:

2. de moedige daad van het driemanschap Gijsb. Karel van Hogendorp; Graaf v. Limburg Stirum en Van der Duyn van

Maasdam, die zich in 1813 met de Oranjekleur op het Malieveld te 's-Gravenhage vertoonden en hiermede den eersten stoot gaven tot Neerland's onafhankelijkheid.

De historische costuums van het groote medespelende gezelschap, de fleurige en levendig schouwspel.

Onder de zeer vele toeschouwers werden opgemerkt: o.m. Zijne Excellentie Mr. Dr. L. N. Deckers, Minister van Defensie, Luitenant-Generaal b. d. L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, Luitenant-Kolonel Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell, Commandant v. d. Afdeeling „Overijssel” v. h. Vrijw. Landstormkorps „Motordienst”, Majoor F. J. J. Baron van Heemstra, Commandant v. h. Vrijw. Landstormkorps „Veluwzoom”, Luitenant-Kolonel W. van Ingen Schouten, Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie „Veluwzoom”, Majoor Prof. Mr. J. C. Kielstra en Ritmeester Jhr. H. H. J. M. van de Poll, leden der Gewestelijke Landstormcomm. „Veluwzoom”.

KAMPEN.

Op 19 Augustus hadden alhier onderlinge schietwedstrijden plaats van de Afd. Kampen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op de baan aan den Zandberg onder leiding van den Plaatselijk Leider Res. le luit. G. van den Oever. De uitslag was als volgt:

1. P. van Marle; 2. W. de Vries; 3. H. A. van Doorn; 4. D. van Gaalen; 5. E. van 't Hul; 6. H. Keppel; 7. H. Koekkoek; 8. H. Hielkema; 9. J. Riezebos; 10. G. Elzenga; 11. J. L. Esenkbrink; 12. D. ten Hove; 13. J. Muller; 14. H. J. Westerhof; 15. B. van den Belt; 16. A. Schilder; 17. D. Ringenier.

Extra prijs voor de meeste rozen: Res. 2e luit. H. Hielkema.

Na afloop van den wedstrijd werden de prijzen, die uit kunstvoorwerpen bestonden, met een toepasselijk woord uitgereikt door den Korpscommandant, den Luitenant-Kolonel P. A. J. van Tienhoven, uit Arnhem, waarbij deze tevens nog eens op het doel en streven van den B.V.L. wees.

Het vogelschieten.

De Landstormers defileren voor de autoriteiten.

DE VOORZITTER DER GEWESTELIJKE LANDSTORMCOMMISSIE IN WEST-BRABANT.

12½-Jarig ambtsjubileum van Burgemeester
A. van Campen.

Op 24 Augustus j.l. was de gemeente Fijnaart in vlaggetooi. De Burgemeester A. van Campen, ijverige voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie in West-Brabant vierde op dien dag zijn 12½-jarig ambtsjubileum. Eenvoudig, maar spontaan en hartelijk heeft deze feestelijke herdenking plaats gehad.

's Avonds om 8 uur maakten zeer velen van de geboden gelegenheid gebruik om den jubilerenden burgervader en diens echtgenoot te complimenteeren en de beste wenschen uit te spreken voor de toekomst, daarbij wijzend op het vele goede, dat dank zij het beleid van burgemeester Van Campen gedurende diens bestuur in de gemeente tot stand kwam en dank brengend voor de altijd vriendelijke medewerking, die de ingezetenen, onverschillig van welke godsdienstige of politieke overtuiging, van hun burgervader steeds mogen ondervinden.

Namens de gemeentenaren werd den jubilaris een prachtige bronzen statuette aangeboden, terwijl velen hun gelukwenschen deden vergezeld gaan van een bloemenhulde, zoodat de fraaie raadsaal als het ware in een kleurigen bloementuin werd herschapen.

Onder de velen, die ter receptie gingen, merkten wij op de beide heeren wethouders, al de raadsleden, ook de nieuwgekozenen, gemeentesecretaris en gemeente-ontvanger, de ZeerEerw. heeren predikanten, de ZeerEerw. heer pastoor en de WelEerw. heer kapelaan, Dr. De Visser, notaris Blomhert, dierenarts Snijders, de hoofden der scholen, het bestuur der Bouwvereniging en vertegenwoordigers van verschillende andere organisaties.

Ten eerste werd door den jubilaris op prijs gesteld de aanwezigheid van een deputatie van 't Landstormkorps West-Brabant, die onder leiding van den commandant van dat Korps, den res. kapitein P. Asselbergs, burgemeester Van Campen, namens het korps een prachtige bloemenmand aanbood.

Vele schriftelijke en telegrafische gelukwenschen, waaronder een huldetelegram van den Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie, den ZeerEerw. heer pastoor Jos van Genk, hadden in den loop van den dag den jubilaris reeds bereikt.

In den voormiddag mocht burgemeester Van Campen het genoegen smaken de persoonlijke felicitatie in ontvangst te nemen van den Commissaris der Koningin in Noord-Brabant.

Des avonds brachten de beide plaatselijke muziekverenigingen, „De Unie“ en „De Oranjevaan“ eene serenade, die met een muzikale wandeling besloten werd.

TUINAVOND VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM TE DE LIER.

Met medewerking van de Liersche Oranjevereniging, organiseerde de afdeling Zuid-Holland-West, van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, op 1 September te De Lier zijn tweeden tuinavond in dit seizoen.

De ontvangst te De Lier was alleraardigst. Toen de tram met de talrijke Haagsche deelnemers aan dezen avond te De Lier arriveerde, stond daar opgesteld de Chr. Harmonievereniging Excelsior, die de Haagsche gasten onder vroolijke muziek naar het feestterrein bracht.

Bij den ingang van het terrein werd gedefileerd voor den luit-generaal b. d. L. F. Duymaer van Twist, die zich daarop aan het hoofd der colonne stelde, om gezamenlijk het feestterrein op te trekken. Met hoera-geroep werden de gasten door de Liersche bevolking begroet, terwijl de tamboers en pijpers van de mariniers het Wilhelmus speelden.

Onder de talrijke aanwezige autoriteiten merkten wij o.m. op:

L. F. Duymaer van Twist, luit.-generaal tit., voorzitter van de Nationale Landstormcommissie; K. F. E. Gerth van Wijk, luit.-generaal b.d., voorzitter van den Nationalen Bond Het Mobilisatiekruis; M. J. E. Bos, kolonel b. d., secretaris van den Nationalen Bond Het Mobilisatiekruis; hoofdalmoezenier van Leger en Vloot; kolonel J. J. J. Noordman; J. P. Boots, res.-majoor, commandant van het Landstormkorps Zuid-Holland; West; Jhr. C. J. van Adrichem Boogaert, luit.-kolonel, commandant van het reg. Grenadiers; dr. J. C. Eringaard, res. luit.-kolonel, commandant van de Afdeling Zuid-Holland van het Vrijw. L. S. Korps Motordienst; N. Tibo, kapitein, namens luit.-kolonel P. W. Best, directeur van den Etappe- en Verkeersdienst, commandant van het Vrijw. L. S. Korps Spoorwegdienst; A. Pieters, referendaris aan het Departement van Binnenlandse Zaken en Landbouw; mr. dr. H. H. A. van Gybland Oosterhoff, secretaris van de Indologische Faculteit van de Rijksuniversiteit te Utrecht; dr. H. L. Grondijs, Ruslandkenner, privaats- docent aan de Rijksuniversiteit te Utrecht; voorts de volgende burgemeesters: mr. G. van Baren, Delft; J. H. Crezé, De

Naar aanleiding van de onthulling van het standbeeld voor den prediker van anarchisme en klassenstrijd F. Domela Nieuwenhuis op het Nassaplein te Amsterdam, doet zich de vraag voor, op welke plaats het hier weergegeven monument zal komen.

Lier; Th. P. J. Elsen, Naaldwijk; J. Wiegman, Wassenaar; W. J. H. J. M. Keyzer, Veer en Stompwijk; en de res.-majors: L. F. Apol, Voorburg; G. F. van Hoogenhuyze, Den Haag; J. M. Kolff, Wassenaar.

De volgende leden der Gewestelijke Landstormcommissie waren aanwezig: D. J. Karres, secretaris; L. G. Royaards, R. Bordewijk Constant Boissevain, J. J. Ekebus, mr. P. Ch. L. Eschauzier, H. J. Lamers, ds. dr. N. G. Veldhoen, G. E. Veldhuyzen van Zanten, C. Wildenberg en J. Zandberg.

Voorts waren er tal van plaatselijke leiders van Landstormafdeelingen uit de omgeving.

Nadat de Chr. Harmonievereniging Excelsior te De Lier eenige nummers ten beste had gegeven en de autoriteiten waren ontvangen, werd gezamenlijk het Wilhelmus gezongen. Hierop volgde een toespraak van den heer J. H. Crezé, burgemeester van De Lier. Terwijl alle aanwezigen zich van hun zetel verhieven en het hoofd ontblootten, herdacht spr. allereerst de nagedachtenis van Mgr. Nolens. Vervolgens stelde spr. voor, een hulde-telegram te zenden aan den nieuwbenoemden Minister van Staat dr. J. Th. de Visser.

Spreker staat stil bij den verjaardag van H. M. de Koningin, en wijst op het groote voorrecht, dat ons volk ook dezen verjaardag weer spontaan en ongedwongen kan herdenken, een voorrecht, dat te groot is, nu het aantal gekroonde Staatshoofden in de laatste jaren steeds kleiner is geworden.

Van de vele uitmuntende eigenschappen, die Koningin Wilhelmina sieren, hebben haar gevoel voor recht, en haar eerbied voor den godsdienst ongetwijfeld de groote meerderheid van ons volk steeds in bijzondere mate bekoord. Met voorbeelden uit de regering van de Koningin werd dit door spr. nader belicht.

Wanneer we dit alles opmerken, dan durft spr. te zeggen: Volk van Nederland, dat zulk een Vorstin bezit, wat zijt ge een ingelukking volk; — Let op uw saeck, . . . vóór het te laat is! . . .

Spreker besluit met die strophe uit een onzer Vaderlandsche liederen, waarin de dichter biddende zingt: „Bescherm, o God, bewaak den grond . . .”

Nadat, onder leiding van den heer J. Boers, uit 's-Gravenzande, een aantal liederen was

gezongen, waarmede allen uit volle borst instemden, sprak de heer Th. P. J. Elsen, burgemeester van Naaldwijk, over de taak van den B. V. L.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm houdt vanavond een soort congres, een demonstratief congres: we willen nl. weer eens toonen, dat we er zijn. Dit laten weten, dat we er nog zijn is ons hoofddoel: we willen niets liever, dan onze werkzaamheid hiertoe bepalen.

Wij dagen dus niet uit, maar wel nemen wij veiligheidsmaatregelen. En dat heeft zijn grond. Wij zullen niet gelaten afwachten tot de moker der vernieling op ons neerkomt.

Daarom wapenen wij ons: niet tegen hen, die naar sociale verbeteringen streven: niet tegen hen zelfs, die meenen de maatschappij te moeten hervormen en daartoe gerechtigde pogingen doen. Het gaat alleen tegen de vervormers, tegen de duistere machten, die zoeken te vernielen al wat in eeuwen van beschaving en kerstening en nationale vrijvechting is opgebouwd.

Spr. wijst vervolgens op de werking naar binnen van deze bijeenkomst. Zij demonstreert de saamhoorigheid tusschen gelijkgezinde burgers, saamhoorigheid tusschen de groepen over het heele Vaderland, groepen die de groote meerderheid van het Nederlandsche volk vertegenwoordigen en welker eenheid culmineert in de geëerbiedigde persoon, de groote figuur onzer Koningin, wier troon wij schragen en als het moet gewapend verdedigen tegen gewapend bruto geweld!

Nadat gepauzeerd was, lieten de tamboers en pijpers van het Korps Mariniers te Rotterdam, onder leiding van den Tamboer-Majoor C. Witteveen, de Groote Militaire Taptoe over het terrein schallen; een nummer dat als steeds zeer veel succes oogstte.

De voorzitter van de Liersche Oranjevereniging, de heer G. H. de Visser, sprak vervolgens over:

Landstorm en Oranjevereniging. Een ideale combinatie. Oranje! de kern van het wettig gezag. De B.V.L.: handhaving van het wettig gezag. Voor ons: geen wettig gezag zonder Oranje. Oranjeliefde sluit in: liefde voor den Landstorm; Landstormer zijn beteekent: trouw aanhangen van ons Vorstenhuis.

Steeds drierster is het optreden der revo-

lutionair-getinte groepen; reeds zoover is het gekomen, dat hun leiders openlijk verklaren dat in tijd van nood op hen niet te rekenen valt. Men betitelt dit met den weidschen naam van „dappere ongehoorzaamheid”. Toch kunnen we niet dankbaar genoeg zijn voor dit kleurbekennen. De Regeering weet nu, waar zij aan toe is. En 't prikkelt ons tot meerdere waakzaamheid. En tegenover hun „dappere ongehoorzaamheid” stellen wij „de daad der gehoorzaamheid!”

Tijdens de mobilisatiejaren moet het eens gebeurd zijn, dat de toestand voor ons land zeer gevaarlijk was. Het oorlogsspoek dreigde ook ons in zijn klauwen te zullen st-grijpen, en mede te sleepen in den pool van verderf en jammer. En toen moet onze Vorstinne hebben geantwoord aan hen, die ons dreigden: „Doe wat gij wilt, maar weet wat ge doet, we zijn in Gods Hand!”

En wij, wij willen dit Koninklijke woord maken tot het onze: Gij verwekkers van revolutie, en ondermijners van het wettig gezag; doe wat gij wilt, maar weet wat ge doet. . . . wij zijn in Gods Hand!

De avond, welke door een naar schatting 7 à 8000 mensen, waaronder zeer vele Hagenaars, bezocht was, werd besloten met de vertooning van de openluchtfilm: Met de Koningin op reis in 1930, gevolgd door eenige typisch Westlandsche cultuurfilms.

VELP (N.-B.)

Op 6, 13 en 20 Sept. a.s. zal een groot nationaal schietconours gehouden worden te Velp, N.-Br., door den Bijz. Vrijwilligen Landstorm en Burgerwacht, tot welk doel reeds een eere-comité is gevormd, waarvan de Burgemeester voorzitter is. Verschillende mooie medailles en eereprijzen zijn al beschikbaar gesteld en van verschillende zijden werd al toezegging van deelname gedaan.

DUBBELDAM.

Schietwedstrijden Bijz. Vrijw. Landstorm.

Op Zaterdagmiddag 15 Augustus werd begonnen met de schietwedstrijden, uitgaande van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm Afd. Dubbeldam, op de bovenzaal van Eyckendonck alhier. Ter gelegenheid hiervan wapperde de vlag van het gebouw en was de bovenzaal versierd.

Alvorens met de wedstrijden een aanvang te nemen, roept om ± 2 uur de Voorzitter der Plaatselijke Landstormcommissie, de heer H. E. van der Leeden, alle aanwezigen een hartelijk welkom toe, in het bijzonder den Edelachtbaren heer P. L. de Gaay Fortman, Burgemeester van Dordrecht als Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie, de beide Wethouders van Dubbeldam, (de Burgemeester van Dubbeldam was wegens uitstede-ghheid verhinderd aanwezig te zijn) en den heer A. Groenendijk, Propagandist der Gewestelijke Landstormcommissie.

Spreker wijst op de groote werkzaamheden verbonden aan de organisatie der wedstrijden, waarvoor hij de wedstrijdcommissie dankt, en wel in het bijzonder de heeren den Breker, van Driel en de Jong, alsmede den Secretaris-Penningmeester van de Plaatselijke Landstormcommissie, den heer L. J. Vogelaar. Verder brengt spreker in herinnering het doel van deze wedstrijden, reeds in het prog amma omschreven.

Mochten we gedurende de laatste 2 jaren een succes boeken, wat de vermeerdering van het ledental betreft, spreker hoopt, dat in de toekomst nog meerdere personen zullen toetreden tot den B.V.L., en spreekt den wensch uit, dat de wedstrijden een goed verloop mogen hebben en dat het beoogde doel bereikt mag worden.

Hierna krijgt de Edelachtbare heer de Gaay Fortman gelegenheid een openingswoord te spreken. Spreker vermoedt, dat het den Eerevoorzitter der afdeling, den Burgemeester van Dubbeldam wel zal spijten niet tegenwoordig te kunnen zijn, doch het verheft spreker hier een woord te mogen spreken. Hij denkt terug aan de Novembermaand 1918. Aan de voormannen van toen zijn we dankbaarheid verschuldigd en als we nu om ons heen zien, blijkt, dat er nog steeds moeilijkheden zijn, zoodat we paraat moeten blijven.

Spreker herdenkt het 12½ jarig bestaan der afdeling Dubbeldam, zegt den leden dank voor alles, alsmede den Voorzitter voor zijn werkzaamheden gedurende die 12½ jaar en vindt het een goede gedachte dit jubileum te vierden door schietwedstrijden te houden.

Na de wedstrijden een goed verloop en succes te hebben toegewenscht, hoopt spreker, dat de mannen van den B.V.L. steeds pal staan voor ons Vorstenhuis.

De Voorzitter dankt den Burgemeester van Dordrecht voor zijn goede wenschen en verzoekt hem het eerste schot te willen lossen, waaraan de Burgemeester voldoet.

Hierna namen de wedstrijden een aanvang. De eerste dag geeft voor de afdeling reden tot tevredenheid. Tot laat in den avond kwamen de afdelingen van elders om deel te nemen aan de wedstrijden en op de bovenzaal van Eijckendonck heerschte een gezellige drukte.

VANDELS LAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL: 10813
HOF. EN RIJKS
LEVERANCIER

SCHIETOEFENINGEN EN WEDSTRIJDEN.

REGELING SCHIETOEFENINGEN EN WEDSTRIJDEN BIJ DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

INSPECTEUR VAN DEN VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

R. No. 217 dd. 29 Dec. 1922, gewijzigd bij R. No. 74 van 1924, R. No. 35 van 1924 en bij R. No. 72 van 1925. (Zie ook R. No. 13 dd. 12 Febr. 1927 R. No. 13 dd. 25 Jan. 1928 en R. No. 9 dd. 11 Febr. 1929).

1. Algemeen.

Eén der middelen om te komen tot de gewenschte consolidatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is het houden van schietoefeningen en wedstrijden, waardoor tevens de schietvaardigheid der betrokken dienstplichtigen wordt bevorderd. In overleg met de Nationale Landstorm Commissie is daartoe de navolgende regeling vastgesteld:

2. Grondslag, indeeling en regeling.

De korpsen en verbanden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm worden beschouwd als grondslag voor de indeeling en de regeling, waardoor samenwerking mogelijk is van de Commandanten der korpsen en verbanden met de betreffende Gewestelijke Landstormcommissiën.

3. Verdeeling van arbeid.

Terwijl zowel de Gewestelijke als de Plaatselijke Landstormcommissiën de deelname aan de schietbijeekkomsten bevorderen, bepaalt de arbeid van den Commandant zich tot de technische regeling en leiding der schietoefeningen en wedstrijden, zulks met het oog op gevaar, ter bereiking van grooter schietvaardigheid en ter controleering van munitie-verbruik.

4. Plaatselijke leiders en instructeurs.

De Gewestelijke Landstorm Commissiën hebben in de verschillende plaatsen in haar gebied plaatselijke leiders aangesteld, gekozen uit de afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ter plaatse. Aangezien deze plaatselijke leiders meestal een rang in het leger vervullen en veelal bij mobilisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm tot handhaving van orde en rust en tot steun van het wettig gezag, eene functie als commandant dier afdeling vervullen, komen zij in de eerste plaats in aanmerking om op te treden tevens als instructeur bij de schietbijeekkomsten. Alleen wanneer de korps- of verbandcommandant 't niet met zijn verantwoordelijkheidsgevoel overeen zou brengen, kan hij een instructeur (baancommandant) aanwijzen naast den plaatselijken leider, waartoe hij (binnen de grens van zijn verantwoordelijkheid) bij voorkeur dien persoon aanwijst, op wiens medewerking de desbetreffende commissie het meest prijs stelt. Hierbij mag evenwel uit een zuinigheidsoogpunt slechts bij uitzondering verplaatsing of vervoer van de eene plaats naar de andere worden toegestaan. Met deze beperking van keuze dient bij het overleg van den commandant en de betreffende commissie rekening te worden gehouden.

5. Taak Commandanten.

De commandanten van korpsen en verbanden verlenen hunne medewerking tot het beschikbaar stellen van:

- banen;
- personeel ter bediening van de schijven;
- geweren;
- patronen;
- schoonmaakgereedschappen;
- plakmiddelen en
- andere hulpmiddelen.

Zij stellen orde op een behoorlijk onderhoud der wapens, het beheer der patronen en het controleeren van het goed plaats hebben der oefeningen en wedstrijden.

Zij verlenen hun tusschenkomst voor het doen van betalingen voor zoover aangaat de technische uitvoering der oefeningen en wedstrijden.

6. Taak der plaatselijke leiders.

De plaatselijke leiders zijn belast met:

- het versterken van de saamhoorigheid der bijzondere vrijwilligers hunner afdeling;
- het opwekken tot deelname aan de schietoefeningen en wedstrijden;
- het aanhouden van een register, waarin zijn opgeteekend de namen en nadere gegevens der bijzondere vrijwilligers bij den landstorm ter plaatse;
- het opgeven van mutatiën bij hunne af-

deeling aan den Secretaris van de betreffende Gewestelijke Landstorm Commissie.

7. Taak Instructeurs.

De instructeurs treden tevens op als baancommandant. Zij houden aantekening van de verschoten patronen en van de resultaten bij het schieten verkregen. Daartoe worden hun door de korps- (verband) commandanten schietlijsten verstrekt.

8. Hulp personeel.

Het bedienen van schijven en het schoonhouden der wapens geschiedt zooveel mogelijk door de schutters zelf.

Is dit niet mogelijk (b.v. het te voren plaatsen van vlaggen of bij het gebruik van banen, die niet aan het Rijk behooren) dan kan personeel te werk worden gesteld tegen de ter plaatse geldende betaling.

Voor het schieten met margapatronen op plaatsen, waar niet met scherpe patronen No. 1 kan worden geschoten, is geen hulp van personeel noodig. Eventuele opbewaring van margamaterieel en patronen kan worden belood.

Overleg met de betreffende commissiën kan, in verband met hare plaatselijke bekendheid, leiden tot het bekomen van personeel, dat de werkzaamheden tegen geene of zeer geringe vergoeding verricht.

9. Tijdstippen waarop oefeningen en wedstrijden plaats vinden.

In overleg met de deelnemers en de betreffende commissie, c.q. instructeurs worden vastgesteld de data en de uren waarop en de plaatsen waar de schietoefeningen en wedstrijden worden gehouden.

10. Bijeenkomsten commandanten met plaatselijk leiders.

De korps- en verbandcommandanten houden jaarlijks één of zoo noodig meerdere bijeenkomsten met de plaatselijke leiders in hun onderhebbend verband, teneinde regeling en uitvoering van de schietoefeningen en wedstrijden te bespreken.

11. Het schieten.

De schietsamenkomsten moeten een opgewekt en aangenaam karakter dragen.

De opkomst is geheel vrij; uniform is gewenscht doch niet noodzakelijk.

Er wordt geschoten met daarvoor door de commandanten beschikbaar gestelde wapenen, tenzij de deelnemers wapenen onder hunne berusting hebben; de schietoefening biedt alsdan een goede gelegenheid een wakend oog op den toestand der wapenen te houden.

Per oefeningsklasse van gemiddeld 25 schutters wordt hoogstens 2 uur instructie-toelage per oefeningsdag uitgekeerd. (Het doen schieten van 2 of meer verschillende klassen na elkaar op eenzelfde dag is geoorloofd).

Per jaar en per klasse van 25 man kunnen ten hoogste voor 10 oefeningen en wedstrijden de instructie-toelagen worden toegekend.

Per deelnemenden schutter kan worden beschikt over een telken jare te bepalen aantal patronen per jaar.

12. Schietwedstrijden.

Er kunnen plaatselijk, zowel als verbands- (korps-) gewijze schietwedstrijden worden gehouden.

Het al dan niet houden van korps- en verbandwedstrijden behalve de plaatselijke wedstrijden en het al dan niet plaatselijk schieten der eventuele korps- en verbandwedstrijden wordt overgelaten aan het oordeel van de betreffende gewestelijke commissiën, na overleg met den betrokken commandant, waarbij in het oog gehouden moet worden, dat het voor de schietoefeningen en wedstrijden toegestane bedrag niet wordt overschreden.

Het verdient aanbeveling verschil te maken tusschen de belangrijkheid van plaatselijke en van verbands- (korps-) wedstrijden door aan een belangrijker wedstrijd niet te doen deelnemen, dan nadat bij een vorigen (minder belangrijken) wedstrijd een bepaald aantal punten is behaald.

13. Prijzen schietwedstrijden.

De Nationale Landstorm Commissie stelt voor den aankoop van prijzen gelden ter beschikking van de Gewestelijke Landstorm Commissie.

14. Technische regeling van de Schietoefeningen.

Er wordt geschoten met geweer, karabijn, geweer tot K.S.O. c.q. margageweer met de patronen, in de houdingen, op de schijven en op de afstanden, zooals voor het leger in de desbetreffende voorschriften of aanwijzingen is bepaald.

Schijven enz. moeten middels aanvragen in twee-voud aan de K.M.A. worden aangevraagd.

De verstrekking van kogelgatpleisters en schietlijsten geschiedt — op aanvraag — door dezerzijdsche zorg.

De juiste benamingen der schijven zijn ver-

meld in de Boekenlijst No. 79 met de daarop verschenen wijzigingsopgaven.

Per vóór- en per namiddag mogen per baan niet meer dan twee geweeschijven worden gebruikt.

Margaschijven op karton moeten zoo lang mogelijk door overplakking worden gebruikt.

15. Vrijwillige L. S. K. Motordienst en Vaartuigendienst.

De vrijwilligers bij de landstormkorpsen Motordienst en Vaartuigendienst kunnen deelnemen aan de schietoefeningen en wedstrijden van de afdeling Bijzondere Vrijwillige Landstorm in hunne woonplaats.

COMPTABELE EN ADMINISTRATIEVE BEPALINGEN.

Algemeen. De verantwoording der kosten, verbonden aan de schietoefeningen en wedstrijden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm moet geheel afzonderlijk worden gehouden van die van andere uitgaven en moeten aan de hand van het rondschrift No. 191 van 17 November 1922, (2e bladzijde), kolommen 3, 4, 5 en 6 worden opgemaakt.

De verantwoordingsstukken moeten in rooden inkt het opschrift dragen: Art. 32. Begrooting B. Z. (schietoefeningen en wedstrijden).

ad. 3. Jaarlijks vóór of op 1 Februari wordt door de korps- en verbandcommandanten een begrooting van kosten betreffende de te houden schietoefeningen en wedstrijden op het Inspectiebureau van den Vrijwilligen Landstorm ingediend, berekend naar het vermoedelijk aantal deelnemers en vermeldende:

- het benoedigde aantal patronen;
- de kosten voor het personeel;
- de kosten voor onderhoud, toezicht en huur van banen, schietplaatsen en schietmiddelen;
- overige kosten.

Wanneer een indruk verkregen is van het totaal der door de korps- en verbandcommandanten noodig geachte gelden, wordt aan elk der commandanten een maximum-bedrag ter beschikking gesteld, welk bedrag in geen geval mag worden overschreden.

ad 5. De Plaatselijke Leiders ontvangen van de Nationale Landstorm Commissie door tusschenkomst van de betrokken Gewestelijke Landstorm Commissie een halfjaarlijksche vergoeding.

Het spreekt van zelf, dat de arbeid der Plaatselijke Leiders er een moet blijven van toewijding. De vergoeding wordt gegeven uitsluitend als een blijk van waardeering.

ad 6. De Instructeur wordt beloofd op de wijze als dit voor het overige instructiepersoneel van den Vrijwilligen Landstorm is voorgescreven.

ad 10. De korps- en verbandcommandanten kunnen voor het houden van vergaderingen met de Plaatselijke Leiders beschikken over een bedrag van f.5.— per jaar voor elke 100 bijzondere vrijwilligers in hun verband (150 en minder te rekenen voor 100; 151 t/m. 199 voor 200, enz.)

Uit deze beschikbare gelden dienen te worden betaald alle kosten aan de vergaderingen verbonden, t.w. zaalhuur, eene eenvoudige consumptie, alsmede reis- en noodzakelijk te maken verblijfskosten van de ter vergadering aanwezigen.

De korps- en verbandcommandanten dienen na afloop dezer vergaderingen de quitantiën, die op de gehouden vergadering betrekking hebben, in bij de Nationale Landstorm Commissie. Bij accoordbevinging worden de uitgegeven bedragen gerestitueerd.

Wellicht ten overvloede wordt medegedeeld, dat de uitgaven op de gebruikelijke wijze dienen te worden verantwoord volgens de door de Departementen van Algemeen Bestuur en de Algemeene Rekenkamer gestelde comptabele regelen.

Slot. Zuinigheid bij het besteden van 's Rijks gelden is bij het nemen van alle maatregelen enz. geboden.

Uiterlijk den 15den December wordt op het Inspectiebureau van den Vrijwilligen Landstorm ingewacht een kort verslag der oefeningen en wedstrijden, onder opgave van het totaal aantal verschoten patronen (No. 1 en No. 7 afzonderlijk) en onder overlegging van een overzicht der besteding der gelden, verdeeld als in punt 3 voor de begrooting van den Vrijwilligen Landstorm is opgegeven (R. No. 191, 17 Nov. '22).

Ook de Nationale Landstorm Commissie ontvangt terzelfder tijd een verslag van de gehouden oefeningen en wedstrijden van de zijde der Gewestelijke Landstorm Commissiën.

AANVULLENDE REGELING ¹⁾

voor het schieten van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

I. ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1. De Commandant van ieder korps of verband zal zorg dragen, dat alle schietoefeningen en wedstrijden zullen worden gehouden volgens de bepalingen, in deze regeling aangegeven.

Art. 2. **Algemeene schietwedstrijden** zijn wedstrijden waaraan de vrijwilligers van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de

¹⁾ gewijzigd dd. 11 Febr. 1929.

aanverwante Korpsen uit het geheele land kunnen deelnemen.

Art. 3. In ieder kalenderjaar kunnen voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ten hoogste twee algemeene wedstrijden worden gehouden in die Verbanden, op welke aanvraag gunstig wordt beslist.

Deze aanvraag moet vóór 1 Mei bij de Nationale Landstorm Commissie worden ingediend.

Art. 4. Geen wedstrijd kan worden uitgeschreven door Plaatselijke Afdelingen dan die, op welke aanvraag gunstig is beschikt door den Verbandscommandant in overleg met de Gewestelijke Commissie.

II. VOORSCHRIFT OMTRENT HET HOUDEN VAN WEDSTRIJDEN.

Art. 5. De wedstrijden worden onderscheiden in:

- Plaatselijke wedstrijden;
- Verbands- of Korpswedstrijden;
- Algemeene wedstrijden.

Art. 6. **Deelneming.** Op het wedstrijdterrein moet, op aanvraag, het legitimatiebewijs worden getoond, voorzien van het controlestempel.

Een schutter mag op een wedstrijd niet in een lagere klasse uitkomen dan waarin hij is geplaatst. Alleen bij Korpswedstrijden kan een schutter (reserve) uit een lagere klasse in een hogere klasse uitkomen, in welk geval in slechts één wedstrijd mag worden uitgekomen.

Art. 7. **Wapens.** Op de banen zijn goed ingeschoten geweren aanwezig. Het is niet geoorloofd met andere wapens te schieten.

Art. 8. **Munitie en afstanden.** Scherpe patronen No. 1 (geweer) op 100 M.

Scherpe patronen No. 7 (geweer) en scherpe patronen No. 13 (geweer tot kamerschietoefeningen) op 12 M.

Art. 9. **Schijfbeeld.** Patronen No. 1, schijf No. 693 K.M.A.

Patronen No. 7 en No. 13, schijf No. 694a K.M.A.

Art. 10. **Houding.** Staande, knielende of liggende vrije hand, naar keuze voor scherpe patronen No. 1.

Staande of knielende vrije hand voor patronen No. 7 en 13.

Art. 11. Elke poging tot bedrog heeft algeheele uitsluiting van den wedstrijd ten gevolge.

Art. 12. **Orde.** De schutters moeten zich op het schietterrein geheel gedragen naar de door de wedstrijd-Commissie en den baancommandant te geven aanwijzingen. Er mag zich vóór den baancommandant niemand bevinden, die niet aan de beurt van schieten is.

Het is verboden, onder welk voorwendsel ook, zich te bevinden binnen de voor den schutter bestemde ruimte, tenzij de baancommandant, op verzoek van den aan het schot zijnden schutter, dit verbod opheft. Het is verboden een wapen van een anderen schutter aan te raken zonder diens toestemming.

Uitdrukkelijk is verboden op iemand aan te leggen, zelfs met ongeladen wapens.

Art. 13. **Hulpmiddelen.** Alle hulpmiddelen, zooals kniekussens, kolsokken e.d. zijn verboden. Ook is het niet geoorloofd onder de jas aan te leggen, alsmede den draagriem onder den arm te rollen of op andere wijze daarmede aan het wapen een steunpunt te geven.

De wedstrijdcommissie of de baancommandant is echter bevoegd een kussen, mat of iets dergelijks te verstrekken, waarop geknield wordt. Het opvullen van de ruimte tusschen voet, onder- en bovenbeen en zitvlak met kussens of wat dan ook is verboden.

Art. 14. **Gebruik der wapens.** De schutter moet zijn wapen zelf laden en niet voordat de baancommandant daartoe aanwijzing geeft. Bij het laden moet de loop gehouden worden in de richting van de schijf.

Indien het wapen van den schutter weigert of onbruikbaar wordt, maakt hij plaats voor zijn opvolger, doch hij wordt weer toegelaten zoodra het gebrek is opgeheven of hij zich van een bruikbaar wapen voorzien heeft.

Art. 15. **Ontijdig schot.** Elk schot, dat na het opnemen van het wapen den loop verlaat is geldig.

Art. 16. **Ring.** Elke getroffen ring telt voor het hogere cijfer.

Art. 17. **Op- en aanmerkingen van den schutter.** In geval van twijfel omtrent de juistheid van een aanwijzing, is de schutter bevoegd deze te doen herhalen vóór het volgend schot valt.

Persoonlijk onderzoek naar de juistheid der aanwijzing van den observatiepost is verboden, doch ingeval de commissie zulks noodig mocht achten, zal van harentwege een onderzoek worden ingesteld.

De aanwijzing van een schot op de vrije baan is niet voor reclame vatbaar.

Reclames ten aanzien van een afgegeven schot zijn niet ontvankelijk, wanneer dit door een ander schot is opgevolgd.

Aankoop van een
Fongers maakt rijker.

FONGERS

Art. 18. **Verstrekken van munitie.** Voor de Plaatselijke en Gewestelijke wedstrijden wordt gebruik gemaakt van de van Rijksweg aan de Verbanden en Korpsen verstrekte munitie; eveneens wordt deze munitie gebruikt bij de Algemeene wedstrijden.

Art. 19. **Veiligheidsmaatregelen.** Op de baan moeten buiten den schietstand de wapens ontladen zijn; van de geweren de grendel geopend en de monding van den loop naar boven gericht.

Art. 20. **Ongevallen.** De wedstrijd-commissie is niet verantwoordelijk voor ongevallen, die gedurende den wedstrijd voorkomen; ieder schutter blijft aansprakelijk voor alle ongelukken, van welken aard ook, door zijn schuld of toedoen ontstaan.

Art. 21. **Geschillen.** Alle gevallen, waarin dit reglement niet voorziet, en alle geschillen worden zonder appèl beslist door deze commissie. Alle schutters worden geacht hare uitspraak te aanvaarden, door het feit van hunne deelneming aan den wedstrijd.

Art. 22. **Indeeling der schutters in groepen.** De schutters zullen bij alle wedstrijden worden ingedeeld in groepen naar gelang de eischen voor die groepen gesteld en hieronder vermeld.

De eerste 40 patronen door den schutter op de schietoefeningen of plaatselijke wedstrijden gedurende een schietjaar verschoten, zullen mogen gelden voor de beoordeeling van zijn indeeling of van bevordering tot een hogere groep.

Deze beoordeeling geschiedt op grond van het resultaat van 20 in achtereenvolgende series (van 5 of 10) verschoten patronen no. 1 (scherpe), No. 7 (marga) of No. 13 (K.S.O.) welke schoten echter over tenminste 2 schietdagen verdeeld moeten zijn.

De groepeerings van 20 achtereenvolgende schoten uit de voor beoordeeling in aanmerking komende 40 patronen, mag geschieden op een der volgende 3 manieren:

- 1e. Eerste 10 patronen plus tweede 10 patronen (samen 20);
- 2e. Tweede 10 patronen plus derde 10 patronen (samen 20);
- 3e. Derde 10 patronen plus vierde 10 patronen (samen 20).

Men heeft alzoo na de eerste 20 patronen (waarbij eerste beoordeeling plaats heeft) nog tweemaal gelegenheid in hetzelfde schietjaar tot een hogere groep te worden bevorderd. In het volgende voorbeeld wordt op duidelijke wijze aangegeven op welke 3 manieren men uit 40 schoten tot een groepeerings mag komen van 3 maal 20 schoten.

De resultaten van 40 schoten (ad series van 5 patronen) zijn b.v. 45—46—43—47—46—48—44—49 punten.

Men mag dan groepeeren (zie omschrijving ad 1e, 2e en 3e):

- 1e. 45 plus 46 plus 43 plus 47 = 181 p.;
- 2e. 43 plus 47 plus 46 plus 48 = 184 p.;
- 3e. 46 plus 48 plus 44 plus 49 = 187 p.

Men kan wel bevorderd worden tot een hogere groep, doch niet teruggesteld.

A. Koningsschutter. Eischen: Een totaal aantal punten van minstens 190 voor scherpe patronen No. 1.

Een totaal aantal punten van minstens 195 voor scherpe patronen No. 7 (marga) of No. 13 (K.S.O.).

Belooning: zilveren medaille benevens brevet.

B. Scherpschutters. Eischen: Een totaal aantal punten van minstens 175 voor scherpe patronen No. 1.

Een totaal aantal punten van minstens 180 voor scherpe patronen No. 7 (marga) of No. 13 (K.S.O.).

Belooning: Brevet.

C. Schutters 1e klasse. Eischen: Een totaal aantal punten van minstens 150 voor scherpe patronen No. 1.

Een totaal aantal punten van minstens 155 voor scherpe patronen No. 7 (marga) of No. 13 (K.S.O.).

D. Schutters 2de klasse: Zij die aan bovenstaande eischen nog niet hebben voldaan.

Art. 23. De schutters gaan over naar een volgende klasse, wanneer zij voldoen aan de eischen, voor die klasse vastgesteld. De resultaten, verkregen op een schietwedstrijd, komen hiervoor niet in aanmerking, uitgezonderd bij plaatselijke wedstrijden.

Art. 24. Bij wedstrijden om prijzen zal, naar verhouding, voor iedere klasse hetzelfde bedrag worden besteed.

Art. 25. Een wedstrijd voor een bepaalde klasse zal niet worden gehouden, indien zij niet uit minstens 3 deelnemers bestaat.

Art. 26. Indien een wedstrijd met patronen No. 1 wordt gehouden, dient de aanwijzing der schoten in het programma te worden vermeld en te geschieden als onderstaand voorbeeld:

7	8	1
	9 Nationaal	2
6	10 Oranje	
	4	3
5		

Art. 27. Bij Gewestelijke- en Nationale wedstrijden zullen de afgevaardigden voor de korpswedstrijden, de serie van 5 schoten voor dezen wedstrijd moeten schieten, nadat, even-

tueel, hoogstens 5 series zijn gescho en op de vrije baan.

Elke Plaatselijke Afdeeling kan uitkomen in de korpswedstrijden.

Art. 28. De afgevaardigden der Afdeelingen zullen bij Korps- en Algemeene wedstrijden moeten zijn voorzien van een kaart, waarop vermeld: naam der Afdeeling, naam en voornaam (voornamen) van den afgevaardigde, klassen waarvoor wordt uitgekomen, plaats en datum van den te houden wedstrijd en handtekening van den Afdeelingcommandant of Plaatselijk Leider. Deze kaart is noodzakelijk voor alle wedstrijden.

III. WEDSTRIJDBEPALINGEN.

Art. 29. A. **Korpswedstrijden.**
Afdeeling 1 — patronen No. 1.
Afdeeling 2 — patronen No. 7.
Gesloten wordt één serie van 10 schoten per schutter voor elke Afdeeling.

Berekening der uitslagen voor het Korps naar:

1. Het hoogste aantal punten;
2. Het beste laagste, voorlaagste, enz. schot.

Bij volkomen gelijkheid zal het lot beslissen, ten overstaan van een lid der wedstrijd-commissie.

De berekening voor den besten Korpschutter geschiedt op overeenkomstige wijze. Deelneming kosteloos.

B. **Personeele wedstrijden.**

Afdeeling 1 — patronen No. 1.
Afdeeling 2 — patronen No. 7.
Deze wedstrijd mag worden voorafgegaan door een onbepert aantal series vrije baan.

Berekening naar:

1. het hoogste aantal punten;
2. het beste laagste, voorlaagste, enz. schot.

Bij volkomen gelijkheid beslist het lot, ten overstaan van een lid der wedstrijdcommissie.

De berekening voor den besten schutter geschiedt op overeenkomstige wijze. Deelneming kosteloos.

OPMERKINGEN.

De Plaatselijke wedstrijden moeten steeds als de belangrijkste geacht worden, aangezien aan deze wedstrijden de meeste vrijwilligers kunnen deelnemen.

De prijzen moeten zooveel mogelijk ter plaatse worden aangekocht.

R. 217 blijft van kracht, voor zooveel de bepalingen daaruit door deze aanvullende regeling niet worden opgeheven.

Bij Korps- en Algemeene wedstrijden is een verbandtasch op het terrein aanwezig.

DE INSPECTEUR VAN DEN VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

OOSTKAPPELE.

De atdeeling „Oostkapelle” van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm hield op 27 Juli haar jaarlijkschen schietwedstrijd. Door giften van vele vooraanstaande personen uit de gemeente daartoe in staat gesteld, was voor elken deelnemer een mooie prijs beschikbaar.

De uitslag was:
Maximum aantal punten 100. F. C. de Roo, 99 punten; J. v. d. Meulen, 98 p.; S. Walraven, 97 p.; H. Lous, 97 p.; Jan de Kam, 97 p.; J. Geldof, 97 p.; G. de Visser Jz., 95 p.; J. Louisse, 95 p.; D. Coppoolse, 95 p.; J. Jobse, 94 p.; J. Wondergem Hz., 93 p.; K. Louwerse, 93 p.; W. Geldof Jz., 93 p.; P. de Kam Jaspz., 93 p.; J. Willemsse, 92 p.; S. Franke, 91 p.; A. Rotte, 91 p.; W. Franke, 91 p.; J. de Voogd Lz., 91 p.; J. Wondergem Jacz., 90 p.; W. Schoe, 89 p.; Jacob Sturm, 89 p.; Adr. de Visser Jz., 88 p.; L. de Kam, 88 p.; Adr. de Visser Wz., 87 p.; W. v. d. Woestijne, 86 p.; J. Abrahamse, 85 p.

ZEIST.

In hotel Boschlust had Woensdagavond 5 Augustus een tweede bijeenkomst plaats, om te komen tot de oprichting van een plaatselijke afdeeling, waartoe op een eerste bijeenkomst reeds in beginsel besloten was, terwijl toen de heer Dijkstra tot algemeen secretaris was aangewezen.

Vele actief gediend hebbenden, waaronder verscheidene die een vorige vergadering niet hadden meegemaakt, waren ditmaal aanwezig en werden verwelkomd door mr. v. Geldorp Meddens uit Utrecht, Secretaris van de gewestelijke commissie Hollandsche Waterlinie, waartoe Zeist behoort.

Nadat door den heer Dijkstra vervolgens was uiteengezet, wat door hem gedaan was in verband met de oprichting eener afdeeling, werden door enkele aanwezigen vragen gesteld welke door mr. v. Geldorp Meddens werden beantwoord.

Voor het houden van schietoefeningen die de saamhoorigheid bewerken, is de oprichting van een plaatselijke afdeeling onder een plaatselijk leider gewenscht. Waar Zeist reeds vele vrijwillige landstormers heeft, werd tot oprichting van een afdeeling besloten.

Inlichtingen zullen gaarne door mr. v. Geldorp Meddens te Utrecht of door den heer Dijkstra, Slotlaan alhier, worden verstrekt, welke beide heeren de mogelijkheid voor Zeist van het houden van schietoefeningen zullen overwegen, waarna een en ander op een vergadering, in de wintermaanden te houden, zal worden besproken. Contributie wordt niet geheven en men is niet verplicht de oefeningen bij te wonen.

Verscheidene aanwezigen gaven zich op. Mr. v. Geldorp Meddens sloot met een dankwoord.

DOESBURG.

Op Vrijdagavond 21 Aug. l.l. heeft in de zaal van hotel Gelria de feestavond plaats gehad van de afd. Doesburg van den Bijz. Vrijw. Landstorm. De opkomst was goed; ook waren aanwezig de dames en kinderen, die meegewerkt hebben aan den landstormdag te Brummen. Voorzitter was wethouder D. J. Meijer.

Het woord werd gevoerd door den propagandist, den heer F. Jalink. De prijsuitdeeling van den schietwedstrijd had plaats door den reserve-luit.-kolonel F. J. J. baron van Heemstra, commandant van het landstormkorps. Bij muziek en zang bleef men geruimen tijd gezellig bijeen.

BEDUM.

Tusschen de leden van de plaatselijke Afdeeling van den B.V.L. werd op 4 Augustus in het Gebouw „Concordia” een schietwedstrijd gehouden. In de verschillende klassen verwierven het hoogste aantal punten: C. A. Vink, 96 punten; K. Geertsema, 92 p.; G. Groenewold, 91 p.; F. Wiersma, 90 p.; J. Smit en M. Groenendal, ieder 72 p. en C. R. Brands 68 p. Besloten werd, om in het vervolg op elken eersten Woensdag van iedere maand een schietoefening te houden en tevens om de propaganda voor den B.V.L. krachtig ter hand te nemen.

SOEST.

Aan den plaatselijken leider van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, den heer D. L. van Peursen, is eervol ontslag verleend. In zijn plaats is benoemd de heer W. Hogeboom, alhier.

DIEPENVEEN EN LETTELE.

De uitslagen van de schietwedstrijden voor de afdeelingen Diepenveen en Lettele hadden het volgende resultaat:

Koningsschutters: J. Jansen; 1e prijs; G. J. Evers, 2e prijs.

Scherpschutters: J. Nijhof 1e prijs; W. Oosterwechel 2e prijs; J. A. Bloemenkamp, 3e prijs.

1e klasse: J. H. Siemelink 1e prijs; Gooiker, 2e prijs; J. Haverkamp, 3e prijs.

Bevorderd werden tot koningsschutter: J. Jansen met 196 punten en tot Scherpschutter: J. Nieuwenhuis met 186 punten.

Prijsuitreiking had des avonds na afloop der wedstrijden plaats op 8 Augustus in Cafe „de Lindeboom”, welks eigenaar, de heer Koerkamp, zeer zeker een woord van dank namens den B.V.L. gebracht moet worden voor de aangename samenwerking en het gratis gebruik maken van de schietbaan.

De uitslagen van de schietwedstrijden te Deventer hadden het volgende resultaat:

Koningsschutters: J. M. Ellenbroek 1e pr.; H. J. Koers 2e pr.; G. J. Evers 3e pr.

Scherpschutters: H. J. Volkerink 1e prijs; C. W. Kusters 2e pr.; J. W. Palm, 3e pr.

1e klasse: G. J. Blaauw 1e prijs; G. J. Jansen van Laar 2e pr.; A. Fremouw 3e pr.

2e klasse: J. Dijkgraaf 1e prijs; G. Heppen- huis 2e pr.; H. Harmsen 3e pr.

Bevorderd werden tot schutters 1e klasse: J. Dijkgraaf, A. Vink en H. F. Bokstart.

De prijsuitreiking had plaats op 26 Augustus in het „St. Joseph” gebouw te Deventer.

GLANERBRUG.

Op Zaterdag 15 Augustus j.l. werd een vergadering gehouden van de afdeeling en werd gesproken over de mogelijkheid, dat alle leden het Landstormblad ontvangen. De plaatselijke leider, A. Boxem, deed de verrassende mededeeling, dat hij in het bezit was van gelden, teneinde een 70-tal abonnementen te nemen, zoodat alle landstormers in Glanerbrug het Landstormblad vanaf heden franco in huis krijgen.

„Iedere Landstormer abonné op het Landstormblad” is in Glanerbrug bereikt en zal dit feit anderen afdeelingen ten voorbeeld zijn!

Besloten werd nog, indien mogelijk, den Landdag in 's-Heerenberg te bezoeken en werd het jammer gevonden, dat in Twente geen landdagen worden gehouden. Hierna werd een aanvang gemaakt met de te houden schietoefeningen, waarna een foto werd gemaakt als herinnering aan deze belangrijke bespreking.

De heer J. Wynia, Secretaris van de Gewestelijke Landstorm Commissie, was aanwezig en dankte de leden voor de bijzondere belangstelling en den plaatselijken leider A. Boxem voor zijne activiteit.

BARRADEEL.

De B.V.L. afd. Barradeel hield Zaterdag 22 Aug. onder leiding van den Gem. Commandant en de Plaatselijke leiders een Gemeentelijken schietwedstrijd te Oosterbierum. 's Middags zag men uit de omliggende dorpen de vrijwilligers zich per fiets of per auto naar de, voor bovengenoemd doel ingerichte, schietbaan begeven.

Spoedig waren meer dan 100 man bij elkaar en knalden de schoten er lustig op los. Enkele vrijwilligers hadden een muziekkorps gevormd, zoodat de heldere tonen van het koper den wedstrijd opluisterden. Er werd uitstekend geschoten. Er waren series van 94, 92, 91, 89, 88, 87 en 86 punten. Vanwege de Plaatselijke Commissie werd een kleine verversching met een sigaar verstrekt.

De Voorzitter der Commissie de heer S. de Groot, reikte met een toepasselijk woord de prijzen uit. Daarna maakten de deelnemers, met de muziek voorop, een marsch door het dorp en welgemeend zocht ieder zijn woning weer op. Het was een echt kameraadschappelijke middag voor den B.V.L. van Barradeel.

BEEKBERGEN.

27 Juli l.l. had de eindschietwedstrijd met K.S.O. plaats van onze afd. De afgelopen oefeningen werden dezen zomer beter bezocht dan het vorige jaar. Met veel ambitie werd geschoten en er werden een 2 tal schutters bevorderd tot koningsschutter.

De uitslag was als volgt:
P. Kraay pl. leider 100 punten (max.) (buiten mededinging). R. W. Wilbrink 99 p. 1e prijs
T. G. P. Brenkhoven 99 p. 2e prijs; H. J. Wilbrink 97 p. 3e prijs; L. Wilbrink Hzn. 95 p. 4e prijs; T. v. d. Zandschulp 94 p. 5e prijs; W. v. Engeland 94 p. 6e prijs; J. v. Beek 93 p. 7e prijs; R. Hartgers Rzn. 92 p. 8e prijs; G. Hartgers Gzn. 90 p. 9e prijs; G. Hartgers Ezn. 90 p. 10e prijs.

WAALWIJK.

De Plaatselijke Afdeeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm hield op Zaterdag 29 Augustus j.l. onder leiding van haar Commandant, den heer P. v. d. Schans, een onderlingen schietwedstrijd, waarvoor aardige prijzen waren uitgelooft.

De Afdeeling Glanerbrug van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

HASSELT.

In de plaats van den heer J. Haasjes, die als zoodanig bedankt had, is als commandant van de afd. Hasselt van den B.V.L. benoemd de heer R. van Assen, alhier.

SCHINVELD.**Schietwedstrijd Bijz. Vrijw. Landstorm.**

De afdeling Schinveld van den Bijz. Vrijw. Landstorm hield op 15 en 16 Aug. den plaatselijken wedstrijd. Uitslag als volgt. Te behalen punten 100.

Scherpschuttersklasse. 1 Jansen J. 98 punten; 2. Benders W. 97 p.; 3 Pagen F. 97 p.; 4 Hanzen W. 95 p.; 5. Suylen K. 94 p.; 6. Hendriks J. 94 p.; 7. Dohmen J. 94 p.; 8. Dohmen N. J. 93 p.; 9 Dohmen A. 90 p.; 10. Sevens L. 90 p.; 11 Dohmen Th. 90 p.

Eerste klasse: 1. Jacobs J. A. 91 p.; 2. Walraven A. 89 p.; 3. Dohmen F. 88 p.; 4. Cremers J. 86 p.; 5. Scheeren J. C. 85 p.
Tweede klasse: 1. Hamann J. 77 punten; 2. Beumers J. 73 p.

SURHUIZUM.

De B.V.L., afd. Surhuizum, kwam op 31 Juli in bijzondere vergadering bijeen, om afscheid te nemen van den plaatselijken leider, den heer J. Looijenga.

In z'n openingswoord schetste de heer R. L. Luinstra het doel van deze bijeenkomst, waarna enkele huishoudelijke zaken werden behandeld.

De schietwedstrijd werd bepaald op Woensdag 9 en Zaterdag 12 September.

De heer Looijenga werd daarna toegesproken door den heer J. Helder, die hem dankte voor zijn werk als plaatselijk leider van de afd. Surhuizum.

De voorz. der regelingscommissie sprak den heer Looijenga daarna toe en overhandigde den heer Looijenga als blijk van waardeering een ebbenhouten wandelstok met zilveren handvat, waarin gegraveerd het beeld van den Landstorm; een man in rust, doch waakzaam.

Hierna sprak de heer Looijenga een woord van afscheid tot de afd. Hij dankte in trefende woorden voor het aangeboden geschenk. Het gezellige samenzijn werd afgesloten door 't zingen van Vaderlandsche liederen en voordrachten van den bekenden declamator H. Hoekstra.

Voor Jong-Nederland

JONGENS EN MEISJES.

In het volgend nummer van het blad zullen de prijswinnaars worden vermeld.

De nieuwe opgaven zijn:

Groep A.

(Onder de 10 jaar).

Raadsel.

Als gij slaapt, blijf ik toch wakker,
Als een trouwe kamermakker;
Zonder drank en zonder spijs;
Altijd thuis en nooit op reis;
Zonder mondje kan ik praten,
Wat ik voor geen mensch wil laten;
Zonder voeten kan ik gaan,
Zonder handen kan ik slaan;
Altijd moet ik staan of hangen,
Dagen, maanden, jaren lange;
't Is maar zelden, dat ik stok;
Want ik ben de trouwe!

Groep B.

(Boven de 10 jaar).

Raadsel.

We zijn tezaam een *twaalfstal* heeren,
Die fier als koningen regeeren;

Maar ieder doet dit op zijn beurt,
Hetzij men 't goedvindt of betreurt.
Vier van ons, die den sceppter zwaaien,
Doen niets dan licht en warmte zaaïen,
En bloemen strooien, gul van hand,
En vruchten, lekker voor den tand.
Maar d'*acht*, die op dit viertal volgen,
Hoe schoon soms, zijn vaak zeer verbolgen;
Zij razen dikwijls met geweld
Van storm en regen over 't veld;
Zij rennen, rukken in hun toorn.
Elk doet dit door z'n r reeds hooren;
Zie zoo! d'oplossing ligt al klaar:
We zijn de van het!

BIJ DEN GEWONDEN SOLDAAT.

Twee jaar geleden werd de soldaat Berfelo bij de legeroefeningen in het kamp van Oldenbroek ernstig gewond. De ongelukkige werd ter verpleging overgebracht naar het Sophiaziekenhuis te Zwolle.

Juist in dien tijd werd in Overijsels hoofdstad een groote Landbouwtentoonstelling gehouden, die vereerd werd met een bezoek van onze Koningin en Prinses Juliana. Na afloop van het bezoek keerden de Vorstelijke personen per auto naar het Loo terug; maar niet rechtstreeks.

H. M. had gehoord van het ongeluk,

dat één Harer soldaten, getroffen had, en besloot den gewonde persoonlijk Hare deelneming te gaan betuigen. Het bezoek geschiedde in alle stilte. In het ziekenhuis mochten geen bijzondere maatregelen voor Hare ontvangst genomen worden, zooals gewoonlijk bij Hare komst. Daar werden geen loopers uitgelegd; daar was geen juichende menigte ter begroeting; daar stonden geen rijen verpleegsters als eerewachter opgesteld.

Bij het binnenkomen van de zaal was onze Vorstin zichtbaar ontroerd door den aanblik van den patiënt. Een aangrijpend oogenblik was het, toen H. M. geruischloos schreed naar het bed van den soldaat, die daar neerlag met het stompje van éénen arm op het dek, terwijl uit zijn lichtlooze oogen een dikke traan rolde. Op het sneeuw witte laken boven z'n hijgende borst blonk een groote, fleurige oranje-strik, om hierdoor uit te drukken, wat er in zijn trouwe hart leefde voor zijn Vorstin, die tot hem kwam.

Eer de Koningin naar Zwolle gereden was, had zij reeds met teere zorg aan den ongelukkige gedacht. Bloemen meebrengen? Maar wat zou de arme soldaat hiearaan hebben? Door het springen van een kanon moest hij nu immers voor altijd het gebruik zijner oogen missen. Een prachtige ruiker zou hem het gemis zijner oogen nog maar des te pijnlijker doen gevoelen. Neen! de Koningin schonk hem geen bloemen; Zij had voor hem meegebracht een kistje heerlijke druiven uit de broeikas van Haar paleis. En deze schitterende, sappige trossen vertolkten hem, dat de gedachten van zijne Koningin zich ook met hem bezig hielden buiten dit onvergetelijk bezoek.

H. M. bleef ongeveer een half uur rustig zitten praten bij z'n ledikant, evenals een pleegzuster bij het bed van haar

patiënt; neen! als een moeder bij de sponde van haar lijdend kind.

Belangstellend informeerde H. M. naar den toestand van den gewonde; naar z'n werk, en naar zijn ouders. Zij sprak met hem ook over het komende, moeilijke leven, en wees hem op de Bron van troost en kracht, die hem alleen in staat kon stellen, om dit groote leed te dragen.

Dit gesprek in de stille ziekenkamer, tusschen de Koningin en den eenvoudigen zoon van Haar volk, heeft een onuitwisbaren indruk nagelaten op den zwaar beproefden jongeman.

Daarna heeft H. M. zelf nog onze Prinses Juliana naar het ziekbed geleid. Want Zij wilde ook Haar koninklijke dochter gelegenheid geven, om hare belangstelling te toonen. En ook het hart der Koningsdochter trilde van aandoening in de vragen, die zij tot den zwaar verminkte in alle eenvoudigheid richtte.

Maar nu moest er ook een eind komen aan het bezoek; want een langer onderhoud zou den patiënt te veel vermoed hebben.

Thans, bij het afscheid, kwam voor onze Koningin nog even een oogenblik van ontroerende verlegenheid. Zij zou den armen jongeman een hand willen geven, om daardoor uitdrukking te geven aan alles, wat daar voor dezen soldaat in Haar koninklijk hart leefde — maar ach! hij heeft geen handen! Toen legde Zij Haar hand op den nog altijd gespierden bovenarm van dezen jongen, die eenmaal zoo sterk was.

Ook de Prinses volgde het voorbeeld van Haar Koninklijke Moeder. Op dit aangrijpend oogenblik stond bij beide Vorstelijke bezoeksters de bewogenheid des harten op het gelaat te lezen.

Nogmaals drukte de Koningin met Haar laatste woorden Haar blijvende belangstelling uit. Zij wenschte gaarne voortdurend op de hoogte gehouden te worden van 's lijdens toestand en te vernemen, wanneer hij het ziekenhuis zou mogen verlaten, en waarmee hij zich dan nog zou kunnen bezig houden.

Jongens en meisjes! begrijp je nu, waarom onze Landstormers er zoo trotsch op zijn, om, als 't noodig mocht wezen, voor Oranje te wapen te snellen?

OOM BERTUS.

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA“
HOOFDKANTOOR ARNHEM
Dagelijksche Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
Vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.
Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den Haag,
Tiel, 's-Hertogenbosch, Lobith v.v.
Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.
DE DIRECTIE.

**Nederlandsche
Handel-Maatschappij N.V.**
AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE
Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

**ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS**

**ADVERTEEREN
DOET VERKOOPEN!**

Makelaarskantoor Bakker & Co.

ZEUGESTRAAT 40a
Veel geld beschikbaar voor eerste hypotheeken. — Rente vanaf 4 pCt.
Lage afsluit-commissie. — Vlugge afwerking.
GOUDA
TEL. 2123

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

**VROOM EN
DREESMANN**
ROTTERDAM

Binnenweg Jonkerfransstr. Hoogstraat v. d. Takstraat

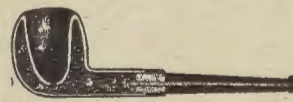
**HOTEL EN KOFFIEHUIS
VAN DEN VOLKSBOND
TEGEN DRANKMISBRUIK**
Prinsengracht 120 — Den Haag

Logies en Consumptie
Goed en Goedkoop

Van S.S. met de tramlijnen 6 en 13,
van H.S. met de tramlijn 10 te bereiken.

**GOEDEWAAGENS
KONINKLIJKE FABRIEKEN
GOUDA**

Ned. Octrooi 12201

BARONITE PIJP
OOK UW PIJP!
Verkoopsprjs f 1.—

WED. KNOX & DORTLAND

**BANKIERS
ASSURANTIE-BEZORGERS**

ANNO 1842
GOUDA
TELEFOON
2244 - 2245

ROTTERDAMSCHER BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 21385 (2 lijnen)
Groene Hilledijk 129 - Telef. 55604

DEPOSITO Rente 1½—4½%
REKENING COURANT

Rente 2%

SPAARBANK Rente 3,6%
EFFECTEN - COUPONS

SAFE-LOKETTEN vanaf f3.— p.j.

**VAN NELLE'S
CITY
BAAI**

ROOD

13ct PER HALF ONS

**N.V.
KONINKLIJKE
BEGEER
VOORSCHOTEN**

**LEVERANCIER
VAN DEN
BIJZONDEREN
VRIJWILLIGEN
LANDSTORM**

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

ABONNEMENTSGELDEN.

We schrijven October en de aanvangsdatum van den negenden Jaargang van „Het Landstormblad”, 1 Januari 1932, komt al in zicht.

Abonné's, die het abonnementsgeld per postwissel of per giro wenschen te betalen, verzoeken wij beleefd dit zoo spoedig mogelijk te doen, liefst vóór 10 December 1931.

Wie vóór 10 December a.s. gireert of postwissel zendt, bespaart de noodzakelijke incassokosten ten bedrage van 13 cent en bezorgt ons groot gemak.

Wie ná 10 December a.s. gireert of postwissel zendt, loopt veel kans, dat onze kwitantie zijn betaling kruist. Dat is onprettig en schadelijk en we hopen, dat dit zooveel mogelijk voorkomen worde.

's Gravenhage,
Koninginnegracht 50.

DE ADMINISTRATIE.
Giro No. 7656.

„STORM.”

Ondanks de vele ontkenningen van socialistische zijde, is door niemand minder dan Troelstra in „Storm”, het vierde deel zijner Gedenkschriften, bevestigd, dat het in Nederland in November 1918 wel degelijk de bedoeling was om te komen tot revolutie.

Ook zonder deze erkenning waren de feiten zelve voldoende sterk, om ieder onbevooroordeelde ervan te overtuigen, dat in dien tijd het lot van ons volk aan een zijden draad heeft gehangen.

Troelstra heeft in „Storm” voor wat de feiten betreft een redelijk objectieve vermelding gegeven van de gebeurtenissen, waarin hij in November 1918 zelf zulk een groot aandeel heeft gehad. Het hoofdstuk, in dit deel zijner gedenkschriften aan de Novemberdagen gewijd, is zeer lezenswaard en geeft op vele punten belangrijke aanvulling van de beste geschiedbron, welke over deze revolutieperiode is verschenen, nl. „Novemberalarm” *) van den schrijver G. van As. Het is evenwel niet te veel gezegd, wanneer men verklaart, dat het Novemberhoofdstuk uit „Storm” slechts half te verstaan is, indien men het werk van Van As er niet bij kan nalaan.

Intusschen blijken niet alle mededeelingen door Troelstra in zijn vierde gedenkschrift gedaan, volkomen betrouwbaar te zijn. Zoo komt op blz. 200 de volgende passage voor:

„Na het vertrek der Rotterdammers berichtte onze Haagsche partijgenoot Hoejenbos mij, dat hij op verzoek een bijeenkomst had bijgewoond van hooge militairen, waaronder een gewezen militair minister en een generaal die den Boxeropstand had helpen dempen. Ook in dat officieuze comité heerschte de revolutie-stemming: dat er hier een revolutionaire beweging plaats zou vinden, stond voor de heeren vast en zij riepen de medewerking van Hoejenbos en van onze beweging in, om de voortzetting van de gewone diensten, gas, electriciteit enz. en de ver-

zorging van de ziekenhuizen te waarborgen. Van het organiseren van kontra-revolutionair verzet was geen sprake. Ook Hoejenbos gaf het juiste antwoord, nl. dat hij zonder overleg met zijn organisatie niets kon toezeggen en hij stelde mij van het gebeurde op de hoogte.”

Troelstra concludeerde ten onrechte destijds hieruit, dat ook de hoogere legerleiding in November 1918 tot de overtuiging was gekomen, dat een omwenteling in ons land niet meer te keeren was. Deze passage heeft tot gevolg gehad, dat er een tweetal verklaringen zijn verschenen in het orgaan van den Nederlandschen Bond van Vrijwillige Burgerwachten, „Nederland Vooruit” van 11 September 1931, welke wij hier beide in haar geheel laten volgen.

Een Burgerwacht-vergadering op 10 November 1918.

Gep.-kolonel G. N.¹⁾ schrijft in „De Haagsche Burgerwacht”:

In het vierde deel van Troelstra's Gedenkschriften²⁾ wordt een ruime plaats gegeven aan wat de revolutie van November 1918 had moeten worden. In een omstandig verhaal van de gebeurtenis op 9 en 10 November, waarin Rotterdam ruime aandacht krijgt, komt ook (blz. 200) een zinsnede voor, waarin een stukje geschiedenis van het ontstaan der Haagsche burgerwacht opgesloten ligt, al is dit uit het daar geschrevene niet op te maken. Zij luidt:

„Na het vertrek der Rotterdammers berichtte onze Haagsche partijgenoot Hoejenbos mij, dat hij op verzoek een bijeenkomst had bijgewoond van hooge militairen, waaronder een gewezen militair minister en een generaal, die den Boxeropstand had helpen dempen. Ook in dat officieuze comité heerschte de revolutie-stemming: dat er hier een revolutionaire beweging plaats zou vinden, stond voor de heeren vast en zij riepen de medewerking van Hoejenbos en van onze beweging in om de voortzetting van de gewone diensten, gas, electriciteit enz. en de verzorging van de ziekenhuizen te waarborgen. Van het organiseren van kontra-revolutionair verzet was geen sprake. Ook Hoejenbos gaf het juiste antwoord, nl. dat hij zonder overleg met zijn organisatie niets kon toezeggen en hij stelde mij van het gebeurde op de hoogte.”

¹⁾ G. Nijpels.

²⁾ Em. Querido's Uitg. Mij., Amsterdam, 1931.

Het is voor dit gedeelte dat ik speciaal de aandacht wensch te vragen, maar om het dadelijk in de omlijsting weer te geven, waarin Troelstra het gegroepeerd heeft, voeg ik de twee zinnen er aan toe welke in het boek er op volgen, zonder hierop echter verder in te gaan. Zij luiden:

„In den loop van den middag bereidde ik de beslissende avondbijeenkomst voor door een program op te stellen, dat, in overeenstemming met de besprekingen van dien ochtend, een uitgesproken revolutionair karakter droeg. Ik heb dit stuk helaas uit handen gegeven en niet terug-ontvangen, zoodat ik het hier niet kan weergeven.

Daarop vertrokken wij naar Rotterdam. Daar had inmiddels 's middags een plaatselijke besturenvergadering plaats gehad, waar men overtuigd bleek van de noodzakelijkheid, de leiding van de onafwendbare beweging der Rotterdamsche arbeiders te nemen. De noodige voorbereidingen waren daar getroffen, voor het geval de vergadering van dien avond tot doorzetten van de actie zou besluiten.”

Toen over het ontstaan der Haagsche Burgerwacht geschreven zou worden in November 1923, dus bij het 5-jarig bestaan van onze instelling, hebben commando en redactie van het orgaan der H.B.W. zich gewend tot eenige heeren, die in een of ander opzicht hebben meegewerkt om tot de oprichting van een burgerwacht te komen. De vrij uitvoerige gegevens, welke hierdoor ter beschikking kwamen, werden, met hetgeen uit dagbladen van dien tijd te putten was, verwerkt tot een overzicht. Dit is opgenomen in het orgaan der H.B.W. van 28 November 1923, terwijl het nummer van den 14en t.v. reeds een en ander bevatte over de burgerwacht, welke van 1914 tot 1918 bestaan heeft.

Daarin werd ook iets gemeld over de door Troelstra bedoelde bijeenkomst. Ik laat hier volgen het gedeelte van het overzicht van 28 November 1923, waarin de namen voorkomen van de „hooge militairen” en het doel der Zondagsche vergadering wordt aangegeven.

9 November.

De Duitse keizer verklaart afstand te doen van den troon. De sociaal-democraat Ebert wordt rijkskanselier. In alle Duitse staten treden de vorsten af of worden vervallen verklaard. Daar doen overal arbeiders- en soldaten-raden zich gelden.

Gep. luitenant-generaal G. J. W. Kooleman Beijnen stelt zich in verbinding met den gep. luitenant-generaal W. A. F. de Meester, lid van den gemeenteraad van den Haag, om over het dreigend revolutiegevaar te spreken. Dientengevolge gaat laatstgenoemde naar den burgemeester, om hem aan te sporen de bestaande burgerwacht te mobiliseeren en te versterken. Hij hoort van den burgemeester over het plan-Doorman.

Dit leidt tot een samenkomst op 10 November van eenige heeren, waarbij, behalve de beide vermelde, ook generaal R. G. Doorman en de gep. schout bij nacht W. J. Cohen Stuart, voorzitter van de commissie der sedert 1914 bestaande, doch geleidelijk verzwakte burgerwacht, tegenwoordig zijn. Daar wordt over versterking dezer burgerwacht gesproken, zonder dat men tot een bepaald besluit komt. Generaal Doorman is versterkt in de opvatting, dat het vormen van een nieuwe organisatie urgent is.

Tot zoover de aanhaling uit het orgaan der H.B.W. van 1923. Wat met het plan-Doorman bedoeld werd, weten zij die de geschiedenis der H.B.W. kennen. Wie 't

SUKKEL NIE!

met Uw pijp

die vaak de schuld krijgt als de tabak die er in zit niet deugt.

DOCH ROOK

een tabak waarop Ge staat maken kunt en die de slechtste pijp omtoovert tot een

heerlijk bezit

Zoo'n tabak is:

**STER
TABAK**

nog eens lezen wil, vindt het vermeld in hetzelfde orgaanartikel, bij de data 4 en 5 November.

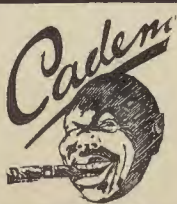
De bovenvermelde bijeenkomst is ook door den heer Hoejenbos bijgewoond, zooals zoo dadelijk nader vermeld zal worden, andere heeren zijn er overigens niet bij geweest.

Uit de woorden in Troelstra's boek zou men kunnen lezen, dat de heer Hoejenbos in een bijeenkomst van „hooge militairen” is geweest, en dat deze zelfs „een officieus comité” zouden hebben gevormd. De aanwezigen waren gepensioneerde militairen: de generaals Koolemans Beijnen en De Meester hadden in het leger h.t.l., generaal Doorman in dat in N.-I. gediend, de gep. schout bij nacht Cohen Stuart was minister van marine geweest. Zij waren niet bij elkander gekomen als een officieus militair comité, maar als een officieus burgerwacht-komité. Hiermede wordt niet gezegd, dat hetgeen in Troelstra's boek staat onwaar of onjuist is. Oud-militairen worden immers nog wel „militairen” genoemd en een gewezen marine-minister is zoo ook een militair, maar 't lijkt toch niet overbodig aan te geven hoe de tekst van Troelstra's boek, wat de aanwijzing der personen betreft, gelezen moet worden.

Een generaal, „die den Boxeropstand had helpen dempen”, is onder de aanwezigen niet geweest. Hier zal wel een misverstand of een geheugenfout in 't spel zijn. Generaal Doorman heeft als kolonel militair-commandant te Soerabaja, een zeer actief aandeel gehad in het dempen der Jong-Chineezrenrelletjes, welke die stad in beroering hebben gebracht. Dat is iets geheel anders dan de Boxeropstand in China, in het begin van deze eeuw. Maar de mogelijkheid bestaat, dat de generaal bij de samenkomst van 10 November 1918 over zijn optreden te Soerabaja gesproken heeft, en dat dit bij verder mondeling overbrengen, dan wel in de herinnering van den schrijver verward werd met den Boxeropstand, welke van meer algemeene bekendheid is.

Nu de bijeenkomst van 10 November 1918, ten huize Koolemans Beijnen gehouden, door het boek van Troelstra tot een gebeurtenis geworden is, die ook bui-

Een
Rijkdom
der Tropen!

De Afdeling Nigtevecht van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

ten de burgerwachtkringen aandacht gekregen heeft en in de toekomst nog wel eens aandacht trekken zal, lijkt mij 't oogenblik gekomen, om t.z. 't een en ander te publiceeren uit een der mededeelingen, welke in 1923 reeds door verschillende heeren ter beschikking van de redactie der H.B.W. werden gesteld, en waaraan deze, zooals gezegd, destijds gegevens ontleende voor haar korte wordingsgeschiedenis der Haagsche Burgerwacht.

De gep. generaal Koolemans Beijnen schreef toen het volgende (bekort weergegeven):

„De publieke zaak heeft altijd mijn belangstelling getrokken en de geschiedenis leerde mij, dat als oproerlingen meester zijn van het stadhuis het oproer veel kans heeft in een opstand over te gaan.

Deze beide omstandigheden hebben mij er toe gebracht in November 1918 mede alarm te roepen — hetgeen geleid heeft tot de vergadering te mijnen huize, waaromtrent gij inlichtingen vraagt.

Toen ik uit de courantenberichten begreep, dat er iets gaande was, heb ik Zaterdag (9 Nov.) ongeveer half elf generaal De Meester opgebeld en hem, als lid van den Gemeenteraad, gevraagd in hoever er maatregelen genomen waren om het stadhuis te verzekeren tegen een dreigende overvaling.

Dit leidde er toe, dat De Meester spoedig te mijnen kwam. Het ging over de mogelijkheid van een burgerwacht in actie te stellen. Er bestond een burgerwacht onder commando van schout bij nacht Cohen Stuart. Wij kwamen tot de conclusie, dat De Meester naar burgemeester Patijn zou gaan en dezen zou aanmanen de bestaande burgerwacht te mobiliseeren, openlijk een oproeping tot vrijwillige dienstneming te doen en verder te nemen maatregelen zou voorstellen.

Hij zal tegen half een teruggekomen zijn met het bericht, dat, toen hij bij den burgemeester binnenging, de hoofdcommissaris van politie uit de kamer kwam. De burgemeester deelde mede, dat deze met gelijk doel bij hem was gekomen, naar aanleiding van een aanbod, dat generaal Doorman hem gedaan had, om terstond een veiligheidsmacht van oud-Indische gedienden te vormen.

De burgemeester wilde toen nog geen openlijke maatregelen nemen, maar er kon getracht worden de burgerwacht te versterken en zich gereed te houden.

Het uitvoerend gezag was dus van twee kanten op dezelfde aangelegenheid gezezen.

Om verder te bespreken wat met de burgerwacht te doen, belegden wij een vergadering den volgenden ochtend (Zondag 10 November), waartoe De Meester zou uitnoodigen Cohen Stuart en ik Doorman.

Op die vergadering bracht De Meester ook Hoejenbos, het sociaal-democratisch gemeenteraadslid, mede, aan wien hij niet had medegedeeld, waarover gehandeld zou worden.

Hier onderbreek ik de (zooals gezegd, verkorte) weergave van het verhaal van den gep. generaal Koolemans Beijnen, om een paar aantekeningen te maken.

Het is juist dat de heer Hoejenbos de vergadering op verzoek heeft bijgewoond, zooals in Troelstra's boek staat, maar op verzoek van één der heeren. In de (te mijner beschikking gestelde) mededeelingen der andere heeren is verbazing uitgedrukt over zijn aanwezigheid.

De aangelegenheid, waarover de besprekingen zouden loopen en hebben gelopen, is toen geweest: de taak van een burgerwacht. Daarover hadden de heeren Koolemans Beijnen en De Meester gesproken, daarom waren de commandant der bestaande en de voorsteller der nieuwe burgerwacht er bij gevraagd.

Heb ik mij voor het weergeven van het verloop, in het voorafgaande bepaald tot hetgeen voorkomt in de meest uitvoerige der te mijner beschikking staande beschrijvingen, voor hetgeen op dien Zondagvoormiddag besproken is, meen ik niet alleen uit die ééne bron te moeten putten. Zooals doorgaans het geval is, wanneer verschillende personen, na jaren, weergeven wat in een bijeenkomst te berde werd gebracht, loopen ook nu de ontvangen mededeelingen nogal uiteen. Zij komen niet met elkander in tegenspraak, vullen elkander eerder aan, maar de een zwijgt over hetgeen een ander naar voren brengt, zoodat men onwillekeurig geneigd is tot de opmerking: „maar hebben de anderen dit dan niet gehoord of die beteekeenis er niet in gezien?” Daarom meen ik, dat het verkeerd zou zijn alleen de lezing van één der aanwezigen weer te geven en stel ik liever waarschijnlijkheden vast, die wel niet ver van de waarheid zullen staan.

De oud-militairen zijn bijeengekomen om te beraadslagen over de wijze, waarop vele goedgezinden zouden kunnen worden bijeengebracht om de veiligheid en goede orde te verzekeren. Bij de besprekingen is, behalve aan de directe veiligheid van personen, ook gedacht aan het bewaken van de gasfabriek, de telefooncentrale, ziekenhuizen enz. De heer Hoejenbos heeft doen uitkomen, dat een dergelijke beweging niet bij voorkeur van oud-militairen moest uitgaan. De middenstand en de arbeidersklasse moesten daarbij betrokken worden. Daar dit beaamd werd en hij t.z. geen beslissing of toezegging kon geven, nam de heer Hoejenbos op zich de zaak met Troelstra te bespreken. Dinsdag, den 12den, zou men opnieuw samenkomen voor nader overleg.

Bij deze besprekingen had generaal Doorman zich zeer gesloten gehouden; hij vond in de aanwezigheid van het S.D.A.P.-gemeenteraadslid, vriend van Troelstra, en in diens houding allerminst aanleiding om op het bescheid van Dinsdag te wachten, maar sprak deze opvatting niet uit.

Uit het boek van Troelstra weet men dat de heer Hoejenbos zonder verwijl aan de gedane toezegging heeft voldaan en als zijn indruk weergaf, dat „van het orga-

niseeren van kontra-revolutionair verzet geen sprake was”.

Hiermede heb ik verteld, wat ik meende alsnog in het midden te moeten brengen naar aanleiding der publicatie van Troelstra's herinnering betreffende den 10en Nov. 1918.

Is de nieuwsgierigheid hierdoor gaande gemaakt voor het verder verloop na den 10en, dan verwijs ik de belangstellenden weer naar het meergenoemd artikel: *Het ontstaan der H.B.W.*, in het orgaan der H.B.W. van 28 Nov. 1923. Daar vindt men vermeld, dat de heer Cohen Stuart denzelfden Zondag n.m. een bijeenkomst voor de bestaande burgerwacht uitschreef op den volgenden dag: dat deze vergadering ook plaats vond, bijgewoond door den burgemeester en den hoofdcommissaris van politie; dat intusschen van andere zijden reeds een tegenrevolutionaire actie was ingezet; dat in den n.m. van 12 November de heeren Koolemans Beijnen, Cohen Stuart en De Meester ten huize van laatstgenoemde bijeenkwamen, (Hoejenbos en Doorman vonden geen aanleiding meer om daar te verschijnen); dat zij daar tot de overtuiging kwamen dat zij het beste deden door hun bemoeienissen te doen samenvloeden met die van andere zijden in het werk gesteld; dat de verende pogingen den 13en leidden tot de oprichting eener nieuwe H.B.W., waarin de oude opging, met generaal Doorman als commandant.

Uit hetgeen over het verloop van zaken in de dagen van 9 tot 16 November is vastgelegd, blijkt wel heel helder hoe zeer het toen gespannen heeft. Wordt de betekenis van het instellen van de burgerwacht en van den bijzonderen vrijwilligen landstorm door Troelstra niet uitdrukkelijk naar voren gebracht, zij is in zijn boek tusschen de regels voor iedereen toch duidelijk te lezen.”

De waarheid en de vergadering op 10 November 1918.

In het vierde deel zijner gedenkschriften geeft de oud-leider der socialistische partij, mr. Troelstra, een verhaal over hetgeen is voorgevallen in bovengenoemde bijeenkomst, welke voor hem blijkbaar niet zonder betekenis was.

Hetgeen die gedenkschriften daarover bevatten, is echter niet in overeenstemming met de werkelijkheid en zou, zooals het daar geschreven staat, bij den onbevengden lezer allicht den indruk kunnen verwekken, dat die „hooge” (lees: oud-)militairen in de onder „de revolutie-stemming” belegde bijeenkomst beraadslaagd hebben over een compromis en niet over tegenweer.

Troelstra zegt immers o.a.: „Ook in dit officieuze komitee heerschte de revolutie-stemming” en verder: „Zij riepen de medewerking in van Hoejenbos en van onze beweging om de voortzetting van de gewone diensten, gas, electriciteit, waterleiding enz. te waarborgen” en ten slotte: „Van het organiseeren van kontra-revolutionair verzet was geen sprake”.

Een en ander heeft den oud-kolonel G. N. naar zijn vaardige pen doen grijpen en in het orgaan der Haagsche Burgerwacht (No. 17 van 19 Aug. j.l.) zet hij breedvoerig uiteen, dat er aan die bijeenkomst wel degelijk eene actie tot tegenrevolutie ten grondslag lag.

Terecht zegt schr., dat die bijeenkomst tot een gebeurtenis is geworden, welke in de toekomst nog weleens aandacht zal trekken.

Indien dit inderdaad zoo mocht zijn, dan behoort een relaas daarover de waarheid en ook alléén de waarheid te bevatten.

Geheel instemmend met hetgeen het artikel van den kolonel N. bevat, acht ik het van belang de door hem gegeven voorstelling te versterken door een sprekend feit te vermelden, dat schr. blijkbaar niet bekend was.

Ik zal daarvoor het werkelijk verloop der bijeenkomst hieronder schetsen.

Vanwege den burgemeester van 's-Gravenhage, met welke autoriteit ik reeds

vóór 10 November '18 de eer had een onderhoud te hebben over het vormen van een gewapend Vrijwilligerskorps, samengesteld uit beproefde oud-militairen, tot steun van het wettig gezag, ontving ik een uitnoodiging om 10 November, des v.m. 10 uur, tegenwoordig te willen zijn bij een bespreking, welke ten huize van den oud-generaal K.B. zou plaatsvinden, zullende die bespreking verband houden met mijne plannen.

Op het aangegeven tijdstip trad ik het „vergaderlokaal” binnen. Niet weinig was ik verwonderd onder de aanwezigen het socialistisch raadslid Hoejenbos te zien.

Al spoedig werd mij het woord verleend en gaf ik — voorzichtig door de aanwezigheid van H. — slechts in ruwe trekken te kennen, welke mijne plannen waren.

Na deze aangehoord te hebben, zeide H. letterlijk: „Daarvoor is het te laat! Er hebben zich reeds Soldatenraden gevormd.”

Deze mededeeling werkte — wat vermoedelijk de bedoeling was — dermate verbluffend op een der aanwezigen (oud-generaal K.B.), dat deze het dringend verzoek tot H. richtte, om toch bij Troelstra te bewerken, dat althans de vitale gemeente-instellingen als: licht, waterleiding enz. onaangetast zouden blijven.

Waren wij daarvoor bij elkaar gekomen? Om te soebatten? — Toch zeker niet!

Het werd mij duidelijk, dat H. ter vergadering was verschenen (gezonden?) om mijne plannen, waarvan hij reeds wist, te verhinderen.

Ik liet mij niet in het minst intimideeren — heb trouwens van Soldatenraden niets bemerkt — en antwoordde H. slechts met een minachtenden grijnslach, waaruit een goed opmerker heeft kunnen ontwaren wat er in mij omging.

Ik bewaarde verder het stilzwijgen, doch besloot door te zetten. Het kostte wat het wilde! Door niets en door niemand zou ik mij laten weerhouden de tegenrevolutie te ontketenen, daar ik de vaste overtuiging had, dat, mits de noodige spoed werd betracht, mijn plannen — de Soldatenraden ten spijt — zouden gelukken. Daarvoor kon ik te zeer op mijn reeds gekozen mannen rekenen.

Ik ging heen en wist wat mij te doen stond.

Uit het bovenstaande moge afdoende blijken hoe onaannemelijk het is, dat H. in de bijeenkomst den indruk zou verkregen hebben, dat van 't organiseeren eener contrarevolutie, zooals Troelstra zegt, geen sprake was.

Heeft H. in dien zin gerapporteerd, dan getuigt dat van weinig kijk te hebben gehad op de houding van ondergeteekende niet alleen, maar dan heeft H. de rol van dwarskijker, waarvoor ik hem in die vergadering hield, al bijzonder slecht vervuld.

Er bestaat m.i. meer ruimte voor de meening, dat H. wel anders zal gerapporteerd hebben. Het paste zóó echter beter in het in de gedenkschriften opgedichte verhaal. Er moest in worden goedgepraat, dat de uitvoering van het voor dien avond opgemaakte programma niet kon doorgaan, omdat T. dit stuk uit handen gegeven en niet terugontvangen had!

Aan den lezer van het voorgaande, om te oordeelen of er al dan niet op de bedoelde bijeenkomst sprake is geweest van een contra-revolutionair verzet en of in verband daarmee dat gedeelte der gedenkschriften moet worden gebrandmerkt als een voor de historie waardeloos verhaal!

's-Gravenhage, Augustus 1931.

R. G. DOORMAN,
Oud Generaal-Majoor
van het Indisch Leger.

ADVERTEERT
IN DIT BLAD

DE TELEGRAAF IN NOVEMBER 1918.

Aanbod om regeeringsorgaan te worden van „Staatspresident Troelstra”.
Schaper minister van Arbeid.

Hoe het in revolutiedagen gaat, leert ons het aanbod van De Telegraaf, om regeeringsorgaan te worden van de partij, waarvan men in de kringen van dit blad de overtuiging had, dat zij in Nov. 1918 aan de macht zou komen.

Het typeert tevens hoe velen in kritieke dagen bereid zijn, met pak en zak naar den vijand over te loopen.

Naar aanleiding van een bericht in de Residentiebode een drietal jaren geleden, deelde de heer Vliegen in Het Volk mede (de feiten zijn later door de Telegraaf toegegeven):

De eenvoudige waarheid is deze: op 13 November 1918 kreeg ik tegen half-twaalf 's avonds een telefoontje van de hoofdredactie van De Telegraaf, of ze mij nog even kon spreken. Op mijn bevestigend antwoord zijn daarop bij mij gekomen de heeren J. C. Schröder en H. Louis Israëls, de eerste toenmaals hoofdredacteur, de ander politiek medewerker van De Telegraaf. Ze kwamen mij, blijkbaar in mijn kwaliteit van voorzitter der S.D.A.P. mededeelen, bereid te zijn, met De Telegraaf, maar vooral met De Courant steun te verleenen aan een revolutionair bewind, op één voorwaarde. Die voorwaarde was niet van financieelen, doch van politieken aard.

Mijn antwoord doet weinig ter zake. Genoeg zij het te vermelden, dat wij onverrichter zake uiteen zijn gegaan.

In verband met deze publicatie schreef Oud-Minister Aalberse in het Centrum:

Kwamen er in November 1918 niet politici bij de regering smeeken om toch onverwijld eenige sociaal-democraten in het ministerie op te nemen?

Had de burgemeester van Rotterdam zich er al niet aanstonds bij neergelegd, dat er een Arbeidersraad het gemeentebestuur in handen zou nemen? Dit is de ware betekenis van het boven door Het Volk gerelateerde onderhoud ten stadhuis te Heijkoop en Brautigam.

Waren er geen groot-werkgevers, die aanstonds den achtvarendag met 44- of 45-urige werkweek invoerden, en meenden goed te doen, om dit aan Schaper te melden, „omdat deze toch over enkele dagen als minister van Arbeid zou optreden?”

Voorwaar, November 1918 gaf vele vreemde dingen te zien. Ze te weten en te onthouden is van groote betekenis.

DE VERGISSING.

„Ik heb mij vergist in de machtsverhoudingen en in mij zelf.” Ieder weet, dat dit de verklaring is door Troelstra zelf gegeven van de resultaten zijn revolutie-poging in 1918.

Zijn partijgenoot Duys wist het echter beter dan zijn vroegere leider.

Volgens de Zaanlandsche Courant van 24 Nov. 1928 sprak de heer Duys tot een zaal vol arbeiders: „Zeker, hij heeft zich vergist, in de arbeiders. Nog vandaag is het een vergissing van ons, omdat wij meenden, dat zij naar buiten gekomen zouden zijn”.

Dit zei de man, die bij bezoek aan de Zeeuwsche-Vlaamsche grens, tijdens de mobilisatie, in een sloot kroop, toen er in de omgeving werd geschoten.

Revolutieheld zijn is een heel ding, als men 't zelf moet doen.

GROF.

Een socialistische professor in Ned-Indië ontving onlangs een Koninklijke onderscheiding.

De geleerde heer zal wel tot het slag der salonsocialisten behoren, d.w.z. tot hen, die gaarne coquetteeren met de socialistische ideeën, doch die den neus ophalen voor een flinken arbeider in een werkkleed.

De professor accepteerde de onderscheiding, met het gevolg, dat daarover aan het Volk lastige vragen werden gesteld.

(Men weet, dat de Belgische Eerste-Kamerleden wel koninklijke onderscheidingen aanvaardden; in Engeland is het precies eender gesteld). Het Volk zat met de vragen danig verlegen en antwoordde den vragers: „De partijgenoot in Indië vond het niet de moeite waard om die ridderorde te weigeren.”

DE KRUIK GAAT ZO LANG TE WATER

„Het Volk” in de militaire cantines verboden.

In „Het Volk” wordt een schrijven afgedrukt van Minister Deckers, gericht aan de directie van de N.V. „De Arbeiderspers”, waarin wordt medegedeeld, dat de Minister, mede in verband met het artikel „Een van de Infanterie” in het nummer van 1 September jl., zich genoodzaakt heeft gezien, het ter lezing leggen van „Het Volk” en „Het Haagsche Volk” in de militaire cantines te verbieden.

Het is bekend genoeg, dat Minister Deckers tegenover de pers, ook tegenover de roode pers, steeds een ruim standpunt heeft ingenomen.

Hetgeen evenwel voor de socialistische heeren geen reden opleverde, om eenige matiging in acht te nemen.

HOE EEN COMMUNIST DENKT OVER HET DOOR ALGEMEENE STAKING EN SABOTAGE BELEMMEREN VAN LEGERMOBILISATIE.

Nu de komkommertijd al weer lang voorbij is en wij ons alweer kunnen gereedhouden, om, zooals de laatste jaren regel is geworden, nieuwe verklaringen en ophelderingen! over „de dappere ongehoorzaamheid” te ontvangen, is het voor een meerdere kennis van zaken misschien niet ondienstig om aan de communistische idee in dezen aandacht te wijden.

Wij vinden hun revolutionaire opvatting weergegeven in een artikel van eenige jaren terug in „De Tribune”, dat in alle geval het voordeel heeft duidelijk te zeggen, wat van dien kant is te verwachten.

Het gedeelte, dat voor ons betekenis heeft, laten wij hieronder volgen.

Lenin heeft zich in de laatste jaren van zijn leven zeer ernstig beziggehouden door de factoren te analyseeren, die naar alle menschelijke berekening, tot een nieuwen wereldoorlog moeten leiden. En de groote realist en strateeg van den proletarischen klassenstrijd kwam tot de conclusie, dat wanneer in de groote kapitalistische landen zich niet snel een proletarische revolutie ontwikkelt, d.w.z. vóór een nieuwe wereldoorlog uitbreekt, de groote arbeidersmassa's op een gegeven moment plotseling weer komen te staan voor de kwestie van de verdediging van het Vaderland, welke (om Lenin's eigen woorden te gebruiken) onvermijdelijk door de overwegende meerderheid van de arbeiders ten gunste van de bourgeoisie zal worden opgelost.

Nadat in de laatste jaren de halve wereld is verwoest en tien miljoen offers zijn gevallen is dit een zeer harde waarheid. Maar niettemin heeft Lenin volkomen gelijk, dat slechts de domste en hopeloos verleugendste massa's er nog aan gelooven kunnen, dat de arbeiders op een oorlog met een algemeene werkstaking of een revolutie zouden kunnen antwoorden.

De massa's kunnen zich nog altijd geen levendige voorstelling maken, hoe een oorlog kan uitbreken. De zwakke socialistische pers staat hiertegenover volkomen machteloos, des te meer nog door het volkomen verkeerde standpunt, dat de socialisten en de Amsterdamsche internationale vakbeweging (I.V.V.) in vredetijd ten opzichte hiervan innemen.

In de gegeven situatie is een algemeene werkstaking of een revolutie (wat dan ongeveer hetzelfde is) bij het uitbreken van den oorlog, eenvoudig onmogelijk. Toch worden de arbeiders door het reformisme opgevoed in het vaste geloof dat de oorlog van 1914 de laatste oorlog is geweest en de arbeiders gelooven er zelf aan, als zij bij massa's deelnemen aan de pacifistische demonstraties onder de leuze: „Nooit meer oorlog”.

En door de revolutionaire energie van het proletariaat te hoog aan te slaan, begaan ook de communisten vaak de fout hun eigen krachten te overschatten. Wat zij in de gegeven omstandigheden te doen hebben is, bij het uitbreken van den volgende wereldoorlog er niet aan denken dienst te weigeren, doch mede

TUINAVOND TE DE LIER.

(Het verslag van dien avond is opgenomen in ons vorige nummer).

ten oorlog te trekken en zorg te dragen, als een goed aaneengesloten geheime internationale organisatie van communistische arbeiders te kunnen optreden, ter ondermijning van den oorlog. De voorbereiding voor zulk een organisatie vereischt grondige kennis van den internationalen toestand, veel moed en veel tact.

Wij kunnen den wereldoorlog niet beter herdenken dan in deze betekenis een groote internationale propaganda en agitatie te voeren, uitgaande van de overtuiging, dat de communisten het uitbreken van een nieuwen wereldoorlog niet kunnen verhinderen. Het eenige strijdmiddel tegen den oorlog is een illegale internationale organisatie van alle aan den oorlog deelnemende revolutionairen tegen den oorlog. Op deze wijze zal de oorlog omgezet worden in een burgeroorlog, respectievelijk in een wereldrevolutie. Dit is de ernstige raadgeving, die Lenin nog voor zijn dood aan het proletariaat van Europa gegeven heeft.

Stel hiertegenover nu de resolutie der Amsterdamsche Internationale te Weenen over het oorlogsgevaar en de maatregelen tegen den oorlog, voorgesteld door . . . Jouhaux; een resolutie, waarin enerzijds een verplicht scheidsgerecht wordt geëischt, anderzijds bij het naderen van het oorlogsgevaar aanbevolen staking in de munitiefabrieken, staking transport, economische boycot en tot slot internationale algemeene werkstaking.

Over dit program zou heel wat te zeggen zijn, gezien dat de leiding van een dergelijke agitatie in handen zou zijn van steunpilaren der bourgeoisie in de regeeringen. Welke garantie bestaat er dat Jouhaux en zijn vrienden in alle landen bij het uitbreken van den oorlog niet precies dezelfde houding ten opzichte van vaderlandsverdediging zullen aannemen als in 1914. Gezien de samenwerking der reformisten in de groote landen, zoowel in economisch als politiek opzicht met de bourgeoisie, is er geen enkele garantie.

Bovendien wat beteekent sluiting der munitiefabrieken op het oogenblik dat een oorlog uitbreekt, terwijl in den tijd van vrede het maken van munitie en van alle technische oorlogsmiddelen rustig voortgezet wordt. Wat de I.V.V. thans in vredetijd niet kan verhinderen, kan zij ongetwijfeld nog veel minder bij het uitbreken van den oorlog. Algemeene werkstaking, massale dienstweigering? Weten de heeren wel wat dat beteekent? **Revolutie**, en niets anders. Maar er is geen slechter oogenblik denkbaar om de proletarische revolutie te beginnen en door te voeren, dan bij het uitbreken van een oorlog, op het tijdstip namelijk, waarop de bourgeoisie, die de macht heeft, de geheele staatsmacht dictatoriaal in handen neemt.

Waarom, vragen wij, dan de revolutie niet vroeger, thans reeds, op een veel geschikter moment voorbereid, om tijdig den komende oorlog onmogelijk te maken.

Slaapmiddelen zijn het, anders niets, om de arbeiders rustig te houden.

PRIJZENSWAARDIGE SAMENWERKING TUSSEN VOLK EN LEGER.

Op 11 en 12 September werden wederom de tweedaagsche examen-marschen van 50 km. te Uden gehouden, waaraan

werd deelgenomen door de leerlingen van het Vooroefeningsinstituut van het rayon Veghel.

Op 11 September bracht de Inspecteur van den Vrijw. Landstorm, de Luit. Generaal Borel, een bezoek aan de deelnemers te Veghel. Z.Ex. sprak de aspirant-soldaten toe en gaf zijn voldoening te kennen over het tenue, uiterlijk voorkomen en marschvaardigheid der Vrijwilligers.

Op 18 en 19 dezer werd eveneens de 50 km. afgelegd door de vrijwilligers van het rayon Gennep, ook ditmaal evenals te Uden onder commando van den 1e Luit. van de Ven te Blerick.

Op 18 Sept. werd deze marschgroep bezocht door den Luit. Kol. Kesler uit Nijmegen en den Commandant van het Landstormverband, kapitein de Lange te Venlo.

Op 19 Sept. circa 3 uur werd te Beugen de groote rust gehouden en plotseling verscheen daar in 2 luxe auto's de tamboers- en pijpersclub van het St. Martinuspatronaat te Gennep, bestaande uit 2 vlagdragers, 4 tamboers, 2 trompetters en 8 pijpers, allen uitgedoscht in mooie witte costuums, die de soldaten over de laatste 5 km. in afwisseling van trompetgeschal, tromgeroffel en pijpersmuziek, op hun marsch zouden vergezellen.

Deze medewerking werd zoowel van de zijde van burgers als militairen ten zeerste gewaardeerd.

De heer H. Goërtz, sergeant-klassenleider van den Vrijw. Landstorm, tevens medeleider van genoemd patronaat aldaar, was ten zeerste verrast door de wijze waarop de WelEerw. heer Stoot, kapelaan en directeur van genoemd patronaat te Gennep, van zijn belangstelling deed blijken. Onder opwekkende muziek toog men naar het eindpunt: Rijkevoort.

Aldaar aangekomen werd de dappere tamboers- en pijpersclub toegesproken door den Commandant, den 1e Luit. van de Ven voornoemd, waarin deze te kennen gaf de prestaties der club op hoogen prijs te stellen en hun dank bracht, tevens aan Directeur en leiders voor de medewerking, tot het welslagen der marschen verleend.

In een daverend driewerf hoera! betuigden zoowel soldaten als omstanders hunne instemming.

Na het indruk werd de club door Luit. v. d. Ven op een versnapering ontvaard en toog men ten zeerste voldaan huiswaarts.

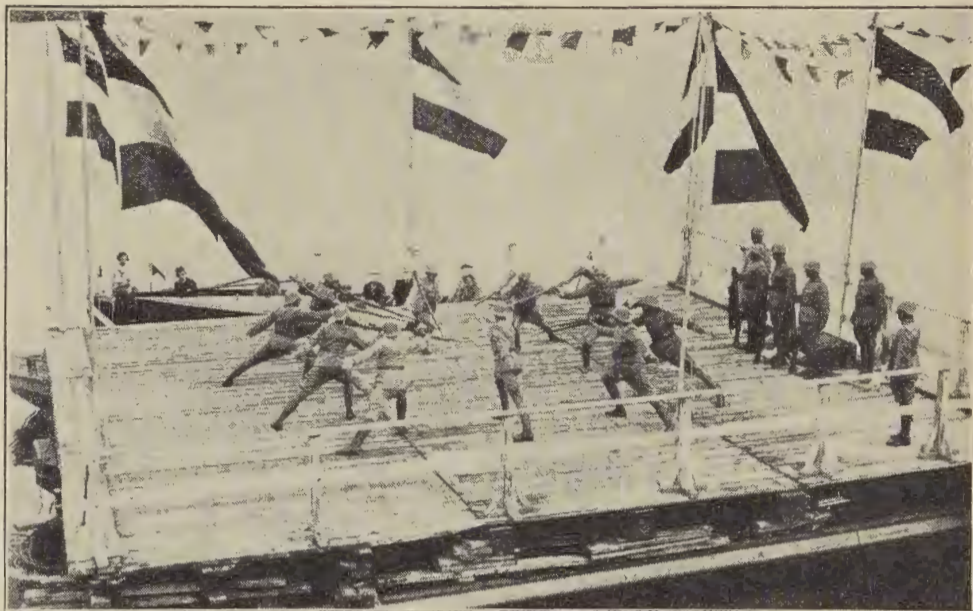
Zoowel de soldaten als de voornoemde club hebben een goeden indruk op de aanwezigen gevestigd.

Wat de soldaten betreft, kunnen we mededeelen, dat allen den afstand van 50 km. hebben afgelegd, zonder uitzondering, wat, gelet op de temperatuur waaronder de marschen gelopen zijn, een prestatie is, die door een ieder gezien mag worden. Het Vooroefeningsinstituut heeft ook hier weer bewezen dat het niet weinig kan bijdragen tot de fysieke ontwikkeling en weerbaarheid van Neerland's Jongelingschap.

Landdag voor het Vrijwillige Landstormverband „Gouda” te Reeuwijk op 5 September 1931.

Officieele ontvangst ten Gemeentehuize.

Colonne-geweer van Onderofficieren van het 8e en 19e Regiment Infanterie.

De Voorzitter en Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie „de Meijerij”, de Heeren F. W. van Beek en L. B. M. van Agt.

Een zeer geslaagde landdag. Veel belangstelling van de zijde der autoriteiten. Niettegenstaande de regen een goed verloop en een „vroolijk slot”.

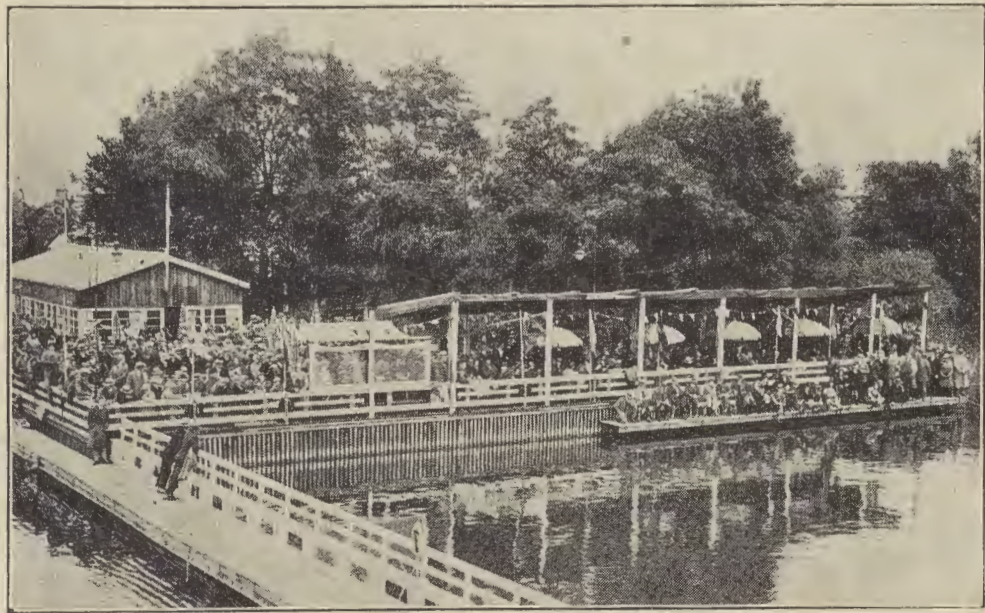
Een vies motregentje dreinde neer, toen op Zaterdag 5 September j.l. de Landdag te Reeuwijk een aanvang nam. En al werd de vreugde door dien regen eenigszins getemperd, de vreugde wegnemen kon hij niet. Met groot enthousiasme werd te 10 uur een aanvang gemaakt met de schietwedstrijden, welke tot 5 uur in den namiddag voortduurden.

Te kwart voor 12 werden de autoriteiten en genoodigden door het Gemeentebestuur van Reeuwijk officieel ten Gemeentehuize ontvangen. Onder de aanwezigen merkten we o.m. op: Zijne Excellentie Mr. Dr. L. N. Deckers, Minister van Defensie, oud-minister J. J. C. Van Dijk, Luitenant-Generaal E. F. Insinger, Commandant van het Veldleger, Luitenant-Generaal b.d. L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstormcommissie, Reserve-Luitenant-Generaal J. H. Borel, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, Jhr. Mr. Dr. N. C. de Gijselaar, Lid van de Eerste Kamer, Jhr. Prof. Dr. B. C. de Savornin Lohman, Lid van de Eerste Kamer, Mr. F. L. J. E. Rambonnet, Burgemeester van Schoonhoven, P. A. Troost, Burgemeester van Waddinxveen, P. A. Colijn, Burgemeester van Boskoop, F. W. Van Beek, Burgemeester van Boxtel, Voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie „de Meijerij”, voorts de Tweede Kamerleden A. Zijlstra en Mr. Dr. E. J. Beumer, de heer J. Dercksen H.Mzn, Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie „Gouda”, en tal van andere autoriteiten en officieele personen.

Burgemeester Lucasse heeft namens Reeuwijks Gemeentebestuur de aanwezigen in een hartelijke toespraak welkom geheeten, er Reeuwijks hartelijken dank over uitsprekend, dat juist Reeuwijk voor dezen Landdag werd uitgekoren.

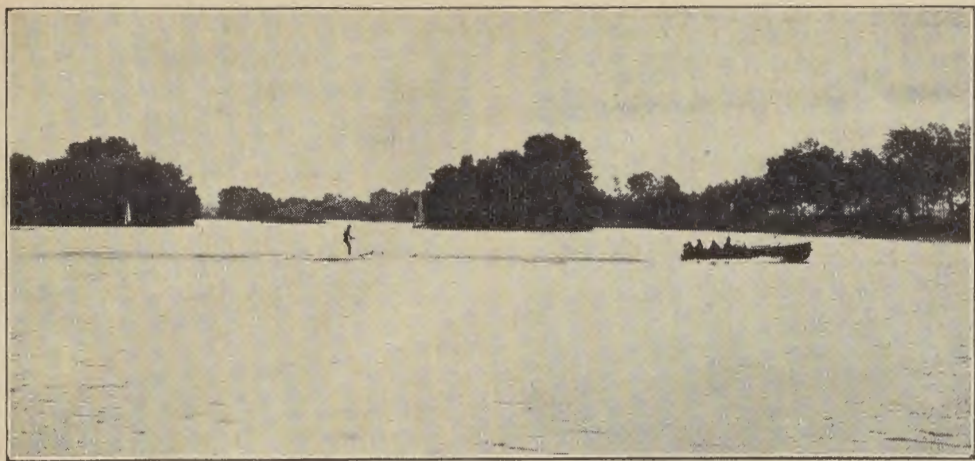
„Onze beide Generaals.”

Overzicht der aanwezigen.

Zijne Excellentie Minister Deckers, Luitenant-Generaal Insinger en de leden der Tweede Kamer J. J. C. van Dijk en Dr. Beumer begeven zich naar „Elfhoeven”.

Watersleeën op de Reeuwijksche Plas.

De bruiloft „die in het water viel”.

Zijne Excellentie de Minister van Defensie, Mr. Dr. L. N. Deckers, sprak ongeveer als volgt:

„Dames en heeren, Uit het feit dezer officieele ontvangst leiden we af, dat hier groote belangstelling bestaat voor den B.V.L. Die belangstelling is volkomen terecht. Gij kunt bij voortduur ervan verzekerd zijn, dat de B.V.L. elk uur bereid is, het wettig gezag te steunen. De B.V.L. is het vredesinstituut bij uitnemendheid, immers hij waakt voor de heiligste goederen onzes volks. Het is een voorrecht om in uw mooie Gemeente te verblijven. Weliswaar had het weder gunstiger kunnen zijn, maar de Hollander geniet het schoon van zijn land ook wel als het regent. Ondanks ook dezen regen zijn de Reeuwijksche Plassen een bezoek overwaard. Wij hopen, dat het Reeuwijk onder uw leiding, burgemeester, wèl ga”. (Applaus).

Des namiddags te 2 uur zou een demonstratie met watervliegtuigen gegeven worden, edoch . . . tot aller teleurstelling werd dit punt van het rijk gevarieerde programma afgevoerd, aangezien bericht ingekomen was, dat het ongunstige weder de demonstratie niet toeliet. De grootste en mooiste attractie bleef alzo achterwege.

Nadat het bestuur van de Roei- en Zeilvereniging koffie had aangeboden in haar schoon gelegen clubgebouw, werd de namiddag doorgebracht op het terras van het Recreatieoord „Elfhoeven”, van waar de verschillende spelen van de Landstormers werden gadeslagen. De wedstrijden werden ook bijgewoond door Jhr. Mr. Dr. H. A. van Karnebeek, Minister van Staat, Commissaris der Koningin in de Prov. Zuid-Holland.

De heer J. Dercksen H.Mzn. hield een toespraak, die met groote belangstelling werd aangehoord. Hierop volgde: colonne-geweerd door onderofficieren van het 8e en 19e regiment infanterie uit Arnhem, onder leiding van den adjudant-onderofficier-instructeur H. Rekker. Een buitengewoon interessant schouwspel bood het steekspel op roeibooten en watersleeën, terwijl de daarop volgende roei- en canowedstrijd zeer in den smaak viel van de vele honderden toeschouwers, die zich door een buitje regen niet van hun met moeite verkregen plaatsen lieten verjagen.

Te kwart voor zes had de prijsuitreiking plaats in de groote tent.

Vermelden we ten slotte nog dat de landdag werd opgeluisterd door muziek der tamboers en pijpers van het korps Mariniers uit Rotterdam, onder leiding van sergeant-majoor-instructeur C. Witteveen. Verder werd medewerking verleend door het fanfarecorps „Juliana” uit Reeuwijk, onder leiding van den dir. P. J. Oomes te Rotterdam.

De landdag kan, ondanks de ongunstige weersomstandigheden, schitterend geslaagd heeten.

LANDSTORMKORPS ZUID-HOLLAND-WEST.

Vergadering van plaatselijke leiders te 's-Gravenhage.

Zaterdag 12 September is in het Landstormhuis Bezuidenhout 185 te 's-Gravenhage een vergadering gehouden van

den commandant van het landstormkorps Zuid-Holland-West, met de plaatselijke leiders uit dit gewest.

Het begin van deze samenkomst werd bijgewoond door den afgetreden voorzitter van de gewestelijke landstormcommissie Zuid-Holland-West, den heer J. M. Krijger Jr., en zijn familie.

Na opening door majoor Boots heeft de nestor van de plaatselijke leiders, res. kapitein J. J. Ekebus, den heer Krijger namens deze leiders toegesproken en hem bedankt voor hetgeen hij bijna 12½ jaar voor de landstormbeweging van het begin af geweest is. Namens de plaatselijke leiders bood hij den heer Krijger het door den kunstschilder Goedhart uitgevoerde portret zijner echtgenoot aan. De heer Krijger dankte voor dit geschenk, dat hem zeer heeft getroffen.

Nadat de familie Krijger — aan mevrouw Krijger werden bloemen aangeboden — vertrokken was, ving de eigenlijke vergadering aan. Aan minister jhr. mr. Ch. Ruys de Beerenbrouck werd het volgende telegram verzonden:

Plaatselijke leiders van het landstormkorps Zuid-Holland-West, heden in hun Landstormhuis, Bezuidenhout 185, in vergadering bijeen, mede om afscheid te nemen van voorzitter van gewestelijke landstormcommissie, den heer Krijger, verzekeren Uwe Excellentie bij hernieuwing voortdurende en onvoorwaardelijke trouw aan Koningin en regeering en huldigen Uwe Excellentie voor uwe moedige woorden gericht tot raad van beheer Jaarbeurs. w.g. Boots, commandant; Karres, secretaris.

Als antwoord op dit telegram ontving de commandant van het korps het navolgende schrijven:

's-Gravenhage, 14 September 1931.
Ministerie van
Binnenlandsche Zaken
en Landbouw.

Aan
het Landstormkorps Zuid-Holland,
Landstormhuis
Bezuidenhout 185
te
's-Gravenhage.

Mijne Heeren,

De inhoud van Uw telegram van Zaterdag j.l., 12 September heeft mij zeer aangenaam getroffen.

U gaaft daarin opnieuw blijk van Uwe gevoelens van voortdurende en onvoorwaardelijke trouw aan Hare Majesteit de Koningin en Hare Regeering.

Deze betuiging van de plaatselijke leiders van het Landstormkorps Zuid-Holland heeft hare bijzondere waarde. Zij zou aanleiding kunnen zijn tot het andermaal spreken en schrijven van moedige woorden, tot een ieder, die nog niet wist in welke veilige handen bij U de leiding van het overgrootste ordelijk deel van ons volk berust. Hieruit moge U blijken, hoezeer de Regeering Uwe rechtgeaarde gevoelens op prijs stelt.

Aanvaardt met mijnen dank mijne gevoelens van oprechte hoogachting.

(w.g.) Ruijs de Beerenbrouck.
Minister van Staat,
Voorzitter van den Raad van Ministers.

LANDSTORMKORPS „FRIESCH VERBAND”.

Vaandeluitreiking.

Zaterdag 19 September 's middags om drie uur, heeft in de zalen Schaaf te Leeuwarden de aanbidding plaats gehad van een nieuw vaandel aan het Friesch Verband van den Vrijwilligen Landstorm, commandant reserve-kapitein H. C. la Roi.

Tot de bijwoning dezer plechtigheid waren uitsluitend uitgenoodigd degenen, die in de kosten hadden bijgedragen, de plaatselijke leiders, de officieren van het verband, alsmede eenige militaire autoriteiten, t.w. luitenant-kolonel G. J. C. Zimmerman, commandant van het in-deelingsdistrict Leeuwarden, reserve-kapitein mr. D. van Welderen baron Rengers, districts-commandant van het vrijwillige landstormkorps Motordienst, kapt. H. A. A. Sitsen, commandant van den vrijwilligen landstorm, afdeling Leeuwarden, en de kapiteins P. A. Bange, en C. J. B. Boekwilt.

Bericht van verhindering was o.m. ingekomen van de heeren mr. P. A. V. Baron van Harinxma thoe Slooten, commissaris der Koningin, luitenant-generaal b. d. L. F. Duymaer van Twist, jhr. mr. J. M. van Beijma, burgemeester van Leeuwarden, mr. J. J. Croles en prof. mr. P. S. Gerbrandy.

Verder merkten we op ds. P. Bootsma, legerpredikant, alsmede majoor K. A. van Schelven uit 's-Gravenhage; de laatste als vertegenwoordiger van de Nationale Landstormcommissie.

Nadat de muziek een potpourri van Nederlandsche liederen ten gehoor had gebracht, werd het openingswoord gesproken door den heer T. Nauta, burgemeester van Dantumadeel en voorzitter van het Friesch Nationaal Comité. Deze heette de aanwezigen hartelijk welkom en bracht mr. J. W. Tijsma dank voor alles wat deze gedaan had tot het verkrijgen van een nieuw vaandel.

Na de rede van den burgemeester zongen de aanwezigen twee coupletten van het Wilhelmus.

Hierna was het woord aan den heer mr. J. W. Tijsma, kantonrechter en lid van het Friesch Nationaal Comité.

Mr. Tijsma, die de beteekenis van den B.V.L. in korte woorden schetste, sprak zijn blijdschap erover uit, dat hij het vaandel mocht uitreiken aan kapitein la Roi, dien hij had leeren kennen en waardeeren als een flinken commandant, en die hem zoo dikwijls had vergezeld op de tochten naar de verschillende plaatsen tot het voeren van propaganda.

Tevens verklaarde spreker zich verheugd over het feit, dat het vaandel gedragen zal worden door den heer J. W. J. Santema van Oosterend, een man, die zich op velerlei gebied verdienstelijk heeft gemaakt jegens den B.V.L.

Alvorens tot uitreiking van het vaandel werd overgegaan, namen de Officiëren van het Friesch Verband op het toneel plaats en terwijl zij het vaandel het verschuldigde eerbewijs brachten, bood mr. Tijsma het vaandel aan met de woorden:

En hiermede, kapitein la Roi, overhandig ik U dit vaandel en ik spreek daarbij den wensch uit, dat het nooit anders zal

gebruikt worden dan voor vredelievende doeleinden! Alle aanwezigen, die zich van hun zetels verheven hadden, zongen daarop uit volle borst: „Bescherm, o God! bewaar de grond”.

Het vaandel is een prachtig doek, vervaardigd door Gebr. Van Oven te 's-Gravenhage. Aan de eene zijde is het Nederlandsche Wapen aangebracht, aan de andere zijde het wapen van Friesland en Leeuwarden en een kroon boven een vergulde W., terwijl de inscriptie luidt: „Landstormkorps Friesch Verband”.

Speciaal de kroon is schitterend bewerkt.

Kapitein la Roi dankte mr. Tijsma voor de waardeerende woorden tot hem gericht, aanvaardde het vaandel voor het Friesch Verband en op zijn vraag, gericht tot de Officiëren en plaatselijke leiders of zij trouw beloofden aan het Vaandel, volgde een veelstemmig: ja. Ook dit moment was ontroerend schoon.

Majoor van Schelven wenschte namens de Nationale Landstormcommissie, speciaal namens den voorzitter, den luitenant-generaal Duymaer van Twist, het Friesch Verband geluk met de verkrijging van dit vaandel.

Nadat de heer Santema een keurige improvisatie in de Friesche taal had gehouden, waarbij hij wees op de trouw aan het vaandel verschuldigd, sprak burgemeester Nauta het slotwoord, waarin hij allen dank zegde voor hetgeen zij hadden gedaan tot het welslagen van de bijeenkomst. De zeer plechtige en intieme bijeenkomst werd besloten met het zingen van twee coupletten van het Friesch Volkslied.

De muziek, onder leiding van den heer Kreeft, kweet zich op verdienstelijke wijze van haar taak.

Naar wij vernemen ligt het in de bedoeling het vaandel aan de manschappen van den B.V.L. te presenteren in een of meer tot dat doel te beleggen vergaderingen.

LEEUWARDEN.

Op 31 Augustus werden op de gemeentelijke schietbaan alhier, ter gelegenheid van den verjaardag van de Koningin, wedstrijden gehouden door de leden van den vrijwilligen landstorm, afdeling Leeuwarden.

Om 2 uur heette de voorzitter, de heer Joh. Pars, de aanwezigen hartelijk welkom en verzocht den commandant van het Friesch Verband, reserve-kapitein H. C. la Roi, door het schieten van de eerste serie de wedstrijden te openen.

Het was reeds halfacht geworden toen de heer M. Salverda, commandant der afdeling, de zeer druk bezochte wedstrijden sloot en den aanwezigen verzocht een driewerf hoera op de Koningin aan te heffen, waaraan spontaan werd gevolg gegeven.

Nadat twee coupletten van het Wilhelmus waren gezongen en de heer Salverda den kapitein la Roi dank had gebracht voor diens aanwezigheid, alsmede de verschillende heeren voor het beschikbaar stellen van prijzen, werd overgegaan tot de uitreiking daarvan.

De uitslag is als volgt (maximum 100): 1. K. Bronger 97; 2. F. F. v. d. Weij 95; 3. J. Grondstra 92; 4. H. Bronger 91; 5. M. Salverda 91; 6. Tj. Brunia 90; 7. Joh. Pars 89; 8. S. Sikkema 89; 9. J. Visser 88; 10. H. Bremer 87; 11. D. Metz 87. Troostprijs J. Taekema 86.

NIEUWE HOLLANDSCHE WATERLINIE

Aangesteld tot plaatselijk Leider der afd. Doorn de heer H. J. Bakhuizen, Sterkenburglaan 40, Doorn.

Aangesteld tot plaatselijk Leider der afd. Culemborg de heer Th. v. Avezaath, Markt, Culemborg.

VANDELS LAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 10813
HOF. EN RIJKS
LEVERANCIER

NIEUW- EN St. JOOZLAND.

Op 1 Augustus hield bovenvermelde afdeeling van den B.V.L. haar jaarlijkschen schietwedstrijd.

De uitslag was:

1. J. de Klerk 50 p.; 2. S. H. van Zweden 43 p.; 3. C. A. Walraven 48 p.; 4. L. van Eenennaam 48 p.; 5. I. Jooze 48 p.; 6. A. Adriaanse 47 p.; 7. J. A. Wisse 47 p.; 8. L. Sluimer 46 p.; 9. J. Jooze 46 p.

Na afloop van den wedstrijd verzamelden zich de deelnemers voor de prijsuitreiking, welke plaats vond door den eere-voorzitter, Burgemeester Baron thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg.

Na de prijsuitreiking bleef men nog eenigen tijd gezellig bijeen.

HASSELT.

Alhier werd op 11 September een vergadering gehouden van de leden van den B.V.L. te Hasselt, onder voorzitterschap van den Burgemeester, den heer J. P. Roijer. Deze vergadering was voornamelijk belegd om den band tusschen de leden van deze afdeeling sterker te maken. Na overleg met de Plaatselijke Commissie werd het wenschelijk gevonden nog een commissie uit de Vrijwilligers te benoemen ter inzameling van geiden en bevordering der propaganda. Deze commissie bestaat uit de heeren: C. L. v. d. Klocht, voorzitter; G. J. Schotkamp, vice-voorzitter; P. van Raalte, secretaris, J. W. van Hasselt, penningmeester; R. van Assen, lid. De heer R. van Assen is als leider der afdeeling ambtshalve lid van het bestuur. De vergadering werd bijgewoond door den heer mr. de Bruin te Kampen, secretaris van de gewestelijke Landstormcommissie „Drenthe“.

DUBBELDAM.

Uitslag van de gehouden Schietwedstrijden op Zaterdag 15, 22 en 29 Augustus 1931.

Wedstrijd A. Korpswedstrijd.

1e prijs. Afdeeling Oudewater, 486 punten: zilveren krans met 5 zilveren draagmedailles en als eereprijs: medaille, geschonken door Zijne Excellentie den Minister van Defensie.

2e prijs. Afdeeling Ridderkerk I, 485 punten: verzilverde beker (geschonken door C. M. van Diemen te Dordrecht) en 5 zilveren draagmedailles.

3e prijs. Afdeeling Dubbeldam II, 484 punten: zilveren tak.

4e prijs. Afdeeling Dordrecht I, 483 punten: verguld zilveren medaille (geschonken door G. F. de Roo, Burgemeester van Dubbeldam).

5e prijs. Afdeeling Dubbeldam I, 479 punten: verguld zilveren medaille (geschonken door H. E. van der Leeden, Voorzitter Plaatselijke Landstormcommissie te Dubbeldam).

6e prijs. Afdeeling Numansdorp, 477 punten: medaille (geschonken door „Groot Rotterdam“ te Rotterdam).

7e prijs. Afdeeling Hoornaar, 477 punten: medaille (geschonken door W. Leijdens te Dubbeldam).

8e prijs. Afdeeling Molenaarsgraaf, 475 punten: bronzen legpenning (geschonken door Zijne Excellentie, den Minister van Staat, Commissaris der Koningin in de Provincie Zuid-Holland).

9e prijs. Afdeeling Dordrecht II, 474 punten: verzilverde medaille (geschonken door M. A. de Meij te Dordrecht).

Wedstrijd B. Vaste baan wedstrijd.

1e prijs G. J. Groeneveld te Dordrecht; 2e pr. A. Biesbroek te Ridderkerk; 3e pr. P. J. Hecker te Dordrecht; 4e pr. N. P. Bakker te Dordrecht; 5e pr. J. J. de Jong te Dubbeldam; 6e pr. G. A. Hoogenboom te Dordrecht; 7e pr. H. van Driel te Dubbeldam; 8e pr. A. Braamker te Dordrecht; 9e pr. P. Kriekaard te Sliedrecht; 10e pr. W. Vermeij te Oudewater; 11e pr. T. Baan te Alblasterdam; 12e pr. J. Billet te Dubbeldam; 13e pr. J. P. Krook te Oudewater.

Wedstrijd C. Vrije baan wedstrijd.

1e prijs G. J. Groeneveld te Dordrecht; 2e pr. N. P. Bakker te Dordrecht; 3e pr. J. J. de Jong te Dubbeldam; 4e pr. G. A. Hoogenboom te Dordrecht; 5e pr. A. C. van Lint te Ridderkerk; 6e pr. P. J. Hecker te Dordrecht; 7e pr. J. den Breker te Dubbeldam; 8e pr. J. F. Krook te Oudewater; 9e pr. H. van Driel te Dubbeldam; 10e pr. T. Baan te Alblasterdam; 11e pr. D. Schippers te Alblasterdam.

De door de afdeeling Dubbeldam beschikbaar gestelde zilveren beker is gewonnen door den heer G. J. Groeneveld te Dordrecht, die in de afdeelingen A, B en C het hoogst aantal punten heeft behaald.

EEN NAGEKOMEN FOTO.

Inspectie van de Sectie Kampen van het Vrijwillige Landstormkorps „Motordienst“ door den Heer Commissaris der Koningin in Overijssel, ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan der Sectie op 27 April 1931.

AAGTEKERKE.

Uitslag schietwedstrijd gehouden op 8 Augustus 1931. Maximum 100 punten.

J. de Visser Cz. 95 punten; P. de Visser Pz. 94 p.; A. Provoost 94 p.; A. Verhage 94 p.; J. de Visser Jz. 93 p.; S. Wisse Lz. 93 p.; A. Verhage Jz. 92 p.; Jac. Jobse 92 p.; L. Bosselaar 91 p.; J. Adriaanse 91 p.; W. Bimmel 91 p.; L. Meijers 91 p.; P. Maljaars Jz. 90 p.; D. Kodde 89 p.; W. Bakker 89 p.; H. Peper 88 p.; D. Hugense 88 p.; S. Blaas 87 p.; A. Jobse 87 p.; A. Dekker 86 p.; S. de Visser Lz. 86 p.; M. v. d. Driest 85 p.; J. Simonse 85 p.; Joh. Dekker 85 p.; Chr. Dekker 85 p.; J. de Lange 81 p.; J. Dekker Kz. 79 p.; J. Vos 74 p.

Door bijdragen van het gemeentebestuur en enkele ingezetenen van de gemeente was de Afd. B.V.L. in staat voor elken schutter een prijs beschikbaar te stellen.

Uitslag bekerwedstrijd gehouden op 9 September 1931.

Winnaar van den beker is geworden de heer L. Bosselaar met 193 punten. Maximum 200 punten.

HEEZE.

Vrijdagavond 11 September had alhier een druk bezochte en goed geslaagde feestvergadering plaats voor bestuur en leden der afdeelingen van den Vrijwilligen Landstorm in de gemeenten Geldrop, Heeze, Leende, Maarheeze, Soerendonk en Budel.

Nadat allen zijn verwelkomd neemt de districts-kapitein het woord en geeft in vloeiende bewoordingen een duidelijke lezing over den Belgischen opstand van 1830-’31. De heer A. Bosmans, 1e luitenant, schetste op overtuigende wijze de groote noodzakelijkheid van het militaire wezen; niet dat Nederland den oorlog wil, integendeel, doch om steeds paraat te zijn tegen eventuele invallen van vreemde legers. (Applaus).

De bekende fanfare „St. Nicasius“ onder leiding van den directeur Smulders uit Nuenen, zorgde voor eenige mooie muzieknnummers. Ten slotte bracht de heer A. Bosmans dank aan allen die het hunne er toe hebben bijgedragen dezen feestavond zoo goed mogelijk te doen slagen.

MONTFOORT.

Onder groote belangstelling had in de zalen van Hotel „de Zwaan“ de prijsuitreiking plaats van de schietwedstrijden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm alhier.

De voorzitter, de heer S. Kijzer, opende met een welkomstwoord de vergadering en gaf direct daarop den eere-voorzitter der afdeeling, burgemeester J. B. Kemme, gelegenheid tot het houden van een toespraak.

Een daverend applaus volgde op deze rede, waarop door alle aanwezigen staande het Wilhelmus werd gezongen.

Hierna richtte de eere-voorzitter een welkomstwoord tot majoor Barrik Bles, korpscommandant, luitenant Leeftang, voorzitter der plaatselijke commissie te Utrecht, de feestcommissie, het bestuur der Burgerwacht en anderen, waarna tot de prijsuitreiking werd overgegaan.

Na afloop werden de deuren der Kolbaan geopend en kon men genieten van de verschillende attracties, welke aldaar aanwezig waren.

Het verdere van den avond werd in een zeer aangenaam samenzijn besloten.

HERPEN.

De plaatselijke afd. van den Bijz. Vrijw. Landstorm alhier, leider de heer J. v. Schaijk,

hield Zaterdag 5 September op de schietbaan alhier haar laatste schietoefening, tevens prijsverschieting.

Verschoten werden 5 patronen, max. aantal punten 50.

De uitslag was als volgt:

Groep 1. H. v. d. Water 47 p.; R. Jacobs 44 p.; M. Vissers 43 p.; J. v. Berkel 41 p.; H. Immers 38 p.; J. Buertes 34 p.

Groep 2. M. Dominicus 45 p.; M. v. Gaal 44 p.; M. Bongaards 44 p.; P. v. d. Burgt 43 p.; Jac. Kersten Az. 43 p.; F. Dominicus 41 p.; H. Kocken 39 p.; W. C. Oliemeulen 38 p.; M. v. Rossum 37 p.

Groep 3. Jac. Kersten Gz. 43 p.; M. I. v. Dijk 39 p.; H. Reijs 32 p.; P. Lange 6 p.; M. Manders 10 p.

HUMMELO.

Op 24 September l.l. heeft alhier een onderlinge schietwedstrijd plaats gevonden onder leiding van den plaatselijken leider D. J. Luimes, waarvoor aardige prijzen waren beschikbaar gesteld.

De commandant van het landstormkorps „de Veluwoom“, de reserve-luitenant-kolonel F. J. J. Baron van Heemstra, deelde de prijzen met een toepasselijk en opwekkend woord uit en hoopte dat de twee schutters die op één punt na koningsschutter zouden worden zijn, een volgenden keer fortuinlijker zouden zijn. Eenige leden van het Afdeelingbestuur, daartoe uitgenoodigd, waren aanwezig, zoodat de onderlinge band versterkt werd. De voorzitter dankte den korpscommandant voor diens tegenwoordigheid en voor het uitreiken der prijzen en sloot de bijeenkomst met het uitbrengen van een driewerf hoera voor den nieuwen korpscommandant.

ZIJDEWIND.

Vanwege de afdeeling Oude- en Nieuwe Niedorp van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werd een schietwedstrijd georganiseerd op Maandag 14 September.

Na afloop werd een daarop volgende vergadering geopend door den heer Burgemeester van Oude Niedorp, waarbij tevens tegenwoordig waren de commandant, de heer W. H. Bierman, de secretaris, de heer F. C. Jong en 1e bestuursleden, de heeren Burgmeijer en Van der Stoop.

De prijzen werden toegekend als volgt: 1e pr. Jac. Jong Jz. met 97 p.; 2e pr. Jn. Ligthart Pz. met 96 p.; 3e pr. P. Brink met 95 p.; 4e pr. Casp. Stroet met 94 p.; 5e pr. Jn. de Boer Sz. met 92 p.; 6e pr. W. H. Bierman met 90 p.; 7e pr. J. Wit Jr. met 90 p.; 8e pr. N. Wit Jacz. met 90 p.; 9e pr. P. Wit Jz. met 85 p.; 1e pr. H. Tamis met 83 p.; 11e pr. Th. H. Schiebroek met 83 p.

De prijsuitreiking geschiedde met een zeer toepasselijk woord door den secretaris van het verband Alkmaar, den heer P. J. Oolders, waarna met een gezellig samenzijn werd besloten.

OEFFELT.

Op 29 Augustus had vanwege de afd. Beugen van den Bijz. Vrijw. Landstorm, bij gelegenheid van haar 12½-jarig bestaan op de schietbaan der Oeffeltsche Burgerwacht een schietwedstrijd plaats, waaraan 40 prachtige prijzen verbonden waren.

LANDSTORMKORPS

„DE IJSSEL EN VOLLENHOVE“.

Wijzigingen in de Plaatselijke Leiders.

Als nieuwe Plaats. Leiders zullen optreden: Afdeeling Vaassen: A. M. Bosch. Afdeeling Klarenbeek: A. M. Donkers. De heer Donkers blijft voorloopig nog belast met de Afdeeling Voorst.

BIGGEKERKE.

Zaterdagmiddag 12 September had de jaarlijksche schietwedstrijd plaats van de afdeeling van den bijzonderen vrijwilligen landstorm. Winner van den wisselbeker van het Verband werd op de baan van 150 m met 49 punten, H. Kaljouw. Prijswinnaars van een kunstvoorwerp waren 1e. A. de Witte, 2e. P. de Lange, 3e. L. Harpe, 4e. J. Konraad, 5e. H. Verschuure en 6e. A. Arendse.

DENKT OM DE WERVING VAN ONZE JONGE DIENSTPLICHTIGEN!

Voor Jong Nederland.

Groep A.

(Beneden de 10 jaar).

Dierenraadsel.

Plak naast elkaar:

den kop van een

den kop van een

den kop van een

den kop van een

den kop van een

den kop van een

Welk dier krijg je nu?

Groep B.

(Boven de 10 jaar).

Wie kan de Hoofdstad van Nederland schrijven met: 4 letters; met: 7 letters; met: 23 letters.

JONGENS EN MEISJES,

Er begint weer leven te komen in de brouwerij. Ik heb een heelen stapel brieven ontvangen met oplossingen van oude en nieuwe kennissen.

Een prijs voor oplossing van de raadsels in het Augustus-nummer werd verzonden aan de volgende deelnemers.

M. Aarnoutse, Koudekerke; H. Borgdorff, Overschie; G. Bonsema, Leek; M. Klink, Vaassen; Nelly Knape, Sommeldijk; Jolkje Nauta, Akkrum; M. Schoolmeester, Nieuwdorp; Jo Ton, Middeburg; Mart. Veldman, Ten Boer; A. Vlaardingerbroek, Loosduinen.

De oplossingen moeten binnen 14 dagen worden ingezonden.

Janus Simpel.

Janus Simpel slenterde langs de Hoogstraat in Rotterdam, en stapte een winkel binnen, waar brillen verkocht werden.

Hij had hooren zeggen: daar worden brillen verkocht om te lezen. Nu! dat was juist iets voor hem! meende hij.

Een vriendelijke juffrouw hielp hem. Janus begon met de verschillende soorten te probeeren, die hem voorgelegd werden.

„Probeer eens, of u die letters daar kunt lezen!” zei ze telkens. En Janus tuurde met een deftig gezicht op een groote kaart, waarop letters van allerlei grootte stonden afgebeeld.

„Gaat het, meneer?”

En hoofdschuddend klonk iederen keer het antwoord: „k kan er niks van lezen, juffer!”

De juffrouw zuchtte van verlegenheid. Janus had al wel vijf en twintig verschillende brillen op z'n neus gehad. En telkens weer was het korte, teleurstellende antwoord: „k kan er niks van lezen!”

Op 't laatst vroeg de juffrouw, ietwat zenuwachtig:

„Maar, goeie man! *kun* je dan wel lezen?”

Toen zette Janus groote oogen en zei met een flauw glimlachje: „Kaik, juffie! dat is 't 'm juist nou! Ik *kan* niet lezen! Maar nou dacht ik, dat jij me aan 'n brillette kon helpen, waarmee ik 't kon leeren! Maar als 't niet kan, dan kan het niet! Dan wel bedankt voor al de moeite! Atjuus!” . . . En Janus Simpel stapte weg.

Wat zette de juffrouw groote oogen op!

Eerst werd ze zoo nijdig als een spin; maar toen ze over het gevalletje nadacht, moest ze er toch smakelijk om lachen.

De Bedelaar.

Ring-ting-ting! Daar ging de bel.

Omdat de dienstbode uit was, ging Mevrouw zelf naar de deur, en zag daar een schamel gekleeden man staan bibberen van de kou.

„Mevrouw! mag ik asjeblijf een stuk koek?” smeekte de bedelaar op klagenden toon.

Mevrouw keek den vrager vol verwondering aan en zei: „Beste vriend! wat zeg je daar? Een stuk koek? Hoe kom je er bij? Als je nou nog om brood vroeg!”

De bedelaar veegde enkele pareltjes van z'n paarsen neus, en antwoordde op nederigen toon:

„Ach, m'n lieve Mevrouw! anders ben ik met een stuk brood tevreden; maar nou kan dat niet: want ik ben vandaag jarig!”

Dan liever een polshorloge.

Pieterse ging verhuizen van de ééne straat naar de andere. Met een handwagen bracht hij z'n inboedel naar de nieuwe woning over.

Maar met één ding was hij dubbel voorzichtig: met z'n mooie ouderwetsche, staande gangklok.

't Was voor de buurt altijd een raadsel, hoe zoo'n arme slokker, die met petroleum ventte, toch aan zoo'n kostbaar pronkstuk gekomen was.

Allerlei gissingen werden gemaakt. *Gestolen hier of daar!* Alsof het maar een lucifersdoosje was, dat je in je zak kon steken, als de politie je op de hielen zat! *Geërfd* van een rijken bloedverwant misschien?

Gekocht van z'n spaarduitjes? Goeien morgen! ga daar maar eens aan beginnen met een gemiddeld inkomen van 15 gulden per week!

Maar, hoe hij ook aan die antieke reuzenklok gekomen was, eerlijk of oneerlijk, Pieterse had ze in alle gevallen. En hij was op z'n schat, dien heel de buurt hem benijdde, dan ook niet weinig trotsch.

Zie zoo! het meeste meubilair, dat nog geen waarde van 25 gulden vertegenwoordigde, was reeds naar het nieuwe adres getransporteerd.

En nu kwam de klok aan de beurt! Ja, ja! de beroemde en benijde klok! De antieke gangklok met draaiende zon, maan en sterren in het gebeeldhouwde front!

Nou opgepast, Pieterse! Man! bega nou geen domme streek! Voorzichtig, voorzichtig aan! Als dit kunststuk, dit pronkstuk een knauw kreeg, dan kreeg de eigenaar vast een dubbelen knauw van schrik en smart, misschien wel voor z'n heele leven.

Maar Pieterse was niet van gisteren. Hij had de zaak al lang te voren rijpelijk overwogen. En hij had het nu netjes voor mekaar. Natuurlijk niet op een wagen! Verbeeld je: wie zou er een dierbaren bloedverwant aan wagen, dat al z'n teere ingewanden op de hobbelkeien onherstelbaar door elkaar gekarnd werden?

Dragen dat was de aangewezen weg. Maar dat zou ook niet meevallen. Want het gevaarte was ongeveer anderhalven Meter hoog. Dus een buurman vragen, om

een handje te helpen? Dat kun je net begrijpen! Zoo'n bullebak kon in een leelijke, jaloersche bui wel eens met opzet de klok ergens beschadigen.

Z'n vrouw dan? Maar die was temidden van de opwindende verhuisdrukte al één klompje zenuwen. Ja, als hij van z'n schat nou een hoop spaantjes en scherven wou maken, dan zou dat wonderbest gelukken!

Kort en goed! Er komt geen mensch met z'n vingers aan. Ik, Pieterse! ben mans genoeg, om dat logge varkentje, alleen te wasschen.

Een, twee, drie! z'n ruwe handen in de gauwigheid nog eens gesmeerd met het bruine uittreksel van z'n tabakspriem. En daar stapt Pieterse heen, de straat op, de klok zorgvuldig in de armen geklemd, voetje voor voetje, angstvallig om zich ziend, evenals een moeder, die met haar baby een druk plein moet oversteken.

Hou je maar goed, Pieterse! 't Schiet al op! Nog tien huisnummers verder, en dan ben je er!

En nou zouden jullie natuurlijk allemaal willen, dat de kostbare vracht in gruzelementen sloeg onderweg. Maar, o wreedaards! dit gebeurt nu eens lekker niet. Luister maar verder!

Pieterse zwoegt voort met een hoofd als een gekookte biet. Maar nu dient hij toch even uit te blazen.

Heel behoedzaam zet hij den zwaren last op het trottoir neer. Hij wischt met z'n mouw het angstzweet van z'n stoppelbaard, en dan bekijkt hij nauwkeurig het kostbare front, of dit niet geschaafd is, want hij ging rakelings langs een mast van het elektrische licht.

Juist komt daar een juffertje langs trippelen. Vol verwondering beschouwt ze den man, die naar die reuzenklok kijkt.

Grinnikend schudt ze haar polka-kopje en overlegt bij zich zelve: „Och, och! wat 'n zotte kerel is dat! als je op zoo'n manier moet weten hoe laat het is, dan ben je wezenlijk toch ook nog niet gelukkig! Nee, nee! dan liever 'n polshorloge!”

En proestend van lachen, trippelde ze met haar neus in den wind verder.

OOM BERTUS.

WED. KNOX & DORTLAND

ANNO 1842
GOUDA
TELEFOON
2244 - 2245

BANKIERS
ASSURANTIE-BEZORGERS

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V. AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE
Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS

ADVERTEEREN
DOET VERKOOPEN!

LEGER IN NEDERLANDSCH-INDIË

DIENTSNEEMING VOOR ONGEHUWDE NEDERLANDERS als „AANBEVOLEN-MILITAIR” bij het wapen der INFANTERIE ter opleiding voor den rang van sergeant.
De opleiding tot BRIGADIER-TITULAIR heeft te Nijmegen, de verdere opleiding tot den Onderofficiersrang in INDIË plaats en kan na ongeveer 2 jaar worden bereikt.

Leeftijd 17 tot en met 23 jaar, volledig met vrucht genoten onderwijs vereischt. Premie f 300.—
De cursus begint 1 Januari 1932. Aanmelding schriftelijk onder toezending der vereichte bescheiden tot uiterlijk 20 October a.s. bij den Commandant der Koloniale Reserve te Nijmegen, die gratis op aanvraag prospectus met inlichtingen betreffende soldij, kleeding, voeding, bevorderingskansen, pensioenen enz. zendt.

VAN NELLE'S

CITY
BAAI
ROOD

13ct PER HALF ONS

J. PRONK - ROTTERDAM
NIEUWSTRAAT 31
POSTZEGELHANDEL

Ruime collectie Nederland
en Koloniën Series, enz.

Vrijw. Landstormer, onderofficier, gehuwd, 27 jaar oud, werkzaam geweest als Chef de bureau op buitenlandsch handelsbureau, goed boekhouder, gewend leiding te geven, beschikt over uitstekende certificaten en referentiën, wegens crisis buiten betrekking,

zoekt hem passende positie.
Brieven onder letter J. L. B. aan het bureau van het Landstormblad.

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

VROOM EN
DREESMANN
ROTTERDAM

Binnenweg
Jonkerstr.
Hoogstraat
v. d. Takstraat

N.V.
KONINKLIJKE
BEGEER
VOORSCHOTEN

LEVERANCIER
VAN DEN
BIJZONDEREN
VRIJWILLIGEN
LANDSTORM

ROTTERDAMSCH E BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 21385 (2 lijnen)
Groene Hilledijk 129 - Telef. 55604

DEPOSITO Rente 1½—4½%
REKENING COURANT
Rente 2%

SPAARBANK Rente 3,6%
EFFECTEN - COUPONS
SAFE-LOKETTEN vanaf f3.— p.j.

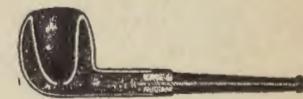
HOTEL EN KOFFIEHUIS
VAN DEN VOLKSBOND
TEGEN DRANKMISBRUIK
Prinsengracht 120 — Den Haag

Logies en Consumptie
Goed en Goedkoop

Van S.S. met de tramlijnen 6 en 13,
van H.S. met de tramlijn 10 te
bereiken.

GOEDEWAAGENS
KONINKLIJKE FABRIEKEN
GOUDA

Ned. Octrooi 12201

BARONITE PIJP
OOK UW PIJP!
Verkoops prijs f 1.—

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM
Dagelijksche Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
Vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.
Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den Haag,
Tiel, 's-Hertogenbosch, Lobith v.v.
Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.
DE DIRECTIE.

Steunt onze Adverteerders!

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

VAN TWEE KANTEN VOORAL GEVAAR.

In den ernstigen tijd, dien wij beleven, nu ook het „gouden kalf” van z'n hoge voetstuk is gevallen, komt van twee zijden een leering opdagen, die, als zij bij de massa gaat inslaan, tot schrikkelijke gevolgen kan leiden.

In de eerste plaats is daar de Russische propaganda over het werk der sowjetmannen. Hun vijfjaren-plan, dat gigantisch van opzet, Rusland in 5 jaren tijds moet brengen aan de spits der Europeesche volkeren, wordt door talloos velen, zonder eenig nader onderzoek, als geslaagd beschouwd.

Het geraffineerde propagandasysteem der Sowjet, ondersteund door de z.g. „vrienden van Rusland” in het buitenland, heeft groot succes gehad en vele bladen, die in 't geheel niet met de bolsjewisten sympathiseeren, hebben indrukwekkende gegevens over het vijfjarenplan gepubliceerd.

Belangrijken steun ontvingen daarbij de bolsjewisten van de regeeringen en de groote zakenlieden uit landen als Amerika, Duitsland, Italië, Frankrijk en Engeland, welke, naijverig op elkander om aan de Russische „orders” klinkende munt te verdienen, het sowjetbestuur aan ontzaglijke leeningen geholpen hebben en nog steeds voortgaan, om het vijfjarenplan te financieren.

Zij allen hebben, wat duidelijk is, belang bij het geheel of gedeeltelijk slagen van den opzet van Stalin om aan Rusland in recordtijd een moderne economische structuur te geven.

Vandaar de triomftocht door de wereld van het 5-jarenplan.

Nu de werkloosheid in Europa hand over hand toeneemt en de toestand steeds erger dreigt te worden, juichen de communisten in heel de wereld, ook ten onzent: „In Rusland gaat het goed, dáár is geen werkloosheid. Neem een voorbeeld aan het Sowjetbewind!”

Van andere zijde komt een mentaliteit te voorschijn, die even gevaarlijk is. Zij komt van de zijde van hen, die steeds aanbidders geweest zijn van het gouden kalf, zich een veilige plaats hadden weten te veroveren en die, nu zij hun gouden fundament onder de voeten voelen wegzinken, thans in wanhoopsstemming tot de massa zeggen: „de oude maatschappij deugt niet meer, verbreek haar en schep ons een nieuwe orde”.

Tegen deze gevaarlijke mentaliteit heeft Professor Gerbrandy in Driesum met klem gewaarschuwd.

Hij heeft er met ontroerde stem zijn gehoor op gewezen, hoe in Rusland nog heden als 't ware met menschenlevens wordt gesmeten om de sowjetmachinerie onder den hoogsten druk te laten draaien, niet alleen bij de Witte Zee in de hout-hakkerskampen, waar de laatste resten

der „bourgeoisie” in den dood worden gejaagd, maar ook in Zuid-Oost Rusland „waar men Kirgiezen meer dan genoeg vindt.”

De eenvoudige christen weet, dat op de goddeloosheid nooit zegen kan rusten en dat de Rechter der gansche aarde het vergoten bloed weer afeischen zal van de hand dergenen, die het koelbloedig als water hebben doen stroomen. Maar velen, die al hun hoop op aardse schatten hebben gevestigd, trekken naar Moskou, waar hun een aantal model-inrichtingen worden getoond en komen daarna waanwijs als „Rusland-kenners” terug. Doof voor de kreten en angstgeluiden, die van Archangel, Kaukasië en Siberië toch nog doordringen tot West-Europa, prijzen zij de sowjet aan als de lichtende ster voor een verdoold Europa, vergetende, dat het naar het Eeuwige Woord alleen de gerechtigheid is, waardoor een volk zal verhoogd worden en blind als zij zijn voor de eenvoudige waarheid, dat het fijne weefsel onzer maatschappij, hetwelk onder hooger bestel, twintig eeuwen noodig had om te worden wat het is, eenmaal vernield zijnde, wellicht nooit kan worden hersteld. De geschiedenis van de Egyptische, Grieksche en Romeinsche cultuur is daar een sombere aanwijzing voor.

SLAPPE BESTRIJDING.

Zien wij het goed, dan vindt de slappe bestrijding van de revolutionaire actie in ons land en in Indië, haar oorzaak in het feit, dat zoo weinigen welbewust tegenover het revolutionaire beginsel het hunne kunnen stellen. Er zijn ook in ons land zooveel menschen, die half socialistisch zijn opgevoed en vanzelf daardoor tegenover revolutionaire aanmatiging geen steunpunt hebben.

Dit is de kracht van de revolutie-idee! Vandaar dat een regeering, die uit bekwame ernstige mannen bestaat, dikwijls zoo weinig degelijken steun uit de bevolking ontvangen kan.

Ter bestrijding van de revolutiemannen heeft in 1920 de toenmalige Regeering de anti-revolutie-wet tot stand gebracht. Zij heeft deze wet er niet veel moeite door weten te halen en had toen nog het voordeel, dat velen den ernst van den toestand duidelijk voor oogen stond en dat zij zelve in die jaren nog niet leed aan de „chronische extra-parlementaire ziekte”.

Wij hebben gezien, dat onlangs na veel tobben, op waarlijk niet verheffende wijze, door een confessioneel man als Minister Terpstra de Tribune uit de openbare lees-zalen is verwijderd, met geen ander resultaat, dan dat door Wijnkoop een interpellatie in de Tweede Kamer is gehouden, zoo tergend, zoo geraffineerd, veel en veel erger dan heidensch, en dat op 't oogenblik de Tribune-redactie op nog goddeloosere wijze bezig is te trachten hoever zij gaan kan met de godsdienstige gevoelens van ons volk en zijn liefde voor het Oranjehuis te krenken.

Hiertegenover willen wij plaatsen het woord van Dr. Beumer, gesproken ter gelegenheid van de gedachtenwisseling in de Tweede Kamer over de viering van

het 700-jarig stadsbestaan van Nijmegen, bij welke gelegenheid H.M. op eisch van een socialistisch wethouder niet werd uitgenoodigd tot een bezoek, nl.: Drie kwart van de Nederlandsche natie heeft er recht op, in z'n monarchale (en christelijke, zoo voegen wij erbij) gevoelens niet te worden gekrenkt.

S, S en S.

Suze Groeneweg sprak in November 1918:

„Wij zullen zonder geweld ons doel bereiken en de mogelijkheid is er, maar zoo niet, dan met onze volle kracht erop los!”

Mr. Sannes:

„Dit zeg ik U: als allen hun plicht doen, ook de soldaten als het noodig is, is de macht door ons te winnen. Dan zal zij komen in de handen van wie er recht op heeft, in Uwe handen”.

Schaper in Het Volk van 4 December '18 noemde Troelstra een revolutiemaker en spreekt niet slechts van een „vergissing”, maar van „n gruwelijke verrassing” en schrijft voorts:

„Wij hebben (door ons optreden) de bourgeoisie een machtig wapen tegen ons in handen gegeven, wij hebben er ons bovendien belachelijk mee gemaakt als de aanstokers eener operette-revolutie, die reeds verloren was, aler zij was begonnen. De waarheid is niet anders”.

echter, toen de verkiezingen van 1922 in zicht raakten, tapte dit Kamerlid uit een geheel ander vaatje en schreef:

„De troef is verouderd en heeft geen kracht meer. De onwaarde is reeds lang gebleken. Het is alles nutteloos om lang te spreken over hetgeen de S.D.A.P. of Troelstra of de Kommunisten wilden. De zaak is, dat in Nov. '18, toen de burgerwachten en de landstorm werden bij elkander geharkt en op een hoop gedreven met partikulier en landsgeld om „de orde” te redden, er van revolutie in den meest verzachten vorm zelfs geen sprake meer was. Toen de Rotterdamsche meeting in het Circus werd gehouden, was zelfs bij den meest opgewondene geen gedachte meer aan wat naar een staatsgreep of iets dergelijks geleek. Reeds lang daarvoor was dit duidelijk... Al dat geblaaskaak over die „revolutie”, om de uitgaven van burgerwacht enz. te motiveeren, is vruchteloos...”

maar deze deur is door Troelstra zelf in

DE
HEERLIJKE
kwaliteit smaakt U

DE
FIJNE
geur behaagt U

DE
GOEDKOOPE
prijs verbaast U

Dit zijn de wonderen van

STER
TABAK

het vierde deel zijner Gedenkschriften met een harden klap dichtgeslagen.

TWENTSCH-VERBAND.

Meer dan honderd schutters hebben aan den wedstrijd om den zilveren wisselbeker op 26 September j.l. deelgenomen. Voor dezen wedstrijd bestond evenals vorige jaren groote belangstelling. Een van de voorwaarden is nl. dat alleen die schutters mogen deelnemen die bij de gewone schietoefeningen in twee series van 5 schoten minstens 90 punten hebben behaald. Van deze prima schutters dus, waren er ruim honderd opgekomen om elkaar te bekampen en te probeeren eigenaar te worden van den mooien beker. De resultaten waren prachtig. Al de namen op te geven van hen die in dezen wedstrijd meer dan 90 punten behaalden zou te veel plaatsruimte vegen. We volstaan met op te geven de twee hoogste schutters nl.: B. A. in 't Veld van de afdeling Hengelo (O) en G. J. Timmermans van de afdeling Heemse. Dezen behaalden nl. 96 punten. Door loting is uitgemaakt dat de vrijwilliger B. A. in 't Veld, gedurende 1931 eigenaar is geworden van den beker. De beker wordt definitief eigenaar wanneer deze tweemaal achter elkaar of driemaal in totaal gewonnen wordt.

ABONNEMENTSGELDEN.

We schrijven November en de aanvangsdatum van den negenden Jaargang van „Het Landstormblad”, 1 Januari 1932, komt al in zicht.

Abonnés, die het abonnementsgeld per postwissel of per giro wenschen te betalen, verzoeken wij beleefd dit zoo spoedig mogelijk te doen, liefst vóór 10 December 1931.

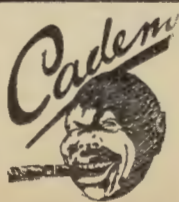
Wie vóór 10 December a.s. gireert of postwissel zendt, bespaart de noodzakelijke incassokosten ten bedrage van 13 cent en bezorgt ons groot gemak.

Wie ná 10 December a.s. gireert of postwissel zendt, loopt veel kans, dat onze kwitantie zijn betaling kruist. Dat is onprettig en schadelijk en we hopen, dat dit zooveel mogelijk voorkomen worde.

's Gravenhage,
Koninginnegracht 50.

DE ADMINISTRATIE.
Giro No. 7656.

Holland's
Fijnste
Sigaren!

DE LANDSTORM IN 1813

LANDSTORM EN KOZAKKEN

P 24 November 1813 verschenen 200 kozakkenruiters voor de poorten van Amsterdam; zonderling uitzienende wezens, die vetkaarsen en klare boter aten.

Naarden, Muiden, Utrecht, Woerden, Gorcum en het Zuiden en Oosten van ons land waren nog in bezit van de Franschen.

Al een week tevoren — hoe hebben zij het durven bestaan — hadden Van Hogendorp, Van der Duyn van Maasdam en Van Limburg Stirum de onderdanigheid jegens den Franschen adelaar afgeschud en de Oranjebarier ontplooid op een tijdstip, toen de Fransche Generaal Bouvier zich nog met 500 goed gewapende soldaten en twee kanonnen in den Haag bevond, in die dagen vergelijkenderwijs een sterke macht.

In deze ééne kloeke daad (want buitendien is er weinig verricht en ontbrak het zelfs aan de gelegenheid om veel te verrichten) is, met afwendig van velerlei gevaar door de onmiskenbare hand Gods een onberekenbaren zegen gelegd voor de zelfstandigheid van het herrezen Nederland.

De Verbonden Mogendheden hadden Napoleon verslagen en achtervolgden zijn legers op den terugtocht. Prins Lapupkin met zijn kozakken behoorden daarbij en waren Groningen en Friesland binnengevallen, totaal ongeveer 4 à 500 man.

Tweehonderd zijner ruiters zond hij, op dringende bede, dwars door het nog bezette gebied naar Amsterdam, dat tot nog toe gedraald had, openlijk de zijde van Oranje te kiezen. De komst van de kozakken gaf den doorslag. Amsterdam, dat daarvoor reeds geruimen tijd voorbereidingen had getroffen, wierp het Fransche juk af.

Vijf dagen later kwam de commandant van de Russische voorhoede, Prins Narischkin, met 2000 man voor de poorten van Utrecht en trokken 1200 kozakken Amsterdam binnen, waar Generaal Krayenhof reeds het bevel over de stad in handen had genomen in naam van den Prins van Oranje, die gelukkig den volgenden dag, 30 November, te Scheveningen voet aan land zette. Nederland en Oranje waren hereenigd.

Op 2 December namen de kozakken Vianen in en op 10 December Breda.

Nog waren Naarden, Muiden, Gorcum, 's-Hertogenbosch, Deventer, Koevorden, Delfzijl en Den Helder in handen der Franschen en zouden eerst in het volgend jaar worden ontruimd. De Souvereine Vorst was nog niet onverdeeld in bezit van ons land.

Zijn onmiddellijk werk was geweest de geldzaken des Rijks te regelen en orde te stellen op de Defensie, want er was geen geld en er was geen teger.

In het eerste werd voorzien door een vrijwillige opbrengst, die, gezien den toestand van verarming, waarin de Fransche overheersching ons had gebracht, schitterend slaagde. Veertien tonnen gouds bracht het vrijheidlievende volk in korten tijd bijeen.

Voor de beveiliging des lands werd bij publicatie van 20 Dec. 1813 de oprichting van een Landstorm gelast, bestaande uit alle weerbare mannen van 17 tot 50 jaar, bewapend met geweren, jachtgeweren en ganzenroeren (voorzoover deze er waren), overigens met pieken.

In de steden werd een deel van dezen Landstorm geformeerd tot schutterij, om stadsdiensten te verrichten en op geregelde wijze den wapenhandel te beoefenen.

Door loting werd uit den Landstorm een militieleger getrokken van 16000 man Infanterie en 4000 man Artillerie, om den vijand van den vaderlandschen bodem te verdrijven.

In April 1814 had men op die wijze een nieuw leger van 25.000 man bij elkaar gekregen. Lang heeft deze Landstorm niet bestaan, want, bij de wet van 27 Februari 1815 werden de Schutterijen opgericht; de „dienstdoende” in de steden en de „rustende” op het platteland, om in tijden van oorlog te dienen als een landstorm ter verdediging van het vaderland.

De oefeningen in den wapenhandel en de exercitiën zouden plaats vinden des Zondags tusschen kerktijd. Veel orde en discipline mocht men van dit uit den grond gestampte leger niet verwachten. De uniform liet ook veel te wenschen over. Eigenlijk was er heelemaal geen uniform. De officieren droegen geen jassen, maar gewone rokken (fracs) en grijze broeken (pantalons), die in de laarzen werden gedragen. Dat was eigenlijk het gewone costume van de heeren uit die dagen. Als onderscheiding droegen ze nog een oranje-armband om den linkerarm en waren ze met een degen gewapend. Alle officieren droegen den driekanten militairen hoed. Sommigen van de heeren droegen een broek à la Wellington, die na de omwenteling van 1813 een tijdlang in de mode is geweest en ook van grijs laken was, maar over de laarzen werd gedragen met sous-pieds.

Kon de uniform van de heeren officieren er nog bij door, met de manschappen was het treuriger gesteld. Die kwamen in hun dagelijksch pakje, om aan de Zondagsche exercities deel te nemen. Wel hadden de onderofficieren ook meestal een driekanten hoed, maar dien hadden ze zich zelf aangeschaft of het was er nog eentje, die van de vroegere schutterij of nationale garde afkomstig was. Sommige korporaals waren ook in het bezit van zoo'n militair hoofddekseel. Het kader had als uitmonstering een paar strepen van oranje-passement op de rechter-mouw.

Aan de bestrijding der Franschen heeft de landstorm van 1813 op verschillende

Op de loopplaats.

punten deelgenomen, zoo in Noord-Holland als in het Zuiden en Oosten van ons land. Pruisische hulp en het schrikbaar optreden der kozakken waren daarbij een zeer te waardeeren steun.

De vijand werd in alle sterke plaatsen, die hij bezet hield, door den Landstorm geblokkeerd.

Zoo nam o.a. de Loosdrechtsche landstorm deel aan de belegering van Naarden en die uit den Gelderschen Achterhoek aan de omsingeling van Deventer.

Onderstaande brief uit dien tijd geeft een beeld, met welke gebrekkige middelen onze vrijheidsstrijd moest gevoerd worden:

No. 1,
van 7 Jan. 1814.

A

De Commisaris Collonel
van den Landstorm

aan

Den Burgemeester van Aalten.

Mijn Heer!

Om de thans ter insluiting van Deventer werkzame manschappen van den Landstorm af te lossen gelieve UEd. te zorgen, dat 75 weerbaare manschappen, goed gekleed uit Uwe gemeente, zoo veel doennelijk met geweren en anders met geschikte instrumenten tot verdediging, het zij pieken, gaffels of greepen als andersints, zich te Zutphen bevinden en zig aldaar aanmelden bij den pruisischen Commandant, ten einde zich aldaar onder bevel van Hollandsche Officieren met meer anderen troupes te vereenigen, om hun have en goed tegen de uitvallen van het vijandelijk garnizoen van Deventer te verdedigen. — UEd. kiest zoo veel mogelijk vrijwilligers, en requireert naar billijkheid de overrige tot completering van het getal volgens UE. best dunken; in geen geval mag deze last verzuimt worden, en ik stel UEd. personeel verantwoordelijk, indien het gerequeerde getal zich niet den bepaalden tijd te Zutphen bevinden.

Ik verzeker UEd. mijne achting,

A. P. R. C. v. d. BORCH.

P.S. U.E. komt zelve met deze manschappen te Zutphen en doet die verzellen door alle gepensioneerde militairen, van wat rang ook, welke zich in U.E. gemeente bevinden en in geen anderen actieven dienst gesteld zijn.

Hoe meer manschappen zich hier te paard willen bevinden, hoe aangenamer dit zijn zal.

Kozakken in 1813.

In weerwil van de tegen den vijand genomen maatregelen, hield de bezetting van Deventer het uit tot 26 April, Coevorden tot 3 Mei, Naarden, door 2000 Franschen verdedigd, tot 12 Mei, Delfzijl tot 28 Mei van het jaar 1814.

In dien tijd heeft de Landstorm zich nog op andere wijze verdienstelijk gemaakt, nl. door de bevolking tegen de kozakken te beschermen en hen als lastige vreemdelingen uit ons land te verwijderen.

De hulp van deze troepen was met gemengde gevoelens door de bevolking gadegeslagen. Zij leefden geheel op hun zwaard en eischten van de gemeenten en van de plattelandsbevolking op ruwe wijze af, wat zij voor hun onderhoud verlangden. Het verschil in taal verhoogde daarbij de moeilijkheden aanmerkelijk.

Men moet niet meenen, dat deze vlugge ruiters nog eenigszins geleken op het kozakentype, zooals ieder dit van een prent of plaat of mogelijk door eigen aanschouwen, wel kent. Op hun tochten van duizenden kilometers, uit de landstreken van Don, Koeban en Dnjepper naar de West-Europeesche vlakten, telkens in strijd met de legers van Napoleon, had hun uiterlijk groote verandering ondergaan. Hun kleeding, uitrusting en bewapening hadden zij aangevuld met die van verslagen of gevangengenomen soldaten en gaven een bonte mengeling te zien van hetgeen de krijg en de requisities ten plattelande hun hadden opgeleverd. Allen droegen zij evenwel pistolen. Kieskeurig waren deze krijgers in 't minst niet en naar het verhaal gaat, deden zij peper in onze genever, om daaraan wat meer pittigheid te geven.

Deze omstandigheden maken het onderstaand rapport van den toenmaligen commandant van den landstorm te Tiel, die met zijn mannen een bende kozakken in Zoelen overrompelde, meer verklaarbaar.

Dit officieele stuk luidt als volgt:

Rapport aan den Heer Generaal, commandeerende de 6de Militaire Divisie, hoofdkwartier te Zalt-Bommel.¹⁾

Mijnheer de generaal. Ingevolge de orders, welke UHEG. mij ter voldoening aan eene aanschrijving van Z.E. den Heer Commissaris-Generaal van Oorlog wel heeft willen geven, heb ik den 14en April 1814 de Kozakken, welke zich in het dorp Zoelen ophielden, opgelicht en gevangen genomen.

In den avond van den 13en ging ik, vergezeld van mijn adjudant en den Heer Burgemeester van Zoelen, de huizen opnemen in welke de Kozakken waren ingekwartierd. Ik vond dezelve meer dan een en een half uur uit elkander gelegen, en nam, na met de plaatselijke gesteldheid volkomen bekend te zijn, de volgende maatregelen:

Den Heer Kruijthoff, commandeerende den landstorm te Ochten, verzocht ik om in den morgen van den 14en, zoo vroeg mogelijk, met eenige manschappen de wegen van Zoelen en Echteld te bezetten. Den Heer Rouveroy, Luitenant-Kolonel van den landstorm te Buren, verzocht ik de wegen naar Buren en Rijswijk te doen bewaken; dan, ZEd. hierin zwaarigheid makende, niettegenstaande ik hem de origineele order toonde, deed ik hetzelfde verzoek aan den Heer van Brakel te Geldersmalsen, terwijl ik door de compagnie landstorm van Ophemert en Varik, het dorp Avezaath en de uitwegen langs de Linge deed bezetten.

Intusschen vervoegde zich de Luitenant-Kolonel Rouveroy des nachts circa 2 uur ten mijnen huize en gaf, op aandringen van eenige inwoners van Buren te kennen, dat hij wel eenig deel wilde nemen in de expeditie. Ik deelde hem mede, dat zijne weigering mij had genoodzaakt andere schikkingen te maken, doch dat ik gaarne toestond, dat hij aan onze onderneming deel nam, ZEd. verzoekende met eenige manschappen post te nemen aan het Klaphek en bij Heeskamp, hetgeen hij aannam.

Zoodra ik rapport ontvangen had, dat de Heer Kruijthoff aan de Groote Brug was aangekomen, marcheerde ik met 137 schutters van Tiel naar Zoelen, alwaar ik had doen verspreiden, dat eene inspectie zou plaats hebben; voornemens zijnde, ingevolge gemaakt overleg met den Heer Burgemeester, het grootste gedeelte der schutters en eenige manschappen van den landstorm te doen inkwartieren in die huizen, alwaar kozakken waren, teneinde op een te geven teken met de klok, dezelve te overvallen en naar de kerk op te brengen.

Ik had aan elk schutter eenige scherpe patronen doen uitdeelen, hen echter vermanende niet dan in den hoogsten nood daarvan gebruik te maken; daar ik hoopte in stilte en zonder eene openbare aanval de Kozakken en hun buit meester te worden.

Dan, zulks mislukte mij ten eenenmale, want nauwelijks was ik de Zoelensche brug genaderd, of ik ontmoette 3 à 4 Kozakken, die last schenen te hebben ons waar te nemen. Zij retireerden achter het brughuis en eenige schutters op hen aanlopende, loste één van hen zijn pistool voor de woning van den bouwman Willem de Haas.

Ik veranderde dadelijk van plan, daar ik bespeurde, dat de Kozakken over ons voornemen ingelicht waren, en gelastte den Kapitein Van Wessem zich met zijne compagnie naar het Slot te begeven, alwaar de voornaamste buit bewaard werd, hetzelfde te overmeesteren en de Kozakken te ontwapenen en te bewaren. Met de overige manschappen trok ik het dorp Zoelen binnen, en gaf order in de huizen te gaan, en alle Kozakken, die men vond, gevangen te nemen. In persoon begaf ik mij naar de woningen van den Majoor en van een Kapitein. De Majoor vond ik met zijn paard bezig; hij gaf zich gevangen. Bij de woning van G. G. Heuff, alwaar de Kapitein gelogeed was, zaten 5 Kozakken te paard, die zich verweerden. Hier viel een kort gevecht voor, wordende een Kozak gevangen genomen en de vier overigen op de vlucht gedreven. Deze zijn door den landstorm van Ochten aangehouden en opgebracht. Van daar trok ik met weinige schutters naar het Kasteel, en ontving de aangename tijding, dat hetzelfde bezet was en men aldaar 15 Kozakken gevangen had gemaakt. Ik deed de Kozakken naar de kerk brengen en liet mijn adjudant, den Heer Vethake, die van een Kozak een sabelslag op zijn rechterschouder had ontvangen, met eenige schutters op het kasteel, om den aldaar zijnde buit te bewaken.

Ik ging vervolgens weder terug en nam mijn intrek in de pastorie, waar ik mij de rapporten deed brengen.

Al spoedig ontving ik bericht, dat vele Kozakken waren gevangen gemaakt en opgelicht, en dat verscheidene paarden, door de schutters genomen of door de boeren uit de stallen gejaagd, in het dorp rondliepen. Ik gaf last de Kozakken in de kerk te brengen en de paarden op te vangen en naar het kasteel te voeren, en stelde tevens order, dat de goederen, aan Kozakken behoorend, en welke al veel uit de huizen werden gedragen, terwijl mijne schutters de Kozakken gevangen namen, zooveel mogelijk werden beschreven. Men berichtte mij ook dat een Kozak, welke, na zich verzet te hebben, was ontvlucht, en voornemens scheen te zijn, zijne makkers op eene buitenbouwing gelogeed, te waarschuwen, was gesneuveld; en dat twee schutters en een Kozak waren gekwetst. Ik deed deze verzorgen en ging zelf in de kerk om ten opzichte der gevangen Kozakken de noodige voorzieningen te bevelen, willende dat dezelve wel naar behooren werden bewaakt, maar tevens met alle menschelijkheid behandeld.

Ik kan niet af zijn, bij deze gelegenheid de goede diensten van den Heer Cornelis Campagne, een ingezetene van Tiel, loffelijk te gedenken, die mij in deze van zeer veel hulp en bijstand is geweest.

Nadat 67 Kozakken waren opgebracht en ik onderrecht werd, dat de overigen waren ontvlucht, verzamelde ik mijne manschappen en verzocht den Heer Burgemeester van Zoelen om bij publicatie alle ingezetenen te vermanen, de wapenen, kleederen, gelden, papieren en andere goederen der Kozakken, welke zij onder zich mochten hebben, te brengen aan het huis van den Heer Denier van der Gon, predikant te Zoelen, een man, dien ik volkomen meende te kunnen vertrouwen en van wien ik zeer veel hulpvaardigheid heb ondervonden.

Ik keerde vervolgens naar Tiel terug, de gevangen Kozakken met mij voerende, die ik in een behoorlijk lokaal deed bewaken, en verzocht den Heer Burgemeester dezer stad, dezelve van levensmiddelen te voorzien. Ook werden vele goederen naar de stad gebracht en op het raadhuis in zekere bewaring gesteld, daar zeer veel los en niet ingepakt was.

Dienzelfden avond werden nog 7 Kozakken, die zich over het bouwland en slooten hadden trachten te redden, opgebracht, die door den landstorm waren gevangen genomen; en ik ontving bericht, dat de sergeant J. Baars en de schutter J. Op ten

¹⁾ Verschillende Fransche uitdrukkingen zijn terwille van de duidelijkheid door Nederlandsche vervangen.

Beek vermist werden. Deze hebben met twee piekeniers 4 Kozakken tot bij Utrecht vervolgd en gevangen genomen en den volgenden dag te Tiel opgebracht, zoodat het getal gevangen Kozakken bedraagt 78 man, welke aan U.H.E.G. zijn opgezonden. Vijf Kozakken hadden zich des morgens zeer vroeg van Zoelen verwijderd om, daar de boeren hen uitgekocht hadden, andere kwartieren op te zoeken. Deze zijn, zooals ik ingelicht ben, te Zalt-Bommel aangehouden, zoodat al de 84 Kozakken, die zich te Zoelen onthouden hebben, belet zijn hunne strooperijen elders uit te oefenen en dus aan de bedoeling van Zijne Hoogheid, onzen geëerbiedigden Souverein is voldaan geworden. En hiermede zou ik mijn rapport kunnen eindigen, ware het niet, dat ik mij een plicht maakte nog eenige bijzonderheden aan U.H.E.G. mede te deelen, welke ik vertrouwd, dat oorzaak geweest zijn, dat men geweld tegen de Kozakken heeft moeten gebruiken.

De Heer Luitenant-Kolonel Van Rouveroy had 's morgens in plaats van de hem aangewezen posten te bezetten, met zijne manschappen vóór mijn aankomst door Zoelen gemarcheerd. Ik vond hem met twee compagnieën aan den molen, alwaar hij zich met zijne manschappen den geheelen morgen heeft opgehouden.

Dit had oorzaak tot onderzoek gegeven en een paar boerinnen, die iets vernomen hadden, hadden de maitresses van de Kozakken hiervan onderricht, zoodat, wanneer ik met mijne schutters niet zeer spoedig ware aangekomen, alle Kozakken zeker gewaarschuwd zouden geweest zijn, en óf meerderen tegenstand geboden, óf zich door de vlucht zouden gered hebben.

Het zij mij voorts nog geoorloofd de goede gezindheid van de door mij aangevoerde schutters aan U.H.E.G. te doen kennen. Zij zijn het, welke na de ontmoeting aan de brug, het dorp zijn ingedrongen, zonder eenig gevaar te ontzien.

De Luitenant-Kolonel Kruijthoff heeft mij met zijn landstorm voortreffelijk bijgestaan en op het hooren der snaphaanschoten, de Kozakken in het achterste gedeelte van Zoelen naar den kant van Maurik gevangen genomen.

Ik heb de eer met eerbiedige hoogachting mij te teekenen,

Mijnheer de Generaal,

U.H.E.G. zeer onderdanige en gehoorzame dienaar,
W. A. VAN LITH DE JEUDE, Luitenant-Kolonel
der Schutterij.

Tiel, 17 April 1814.

Bij dien landstorm van 1813 was nog een voorschrift van kracht, dat ons al heel vreemd moet voorkomen. De officieren werden door de manschappen uit hun midden voor een benoeming voorgedragen. Maar we moeten niet vergeten, dat het in die dagen heel anders toeging dan nu, dat de menschen anders waren en het regeeren gemakkelijk. De verlossing van het Fransche juk was oorzaak geweest, dat iedereen veel voor Nederland voelde. Men had niet alleen respect voor de overheid, men droeg ze op de handen. Alles, wat de overheid gelastte, was goed. Ook al steunde het soms niet op het geschreven recht. Al waren het geen geoeffende garde-grenadiers, die landstormers van het jaar '13, goede vaderlanders waren het zeker.

REVOLUTIONAIRE PRETENTIE.

„Al onze energie, heel ons leven, zeggen de communisten, zijn er aan gewijd, de arbeiders op te wekken tot strijd tegen de burgerlijke maatschappij en den kapitalistischen staat. Wij zijn de predikers van den klassenstrijd, wij organiseeren en bezielen het verzet der arbeiders tegen uitbuiting en onderdrukking, wij verkondigen het evangelie van den opstand. Doch daarom nog zijn wij geen opruiers. De staat, met zijn justitie, politie en hun helpers, die zijn de opruiers, welke het historisch groeiproces naar de wereld-revolutie en naar den communistischen staat willen tegenhouden en ons, die dit proces willen bevorderen, achtervolgen en verdrukken.

Naar de theorie van Marx, leeraren zij: „wij maken den klassenstrijd niet, maar hij wortelt in de maatschappelijke verhoudingen, hij ontstaat uit de maatschappij zelf. De klassenstrijd der arbeiders valt samen met den noodwendigen groei der maatschappij van kapitalisme naar communisme.

Het is de arbeidersklasse, die daarbij een „historische“ taak heeft te vervullen en wij, communisten (de socialisten zeggen precies hetzelfde) trachten de arbeidersklasse in dit proces van strijdend groeien, voor deze taak sterk en krachtig, helder en moedig te maken.

Als er sprake is van opruiing, dan is dit aan den kant van den staat en zijn trawanten, die ons daarbij weerstaan”.

Het bovenstaande is een zuiver socialistische theorie, welke wij in de revolutionaire practijk steeds weer kunnen terugvinden.

Ook wanneer de socialistische pers de justitie en politie aanvalt met verwijten van provocatie en terreur en de relletjesmakers verdedigt, wanneer zij de Indische regeering de schuld geeft van de politieke moord-beramingen in Nederlandsch-Indië; bij al haar anti-monarchale uitingen, ja bij elk harer acties, berust haar geheele doen en laten op bovenstaande Marxistische theorie.

Hun actie tegen het leger en den Landstorm, tegen alles, wat de Overheid doet, gaat uit van hun geloofsstuk: de wereld groeit onweerstaanbaar naar de socialistische

(communistische) maatschappij, en zij die zich daartegen verzetten: vorsten, staten, justitie en burgers, aan hun kant is het onrecht; zij allen zijn de „bourgeoisie“ met hare trawanten. Daarentegen zij, die dit groeiproces aanvaardden als een natuurwet en het zelfs bevorderen, aan hun kant is het recht.

Wij kunnen dadelijk vooropstellen, dat vele socialisten en communisten dit geloof in de rechtvaardigheid van hun zaak met een oprechtheid aanhangen, een betere zaak waardig. Zij strijden ervoor met een volharding en een vuur, die waarlijk velen lauwen onder ons tot een voorbeeld mochten strekken.

Niettemin is het van belang niet slechts op de hoogte te zijn van de strijdwijze der revolutiemannen, doch ook te weten uit welk beginsel hun actie opkomt.

Zij staan op den grondslag van het „historisch materialisme“, waarvan een der hoofdbeginselen is de leer: klassenstrijd is natuurwet. Hun beginsel is derhalve anti-christelijk, anti-nationaal en in z'n diepste wezen revolutionair.

Dit geldt voor den socialist evengoed als voor den communist.

Als de Heer Albarda de „vredeswachters“ vermaant van hun pogen af te laten, opdat hij dan met recht van de Regeering kan eischen den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de Burgerwachten af te schaffen, dan gaat hij daarbij uit van het bovenomschreven socialistische beginsel.

Dan bedoelt hij daarmede: volgens de socialistische leerstelling sta ik tegenover deze kapitalistische regeering in mijn historisch recht, wanneer ik van haar eisch, zich te ontdoen van de instrumenten, die de burgerlijke en tot ondergaan gedoemde maatschappij moeten beschermen. Zoo lang de machtsverhoudingen voor mij nog ongunstig zijn, sta ik in dien eisch sterker, wanneer mijn tegenpartij zich niet kan beroepen op bewapening mijnerzijds.

Zoo hebben in onzen tijd recht en onrecht stuivertje gewisseld en maar al te velen zijn er, die o, in 't geheel geen socialist willen zijn, en die toch, mogelijk onbewust, aan deze pretentie der revolutiemannen hun fiat geven.

Officier van den Landstorm-1813.

12½ jaar leiding van de Nationale Landstormcommissie

In onzen veel bewogen tijd leven de menschen snel en behooren vele gebeurtenissen al spoedig tot de „geschiedenis”. Twaalf en een half jaar is in het leven van een modern instituut als de B.V.L. nog wel niet heel lang, doch lang genoeg om vele historische gegevens kwijt te raken, vooral van den tijd der oprichting. Dezen nog eens voor den geest te halen en een keten te scheppen, waaraan ieder, die in de Landstormbeweging een plaats heeft ingenomen, zijn herinneringen vasthaken kan, is de bedoeling van het korte historisch overzicht, dat hieronder volgt en dat uiteraard geen de minste aanspraak maakt op volledigheid.

De spontaneiteit, waarmede de vrijwilligers in 1918 opkwamen, om hun trouw aan Volk en Vorstenhuis met de daad te bewijzen en de gevaren, welke van revolutionaire zijde bleven dreigen, waren voor de Regeering einde 1918 begin 1919 oorzaak, om de totstandkoming van een blijvende militaire afweerorganisatie te bevorderen.

Reeds op 23 November 1918 had den Heer COLIJN aan de Regeering een memorandum doen toekomen over de noodzakelijkheid, om een instituut, als de Bijzondere Vrijwillige Landstorm geworden is, te vormen en daarvoor den bestaanden Vrijwilligen Landstorm uit te bouwen door een vaste regeling te scheppen voor de toetreding van militie- en landweerplichtigen met verlof. Tevens werden door hem ook richtsnoeren aangegeven voor de ontwikkeling en uitbreiding der Burgerwachten.

Op 15 Januari 1919 had over het scheppen van een blijvende formatie

Jhr. Mr. Ch. J. M. Ruijs de Beerenbrouck, tijdelijk Voorzitter van den Ministerraad in 1918.

op verzoek van den toenmaligen Minister Jhr. ALTING VON GEUSAU, een overleg plaats tusschen het Departement van Oorlog en den Heer DUYMAER VAN TWIST, terwijl omstreeks dienzelfden tijd dit plan werd overwogen in een samenkomst ten huize van den Heer H. COLIJN te 's-Gravenhage. De Heeren H. COLIJN en Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN werden namens de saamgekomenen gemachtigd het denkbeeld bij de Landsregeering aan te bevelen. In een conferentie met den tijdelijken Voorzitter van den Ministerraad en den Minister van Oorlog werd de verzekering van instemming en medewerking der Regeering ontvangen met het resultaat, dat omstreeks Paschen een drietal vooraanstaande Kamerleden, de Heeren DUYMAER VAN TWIST, Dr. L. N. DECKERS en J. R. SNOECK HENKEMANS, het land doorreisden, om de toetreding tot den Landstorm te bevorderen.

Aan den toenmaligen Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, Kolonel G. C. A. FABIUS, werd opgedragen, daarvoor een militaire organisatie voor te bereiden en op grond van L.O. 15 November 1918 B No. 366, waarvan de eerste paragraaf luidde:

DE NATIONALE LANDSTORMCOMMISSIE.

Dr. H. Colijn, Eere-Voorzitter.

L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter.

Mr. A. G. A. Ridder van Rappard.

Res. Luit.-Generaal J. H. Borel.

J. R. Snoeck Henkemans.

A. N. Fleskens.

G. F. Boulogne, Secretaris.

„Voor gewezen militairen bestaat gelegenheid zich aan te melden bij den „Vrijwilligen Landstorm”.

Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman.

Dienstplichtigen en zij, die behooren tot het reserve-personeel die in het genot van groot verlof zijn, kunnen met machtiging van den Minister van Oorlog onder de wapenen komen bij den Vrijwilligen Landstorm, zonder daarbij een verbintenis aan te gaan”.

maatregelen te treffen om over voldoende bijzondere ¹⁾ vrijwilligers de beschikking te verkrijgen. Een aantal reserve- en landstormofficiëren werden voor dit doel bijzonderlijk onder de wapenen gehouden.

In Friesland was het Friesch Nationaal Comité onder haar kloeken Voorzitter Mr. J. J. CROLES, met het oog op mogelijke gebeurtenissen blijven voortbestaan. Het bleef in geregeld contact met den Heer DUYMAER VAN TWIST, om te allen tijde opnieuw paraat te kunnen zijn.

Ook de Groningsche voormannen hadden de bajonet niet afgeslagen, doch maatregelen getroffen, om de vrijwilligers, die zich in de Novemberdagen ter beschikking hadden gesteld, bijeen te houden.

Op 20 Januari 1919 meldde de Res. Kapitein Dr. J. DE JONG, Rector van het Willem Lodewijk Gymnasium te Groningen den Heer DUYMAER VAN TWIST, dat 700 vrijwilligers gereed stonden en dat dit aantal nog zou uitbreiden.

De vrijwilligers uit de Peel, die in de Novemberdagen hadden getoond uit welk hout zij waren gesneden, bleven daartoe aangespoord o.a. door de Heeren J. POELS te Venray en Mgr. Dr. H. A. POELS te Heerlen met vele andere enthousiaste Limburgers bereid zich opnieuw als 't moest ter beschikking te stellen van het Wettig Gezag.

In tal van andere plaatsen waren particulieren in hun omgeving bezig geweest, om rond te zien naar mannen, die met liefde voor de goede zaak bezield waren.

Ook op de vrijwilligers van de bestaande Landstormkorpsen, van wiens snelle opkomst in de Novemberdagen zulk een kracht was uitgegaan, kon gerekend worden, zoodat de Kolonel Fabius, die met de organisatie werd belast, niet met leegte handen behoefde te beginnen.

¹⁾ Toenmaals nog „buitengewone” genaamd.

Voor wat de militaire maatregelen van Kolonel FABIUS aangaat, moet worden getuigd, dat deze bekwame officier blijken gaf van een onovertroffen organisatietalent.

Wat ontbrak, dat was centrale leiding, welke in dezen moeilijk van de militaire autoriteit, i.c. den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, kon uitgaan.

De werving en propaganda was een zaak, welke voor elke streek van ons land moest worden gevoerd overeenkomstig den aard der bevolking en waarbij onmogelijk de invloed van leidinggevende peronen uit burgerlijke kringen kon worden gemist.

De wijze, waarop de propaganda in dezen eersten tijd werd gevoerd, leidde al spoedig tot versnippering van kracht en arbeid. Het duurde slechts kort of de lofgenoemde Heeren en de door hen uitgezonden vrouwenwachten werkten tegelijkertijd of vlak na elkaar in hetzelfde gebied, waardoor vanzelf het inzicht brak, dat het geheele werk, voor zoover dit niet tot het militaire arbeidsveld behoorde, centraal moest worden geleid.

Dit voerde, in overleg met de Regeering, tot de oprichting der Nationale Landstorm Commissie, waarover de Regeering op 3 Mei 1919 in een missive aan de leden, die zich bereid verklaard hadden de Commissie te vormen, mededeeling deed.

Op 7 Mei 1919 constitueerde zich de Nationale Landstorm Commissie in hare eerste vergadering.

Korten tijd daarna verscheen het officieele bericht van de samenstelling dezer Commissie in de Legerorder 1919 B No. 215, luidende:

Comité ter bevordering van de toetreding tot den Vrijwilligen Landstorm.

„Er heeft zich met instemming van de Regeering een comité gevormd dat zich ten doel stelt de toetreding tot den Vrijwilligen Landstorm van zoogenaamde buitengewone vrijwilligers te helpen bevorderen.

Dit comité, onder Eerevoorzitterschap van den Heer H. COLIJN, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, bestaat uit de Heeren:

L. F. DUYMAER VAN TWIST, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Voorzitter.

Mr. P. A. DIEPENHORST, Hoogleeraar aan de Vrije Universiteit te Amsterdam.

J. R. SNOECK HENKEMANS, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

A. G. A. RIDDER VAN RAPPARD, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Dr. L. N. DECKERS, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, en

G. C. A. FABIUS, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

De militaire autoriteiten worden uitgenoodigd aan voornoemd comité, voor zooveel dit voor het beoogde doel noodig is, hunne medewerking te verlenen.”

Als Secretaris der Commissie fungeerde de Landstorm 1e Luitenant P. VAN REES, die vóór 7 Mei 1919, in samenwerking vooral met den Kapelaan P. VAN DORP in het gebied van het Landstormkorps „Stelling van Amsterdam” voor de uitbreiding van den Landstorm had geijverd en daarbij blijken had gegeven van groote propagandistische kracht.

De Heer VAN REES werd in April 1921 opgevolgd door den Reserve 1e Luitenant der Artillerie G. F. BOULOGNE, vóórdien werkzaam voor de propaganda in het Landstormverband „Dordrecht”.

De opvolgende Inspecteurs van den Vrijwilligen Landstorm waren qualitate qua lid der Nationale Landstorm Commissie. Zoo heeft de Nationale Landstorm Commissie in haar midden gehad:

tot 1 Aug. 1920: Kolonel G. C. A. FABIUS,¹⁾ van 1 Aug. 1920—1 Oct. 1923: Gen. Maj.

J. L. TEN BOSCH,¹⁾

van 1 Oct. 1923—30 Sept. 1926: Gen. Maj.

G. W. FRIS en

van 30 Sept. 1926—heden: Res. Luit.

Gen. J. H. BOREL, die thans nog Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm is en het lidmaatschap der Nationale Landstorm Commissie bekleedt.

Wegens ophooping van werkzaamheden bedankte Mr. P. A. DIEPENHORST in 1924 als lid der Commissie, terwijl in 1929 Mr.

Jhr. G. A. A. Alting von Geusau, Minister van Oorlog in 1918.

Dr. L. N. DECKERS aftrad, als gevolg van zijne benoeming tot Minister van Defensie. In zijn plaats werd benoemd de Heer A. N. FLESKENS, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. De Regeering hechtte aan deze benoeming hare goedkeuring.

De nieuwe samenstelling der Commissie werd gepubliceerd bij Legerorder 1930, No. 317.

Op 15 December 1920 verbond de Nationale Landstorm Commissie aan haar bureel als Administrateur den Res. 1e Luitenant (thans Res. Kapitein) G. VAN SITTEREN, die tevoren belast was met de

¹⁾ Thans Luitenant-Generaal b.d.

Dr. L. N. Deckers, Min. van Defensie.

Bijeenkomst met de Gewestelijke Secretarissen en Propagandisten op 24 October 1927.

administratie van het Korps „Kennemerland” en met het secretariaat der Gewestelijke Commissie „Kennemerland”

Met ingang van Januari 1921 werd door de Regeering de post ten behoeve van de propaganda, werving en consolidatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm overgebracht van de Oorlogsbegroting naar de begroting van Binnenlandsche Zaken en Landbouw en werd de Nationale Landstorm Commissie, die tot nog toe slechts met ingezamelde bijdragen haren arbeid moest bekostigen, belast met de besteding van dezen post voor de genoemde doeleinden.

Aangezien de handhaving der binnenlandsche orde een onderdeel vormt van de werkzaamheden van den Minister van Binnenlandsche Zaken, werden in Januari 1923 ook de *militaire* uitgaven voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op de begroting van Binnenlandsche Zaken en Landbouw gesteld.

De Nationale Landstorm Commissie is, na haar oprichting, onmiddellijk aangevangen met het in het leven roepen van *gewestelijke* Landstormcommissiën, welke op haar beurt tot taak kregen in alle gemeenten *plaatselijke* Landstormcommissiën te vormen, tengevolge waarvan de Nationale Landstorm Commissie thans in den lande de medewerking ondervindt van ongeveer *vijftienduizend* vooraanstaande personen uit de burgerij.

Nu zijn er 21 Gewestelijke Commissiën, 1037 Plaatselijke Commissiën en 1131 Plaatselijke Leiders der Afdelingen.

Het totale aantal vrijwilligers heeft de 70.000 overschreden, waartoe behooren 1861 Res. Officieren.

Overzicht der sterkte.

Datum	Jaar	Aantal	Opmerking
1 Maart	1919	16181	vrijwilligers.
7 Mei	1919	26792	„
1 December	1919	38895	„
1 Januari	1920	41983	„
1 Januari	1921	46395	„
1 Januari	1922	46200	„
1 Januari	1923	46565	„
1 Januari	1924	48965	„
1 Januari	1925	52176	„
1 Januari	1926	55120	„
1 Januari	1927	56499	„
1 Januari	1928	58050	„
1 Januari	1929	65950	„
1 Januari	1930	69824	„

Op verzoek van de Regeering stelden zich de Nationale Landstorm Commissie met hare organen tegen het einde van 1920

beschikbaar om de oprichting van het vooroefeningsinstituut (Gewone Vrijwillige Landstorm genaamd) bij de bevolking

Gen.-Majoor J. L. ten Bosch.

bekend te maken en in alle plaatselijke klassen van vooroefenenden op te richten. Een groot deel van den arbeid en de gelden der Landstormcommissiën werd hiervoor in de jaren 1920 en 1921 in beslag genomen, gelukkig met het verblijdend resultaat, dat als 't ware met één slag in meer dan 500 gemeenten des lands voorgeoefend werd door ruim 10.000 gewone vrijwilligers.

Omstreeks dezen tijd werd echter ook het besluit genomen, om met het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een anderen koers in te slaan. Teneinde de steeds meer dreigende begripsverwarring, welke het gevolg was van de dooreenmenging met het Vooroefeningsinstituut, te ontgaan, werd er sinds dien naar gestreefd om den Bijz. Vrijw. Landstorm een eigen plaats te geven. Gewone Landstorm, Buitengewone Landstorm, Bijzondere Landstorm, Kaderlandstorm, Landstormmotordienst, Landstormvaartuigendienst, Landstormspoorwegdienst, Landstormluchtwachtdienst, vrouwelijke vrijwilligers, bij den Landstorm, het waren allemaal namen, die het spoor bijster deden worden, terwijl in menig opzicht de talrijke veranderingen, welke op het Vooroefeningsinstituut werden toegepast, den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm dreigden te desorganiseeren. Thans is de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zoowel in administratie als bevelvoering gescheiden van het Vooroefeningsinstituut. Aan dit laatste werd indertijd, om de lijnen zuiver te trekken, elk karakter van afweeroorganisatie te zijn, ontnomen.

Van groote beteekenis is het gebleken, dat de Nationale Landstorm Commissie, toen zij op 1 Januari 1921 belast werd met de besteding van de door het Rijk voor de werving en propaganda beschikbaar gestelde gelden, onmiddellijk aan zich verbond een twaalfstal Heeren, die meer bijzonderlijk met de propaganda en den administratie- en registratie-arbeid van de Gewestelijke Commissiën werden belast. Op 27 Dec. 1920 werden deze Heeren uitgenoodigd voor een vergadering in Restau-

Mr. P. A. Diepenhorst.

rant „Riche” te 's-Gravenhage. Het waren voornamelijk de hierboven reeds vermelde reserve- en landstormofficieren, die op deze bijeenkomst aanwezig waren en welke allen zich bereid verklaarden op het voorstel van de Nationale Landstorm Commissie in te gaan. In dien tijd werden aan de Nationale Landstorm Commissie verbonden de Heeren:

voor Limburg: Jhr. J. A. I. H. GRAAFLAND, voor de Meijerij: L. B. M. VAN AGT, voor Zeeland: P. G. LAERNOES, voor Dordrecht: G. F. BOULOGNE, voor Zuid-Holland: West: L. VAN PELT,† voor Stelling van Amsterdam: K. L. SCHELL, voor Alkmaar: P. J. OOLDERS, voor den Helder: J. DE JONG, voor West-Friesland: K. SCHUTTEN, voor Bodegraven: Mr. J. L. J. A. VAN MECHELEN, (later voor Rotterdam later voor Gouda), voor Groningen: D. DE JONGE, voor de IJssel en Veluwzoom: F. JALINK.

Later werden daaraan nog toegevoegd of traden op als plaatsvervangers de Heeren: voor Drenthe: J. DE BRUIJN,† voor Kennemerland: C. ELDERMANS, voor Nieuwe Hollandse Waterlinie: Mr. J. G. A. VAN GELDORP MEDDENS, voor Dordrecht: J. BONTEN, voor Friesland: L. HEUKELS Nzn., voor Rotterdam: A. GROENENDIJK (later voor Dordrecht en Rotterdam; nog later alleen voor Dordrecht), voor de Meijerij: Ds. A. DARAN,† voor Zuid-Holland: West: D. J. KARRES, voor Twente: J. W. KATERBERG, voor Rotterdam: F. D. VAN DER MAST, voor Drenthe: Mr. E. I. F. DE BRUIJN,

Generaal-Majoor G. W. Fris.

voor Monden der Maas (deel Voorne en Putten): J. VAN DER WAL, en voor Monden der Maas (deel Goeree en Overflakkee): A. A. HOGEWEG.

G. van Sitteren.

K. A. v. Schelven.

P. van Rees.

Sinds de eerste vergadering in „Riche” heeft de Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie telken jare deze Gewestelijke Secretarissen en Propagandisten eenige malen tot een bijeenkomst samengeroepen.

Het vruchtdragend gemeenschappelijk overleg dat door deze vergaderingen mogelijk werd gemaakt, stelde de Nationale Landstorm Commissie in staat om over het geheele land éénzelfde gedragslijn bij de werving en propaganda te verkrijgen, terwijl de uitwisseling van gedachten er niet weinig toe heeft bijgedragen, om de Secretarissen en Propagandisten (en middels hen de Gewestelijke Commissiën) op de hoogte te stellen van elkanders ervaring.

In Mei 1922 werd ten bureele der Nationale Landstorm Commissie geplaatst de Heer K. A. VAN SCHELVEN als Secretaris der Nationale Noodhulp Organisatie welke voorbereiding door de Regeering werd opgedragen aan de Nationale Landstorm Commissie.

Het bureel der Nationale Landstorm Commissie was tot 28 October 1920 gevestigd: *Alexanderplein 27*; daarna tot 14 Juni 1923: *Mesdagstraat No. 8* en tot heden *Koninginnegracht 50* te 's-Gravenhage.

Tot 8 October 1926 had de Inspectie van den Vrijwilligen Landstorm steeds in hetzelfde gebouw haar bureel.

BERICHT AAN DE AFDEELINGEN.

Ter herdenking van het 12½-jarig bestaan der Nationale Landstorm Commissie, zal de Commissie op 6 November a.s., om 3 uur namiddags met deputaties der Gewestelijke Landstormcommissiën samenkomen in huize Voorhout, Lange Voorhout 19, Den Haag.

Namens de Gewestelijke Landstormcommissiën zal het woord gevoerd worden door den voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie „Monden der Maas”, Mr. F. J. D. C. Egter van Wissekerke, burgemeester van den Briel, en namens de Landstorm Vrijwilligers door een der Vrijwilligers, aan te wijzen door het Landstormkorps „De Meijerij”.

LUCHTWACHTDIENST.

Bij Koninklijk Besluit is aan den Majoor-tit. M. G. LABREE eervol ontslag uit den militairen dienst verleend, onder gelijktijdige bevordering tot Luitenant-Kolonel-tit.

Overste LABREE voerde van April 1922 tot Juli 1923 het commando over het Vrijwillige Landstormkorps „Zuid-Holland: West”. Vanaf laatstgenoemden datum was Z.H.E.G. gedetacheerd bij het Vrijwillige Landstormkorps „Luchtwachtdienst”.

Het resultaat van jarenlangen arbeid: 1216 afdelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Van links naar rechts: de heeren J. W. Santema, Prof. Mr. P. S. Gerbrandy en T. Nauta.

Overzicht der aanwezigen.

NOORD-FRIESCHE LANDDAG VAN DEN B.V.L. OP „RINSMA-STATE” TE DRIESUM.

Een uitgezochte, zonnige herfstdag.

Een prachtige boschrijke omgeving, waarvan de wondere kleurenmengeling der najaarstinten, belicht werd door de koesterende zonnestralen. Een groote enthousiaste schare B.V.L.-ers.

Een rij geestdriftige sprekers.

Ziedaar in enkele woorden saamgevat onze totaalindruk van den in het prachtige bosch van „Rinsma-State” te Driesum gehouden Noord Friesche landdag van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

* * *

Zoo we reeds schreven was er veel belangstelling voor dezen landdag.

Een belangstelling die groeide, naardat het later werd. Want zij die bij den aanvang niet aanwezig konden zijn, die kwamen een uur, desnoods 2 uur later. Maar den landdag bijwonen, dat zouden ze.

Bijzonder de landstormers van Dantumadeel, wier afdeeling deze beweging ook had op touw gezet, hebben zich kranig gehouden.

En, ze kwamen niet alléén.

Neen, de vrouwen moesten en wilden mee.

* * *

Te ongeveer twee uur opende luitenant F. Staüdt den landdag.

Hij heet al de aanwezigen hartelijk welkom. Inzonderheid Luitenant Boulogne als vertegenwoordiger van Luitenant-generaal Duymaer van Twist, Burgemeester Nauta, Ds. Bootsma, Prof. Mr. P. S. Gerbrandy, Kapitein van Straten en Kapitein van der Wal.

Woorden van dank worden gesproken tot regenten van Rinsma-State voor het belangeloos afstaan van dit mooie bosch voor den landdag.

Openingsrede Burgemeester Nauta.

Spr. begint met te zeggen dat deze landdag geen feestdag is. Ons land, volk en provincie verkeerden thans geenszins in een feeststemming. Daar zijn de tijden niet naar.

Des te meer verblijdt spr. de groote ambitie en geestdrift der landstormers voor dezen landdag. Ze getuigen dat de B.V.L. in Friesland leeft.

Trots de tijdsomstandigheden, trots de malaise die ook ons volk treft, blijft men inzien het groote nut van den B.V.L.

Die geestdrift voor den B.V.L. is kenschetsend. Ze leeft in het hart van ons volk in niet mindere mate dan in de Novemberdagen van 1918.

En haar noodzakelijkheid van bestaan is er nu als toen.

Zoo juist is gezongen — aldus spr. — „Zij zullen het niet hebben”, het mooie lied van Da Costa.

Waarom zullen ze ons niet hebben, ons Friesche B.V.L.-ers in het bijzonder niet?

Omdat: „Myn schild en myn betrouwen, „Zijt Gij o God, mijn Heer.”

Geen zelfvertrouwen spreekt uit het „Zij zullen het niet hebben”, maar wel betrouwen op God, óók van den B.V.L.

Al worden de tijden dan nog zoo benauwd, al zal er nog meer strijd en ontwrichting komen, zoolang wij staan op dezen grondslag, staan we sterk, staan we op het standpunt van het geloof.

Aan God hebben wij te danken, dat tot op dit oogenblik Nederland is, wat het is.

Niet alleen is het in den oorlog gespaard, óók ná den oorlog heeft het vele zegeningen ontvangen.

Als dan alles zoo vredig is, als alles pais en vrede is, wat doen we dan met het instituut van den B.V.L.?

De B.V.L. is niet om den buitenland-schen vijand te keeren, maar om den stroom uit het binnenland, die zich wil vergrijpen aan kroon en troon, hierin tegen te houden.

Bijzonder de Friesche B.V.L.-ers zijn zoo warm voor hun zaak.

Zij stellen zich beschikbaar, zoodra op hen wordt gerekend.

Laat ons, hoe men ook op andere plaatsen en deelen van ons land over den B.V.L. moge denken, blijven staan op het van 1918 af ingenomen standpunt.

Pal staan om en voor den troon van Oranje!

Pal staan voor het wettig gezag! Niet in eigen kracht, maar in betrouwen op God.

Rede Prof. Mr. P. S. Gerbrandy.

Prof. Mr. P. S. Gerbrandy van Amsterdam, hierna het woord verkrijgende, acht het zich een voorrecht dezen dag in zijn oude provincie, die hij hier onder zulk een schoone belichting ziet, onder de Friesche B.V.L.-ers te mogen vertoeven en voor hen te spreken.

De trouw en afhankelijkheid aan vorstenhuis en vaderland is van Uw gezichten af te lezen — aldus spr. — en ik zal dit oogenblik niet spoedig vergeten.

Zooals de eminente voorzitter van Uw provinciale organisatie van den B.V.L., Burgemeester Nauta, — met wiens bezit ik den Frieschen B.V.L. kan gelukwenschen, — reeds heeft gezegd, geven de tijdsomstandigheden geen reden om feest

te vieren. De wereldtoestand is buitengewoon zorgwekkend.

In China komen millioenen om van den honger; in Zuid-Amerika trilt alles; in Rusland ligt alles op den kop!

Met menschenlevens wordt dáár niet meer gerekend.

63000 studenten zijn van de Russische universiteiten tot dwangarbeid naar Siberië verbannen omdat zij aan het Marxisme geen trouw wilden zweren.

In Duitschland vreest men, dat het aantal werklozen dezen winter zal stijgen tot 7 millioen, d.i. 'n derde van de werkende bevolking.

Ook in Nederland en in het verdere deel van Europa heeft de economische crisis de alpentoppen van het bedrijfsleven bereikt. Het water is tot aan de lippen gekomen.

Zóó is de wereldtoestand op dit oogenblik.

Erkende ons volk nu maar dat dit alles ons van Godswege toekwam. Gelukkig zijn er velen die dit zeggen, maar over 't geheel is er 'n mentaliteit die zegt: Stort deze samenleving maar inéén.

Dit wordt gezegd door hen, die in die samenleving het veiligste plekje hebben en die van elke positie der samenleving het meeste profijt trekken.

Die stem is echter dóór en dóór onchristelijk, maar óók dóór en dóór antisociaal.

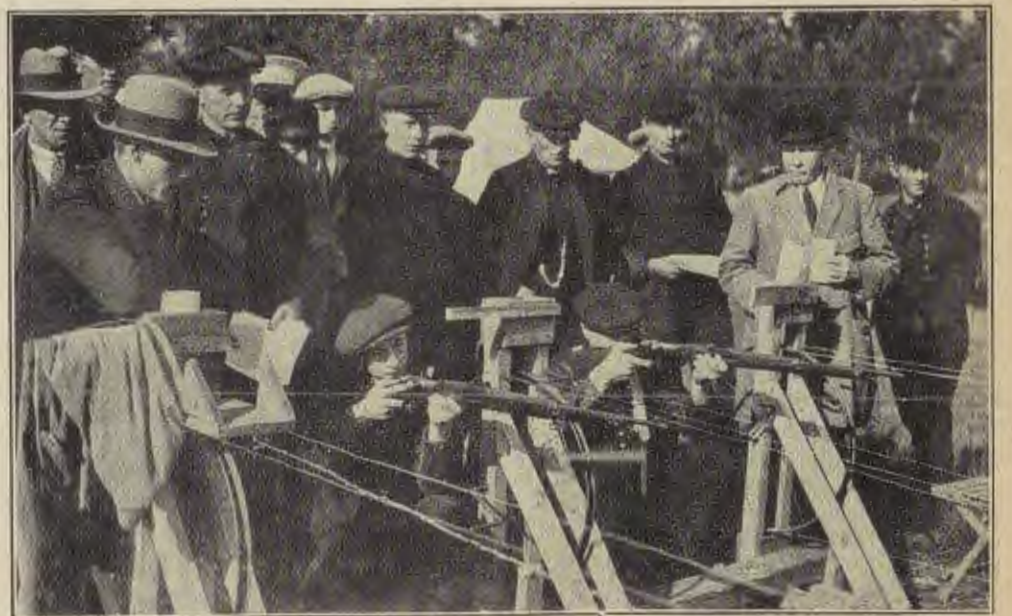
Ineenstorting der samenleving is 't op gewelddadige wijze verscheuren van het fijne weefsel dat is geweven tusschen God en menschen. Het brengt leed en ellende over millioenen. De B.V.L. is er om voor de waardij van dat weefsel paraat te zijn. Als 't moet met inzet van zichzelf.

B.V.L.-ers, gij hebt dien rondwarenden geest te bestrijden.

En evenals in 1918, toen gij weinigen waart tegenover een meerderheid, maar

Korpsschietwedstrijd voor „Vollenhove” te Steenwijk op 8 October 1931. De Burgemeester, de heer Mr. A. H. Goeman Borgesius spreekt de openingsrede uit.

Op de K. S. O.-banen.

VAANDELS VLAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 110813
HOFENRIJKS
LEVERANCIER

door Uw moed en trouw met Gods hulp hebt getriomfeerd, zoo zij ook thans Uw houding. Niet zelfbewust, maar vertrouwend op God.

Telegram aan H. M. de Koningin.

Het volgende telegram wordt onder daverend applaus afgezonden:

„Koningin Wilhelmina 't Loo. Majesteit, De B.V.L. Noord Oostdeel Friesland in landdag bijeen op Rinsma-State te Driesum, betuigt zijne aanhankelijkheid en onverbreekelijke trouw aan Uw doorlucht huis en bidt U Gods rijken zegen toe.
Commandant Staüdt.

Friesche rede J. W. Santema.

Spr. zegt een woord van hart tot hart te willen spreken.

Als landstormer tegenover landstormer. Als spr. een onderwerp boven zijn speech zou zetten, dan zou hij het noemen: Enkele gedachten van een B.V.L.-er.

Deze tijd is een tijd waarin het nationaal gevoel wordt ondergraven.

Een tijd, waarin de nationale deugden; het hooghouden der religie en beginselen het gaaf houden van het gezinsleven, worden ondermijnd.

Geschetst wordt wat gezond nationalisme is.

a. Van den vergrijsden Frieschen emigrant in Amerika, die hunkert naar z'n bakermat en wiens gedachten steeds teruggaan naar z'n jeugdijaren.

b. Van Nehemia.

Nationalisme is een geestelijk goed in tegenstelling met den revolutiegeest die een materialistische tendenz ademt. Die niet eerbiedigt de geestelijke beginselen en de vrije persoonlijke overtuiging.

Revolutie is opgebouwd op de materie op stof en techniek. Godsdienst acht ze opium voor het volk.

Dat durft men zelfs te Rotterdam tegenover kerkdeuren te schilderen.

De leden van den B.V.L. beseffen welke groote schatten er voor hen op het spel staan:

Nationale goederen, ons door onze voorouders achtergelaten.

Twee werelden staan voortdurend met elkaar in strijd: licht en duisternis.

Ook Nationale ontwapening, gepropageerd door menschen, gedreven door het menschelek sentiment, kan eindigen in tooneelen van verschrikking en ellende.

De taak van den B.V.L. is: hiervoor te waken.

Met een kernachtige opwekking tot trouw aan vorstehuis en vaderland besluit spr. zijn met vuur in de Friesche taal uitgesproken rede.

Het Defilé.

Nadat door eenige onderofficieren van den B.V.L. afd. Dokkum onder leiding van den 1en luitenant C. Hoekstra een colónné-geweër was uitgevoerd, werd voor de autoriteiten door de landstormers gedefileerd.

C. M. VAN DIEMEN
DORDRECHT

VAANDELS - BEKERS
MEDAILLES - VLAGGEN

Vervaardiger der Regimentsvaandels, dus
Nederlands Beste Adres

Aan dit defilé verleende de brigade Dokkum der Kon. Marechaussee, onder leiding van opperwachtmeester Thorbrugge, medewerking.

Rede ds. Bootsma.

Hierna wordt het woord gevoerd door den legerpredikant ds. Bootsma, van Zwolle, die door vele oud-soldaten hartelijk wordt toegejuicht.

Spr. zegt dat in de B.V.L.-ers leven en pit zit. Vuur en geest zit er in onze menschen. Dat blijkt ook op dezen enthousiasten landdag.

En dat is noodig ook, want de B.V.L. krijgt concurrentie van den *Rooden Vrijwilligen Landstorm*, die zich openbaart in de pas opgerichte Nederlandsche Arbeiders Vredeswacht. Deze zoekt samenwerking met dergelijke organisatie's in andere Europeesche landen om te komen tot de vorming der kern van een internationaal Europeesch Volkenbondslager.

Dat komt van menschen waar onze jongens niet anders dan met de politie konden worden ingekwartierd. Wie goed internationaal wil zijn, moet beginnen met goed nationaal te zijn.

Zal hij de wereld redden door z'n internationalisme die, als de nood aan den man komt, eigen gezin, eigen land en volk prijs geeft?

Neén, onze kostelijke nationale goederen: onze ideeële goederen, die ons van Godswege door onze vaders zijn nagelaten, willen wij niet missen. Tegen geen enkelen prijs.

De B.V.L. houdt wacht bij onze nationale goederen. Hij stelt zich in dienst van de wettige regeering om het gehele Nederlandsche volk te dienen.

Dat is de eere van den B.V.L.

In dienst van het gehele Nederlandsche volk, Niet in dienst van brandkast en kapitaal.

Niet in dienst ook alleen van de arbeiders of middenstanders.

Neen, van het gehele Nederlandsche volk in al zijn geleerden.

De B.V.L. vraagt van haar mannen het welbewust offer: als 't moet zich veil te hebben voor vorstin en vaderland.

De onmondigen begeert zij niet. Maar ze moet zelfbewuste mannen hebben.

Weest op Uw hoede.

Schaart U man aan man, om een dam te vormen tegen den stroom van internationalisme die over ons land wil golven, zonder onze nationale goederen te bewaren.

Het nationaal belang vóór het internationale. Daarmee verrijkt ge de wereld.

Door slaven te maken, zooals de revolutie van Rusland *één groote slavenplantage* heeft gemaakt, daarmee verarmt ge het nationale leven.

De B.V.L. is in den nood geboren, toen ons volk stond aan den rand van het graf.

Sindsdien is de organisatie steeds vaster geworden.

Goddank bestaat de band Nederland-Oranje nog heden ten dage.

En, mocht zich een hand uitstrekken om dien band door te snijden, dan zal de B.V.L. éénparig de wacht betrekken rondom de troon onzer geliefde vorstin, in wien wij zien de verpersoonlijking onzer zelfstandige en heiligste goederen.

Die met ons neerknielt voor den Allerhoogste.

Die, óók in deze tijden van grooten afval, durft belijden: mijn schild, en mijn betrouwen, zijt Gij o God mijn Heer.

Nationaal blijven wij, omdat wij in de historie zien de hand van onzen God.

God wil de bewaring van zijn werk en ons menschen heeft hij op deze aarde gezet als wachters.

God zegent ons Nederlandsche volk als schier geen ander volk op aarde. Liever willen wij in dienst van het wettige gezag God dienen, dan leven en dit alles prijs geven en daarmee onze ondankbaarheid betoonen.

Met God, pal staan voor Koningin en vaderland. Als 't moet, tot in den dood, met de bede op de lippen: „Mijn God ontferm U over dit land en volk”, maar daardoor óók met den kreet op de lippen: *Oranje boven!*

Vervolgens wordt nog het woord gevoerd door den bij de Friesche B.V.L.-ers zoo bekenden Mr. J. W. Tijssma van Leeuwarden, die op de hem eigen humoristische wijze een keurig propaganda-speechje houdt; door den commandant der afd. Dokkum den eersten Luitenant S. Camping en door ds. P. v. d. Marel, Ger. Pred. te Driesum, die een slotwoord spreekt.

Aan dezen landdag was een schietwedstrijd verbonden voor de afd. Dantumadeel.

De uitslag hiervan was als volgt:

Afdeeling A: *Korpsschieten*:

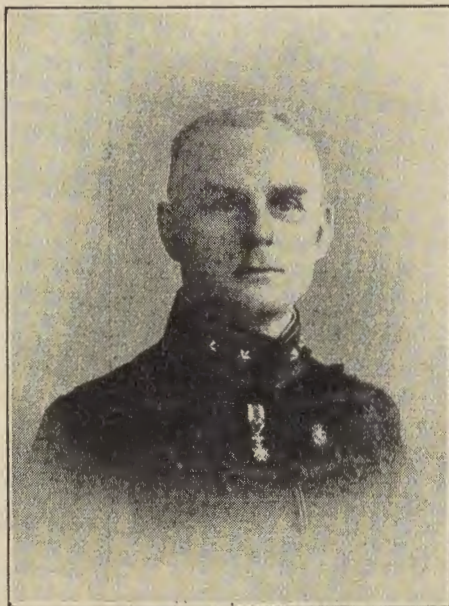
1e prijs afd. Janum (verguld zilveren medaille aangeb. door het Friesch Nat. Comité); 2e pr. afd. Veenwouden (verguld zilveren medaille, aangeboden door Burgemeester Nauta).

Afd. B: *Scherpschutters*:

1e prijs verguld zilveren medaille (aangeboden door commandant Staüdt):

J. v. d. Heide, Veenwouden, 47 punten; 2e B. Reitsma, Birdaard, 47 p.; 3e J. Wijnsma, Dantumawoude, 46 p.; 4e P. Meyer, Rinsumageest, 46 p.; 5e G. Kingma, Janum, 46 p.; 6e Joh. Monsma, Janum, 46 p.; 7e P. Talsma, Rinsumageest, 45 p.; 8e C. Tadema, Birdaard, 45 p.; 9e P. Banga, Veenwouden, 45 p.; 10e H. J. Dijkstra, Murmerwoude, 45 p.; 11e H. Top, Rinsumageest, 45 p.; 12e B. de Vries, Driesum, 45 p.; 13e E. Kingma, Birdaard, 44 p.; 14e J. Braaksma, Wouterswoude, 44 p.; 15e J. Hovius, Broek, 44 p.; 16e M. v. d. Meulen, Zwaagwesteinde, 44 p.

VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS „SPOORWEGDIENST”.

Luitenant-Kolonel P. W. Best, Commandant van het Vrijwillige Landstormkorps „Spoorwegdienst”.

Majoor W. M. C. J. Hafkemeyer, welke van zijn tewerkstelling bij het Vrijwillige Landstormkorps „Spoorwegdienst” eervol is ontheven.

Afd. C. (Vrije deelname). 1e prijs verguld zilver medaille aangeboden door den Voorzitter van „Dorpsbelang Driesum”: J. G. Postma, Zwaagwesteinde met 49 punten; 2e T. Buwalda, Janum, 49 p.; 3e G. Hulzinga, Rinsumageest, 47 p.; 4e H. Schreiber, Wouterswoude, 46 p.; 5e A. de Vries, Rinsumageest, 45 p.; 6e J. de Vries, Wouterswoude, 45 p.; 7e Tj. Germeraad, Rinsumageest, 45 p.; 8e T. H. Zuidema, Broek, 44 p.; 9e M. Feenstra, Veenwouden, 44 p.; 10e A. G. Raap, Driesum, 44 p.; 11e A. Posthumus, Rinsumageest, 43 p.; 12e G. Hellinga, Wouterswoude, 43 p.; 13e Joh. Stellingwerf, Driesum, 43 p.; 14e S. Talsma, Rinsumageest, 43 p.; 15e W. L. Braaksma, Murmerwoude, 43 p.; 16e de Jong, Veenwouden, 42 p.; 17e A. Straatsma, Veenwouden, 42 p.; 18e B. Reitsma, Wouterswoude, 42 p.; 19e J. L. Kooistra, Rinsumageest, 41 p.; 20e R. Douma, Veenwouden, 41 p.; 21e A. Kloosterman, Rinsumageest, 41 p.; 22e J. Leistra, Rinsumageest, 41 p.; 23e M. Postuma, Rinsumageest, 41 p.; 24e T. R. Verhaag, Birdaard, 41 p.; 25e W. Dijk, Birdaard, 40 p.

De prijzen bestonden uit luxe voorwerpen en werden met een toepasselijk woordje door Mr. Tijssma uitgereikt.

De eerste Noord-Friesche landdag van den B.V.L. is een waar succes geweest.

Het Chr. Fanfarecorps „Excelsior” te Driesum-Wouterswoude (Dir. de heer Wouda te Ede) verleende zeer gewaardeerde medewerking tot het welslagen van dezen dag, vooral bij het begeleiden der vele vaderlandsche liederen die werden gezongen.

Op 2 October werd 't volgende telegram van H. M. de Koningin ontvangen:

Staüdt, Commt. B.V.L., Driesum. Hare Majesteit de Koningin draagt mij op, den B.V.L. N.-O.-deel van Friesland, Hoogstderzeveler dank te betuigen, voor de gevoelens en zegenbede, uitgedrukt in uw telegram.

De Adjudant van Dienst,
Storm van 's-Gravenzande.

LANDSTORMKORPS „KENNEMERLAND”.

Afdeeling IJmuiden-Oost.

De door de Afdeeling IJmuiden-Oost georganiseerde onderlinge schietwedstrijd mocht zich in groote deelname verheugen.

De Commandant van het Korps, de reserve Luitenant-Kolonel P. S. Hartogh Heijs van Zouteveen, reikte op 14 September j.l. in de zaal van den heer van Enthoven, met eenige toepasselijke woorden de fraaie prijzen uit.

De uitslag was als volgt:

1e prijs de Ruijter; 2e pr. van Kooten; 3e pr. Derks; 4e pr. Ramaker; 5e pr. Wijker; 6e pr. van Dijk; 7e pr. de Ridder; 8e pr. van Laer; 9e pr. Zwanenburg; 10e pr. Eskes; 11e pr. van Tongeren; 12e pr. van den Burg; 13e pr. Haver en 14e pr. Logger.

Na de prijsuitreiking bleef men nog eenige uren gezellig bijeen.

Ongetwijfeld heeft deze bijeenkomst er toe bijgedragen dat zich dezer dagen weder eenige nieuwe leden bij de afdeeling hebben aangemeld.

WINSUM.

Op 16 Sept. 1931 werd de jaarlijksche schietwedstrijd gehouden voor de leden van den B.V.L. in Baarderadeel, bijgewoond door den heer Commandant van het Friesch Verband, Kapt. La Roi. De prijzen, fraaie luxevoorwerpen, werden behaald door de navolgende schutters: 1. Jan Fekkes 96 punten; 2. H. F. de Jong 96 p.; 3. G. Lettinga 96 p.; 4. H. Schukken 95 p.; 5. G. Faber 95 p.; 6. W. Buwalda 93 p.; 7. J. Feenstra 93 p.; 8. B. N. Kalma 92 p.; 9. A. S. de Jong 92 p.; 10. Jac. Fekkes 91 p. De wedstrijd werd gesloten met een woord van dank door den Voorzitter der Plaatselijke Commissie, dhr. S. Miedema en het zingen van ons Wilhelmuslied.

Wie rekt,
kiest Fongers.

FONGERS

VOOR JONG NEDERLAND.

JONGENS EN MEISJES.

Eerst geef ik hierbij de oplossing van de opgave voor B. van den vorigen keer. *De Hoofdstad van Nederland* schrijven met 23 letters. — Nu, dit staat er al!

Met 4 letters: — A'dam.
Met 7 letters:

Jammer, dat de plaats-ruimte niet toelaat, om telkens de oplossingen te geven.

Eén van de oplossers schreef me, dat hij telkens met z'n Vader meegaat naar de schietoefeningen van den Landstorm. En verder, dat zijn Vader net zo lang bij den Landstorm blijft, tot de jeugdige briefschrijver zelf Landstormer mag worden.

Flink zoo, m'n zoon! Maar Vader en Zoon mogen gerust later ook samen Landstormers zijn, hoor!

Een prijs wordt verzonden aan de volgende jongelui: Marie Daalder, Oosterend; Alma Dacheine, Biervliet; Rienus Alblas, Rijsoord; Trijntje Meyles, Andijk; Hendrik Noordman, Kampen; Jan Veen, Capelle a/d. IJssel; Dirk Vortman, Midwolda; Rigte Wiegman, Stads-kanaal; Geert v. d. Wal, Den Helder; Johanna Zwaan, Opperdoes.

En hier volgen de nieuwe raadsels:

Groep A. (Onder de 10 jaar.)
Moeders Wensch.

M'n engeltje! M'n engeltje!
Ja, ja! dat ben je hoor!
'k Hoop, dat je 't lang zult blijven!
'k Zet liefst geen . er voor.

Een groot Verschil.

Dikwijls noemt mijn Moesje
Kleine zus haar
't Is dan ook zoo'n schat!
Allerliefste snoesje,
Blijf jij maar ons
En wordt nooit een!

Groep B. (Boven de 10 jaar.)
Elk z'n eigen geluid.

De motor rinkelt.	De bij kabbelt.
De klok snort.	De pen ritselt.
De kogel rammelt.	De krekkel klettert.
De sabel piept.	De kachel luidt.
De pendule kraakt.	De schoen tikt.
Het beekje zoemt.	De sirene knarst.
Het loover krast.	De stoomfluit suist.
De bergstroom knalt.	De vuurpijl bruist.
De zaag loeit.	De ketting fluit.
Het koeltje gilt.	De glasruit ronkt.

AAN DE BLIJDE BRUID!

Alle Landstormers-kinderen aantreden op
4 Nov. a.s.!
Allemaal present?
Eén, twee, drie, marsch!

In dichte gelederen opgerukt naar Scheve-ningen, Duinstraat 12!

Wat is er toch aan 't handje, Oom Bertus?
— Wel, nieuwsgierigerds! Daar is in deze dagen een Dame *de Bruid*; en deze gaan we nu met elkaar feliciteeren.

Maar met hoevelen bennen jullie wel?
4, 8, 12, 20, 100, 200, 1000, 2000 Och, m'n lieve tijd! Dat wordt al te kras! Neen, neen! daar kan niets van komen, hoor!

Miep de Feijter (want dit is de blijde Bruid!) zou zoo'n groote bende zien aankomen op haar stoep! Dat kan je net begrijpen!

Miep de Feijter???
— Ja, ja! *Miep de Feijter!*

Jullie weet toch allemaal: als er in onze Jeugdtribune zoo'n fijne teekening voorkomt, of zoo'n stel leuke plaatjes, zooals nog pas in het laatste *Landstormblad*, dan staat er in een hoekje zoo heel bescheiden onder: M. de F.

Welnu! dit is de afgekorte naam van de begaafde Dame, die met haar vaardige, kunstvolle pen altijd klaar staat, om allerlei beesten en snoezige kinderkopjes en groote menschen op 't papier te tooveren.

Maar nu gaat Miep de Feijter met den gelukkigen Bruidegom naar 't stadhuis, om haar naam voluit te zetten op de huwelijksacte.

Dus, nu zal ik maar uit jullie aller naam de blijde Bruid gaan gelukwenschen?

Hooggeachte Bruid,
Wij vinden 't allemaal erg fijn, dat U gaat trouwen.

We wenschen U met Meneer Koretzky, Uw aanstaanden Echtgenoot, een recht gelukkig, gezegend Huwelijk toe!

Mogen we eens een kiekje van U zien? En dan zouden we nog wat willen vragen. Nu U in 't huwelijk treedt, zult U ons toch niet in den steek laten? Dat zou verbaasd jammer voor ons zijn. Want we vinden het altijd zoo prettig, dat U voor ons zulke fijne, leuke plaatjes teekent.

U moet het maar eens vragen aan Uw Bruidegom. Die zal 't vast wel goed vinden; want hij houdt veel te veel van U, om U iets te weigeren.

Ten slotte wenschen wij U samen recht aangename Bruidsdagen toe.

Uit naam van alle Landstormers-kinderen,
Uw toegenegen
OOM BERTUS.

HET GODSOORDEEL.

In 't Kaapsch Museum staat een stoel,
Een stoel als Goddelijk teeken;
Gij, zwoeger in dit aardsch gewoel,
Houd stil! die stoel gaat spreken:

De man, wien 'k eenmaal ruste bood
Tot in zijn allerleste,
Die man was Gouverneur Van Noot,
Van Kaapstads oude veste.

Was ik als zetel zacht en zoet,
Begeerlijk tot verkwikking,
Hard was mijn meesters stug gemoed
Voor 't krijgsvolk ter verschrikking.

Vaak schoof hij rusteloos op en neer,
Met grimmige gebaren;
Dan gingen d'aangeklaagden weer,
Of zij verpletterd waren.

— Eens droeg ik weer mijn boos gewicht;
Mijn meesters oog schoot vonken:
Een zevental stond ten gericht,
In boeien wreed geklonken.

Zij waren lang genoeg geplaaagd,
En van soldij verstoken;
Zij hadden lang vergeefs geklaagd,
En van hun leed gesproken.

In 't eind was 't stoute plan gesmeed,
Om 't garnizoen t'ontsnappen;
Doch één verbrak zijn duren eed,
En ging 't complot verklappen.

Straks staan de zeven voor den stoel,
Vervuld met schrik en vreezen;
Hun hart bekruipt een bang gevoel:
De dood zal 't vonnis wezen!

Nog rilt hun rug van 't ruwe koord,
Dat rauw hun leden pijnigt;
Nu wachten zij op 't wichtig woord,
't Begin van 't bitter einde.

Hun voorspraak had vol vuur gepleit,
Om hen naar d'Oost te zenden;
— Daar schreeuwt Van Noot, het hart vol nijd:
„Ik zal mijn plicht niet schenden!”

„Dees muiters krijgen muiters-straf;
„Zij zullen morgen hangen;
„Neen! (zweer ik) daar gaat niets van af!”
— En paars blies hij zijn wangen.

Het zevental werd weggevoerd,
Om in den tronk te beiden;
Om, fel geprangd en diep ontroerd,
Ter dood zich te bereiden.

Zij openen saam het Woord van God,
Om voor 't gefolterd harte,
Bij 't sidderen voor hun bitter lot,
Te vinden heul in smarte.

Nu wellen tranen in hun oog;
Dan vrouwen zij hun handen;
En straks ruischt 't loflied naar omhoog,
Langs kille kerkerwanden.

Zoo gaat de donkere, nare nacht
Voorbij in rusteloos peinen,
Totdat de zon in gouden pracht,
Het duister weg doet deinen.

De roffel rolt! 't Schavot staat klaar
Bij 't vroolijk hemelblauwen;
Reeds dringt op 't plein een dichte schaar,
Om 't droeve pleit t'aanschouwen.

Daar schrijden onder streng geleid
De zeven ten gerichte!
In 't hart des volks trilt medelij:
. . . Och, of Van Noot nog zwichtte!

Doch onvermurwbaar bleef Van Noot,
Gezeted in de veste;
. . . . Wee, weel reeds zes zijn in den dood!
Nu wacht nog d'allerleste!

Standvastig klimt hij naar omhoog;
't Doet velen 't harte breken;

Hij smeekt den beul: „Och vrind! gedoo,
Dat 'k nog een woord wil spreken!”

't Wordt hem verleend. — Hij wendt zijn blik
Vol ernst naar 's rechters woning,
En spreekt: „In mijnen jongsten snik
„Daag 'k u voor d'Opperkoning!”

„Geef rekenschap, o gij, Van Noot!
„Van uwe en onze ziele!
„Ik daag voor God u in den dood,
„Om wie onschuldig vielen!”

De schaar' ontzet — de beulsknecht wacht,
En beeft van schrik en haaste; —
Eén wenk! het koord is aangebracht
Zóó viel ook d'allerlaatste!

Getuigen togen naar Van Noot,
Om d'afloop te vermelden;
Doch, hoe hun spraak en moed ontvlood!
Hoe doodelijk zij ontstelden!

Verwongen stond 's mans aangezicht;
Gods wraak was neergekomen,
En had terzelfden stond gericht!
Hem 't leven plots ontnomen.

Van Noot, nog slechts een uur geleên,
In volle kracht van 't leven,
Voor 's Konings Rechterstoel verscheen,
Om rekenschap te geven!

En weldra juichten klein en groot
In blijde feestgezangen:
„Geen nood, geen nood! Van Noot is dood!
„Hij heeft zijn loon ontvangen!”

Nog staat in Kaapstad dees zijn stoel,
Zijn stoel als Goddelijk teeken;
O, wend u af van 't boos gejoel,
En hoor den stoel slechts spreken!

OOM BERTUS.

HOTEL EN KOFFIEHUIS
VAN DEN VOLKSBOND
TBGEN DRANKMISBRUIK
Prinsengracht 120 — Den Haag

Logies en Consumptie
Goed en Goedkoop

Van S.S. met de tramlijnen 6 en 13,
van H.S. met de tramlijn 10 te
bereiken.

In Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

VROOM EN DREESMANN
ROTTERDAM

Binnenweg 100, hoogstraat
Jonkerfransstr. v. d. Iakstraat

SCHIETSCHIJVEN

Nieuw soort carton, verschillende modellen
uit voorraad leverbaar. f 4.50 per 1000.

Vraagt prijs en modellen bij

N.V. voorheen FIRMA GROENENDIJK
Slaghekstr. 90-94 Rotterdam Tel. 11386

WED. KNOX & DORTLAND

ANNO 1842
GOUDA
TELEFOON
2244 - 2245

BANKIERS
ASSURANTIE-BEZORGERS

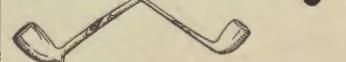
VAN NELLE'S

CITY
BAAI

ROOD

13ct PER HALF ONS

WEET U?

dat niets zoozeer de behaag-lijke rust bevordert als Uw **STEENEN PIJP** na den dag vol inspanning?

GOEDEWAAGEN'S
KONINKLIJKE FABRIEKEN
GOUDA

LANDSTORMER,

gehuwd, wegens bijzondere om-standigheden zonder betrekking gekomen, zoekt werkkring als concierge, huisknecht of zet-baas. Goed met paarden kunnen-de omgaan. Brieven onder lett. J.W.N. aan het Bureau van het Landstormblad.

N.V.
KONINKLIJKE
BEGEER
VOORSCHOTEN

LEVERANCIER
VAN DEN
BIJZONDEREN
VRIJWILLIGEN
LANDSTORM

DENKT OM DE
WERVING VAN
ONZE JONGE
DIENSTPLICHTIGEN

ROTTERDAMSCH E BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 21385 (2 lijnen)
Groene Hilledijk 129 - Telef. 55604

DEPOSITO Rente 1½—4½%
REKENING COURANT

Rente 2%

SPAARBANK Rente 3,6%
EFFECTEN - COUPONS

SAFE-LOKETTEN vanaf f3.— p.j.

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V.

AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM

Dagelijkse Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
Vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.

Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den Haag,
Tiel, 's-Hertogenbosch, Lobith v.v.
Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.

DE DIRECTIE.

HET LANDSTORMBLAD

ORGAAN TEN BEHOEVE VAN DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN
LANDSTORM, INSTITUUT TOT STEUN AAN HET WETTIG GEZAG

ABONNEMENTSPRIJS f1,50 PER JAAR - LOSSE NUMMERS 15 CENT

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 's-GRAVENHAGE

DANKBETUIGING.

Bij de herdenking van het 12½-jarig bestaan der Nationale Landstorm Commissie, mocht de Commissie een zoo groot aantal bliken van waardeering en sympathie ontvangen, dat het haar niet goed doenlijk is, deze alle persoonlijk te beantwoorden.

Inzonderheid de aangeboden huldeblijken van Vrijwilligers en Gewestelijke Commissiën hebben ons opnieuw het bewijs geleverd, hoe de voorbijgegane jaren een sterken band van saamhoorigheid en eensgezindheid hebben gevlochten tusschen de Nationale Landstorm Commissie en het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Gaarne maak ik daarom van het Landstormblad gebruik, om U allen mijn hartelijken dank en dien van mijn medeleden te betuigen voor de waardeering, welke de arbeid der Nationale Landstorm Commissie bij U heeft mogen ondervinden.

De Voorzitter der Nationale
Landstorm Commissie,

L. F. DUYMAER VAN TWIST.

EEN VAN DE 70.000.

De Heer C. v. d. Langenberg, een onzer Landstormers, uit de afdeling Boxtel, heeft — zoo men elders in dit blad leest — bij de huldiging van de Nationale Landstormcommissie, ter gelegenheid van haar 12½-jarig bestaan, Generaal Duymaer van Twist namens alle leden van den B.V.L. toegesproken en hem een herinnering aan dezen dag — een plaquette — aangeboden.

De Heer Duymaer van Twist verzocht v. d. Langenberg zijn zeer hartelijken dank aan alle Landstormers over te brengen . . .

Om deze taak te vervullen, moge Het Landstormblad hem de helpende hand bieden. Hier volgt zijn schrijven:

Aan alle Vrijwilligers van
den Bijzonderen Vrijwil-
ligen Landstorm.

Dankbaar voor de op mij gevallen keuze deel ik U mede, dat ik mij van de opdracht, om Zijne Excellentie Duymaer van Twist de plaquette op den 6den dezer te den Haag aan te bieden, zoo goed mogelijk heb gekwetend.

De Heer Luitenant-Generaal Duymaer van Twist zeide getroffen te zijn door onze daad, stelde dit op hoogen prijs en verzocht mij U allen zijn bijzonderen dank voor het geschenk te willen overbrengen, wat ik gaarne bij dezen doe.

Na de korte rustpauze van het herdenken van het 12½-jarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm het

ideaal met energie weer opgevat, voor wettige regeering, vorstin en vaderland: krachtig standgehouden!

C. v. D. LANGENBERG,
Landstormer.

Boxtel, 9 November 1931.

OM DEN TROON VAN ORANJE.

Door de Nationale Landstorm Commissie is op den dag, waarop het 12½-jarig bestaan dezer Commissie herdacht werd, het volgende telegram aan Hare Majesteit de Koningin gezonden.

Aan Hare Majesteit de
Koningin, 't Loo.

De Nationale Landstorm Commissie, heden herdenkende den dag, waarop zij vóór 12½ jaar werd ingesteld om leiding te geven aan de werving en consolidatie van het Instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, betuigt Uwe Majesteit, namens Gewestelijke Landstorm Commissiën, Plaatselijke Landstorm Commissiën en vrijwilligers, eerbiedige hulde en onverzwakte trouw.

De Voorzitter,
DUYMAER VAN TWIST.

Op dit telegram mocht het volgende schrijven worden ontvangen:

Het Loo, 8 November 1931.

Ingevolge de bevelen van Hare Majesteit de Koningin heb ik de eer de Nationale Landstorm Commissie Hoogstderzelve dank over te brengen voor de — mede namens de gewestelijke landstormcommissiën, plaatselijke landstormcommissiën en vrijwilligers — geuite gevoelens van hulde en trouw, bij de herdenking van den dag, waarop eerstgenoemde Commissie voor 12½ jaar werd ingesteld.

De Adjutant van Dienst
van H. M. de Koningin,
o/l. De Ordonnans-Officier
van H. M. de Koningin,
(w.g.) R. RÖMER.

STELLING VAN AMSTERDAM.

Vergadering Gewestelijke Landstorm
Commissie.

In een nagenoeg voltallige vergadering van de Gewestelijke Landstorm Commissie op 31 October 1931 in het Carlton Hotel te Amsterdam gehouden, is het lid van de 2e Kamer der S.G., de heer Mr. C. M. J. F. Goseling door den Voorzitter, Dr. I. H. J. Vos in een hartelijke toespraak tot lid van de Commissie geïnstalleerd.

Tot Overste Donck, den nieuw opgetreden commandant, die qualitate qua in de plaats van den Majoor de Veer zitting neemt in de Gew. Commissie, sprak de Voorzitter eveneens hartelijke woorden, waarbij hij de verwachting uitsprak dat de samenwerking tusschen Commandant en Gew. Commissie van even aangenamen aard zal blijven als tot dusverre het geval is geweest.

De Voorzitter van de Nationale Landstorm Commissie, Luit.-Generaal L. F. Duymaer van Twist was met den heer G. F. Boulogne mede ter vergadering aanwezig.

12½ jarig bestaan Gew. Landstorm Commissie Stelling van Amsterdam.

Naar aanleiding van verschillende vragen om het 12½ jarig bestaan van de Gew. Landstorm Commissie „Stelling van Amsterdam” feestelijk te vieren, wordt medegedeeld, dat eene dergelijke viering niet in het voornemen ligt van de Commissie.

De Commissie meent, dat het onder de tegenwoordige omstandigheden niet verantwoord is om de leden tot dat doel op extra uitgaven te brengen. Dit besluit is op de vergadering der Gew. Commissie, op 31 October 1931 gehouden, algemeen goedgekeurd.

EEN GEPAST ANTWOORD.

't Gebeurde tijdens de manoeuvres in den Gelderschen Achterhoek.

H. M. de Koningin inspecteerde de troepen en stelde verschillende vragen aan onze jongens.

Zoo vroeg Zij o.a. aan een soldaat van de Koloniale Reserve of het eten goed was, en kreeg hierop een bevestigend antwoord.

Toen Hare Majesteit gepasseerd was, maakte een burger, die vraag en antwoord gehoord had, de opmerking tot den soldaat: „Als het eten niet goed geweest was, had je dat toch niet durven zeggen.”

De soldaat keerde zich om en antwoordde met nadruk: „Als 't eten niet goed geweest was, had ik dat óók gezegd. *Het Nederlandsche leger stelt het volste vertrouwen in de rechtvaardigheid van zijn Vorstin.*”

BEZOLDIGING IN GEVAL VAN OPKOMST ONDER DE WAPENEN.

Zoo nu en dan blijkt, dat niet ieder er mede bekend is, dat de bezoldiging der vrijwilligers, voor het geval dat deze worden opgeroepen, volledig geregeld is. Inderdaad is deze regeling reeds bij de oprichting van den B.V.L. op afdoende wijze getroffen, nl.:

Soldij. Elke vrijwilliger ontvangt de soldij, verbonden aan zijn militairen rang. *Toelage per dag.* Behalve soldij, ontvangen de officieren een toelage per dag van f 5,40; alle andere vrijwilligers f 3,60 per dag.

Verhoogde toelage. Voor gezinshoofden, of hen, die daarmede gelijk gesteld kunnen worden geacht, wordt de toelage per dag verhoogd met f 1,80.

Kostwinnersvergoeding wordt volgens de bestaande regeling uitgekeerd. Bij de vaststelling der kostwinnersvergoeding wordt geen rekening gehouden met de bovenvermelde toelagen.

Pensioen. Van Rijkswege zal worden zorg gedragen voor een behoorlijke uitkeering bij eventueele invaliditeit of bij overlijden aan weduwen en weezen.

De officieele tekst der bepalingen omtrent het bovenstaande vindt de lezer afgedrukt op pag. 6 van dit nummer.

A. C. VAN DRIMMELEN †

Ons bereikte het bericht van het overlijden van den heer A. C. van Drimmelen, in leven oud-Burgemeester van Klundert en Eerevoorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie West-Brabant.

De Heer Van Drimmelen was in breeden kring geliefd wegens zijn zachtmoedige en vriendelijke bejegening dergenen, die met

DE KWALITEIT

van
een merk
rooktabak is
meer waard dan
fraaie verpakking
Als Ge een kwaliteit wilt rooken

**DIE NOOIT
VERVEELT**

neem dan direct
de beste van alle

hem in aanraking kwamen. Een goed vaderlander, een geloovig christen. Hij mocht den leeftijd van 77 jaar bereiken.

DRENTHE.

Benoemd tot Eerelid der Gewestelijke Landstorm Commissie „Drenthe”, de heer Mr. H. SMEENGE, Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

ONDERGRONDSCH.

Aan het nieuwe socialistische Tweede Kamerlid Ds. Faber worden sinds eenigen tijd geregeld, van persoonlijke vijandschap getuigende, schotschriften gezonden, welke zijn ingevouwen in een exemplaar van ons Landstormblad.

Ds. Faber heeft, geheel tegen de usantie, in de Kamer mededeeling gedaan omtrent dit anonieme gedoe.

Wij willen er slechts dit van zeggen, dat het misbruik, hetwelk van het Landstormblad wordt gemaakt, naar wij aannemen, door geen Landstormvrijwilliger geschiedt.

Landstormvrijwilligers strijden met open vizier.

Abonnementsgelden

DANKBETUIGING EN VERZOEK

Wij danken de talrijke lezers, die zoo vriendelijk waren om het abonnementsgeld ons per postwissel of per giro te doen toekomen.

Eerstdaags zal onzerzijds over het abonnementsgeld verhoogd met f 0,13 incassokosten bij onze overige abonné's per postquintantie worden beschikt.

Vriendelijk verzoeken wij, om verwarring te voorkomen, ons thans geen postwissels of girostortingen te doen toekomen.

Op hoogen prijs zal worden gesteld, indien onze abonné's het abonnementsgeld van te voren willen gereed leggen, opdat bij mogelijke afwezigheid een vergeefsche aanbieding kan worden voorkomen.

DE ADMINISTRATIE.

Een
Rijkdom
der Tropen!

GRONINGEN.

Het Landstormkorps „Groningen” hield op Zaterdag 10 Oct. 1931 op de banen achter de Infanterie-kazerne een zeer geanimeerd schietwedstrijd voor H.H. officieren op het pistool M. '25, eventueel gesteund door een serie van 10 schoten met het geweer M. '95.

De resultaten waren zeer goed te noemen. De prijzen werden gewonnen als volgt:

1e prijs Res. Majoor A. A. van Heerde met 72 punten (maximum aantal); 2e pr. Res. 1e Luitenant der Mil. Adm. N. J. v. d. Wal met 71 p.; 3e pr. Res. Kapitein L. J. Prins met 71 p.; 4e pr. Res. 1e Luitenant H. A. Turkstra met 70 p.; 5e pr. Res. 1e Luitenant P. Ployter met 69 p.; 6e pr. Res. 2e Luitenant A. J. Drenth met 68 p.; en 7e pr. Res. 1e Luitenant H. J. de Vries met 66 p.

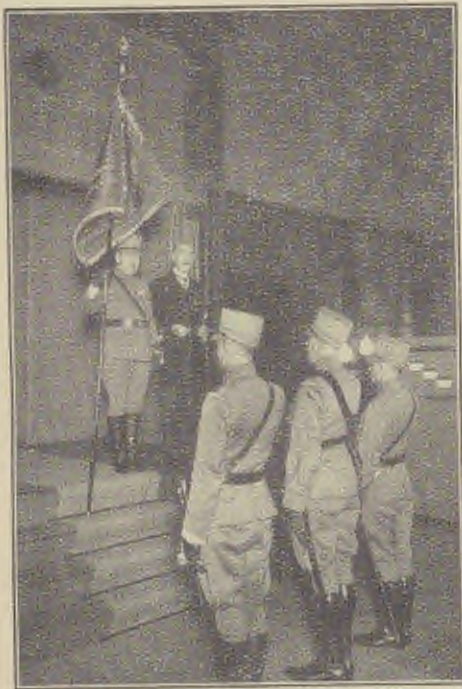
Onmiddellijk na afloop werden de prijzen met een toepasselijk woord op de hem eigen wijze door den Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie, den heer D. de Jonge, Res. Kapitein der Infanterie, in het café „Boschhuis” uitgereikt.

Het was een goede middag, die den kameraadschappelijke band, voor zover zulks nog noodig mocht zijn, hechter heeft gemaakt.

LANDSTORMKORPS „KENNEMERLAND”.

Aanbieding van een vaandel.

In de feestelijk versierde cantine van de Infanteriekazerne aan den Koudenhorn is, zooals wij vermeld vonden in de Oprechte Haarlemsche Courant van 30 October, door den voorzitter van de Gewestelijke Landstormcommissie Kennemerland een vaandel aangeboden aan het Landstormkorps Kennemerland. Bij deze plechtigheid waren onder anderen aanwezig: generaal Duymaer van Twist, voorzitter van de Nationale Landstormcommissie; luitenant Boulogne, secretaris van die commissie; luit.-kolonel Gorter, garnizoens-

commandant van Haarlem; de heer C. Maarschalk, burgemeester van Haarlem en eere-voorzitter van de Gewestelijke Commissie; benevens vele officieren en anderen.

De heer D. O. Norel, voorzitter van de Gewestelijke Commissie, opende de bijeenkomst met een woord van welkom aan den heer Duymaer van Twist, die twaalf en een half jaar deze nationale beweging heeft geleid, aan den heer C. Maarschalk, aan den commandant van het korps, overste Hartogh Heys van Zouteveen en aan de officieren en plaatselijke leiders der Afdelingen. Overste Hartogh, aldus spreker, heeft door zijn ijver nieuw leven in de plaatselijke commissies gebracht. Spr. hoopte, dat het hem gegeven mocht zijn, nog velen te bewegen, zich bij den Vrijwilligen Landstorm aan te sluiten. Tenslotte bracht de heer Norel dank aan degenen, die de aanschaffing van het

vaandel financieel mogelijk gemaakt hebben.

Kap. Eldermans, luit. Hooy en sergeant De Korte traden hierna met het vaandel naar voren. De heer Norel richtte zich nu tot overste Hartogh en zeide, dat het vaandel een symbool was voor de eenheid en de trouw van het regiment. Wat de vlag is op een oorlogsschip, is het vaandel voor het korps. Spreker reikte het vaandel over, de hoop uitsprekende, dat het nooit moge vallen in handen van hen, die de vijanden zouden zijn van de Koningin en van het wettig gezag.

Het vaandel bestaat uit een oranje fond, waarop een in goud uitgevoerde gekroonde W. en de wapens van Haarlem en van Kennemerland voorkomen.

Nadat alle aanwezigen staande de eerste twee coupletten van het Wilhelmushadden gezongen, dankte overste Hartogh voor het fraaie vaandel, een waardevol bezit, dat de saamhorigheid en den groei en den bloei van het korps zou bevorderen en voor de eer waarvan allen zoo noodig zouden strijden.

Na een driewerf hoera op de Koningin wenschte de heer C. Maarschalk het korps geluk met het nieuwe vaandel. „De overheid vertrouwt op uw steun in moeilijke tijden. God verhoede, dat uw taak meer behoeft te zijn dan voorbereiding.”

Ook de heer Duymaer van Twist bood zijn gelukwensen aan en zeide, dat de Landstormbeweging meer en meer belangstelling onder de ingezetenen krijgt. „Wij beleven”, aldus spr., „thans slechte tijden, maar wat ook valt, de Landstorm staat pal. Wij laten den moed nooit zinken, wij zijn ten allen tijde bereid het recht en het gezag te helpen handhaven.” Spr. dankte den heer Norel voor hetgeen hij voor den Landstorm heeft gedaan en wees tenslotte op de preventieve beteekenis van den Landstorm. Met een driewerf hoera op het vaderland besloot spreker zijn rede.

Nadat de heer Norel nog de nieuwe leden had toegesproken, was de plechtigheid ten einde.

LANDSTORMKORPS „DE IJssel EN VOLLENHOVE”.

Door het Landstormkorps „De IJssel en Vollenhove” werd op 17 October jl. eene vergadering gehouden voor officieren, die in geval van mobilisatie van den B.V.L. een commando zullen vervullen als bataljons- of compagniescommandant. Tevens waren daarbij aanwezig de luitenant-adjudanten en verplegingsofficieren.

Op deze vergadering werd door den Korpscommandant, Luitenant-Kolonel Van Tienhoven, behandeld: de mobilisatie van het Korps, de daaruit voortvloeiende handelingen en te nemen maatregelen.

Met zeer veel animo werd het verhandelde besproken en waar noodig de vereischte toelichting gegeven. Een 26-tal officieren nam aan deze vergadering deel.

De bijeenkomst werd bijgewoond door den Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „De IJssel”, Res. Kolonel b. d. N. J. Lavaleije.

FRIESLAND.

Gaarne deelen wij nog mede, dat het aardige verslag van den Noord-Frieschen Landdag, opgenomen in ons vorig nummer, is ontleend aan de Nieuwe Dockumer Courant.

WEST-BRABANTSCH VERBAND.

Jaarvergadering van plaatselijke leiders te Achtmaal.

Op Woensdag 28 Oct. werd te Achtmaal, gemeente Zundert, onder voorzitterschap van den Heer van Campen, burgemeester van Dinteloord en Fijn-aart, de jaarlijksche algemeene vergadering van plaatselijke leiders van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in West-Brabant gehouden.

Van de 45 afdelingen waren 39 vertegenwoordigd. Als nieuw lid van de Gewestelijke Landstormcommissie werd geïnstalleerd dhr. C. Dane Gzn., te Willemstad, lid van de Prov. Staten van N.-Brabant.

In de vergadering, die een zeer geanimeerd verloop had, werden verschillende zaken betreffende de consolidatie, propaganda, schietoefeningen en wedstrijden enz. besproken.

Het prachtige, nieuwe Korpsvaandel, tot welks aanschaffing alle vrijwilligers van het Verband hebben bijgedragen, werd der vergadering getoond en met een spontaan aangeheven „Wilhelmus” begroet.

Besloten werd in Mei 1932 te Bergen op Zoom een Landdag te houden, zoo mogelijk in samenwerking met het Zeeuwsch Verband.

Na een zeer geanimeerde rondvraag, waarbij de steeds ijverige secretaris der Gew. Landstormcommissie, de Zeer Eerw. Heer Pastoor van Genk, alle gewenschte inlichtingen gaf, werden eenige films vertoond.

ZUID-HOLLAND: WEST.

Het sluitstuk van de installatie-commissie. Aanbieding van het geschilderd portret van den Voorzitter der Nationale Landstormcommissie, op 14 November 1931.

In het Gebouw van het Landstormkorps Zuid-Holland: West, te 's-Gravenhage, is namens de installatie-commissie van dit Landstormkorps het door Gerard Van Hove vervaardigde schilderij van den voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, den Luitenant-Generaal L. F. Duymaer van Twist, aangeboden.

De plechtigheid geschiedde in tegenwoordigheid van Minister Deckers en mevrouw, Generaal Duymaer van Twist en mevrouw, leden van de Nationale Landstorm Commissie en de Gewestelijke Landstorm Commissie en voorts nog verschillende andere militaire autoriteiten.

De schilder Gerard Van Hove was eveneens aanwezig.

Kapitein C. Boissevain hield een toespraak, waarin hij dank bracht aan den schilder en als laatste werk van de installatie-commissie het portret van Generaal Duymaer van Twist aanbood.

Generaal Duymaer van Twist sprak vervolgens woorden van dank en wakte

overigens op met het Landstormwerk voort te gaan.

Namens Zuid-Holland: West, aanvaardde de Majoor J. P. Boots de schilderij als een personificatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De afdeling 's-Gravenhage.

Zooals bekend, is de afdeling 's-Gravenhage in vijf districten verdeeld. Wij mogen namen en adressen van heeren Plaatselijke Leiders van deze districten hier nog eenmaal laten volgen:

Centrum: Res. Majoor G. F. van Hoogenhuyze, Laan van Meerdervoort 399.

Sportkwartier: Res. Kapitein J. Kruls, Larixlaan 42.

Scheveningen: Res. Kapitein Th. L. S. Leistikow, Sneeuwbalstraat 128.

Laakkwartier: Res. 1e Luit. R. Bordewijk, Fijnjekade 15.

Boschkwartier: Res. 1e Luit. Mr. G. H. L. Arriëns, Van Hoytemastraat 44.

De winteractie van de afdeling 's-Gravenhage is ingezet met vergaderingen in de vijf districten, die alle — zonder onderscheid — uitnemend zijn geslaagd. In ieder dezer samenkomsten spraken andere sprekers, met uitzondering van den heer Zandberg, den Secretaris en motorische kracht van de Haagsche afdeling, die in ieder dezer wijkvergaderingen een goed-opbouwend woord heeft gesproken.

Wij noemen den heer Zandberg met opzet, om mede in herinnering te brengen, dat hij dezer dagen in den kring der Plaatselijke Commissie op feestelijke wijze gehuldigd is, omdat hij 12½ jaar Secretaris van de Haagsche afdeling was.

Wij hebben dien avond tot ons leedwezen niet mee kunnen maken, maar bieden hem hier — ook al ging een donkere wolk over zijn huis heen — onzen hartelijken dank aan voor de stuwkracht, die hij steeds voor de Haagsche afdeling heeft willen zijn.

Algemeen verzoek.

Aan onze leden, die een formulier ter invulling kregen, noodzakelijk voor een goede registratie, mogen wij wel verzoeken dit vooral terug te zenden, desnoods gedachtig aan 't welbekende „Beter laat dan nooit!”

Treilerweg 66,
Scheveningen.

D. J. KARRES,
Secr. Z.H.W.

AARLE-RIXTEL.

De op 18 October jl. georganiseerde onderlinge jaarlijksche schietwedstrijd van de afdeling Aarle-Rixtel mocht zich in groote deelname verheugen.

Op 31 October d.a.v. zijn de prijzen uitgereikt door den Pl. Leider, den heer Fr. Rutten. De Voorzitter der Plaatselijke Commissie sprak tevens eenige toepasselijke woorden.

Na de prijsuitreiking bleef men nog eenige uren gezellig bijeen.

RADIO LUISTERAVOND VOOR DEN B. V. L.

Woensdag 27 Januari is uitgekozen voor het organiseren van een Radio-uitzendavond, teneinde de plaatselijke afdelingen in de gelegenheid te kunnen stellen LUISTERBIJENKOMSTEN te be'eggen. De uit te zenden vergadering zal gehouden worden in het CONCERTGEBOUW TE AMSTERDAM voor de vrijwilligers van het Landstormkorps „Stelling van Amsterdam.” Het ligt in de bedoeling dien avond een viertal voorname sprekers het woord te doen voeren en een programma van nationale liederen en muziek ten gehore te brengen. De afdelingen worden opgewekt tijdig de noodige voorbereidingen te treffen.

Hierboven: De Plaatselijke Landstormcommissie te Poeldijk, onder voorzitterschap van Deken G. M. Maat. Hiernaast: Landstormdag te Poeldijk op 15 October 1931.

SCHIETWEDSTRIJD ZUIDHORN.

Op 17 November werd door de afdeling van den B.V.L. hier ter plaatse een geanimeerde schietwedstrijd gehouden in de zaal van den heer Bennema. Dank zij het vlotte verloop was men in staat 20 patronen per man te laten verschieten, terwijl op de geluksbaan drie schoten per man werden gelost. Voor dit laatste was een haas als prijs beschikbaar gesteld door den heer Bennema. Behalve diverse leden waren ook aanwezig Burgemeester de Vries, Voorzitter Pl. Commissie, de heer Rozema, lid van idem, Overste Kamerling en Kapitein de Jonge. Daar de plaatselijke leider, luitenant Wijdeveld dezen avond afscheid nam, voerden verschillende heeren het woord.

De rij der sprekers werd geopend door Overste Kamerling, die de B.V.L.-ers herinnerde aan hun belofte in verband met den nood der tijden en enkele zeer waardeerende woorden sprak aan het adres van den heer Wijdeveld. Daarna reikte Kapitein de Jonge een brevet van scherpshutter uit, waarna de uitdeeling der prijzen volgde. Deze vielen ten deel aan: 1. H. Sennema, 183 punten; 2. I. van Til; 3. P. Staal; 4. M. Bennema; 5. J. W. Luth; 6. J. Kooistra en voor de geluksbaan: J. Nijland.

Daarna richtte de Kapitein het woord tot den heer Wijdeveld, dien hij schetste als iemand die steeds vol ijver voor den B.V.L. gewerkt had zoowel hier als elders. Hij overhandigde hem mede namens Overste Kamerling een paar prachtige Japansch koperen vazen. De heer Wijdeveld dankte voor dit blijk van waardeering. Hierna installeerde de kapitein de Jonge den vaandrig Hankema als nieuwe plaatselijke leider, waarna de heer I. van Til namens de afdeling den heer Wijdeveld een fraaie sigarenkist aanbood. Bewogen dankte de heer Wijdeveld voor deze blijvende herinnering. Nadat hierna de nieuwe leider enkele woorden had gesproken, nam Burgemeester de Vries het woord. Hoewel Nederland een rustig en kalm land was vergeleken bij sommige zijner buren, kon spreker toch niet nalaten in verband met den ernstigen economischen toestand de B.V.L.-ers de voordeelen voor te houden die de B.V.L. aan de regeering en daarmee middellijk ook aan de Burgemeesters biedt. Hij wakte hen daarom op steeds trouw te blijven aan den B.V.L. Ook de Burgemeester bracht nog naar voren hoe de vertrekkende Pl. Leider, de 1e Luitenant Wijdeveld niet alleen hoog stond aangeschreven bij den B.V.L., doch ook bij de bevolking van Zuidhorn. Hij wenschte hem in zijn nieuwe hertrekking van leeraar te Hilversum alle goeds. Hierna werd de vergadering gesloten door Kapitein de Jonge.

Res. Luit.-Kol. C. M. Donck, de nieuw opgetreden Commandant van het Landstormkorps „Stelling van Amsterdam”.

BEDUM.

In het gebouw Concordia had onder leiding van Kapt. De Jonge een schietwedstrijd plaats van de afdeling Bedum.

Van de scherpshutters behaalde een prijs F. Wiersma, met 91 p.

Van de eerste klas schutters: H. Klooster met 97 p., J. Oudman, met 91 p., S. Ubels, F. Dijkstra, en G. Groenewold, ieder met 88 p.

Van de tweede klas schutters: S. Winter met 77 p., D. Brouwer met 75 p. en K. Walraven en H. Oudman, ieder met 74 p.

Na afloop van dezen goed bezochten wedstrijd werden de prijzen door Kapt. De Jonge, met een toepasselijk woord uitgereikt.

Bekend werd gemaakt, dat de volgende wedstrijd zal worden gehouden in December.

TILBURG.

Zaterdag 26 September werd voor deze afdeling een schietwedstrijd georganiseerd, waaraan door ruim 50 schutters werd deelgenomen. De prijzuitreiking vond plaats op 14 October d.a.v.

Aanwezig waren: de Korpscommandant J. G. Lutz, de Voorzitter der Pl. Comm. Burgemeester Dr. Vonk de Both, Burgemeester van Beek en de Heer L. B. M. van Agt, resp. Voorz. en Secr. der Gew. Comm., Rector Mackelenbergh, Wethouder van de Mortel, J. van Rijen, Lid Ged. Staten, E. J. H. Schut, Secr. Vereeniging „Ons Leger” en Van Haaren, Voorzitter N.-Br. Chr. Boerenbond.

Na een openingswoord van Luitenant Bax hield Burgemeester Vonk de Both een boeiende redevoering. Kolonel Lutz reikte vervolgens de behaalde prijzen aan de winnaars uit. Een brevet voor scherpshutter werd verstrekt aan den Luitenant Bax en aan de heeren Trier, Pulskens en Donders.

Ook Burgemeester van Beek sprak de vergadering toe.

Na de pauze werden enkele films vertoond, waarna het slotwoord werd gesproken door den Res. Kapitein A. Rompelman.

DUBBELDAM.

Donderdag 8 October jl. was de afdeling Dubbeldam van den B.V.L. in feestvergadering bijeen.

De Voorzitter, de Heer H. E. van der Leeden, opende de vergadering met een hartelijk woord van welkom en reikte daarna de prijzen van de op 15, 22 en 29 Augustus jl. gehouden schietwedstrijden uit.

Hierna hield de Luitenant Groenendijk een gloedvolle propaganda-rede.

Een brevet van Koningsschutter werd uitgereikt aan J. J. de Jong en brevetten van scherpshutter aan C. H. van Efferen, A. Brand, J. van Gemert, C. A. Billet en W. van der Laan. De door de afdeling Dubbeldam beschikbaar gestelde zilveren beker werd uitgereikt aan den hoogsten korpschutter G. J. Groeneveld.

De Chr. Gem. Zangvereniging „Soli Deo Gloria” verleende op dezen avond hare medewerking.

ZWOLLE.

De Plaatselijke Landstorm Commissie te Zwolle is thans als volgt samengesteld: Ds. H. A. Munnik, Voorzitter. Leden: R. G. A. Z. Baron Van Haersolte, J. P. Jongejan, G. J. v. d. Noordaa, R. Steenstra, R. J. J. M. Tellegen, Ds. H. Visser, Pastoor A. B. Weenink en H. D. v. d. Kouwe, Plaatselijke Leider.

SUAWOUDE-TIETJERK.

Bovengenoemde afdeling hield op 19 October jl. haar jaarlijkschen schietwedstrijd. De uitslag is:

Scherpschutters: 1. G. van der Veen; 2. D. van der Veen.

Schutters 1e klasse: 1. L. Baron; 2. E. Bergsma; 3. B. v. d. Meulen; 4. G. Visser. Schutters 2e klasse: 1. A. Bosma; 2. H. Huizinga; 3. M. Pikestra.

De prijzen werden door den Pl. Leider uitgereikt, waarna de Propagandist L. Heukels nog enkele hartelijke woorden tot de aanwezigen sprak.

HOEVELAKEN.

Zaterdag 3 October werd voor deze afdeling een onderlinge schietwedstrijd gehouden, waarvan de uitslag is:

Klasse A: 1. P. Bakker, 2. S. Kuitert, 3. J. Gasenbroek. Klasse B: 1. K. Davids, 2. S. Kapenga, 3. J. Muller.

De prijzen werden door den heer Burgemeester Woldringh met een toepasselijk woord uitgereikt.

DORDRECHT.

Op Donderdag 12 November hield de afdeling Dordrecht een goed geslaagde bijeenkomst, onder leiding van den Voorzitter, Ds. Gravendijk, die een inleidend woord sprak.

Herdacht werd het overleden lid der Pl. Comm. Jos. Cohen. In de ontstane vacatures zijn thans als nieuwe leden der Pl. Comm. benoemd de Heeren Jac. Duits en G. J. Groeneveld.

De schietprijzen werden door den Korpscommandant, Majoor W. J. M. Linden, uitgereikt.

Door Luitenant Groenendijk werd daarna een kernachtige toespraak gehouden.

De vergadering werd door muzikale medewerking opgeluisterd.

C. M. VAN DIEMEN
DORDRECHT

VAANDELS - BEKERS
MEDAILLES - VLAGGEN

Vervaardiger der Regimentstvaandels, dus

Nederlands Beste Adres

GROEDE.

Op 1 November werd de jaarlijksche schietwedstrijd gehouden voor de leden van den B.V.L., Afdeling Groede, welke werd bijgewoond door den Burgemeester, den Heer Wagtho.

Prijswinnaars waren: 1. D. Verpoorten; 2. P. Casteleijn; 3. J. Tack.

Na afloop werden de prijzen met een kernachtig woord door den Voorzitter uitgereikt.

Iedere Afdeling zorgt
in de wintermaanden
minstens één Land-
stormfilm vond te or-
ganiseeren.

.....

Ieder Vrijwilliger
moet in het bezit zijn
van een gestempeld
legitimatiebewijs.

Het nieuwe vaandel voor de afdeling Poeldijk.

DE NATIONALE LANDSTORM-COMMISSIE IN HET KOPER

DE BIJZONDERE VRIJWILLIGE LANDSTORM UIT ZIJN WAARDEERING VOOR HET WERK DER NATIONALE LANDSTORM-COMMISSIE

GENERAAL DUYMAER VAN TWIST OP ONDUBBELZINNIGE WIJZE GEHULDIGD.

„Waar het pas geeft, wil ik gaarne, óók met de pen, de zaak van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm dienen.”

Dr H. COLIJN,
Minister van Staat.

„Ik wil den B.V.L. hoofdzakelijk gelukwenschen, omdat het gelukt is, leiding te geven aan een groep Nederlanders, machtig door hun aantal, maar vooral machtig door den nationalen geest, die in hen leeft, een zoo bijzonderen geest, dat deze mannen bereld zijn, om „als het moet” met terzijdestelling van elk persoonlijk belang hun geheele wezen in te zetten ter bescherming van hetgeen zij met ons beschouwen als de heiligste belangen van ons Nederlandsche volk.”

Luitenant-Generaal
E. F. INSINGER,
Commandant
van het Veldleger.

„Generaal Duymaer van Twist was van den beginne af steeds de ziel, de motor dezer nationale beweging”.

Mr. F. J. D. C. EGTER
VAN WISSEKERKE,
Burgemeester van Brielle.

„Ook betuig ik U, Excellentie Duymaer van Twist, namens het geheele leger van Landstormers, onzen oprechten, welgemeenden dank voor de offeringen, moeite en arbeid, die U zich getroostte gedurende Uw 12½-jarig voorzitterschap der Nationale Landstormcommissie. Waar het gold den Landstorm, daar was ook de generaal.”

C. v. D. LANGENBERG,
„één van de 70.000”.

Op Vrijdag 6 November is het 12½-jarig bestaan van de Nationale Landstormcommissie op eenvoudige wijze herdacht, een herdenking, die zich bepaalde tot een ontvangst in Huize „Voorhout” te 's-Gravenhage van de vertegenwoordigers der Gewestelijke Landstormcommissiën. Uit den aard mocht aan deze receptie niet te veel ruchtbaarheid gegeven worden — want als ze *allen* opgekomen waren, die het werk van de Nationale Landstormcommissie waardeeren, als ze er *allen* geweest waren, die de nationale betekenis van den heer Duymaer van Twist verstaan voor de nationale zaak van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm — ja al was er slechts een tiende gedeelte van dit aantal opgekomen — deze receptie zou ontwaard zijn in een monster-meeting, die zeker in deze tijden niet gewenscht

Mr. F. J. D. C. Egter van Wissekerke.

zou zijn — en allerminst de goedkeuring van den Heer Duymaer van Twist zou hebben weggedragen.

De herdenking is dus sober gehouden, al heeft bij de gelukwenschen aan de Nationale Commissie de huldiging van den voorzitter dezer Commissie niet kunnen ontbreken. Dat kon dan ook niet anders, en was volkomen gerechtvaardigd!

Want — wij herhalen hier de woorden op dezen dag gesproken door „één van de 70.000”: „Waar het gold den Landstorm, daar was ook de Generaal!”

De receptie dan had plaats in Huize „Voorhout”.

Een ware zwerm van telegrammen vertolkte de gevoelens der Landstormafdeelingen.

selijk Adjudant van 's-Gravenhage.

Van de Nationale Landstormcommissie waren aanwezig de eere-voorzitter Minister van Staat Dr. H. Colijn, de voorzitter, Luitenant-Generaal L. F. Duymaer van Twist, Mr. A. G. A. Ridder van Rappard, de Inspecteur van den Vrijw. Landstorm, Luitenant-Generaal J. H. Borel, adjudant i.b.d. van H. M. de Koningin, vergezeld van Heeren Officieren van de Inspectie van den Landstorm, Luitenant-Kolonel J. A. J. M. Schotman, de Kapiteins L. H. Kraak, J. F. H. Israël en A. J. J. M. Lohmeyer en de Secretaris van de Nationale Landstorm Commissie de Heer G. F. Boulogne. Bij deze namen mogen wij direct voegen dien van den Heer G. van Sitteren, administrateur van de Nationale Landstorm Commissie en van Res. Majoor K. A. van Schelven, leider van de Nat. Noodhulporganisatie.

Van de Nationale Commissie heeft verder op den dag van zijn belangstelling

Van de Gewestelijke Commissie „Drenthe” de Heeren J. Knoppers, Voorzitter, Mr. E. I. F. de Bruyn, Secretaris, Res. Luitenant-Kolonel Ds. C. van den Nieuwenhuizen, Commandant en Burgemeester van Vledder J. Kooiman.

Van de Gewestelijke Commissie „Twente” Res. Luit.-Kolonel J. W. C. C. Tücker, Voorzitter, tevens Commandant, en de Heeren J. Wynia, Secretaris en J. W. Katerberg.

Van de Gewestelijke Commissiën „de IJssel” en „Vollenhove” de Heeren N. J. Lavaleye, Voorzitter, J. M. Baron van Boecop, Vice-voorzitter en P. A. J. van Tienhoven, Commandant.

Van de Gewestelijke Commissie „Veluwe” de Heeren Ds. A. Hoeneveld, Voorzitter, J. Wijnne, Secretaris, Res. Luit.-Kolonel C. J. C. Janssen, Commandant en D. G. Sanders.

Van de Gewestelijke Commissie „de Veluwzoom” de Heeren Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell, Voorzitter, Res. Luit.-Kolonel W. van Ingen Schouten, Secretaris en W. J. Tijl, Majoor b.d.

Van de Gewestelijke Landstormcommissie „Nieuwe Hollandsche Waterlinie” de Heeren J. H. Th. O. Kettlitz, Voorzitter, Generaal O. Bueno de Mesquita, Mr. J. G. A. van Geldorp Meddens, Secretaris, Res. Majoor M. Barrik Bles, Commandant.

Van de Gewestelijke Commissie „Stelling van Amsterdam”, de Heeren Dr. I. H. J. Vos, Voorzitter, Res. Majoor K. L. Schell, Secretaris en Res. Luitenant-Kolonel C. M. Donck, Commandant.

Van de Gewestelijke Commissie „Kennemerland” de Heeren D. O. Norel, Voorzitter, Kapitein C. Eldermans, Secretaris en Res. Luit.-Kolonel P. S. Hartogh Heys van Zouteveen, Commandant.

Van de Gewestelijke Commissie „Alkmaar” de Heeren Burgemeester S. M. Middelfhoff, Voorzitter, P. J. Oolders, Secretaris.

Van de Gewestelijke Commissie „Zuid-Holland: West” de Heeren J. M. Krijger, Voorzitter (die later op den dag van zijn belangstelling deed blijken), D. J. Karres, Secretaris, L. G. Royaards, Penningmeester, Res.-Majoor J. P. Boots, Commandant, R. Bordewijk, Constant Boissevain, Luit.-Kol. b.d. G. S. Donker, J. J. Ekebus en de Heer E. L. Graaf van Limburg Stirum.

Van de Gewestelijke Commissie „Gouda” de Heeren J. Dercksen H.M.zn., Voorzitter, Mr. J. L. J. A. van Mechelen, Secretaris en Res. Luit.-Kolonel H. C. van Cappelle, Commandant.

Van de Gewestelijke Commissie „Rotterdam” de Heeren Res. Luit.-Kolonel H. C. van Cappelle, Voorzitter, tevens Commandant, Res. Luit.-Kolonel A. C. de Neeve, Vice-voorzitter, F. D. van der Mast, Secretaris en P. van der Steeg.

Van de Gewestelijke Commissie „Dordrecht” de Heeren P. L. de Gaay Fortman, Voorzitter, J. A. J. Jansen, eerste Secretaris, A. Groenendijk, tweede Secretaris-penningmeester en Res. Majoor W. J. M. Linden, Commandant.

De Generaal Insinger-beker.

Wie er waren.

Van hun belangstelling gaven dien middag blijk de Minister van Defensie, Mr. Dr. L. N. Deckers, oud lid van de Nationale Landstorm Commissie, vergezeld van zijn adjudant den Kapitein van den Generalen Staf G. J. M. van Weel, de Commandant van het Veldleger, Luitenant-Generaal E. F. Insinger, vergezeld van zijn adjudant Kapitein D. J. Oosterink, Luitenant-Generaal P. J. van Munnekrede, Luitenant-Kolonel Jhr. J. T. Alting van Geusau, als vertegenwoordiger van den Commandant der 1e Divisie, Kolonel S. G. N. Nauta Pieter, als w.n. Garnizoenscommandant van 's-Gravenhage, vergezeld van den Heer E. C. C. W. L. Baron van Heeckeren van Brandsenburg, eerste luitenant, Plaats-

blijk gegeven de Heer J. R. Snoeck Henkemans, terwijl de Heer A. N. Fleskens, eveneens lid van de Nationale Landstorm Commissie, zeer tot zijn leedwezen niet aanwezig kon zijn.

Afgevaardigden van alle Gewestelijke Commissiën.

Van alle Gewestelijke Commissiën waren afgevaardigden aanwezig, om getuige te zijn van de huldiging van den Heer Duymaer van Twist.

Van het Friesch Nationaal Comité de Heeren T. Nauta, Voorzitter en L. Heukels Nzn., Secretaris.

Van de Gewestelijke Commissie „Groningen” de Heeren J. Buiskool, Voorzitter en D. de Jonge, Secretaris.

Luit.-Gen. E. F. Insinger.

De plaquette, namens de vrijwilligers aangeboden, werd vervaardigd door den beeldhouwer A. Termote.

Van de Gewestelijke Commissie „Monden der Maas”, afdeling Voorne en Putten, de Heeren Mr. F. J. D. C. Egter van Wissekerke, Voorzitter, J. van der Wal, Secretaris en Res. Luit.-Kolonel W. G. van Hoogenhuysse, Adjudant i.b.d. van H. M. de Koningin, Commandant; afdeling Goeree en Overflakkee de Heeren L. J. den Hollander, Voorzitter en A. A. Hogeweg, Secretaris.

Van de Provinciale Commissie „Zeeland” de Heeren P. G. Laernoës, Secretaris en Res. Luit.-Kolonel H. Bierman, Commandant.

Van de Gewestelijke Commissie „West-Brabant” de Heeren A. van Campen, Voorzitter, Pastoor Jos. van Genk, Secretaris, Res. Kapitein P. W. M. Asselbergs, Commandant.

Van de Gewestelijke Commissie „De Meijerij” de Heeren F. W. van Beek, Voorzitter, L. B. M. van Agt, Secretaris, Res.-Kolonel J. G. Lutz, Commandant en Ds. J. A. van Selms.

Van de Gewestelijke Landstormcommissie „Limburg” Jhr. J. A. I. H. Graafland, Secretaris en Res.-Kolonel J. E. L. Haenecour, Commandant.

Ten slotte van de Landstormcommissie uit de Nationale Vereeniging „Pro Rege” de Voorzitter, Ds. T. J. Hagen.

Nog werden opgemerkt Luit.-Kolonel B. ten Broecke Hoekstra, Commandant van het Landstormkorps Motordienst, de Heeren J. J. C. van Dijk, lid van de Tweede Kamer, Oud-Minister van Oorlog, R. A. den Ouden, Majoor Gen. Staf C. P. Brückel, Directeur van de Militaire Verkenningen, Luitenant-Kolonel P. W. Best, Directeur van het Etappe- en Verkeerswezen tevens Commandant van het Landstormkorps Spoorwegdienst, vergezeld van den Kapitein N. Tibo, de Heeren A. Pieters, Referendaris aan het Departement van Binnenlandsche Zaken en Landbouw, J. Kruls, namens de Vereeniging van Reserve-officieren, P. van Rees, Burgemeester van Papendrecht, Oud-Secretaris der Nationale Landstorm Commissie en J. P. Pot en F. F. Hubrecht, vertegenwoordigers der Economische Studenten Organisatie.

Rede Mr. Egter van Wissekerke.

Even 3 uur nam Mr. F. J. D. C. Egter van Wissekerke, Burgemeester van Brielle, het woord. Hij zeide dat de dag van 7 November, op welken voor 12½ jaar de Nationale Commissie in werking trad, zeker niet ongemerkt voorbij mocht gaan. Dit hebben de Gewestelijke Commissiën in den lande begrepen, en aan mij — aldus de spr. — als een der oudste Voorzitters in ancienniteit, van de „Monden van de Maas”, afdeling Voorne en Putten, viel de eer te beurt de tolk dier Commissies te zijn.

Spr. erkende gaarne, dat het Instituut van den B.V.L. zich verheugt in de sympathie van alle ordelievende Nederlanders, — en dat aan den anderen kant voor ditzelfde Instituut wordt gevreesd door hen, die op revolutie willen aansturen. Het Instituut van den B.V.L. heeft zich snel ontwikkeld. Spr. herinnerde aan de dagen van November 1918, toen het er vooral in onze groote steden, bedenkelijk uitzag. Maar — zooals bekend — de voorgenomen revolutie werd in hare eerste pogingen bedwongen. Toch bleven revolutionnaire woelingen in de naburige landen aanhouden. Waakzaamheid bleef dus geboden, en zoo kwam het plan naar voren om te behouden, wat in November 1918 verkregen was, niet alleen te behouden een korps van Vrijwilligers, waarop onder alle omstandigheden te rekenen viel, maar dit uit te breiden en geheel te organiseren op vaster basis. Met instemming der Regeering werd een voorloopige Commissie gevormd; om dit plan uit te voeren. Plaatselijke Commissiën verzezen overal in den lande. Centrale leiding bleek echter noodzakelijk, en daarom stelde de Regeering op 3 Mei 1919 de Nationale Landstormcommissie in, welke zich op 7 Mei 1919 constituueerde. Spr. ging den groei van het Instituut na. Bedroeg het aantal vrijwilligers in 1919 pl.m. 16000 man, thans is het aantal van 70.000 reeds overschreden, georganiseerd in 19 Landstormkorpsen en 1216 plaatselijke afdelingen.

Spr. herdacht het heengaan van Prof. Mr. P. A. Diepenhorst als lid van de Nationale Commissie, die zich door drukke werkzaamheden genoodzaakt zag voor dit lidmaatschap te bedanken, terwijl Mr. Deckers aftrad, in verband met zijn benoeming tot Minister van Defensie. In zijn plaats trad op de Heer A. N.

Fleskens. Als Inspecteurs van den Vrijwilligen Landstorm, qualitate qua lid der Commissie, hadden daarin zitting Kolonel G. E. A. Fabius tot 1920, Generaal-Majoor J. L. ten Bosch tot 1923, Generaal-majoor G. W. Fris tot 1926, waarna Luitenant-Generaal J. H. Borel deze betrekking vervult.

De eerste Secretaris bij de Commissie was de Heer P. van Rees; hij werd in 1921 opgevolgd door den Res. 1e luitenant der Artillerie, den Heer G. F. Boulogne, dien spr. noemde „de rechterhand van den Voorzitter.”

Dan schetste spr. de verdiensten van den Voorzitter, Luitenant-Generaal Duymaer van Twist. Hij was van den beginne af de ziel, de motor der Nationale beweging!

Het instituut uit den nood geboren, mag niet verdwijnen zoolang er geen zekerheid bestaat, dat revolutiepogingen uitgesloten zijn . . .

Om aan de dankbaarheid, die bij allen leeft, uiting te geven, bood spr. den Voorzitter een fraaien voorzittershamer aan en aan de leden der Commissie, den Min. van Defensie Dr. Deckers en den eere-voorzitter Dr. Colijn ieder een mooien inktkoker met zilveren beslag, voorzien van het devies der nationale commissie „Als 't moet”.

Spr. uitte den wensch, dat het bestuur van de Landstormcommissie nog vele jaren moge blijven in dezelfde handen tot heil van Vorstenhuis en vaderland. Spr. wees er op, hoe het Instituut zich verheugen mag in de bijzondere sympathie van H. M. de Koningin, blijkens Haar uitlatingen, toen Zij 6 Sept. 1923 een deputatie van den B.V.L. in Haar paleis te Amsterdam ontving.

Hare Majesteit — zoo bracht spr. in herinnering — zeide toch onder meer: „Tot stand gekomen als spontane uiting

HOTEL BLOEMINK,
APELDOORN
GEVESTIGD SEDERT 1847
Fraai gelegen aan de Loolaan
bij het Kon. Paleis en bosschen

van den drang van zeer velen om zich ter beschikking te stellen van de overheid, heeft de Bijzondere Vrijwillige Landstorm terstond zijn levensvatbaarheid bewezen. Weest verzekerd, dat de trouw en vastberadenheid, welke gij door persoonlijke opoffering met de daad getoond hebt, door Mij en allen, die het wel meenen met het Vaderland, hoogelijk gewaardeerd wordt”.

Spr. wilde dan ook niet eindigen alvorens Haar te gedenken rond wier troon zich allen scharen die prijs stellen op het behoud van ons Vorstenhuis, op het behoud van onze vrijheid. Spr. besloot met een: Leve H. M. de Koningin — en ik voeg hier aan toe — leve de Bijz. Vrijw. Landstorm, met zijn krachtig bestuur! . . .

Een driewerf „Hoera!” bezegelde deze slotwoorden.

De tolk der 70.000.

Als tolk der 70.000 Landstormers sprak een Landstormer uit de afdeling Boxtel van den B.V.L., de Heer C. v. d. Langenberg.

Hij sprak ongeveer als volgt:

Excellentie,

Met vreugde vernamen wij, dat het Uwe goedkeuring kon wegdragen, dat deze dag, de 12½-jarige gedenkdag van de instelling van de Nationale Landstorm Commissie onder Uw voorzitterschap, zij het dan ook op zeer bescheiden voet, zou worden herdacht.

Moge deze dag voor U, onzen Voorzitter, een dag zijn van onvergetelijkheid.

Ook hechte U Uwe goedkeuring aan de aanbieding van een blijvende herinnering aan den U zoo dierbaren Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Voor dit alles zeggen wij U dank.

Ook betuig ik U, Excellentie, namens het geheele leger van Landstormers, zoowel van Noord tot Zuid als van Oost tot West, onzen oprechten, welgemeenden dank voor de opofferingen, moeite en arbeid, die U zich getroostte gedurende Uw 12½-jarig voorzitterschap der Nationale Landstorm Commissie. Waar het gold den Landstorm, daar was ook de Generaal.

Het steeds groeiende leger van vrijwilligers, uitgebreid en geconsolideerd door de Nationale Landstorm Commissie en bijgestaan door de Gewestelijke Commissiën, is thans gestegen tot 70.000 leden.

Uit naam van al deze vrijwilligers sta ik thans voor U, om U namens hen deze plaquette aan te bieden. Deze plaquette, Uwe beeltenis voorstellende, is vervaardigd door den beeldhouwer, den Heer Albert Termote, uit Voorburg.

Moge dit geschenk voor U een blijvende herinnering aan den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zijn, haren eminenten Voorzitter aangeboden bij gelegenheid van het 12½-jarig voorzitterschap der Nationale Landstorm Commissie.

En moge de Gever aller gaven U zegenen voor Uwen vruchtbaren arbeid, die zoo veel goeds tot stand bracht, zoowel voor ons dierbaar Vorstenhuis als voor het geheele Nederlandsche volk.

Wij, Landstormers, zeggen Uwe Excellentie hiervoor hartelijken dank.

Lang leve de Voorzitter! (Luide bijval.)

Spanje op weg naar de socialistische republiek.

Generaal Insinger, Commandant van het Veldleger spreekt.

De Commandant van het Veldleger, Z. Exc. Luitenant-Generaal Insinger, nam gaarne het woord, om op dezen dag namens het Leger den B.V.L. geluk te wenschen. Die gelukwenschen betreffen het werk dat achter ons ligt, waarvoor de natie steeds dankbaar blijven moet. Maar ook voor de toekomst waarin — spr. twijfelt daaraan niet — de arbeid met evenveel succes beloond zal worden. Spr. wil den B.V.L. echter hoofdzakelijk gelukwenschen omdat het gelukt is leiding te geven aan een groep Nederlanders, niet alleen machtig door hun aantal, maar vooral machtig door den nationalen geest, welke in hen leeft, een zoo bijzonderen geest, dat deze mannen bereid zijn om „als het moet” met terzijdestelling van elk persoonlijk belang hun geheele wezen in te zetten ter bescherming van hetgeen zij met ons beschouwen als de heiligste belangen van ons Nederlandsch volk.

Spr. deed zijn gelukwensch gepaard gaan met de aanbidding van een fraaien zilveren beker, welke de bestemming zou kunnen krijgen als wisselprijs voor de wedstrijden. De vrijwilligers mogen ook hierin zien — zoo besloot de spr. — een uiting van de belangstelling en waardeering van den Commandant van het Veldleger voor hun streven om zich vrijwillig militair te blijven oefenen. (Warm applaus).

Dankwoord van Voorzitter Nationale Commissie.

Hierna nam de Heer Duymaer van Twist het woord. Spr. wilde allen danken, dat zij uit alle deelen des lands gekomen waren en richtte zich in het bijzonder tot den Commandant van het Veldleger voor diens woord en geschenk. Zijn komst is voor den B.V.L. een groote eer. Dat betuigde spr. ook aan Burgemeester Egter v. Wissekerke. De herdenking van dezen dag vindt niet allereerst haar rechtvaardiging in wat de Nationale Commissie deed. Wat de B.V.L. is, is hij door de Landstormers. De commissie moge de lijnen trekken en de goede samenwerking bevorderen, wat de B.V.L. is, dankt hij aan de Gewestelijke Commissiën, de Plaatselijke Commissiën, de propagandisten en de plaatselijke leiders . . .

Spr. wil dan ook een belangrijk deel van den hier gebrachten lof aan hen overdragen. Spr. releveerde in het kort het ontstaan en de beteekenis van het instituut en verzocht den aanwezigen den dank, die hier is gebracht aan de gewesten te willen overbrengen. De commissie gedenkt met groote dankbaarheid alles wat velen hebben willen doen voor dit mooie instituut. Spr. dankte bijzonder hartelijk den Vrijwilliger v. d. Langenberg, die hem namens 70.000 landstormers zulk een schoon huldeblijk heeft willen overhandigen. Het wil toch wel heel veel zeggen als 70.000 man een offer wil brengen zonder te weten wat hun offervaardigheid hen wel brengen zal en daarbij zelfs hun leven in de waagschaal stellen. Zij doen een goed en vaderlandslievend werk.

Het cement dat de Landstormers bijeenbrengt is gelegen in het nationale en dat moge zoo blijven. Varen wij dan voort, zoo besloot spr., met ijver en toewijding opdat land en volk altoos op ons rekenen kunnen en moge Gods zegen op onzen arbeid verder blijven rusten! (Langdurig applaus).

Dr. H. Colijn aan 't woord.

Hierna trad Z. Exc. Dr. H. Colijn, Eerevoorzitter van de Nationale Commissie naar voren. Een Engelsch spreekwoord zegt — zoo zeide spr. — dat een man, die bij verrassing genomen wordt, maar voor een halve geldt. Spr. verkeert eenigszins in die positie. Hij is hier niet gekomen om een geschenk te ontvangen, maar om zijn opwachting bij de commissie te maken. Het aangeboden geschenk legt spr. nu de verplichting op, om bij verrassing te antwoorden . . .

De Heer Egter van Wissekerke vergat in zijn historisch overzicht één naam te noemen. Hij kon dien ook niet noemen, want hij wist daar niet van. Die naam was van den man die een stuwkracht voor het instituut is geweest; spr. bedoelt den naam van den zoo wijzen Staatsman wijlen Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman. Bij de oprichting van het Instituut kwamen er — dat valt niet te ontkennen — enkele vragen naar voren van juridischen en staatsrechtelijken aard. En 't was in sprekers huis, dat de heer Lohman hem over deze zaken zijn zienswijze deed kennen; een advies, dat de Heer Colijn er toe bracht zijn krachten te geven aan de oprichting van het Instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Het aangeboden geschenk kan spr. slechts aanvaarden, als het niet beteekent een wenk voor gedwongen ontslag uit den actieven dienst. Spr. heeft de pretentie iets meer te kunnen dan schrijven (applaus) en hij wil voor den Landstorm strijden, als 't moet zijn, met meer dan zijn pen . . .

Maar als het pas geeft wil spr. ook met de pen gaarne de zaak van den B.V.L. dienen en zóó aanvaardt hij gaarne dit geschenk. (Klinkend applaus).

Hierna hadden de Vertegenwoordigers der Gewestelijke Commissiën gelegenheid, zich met de leden der Nationale Commissie te onderhouden.

Des avonds was een eenvoudige maaltijd aangericht voor hen, die van verre kwamen. Aan dezen disch, waar ook „een der 70.000” gast was, hebben o.m. de Minister van Defensie Mr. Dr. Deckers en de Heer J. R. Snoeck Henkemans het woord gevoerd. Ks.

WAT DE COMMUNISTISCHE PERS AANDURFT.

Onder een foto, voorstellende H. M. de Koningin, een afdeling van het Vrijwillige Landstormkorps „Motordienst” inspecteerende, zette de Tribune het volgende onderschrift:

Koninklijke Burgeroorlog-voorbereiding.
Mevr. Mecklenburg bewees opnieuw haar „sociale nuttigheid” door de vrijwillige

Communistische modderspuiters . . .

... maar Justitia is nu eenmaal blind.

motor-brigades uit de Noordelijke provincies, een deel van de burgeroorlogstroepen der Ned. bourgeoisie, te Apeldoorn te inspecteren.

En onder een foto van de eedsaflegging door nieuw-benoemde officieren der Kon. Marine plaatst de Tribune:

„Zoo waarlijk helpe mij God almachtig . . .” De nieuwe marine-officieren Willemsoord zweren bij God, dat zij in Zijn naam overal zullen moorden, waar Willemien en de imperialisten het bevelen, tegen het Indonesische volk, tegen de Sovjet-Unie, de hongerende werkelozen. Maar dat is geen „smadelijke godslastering”.

Onder een foto van de onthulling van het Prof. Lorentz monument, waarbij H. K. H. Prinses Juliana tegenwoordig was, stond:

De beleediging van Prof. Lorentz. — Te Arnhem werd een standbeeld voor den overleden prof. Lorentz opgericht. Met medewerking van de Staatsharlekin Juliana van Mecklenburg en Dr. de Visser besmeurde de bourgeoisie, door een chauvinistische vertooning, de nagedachtenis van dezen grooten Nederlandschen natuurkundige.

Onder een foto van de voorlezing van de Troonrede:

De aap komt uit het . . . Binnenhof! In naam van de regeering-Ruys verkondigt de dame, die miljoenen van het werkende volk verslindt; „buitengewone ingetogenheid en offerzin” voor de arbeidende massa's. Alle begrotingen werden besnoeid . . . behalve die voor het „Koninklijk Huis”!

VERGOEDINGEN EN PENSIOENEN.

TOELAGEN.

Ministerieele beschikking van 3 Maart 1927, IIIde Afd., nr. 42. Zie R.B.L. 1921, blz. 106 (Legerorder 1927 nr. 81)

Regeling van de bezoldiging enz. voor het militaire personeel der landmacht. (R.B.L.)

Bij Koninklijk Besluit van 24 Februari 1927, nr. 75, is Hoofdstuk III. M. der R.B.L. 1921 (blz. 106) gewijzigd en op-

nieuw vastgesteld, luidende als volgt:

M. Toelagen voor „bijzondere vrijwilligers” en voor „vrijwilligers van den vrijwilligen landstorm”.

Dienstplichtigen en tot het reservepersoneel behoorenden, die met machtiging van Onzen Minister van Oorlog tot handhaving of herstel van de openbare orde of rust, vrijwillig onder de wapenen komen, genieten, zoolang zij tot dat doel in werkelijken dienst zijn, de volgende toelagen:

Officieren f 5,40, per dag; Onderofficieren en minderen f 3,60 per dag.

Deze toelagen worden met f 1,80 per dag verhoogd, indien een tot de hiervoren vermelde categorieën behorend militair gezinshoofd is, of hiermede gelijkgesteld kan worden geacht.

Gelijke toelagen worden genoten door de vrijwilligers van den vrijwilligen landstorm, zoolang zij tot handhaving of herstel van de openbare orde of rust in werkelijken dienst zijn.

Onverminderd de toelagen, hiervoren vermeld, zullen de vrijwilligers, met bestemming voor de vrijwillige landstormkorpsen *Motordienst en Vaartuigendienst*, die in positie beneden den rang van onderofficier zijn gesteld, boven hunne soldij eene toelage ontvangen tot zoodanig bedrag, dat zij in totaal de aanvangsjaardwede van den sergeant, voorkomende in de tweede kolom van bezoldigingschaal VI, behorende bij het Koninklijk Besluit van 17 December 1925, nr. 25, genieten, een en ander gedurende den tijd, welken zij tot handhaving of tot herstel van de openbare orde of rust onder de wapenen zijn.

Deze toelage vervalt echter gedurende den tijd, welken het leger geacht wordt geheel of gedeeltelijk op voet van oorlog te zijn.

KOSTWINNERSVERGOEDING.

DEPARTEMENT VAN OORLOG.

Afdeling Dienstplicht.

No. 136 K. 30 October 1919.

Met afwijking in zooverre van het vermelde in het eerste lid van het rondschrijven van 29 Mei 1918, afd. Dienstplicht No. 133 L, moet bij de berekening der inkomsten, waarover een gezin beschikt, van 26 October 1919 af, geen rekening meer worden gehouden met:

1o.

4o. de toelage voor personeel van den Vrijwilligen Landstorm, welke wordt toegerekend, indien van dien landstorm een militair gebruik wordt gemaakt.

Ik heb den militairen autoriteiten opgedragen, U in den vervolge nopens genoemde toelagen geen opgave in verband met kostwinnersvergoeding meer te zenden.

Indien U bij genomen beslissingen nopens kostwinnersvergoeding reeds rekening hebt gehouden met zoodanige toelagen, gelieve U de beslissingen te herzien voor zoover ze betrekking hebben op verblijf onder de wapenen na 25 October j.

De Minister van Oorlog,
w.g. ALTING VON GEUSAU.

Aan de Burgemeesters.

De afdeling Groede. De afdeling Malden

De heer A. de Zeeuw, plaatselijk leider van onze afdeling Vlaardingen, met zijn staf.

PENSIOENREGELING.

Wijziging van het vijfde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1919.

Ontwerp van wet.

Wij WILHELMINA, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de wenschelijkheid gebleken is van eene wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1919; Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Na art. 85 wordt ingevoegd het volgende artikel:

Art. 85a. Uitkeeringen aan militairen en aan leden van burgerwachten of aan hun nagelaten betrekkingen ter zake van ongevallen, hun overkomen bij de handhaving van de openbare orde f 100.000,—.*)

Artikel 2.

Tengevolge van vorenstaande wijziging van het Ve hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1919 wordt de Vde afdeling met eenhonderd duizend gulden (f 100.000,—) en het eindcijfer der begroting met gelijk bedrag verhoogd.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat

*) Telkenjare sedert de aanneming van dit wetsontwerp komt een dergelijk artikel voor op de begroting van Binnenlandsche Zaken en Landbouw.

Res. Luitenant-Kolonel A. C. de Neeve, Onder-Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie „Rotterdam”, Chef van den Staf van den Luchtverdedigingskring „Rotterdam—s-Gravenhage”.

alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Binnenlandsche Zaken.

Memorie van Toelichting.

Indien ter beteugeling van onlusten gebruik gemaakt moet worden van de diensten van militairen, de vrijwillige landstorm daaronder begrepen, of van burgerwachten, bestaat de mogelijkheid, dat zij die het gezag helpen handhaven, het slachtoffer worden van de vervulling van hun plicht. Het ligt voor de hand, dat het Rijk dengenen, wien aldus een ongeval mocht treffen, de helpende hand toesteeft, hetzij door aan een verwonde eene blijvende of tijdelijke tegemoetkoming te verstrekken, hetzij door de zorg over te nemen voor de nagelaten betrekkingen.

Wel is waar voorzien de militaire pensioenwetten eenigermate in dit geval, maar vooreerst zijn deze niet op leden van burgerwachten van toepassing en ten andere is hetgeen den getroffen of zijne nabestaanden volgens die wetten zou worden toegemeten, al te karig.

Het is niet meer dan billijk, dat zij die slechts incidenteel of krachtens eene vrijwillige, belangeloze verbintenis groepen worden mee te werken tot handhaving van de openbare orde, zooveel doenlijk op denzelfden voet worden behandeld als degenen, die gerechtigd zijn krachtens de Burgerlijke Pensioenwet, de Pensioenwet voor de gemeente-ambtenaren en de wetten ten behoeve hunner weduwen en weezen.

Nochtans is het vrijwel onmogelijk hiervoor algemeene regels te stellen, ook omdat men staat tegenover een categorie van personen, die niet in publieken dienst zijn, wellicht een zelfstandig beroep uitoefenen en voor wie de uitkeering zich dus niet als voor ambtenaren laat berekenen.

De aangewezen weg om de noodzakelijke voorzieningen te treffen is dus — op het voetspoor van hetgeen indertijd is gedaan ten behoeve van de bezoldigde leden der voormalige schutterij — bij een begrotingspost aan de Regeering een crediet verlenen. Zij kan dan, mocht uitvoering noodig blijken, deze naar recht en billijkheid doen geschieden.

De raming van het bedrag is natuurlijk een gansch willekeurige. Naar vertrouwd mag worden, zal geen behoefte bestaan aan eene som van f 100.000,—. Mocht zich echter onverhoopt het geval voordoen, dat dit bedrag te laag zou blijken, dan zal de Regeering, gelijk van zelf spreekt, het noodige doen om tot verhooging te geraken.

De Minister van Binnenlandsche Zaken w.g. CH. RUYS DE BEERENBROUCK.

De afdeling Papendrecht.

INDISCHE LEGERFILM.

Aan afdelingen welke daartoe den wensch te kennen geven, kan gratis ter beschikking worden gesteld de *Indische legerfilm* en *afstands-marschenfilm*.

Indien noodig kan tegen vergoeding over een operateur en een kofferkino worden beschikt.

Aanvragen te richten aan den *Commandant der koloniale reserve* te Nijmegen.

ALKMAAR.

Wegens plaatsgebrek zal het verslag van de Vaandelaanbieding aan het Landstormkorps „Alkmaar” in ons volgende nummer worden opgenomen.

NUNSPEET.

Vrijdag 25 September was door de afdeling B.V.L. alhier een gezellige bijeenkomst belegd, welke in alle opzichten als uitstekend geslaagd mag gerekend worden.

De aardig versierde zaal was op het uur van aanvang geheel gevuld. De Voorzitter der pl. commissie W. Fijnvandraat sprak een hartelijk woord van welkom, waarna gezamenlijk het Wilhelmus gezongen werd.

De pl. leider gaf hierna een verslag der gehouden schietoefeningen, memoreerde de herkomst der prijzen waarbij de vele gevers genoemd werden en hiervoor dank gebracht. Mr. v. Peterson Ramring, lid der pl. commissie, had wegens lichte ongesteldheid bericht van verhindering gezonden. De pl. leider bracht hem dank voor al de blijken van hartelijk meeleven met den B.V.L. en voor het afstaan van een stuk boschsterrein als schietbaan.

Na deze mededeelingen werd op voorstel van den Sergeant J. Biemond aan Mr. van Peterson Ramring een bloemstuk gezonden.

Ds. G. W. W. Beerekamp, Herv. Predikant, reikte daarna op niet te verbeteren wijze de prijzen uit aan de schutters.

Het verdere van den avond werd gevuld met zang, muziek en voordrachten.

De afd. Elspeet was door drie leden vertegenwoordigd.

Uitslag der gehouden zomerschietoefeningen. Het gemiddelde der schietdagen werd gerekend als uitslag van den plaatselijken wedstrijd.

1. M. Kamp 8.78; 2. H. Hopster 8.78; 3. L. Braamburg 8.25; 4. J. Braamburg 8.03; 5. J. ten Have 7.95; 6. H. v. Klompenburg 7.72; 7. W. Eelsing 7.63; 8. H. Ph. Pos 7.52; 9. A. J. Vosselman 7.47; 10. J. Vastenburger 7.27; 11. J. Biemond 7.26; 12. D. v. Zalk 7.25; 13. E. Vastenburger 7.23; 14. B. Kuipers 7.20; 15. C. Sterkenburg 7.13; 16. D. Verdauw 7.12; 17. W. Reekers 6.97; 18. J. J. Bijvank 6.50; 19. G. Vedder 6.24; 20. J. Hulsman 5.03; 21. L. Vierhout 4.76; 22. J. v. Sloten 4.42.

BORSSELE.

Uitslag jaarlijkschen schietwedstrijd voor de afdeling Borssele, welke, dank zij de medewerking der Plaatselijke Commissie en die der Burgerij, uitstekend geslaagd mag heeten.

Korpswedstrijd tusschen Landstorm en Schietvereniging, werd gewonnen door de Afd. Borssele van den B.V.L.

Personeele wedstrijd. Afd. I. Koningsschutters: 1. P. Karelse, 2. J. Rottier, 3. J. van Sabbe. Afd. II. Scherpschutters: 1. Joh. Krijger, 2. Walhout, 3. J. Witte. Afd. III. Schutters 1e kl.: 1. B. Geelhoed, 2. Joh. Veerhoek, 3. Jac. van Westen.

Bekerwedstrijd. Geschonken door het Zeeuwsch-Verband. Deze viel ten deel aan P. Karelse.

VOOR JONG NEDERLAND

Groep A. (Onder de 10 jaar.) Allerlei potten.

Wie kan er een stuk of dertig vinden?

Groep B. (Boven de 10 jaar.) Lichaamsdeelen aan allerlei voorwerpen.

De voet van een dijk.
Het hoofd van
De rug van
De buik van
De neus van
Het oog van
Het oor van
De armen van
De hals van
De beenen van
Het hart van
De romp van
De ribben van
De aderen van
De mond van
De tanden van
De lip van
De oksels van

De prijswinnaars waren:

Gerrit Jonker, Zwolle; Corn^a Aarnoutse, Koudekerke (Z.); Henke Bosma, Drachtster Comp.; Richard Busser, Lunteren; Harm Hulzebos, N. Pekela; M. A. v. d. Have, Nieuwerkerk (Z.); Corn^s Jobse,

Aagtekerke; Stientje Mooyman, Den Haag; Wil van Winsum, Zwolle; Pie de Jong, Z. Beijerland.

Hooggeachte Oom Bertus en lieve kinderen,

Dat was me eventjes een verrassing, toen ik het Landstormblad inkeek en zoo'n hartelijken brief vond van Oom

Bertus namens alle Landstormers-kinderen! Ik ben erg blij met dien brief en ik dank Oom Bertus en jullie allemaal wel voor de gelukwensen.

En jullie in den steek laten? Daar denk ik niet aan! Ik vind het veel te prettig om voor jullie plaatjes te teekenen, vooral nu ik gelezen heb, dat jullie ze leuk vindt.

Hierbij het gevraagde kiekje om eens kennis te maken. Maar wat nu zoo jammer is, ik zou zoo dolgraag eens kennis met jullie willen maken, maar hoe? Ik weet het niet, één van jullie misschien? Of weet Oom Bertus wel raad?

Mag ik nu Oom Bertus en alle kinderen nog eens hartelijk bedanken voor de gelukwensen en den gezelligen brief?

Veel vriendelijke groeten van jullie toegeneegen

Miep Koretzky-de Feyter.

BLÈ, BLÈ!

Boer Teunis had een groote kudde schapen, die hij op de naburige heide liet grazen. Dicht bij hem woonde Gijsbert, die slechts een klein koppeltje woldragers had.

Gijsbert was erg jaloersch op z'n rijken buurman. Maar deze ging kalm zijns weegs, en bleef altijd even voorkomend en vriendelijk.

Op zekeren zomeravond dreef Gijs z'n kudde kooiwaarts, en kwam toen tot de ontdekking, dat één schaap aan het mager getal ontbrak.

Als buskruit stootte hij op. Hij balde de vuist in de richting van Teunis' hoeve en grijsde: „Ha! jou gemeene dief, dat zal ik je betaald zetten! Je pronkt al als een pauw met je groote kudde; en dan nog stelen van mijn armoedje op den koop toe! Je zult het bezuren, schurk!” En op hooge beenen stapte Gijs met zijn beschuldiging naar den rechter.

Wat schrok Teunis, toen de postbode hem een paar dagen later een grooten gelakten brief overhandigde. Met bevende handen sneed hij de enveloppe open en las daar tot zijn groote ontsteltenis,

dat hij door Gijsbert beschuldigd was van het stelen van een schaap, en daarom de volgende week voor de rechtbank moest verschijnen.

Teunis was zich van geen kwaad bewust. Maar vergissing was toch best mogelijk. Hij ging naar z'n schaapskooi en telde alle dieren. En ja waarlijk! daar was één schaap té veel!

Gijsbert had dus gelijk — tenminste schijnbaar. Hoe was dat schaap van Gijs in zijn eigen kudde verzeild geraakt? 't Was zeker zoo'n eigenwijze doler, die van z'n eigen troepje ongemerkt was afgedwaald, en nu bij de kudde van Teunis was terecht gekomen, zonder dat het gezien was.

Teunis nam dadelijk het verdwaalde schaap aan een touw, en bezorgde het terug bij z'n buurman. Maar deze weigerde hardnekkig het te aanvaarden. Schamper voegde hij hem toe: „Ja! nu je ontdekt bent, kom je met hangende

pootjes bij me. Ik neem 't schaap niet aan!”

Teunis bood hem, om de zaak te sussen, nog vijftig gulden aan; maar Gijs bleef met een bitteren lach weigeren. Troosteloos keerde Teunis met het schaap naar huis. Het was een hoogst pijnlijk geval.

Daarom ging hij naar de stad, om een advocaat te raadplegen. Deze hoorde hem met groote aandacht aan.

„'t Is eén lastige kwestie!” sprak deze met gefronst voorhoofd. „Al zijt ge ook zoo eerlijk als goud, toch is de schijn tegen je, en er zijn geen getuigen, om je onschuld te bewijzen. Ik weet slechts één middel, om je te redden. Maar dat kost je honderd gulden!”

Teunis draaide z'n oogen van schrik dwars in z'n hoofd, toen hij die som hoorde noemen. „Maar nog liever geld verloren, dan m'n goeie naam verloren!” peinsde hij.

„Top!” riep hij op 't laatst, „ik neem 't accoord aan!” Wanneer ik het win, betaal ik U het bedrag dadelijk uit. Maar, hoe moet ik het dan aanleggen?”

Toen schoof de advocaat z'n stoel met een gewichtig, geheimzinnig gezicht dichterbij, en fluisterde: „Als je voor de rechters verschijnt, moet je jezelf van den domme houden. Telkens als je wat gevraagd wordt, moet je niks anders antwoorden dan: Blè, blè!”

Teunis grinnikte; dat was een gemakkelijk en fijn kunstje. Hij zou den listigen raad van den advocaat stipt opvolgen.

De volgende week verscheen Teunis voor de rechtbank. De rechter begon met allerlei vragen:

„Hoe heet ge?”

— „Blè, blè!” klonk het krachtig door de zaal; de rechters keken elkaar verwarder aan.

„Hoe oud zijt ge?”

— „Blè, blè!” was weer 't antwoord.

Zoo ging het tien, twintig keer achter elkaar. De advocaat zat achter in de rechtzaal in een hoekje zich te verkneukelen van pret.

VAANDELS' LAGGEN LOVEN

MEDAILLES
BEKERS
INSIGNES
DEN HAAG
TEL. 110813
HOFERUK'S
LEVERANCIER

Maar de rechters, die eerst ook gelachen hadden, begonnen nu heel ernstig en toornig te kijken.

Nog eens geprobeerd met een paar vragen! Maar ze konden er bij Teunis niets anders uit krijgen, dan een eentonig, klagelijk klinkend: „Blè, blè!”

Toen hielden ze onder elkander een uur lang wijze beraadslagingen en spraken daarna het oordeel uit: „Aangezien de beschuldigde blijkt geeft van een bekrompen, kinderlijk verstand, spreken wij hem vrij van het misdrijf hem ten laste gelegd!”

„Blè, blè!” antwoordde Teunis, en sprong als een hert de trappen af naar beneden.

Daar stond de advocaat al verlangend op hem te wachten, om het be ongen loon in ontvangst te nemen: Hij wenkte zijn cliënt naar een stil plekje, en drukte hem opgeruimd de hand:

„'k Feliciteer je Teunis, met de vrij-spraak!”

— „Blè, blè!” antwoordde Teunis.

— „Je hebt je rol prachtig gespeeld, hoor!”

— „Blè, blè!” was 't eenig antwoord.

— „Zeg kerel! je hoeft je nou niet meer van den domme te houden!”

Weer klonk het: „Blè, blè!”

De advocaat stond te trappelloof en viel nijdig uit: „En nou verlang ik mijn honderd pop voor 't advies!”

Teunis lachte met een gullen lach, en antwoordde, terwijl hij den advocaat z'n breed rug liet zien: „Blè, blè!”

OOM BERTUS.

Tot ons groot leedwezen overleed den 24 October j.l. in het R.K. Ziekenhuis te Delft, nog onverwachts ons hooggeacht medelid, de Heer

GERRIT NIEUWENHUIZEN in den jeugdigen leeftijd van 23 jaar.

Geduldig lag hij den geheelen zomer, zonder klagen, op zijn ziekbed neder. Wij verliezen in hem een trouwen kameraad, een echten landstormer, die altoos zijn hartelijk medeleven betoonde, wanneer het de belangen van onze afdeling betrof.

Namens de Afdeling 's-Gravenzande van den B.V.L. de Plaatselijke Leider, P. van Oosten.

SCHIETSCHIJVEN

Nieuw soort carton, verschillende modellen uit voorraad leverbaar. f 4.50 per 1000.

Vraagt prijs en modellen bij

N.V. voorheen FIRMA GROENENDIJK
Slaghekstr. 90-94 Rotterdam Tel. 11386

VAN NELLE'S

CITY
BAAI

ROOD

13ct PER HALF ONS

N.V.
KONINKLIJKE
BEGEER
VOORSCHOTEN

LEVERANCIER
VAN DEN
BIJZONDEREN
VRIJWILLIGEN
LANDSTORM

In
Heeren Mode
steeds het
Nieuwste
bij

VROOM EN DREESMANN
ROTTERDAM

Binnenweg
Jonkerfraasstr. Hoogstraat
v. d. Takstraat

ROTTERDAMSCH E BOAZ BANK N.V.

Pompenburgsingel 13 - Telefoon 21385 (2 lijnen)
Groene Hilledijk 129 - Telef. 55604

DEPOSITO Rente 1½—4½%
REKENING COURANT

Rente 2%

SPAARBANK Rente 3,6%
EFFECTEN - COUPONS

SAFE-LOKETTEN vanaf f3.— p.j.

Nederlandsche Handel-Maatschappij N.V. AMSTERDAM

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE

Vestigingen in Nederlandsch-Indië
Straits-Settlements, Britsch-Indië,
China, Japan en Arabië

ALLE
BANKZAKEN
SAFE-DEPOSIT
KOFFERKLUIS

N.V. Stoomboot Onderneming „CONCORDIA”

HOOFDKANTOOR ARNHEM

Dagelijksche Goederendiensten vanaf Arnhem naar Rotterdam v.v.
Vanaf Arnhem en Nijmegen naar Amsterdam en Zaanstreek v.v.
Vanaf Arnhem naar Nijmegen v.v.

Geregelde Goederendiensten van Arnhem naar Schiedam, Delft, Den Haag, Tiel, 's-Hertogenbosch, Lobith v.v.
Verder naar alle aan vaarwater gelegen plaatsen in Nederland.
DE DIRECTIE.

MAKELAARSKANTOOR BAKKER & Co.

GELD BESCHIKBAAR VOOR
EERSTE HYPOTHEKEN TOT
ELK BEDRAG MATIGE RENTE
LAGE AFSLUITPROVISIE

ZEUGESTRAAT 40a GOUDA TELEFOON 2123

WEET U?

dat ieder rechtgeaard Nederlander gewapend dient te wezen met zijn
GOEDEWAAGEN'S PIJP?
Goedewaagen's Koninklijke Fabrieken, Gouda.

J. PRONK - ROTTERDAM
NIEUWSTRAAT 31

PO-TZEGELHANDEL

Ruime collectie Nederland en Koloniën Series, enz.

WED. KNOX & DORTLAND

ANNO 1842
GOUDA
TELEFOON
2244 - 2245

BANKIERS
ASSURANTIE-BEZORGERS

HOTEL EN KOFFIEHUIS

VAN DEN VOLKSBOND
TEGEN DRANKMISBRUIK
Prinsegracht 120 — Den Haag

Logies en Consumptie
Goed en Goedkoop

Van S.S. met de tramlijnen 6 en 13,
van H.S. met de tramlijn 10 te
bereiken.

GROOTE NATIONAL'E SCHIET-WEDSTRIJD

op Buks en K.S.O. ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van de Schietvereniging „Willem Tell” te BODEGRAVEN. Wedstrijddagen 19-20-21-22-23-26-27-28-29-30 Januari en 2-3-4-5-6 Februari; Dinsdags van nam. 1 uur tot 9 uur 's avonds; Overige dagen van 's morgens 10 tot 9 uur 's avonds Programma's kunnen worden aangevraagd bij den Secretaris A. M. Vink, Spoorstraat 35, Bodegraven